AMĂNUNTE
ÎN CRONICA
PISĂLOGULUI

IN MEMORIAM

Fântâna albă

S-au strâns între noi - de când ne cunoaştem - tone de amintiri… Afarã e un soare aiuritor ca şi atunci când ne-am întâlnit de mult, la început, prin anii'71-72…

…Câtã lume vraişte, câte mătănii de argilă, câtã risipă şi ce lung ecou…

La sfârşitul anilor'90, când am pus piatra de temelie a „Gazetei de Roman", m-am gândit să am alături câţiva prieteni talentaţi. Printre ei se găsea şi Constantin Bârjoveanu - nea Costică - aşa cum îi spuneam eu. Ştiam că scrie şi pictează doar cu mâna dreaptă, fiind permanent în contact cu prezentul.

„Cronica pisălogului" i-a venit ca o mănuşă şi din numărul trei al ziarului a preluat-o definitiv făcând din ea una dintre cele mai citite rubrici. Într-o zi mi-a spus: „EUL EXISTĂ" iar eu i-am replicat cu formula arhicunoscută lăsată de Descartes: „COGITO ERGO SUM". Scriind aceste rânduri, mi-am amintit de marele creator de şcoală filosofică - Nae Ionescu - care spunea: „EUL îşi trăieşte existenţa iar existenţa este legată indisolubil de doi factori: SPAŢIUL ŞI TIMPUL."

Nea Costică s-a pliat foarte bine pe cele două mari dimensiuni: a scris mult şi intuitiv, a pictat metri întregi de istorie religioasă pe pereţii multor capele şi biserici, a trăit la maximum fiecare clipă şi s-a dus la DOMNUL neîmpăcat pentru că mai avea încă multe de împlinit.

Avea nelinişti permanent creatoare. Din sigilii muşatine el a smuls prin iniţieri repetate, trecerile năvălitoare ale faptei. Iubea nespus oamenii şi asta se vede în tot ce a

întreprins; el a măsurat permanent în „Cronica pisălogului” distanța uriașă dintre „a fi” şi „a avea”.

A făcut din ea o linie fără hotar, cheltuindu-şi lumina ființei pe meterezele absurdului real, descătuşând rostogolirea cuvântului direct şi trimițând strigătul lui către eul eului.

Scria repede, dur şi greu, avea inspirație dar avea şi momente în care pana îl trăda şi atunci intra în panică; venea la redacție şi-mi spunea că „e lefter de idei”.

Era suficient să-i sugerez doar o mică portiță că se înviora, plecând ca o vijelie şi când se întorcea aveam pe birou un crâmpei de viață adevărată.

Dar mult prea departe e acum clipa şi se face din ce în ce mai târziu…

Nea Costică s-a înfrățit, între timp, cu asfințitul acesta bicefalic, rotindu-se în cercuri mute.

„CRONICA PISĂLOGULUI” e istorie, „GAZETA de ROMAN” e istorie, dar CONSTANTIN BÂRJOVEANU e prezent în clipa aceasta mare a veacului, ca „O FÂNTÂNĂ ALBĂ” cu apă neîncepută.

Puiu Costea

SPECIFICUL LOCAL

După cum scriau ziarele, grupului de milionari români şi străini care s-au întâlnit la Bucureşti cu multimiliardarul american, de origine maghiară, de-i zice Soros, i s-a servit la un ospăț, printre altele, sarmale cu mămăliguță, cu care i-am dat gata şi pe unii şi pe alții. Specific local au căutat, specific local au găsit. Aşa da.

Dar, mai recent, un academician din Marsilia, care predă un curs la Bucureşti, a vrut să servească la sfârşitul mesei o palincă, pentru că, aşa fac francezii, servesc tăriile la urmă.

„- Păi, zise chelnerul, la noi sunt toate băuturile, numai palinca lipseşte. Vă dau whisky american, o votcă poloneză, un lichior franțuzesc…”

„- Nu, domnule - franțuzul de acolo - eu sunt în România şi vreau să beau palincă, chiar dacă o fi ea ardelenească, dar şi Bucureştiu-i capitală”.

Din păcate, în local nu se găsea nici măcar samahoancă de Dorohoi, ori țuică de Avereşti.

Aşa nu!

De ce nu se găsesc, domnule, lucruri specifice locului? E ca şi cum ar veni un străin la Roman şi-ar găsi într-un apartament copiii încotoşmați ca să nu răcească. Unde ar mai fi specificul local? Ar mai şti el oare că a trecut prin oraşul nostru, dacă urechile lui n-ar citi pe un zid o porcărie, scrisă chiar în englezeşte, dacă n-ar

întâlni în fața Palatului Administrativ oameni nemulțumiți, cu diferite probleme, ori dacă n-ar vedea la colț de stradă oameni cu mâna întinsă, dintre care unii sunt mult mai puțin săraci decât vor să pară?!

Să ținem, aşadar, la specificul local, chiar dacă acesta ne face să roşim, ori dacă e în dauna noastră, să-l dăm boalelor de specific! Să avem căldura pe care O PLĂTIM, lumină în casă şi în minte, să găsim bunătate la semeni, iar ei să găsească la noi, şi să fim disciplinați, cinstiți şi muncitori, cu riscul ca străinul care ne vizitează țara să creadă că a greşit avionul. Abia atunci vom fi mulțumiți, când bunăstarea va fi specificul nostru local. Dar, din păcate, până atunci va mai curge multă apă pe Moldova!

TOMBERONIADA

După ce Dumnezeu a făcut în cele şase zile: ziua şi noaptea, cerul şi pământul, soarele şi luna, viețuitoarele şi hrana pentru ele, în a şaptea zi a stat să se odihnească. Şi pentru că omul se plictisea, a inventat tomberoanele pentru gunoi sau … altfel zis „tomberoniada”. Şi omului nu-i rămâne decât să arunce tot felul de resturi în ele. În jurul tomberoanelor a „plantat” blocuri şi salcâmi, tei şi bănci unde să stea să „admire” opera Domnului acum desăvârşită. Au apărut apoi muştele şi şobolanii şi unii de culeg resturile de pâine. S-a ales omul cu câte o trichinoză, dar asta măcar se mai vindecă (dacă găseşti medicamente, dar cum nu prea găseşti…). Mirosul de tomberoane, în schimb, nu se tratează cu nimic, nici cu salcâmi înfloriți, nici cu tei în floare, nici măcar cu indiferență. O specie umană cu ochii mai piezişi, s-a înfuriat şi a făcut crematorii pentru reziduuri şi, în schimb, a obținut apă caldă şi căldură. Noi nu avem ochi piezişi, deci nu avem nevoie nici de apă caldă, nici de căldură. Avem căldură sufletească şi ne lăsăm copiii să crească în jurul tomberoanelor să vadă şi ei ce înseamnă adevărata civilizație. Mai vine o furtună şi hârtiile devin zburătoare albe (sau nu) pe cerul întunecat. Aşa s-a născut poezia, iar odată cu ploaia totul zemuieşte înăuntru şi în jur. Şi şobolanii cresc, şi câinii se îngraşă, şi plămânii omului suportă eroic mirosurile pestilențiale…

Mai multe păreri nu sunt de acord cu varianta „tombe-roniada”. Eu susțin că în a şaptea zi s-ar fi inventat războiul şi dictonul: HOMO HOMINI LUPUS, după care oamenii au fost educați în acest spirit.

VACANȚĂ PARLAMENTARĂ SAU „SCENARIȚĂ”

Aşadar, peste vreo două luni şi jumătate, mai exact la 27 septembrie, din nou cu toții la vot. Desigur, faptul nu mai constituie o noutate; mass-media consemnând evenimentul la timpul potrivit. Interesele diferitelor forțe angajate în stabilirea acestei date (preşedinte, prim-ministru, partide politice, chiar şi sindicate) nu puteau fi în consens. Să vedem de ce: pe de o parte primul ministru ar fi dorit alegerile cât mai curând, atât pentru a asigura o credibilitate cât mai mare în exterior, din punct de vedere al stabilității politice, cât şi pentru derularea normală a creditelor financiare externe, condiționate de data alegerilor. În acest demers premierul român a avut sprijin şi din partea sindicatelor. Tot primul ministru avea şi motive personale: în primul rând să scape de greaua povară a guvernării unei țări cu probleme extrem de complexe şi în al doilea rând oferta F.M.I.-ului. În sfârşit…vom vedea la toamnă pe ce potecă o va apuca domnul Stolojan.

În ce priveşte partidele, ele nu erau de loc pregătite pentru alegeri în vară, chiar dacă unele au susținut, sus şi tare, că doresc alegeri la data aceea.

Cum se explică altfel procedura de votare (secretă)? E clar pentru toată lumea că nici opoziția nu era pregătită, dată fiind disputa dintre P.N.L. şi restul Convenției Democratice. Cât despre F.S.N. ce să mai vorbim?

Dar certurile la vârf, din „aripioara” P.N.L.-ului, soldate cu excluderi, demisii, cu acuzările de „scenariță” la adresa unor personalități (Iliescu - Câmpeanu) dirijate de „agenturi străine”?! Vezi, Doamne, scenariul a fost „stricat” de vreo trei partide (opoziția adevărată, deh!): P.N.L. - aripa tânără, F.S.N.-ul lui Roman şi P.A.C.-ul lui Manolescu.

Până la toamnă apele se vor limpezi?! Curând va începe vacanța parlamentară pentru „aleşii” noştri (din Duminica Orbului).

Câți dintre ei vor rezista valului?

UN COPAC, DOI COPACI…

Nu demult - ştiu că a fost sărbătoare având cruce neagră - s-au adunat spre seară pe băncile din fața blocului, nu numai cei doi pensionari amatori de table, ci şi câțiva oameni de serviciu, şi câțiva cu necazuri - de care, de fapt, nimeni nu duce lipsă - şi unul una, altul alta, c-o fi, c-o păți s-a ajuns la ideea că, cel puțin pe vremea „Odiosului” dacă aveai o problemă, gata! „Mă duc la partid” şi problema ți se rezolva integral, parțial sau deloc.

Dar azi nu ştii unde să te duci! Concret! Bunăoară, pe Bulevard şi pe Smirodava, pe anumite porțiuni se sădesc în fiecare primăvară pomi cu existență efemeră, cărora nu le pune nimeni nici măcar un par să nu-i rupă vântul, dintr-o toană, copii mici din joacă, cei mari din răutate, şi oamenii în toată firea din motive pe care nimeni, ducă-se pe pustia neagră, nu le ştie.

Dacă mi s-ar spune ce uşă să deschid, eu m-aş duce şi aş zice: Domnilor, cu pomii ăştia de ani de zile se duc pe apa Sâmbetei toți banii noştri. N-ar fi oare mai cu cap dacă s-ar planta copaci mai groşi care să nu poată fi rupți? Metoda este cunoscută. Aşa le-aş spune. Dar cui? Cine te ascultă? Dar las’ că vin ele alegerile şi în promisiunile care s-ar putea să curgă gârlă poate se strecoară şi chestia cu copacii. Poate?! În acest fel ar urma ca problema să fie rezolvată, ca şi pe vremea Răposatului: integral, parțial sau deloc.

ÎN PAS CU MODA

„Moda este o formă a urâțeniei atât de insuportabilă încât trebuie schimbată din şase în şase luni”.

În ceea ce urmează nu voi face un istoric al modei vestimentare, ci voi arăta că victime ale acestei maladii cad nu

numai femeile, ci şi bărbaţii. Am cunoscut cândva, undeva, un bărbat potrivit de statură, dar lung de mână, care purta cămăşi înflorate. Când au apărut acele cămăşi gri închis, pestriţe, a purtat „sare şi piper” (că aşa se chemau).

Mai târziu am aflat că a purtat câţiva ani numai dungi (lasă ca aşa îi trebuie, că nu s-a mai săturat!). După aceea l-am văzut cu pantaloni de catifea raiată. Pe vremea blugilor frecaţi cu cărămida, ca să capete un aer de originalitate, l-am văzut cu blugi. Tot cu blugi l-am văzut şi după aceea când frecatul cu cărămida nu mai era la modă. Săptămâna trecută, undeva pe centru, dau nas în nas cu el; a trecut iarna materialelor înflorate. Aşa e în modă, ca şi în dragoste… „on revient toujours”, numai că de astă dată înfloraţi îi erau pantalonii de pânză, (un fel de compromis între lungi şi scurţi, care cică s-ar purta prin Bermude).

Dacă afacerile în care s-a lansat au să prospere, de bună seamă, în curând, se va îmbrăca cu haine de ultimul răcnet, cărora le va aplica petice false, ca să fie în pas cu cei ce vor purta petice justificate la haine cumpărate pe vremea comunismului. Da’ nu?!

TEORIA GĂINII

Să stăm strâmb şi să judecăm drept! Dacă un anumit produs s-a scumpit de când cu liberalizarea preţurilor, nimeni nu cere socoteală vânzătoarei care nu are nici o vină, în schimb sunt asaltaţi ţăranii, care cu banii câştigaţi în piaţă plătesc curse, taxa pentru tarabă, cântarul şi mai cumpără câte ceva care nu se găseşte în sat. Pe vremea urzicilor, a fragilor, a pânişoarelor, a ghebelor am auzit, adesea, spunându-li-se:

„Da ce, bre, le-ai prăşit?” Şi răspunsul pe măsură: „Umblă matale o zi întreagă prin

pădure, şi stai cu josu-n sus pentru o cană-două de fragi, ori pentru o pestelcă de pânişoare, şi-atunci să te văd."

Se crede greşit că ţăranul vine în piaţă ca să ia pielea de pe noi. El vrea doar să-şi transforme în bani rodul muncii ca să-şi cumpere cele de trebuinţă, dintre care unele s-au scumpit de nouăsprezece ori. Această transformare în bani, de multe ori nu îl avantajează. Veţi constata din calculul următor: o găină mănâncă, în medie, jumătate de kilogram de grăunţe pe zi. Deci, 12,50 lei pe zi (la 25 lei kg) înmulţit cu câte zile-s într-un an fac 4562,50 lei, iar în doi anii o găină mănâncă de 9125 lei. Scăzând 150 de ouă pe an, la preţul de 15 lei oul, după doi ani mai rămân investiţi în găină 4625 lei. Ori ţăranul vine la piaţă şi vinde găina cu o mie de lei. Veţi spune că el, nu cumpără grăunţele de la piaţă cu 25 lei kg. Nu le cumpără - e drept - dar le-ar putea vinde şi ar fi mai comod; nu s-ar mai scula cu noaptea în cap să deschidă coteţul, n-ar mai cheltui gologani pe „Galisan", n-ar mai sta cu cloşca-n tindă până când ies puii, n-ar mai pune capcane pentru dihori, n-ar mai omorî mâţa vecinului care are nărav la pui, nu l-ar mai ocărî cumnată-sa că i-a trecut găina prin gard şi i-a scurmat stratul de arpagic, şi câte şi mai câte…

Dacă eu greşesc, calculaţi şi d-voastră şi veţi ajunge la concluzia că găina pe care orăşeanul o cumpără din piaţă este „subvenţionată" de ţăran. Mai putem negocia preţul?

DESPRE CULORI

Scurt şi concis: corpurile nu au culoare. Culoarea pe care o vedem noi e dată de lumină sau de mediul înconjurător. Ani de-a rândul am avut în jurul nostru numai roşu: „Steagul roşu", „Oţelul roşu", cravata roşie, etc. Toate acestea au reflectat ceva asupra vieţii noastre şi ni s-a părut că această viaţă este roz. Pentru unii roz era, dar pentru cei mulţi era gri. Griul e o combinaţie dintre albul păcii şi al inocenţei şi negrul războiului şi al nopţii, este culoarea cenuşie în care războiul, şi nu numai el, a transformat oraşe, sate şi iluzii, este

culoarea plumbului din gloanțele morții, aşa cum negrul este culoarea morții din apele plumbului deversate în râurile de pe lângă Baia Mare.

Unii vedeau viața albastră. Dacă era un albastru mohorât nu greşeau. Dar ce-i albastru? E culoarea mării care, după părerea lui Cousteau, nu ne va mai hrăni multă vreme, e culoarea cerului pe care apar componentele luminii albe sub formă de curcubeu, a cerului sub care datorită sprayurilor pătura de ozon arată ca o stofă mâncată de molii prin care intră razele distrugătoare ale soarelui. Privit dintr-un unghi nici verdele n-a fost mai breaz ca roşul. Privit din altul, e culoarea pe care ecologiştii se zbat, fără mari şanse să o păstreze, e culoarea speranței în care cred practicanții visători ai limbii ESPERANTO. Ce-a mai rămas? Galbenul. Galbenul e culoarea geloziei, a aurului care stăpâneşte lumea şi datorită căruia lumea nu poate fi stăpânită, a grâului de care mulți se plâng că nu au primit de la asociații cât li se cuvenea. Despre portocaliu şi violet cu altă ocazie…

Femeile şi natura se scaldă în aceste culori, dar au câteva preferate pe care le schimbă, după sezon, aşa cum îşi schimbă culoarea cameleonul şi unii membri ai unei formațiuni politice.

Cam asta despre culori. Nuanțele sunt altceva asupra cărora nu mă pronunț, întrucât nu vreau să se creadă că fac vreo aluzie spunând despre nuanță că nu-i „nici laie, nici bălaie”.

„GROAPA”…EDIȚIE ROMAŞCANĂ

Vizitați „Groapa” cu ulei, că dacă o vizitați fără lei vă alegeți numai cu privitul! Vizitați „Groapa”, e foarte bine aprovizionată şi de aceea îi spuneam unui bătrân: „Nene, în GROAPĂ găseşti de toate”, „Am auzit, zice el, tocmai că-i povesteam babei că atunci când o să fim şi noi în GROAPĂ n-o să ne mai lipsească nimic”. Cum s-a născut „GROAPA”? Sistematizarea a dus la distrugerea a ceea ce era specific în arhitectură, nu numai la noi, ci în toate oraşele din fostul lagăr socialist.

A avut şi orăşelul nostru un fel de Lipscani sub care se găsea beci, sub beci şi dedesubt se găsea alt beci. Şubrezenia locului pentru fundații a făcut ca noile fundații să fie turnate cât mai jos posibil şi … aşa s-a născut „Groapa”. Ce e „Groapa” în fond? E un fel de canal venețian din care apele Adriaticei s-au retras undeva departe. Nu sunt 400 de poduri câte are Veneția, ci doar patru, pe „Canal Grande”, unul dintre ele amintind de „Puntea suspinelor”, care lega tribunalul de puşcărie. La noi această punte leagă Casa pensiilor şi o parte din oraş cu piața şi cu cealaltă parte. De ce „Puntea suspinelor”? Pentru că, întorcându-te din piață vezi că ai cheltuit o groază de bani şi n-ai luat mare lucru. De ce „Puntea suspinelor”? Pentru că suspini după portofelul cu bani şi acte, pe care o mână dibace l-a „volatilizat”. De ce „Puntea suspinelor”? Pentru că te gândeşti că pe basarabenii care au venit în talcioc cu lucruri folosite nevoia i-a trimis. Seara n-auzi plânsetul pescăruşilor şi cântecul gondolielilor, ci doar, uneori, un glas de adolescent pigmentat care recită: „Dă-le Doamne, la români/Cancer negru la plămâni”! Deci „Groapa” e o Veneție fără apă. Câteva zile n-au avut bieții venețieni nici apă de băut şi nici turiştii. Şi sunt turişti mulți. Na, ca la Veneția. Mai ales că în ultimul timp au venit cu ocazia carnavalului, pardon, a bâlciului anual. Vizitați Veneția! Acum, când nu e apă, că dacă se înfundă gurile de canal şi fluxul e mare, atunci veți spune: „Cine boala i-o fi pus pe ăia să strice Strada Mare?”

ALTCEVA DESPRE SĂRUT

Moto: *„Sărutul este cauza principală pentru care s-a inventat apa de gură.”*

-Ion, băiatul cel mare, a învățat la Bucureşti prin 1960 şi îmi spunea că acolo băieții şi fetele se sărută peste tot, adică în public, ca să fiu mai clar, şi cică odată le-ar fi zis: „Nu vă e ruşine, mă? Că nici sălbaticii din junglă nu se pupă în stația de tramvai”. Moda fusese adusă din Occident, odată cu d’alde astea şi, cu vremea, s-a extins, că Vasile (cel mic) a făcut o şcoală la Iaşi, prin 1970 şi tot aşa spunea despre studenții din Tudor şi cei din Copou că se sărută în tot

locul. Dacă şi la noi, la ţară, s-ar importa obiceiul şi flăcăii s-ar pupa cu ibovnicele în faţa bufetului, ori unde opreşte cursa, eu le-aş zice: „Bine, măi, da' unde vă treziţi voi? În pădure? În faţa Şcolii de muzică din Roman, lângă statuia costelivă a lui Roman Muşat?" Aşa le-aş zice.

-Dar câţi ani ai, bădie?

- 65.

-Explicabil. Mata ai şi uitat ce e sărutul.

-Ba deloc, da' tinerii care se plac pupă-se în intimitatea lor; mie mi-ar place să-i văd că se pupă pe cei care-s în conflict, ca semn de împăcare.

Dacă ar fi aşa, ai vedea oameni pupându-se la tot pasul şi - crede-mă n-aş mai face fasoane. Imaginaţi-vi-l, de exemplu, pe Cutare că se pupă cu soacră-sa, pe Roman cu Iliescu, pe Bush cu ecologiştii, pe Sadam Hussein cu toată lumea. Vezi fata care se apropie? E nepoata mea.

-Bună seara, bunicule.

-Bună…Dar ce faceţi, aici în faţa mea?

-Trebuie să-ţi placă, nene, de câteva zile suntem în conflict.

EU TAC, TU TACI, EL TACE

Tac. Nu ştiu, n-am văzut, nici pe-acolo n-am trecut. Nu mă bag. M-aţi auzit pe mine să mă fi legat vreodată de cei care aruncă gunoiul lângă bordură sau în spaţiile verzi? Da' de unde! Tac, că dacă tac şi le dau pace, şapte sate n-au ce-mi face. M-aţi auzit să pomenesc vreodată de cei care nu stau la rând, iar când cineva bate şaua să priceapă calul, ei se fac că plouă? Nu, şi nu că mi-ar fi frică; pe mine nimeni nu mă bagă în răcori că am curaj cât păr pe broască, dar aşa-s eu: tac. Văd un copil care scrie pe un perete ceva urât. Credeţi că îl iau în unghii? Ei, asta-i! Să mă facă mamă-sa cu ou şi cu oţet? Tac. Le zic eu ceva tinerilor care au legat şcoala de gard şi-n gura mare folosesc un vocabular de ţi-e ruşine de ruşinea lor?

Credeţi că încerc să-i dau pe brazdă? Da ce, am băut gaz? Ce, mă grăbesc să mi se cânte „Aleluia" şi să fiu scos cu tălpile înainte? Tac. Câţi nu umbla cu ocaua mică şi la propriu si la figurat! Le-am făcut eu vreodată capul calendar? De treaba asta - zic eu - ar

trebui să se ocupe alții. Că nu se ocupă… asta-i altă gâscă. Eu tac ca un peşte. Dacă văd pe cineva care-i uns cu toate alifiile că face un matrapazlâc, nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala; vin acuş alegerile şi vorba aceea: „Nici pe dracu nu huli, că nu ştii al cui vei fi!” Tac. Dacă ne-am vedea lungul nasului am recunoaşte că aproape toți tăcem, că aproape fiecăruia îi place să stea în banca lui. Şi-atunci, de ce ne-am mai mira că răul are aripi, iar binele merge şchiopătând? Să-o lăsăm baltă!

LITERA

Când eram mic, şi neinstruit, am scris pe un gard o prostie (m-am luat după alți răi). Un domn m-a văzut şi mi-a făcut observație: „Să nu mai scrii aşa, că nu-i frumos!” mi-a spus el şi mi-a arătat nişte caractere de majuscule grozave, un fel de aldine, cu care - când am crescut mare - am scris prostii dar pe pânză roşie cu oxid de zinc sau ZO_2 de la Chimie. Între timp, am îmbătrânit şi s-au ridicat noi cadre. Pânza roşie nu mai este la modă, dar prostii se mai scriu şi acum, ba încă mai folosesc şi-acum expresiile copilăriei mele şi aceleaşi expresii puerile. Domnule, şi ce pereți mai au la îndemână! Apropos, voi ați scris „Timofti când faci județ?”? Ştiam eu; mi-am dat seama după literă. Gata copii! Terminați, că i-a trecut legislatura şi județ tot n-a făcut!… Nu mai scrieți! Suntem în plină campanie electorală şi cei care înnegresc pe alții în speranța că se vor înălbi pe ei, s-ar putea să recurgă nu numai la vorbă, ci şi la literă. Lăsați-le spațiu, poate vom cunoaşte noi CARACTERE!

LA MULȚI ANI!

Să nu mă refuzați! Veniți să facem revelionul împreună! Un local e mic; am să închiriez sala sporturilor, că nu vreau să-mi stric reputația de om cu inimă largă. Veniți! Sunteți invitații mei. Nu mă interesează cu cine ați votat ori dacă aveți păreri negative asupra

Gazetei de Roman, că tot omul greşeşte. Vă aştept. Aş vrea să petrecem o seară ca-n basme, ca-n filmele americane, cu pălincă ardelenească şi cu palincă adusă din jos. Veniţi! Să ciocnim pahar după pahar, să ne pupăm cu nevestele prietenilor la o periniță, să ne ţinem de gât cu şefii, să batem palma cu cei care ne-au făcut ochi dulci ori zile amare, cu cei care nu au venit la timp să repare o conductă, şi iar să bem ca să uităm de scumpete, de politică, de şcoală, de neloialitatea concurenţilor, de cei care ne muşcă prin dos, şi să ne amintim cu bucurie că în urmă cu trei ani, o parte din bucureşteni, când au văzut că se ridică elicopterul prezidenţial, au început entuziasmaţi să scandeze cunoscuta lozincă „CEAUŞESCU PE CER E! CEAUŞESCU PE CER E!” O să ne cânte cei mai grozavi lăutari din Roman ori de la Şapte Prăjini. Vă place carnea de curcan? Tai şi un porc, doi, trei, câţi ar fi cazul, şi fac răcituri, sarmale, friptură şi mâncare rece de iepure.

Veniţi şi cu copiii, că nu am casete cu cântăreaţa aceea teribilă care a făcut-o de oaie fotografiindu-se despuiată de tot în mijlocul drumului, dar am destule sticle de sucuri străine, pentru început, că până în ziuă se mai maturizează şi ei, şi-o să le toarne bunicuţa un păhărel îndoit cu apă, că o dată pe an e Anul Nou, şi vorba ceea: „Nici toate-ale popii, nici toate-ale doctorului”. Veniţi! Şi ce dacă aveţi musafiri? Veniţi şi cu ei! Va fi cafea, va fi şi înghețată, vor fi portocale, banane, prăjituri din belşug şi de tot felul, şi câteva torturi mari, asortate şi ornate ca pe vremuri. Să nu care cumva să nu veniţi, că mă fac foc! Cu aceste cuvinte, stimaţi cititori, v-aş fi invitat dacă n-aş traversa o teribilă penurie de gologani.

Singurul lucru pe care îl pot face este de a vă ura din adâncul sufletului, bucurie, sănătate, linişte şi tot ce vă doriţi. La mulţi ani!

AŞA-I DE CÂND LUMEA

Scris este: „tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua”. Nu sunt în măsură să comentez acest text biblic, dar un lucru e clar: oamenii au luat înțelesul cel mai accesibil şi au neglijat adevăratul tâlc. Voi arăta justețea celor spuse prin câteva exemple: un profesor are în clasă câțiva elevi care scânteiază. Întrucât timpul de predare-ascultare e limitat, de aceştia se va ocupa în mod deosebit, pe ceilalți lăsându-i pe plan secundar. Or fi excepții, nu zic. Când la un magazin apare o rara avis, mai ales dacă e şi ieftină, vânzătorul îşi va anunța întâi rudele şi prietenii, iar dacă mai rămâne marfă, aceasta va fi scoasă pe tarabă. Nu-i regulă generală, dar cam aşa se-ntâmplă. La restaurant, nu va veni chelnerul la badea Gheorghe, care aşteaptă o cinzeacă de zece minute, ci îl va întâmpina pe împăunatul care abia intră în local. E just, poate nu-s toți aşa. Nici Natura nu procedează în alt chip; pe copăcelul drept îl dezvoltă iar pe cel strâmb, îl pierde. Rareori e altfel. Aşa face şi societatea; pe omul cel mai de încredere îl pune în frunte, iar pe ceilalți - care or vrea - îi lasă să-şi anunțe candidatura şi la alegerile viitoare. Excepții sunt şi aici, dar aşa-i de când lumea.

FATA CU BALOANE

„Na! Mai faci?” „Dar ce a făcut, dom’le?” „Baloane, asta a făcut. Când îi văd clăbucul la gură, mă apucă toate năbădăile.

Adună microbii şi praful din aer, îi bagă în gură, iar mai molfăie şi iar mai molfăie şi iar face balon, şi tot aşa. Cine ți-a dat asta?" „Tata, bunicule" „Iaca ce înseamnă să nu bați un copil la vreme!" „Domnule, da-i o marfă care se comercializează". „Cumpără dumneata, cumpere cine vrea! Nepoatei mele nu-i dau. Scuip-o jos! Şi tutunul care trimite atâta clientelă la Bisericani, Bârnova şi pe cea lume se comercializează. Şi ce, trebuie să fumez eu? Se comercializează şi alcoolul care dă atâtea probleme ficatului, bugetului familiei şi care-i mama atâtor rele. Trebuie să beau? Se comercializează o nouă formă de otrăvire a sufletului şi de lezare a bunului simţ, revistele pornografice. Şi ce, trebuie să le cumpăr? Na! Mai faci?" „N-o mai bate domnule că-i mică" „O bat ca să-i intre odată la cap" „Şi-atunci de ce o bați în altă parte?" „Are influență dom'le; şi sapa când îți face probleme, n-o bați în coadă?" „Datoria ei e să mă asculte. Să-şi facă datoria!" „Bunicule, şi oamenii mari care nu-şi fac datoria sunt bătuți ca pe sapă?" „Nu, aceştia ar trebui bătuți ca pe coasă." „Dar cei mari, mari?" „Pe aceştia îi bate

Romaşcanul: - Până când vom fi din nou județ, cred că vaca noastră va înțărca de-a binelea!

electoratul, că altă dată nu mai pupă un loc acolo sus. Şi să nu te mai prind că faci baloane!"

AFERIM, VASILE

Auzise de un GEALAT care a fost la turci, cam tot de atâtea ori de câte ori au venit şi ei la noi, şi care s-a întors c-o parte din GALBENI, iar acum trăieşte în HUZUR ca un BIM-BAŞA.

Cum era BECHER, că nici o CADÂNA nu-i călcase pragul, s-a hotărât să plece şi el. Cineva care lucrase în CÎRDĂŞIE cu unul de la o magazie, i-a adus o marfa care la turci face PARALE, drept pentru care s-a lăsat cu mare BAIRAM, adică cu CHIOLHAN, cum zic turcii, cu BUT de BATAL luat de la CASAP şi făcut CHEBAB, cu CIGHIR, cu vin din Valahia de-i zice „de Dragăşani".

Bani, bani! Toţi l-au lăudat: „AFERIM, Vasile! Dacă te ţine BALAMAUA du-te!" I-a crezut pe PALAVRAGII şi visa Vasile că e primit cu ALAI şi că e tratat cu BACLAVALE, cu CATAIF, cu HALVA, CU SUSAN, şi cu... RAHAT cu apă rece. Şi-a făcut CALABALÎCUL şi-a plecat. După ce o dat BACŞIŞ ba ici, ba colea, a ajuns la Istambul.

Bani, bani! Un PEHLIVAN l-a cunoscut după BOI că-i MUSAFIR, a făcut CHELEMET de SANCH! şi i-a zis: „EFENDI, bre, am ceva pentru mata" şi i-a vândut un COŞCOGEA GHIULUL pe care l-a crezut SADEA, dar era TINICHEA curată. Când a văzut DANDANAUA mai să-l apuce DAMBLAUA şi nu alta. Daca punea mâna pe el, îl făcea PILAF, adică HARCEA-PARCEA. Cum era la AMAN, s-ar fi dus la un AGĂ să-l prindă pe PEHLIVAN şi să-i tragă un PERDAF ca lui, dar s-a gândit că acesta nu-i la CHEREMUL unui venetic, că nu stă la taifas cu orice FARFARA şi-ar putea da de BELEA, aşa că s-a mulţumit c-o CHIFTEA, cu un FELEGEAN de cafea de NĂUT cu CAIMAC, şi cu trei metri de perdea de Paşcani, pe care pesemne un BEI le-a luat cu o mâna direct de la sursă, şi le-a dat cu alta negustorului din Istambul.

Bani, bani ! Câta alergătură pentru o marfa de la Paşcani! Cum! Mărfuri de-ale noastre la Istambul? Cu DUIUMUL. Dar la noi? Aproape IOC. Şi treaba asta nici un CADIU n-o vede. Pe la CHINDII, răvăşit de parcă ar fi fost prins cu ARCANUL, necăjit că una a gândit şi BASCA a ieşit, a plecat spre ţară, MOFLUZ că-n MAHALA se va face de MASCARA, că perdelele stau după perdea, şi că în afacerea cu GHIULUL, un turc i-a turtit FESUL.

AFERIM, Vasile! Nu vreau să-ți stric HATÂRUL, dar ce vine de HARAM, de HARAM se duce.

Dicționar: aferim=halal; bimbaşă=baş-boier; bairam= zaia-fet; bacşiş = ciubuc; pehlivan=pezevenchi; boi=moacă; cu duiumul= berechet.

SĂ ALEGEM CARTOFII!

Columb, navigatorul celebru şi genovez, negăsind un sponsor în Portugalia, a plecat pe cheltuiala Spaniei şi cu binecuvântarea reginei Isabella pe un alt drum spre „los Indios" şi a dat de America, de unde el, sau cei care au urmat după el, au adus printre altele şi cartofi de sămânță, din care Spania a făcut bine francezilor cu câțiva țuhali ca să-i semene, dar acestora, după recoltare, nu le-au plăcut, aşa că Ludovic al XVI-lea, la îndemnul lui Parmantier, care a creat un soi superior, a ordonat să se cultive terenuri cu cartofi la periferia Parisului (cam unde vine azi cartierul Grenelle) şi „a pus să fie păzit ostentativ ziua ca să îndemne populația să le fure noaptea", de unde se vedea că şi francezii sunt de gintă latină şi când spun asta nu vreau să generalizez, ori să zic că la noi s-ar fura cartofi, ca să-mi încarc sufletul cu un păcat în plus, ci alte lucruri ca: rulmenți, piese auto şi, mă rog, ce se găseşte sau se produce într-o întreprindere, lucru pentru care de fapt există şi o motivare, cum că găina de unde scurmă, de acolo ciuguleşte şi nu se întreabă nimeni unde ar ajunge economia națională, dacă toți am ciuguli de unde ne câştigăm pâinea, mai ales că apetitul unora pentru ciuguleală este exagerat, şi-şi umplu nu numai guşa dar şi beciul, cum au umplut spaniolii pântecele corăbiilor cu cartofi, de n-a mai rămas loc şi pentru gândacul de Colorado, fapt pentru care până după ultimul război, noi n-am cunoscut dihania, ea apărând în viața noastră cam prin cincizeci şi ceva, când se dădea o minge de fotbal pentru fiecare exemplar prins viu sau mort, şi părerea mea e că acesta a fost depistat, dar a fost lăsat de prăsilă, că altă explicație nu văd, de vreme ce s-au înmulțit ca frunza şi ca iarba, şi se mai crede ca au fost trimişi anume ca să submineze economia noastră, drept pedeapsă că ne-am dat cu ruşii, dar fiind simple presupuneri, n-au

bănuit nimeni, iar azi suntem prieteni cu toată lumea, duşmani rămânând numai cu gândacii de Colorado, cei care ciugulesc cu toptanul şi cei care trag ţara înapoi, duşmani care ar trebui „trataţi” cu insecticide puternice şi cu dispreţul nostru unanim, iar ca să nu se strice tot silozul - şi ca să nu mă abat de la subiect - ar trebui să alegem cartofii.

O MAXIMĂ COMENTATĂ

Este lucru cunoscut că puţini ştiu să împace şi capra şi varza şi că pe toată lumea n-o poate împăca nimeni; nici sluga de la doi stăpâni, nici electoratul şi nici filozoful care zice aşa: „Lanul lângă râu, pomul în drum şi femeia la fereastră nu au un sfârşit bun”. Poate veţi veni şi d-voastră cu argumente pro şi contra şi veţi spune ca şi mine: cum adicălea, că Bulai care aproviziona cu zarzavat jumătate din târg avea grădinăria pe malul Moldovei şi când au venit ruşii în ’44 şi au văzut ce arătoşi erau ardeii, n-au mai putut să spună „eto malenki, un nas balşoi”.

Un sfat pentru romascani: NU ÎNCHIDEŢI UMBRELA DUPĂ CE A STAT PLOAIA !

După aceea, iniţiativa irigaţiilor s-a extins, până ce a venit harababura de după Revoluţie, când toate instalaţiile au fost furate.

Între timp, Moldova şi-a schimbat albia şi în spatele cimitirului evreiesc, de unde trăgea apă Bulai, a rămas o baltă ca în Deltă, cu mult stuf, cu răchiţi, un adevărat rai ecologic, un punct de atracţie pentru „Prietenii naturii” de la Casa Pionierilor, care-şi desfăşurau aici unele activităţi didactice şi pentru vânătorii romaşcani care veneau la raţe sălbatice şi la mici

mamifere de apă pentru blană, dar şi viaţa acestui paradis a fost scurtă şi, abia în zilele noastre, unii oameni bănuiesc că balta a fost parţial acoperită şi drumurile de ţară din Bălcescu arate, pentru ca să se poată raporta la Bucureşti, că s-a dat statului pământ agricol, în locul celui dezlocuit de iazul de la Crăieşti. Dar nu asta este interesant, ci ideea că LANUL LÂNGĂ RÂU nu are decât de câştigat. Cu asta am lămurit-o. POMUL ÎN DRUM, pe care până şi edilii de altădată l-au ocrotit şi l-au lăsat în mijlocul trotuarului, cum ar fi cei câţiva nuci de pe Smirodava, Ecaterina Teodoroiu şi Scuarul Republicii, departe de a sfârşi rău, dau un plus de farmec şi poezie locului şi nu dranjează decât pe cei care ar voi să-şi parcheze maşina acolo. Să trecem mai departe! FEMEIA LA FEREASTRĂ. Ce sfârşit rău? Nea Cutare, când era flăcău şi trecea pe lângă un bloc, la una din ferestrele căreia scutura un ţol o fată, i-a căzut în cap puţin colb, precum şi o jucărie de metal a frăţiorului duducăi, şi când cu o falcă în cer şi una în pământ, nea Cutare a urcat scările să ceară daune ori explicaţii şi să restituie jucăria, a depus armele când fata i-a zâmbit şi l-a întâmpinat cu amabilitate exagerată, povestea finalizându-se la ofiţerul stării civile.

Şi totuşi, filozoful avea dreptate pentru că, lanul lângă râu e mai expus depozitării gunoaielor pentru că, obrăznicăturile care vin la scăldat fură porumb de copt şi pentru că, vitele care sunt aduse la adăpat,mai scapă şi în păpuşoi etc.

Şi totuşi filozoful avea dreptate, pentru că în capătul dinspre Bulevard al Smirodavei, când s-au construit ultimele blocuri, au fost distruşi şi salcâmii „globus” şi pe o distanţă de circa 150 metri nu mai găseşti un pic de umbră, iar copacii tineri, fără tutore, sunt rupţi de oameni răuvoitori ori de copii neştiutori.

Şi totuşi, filozoful are dreptate pentru că, fata lui nea Cutare, luând exemplul mumă-sii, scutura colbul în cap trecătorilor, ceea ce a condus la amenzi, scandal şi proastă reputaţie, pentru că o cucoană măritată stând la fereastră s-a încurcat cu un Casanova care-i trecea des pe sub geam şi a sfârşit rău, pentru că alta a făcut o nevralgie de toată frumuseţea, că era deschis şi geamul de la sufragerie, pentru că…. şi pentru că….

Dar nici asta nu-i interesant, adică dacă filozoful avea ori nu dreptate. Ceea ce este interesant, şi grav totodată, este că dreptate am eu.

LEUL LUI ANDROCLE

Androcle, personajul unei povestiri de pe vremea romanilor, era un sclav fugit de la stăpân, care întâlnind un leu rănit, i-a scos o țeapă din picior, iar leul s-a ataşat de el. După un timp sclavul a fost prins, şi pus să lupte în arenă cu leii. Primul leu ce-i fusese destinat, s-a aşezat cuminte la picioarele lui, fapt pentru care împăratul i-a dăruit libertatea şi pe deasupra leul, care - fără să fi ştiut nimeni - îşi recunoscuse binefăcătorul. Androcle al meu a găsit si el un leu jigărit, murdar şi puțin îndoit, pe care l-a ridicat şi l-a uitat în colțul unui buzunar. Dând într-o zi de el a vrut să-l înstrăineze, dar acesta i-a zis: „Stăpâne, nu fă una ca asta! Ți-ar trebui toată savana ca să cumperi o nimic toată. Mai degrabă ține-mă de prăsilă şi du-mă la Fox, la Banca Agricolă sau la C.E.C., şi-oi face pui.” De fapt, nici nu-i nevoie să ai bani mulți, ci numai să dai impresia că ai, pentru ca lumea să ți se prosterneze. Nu e părerea mea, ci a lui Onasis. Şi nu te mai mira că după prima stabilizare, cea din 1947, un confrate de-al meu îți asigura existența pe o zi întreagă. Am mai slăbit şi noi. Şi taicătu pe atunci lucra opt ore pe zi, pe când tu ai refuzat să te duci la cules struguri la Panciu ori prune la Cuci. De ce? Că e prea multă muncă? Dar crezi că Onasis a stat cu mâinile în sân? Ceea ce mă doare e că am văzut şi tineri mulți care se complac într-un „dolce farniente” şi care cred că şi după moartea principalului sponsor, a babacului, vor pica toate din cer. Ori crezi că dacă asociația şomerilor, care e în curs de înființare, se va zbate să scoată un ban din piatra seacă, şi tu nu vei face nimic, vei avea mai mult? „Hai să fim serioşi!” - Vorba d-lui Emil Constantinescu, în dialogul „elevat” cu preşedintele Republicii: „Fă ceva, stăpâne, că mi s-a urât de atâta singurătate!” Îți sugerez să scrii articole în care să arăți - ca să-l parafrazez pe Iorga - că în codrii partidului de guvernământ, sunt mai multe crengi uscate decât în livada partidului din care faci tu parte. Pentru asta totdeauna se va găsi cineva care să plătească. Fă ceva!

DESPRE UNUL DIN BĂRBAȚII CUNOSCUȚI ÎN PAT

Am fost la mama trei fete şi toate ne-am apucat de meseria asta. Îmi dă satisfacții; ştii că poți fi de folos. Şi e interesant. Unul vine, altul pleacă, unii sunt mulțumiți, alții mai puțin, dar treaba merge înainte. Când vine câte unul despre care abia atunci aflu câte ceva şi strig „jos pantalonii" acesta se supune zâmbind, că-n fond, pentru asta a venit. Şi toți mă preferă pe mine, că am mâna uşoară. În unul din saloanele mele, acum nu de mult, era un bătrânel pe care l-am cunoscut în pat, că atunci când se internase, eu eram în altă tură. Acesta ținea să facă glume cu orice preț şi asta a dus la gafa de care vreau să vă povestesc. Aşadar, într-o miercuri se internează unul iar joi - că era zi de vizită - vine la el nevastă-sa. „Bună!" „Bună!". „Doamna e soția matale?" întreabă moşul. „Da, bădie" zice cetățeanul. „Dar aceea care a fost adineauri, cine era?" Femeia şi-a dat seama că era o „glumă", deoarece vizita abia începuse, pe de o parte, iar pe altă parte ştia că soțul ei e un om la locul lui. Asta a fost joi. Duminică altă nevastă, la alt bolnav. Moşul cu aceeaşi glumă: „Soția matale?" „Da". „Dar aceea care a fost adineauri?". Nevasta bolnavului a sărit de pe pat ca arsă: „Aha! - zice ea - a fost haimanaua la tine!". Şi fără să-i mai scoată din sacoşă borcănelul cu brânză de vaci, a făcut stânga-mprejur şi dusă a fost. Ce a urmat: Bolnavul s-a sculat uitând de criza de lumbago, a luat bastonul vecinului de pat, şi dacă nu am fi intervenit eu şi câțiva

bolnavi, l-ar fi băgat pe moşneag în spital. Şi de-atunci bătrânelul s-a lecuit, că joi, la următoarea zi de vizită, a tăcut ca un peşte, iar eu stăteam ca pe jar, de teamă ca „boala” să nu recidiveze. Şi pentru că trenul se apropia de staţie, tovarăşa de călătorie mi-a întins mâna, mi-a urat călătorie plăcută şi a ieşit pe coridor spre coborâre, iar eu am rămas în compartiment, singur, cu gândurile mele: ce stricată e lumea!… şi ce femeie fină!

IORGU DE LA „EXPRES”

Nod de cale ferată. Lume pestriţă, geamantane, genţi de voiaj, buccele, saci, forfotă, hoţi de buzunare, de bagaje, de inimi, ziare, fotografii deocheate, trenuri care pleacă şi vin, alba-neagra, Carpaţi la tarabă şi un bufet de-i zice „Expres”. Intru. Acadele, televizor color, rom, rachiu de mere, gumă americană, ciocolată turcească, siropuri greceşti şi un barman tânăr de-i zice Iorgu. De unde ştiu?: Când a plecat din local o doamnă tânără, blondă, belă şi bine făcută, care între două trenuri a ţinut să vadă Twin Peaks-ul, tânărul i-a şoptit: „Dacă aveţi probleme cu borfaşii pe peron, să ziceţi că sunteţi mătuşa lui Iorgu de la Expres!”. După ce mi-am băut suta în tihnă, ca să trag de timp, mi-am luat valiza ş-am plecat. Într-un con de umbră şi singurătate, doi indivizi vin la mine, c-o fi, c-o păţi, că-s bătrân, şi nici una nici alta pun mâna pe bagaj, ca să mă ajute, chipurile, să mă duc la tren. I-am mirosit. Cred că mă urmăriseră din local, unde un consumator spusese despre o mare personalitate, că face parte din primii douăzeci de bogătaşi ai ţării şi ca să nu mă las mai prejos (aşa-i când te mănâncă limba), m-am lăudat că şi eu fac parte din primii 13 milioane de bogătaşi. S-or fi gândit săracii - săraci să fie de păcate - că vor da lovitura. Până în noaptea aceea n-am ştiut că pot juca teatru. Calm, cu o uşoară tentăde recunoştinţă în glas, zic: „Nu vă deranjaţi, băieţi, vine imediat să mă ajute nepotul meu, că eu sunt moşul lui Iorgu de la Expres”. Extraordinar! Cei doi s-au volatilizat cât ai zice peşte. Dacă treceţi vreodată pe acolo, să nu care cumva să vă lăudaţi că aţi mâncat cartofi! Şochează, bate la ochi: „Acesta-i plin de bani!”. Şi dacă totuşi aveţi probleme, nu uitaţi: „Iorgu de la Expres!”

FEMEIA ŞI POVESTEA VORBEI

Cu acest titlu v-am spus totul; cele două cuvinte, vorbă şi femeie, sunt inseparabile. Puţini din cei care au şi nevastă şi telefon nu şi-au dat seama de acest lucru, după avizele de plată. Să mai vorbească şi de acum încolo cui îi dă mâna! Apropo de bani: am citit într-un almanah vechi o reclamă a CEC-ului care zicea: „Ţi-a luat un ban femeia?/ Nu-i nimic, ea-ţi dă o mie/ Căci femeia este cheia/ Lăzii de economie.” Şi nu-i aşa? „Nimeni nu-şi poate imagina câţi bani încap pe mâna unei femei, mai ales cu cât această mână este mai mică.” Şi de ce? Pentru că bărbatul are voinţă - femeia are rezultate, şi de aceea un proverb rusesc spune: „Acolo unde dracul nu se simte puternic, trimiteţi ne-vasta!”, că „femeia ju-decă pe dracu şi-l scoate dator.” Ele sunt cele care „ne duc în infern pe drumul paradisului” şi de aici concluzia că „femeia frumoasă e belea la casă”.

Se zice că „pe femeie să n-o atingi nici cu o floare” şi „e nostim că din pudoare li s-a făcut o lege a femeilor, care nu preţuiesc, la bărbaţi, decât obrăznicia”, deşi „nimeni nu râde de poale ridicate, ci de poale întinate.” Dar aşa-i făcută lumea. „Şi cele dintâi fructe sunt vara mai gustoase/ Şi cele de iarnă sunt mult mai preţioase/ Femeia năzuroasă e mult mai ispititoare,/ Iar uşile deschise nu sunt atrăgătoare”, sau, cum zicem noi, „muierea cu ochi frumoşi, pe toţi îi face voioşi” şi de aceea îmi permit să zic: „nu te

uita la nevasta altuia, ci supravegheaz-o pe a ta”, că „femeii când i-e bine caută pe dracu”, deci „muierea cât de bună să n-o slăbeşti din frâu” iar dacă-i rea să nu uiți: „Fiecare om poate să stăpânească o femeie rea, afară de cel care o are.” Nu vreau să zic că „femeia nebătută e ca moara neferecată”, ci să-ți dau un sfat: „Iubeşte-ți nevasta ca pe tine însuți şi din când în când scutur-o ca pe un pom roditor”.

DE CE NU MAI MERGE LICĂ LA MARE?

Mare pacoste şi gelozia asta, al cărei şarpe n-a muşcat niciodată din inima Vetei, până acum câțiva ani în urmă. Mare pacoste! Soarele dogorea, lumea forfotea pe plajă şi ea, cu ochii pe jumătate închişi, scruta nemărginirea, şi din când în când studia lumea care se perinda prin fața ei ca la un concurs de frumusețe, dar mai puțin decoltat. Sentimentul de care zic, i s-a trezit în inimă pentru că chelia lui Lică, bărbatul ei, privită din spate, semăna leit cu chelia unui individ care, la câțiva metri de ea, se oprise în fața unei blonde şi o săruta. Individul avea slipul tot albastru cu vipuşcă albă ca a lui Lică, şi mai ştia Veta că slăbiciunea din tinerețe a bărbatului ei erau blondele. Deci cine putea fi? Lică?!. Gândul răzbunării a încolțit subit. S-a ridicat de pe cearşaf, şi pe primul bărbat care se apropia l-a îmbrățişat şi i-a acoperit gura cu un potop de sărutări pătimaşe. Bărbatul ar fi vrut să zică ceva, dar cuvintele ei erau oprite pe buze. Ți-ai găsit cine să-l asculte! Ea ştia una şi bună: răzbunarea! Deodată, individul cu

blonda îşi întoarse capul spre vest şi privirile lor se întâlniră. Deci nu era Lică. Dar Lică unde era? La spatele ei, cu buzele strânse şi cu pumnii crispați. Veta s-a dat înapoi câțiva paşi iar Lică după ce l-a țintuit cu privirea pe individ, s-a repezit la el, l-a apucat de gât şi i-a zis: „Măi, Mişule, cine se aştepta să ne întâlnim la Saturn?" Pasă-mi-te, era chiar Mişu de la compania a IV-a, cu care nu se mai văzuse de la lăsarea la vatră. „Cine-i tipa?" a întrebat Mişu, privind-o pe Veta peste umărul lui Lică. „E soția mea, Mişule", zise acesta. „Te-am văzut de departe, i-am spus cine eşti şi cum prietenii mei sunt şi prietenii ei, nu s-a putut abține să nu te întâmpine ca pe cineva drag pe care nu-l vezi de multă vreme". Şi de atunci, ca să evite orice confuzie, Lică face plajă cu indispensabili sub puntea de la Cotu-Vameş, pentru că ştrandul atât de populat altă dată, e lăsat să se degradeze la fel ca şi condițiile de viață, că - uitasem să vă zic - întâmplarea cu Veta a avut loc pe vremea când un concediu la mare nu era socotit un lux. Să se mai ducă şi la vară dacă-i dă mâna!

ÎNTÂMPLĂRI APROAPE ADEVĂRATE

OMUL CU ANTENA. De pe un bloc cu patru etaje a căzut un cetățean, care se urcase să-şi pună antena, şi n-a pățit nimic. S-a zdruncinat mai mult psihic, s-a şocat. A mai trăit mulți ani după aceea, dar nu s-a băgat în politică ca să tragă țara înapoi şi s-o denigreze peste hotare. Înseamnă că nu înnebunise de-a binelea.

OMUL CU INCENDIUL. S-a întâmplat pe vremea când se lua lumina. O mamă tânără spălase nişte scutece şi le pusese la uscat pe calorifer. La o jumătate de oră a izbucnit incendiul. Cum a fost: Femeia s-a culcat şi o lumânare nesupravegheată a căzut din buza unei căni de pe masă pe țol. A doua zi soțul tinerei femei a fost găsit jos în bucătărie unde cu proaspete resurse stinse fără voie focul, dar nu mai nimerise patul din cauză că îl amețise fumul…de la bufet precum şi cele câteva sticle golite. Aşadar, supravegheați focurile, că nu ne mai putem permite chefurile de altă dată!

OMUL CU CĂCIULA. Din sursă neoficială am aflat că în urmă cu câțiva ani, într-o stație de pe linia Paşcani - Iaşi era staționat

un tren de persoane pe peronul cu lume puţină, unui cetăţean - după unii chiar şefului de staţie - i-a fost smulsă din cap căciula de către un om (că şi ţiganii sunt tot oameni) care pentru a i se pierde urma,

a luat-o la fugă prin spatele trenului staţionat, fără să vadă că din direcţia opusă venea cu viteză mare un marfar care i-a întrerupt pentru totdeauna fuga. Păgubaşul - după trecerea marfarului - şi-a luat căciula, a scuturat-o de zăpadă şi şi-a văzut liniştit de drum. De ce oare n-or fi existând trenuri şi în bazarul amenajat lângă magazinul Victoria? Asta-i întrebarea!

VIRGULA. La mica publicitate a fost dat un anunţ care în ziar apărea cam aşa: „Contabilă cu experienţă de zece ani caut servici” şi mai departe urma numărul de telefon unde putea fi contactată. Patronul firmei particulare, care a angajat-o constată, după un timp, că nu prea se descurcă. „Cum, dumneata care ai experienţă de zece ani…?” „Nu domnule, am o experienţă de un an şi jumătate. De zece ani caut serviciu.” Şi mai departe i-a zis povestea ce urmează: Înainte de a porni la bătălie unii comandanţi greci din cartea de istorie antică, consultau oracolul din Delphi, care le răspundea sec: „Vei trăi, nu vei muri”. Dacă trăia, toţi spuneau că oracolul a avut dreptate când a zis: „Vei trăi, nu vei muri.” Dacă se întâmpla să cadă în luptă se spunea din nou că oracolul a avut dreptate deoarece i-a zis: „Vei trăi? Nu. Vei muri.” Patronul - om de spirit - a apreciat intervenţia promptă şi i-a zis: Aşa-i când punctuaţia nu-i pusă la punct. Vai, de cei care spun „Noi muncim? Nu gândim”, mai vai de cei care spun „Noi muncim, nu gândim”, dar şi mai vai de cei care spun: „Noi nu facem nici una, nici alta”. Şi tare-s mulţi de ăştia, domnişoară!

COADA LA LAPTE

Grăsimile ridică colesterolul şi de aceea laptele este plimbat de la Roman la Piatra şi retur, ca să mai slăbească. Să mai zică cineva că nu ne poartă nimeni de grijă! La câteva ore după miezul nopţii când liniştea domneşte în pace, încep să apară primele sacoşe cu sticle goale, care sunt aşezate în rând câte una pe lângă peretele

magazinului şi încep primele discuţii: „Dumneata crezi că, dacă primarul capitalei ar fi fost de altă culoare, n-ar fi avut loc în Bucureşti manifestaţii de nemulţumire?” Mai vine unul, mai vine altul, rândul creşte: „Domnule, când vorbeşte Vadim Tudor ăsta, parcă mă unge la inimă.” „Şi pe mine” „Eh!” Mă aplec să-mi ridic sacoşa şi o bătrână de alături zice alteia: „Tu, Marie, da pe om nu-l poţi mulţumi niciodată. Noi ne plângem că nu avem căldură la bloc, dar sunt oameni care stau în colibe de gheaţă, de le zice iglu” … „Taci, ţaţă, nu mai spune!” „Da. Sunt ţări care n-au sare şi o cară de cine ştie unde cu caravanele”. „Ei, spune!” „Tu poţi să mănânci sare cu lingura, poţi să pui şi-n chisăliţă - vorba aceea - că nu-i un cap de ţară”. „Aşa-i” „Sunt ţări care nu au apă”. „Mata şuguieşti”. „Nu, fată, aşa-i cum zic. La noi te-a oprit cineva să bei apă cu polobocul?” „Apoi ai dreptate, ţaţă. Chiar că pe om nu-l poţi mulţumi niciodată.” Până când s-a descărcat laptele mă apropii de alt grup. „Domnule - zice unul - de vreme ce animalele carnivore nu se mănâncă, cum oare s-a ajuns la concluzia că riscul îngraşă?” Dau şi peste un cunoscut care zice: „Ce se mai aude, măi, se face judeţ?” Răspunsul l-a primit de la unul care până atunci mocnise: „Te văd om serios dom’le. Cine doreşte asta din cei care au pâinea şi cuţitul?” După câteva minute plecam de acolo, cu sticlele pline cu lapte şi cu capul plin de gânduri, şi-mi ziceam în sinea mea, că nu cârciuma - cum zicea hâtru bun de glume - nu este parlamentul poporului, ci coada de la lapte.

TÂRZIU, CUCOANĂ!

„Am una tare; Cică Bulă”… „Decât te-ai ţine de bancuri, mai bine te-ai duce să iei cota de ulei, că nu faci nimic toată ziua”. Bietul om! A încercat şi el o nouă tehnică. Spera că, spunându-i bancuri, o va îmbuna. Ţi-ai găsit! O clipă era linişte şi apoi iar îl „toca”. Ba că n-a făcut una, ba că n-a făcut alta, în treizeci de ani de căsnicie i-a scos peri albi numai că, în ultima vreme, Mitică devenise aproape imun şi înţepăturile de viespe nu-l mai afectau. Într-o zi l-a trimis să cumpere gogoşari şi el s-a întors cu struguri, nu ştiu când s-au mai făcut! Nu i-a zis nimic. A împrumutat băiatul zdrobitor, teasc, butoi, avea de la tatăl ei şi a făcut vreo sută şi ceva de kile de vin. Altă

viață! „Gata, îşi zicea Mitică, s-a schimbat treaba.” „Aiurea! Ea îl toacă în continuare, ba încă şi mai şi până în clipa în care şi-a dat seama că, de supărare, bărbatul ei se duce în boxă şi bea. De atunci nu i-a mai vorbit niciodată cu ton, sperând, că-n felul acesta vor mai avea vin şi pentru Crăciun, dar când, după o lună, s-a dus în boxă după nişte mărturi, găseşte butoiul gol până la canea” Cum a fost? În fiecare zi, când nu se certaseră, Mitică sărbătorea evenimentul, că omul bea şi la bucurie şi la necaz. Şi pentru că pe fundul butoiului, se mai găsea, încă, o cantitate oarecare, nevastă-sa a schimbat lacătul şi a pus cheia în buzunarul de la pestelcă. Târziu, cucoană! Părerea mea este că s-a procedat cu vinul cum s-a procedat cu banii țării, când s-a dat câte un milion la toți cei care au vrut să facă un partid, ori când nu s-au luat măsuri pentru păstrarea unor bunuri obşteşti, decât după ce acestea au fost furate. Târziu, cucoană!

DEMOCRAȚIA ÎN PERICOL

Cât în glumă, cât în serios, şeful, cică, i-ar fi zis ceva secretarei, care, cât în glumă cât în serios, - cică „nu se poate, don’ şef că sunt femeie serioasă” şi aşa mai departe. Ce curaj şi la şeful ăsta, dacă stai să te gândeşti că soțul secretarei avea biroul tot pe coridor, a doua uşă pe dreapta! În ziua de care vă zic, acest soț, care trebuia să facă o situație urgentă, era acasă, că acum după revoluție,

dacă eşti indisciplinat, nu-ți spune nimeni „negri ți-s ochii”. Nu vă lăsați imaginația s-o ia razna, că-n ziua cu pricina nici secretara nu era la birou, nu că o ținea şeful în brațe - , am exclus acest lucru chiar din capul locului - ci pentru că lucrase o sâmbătă, şi-şi luase liber. Şeful căruia îi trebuia numaidecât situația, a căutat-o în sertarul subalternului, şi, negăsind-o, c-o falcă-n cer şi una-n pământ, s-a dus val vârtej direct la el acasă. Sună. Iese ea. „Bună!”. „Bună!”. „Unde-i… cutare?”. „Nu-i acasă don’ şef, că să vedeți…”. Era clar că mințea. „În cazul acesta…” zice el, şi face câțiva paşi. „Nebunul ar fi în stare să mă facă de tot râsul”, gândi secretara, şi se dădu înapoi, îngăimând: „I-acasă, don’ şef, da’ doarme”. Puțin câte puțin, spaima secretarei s-a mai potolit, şi, întrucât şeful a insistat… Dragă cititorule, fac şi eu precum Caragiale: altcineva în locul meu te-ar lăsa în suspensie, să te facă să crezi că s-a bucurat Satana. Eu îți spun aşa cum a fost: întrucât şeful a insistat, ea şi-a trezit „subalternul”, pe care şeful, luându-l de guler, l-a dus direct la birou, bombardându-l tot drumul cu expresia la modă şi foarte des folosită: „Ți-a cam intrat democrația în cap, da ți-o scot eu, musiu!”. E un caz izolat? Da de unde! Pe acesta - să zicem - îl rezolvă şeful, dar ce ne face cu atâția şi atâția, cărora le-a intrat democrația în cap? Asta-i întrebarea.

PUȚINĂ MATEMATICĂ

Problema nr.1. În speranța că va face rost de gologani să plece la turci, să-şi aducă fitil de lampă şi cauciucuri de bicicletă, ca să-şi pună „calul” pe picioare, moş Alecu, agricultorul, care zicea odată că feciorul lui, care e profesor l-a făcut de tot râsul, că a cerut gologani de la elevi, ca să le pună o notă mai mare, a adus la târg un țuhal de grăunțe şi s-a aşezat în piață la o tarabă, la care se găsea cu nişte morcov şi moş Barbu, zarzavagiul, care are doi gineri şomeri, care au fost dați afară deşi erau pricepuți şi harnici, că-n locul lor au rămas doi bețivani care când fac 2 şi 3 ba chiar şi la schimbul unu, aduc la fabrică țuică de n-are poliția atâtea fiole să-i depisteze pe toți acei care susțin că cei doi sunt oameni de nădejde, oameni de neînlocuit. Pentru că taraba era mare a încăput cu un coşuleț şi moş

Costică, ciobanul, pe care - la fel ca şi pe ceilalţi - nu îi ocoleau grijile, că a jucat şi el la FOX, şi acum, o mare parte din economiile lui s-au dus pe apa Sâmbetei. Cum oamenii buni se împacă, l-au primit lângă ei şi pe moş Dumitru, coşărcarul, că n-avea altă marfă decât un coş de piaţă din nuiele. El era cel mai mulţumit din toţi, ca era învăţat cu sărăcia şi acum o duce bine. Cum clienţii nu prea se dădeau în vânt după marfa lor, că lumea n-are bani, domnule, acesta-i adevărul, fiecare a cumpărat marfa unuia din a celorlalţi, dar moş Barbu care cumpărase coşul de nuiele, găsindu-i o hibă, a făcut schimb cu moş Alecu, care şi el cumpărase ceva. Moş Costică, ciobanul, nemulţumit şi el de marfa pe care o cumpărase, a propus să facă schimb cu oricare din ceilalţi numai să nu i se dea grăunţe că n-are găini, că i le-au furat într-o noapte. Şi schimbul s-a făcut. Acum, dacă nu aveţi pe cap destule probleme, socotiţi şi dumneavoastră:

1.Cu ce marfă s-a întors acasă fiecare din cei patru?

2.De ce nu şi-a cumpărat moş Alecu cauciucuri de la AUTO - MOTO - VELO?

3.De ce au fost daţi în şomaj ginerii lui moş Barbu?

ACUM TREI ANI

Acum trei ani vuia lumea. Toate ziarele străine şi autohtone vorbeau de căderea lui N.C., care cădere a fost treptat uitată, şi vreau

să vă aduc la cunoştinţă lipsurile unora, care nu duceau lipsă, îi simt lipsa, care, uitând lipsurile de tot felul ne-am lipsit de el, că în ultimul timp se prostise în aşa hal încât credea că ne va putea prosti la infinit, şi degeaba a umblat el cu atenţii, promiţând câte două sute de lei în plus celor cu salarii minime, că i-a scăpat atenţiei faptul că nu-l voiam.

Ce iad a fost în zilele acelea, când am scăpat de iad, de balamuc, nemaifiind în fruntea ţării unul bun de balamuc! Prinsese el un post bun, şi mă prind că dacă nu s-ar fi prins în horă cu nevastă-sa - o podoabă care nu se mai sătura de podoabe şi lux - el nu ar fi fost prins cu atâtea rele şi tratat ca un prins foarte periculos, că viaţa multora dintre noi atârna de faptul dacă îl atârnăm sau nu, şi nu l-am atârnat în alt mod, ca pe unul care avea foarte multe victime, iar nu demult l-am achitat şi pe fiul acestuia, ca pe unul care avea prea puţine kilograme, şi-n felul acesta ne-am achitat, că nu se mai putea trăi, că dacă bodogănea ceva cineva din noi, era vai de pielea lui, iar dacă bodogănea el, aplaudam toţi din interes sau din prudenţă. Se vede treaba că el n-a gândit atunci când a gândit acele planuri de distrugere a satelor şi de înfometare a oraşelor, prin care a gândit să ne distrugă. Părerea multora e că dacă acest „cap” ar fi avut cap, că după ce s-au plătit datoriile externe să nu-şi mai facă de cap, ci să-şi bată capul cum să asigure oamenilor cele necesare, şi nu ne-ar fi dat atâtea griji de cap, poate nu şi-ar fi pierdut capul, dar - vorba aceea - capul face, capul trage. Şi a tras. Totuşi, ca să judecăm drept, a făcut şi multe lucruri bune, dar despre morţi să nu vorbim de rău! Comunismul - aş cum era el aplicat - nu ne cădea bine, şi nu se cădea să nu cadă. Fie-le ţărâna uşoară! Un singur lucru nu pricep: Topârceanu, când zicea în „Noapte de mai”… „O, cum ai răscula norodul/ Sărmana plebe care-asudă/ Şi cum ai da cu calapodul/ În rânduiala asta crudă!”, critica societatea comunistă? Ceauşescu nu va mai învia - în mod sigur - dar dacă unii care învârt nişte hârtii, vor avea totul, iar alţii care se spetesc muncind nu vor avea nimic, va renaşte - tot în mod sigur - mişcarea haiducească.

CEL MAI VALOROS LUCRU

O coajă de pâine pentru cel flămând? O cană de apă pentru cel însetat? O haină veche pentru cel zdrențăros şi zgribulit? Un grăunte de adevăr pentru cel care suferă din cauza minciunii? Care este cel mai valoros lucru? Să va spun eu: e cel de care ducem cel mai mult lipsă. Şi de ce ducem noi cel mai mult lipsă? Prefer să tac, că nu vreau să vă stric dispoziția, că dispoziție aveți, cred şi eu, că nu vă lipseşte nimic, adică nimic altceva decât grijile. Şi-apoi ce griji să avem? Carnea de vită e posibil să se mai ieftinească, la fel şi Kilowatul. Pâinea, chiar dacă nu-i scumpă, are două kilograme. Untul se strică prin magazine, că vom fi nevoiți să-l dăm la export pentru săpun de față. Ce e mai interesant e că s-a făcut dreptate cu cei care au făcut nedreptăți. Ceea ce ne dă buna dispoziție e mulțumirea, că ce mulțumire mai mare poți avea decât aceea că întorcându-te noaptea acasă nu-ți zice nimeni „dabuleşte marafeții şefule!”? Să vă stric eu această dispoziție mințind că mint? Cum să nu fim mulțumiți domnule? La noi în apartament e aşa de cald că dormim dezveliți, iar apa rece curge toată ziua şi cea caldă numai zece ore pe zi. Eu zic că e suficient. E bine că am lichidat şi cu şomajul. Şi acum să vă prezint ultima bombă: pensionarii vor beneficia şi anul acesta de cele şase călătorii cu preț redus pe C.F.R.1, 2, 4, 5, 6, 7,… După cum se vede n-am omis nimic.

Renumitul Mark Twain, umorist şi american de meserie, spune: „Adevărul este cel mai valoros lucru pe care îl avem. Deci, să-l economisim!” Asta am şi făcut.

SĂ MAI UMBLĂM LA VOCABULAR!

Un negustor evreu stă în uşa prăvăliei sale de pe Strada Mare şi aşteptă muşteriii. Suntem prin 37. Prin fața magazinului trece un băiat - copil de şcoală - de mână cu tatăl său, căruia pe un ton mieros, negustorul îi zice: „Domnul Mitică, am un costum prima pentru flăcăul matale, bată-l norocul, că frumos îi!” Până să se

dezmeticească bine domnul Mitică, băiatul avea deja nasturii încheiați la haina cu care îl îmbrăcase negustorul. „Domnule… cum i-o fi zis el, dar n-am bani.” Negustorul de colo: „-Te-am întrebat eu de gologani? S-o poarte sănătos. Lasă că plăteşti matale.” Aşa se făcea comerțul altădată. Puteai să urăşti asemenea oameni? Unele izbucniri antisemite n-au pornit de la oameni de rând şi nici piedicile de a ni se acorda clauza, nu vin de la evrei de rând.

Şi toată Strada Mare era plină de prăvălii ale acestor evrei, care au înflorit comerțul local între cele două războaie. Acestor evrei, negustori prin naştere, mulți dintre noi le zicem „jidani”, iar ei, ca să nu se lase mai prejos, ne numeau pe noi „goi” care nu însemna „despuiați” ci altceva mai grav. Acum, după ce marea majoritate din ei au plecat în țara făgăduinței, au rămas atât de puțini în Roman, încât e o mare plăcere când întâlneşti pe unul pe care l-ai cunoscut, iar cuvintele jignitoare au fost uitate de ambele părți, altfel aş fi cerut insistent să mai umblăm la vocabular.

Altă treabă: Spre sfârşitul anului trecut, a venit la Bacău eminența sa domnul Robu, episcopul bisericii catolice. Printre cei care îl însoțeau se găsea şi un negru. (Ştiut este că misionarii catolici au propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu în toată lumea, mai ales în colonii, şi au adus pe calea adevărului mulți idolatri.) Printre atâția albi acesta a atras atenția, iar când a fost văzut că face cruce după ritualul catolic, o bătrână i-a şoptit alteia: „Ia te uită, şi ăsta-i singur.” Pentru că eram lângă ea, am întrebat-o: „Dar italienii ce-or fi mătuşă?” „Tot unguri şi ei, maică” „Nu mătuşă, zic eu, sunt catolici ca şi francezii, ca şi spaniolii, ca şi portughezii, ca şi matale.” Mai târziu aveam să aflu de la cineva din Tămăşeni, că unii catolici, pe noi românii ortodocşi ne numesc „țigani” (probabil pentru că majoritatea țiganilor sunt ortodocşi). Dar țiganii catolici din Ardeal ce-or fi? Să mai umblăm la vocabular! Țiganii sunt români, dar românii nu sunt țigani, după cum nici catolicii de pe valea Siretului nu sunt „bozgori” (oameni fără patrie) aşa cum le zic unii, ci sunt români catolici, aş cum a mărturisit-o d-ul. Prof. Dumitru Mărtinaş în cartea sa „Originea ceangăilor din Moldova”. Se cere deci impetuos să mai umblăm la vocabular şi unii şi alții, pentru ca pacea şi armonia, cu care ne-a binecuvântat bunul Dumnezeu, să troneze veşnic asupra ținuturilor noastre. Aşa să fie!

CE-AȚI FACE?

La clasa a XI-a A, a Liceului Industrial Nr.3, la ora de dirigenție, s-a dat tema: „Ce-ați face dacă ați şti că mâine vă veți da obştescul sfârşit? Dificilă întrebare; Bătrânii ştiu moartea care sărută; la tineri vine cea care sugrumă”. Întrebarea a fost pusă celor din urmă. Eu unul, cred că aş muri azi, ori, în cel mai bun caz, aş trăi până în ultima clipă cu gândul că s-ar putea amâna acest „prototip al inevitabilului” care e pe capul nostru „de când lumea şi Ardealul” şi de care ne bucurăm toți, „de la vlădică până la opincă”. Poate că m-aş înarma cu ideea că „a muri nu înseamnă a sfârşi” sau, ca să mă consolez, m-aş întreba: „Să nu fie moartea între două vieți ca noaptea între două zile?” Cineva zicea: „De câte ori n-a murit ceea ce trăieşte în tine! Şi te mai temi de moarte!”. Just: „Când mori nu te uita la întunericul de dinainte, ci la lumina ce laşi în urmă, şi te vei stinge cu zâmbetul pe buze. Dar ce las eu în urmă? Se zice doar că duci în mormânt toată partea vieții tale, pe care ai trăit-o pentru tine. În fond ce înseamnă a muri? A face loc altora”. Vorba aceea: „Moare calul, îi rămâne şaua, moare omul, îi rămâne numele.” Şi atunci de ce mai plângem moartea cuiva? Răspunsul mi l-a dat Mark Twain: „Pentru că nu suntem noi persoana în cauză”. Merci! Ce-aş face? M-aş ascunde, că, „mai bine spui” „a fugit Allah să-l miluiască”, decât să spui „Allah să-l ierte”. Şi ce-aş mai face? Aş căuta colecția ziarului „Gazeta de Roman”, pe care aş citi-o în întregime, ca să nu mor prost, (a se citi „neinformat”), m-aş bucura că n-am să mai aud cuvintele: inflație, şomaj, republică, găgăuză, tâlhari, nedreptate, şi multe altele, cuvinte pe care nici cei ce rămân să nu le mai audă, i-aş telefona tipografului care mi-a mutilat două articole, ca să-i spun că-l iert, aş săpa groapa altuia, căci, conform proverbului tot mie îmi va trebui şi le-aş mulțumi unor mari gânditori ai lumii pentru citatele din text. Apropo: tot unul din ei spunea: „Nu poți să răspunzi de curajul tău, atât timp cât n-ai trecut printr-un pericol”. Ce-aş face dacă aş şti că voi muri mâine? Nu vă pot răspunde exact, întrucât - vă rog să mă credeți - n-am murit niciodată.

GAZETELE SATIRICE

„În vârful peniței”, „Urzica”, „Ghimpele” etc., erau titlurile unor gazete satirice din cartiere sau întreprinderi prin anii’48-’70, care s-au lăsat pe tânjală între ’70-’89 (gazetele, nu întreprinderile), ca să dispară cu desăvârşire după aceea. (Şi gazetele şi întreprinderile).

În aceste gazete satirice, un fel de vitrine pe doi pari, sau bătute pe un perete, erau „biciuiți” cei prinşi cu „găinării”, cu o fuşaraie de doi lei şi altele ca acestea. Lor li se afişau numele, caricatura şi pozna făcută, în vreme ce aspectele negative ale acelor timpuri ca nepotismul, birocrația, parvenitismul, cosmopolitismul, parazitismul, etc., erau criticate, dar fără trimiteri directe la persoană, întrucât era de neînchipuit un membru de partid cu bube în cap.

În acelaşi timp, în locurile mai aglomerate ale oraşului erau panouri ale fruntaşilor în producție ca, bunăoară, cel din desenul de mai jos, loc ce se situa pe Strada Mare, peste drum de actualul magazin „Victoria”, pe atunci Grădina Mică.

Aici erau expuse fotografii bine retuşate, făcute pe cheltuiala statului, la „Foto Jack”, a unor „stahanovişti” sau măcar fruntaşi în muncă din întreprinderile romaşcane, care trebuiau să fie musai şi comunişti, că altfel, puteai să-ți rupi în van ciolanele. Afară de o leafă mulțumitoare, concedii aproape gratuite în stațiuni, burse pentru copii, cadouri de Anul Nou şi premii lunare, nu mai vedeai aproape nimic.

Pentru ce această pledoarie? Pentru că un filozof a spus: „Cine nu e dator, e destul de bogat”, dar eu cunosc cazuri când un om bogat e destul de dator şi cine-i cu paguba, e şi cu păcatul; poate chiar el a dat foc pe scara blocului la afişierul cu listele de plată la întreținere, ca să nu-i mai vadă lumea numele, că se făcea de tot

râsul, el, milionarul, ce nu plăteşte, pe când cel cu o casă de copii şi fără slujbă e cu plata la zi.

Apoi, musiu, dacă dumneata, cu gologani gârlă, nu vrei să plăteşti, c-apoi să ni se taie la toţi apa şi gazul, atunci, las' pe mine!: voi propune la Primărie, precum şi la redacţiile ziarelor să-ţi pună poza neretuşată într-un panou şi să-ţi apară numele în gazetă, precum şi funcţia, leafa, caricatura şi restanţa ce-o ai. Aşa am să fac. Voi cere reînfiinţarea gazetelor satirice de stradă.

Credeţi că nu avem ce afişa la aceste gazete? Ba bine că nu! Bunăoară, am putea critica nu pe cel care, din rea voinţă, are datorii la stat de 8 mii de miliarde, ci pe cel care, deşi era de datoria lui, nu a sesizat treaba asta, pe când datoria se ridica la numai o mie de miliarde. Ş-apoi, dacă nici acum nu avem ce pune la aceste gazete, dacă le socotiţi inutile, dacă susţineţi cu tărie că ideea mea nu-i bună, înseamnă că, iertată să-mi fie îndrăzneala, ori socotiţi că nelegiuiţilor li s-a îngroşat atât de mult obrazul încât „ţepii urzicii" nu le mai perforează epiderma, ori nu aveţi simţul realităţii, ori staţi prea mult în casă, cu radioul şi televizorul defect, sau aveţi pe cineva pe care nu doriţi ca lumea să-l condamne, ori nu vreţi să vă amintiţi de acele vremuri când cuvintele „şomaj" şi „restanţă la bloc" nu circulau câtuşi de puţin. Altă explicaţie nu-i.

CE REPEDE ÎŞI SCHIMBĂ PREZENTUL CULOAREA!

Mitică se întorcea de la lucru cu mâinile în buzunare, fredonând ceva vesel, ca omul dispus, că se afişase la serviciu o listă cu cei care urmau să fie puşi pe liber, iar el nu se număra printre ei. Până când? Şi-şi aminti o strofă a lui Burns: „Trecutul este negru/ Iar viitorul orb/ Prezentul e integru,/ Prezentul să îl sorb". Şi şi-a continuat drumul sorbind prezentul. Cum mergea, el se întâlneşte cu unul căruia îi împrumutase nişte gologani, şi, ca să nu-l piardă, omul i-a plătit datoria până la ultimul bănuţ. „Pe lângă că prezentul e integru, e şi roz" zise Mitică în sine. Dar ce să facă cu banii? Întrucât tot se găsea pe fosta Stradă Mare, a intrat la Victoria şi i-a luat nevestei un furou violet, cu dantelă lată la poale, şi cu o fundiţă care încheia anchiorul. Picai jos, nu alta. (Nu vă impacientaţi, doamnă,

asta-i o chestie mai veche! Azi nu mai găsiți aşa ceva). Şi cum ziceam i-a luat furou. Când ajunge acasă, casa pustie şi pe masa din bucătărie un bilețel de la ea, în care îi scria că a plecat la țară că i-a trimis maică-sa vorbă. Omul zvârli furios furoul pe spătarul unui scaun, mâncă ceva rece din frigider, citi până la nouă şi jumătate seara, şi se culcă. La câteva ceasuri, cioc! cioc! în uşă că dacă era la bloc ar fi fost țâr! țâr! Se scoală buimac şi deschide. Din cauza curentului format, fereastra, care nu fusese bine închisă, se izbeşte de perete. Intră nevasta cu o falcă-n cer şi una-n pământ, şi începe să țipe. (La asta se pricepea, că fusese secretară de partid); „De ce-a durat atâta până mi-ai dat drumul? De ce-i fereastra deschisă?” „Curentul, dragă - zise omul - n-am închis-o bine”. „Curentul! Şi furoul pe spătarul scaunului din cauza zăpăcelii, cine l-a uitat? Tot curentul?” şi cu geanta care pregătise ceva ca să-i ducă mamă-si la țară, a început să-i care unde nimerea. Cu mare greutate a reuşit omul să se îmbrace, apoi a ieşit glonț din casă şi s-a dus direct la madam X, a cărui bărbat era schimbul de noapte, ca să-i ceară ajutor în elucidarea cazului. Madam X, femeie înțelegătoare, a luat ceva pe dânsa, şi a venit acasă la cetățean ca să-i explice nevestei acestuia că furoul nu era al ei.

Numai aşa lucrurile s-au limpezit, femeia s-a culcat şi a adormit reproşându-şi că a făcut sânge rău unui om nevinovat, iar Mitică se băgă şi el în aşternut, zicându-şi în gând „ce repede îşi mai schimbă prezentul culoarea!”

OAMENI CU GREUTĂȚI

În perioada de tranziție, aşa cum se vede în desenul de mai sus, precum şi în realitatea de fiecare zi, unii oameni au greutăți, alții n-au. Unii îşi fac singuri greutăți, alții n-au. Unii îşi fac singuri greutăți, cum sunt cei care-şi bat cuie în călcâie, alții şi le doresc şi nu întotdeauna le au, ceea ce le aduce o serie de greutăți (hamali, docheri, manipulanți…), iar cea mai mare parte au greutăți, fără să şi le facă şi fără să şi le dorească, generate nu de duşmani, ştiuți şi neştiuți, ci de nivelul de trai.

Apropo, cică pe la mijlocul deceniului trecut, o delegație străină a vrut să vadă cum stau oamenii cu greutățile şi s-a dus la americani unde unul din delegație întrea-bă un cowboy:

-De ce eşti supărat, musiu? sau cum i-o fi zis el.

-D'aia-zice americanul-că am vrut să iau elicopter şi nu-mi ajung banii.

Şi delegația s-a deplasat pe un lat meridian şi întreabă pe un neamț de ce e supărat.

-D'aia-zice neamțu'-că nu mai reuşeşte omul să-şi schimbe maşina la fiecare două săptămâni.

Şi vin şi la noi, unde oamenii bucuroşi stăteau la o coadă imensă, şi-l întreabă pe nea Cutare:

-De ce sunteți atât de bucuroşi?

-D'aia-zice nea Cutare-că au adus ciolane afumate.

Numai aşa, cu delegația asta ne-am putut da seama că în capitalism oamenii au greutăți pe care noi nu le aveam. Acum am revenit şi noi la capitalism. Nu vrem elicoptere şi nu vrem să ne schimbăm maşina lunar. Greutățile sunt altele. „Înainte vreme - cum spunea Cilibi Moise - alergau banii după mine şi mă găseau, acum alerg eu după dânşii şi nu-i găsesc". Dar parcă numai eu? Tot filozoful ovrei a sesizat asta: „Cine îmi va arăta pe un om care n-a avut niciodată în viața lui supărare, are de la mine 500 de taleri".

În consecință, nici să nu dorim să avem greutăți, pentru că „cel ce n-a cunoscut greutăți moare dintr-o tusă, iar cel ce a cunoscut rezistă şi la o cărămidă căzută în cap". Şi nu numai asta, dar nici n-am mai munci, şi de aici toate inconvenientele legate de sedentarism, şi n-am mai fi umani pentru că, necunoscând greutățile, nu l-am putea înțelege pe cel cu greutăți şi ca urmare nu l-am ajuta.

Fiecare le ştie pe ale lui şi noi toţi pe ale noastre, că sunt şi greutăţi personale şi naţionale, etc. Nevasta unui multimilionar de nu ştiu unde spunea odată că tare mult ar vrea să aibă şi ea greutăţi măcar o zi. Luaţi-le pe ale noastre, doamnă, şi faceţi-le pierdute. Avem multe, diverse, şi le dăm cu dragă inimă, că la noi sunt oamenii care ne vor procura altele. Nu ne facem probleme. Luaţi-le!

RĂMĂŞIŢA

„Rămăşiţa dintr-o datorie, rămăşiţa unui foc şi rămăşiţa de duşman cresc neîncetat din nou: de aceea nu trebuie îngăduită rămăşiţa”. Aşa grăieşte Mahabharata, cea mai veche epopee sanscrită. Şi nu-i aşa? Câte rămăşiţe care pot genera din nou nenorociri nu sunt şi acum! Nu le îngăduim, dar ele există, şi sunt întreţinute - în unele cazuri - de lupi care şi-au schimbat părul.

Fascismul nu este acceptat în ţara sa de baştină dar el există ca o rămăşiţă care a mocnit şi care nu a putut fi stinsă. Pe vremea când împotriva fraudelor legile erau draconice acestea se împuţinaseră ori îşi diminuaseră intensitatea ajungând la rangul de găinării, iar acum se lucrează pe scară planetară. Iată deci, urmările unei rămăşiţe care a fost îngăduită pentru că - rămână între noi! - furau nepedepsiţi numai cei mari.

Ploconul a rămas şi el ca rămăşiţă. A fost o perioadă când erau amendaţi cei care jucau barbut. Rămăşiţa nestinsă a setei de înavuţire a condus la acele instituţii de tip FOX cărora ziarele le făceau publicitate şi prin care cei care trăgeau sforile ne-au tras pe sfoară. Bine că s-a lichidat o altă rămăşiţă, că dacă voiai să-ţi faci casă, aceasta trebuia să îndeplinească anumite condiţii. S-a terminat şi cu asta. Azi fiecare îşi construieşte unde vrea şi cum vrea, chiar dacă perspectiva străzii ar avea de suferit şi chiar dacă stilul abordat este complet străin oraşului.

Aşadar ţineţi-vă bine că s-ar putea să apară un amestec de stiluri, un ghiveci internaţional reprezentat prin baruri şi locuinţe, cu acoperişurile ţuguiate cum au casele de munte, ori cu colţurile bârligate ca cele chinezeşti, cu lemnărie evidenţiată ca cele din Bavaria şi curţi închise ermetic ca în satele săseşti ori cu grădini de

vară care să arate ca un atrium roman ori ca un serai din basmele arabe, şi pe ici pe acolo izbe ruseşti sau iurte mongole. Şi ce dacă? E o dovadă în plus că intrăm în Europa.

Şi despre multe alte rămăşiţe s-ar putea vorbi, dar dacă aş continua, prea multă lume s-ar simţi lezată, iar eu nu vreau să deranjez pe nimeni, chiar dacă îmi veţi spune că şi această tăcere e o rămăşiţă care n-ar trebui îngăduită.

OMUL INVIZIBIL

Să admitem că există cu adevărat un om invizibil, că nu este un geniu al răului şi că uneori face rău spre bine, ca un dentist care îţi provoacă o durere pentru a te scăpa de una şi mai mare. „Ce-aţi face dacă aţi fi în locul lui?” Cu aceste cuvinte m-am adresat unui lipovan din Deltă, care venise la nişte neamuri la Roman. „Ce-aş face? M-aş duce să văd de unde încarcă ăia produse petroliere în barjele ce ar urma să meargă pe Dunăre în amonte, şi celui care ar încerca să deschidă vana i-aş da peste mână, că mai bine să plângă mă-sa, decât să plângă mama.”. Dar dumneavoastră, stimaţi cititori, ce-aţi face? Cele mai interesante răspunsuri primite la redacţie până la 23 februarie, le vom publica în gazeta noastră. Şi, nu uitaţi: omul invizibil e cinstit şi moral. Vă mulţumim.

AMINTIRI DIN RĂZBOI

Din capul locului îmi cer iertare că abordez un asemenea subiect, dar când am văzut că, în jurul Muzeului de Artă, a Tribunalului şi în multe alte părţi copacii, tufele, gardurile, colţurile de bloc şi stâlpii de telegraf sunt luate drept vespasiene, m-am hotărât să vă spun că pe vremuri existau în oraş câteva locuri publice, mai mult sau mai puţin îngrijite, unde te puteai uşura, care cu timpul au fost demolate sau astupate, iar puţinele care au mai rămas în locurile aglomerate, au de multe ori un lacăt pe uşă. Şi pentru că tot vorbeam de asta mi-am adus aminte de o întâmplare din

timpul războiului. N-am trăit în pădure să fiu chiar atât de sălbatic, dar nici în buricul satului, în preajma oamenilor civilizați, cum era învățătorul, coana moașă și alții, și cum erau soldații străini cantonați în sat, și de aceea am rămas înmărmurit când am văzut că unul din ei a prefăcut apa dintr-o ulcică plină ochi, în bere.

Dar câte n-am văzut! Deși nu erau hotărâți să stea o veșnicie (sau poate că erau), cei trei soldați care se întorseseră de două săptămâni la cantonul părăsit din Dealul Morții, dădură dovadă că erau oameni subțiri, că-și făcuseră lângă pădure o groapă, la marginea căreia bătură doi pari, iar în capul lor fixară un mereu de carpen, gros cam cât mâna. Nu prea se găsea mâncare, dar ei aveau de toate, iar groapa zi de zi își micșora capacitatea. Ghiță a țatei Lisaveta, care păștea vaca aceea bălțată, nu-i avea la rânză de când îi împușcaseră cățeaua.

Într-o zi, pe la trei după amiaza, s-au urcat soldații într-un țundap cu ataș, au luat-o spre șoseaua mare și s-au pierdut într-un nor de praf. Ghiță trecu la atac: Hâțâi parii din loc, și pe lângă ei presură puțin pământ puhav. La cea mai mică atingere aceștia urmau să cadă. Soarele începea să scapete după deal și țundapul tot nu se vedea. N-am asistat la spectacol, că vaca trebuia dusă acasă și mulsă. A doua zi, Ghiță și-a păscut animalul în vale, pe baltă, iar a treia zi, când m-am dus la Froim la prăvălie, am întâlnit în sat pe cei trei soldați. Civilizați oameni, și mai cu seamă curați! Unul dintre ei purta o uniformă care se vedea de departe că era recent spălată. O asemenea poznă astăzi este exclusă, dar să-ți spurci pantoful, noaptea când vii acasă, se poate întâmpla oricui. Măcar de-ar păți-o cine știu eu; poate s-ar lua măsuri și nu ar mai încerca nimeni să fertilizeze trotuarul. Pardon!

MĂRȚIȘORUL MEU

Dacă la romani SEPTembrie și OCTombrie erau lunile a șaptea și respectiv a opta, e clar ca bună ziua că martie era prima lună și că zi-ntâi era Anul Nou, și exista probabil și la ei un fel de „luna cadourilor” când bărbații care se respectau dădeau celor dragi cadouri mai mult sau mai puțin valoroase, cum ar fi o brățară dacică,

o fibulă ieftină sau, dacă aceasta era o sclavă, libertatea. Dar dacă obiceiul vine din preistorie, când nu era sărăcia de acum, acest cadou era probabil un colț de mistreț legat de un firişor bicolor, sau o copie grosolană după o bijuterie antică. Să facem un salt în Evul Mediu unde până a se aduce din Indii flecuştețe incaşe de aur, se dădeau, probabil, ca suveniruri obiecte de jaf, aduse din drumul cruciadelor. Să venim mai încoace! După ce Africa neagră a fost cucerită, ce atenție putea fi mai covârşitoare ca o pană de struț, o statuetă de ivoriu de pe Coasta de Fildeş, sau un arap din Angola? Pe urmă am venit noi, modernii, care nu mai oferim celor dragi valori, ci simboluri: un coşar înseamnă noroc, o inimă - dragoste, un coş de fabrică - locuri de muncă, un polițist care strânge la piept o tânără - protecție socială, un porumbel cu o rămurică - pace, ş.a.m.d.

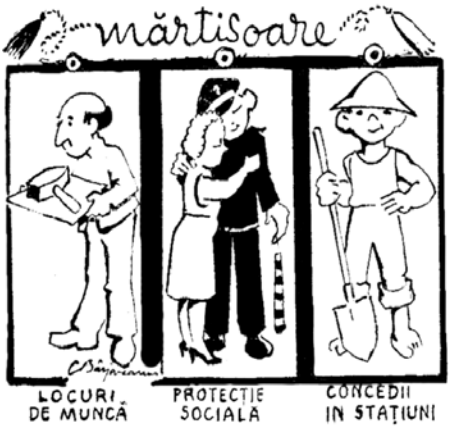

Eu aparțin prezentului iar dumneavoastră, stimați cititori, îmi sunteți dragi, aşa că mă conformez.

În consecință, primiți toate aceste mărțişoare, şi îmi exprim dorința ca ele să vă aducă ceea ce simbolizează fiecare.

LECȚIE DESCHISĂ

Tatăl unuia din copiii dumneaei, un om cu aptitudini artistice, îi făcuse nişte planşe cu materialul didactic, pentru că avea lecție deschisă. În ziua cu pricina, doamna educatoare arătă copiilor una din aceste planşe şi, în legătură cu desenul, le spusese următoarele: „patru inşi în miez de noapte,/ Stau la coadă să ia lapte./ Unul a plecat din ei/ Şi-au rămas la coadă…?” „Trei” s-au grăbit să răspundă într-un singur glas câțiva copiii, de unde se vede

că graba strică treaba, întrucât rezolvarea problemei trebuie discutată. Se ridică Mihaela: „Doamna educatoare, nu puteau să fie numai patru în miez de noapte, pentru că tata când s-a dus odată de cu seară, era al zecelea”. Georgel se scoală şi el: „”Doamna educatoare, chiar dacă erau patru şi a plecat unul, credeţi că nu a venit imediat altul? Se ridică Ionică: „Doamnă educatoare, dar la care centru s-a întâmplat povestea asta că tata a zis că de o bucată de vreme se aduce lapte numai în câteva locuri?!” Un altul: „Doamnă educatoare, …” „Gata copii” reuşeşte ea să-i potolească.

În continuare a vrut să le vorbească despre foloasele ce le avem de la animalele domestice, şi, ca să aducă vorba de vacă, a întrebat: „Copii, voi ştiţi ce am servit eu azi dimineaţă la dejun?” Unul cutare, unul cutare. „Nu, copii, am băut o cană cu lapte”; O fetiţă pistruiată, care până atunci tăcuse, a ridicat mâna. „Spune!” a încurajat-o educatoarea. „Matale aţi avut laptele de ieri, că azi n-a venit maşina, ori l-aţi luat de pe piaţă cu o sută kila. Oricum laptele nu trebuia băut azi”. „De ce?” s-au întrebat mirate educatoarele care asistau.

Una mai în vârstă le-a adus aminte că era vineri. Toate au fost de acord că fetiţa avea dreptate, dar, la sfârşit, nici una nu s-a dat în lături de la apetisantele gustări pe care le pregătise doamna educatoare în cadrul protocolului. În concluzie, fiecare ştie ce trebuie făcut, sau, ca să nu mă depărtez de subiect, nici oamenii mari nu-şi însuşesc întotdeauna lecţiile.

SĂ LĂSĂM MOŞTENIRE

„Cine nu iubeşte natura, nu iubeşte nici aproapele şi nici pe Dumnezeu”.

„Carpent tua poma nepotes”. (Nepoţii îşi vor culege roadele). Aşa a zis Vergiliu în versul 50 din Egloge. Şi bine-a zis. Italienii de azi au şi ei o vorbă care sună cam aşa: „Dacă vrei pentru tine pune vie, dacă vrei pentru alţii pune măslin”, pentru că via rodeşte după trei ani, iar măslinul după cincizeci.

Cred că la aceasta s-au gândit şi străjerii (membrii unei organizaţii pentru tineret), care prin 1925 - 1930 au plantat salcâmii de la ştrand, la umbra cărora ne-am desfăţat zeci de ani înainte de

Revoluție, în compania prietenilor şi a lăzilor de bere. Păduricea era cunoscută sub numele de „plantație” şi aici făceau excursii prin 1940 - 1944 clasele mici din şcolile primare. Nu ştiu dacă după revoluție roadele muncii acestor străjeri au fost culese de cei care au tăiat salcâmii, sau de cei care au dat aprobare, dar un lucru este cert: nepoții nu le-au folosit. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu păduricea de pe malul stâng al Moldovei, dintre puntea de la Cot şi oborul nou, unde au mai rămas în picioare doar câteva răchiți. „Nepoții îşi vor culege roadele” şi-or fi zis unii altora şi colectiviştii care au construit la marginea satelor ferme pentru sectorul zootehnic. Aşa a şi fost. Roadele au fost culese. Unii au luat enternita, alții căpriorii, alții ferestrele şi uşile, alții cărămizile, ca fiind o lucrare colectivă şi nepoții au fost numeroşi. Dar câte roade nu s-au cules din copacii din păduri, unde, pentru a se uşura munca, aceştia au fost doborâți cu, sau fără aprobare!

Toate acestea s-au întâmplat în haosul de după Revoluție, dar ordinea se va restabili. Se zice că va muri cu gândul împăcat, un om, care pentru binele altora, a săpat o fântână, a făcut o punte sau a plantat câțiva pomi.

Oameni buni, a venit primăvara! Apă avem la robinet, iar şanțuri nu sunt ca să fie nevoie de punți. A mai rămas un lucru: lămuriți-vă copiii să protejeze copacii sădiți la marginea drumului, iar dumneavoastră, pe lângă bloc sau acolo unde credeți că se poate, sădiți câțiva copaci care vor purifica aerul, vor înnobila atmosfera, dându-i mai mult oxigen şi ne vor bucura nepoții, vara, cu o binecuvântată umbră, ori cu seri în care îi va îmbăta parfumul florilor de tei sau de salcâm. Omule bun, echilibrul se pierde. Sădeşte şi tu câțiva copaci! Carpent tua poma nepotes, vorba lui Vergiliu.

MACULATURIZAREA

„Spilcuitul spadasin, spetindu-se, spintecă spatele spențerului spurcatului spărgător spân, iar ciută ciuguli cu ciudă ciucurii ciulinului ciufulit, ciunțindu-l”. Zicând acestea îşi aruncă privirea în sală să vadă ce efect a produs lectura lui asupra

membrilor cenaclului literar, care acum se uitau cu înțeles unii la alții. În calitatea lui de osanalist debitase şi altă dată nerozii, dar acestea le întrecea pe toate. Într-o cameră alăturată cineva a format un număr de telefon: „Alo! Salvarea?" Când individul a terminat de citit prima pagină, uşa s-a deschis şi în prag a apărut un uriaş îmbrăcat într-un halat alb, căruia i-a zâmbit fericit. Ştia că va fi jertfit pe altarul artei, că posteritatea îi va cunoaşte meritele, iar opera lui va fi vândută în magazine săteşti, unde, pe vremea aceea, dacă luai albastru de pus în var ți se băga pe gât şi ceva din operele unor obscuri. De bună voie şi nesilit de nimeni, ieşi din sală şi se urcă în maşina salvării, bucuros că va vedea iarăşi Iaşul, şi parafrazându-l pe Nero zise uriaşului: „Ce artist mare se internează!" Acesta nu-i dădu nici o atenție, iar după plecarea maşinilor, zise şoferul: „Pe acesta l-am aranjat; mai avem unul."

Acum, când au trecut atâția ani de atunci, şi au fost aranjați toți, iar alți osanalişti ca A. Toma, M. Beniuc şi alții, au fost scoşi din manualele şcolare, pot spune că regret nespus că am nesocotit atâtea cărți valoroase şi le-am înstrăinat fără rost. Da, da, valoroase.

Am spus bine, că dacă aş avea atâtea cărți ca cele scrise de mai-sus-numiții autori, pe care le-aş fi putu cumpăra la un preț de nimic, sau aş fi adunat cărțile cu coperte roşii aruncate după Revoluție, aş fi milionar.

Păi, închipuiți-vă şi dumneavoastră, s-a făcut 15 lei kila de maculatură. Azi, găseşti pe tarabe specializate, clasici ai literaturii române şi universale şi multe alte cărți bune, dar - din păcate - şi o literatură abjectă, reviste porno şi ziare de scandal, care confirmă odată în plus că hârtia suportă multe. Un lucru nu pot pricepe: dacă D.C.A.-ul cumpără maculatura cu 15 lei kila, noi de ce om fi plătind-o atât de scump?

ÎN GARĂ LA BACĂU

-La 1 aprilie a.c., Autogara Piatra Neamț mi-a tras o păcăleală de-am s-o țin minte, că n-a pus la dispoziție publicului mașina de 19:30 (care era ultima spre Roman) și a trebuit să vin cu trenul prin Bacău, unde am stat în gară trei ore.

Afară era beznă, ploua mărunt și rece, iar în sala de așteptare, spațioasă, încălzită și cu multe bănci, era lume puțină, că nici sălile de așteptare, și nici acceleratele nu mai sunt aglomerate ca pe vremuri. Nu știu din ce cauză. Unii, care nu aveau cu ei nici un bagaj, dormeau cu bărbiile în piept ca și cum s-ar fi rușinat de ceva, iar alții cu capul rezemat de speteaza băncilor, sau de umerii unor vecini, neocoliți nici ei de oboseală. După zece noaptea, un polițist i-a trezit pe câțiva și i-a trimis afară. Un vecin mi-a șoptit: „Ăștia pe care îi scoate sunt boschetari și pe o vreme ca asta nu au alt loc de odihnă decât sala de așteptare.” După câteva minute s-au întors unul câte unul și și-au reluat locurile. Lângă mine s-a așezat un om cu un picior amputat. „Domnule, - zice el - înainte, ai noștri mă mai ajutau, dar de când s-au îmbogățit nu se mai uită la mine. N-am casă, n-am copii, n-am ce mânca. Unul prăpădit ca și mine, când eram odată cu el la băut, a spus că se dă înaintea trenului și așa a făcut, numai că trenul a avut întârziere și a fost trimis pe o linie moartă (omul, nu trenul) și așa a scăpat cu zile. Viața-i frumoasă, domnule, nu-i așa?” „Așa-i” zic eu. „De unde știi? Ai dormit dumneata noapte de noapte în gară, cu capul plin de întrebări și cu burta goală?” I-am dat bani de-o pâine subvenționată și am încercat să-l încurajez. Un alt borfaș a scos o sticlă de rachiu și i-a întins-o. A tras o dușcă, două - că atâtea mai erau - și i-a mulțumit. Până la plecarea trenului am stat de vorbă și cu alții, care nu apucaseră încă să ațipească și am ajuns la concluzia că oamenii își duc crucea CUM POT, sau CUM VOR și că nu-i pavat drumul pregătit celor care s-au convins de netemeinicia într-o economie de tranzit, a proverbului care zice „adună banii albi, pentru zile negre” și a căror sărăcie e mai demnă de purtat decât bogăția multora. Am dreptate?

Nu știu; n-am mai fost de mult la Bacău.

NU CUMPĂRAȚI CÂTE TREI PACHETE

„Ce poți face azi, nu lăsa pe mâine” c-aşa ai strâns bani pentru bicicletă şi azi nu-ți iei cu ei nici ce să pui pe-o jantă. Parcă văd că după întâi mai, ai să arăți ca un cactus. Aşa mi-a zis nevastă-mea, îndemnându-mă să-mi iau trei pachete de lame de ras, a căror marcă până atunci n-o încercasem. La câteva zile, pun una în aparat, săpunesc bine şi dau să mă rad. Ți-ai găsi! Pun alta. La fel. „La bătrânețe au să prindă bine” mi-am zis eu şi le-am pus la loc sigur, pentru că eu sunt specialist în domeniu, dar nici străin de subiect nu-s.

Mai clar să fie zis, sunt un fel de vraci care în lipsă de clientelă, n-a trimis pe nimeni pe lumea cealaltă, dar nici mult bine nu a făcut cu leacuri empirice. În acest sens, un lucru care m-a preocupat în mod deosebit a fost reumatismul, despre care am aflat că nu-i altceva decât o aglomerare de toxine în țesuturi, toxine care pot fi eliminate prin diureză.

N-am să vă vorbesc despre ceaiuri diuretice, de buruienile din care se fac aceste ceaiuri, ci despre o descoperire epocală pe care am de gând să o patentez. E vorba de folosirea lamelor de ras uzate. Unii dintre dumneavoastră poate au şi încercat să le pună la macerat în esență de oțet, şi să se frece după câteva zile cu ce-au găsit în sticlă. Ei bine, nu. Noua metodă am descoperit-o săptămâna trecută când am cumpărat cele trei pachete de lame noi noute şi am vrut să mă rad. Dacă nu găsiți marca respectivă, folosiți cu aceleaşi rezultate lame de ras uzate. Mod de întrebuințare: Fixați lama în aparat, săpuniți barba ca şi cum săpunul deja s-ar fi scumpit şi bărbieriți-vă. Dacă o să vă trebuiască alt diuretic mai eficace, să nu-mi spuneți mie cum mă cheamă! Prin asta - aşa cum am spus - eliminați toxinele şi implicit reumatismul. Dacă efectul întârzie, înseamnă că trebuie schimbată lama, sau, mai bine, ungeți seara, la culcare locul dureros cu revulsin şi aplicați frunze de brusture cărora le-ați cioplit nervura de pe partea dorsală şi legați-vă cu un şal. Efectul e atât de neaşteptat, încât v-aş propune să renunțați la prima metodă pe care am expus-o.

Prin urmare, nu cumpărați câte trei pachete de lame, a căror marcă nu ați experimentat-o! Puteți avea surpriza să găsiți lame diuretice şi să nu aveți nevoie de tratament antireumatismal.

„NOSTRADAMUS - DANELIUC…”

„Mă aşteptam ca după insuccesele la public şi critica din ultimii ani, Mircea Daneliuc să ne facă un film care să stârnească din nou entuziasmul.

Neînțeles de „vulg” neînțeles de „o parte a presei”, ridiculizat de „alta”, marginalizat de marile festivaluri la care a participat, era normal, logic şi firesc ca M. Daneliuc să arate atât prietenilor cât şi adversarilor, atât inițiaților cât şi ignoranților, că ştie să facă un film, că este un mare creator.

De filme dure istoria cinematografiei nu duce lipsă şi multe din ele au devenit celebre. Ideea filmului domnului Daneliuc a fost o radiografie dură a vieții post-decembriste într-o familie de oameni simpli, supraviețuirea lor într-o lume nouă, cumplită. Ceea ce a rezultat, este, însă, asezonat cu sex, cu un dialog de mahala, cu înjurături care mai de care mai plastice, cu sânge şi cu un spânzurat în spatele ecranului (secvență menită să rivalizeze, în istoria cinematografiei române, cu ce a lui Ciulei din „Pădurea spânzuraților”?).

Desigur că şi în România, ca şi în Statele Unite, de altfel, există mai multe realități: depinde unde îți instalezi camera de luat vederi. Există lumea din ziarul „Infractorul” cu fetițe de cinci ani violate de bătrâni libidinoşi şi sadici, există, apoi, universul depravaților „Evenimentul” zilnic, din care aflăm cine şi unde s-a mai masturbat sau în care cimitir a mai fost violată o fecioară. Pentru unii România este patria lui Dracula, a Nadiei Comăneci şi a SIDA-ei la copii.

România post-ceauşistă - ne spunea Mircea Daneliuc în imagini de un prost gust studiat - este o țară infectă, cu un popor de troglodiți ce trăiesc într-o societate coruptă, un popor de cretini ce se complac într-o perpetuă promiscuitate fără nici o rază de speranță. Că acesta este „mesajul” „Patului conjugal” nu încape nici o

îndoială, epilogul filmului fiind pe deplin edificator: ROMÂNIA 2006 - panoramare a zonei Dudeş-Nerva Traian (cu zecile de blocuri neterminate, încremenite la ora 14 din 22.XII.1989) - imagine de apocalips gen Terminator 2. Dacă asta a ţinut să arate, în filmul său, domnul Mircea Daneliuc, îl priveşte personal. Mie, ca cinefil, filmul său mi-a lăsat impresia unui MARE RATEU, mai dezastruos chiar decât imaginea Bucureştiului mişunând de cerşetori, copii drogaţi şi curve, din anul 2006, aşa cum îl vede Nostradamus-Daneliuc. Aşa scria, în ziarul „Libertatea", Constantin Pricop din Bucureşti, care se vede că citeşte „Infractorul" şi „Evenimentul zilei", dar nu şi „Gazeta de Roman", în care se glăsuia odată că legile nu sunt respectate acolo unde nu există frică de pedeapsă şi se dădeau o serie întreagă de exemple. Apoi, stimabile, cu plasarea camerei de luat vederi, ai dreptate, dar să mai ştii un lucru: hoţia, crima, înşelătoria, dacă nu sunt moştenite din naştere, atunci sunt rodul unei educaţii date prin metoda exemplului, că aşchia nu sare departe de trunchi, şi nici o lege nu dă dreptul de a se lua copiii de sub educaţia părinţilor cât ar fi ea de potrivnică societăţii, poate chiar şi naţiunii, pentru a li se da una mai sănătoasă, că dacă s-ar lua măsuri draconice ar vui apusul că la noi sunt încălcate drepturile omului. Să mai ştii că dacă am fi violenţi pentru a stopa valul de violenţă şi teroare neagră, am fi taxaţi ca xenofobi.

Asta e părerea mea; dacă unul care aparţine unei etnii stabilite la noi de secole, ţi-ar ucide copilul, isprava lui ar fi catalogată delict, dar dacă tu i-ai da o palmă… Toate acestea, împreună cu faptul că protecţia socială nu poate să prevină sărăcia, ne va duce la acea lume pe care o arăta M. Daneliuc, ba poate chiar mai rău. Vino la Roman, domnule Pricop, un oraş în care nu vei întâlni lupi, care distrug pentru a vieţui, ci foarte mulţi câini dingo, care, ca şi în Australia, distrug numai de dragul de a distruge. Te miră înjurăturile şi limbajul abject din „Patul conjugal"? Vino la Roman; vei constata că suntem în devans şi că Daneliuc poate cel mult să fie comparat cu un picior care a îmbrăţişat naturalismul şi în loc să picteze un om care face treabă multă, pictează un om care face treabă mare, ori un cadavru plin de viermi, în locul unui câmp plin de flori, care şi acesta, dacă LIBERTATEA va continua să fie prost înţeleasă, mileniul viitor s-ar putea să nu se mai găsească decât în imagini de arhivă.

TREZEŞTE-TE, TINERE!

Doi copii blonzi şi netunşi, doi lipoveni bucălați, cu fața roşie de sănătate erau la capra unei căruțe al cărei cal mergea la trap şi întâlnesc un bătrân cu barbă, îmbrăcat într-o cămaşă înflorată, scoasă peste pantalon. Copiii au încetinit, s-au ridicat de pe capră, s-au descoperit şi au făcut o plecăciune adâncă. Această manifestare a respectului mi-a fost întipărită în minte de când eram copil şi nu mi-a fost dat să o mai întâlnesc niciodată.

Au trecut ani. Într-o zi, cu ocazia unei sărbători naționale, se întorceau spre regiment câteva plutoane, care aveau în frunte drapelul unității. Un bătrân s-a descoperit. Unul singur. Tu, tinere, n-ai făcut la fel, pentru că aceste ocazii sunt rare şi n-ai ştiut că aşa se face. Dar în farmacie unde ai intrat de atâtea ori de ce nu te descoperi? Nu ştiu dacă faci acest lucru măcar în biserică, pentru că nu prea te-am văzut pe acolo. Trezeşte-te, tinere! Şi, dacă ai cei şapte ani de-acasă, să saluți pe doamna care ți-a fost profesoară, sau pe oricine, scoate şi cealaltă mână din buzunar! N-ai ştiut că aşa se cade? Dacă hemorsalul nu-ți ajută măcar, întoarce-te cu dosul la zid să creadă lumea că-ți cauți bani în buzunarul de la spate, iar când caşti, pune mâna la gură, că nu interesează pe nimeni dacă ți-ai scos amigdalele sau ba. Şi încă ceva: Ce-ai zice dacă ai fi cu mama, cu sora, sau cu iubita ta, iar în vecinătatea voastră un necioplit, un bădăran, ar spune nişte grosolănii? Nu ți-ar conveni - te cred - dar gândeşte-te că nici doamnei de vârsta mamei, a surorii sau a iubitei tale, care trece pe lângă tine, nu-i place ce-ți iese din gură! Dacă laşi capul în jos, înseamnă că sunt pe calea de a salva un om, un suflet. Dacă zâmbeşti înseamnă că aparții acele lumi în care grosolăniile fac parte din limbajul cotidian, care se învață în familie şi n-are rost să-mi răcesc gura de pomană.

La nemți, dacă cineva bate un cal, primeşte o amendă serioasă, nu pentru că a bătut calul, ci pentru că a lezat prin asta pacea interioară a unui trecător căruia îi este milă de bietul animal. Tinere, nu mai vorbi urât! Dezobişnuieşte-te! S-ar putea să vină o zi când poluarea porno-sonoră să fie luată serios în considerație în

cadrul protecției sociale. Nu ne fă și tu necazuri, că și așa avem destule! Vei îmbătrâni și tu și te vei întrista că lumea nu se poartă cu tine cum ar fi trebuit să te porți tu în tinerețe, la vârsta pe care o ai tu acum. Și să-ți mai zic ceva: un apusean - Norman Podhoretz - spunea odată: „Adorația pe care generația „Beat" o manifestă pentru primitivism și spontaneitate este mai mult decât un paravan pentru ostilitatea față de inteligență: ea vine de asemenea, dintr-o sărăcie patetică de sentimente." Așadar, nu lua de bune tot ce vine din Occident, că nu există pădure fără uscături și fă în așa fel ca în pădurea noastră să nu te numeri printre acestea! Viitorul țării e în tine și în toți cei de vârsta ta. Trezește-te, tinere!

BEREA ȘI PĂMÂNTUL

Ce-a fost a fost. Ducă-se cu noaptea! Oricum ne-au dat posibilitatea să ne mândrim cu pâinea noastră mai bine zis cu grâul pâinii noastre, că dacă nu era bun nu l-ar fi cărat atâția ani peste Prut. Măcar de-ar fi zis bogdaproste. Dar nu numai grâul le-a plăcut ci o serie întreagă de bunuri pe care nu le mai pomenesc, deoarece gazeta noastră are numai opt pagini. Pe vremea aceea și berea era un „bun-bun", și am să vă spun de unde știu: M-am dus prin șaptezeci și ceva într-o excursie la Chișinău. Nu mă întrebați de ce, că eu roșesc repede și roșul nu mă prinde. De bișniță, de aia. Am stat trei zile și am împărțit camera de la hotel cu domnul Boțoc - fie-i țărâna ușoară - care se născuse și trăise mult în Basarabia și știa în consecință ruseşte la perfecție. Într-o seară mi-a spus: „Mâine te duc într-un loc unde intri pe o ușă viu, și ieși pe alta mort." A doua zi n-am mai ajuns acolo ci ne-am oprit la un alt restaurant. Într-o moldovenească lată dar perfectă, chelnerul ne-a întrebat ce dorim. Comanda a fost

executată prompt. Unul din cei doi ruşi de la masa vecină, a zis celuilalt: „Să vezi că românilor n-o să le placă berea noastră.”

Domnul Boțoc mi-a tradus în şoaptă. Eram numai urechi amândoi. „Anatoli, dragă - continuă rusul oftând nostalgic - când eram ofițer la Buzău, prin 1952, mă urcam în accelerat, până la prima stație mă duceam până la vagonul restaurant luam o bere, două şi mă întorceam cu acceleratul următor în acelaşi scop. Au românii o bere grozavă. Să vezi că ăstora n-o să le placă berea noastră.” Între timp, noi am terminat de mâncat, iar domnul Boțoc a umplut paharele, savurând licoarea. Conform planului nu m-am atins de pahar. Dumnealui, a dus tacticos paharul la gură, a luat o duşcă apoi cu o expresie nemulțumită l-a lăsat jos, împingându-l supărat la marginea mesei. Ne-am sculat şi am plecat amândoi din local lăsându-l triumfând pe rusul care ne lăudase berea, şi căruia - drept mulțumire - domnul Boțoc a vrut să-i dea satisfacție.

Am început cu grâul pâinii noastre şi cu asta am să închei. Pasămite domnia sa a renunțat la bere aşa cum pe ici pe acolo se renunță a se face dreptate dându-se satisfacție materializată prin pământ nemeritat, unor foşti mahări care cândva i-au catalogat ca băieți buni pe cei ce dețin în unele locuri pâinea şi cuțitul. Şi asta în vreme ce alți țărani aşteaptă cu grăunțele în sac şi cu sapa pe umeri să li se dea pământul, la care nu vor renunța, cum am renunțat noi la o sticlă de bere, ca să le dea satisfacție celor care s-au băgat ca musca. Şi atunci va fi scrâşnirea dinților. Apropo: e adevărat ce se aude, că unii cetățeni din județul Ilfov nu-şi pot lua pământul ce l-au avut din cauză că acesta e acum al domnului Crin Halaicu, primarul Capitalei, pământ pe care şi l-a transferat de la Botoşani? Domnia sa, fiind liberal, opoziția nu văd cum s-ar opune, c-ar însemna să contrazică proverbul cu corbii şi cu ochii. În concluzie, înseamnă că pământul ilfovenilor în cauză la Botoşani. Şi ce-i cu asta? Să se scoale şi ei mai dimineață cu vreo trei zile, şi să muncească! Eh, atâtea mofturi!

CAPRA CU TREI IEZI

A fost odată ca niciodată, că dacă n-ar fi fost, n-ar fi ieşit vorbe, că până nu faci foc nu iese fum, iar excepţia confirmă şi de această dată regula, că unele ziare din răsărit susţin că noi am pregăti diversionişti pentru ex-URSS. Dacă e păcat să blestemi şi să zici că atâtea bube-n gât să aibă cei care mint şi ne vor răul, atunci mă abţin. Dar să revenim la povestea noastră! Cum vă zic, a fost odată, o capră care avea trei iezi, c-ar fi avut şi mai mulţi dar a apucat vremea când s-au ridicat interdicţiile cu avorturi şi nu prea îşi punea probleme legate de păcat. Capra asta auzise că era întors de pe coclauri un lup hapsân, care, terminându-şi dolarii şi ce valută o mai fi avut, a început iar să dea cu laba, adică să facă iama la madama, ca să mă înţelegeţi mai bine şi de aceea a chemat la ea pe cei trei iezi şi le-a zis: „Dragii mamei, eu mă duc la târg să…” „Mamă, a intervenit iedul cel mare - să faci economie, să te duci pe jos, că leafa şoferului s-a mărit în dauna călătorului!” „Mami - a adăugat cel mijlociu - să fii atentă, să nu ne aduci dulciuri cu termen de garanţie expirat de care abundă unele buticuri (că dughene nu mai sunt) că, nu de alta dar ne putem îmbolnăvi şi nu vreau să zic că nu s-ar găsi medicamente, ci marafeţi nu se găsesc că-s scumpe.” „Mămiţo - veni rândul celui mic, ai auzit de Duru?” „Păi tocmai de el vroiam să vă vorbesc.” Zise capra. „Păziţi-vă de el ca dracu de tămâie! Să încuiaţi uşa cu zăvorul, până ne-om lua şi noi o yală şi…” „Mamă, n-ai luat yală până acum, de-acum, adios muchachos, nu mai pupăm noi yală. De-am avea ce băga în gură!” „Păi de asta mă duc la târg”, zise capra. „Să nu deschideţi până nu mă veţi auzi pe mine cântând” „Mămiţo, dacă îţi mai arde de cântat înseamnă că nu-i dracu chiar atât de negru”. Şi s-a dus capra. Lupul, care ca un neruşinat trăsese cu urechea, a venit la uşă şi a început să cânte. Iedul cel mare i-a zis: „Nu ţine vrăjeala, nene, că mama nu are aşa ceva în repertoriu. Ea ştie numai „Of, că greu e de trăit!”, aşa că întoarce-te pe dos, mânca-ţi-aş coliva.” Şi a plecat lupul cu coada între picioare, la cineva pe care-l auzise cântând „Magdalena tu să minţi, că albina n-are dinţi” şi l-a rugat să-l înveţe melodia preferată a caprei, pe care durul - nefiind de felul lui prost - a prins-o repede. Se duce la iezi, le cântă, aceştia nu se prind de figură şi deschid. Intră lupul, îi leagă fedeleş,

le pune căluş în gură ca să nu guițe, apoi se duce la telefon şi face o comandă cu o țară străină. „O.K. boss, ştiu pe cineva care poate să-ți vândă la Sinaia trei vile cu tot tacâmul la banii pe care dumneata îi câştigi în două zile”. Şi s-a făcut lupul căruță, nu înainte de a-şi fi umplut buzunarele cu ce avea capra mai de preț.

După câteva zile s-a făcut undeva o masă mare la care a fost chemat şi lupul, cu care ocazie a fost felicitat, i s-a dat un plic doldora, ca arvună, restul urmând să-l primească atunci când va mai găsi pe cineva dispus să le vândă țara.

Despre capră nu mai ştiu altceva, decât că şi-a pus sărăcia amanet ca să poată achita telefonul. Asta-i tot. Basmele nu se mai termină ca pe vremuri când binele ieşea întotdeauna învingător. Şi-am încălecat pe-o şa, nu-i exact, da-i cam aşa.

EMINESCU ERA DE ACEEAŞI PĂRERE

„Înlătură cauza şi va dispare efectul!” Dar înainte de a o înlătura trebuie să o descoperi, să o cunoşti. Herodot, părintele istoriei, spunea despre strămoşii noştri că erau cei mai viteji şi mai cinstiți dintre traci. Şi atunci, din care cauză avem atâtea secături? Păi s-o căutăm! Să ne fi corcit? Om fi luat deprinderi rele de la nemții care au stat în cantonament în timpul războiului şi ne-au dictat, până în 1944, sau de la cei care ne-au dictat după aceea? Să fi fost colonizată Dacia şi, cu câțiva derbedei care, venind la noi din cine ştie ce colț al imperiului, au schimbat numai clima, nu şi năravul? Că - zic eu - cei care ne-au lăsat limba care o vorbeşte un continent şi jumătate nu cred să ne fi lăsat şi vorbe de batjocură care nu se întâlnesc în nici o altă țară latină. Deci, aceştia ies din competiție.

Grecia a fost cea mai civilizată țară a antichității şi nu cred că răul să-l fi adus boierii din Fanar, mai ales dacă au venit cu slugi educate. Să poarte oare vina vorbitorii vechii sanscrite care au umplut Europa odată cu venirea hoardelor mongole? Ce să zic? Cunosc printre ei ingineri, preoți, parlamentari, angrosişti, ba chiar şi muzicanți. Să fi fost evrei? Nu, ei nu furau ci făceau comerț ceea ce nu-i chiar acelaşi lucru. Să ne fi lăsat năravuri rele turcii când veneau

să ne ia aurul birului? Tătarii, ungurii, leşii, cumanii, gepizii, goții, ostrogoții? Cine? O fi de vină literatura străină şi autohtonă cu romanele ei decadente şi cu filmele din care rău făcătorii au învățat întotdeauna o mulțime de tehnici?

Printre noi sunt multe secături dar cine e de vină că unii dintre cei care ar trebui să pună lucrurile la punct mai mult încurcă țele, dovedind o dată în plus, că peştele de la cap se-mpute? Străinii? Nu. Noi? Nu. Atunci cine? Legile domnule, legile care nu țin cont de faptul că ciobanului căruia îi este milă de lup, face o mare nedreptate oilor. Cineva spunea că am putea trăi mult mai bine dacă n-am săvârşi noi înşine ceea ce reproşăm altora. Dacă am face aşa ceva am dovedi că suntem demni urmaşi ai celor de care vorbea Herodot. Răul are rădăcini adânci dar poate fi smuls. Soluția e cunoscută: „La boli rele, leacuri tari.” Am spus şi m-am răcorit. Întrebarea e: cine mă aude?

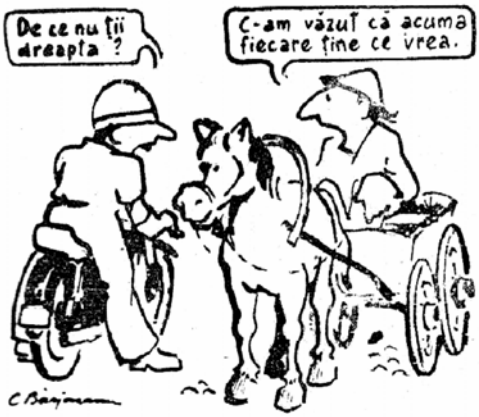

-Sunt de acord cu leacuri tari, dar în ceea ce priveşte legea, mă abțin pentru că „Zaleucus, legiuitorul Locrilor”, spunea că legile sunt la fel ca pânza de păianjen: dacă nimereşte în ea o muscă sau un țânțar, se prinde, iar dacă e o viespe sau o albină, o rupe şi zboară. Tot astfel, dacă nimereşte în legi un sărac, e prins iar dacă-i unul bogat şi iscusit la vorbă, le desface şi scapă.

-Bine, domnule şi atunci de ce nu se dă o lege care…

-Nu de legi avem nevoie. „Cu cât un stat e mai corupt, cu atât are mai multe legi.” „Ne trebuie un Vlad Țepeş. Eminescu era de aceeaşi părere. Apropo, ai citit SCRISORILE?”

-Nu, că mi-au furat lacătul de la cutie.

CRONICĂ

În numărul trecut al ziarului nostru, vă spuneam că am călătorit cu un OZN în viitor şi urma să mă întorc. Înainte de a ajunge în 93' l-am rugat pe pilot să mă ducă în trecut, fără să mai facă escală. Ne-am oprit în Grecia Antică, în insula Rodos, la marginea căreia străjuia o statuie imensă, un colos ceva mai mic decât şi-ar fi dorit ex-ul nostru preşedinte în mijlocul Bucureştiului. Era pe vremea când Cicero şi Caesar nici nu se gândeau să urmeze şcoala de retorică de aici. Am nimerit chiar în spatele amfiteatrului, lângă uşa pe care intră actorii. Amfiteatrul era plin de lume, de parcă un tiran stupid şi-ar fi adus cu de-a sila supuşii să-l aclame. Straiele nemţeşti de pe mine fiind - ca să zic aşa - anacronice, le-am ascuns. O tânără căreia ochii te făceau să uiţi de toate lipsurile, s-a apropiat grăbită de mine. „Pe unde umbli? Uită-te la clepsidră! Peste puţin timp trebuie să intri cu monologul." Nu m- a lăsat să-i spun că m-a luat drept altul, aşa că mi-am pus un cămeşoi în cap, nişte sandale în picioare şi am intrat în scenă. Norocul meu a fost că, făcând nişte încercări pentru „Cântarea României", aveam simţul ritmului şi am început aşa:

„Păzească-vă zeii, pe voi ce aici veniţi şi baltă lăsaţi acasă o samă de treburi, cum fac şi confraţii din lumea din care venit-am. Voi spune adevărul pe care Olimpul nu-l ştie, cum nici voi, prieteni nu ştiţi că pământul e rotund. Eu vin dintr-o lume în care aceasta ascunde schelete şi temple şi toate comorile voastre. Bunicul abia peste trei mii de ani se va naşte şi în groapă-şi va plânge nepoţii ce n-au o slujbă şi-ar fi mulţumit şi c-o oală de ciorbă spartană, că-n Tomis, Callatis şi multe cetăţi de-ale noastre, se umblă cu mita şi cinstea-i adesea-i în umbră. Acolo un om de cu noapte trudeşte întruna şi abia reuşeşte cu bani să-şi plătească lumina, să-şi dreagă sandalele, să tragă o duşcă de cidru (ambrozie beau numai cei ce ştiu să se-nvârtă). Veni-vor barbarii, pleca-vor barbarii şi iarăşi, veni-vor păgânii cu numele de „tovarăşi" voind să ne piardă poporul, şi limba, şi cultul, dar fi-va învinsă pecetea cu cele cinci colţuri, călcată-n picioare şi arsă-n infernul lui Hades.

Pleca-vor păgânii, veni-vor masonii, cu bunuri marcate cu linii, voind să ne intre în suflet şi acolo să roadă puţină credinţă

străbună. Eu vin dintr-o lume în care se minte adesea şi urlă ca lupii aceia ce cu lupii se înhaită şi aruncă săgeți otrăvite din umbră, din spate, nu-n duşmanii țării, aşa cum s-ar crede, ci-n frate. Un rol important îl deține acolo doar banul şi țuica de prună şi tot ce sminteşte gândirea. Eu nu sunt aici ca s-o cânt pe-nțeleapta Atena…"

„Atunci cară-te!" a strigat cineva de la cucurigu, trezindu-mă în frunte cu o portocală zemoasă, răscoaptă. „Se-ngroaşă gluma", mi-a şoptit pilotul. „Urcă repede în navă!". Cu graba mea am uitat hainele acolo, iar la 5, când a sunat ceasul aveam să constat că acel cămeşoi pe care mi l-a dat frumoasa din Rodos, nu era altceva decât cel cu care mă culcasem.

PAPA A AVUT DREPTATE

V-ați uitat la televizor când a vorbit Papa?. Şi v-ați uitat câți wați s-au dus? Că rău s-au mai scumpit bătu-i-ar! Odată, scria la ziar că-n nişte sate pe valea Siretului nu sunt primiți cititorii Renelului să vadă contoarele. De plată nici vorbă. Nu s-a mai spus nimic despre asta şi, de aceea, întreb, nu dau cu bățul: pentru rău platnici cine plăteşte, nu cumva plăteşte altcineva? Mă gândesc să nu fie ca şi cu gazul metan, care se plăteşte în comun, chit că - mai ales în sezonul rece - la un apartament se consumă cât să se facă un ceai, iar altul arde 24 de ore pe zi.

Apropo: nu mi-ați spus dacă v-ați uitat. Şi ați văzut ce spunea Sanctitatea Sa despre războiul rece dintre nord şi sud, dintre Africa săracă şi nordul supradezvoltat? Şi n-avea dreptate? Ba avea.
M-am convins de asta, de procesul de sărăcire al Africii tot atunci, când am văzut la Teleenciclopedia cum se defrişează păduri imense pentru a face pământ agricol, care, după 20 de ani, devine deşert. Metoda s-a extins şi la noi, unde procesul de saharizare încă n-a pătruns, dar va pătrunde cu siguranță dacă ecologiştii nu pun piciorul în prag, cum au făcut în Bulgaria, unde mişcarea ecologistă e atât de puternică încât ar putea închide centrale nucleare, pericole ce atârnă deasupra lumii ca sabia lui Damocles.

Dar nu despre asta e vorba. Eu - după mine - aş zice că ar trebui ajutați acei oameni care distrug aurul verde, fabrica de oxigen a Terrei, de către toți cei care pot. Ceauşescu a zis şi făcut ceva în acest sens, când a zis unui şef de stat acolo: „Ştergem cu buretele toate datoriile” iar pe plan național a încurajat natalitatea, nu pentru a-i scuti pe oameni de păcatul avortului, ci pentru ca țara să nu ajungă bătrână, că nu puneau nimic în pensiile bătrânilor - cum zicea un hâtru bun de glume - dar dăduse instrucțiuni concrete pentru ca aceştia să nu aibă zile multe (lipsa de medicamente, subalimentație, etc.) şi nu ținea cont că cei mai fecunzi erau cei care, din generație în generație, mai mult au consumat decât au produs.

Gândea că, exterminându-i pe unii va face loc omului de „tip nou”, fără personalitate, fără Dumnezeu, fără nimic, om care să fie exploatat sistematic de către un stat nu ca acum, când un băiat, pentru zece mii de lei pe lună munceşte la patron, munceşte la patron şapte zile pe săptămână, de dimineața până târziu, fără drept de concediu şi serveşte la bar, spală buda, şi colțul de masă pe care un bețiv a arătat ce-a mâncat la prânz.

Dar să revenim la televizor. A avut dreptate Papa, când spunea despre Războiul rece dintre Nord şi Sud şi de o mână de oameni din țări supradezvoltate care vor să acapareze toate resursele Terrei aşa cum - aş adăuga eu - unii de-ai noştri, fără merite reale, îmbogățiți peste noapte, cu bani supți mai demult, vor să acapareze toate bogățiile țării. A avut dreptate Papa. De aceea, mă pronunț de sus, şi tare, că dreptate a avut şi filozoful care zicea că „lumea se împarte în două mari categorii: înşelători şi înşelați”. E cea mai importantă diviziune după acea că se împarte în bărbați şi femei. Doamne, şi mare este numărul celor din urmă.

INTERVIU CU DOMNUL P. D’ETE

Întors în țara lui, domnul P. d’Ete a fost asaltat de ziarişti.

Ziariştii: „V-ați întors din România. Ce ne puteți relata?”

P. D’ETE: „Am stat în oraşul Roman unde intenționam să-i învăț pe localnici cum se face borşul, dar mi s-a spus că vând castraveți la grădinar, proverb pe care l-am combătut cu vehemență,

întrucât din cauza poluării atmosferei şi grădinarii cumpără castraveţi de la zarzavagii veniţi din Jos. La Roman, în unele cazuri medicina clasică s-a arătat neputincioasă, că cei cu bube-n cap au reuşit să scape prin homeopatie; cu cât au avut mai mult, cu atât au primit, adică celor cărora gâsca le face ouă, le face şi acum. Acolo cei mari scapă mai repede basma curată atunci când lucrează murdar, că acolo au pe unul de-i zice „acarul Păun" căruia i se pun în cârcă toate păcatele altora. Ştiam că în vechiul regim s-au demolat construcţii importante şi s-a crezut o vreme că ceea ce s-a putut salva, salvat rămâne, dar se zvoneşte că buldozerul îşi va continua opera devastatoare pentru a face o nouă arteră de circulaţie. Puţini oameni poartă barbă, iar unii din cei care aspiră la un scaun, se bărbieresc pe uscat. Ei, românii, susţin că motorul cu reacţie l-ar fi inventat unul de-al lor. Auzi, domnule, câtă îndrăzneală. Ar fi în stare să spună că şi stiloul, că şi expresia, „a rămâne cu aţa mămăligii" sunt inventate tot de români. Acolo, cu unele excepţii, oamenii se iubesc ca fraţii, dacă cunoaşteţi mitul lui Cain şi Abel. Acest lucru a fost demonstrat mai cu seamă când s-a făcut reîmpărţirea pământului, că oamenii au foarte dezvoltat simţul proprietăţii, în special cei care bagă mâna în buzunarul altora şi nu mă refer aici la cei care au fixat unele preţuri nejuste, ci la hoţii de rând. În ultima vreme leii s-au înmulţit foarte mult, dar n-au pic de vlagă, în schimb s-a dezvoltat mica industrie, că iarna am auzit pe mulţi spunând că fac cuie şi piepteni. Civilizaţia apusului a pătruns destul, filmele de groază nefiind gustate de cei mulţi. Copiilor li se face o educaţie sănătoasă prin filmele de desene animate; fiecare copil mic vrea să ajungă un Macron1, nu pentru a face dreptate ci pentru a şti să se bată. O unitate de măsură a timpului este cantitatea de apă a unui râu din apropiere. Oamenii - de pildă - spun că va mai trece multă apă pe Moldova, până va fi bine pentru toată lumea.

ZIARIŞTII: „Şi atunci de ce vreţi să plecaţi din nou în România?"

P D'ETE: „Pentru frumuseţea sufletească a excepţiilor, a acelor oameni care nu s-au lăsat contaminaţi".

ŞI LUMEA CREDE

Un martor ocular mi-a spus că în Banatul sârbesc, cu mulți ani în urmă, a avut loc un miting aviatic, la care venise să asiste lume multă şi pestriță. După câteva demonstrații, crainicul, prin cele câteva difuzoare, anunță publicul de pe aerodrom, că, dacă cineva doreşte să piloteze un avion, este poftit să încerce. Cum acest lucru cere o pregătire specială, se lasă să se înțeleagă că e o glumă. Din public se desprinde un om de la țară, cu opinci care, aruncându-şi traista de pe umăr încearcă să se urce în avion. Un pilot vrea să-l oprească, dar este doborât la pământ cu lovitură fulgerătoare. Reuşeşte țăranul să se urce pe aripa avionului, ca de aici să se urce în carlingă, dar un alt pilot încearcă să îl tragă în jos. Cu o lovitură de picior este doborât şi acesta. Când un om de ordine aleargă în ajutorul pilotului, țăranul pornise deja motorul, iar peste o secundă aparatul rula la sol. Spectatorii care asistaseră la scena de mai sus erau îngroziți. Avionul era când sus, când jos, ca o frunză bătută de vânt. Deodată cade în picaj ca un bolid asupra publicului, ca apoi să îşi schimbe direcția şi să se înşurubeze în văzduhul albastru. Când a văzut că lumea fuge îngrozită, crainicul i-a liniştit pe oameni: „Nu vă alarmați! Evoluează maestrul sportului …” cutare.

Până atunci păcăleala prinsese; lumea a crezut. La noi, la Borsec, tot aşa, cu ani în urmă, pe vremea când un concediu într-o stațiune nu era o problemă, vine, pentru 12 zile un cetățean din Constanța care zicea că-i chelner. Simpatic foc, volubil, sociabil peste măsură, îşi făcuse o sumedenie de prieteni. Într-o seară la club, unde se dansa, unei doamne i se face rău. Primul care a observat acest lucru a fost chelnerul nostru. O duce într-o cameră, cheamă două femei dintr-o bucătărie din apropiere şi, până când să vină salvarea, chelnerul nostru o moşise. Cine era de fapt acest individ: un medic ce voise a micşora între el şi oameni distanța care o impunea respectul şi s-a dat drept chelner. Şi lumea l-a crezut. Tot atunci, şi tot la Borsec am întâlnit un terchea-berchea din Roman, care se dădea drept inginer. Şi lumea îl credea. Altădată, în altă parte, un vopsitor se dădea drept pictor. Şi lumea îl credea. Nu toți îşi minimalizează însuşirile. Cum modestia e o cunună, dar mai departe ajungi fără ea, mulți oameni îşi exagerează meritele ori se

laudă cu calități pe care nu le au. Şi lumea crede. Au fost, sunt şi vor mai fi oameni cu tupeu, care, ascunzându-şi adevăratele intenții, ajung să conducă destinele altora, spunând că luptă pentru binele obştesc. Şi lumea a crezut, crede şi o să mai creadă.

CHINEZĂRII

Prin chinezării se înțeleg acele opere ale răbdării, ca de pildă, o statuetă de fildeş în care abundă detaliile şi la care un om a lucrat o viață întreagă, un bob de orez în secțiunea căruia s-a pictat un peisaj montan învăluit în ceață din care răsare ici şi colo un vârf de munte sau un vârf de pin, o pagodă miniaturală împodobită cu clopoței şi lănțişoare executată dintr-un singur bloc de jad, şi câte şi mai câte.

Dar întâmplărilor pe care le voi relata şi care n-ar fi putut avea loc decât în China, cum să le zic? Tot chinezării. Aşa, de pildă, printre lucrurile unei delegații de la noi care a vizitat cândva mai multe oraşe ale Chinei, erau câteva lăzi cu vinuri româneşti pentru consumul propriu al celor blagosloviți de soartă. Întorşi la Pekin, unul din membrii delegației îşi aduce aminte că mai rămăsese o ladă cu sticle şi pomeneşte de asta chinezului care se ocupa de ei „Vine”, i-a răspuns chinezul. După ore, cererea este repetată şi răspunsul la fel. Ospățul se încheie. După alte două ore, chinezul sună la camera de hotel a şefului delegației. „V-am adus vinul”. Lăzile întovărăşiseră delegația şi ultima fusese uitată într-un oraş situat la 2000 de km şi a fost expediată păgubaşului cu avionul. Mai vreți? Un inginer (tot de-al nostru), s-a dus la Şanhai de unde s-a întors iar la Pekin, unde, în holul hotelului în care dormise, a văzut pe o masă un pachet de biscuiți româneşti şi o umbrelă, iar lângă acestea, un cartonaş pe care scria „Obiecte pierdute”. Biscuiții nu erau alții decât cei pe care şi-i uitase el în cameră.

Încă una şi gata. Cu ani în urmă un specialist într-un domeniu oarecare, a fost trimis la fosta țară a mandarinilor. La sosire, îl aştepta la uşa avionului, cine credeți? Un chinez, chinez, dar ce fel de chinez. Ei asta-i! Un chinez care i-a zâmbit, i-a luat bagajele şi i-a făcut semn să meargă înainte că-l urmează. L-a

condus într-o cameră a aeroportului, a pus bagajele într-un colț şi a rămas în picioare lângă uşă. După o clipă de tăcere, românul nostru sparge gheața cu franceza: „Nu m-a aşteptat nimeni? Ba da, v-am aşteptat eu′ a răspuns amabil chinezul. „Vreau să spun din partea ministrului. „Păi, eu sunt ministrul”, a încheiat chinezul, lăsându-l pe românul nostru fără respirație.

Putem numi acestea altfel decât chinezării? Cele de mai sus ar fi putut avea loc în altă parte decât în China? Nu afirm, dar nici nu mă îndoiesc. Dar la noi? Stați, că n-am terminat. Unul din românii trimişi acolo a fost invitat la o şedință, unde prin intermediul căştilor a ascultat un raport. Printre altele vorbitorul a spus: „În ultimul timp nivelul de viață a crescut foarte mult. Numai în ultimii doi ani 11 tovarăşi din întreprinderea noastră şi-au cumpărat biciclete”.

Aşadar minuni de acestea se pot întâmpla şi la noi, mai ales dacă e vorba de o întreprindere foarte mare şi prosperă.

DAU DEMISIA

Se împlineşte un an de când, precum un chirurg, tai în carne vie în scop curativ cu un instrument de-i zice „Cronica pisălogului” dar, de cele mai multe ori, constat că boala din născare, leac nu are, şi că scriu numai ca să mă aflu în treabă. Ei bine, basta! Cineva spunea la televizor că pentru crimele deosebit de grave ar trebui introdusă pedeapsa capitală, în scopul de a intimida eventualii autori. Cine l-a auzit? Cine l-a luat în seamă? Dacă s-ar aplica pedeapsa capitală ne-am aprinde paie în cap, că se vorbeşte foarte mult de drepturile omului dar foarte puțin de datoriile, de obligațiile acestuia. Şi dacă nu-l ia nimeni în serios pe cel de la televizor, ce să mai zic de mine? Aş putea eu, cu condeiul meu, să stopez corupția, să-i fac pe boşi să cumpere lână de la ciobanii români, iar valuta s-o cheltuiască pe lucruri de care avem nevoie şi nu le avem? Aş putea să-i înduplec pe cei de sus ca valuta să fie dată celor care vor să ne scoată la liman, iar nu celor ce vor să aducă de afară lucruri fără de care am putea trăi? Aş putea, cu tocul acesta, să scot o epavă străină din Dunăre, ori s-aduc pace în fosta Iugoslavie, pentru ca să reluăm comerțul cu popoarele de acolo? Aş putea da bani unei întreprinderi

romaşcane pentru ca aceasta, la rândul ei, să achite datoriile pe care le are la o altă întreprindere, pentru ca aceasta, la rândul ei … şi aşa mai departe? Aş putea?

Şi, la urma urmei, ce să mai critic? Că nu se munceşte peste tot cu seriozitate şi că se vine mai târziu la slujbă? Ei, asta-i! Chiar dacă mai întârzie câte unul cu niscaiva afaceri, ori recuperează şi pleacă mai devreme, ori a doua zi nu mai vine deloc, şi atunci ce rost mai are „Cronica pisălogului”? Că unii, în Parlament, propun lucruri interesante care nu sunt aplicate, nu înseamnă că vorbesc de pomană; numai pentru faptul că fac act de prezență primesc salarii mai mari decât o femeie de serviciu de la C.F.R. Şi atunci? Am atenționat administrația în fiecare an de războiul declarat teilor de pe străzi şi din parcuri şi nu s-a luat nici o măsură întrucât s-o fi constatat că acele crengi groase cât mâna sunt tăiate cu toporul pentru a se culege floarea de tei, iar în acest scop n-o să se taie crengi de castan. E la mintea cucoşului. Şi atunci ce rost mai are „Cronica pisălogului”?

S-a mai vorbit despre starea de plâns a drumurilor, dar şi în această problemă s-ar putea să se ia măsuri, ca, de pildă, interzicerea circulației pe drumurile bolnave. Şi atunci? Țăranilor din piață li se fură marfă de pe tarabe, că există rar aplicata protecția consumatorului, dar n-am auzit de o protecția e vânzătorului. Şi cine e vinovat? Tot țăranul pentru că nu expune pe tarabă mulaje din ghips, cum erau calupurile de caşcaval în geamul de la „produse lactate” pe vremea când, ca şi acum, înghițeam în sec. S-a mai vorbit de unii oameni atât de pioşi încât smulg crucile de lemn din cimitir şi le duc acasă. Pot critica această pioşenie? Şi atunci, ce rost mai are „Cronica pisălogului”? Dau demisie.

P.S: În cazul în care demisia nu mi se aprobă, citiți în numărul următor „Cronica pisălogului”!

FALSUL

În cele ce urmează nu vă voi vorbi de nuanțe ale falsului ca stratagemă (şiretlicul, viclenia, tertipul), care derutează pe inamic pentru a-l învinge, ca păcăleala mai mult sau mai puțin nevinovată a celor care se țin de şotii, ca acea inimă de lup sub piele de oaie care

se cheamă prefăcătorie, prin care unii încearcă să intre sub pielea şefului pentru a obține un favor, sau sub pielea soției - pentru acelaşi lucru. Un toc mai înalt la pantof pentru a o aduce pe doamnă măcar până la umărul soțului nu e un fals ci un moft al modei.

Nu e un fals ci o mutilare şi faptul că unele fete, dotate cu prisosință de la natură, îşi ascund sub fard adevărata frumusețe.

Banii pe care nemții i-au tipărit în timpul războiului nu erau falşi întrucât circulau oficial dar nu aveau acoperire, fapt care a dus la marea inflație de după război, când kila de făină era 4 milioane de lei, situație la care n-am ajuns din nou, deoarece nu toată lumea a cerut încă majorarea salariilor.

Şi pentru că a venit vorba de bani, să vă spun că din vremuri imemoriale oamenii i-au falsificat în diferite feluri. S-au găsit monede romane false, care pe avers aveau o efigie şi pe revers - din cauza vitezei - altă efigie de la altă monedă. S-au mai găsit falsuri executate din bronz şi suflate cu argint, ca să imite pe cele originale, făcute din argint masiv.

Mai putem vorbi despre monedele greceşti şi romane din aur, cărora le-a fost decupată legenda marginală rămânând numai efigia şi care au circulat, bineînțeles, tot cu valoarea inițială. Nu ştiu cine erau falsificatorii, dar falsurile s-au găsit în pământul nostru.

Să trecem la altceva. Unii pictori amatori mai mult sau mai puțin dotați, fac reproduceri după litografii făcute după lucrări ale unor mari maeştri, atât de reuşite încât juri că-s reproduceri; şi le semnează cu numele lor. Fals grosolan. Un fals celebru e a unui olandez, care, făcând reproduceri multe după Rembrant şi-a însuşit atât de bine stilul acestuia, încât a creat opere noi ce au fost atribuite

de către specialişti, marelui artist. Goering, mareşalul, mare colecționar de artă, i-a cumpărat una din aceste lucrări. Olanda era țară ocupată. După război, pictorul respectiv a fost acuzat că a înstrăinat opere din patrimoniul național şi a fost achitat abia după ce a demonstrat că în lucrarea cu bucluc a fost folosit alb de titan, pigment necunoscut pe vremea lui Rembrandt şi că l-a tras pe sfoară pe nazist, mai dihai decât ar fi încercat cu alba-neagra, că-n Olanda nu se ajunsese acest mod cinstit de a câştiga un ban. Dar actele mistificate din care reiese că un sus-pus a avut pădure într-un loc unde n-a călcat neam de neamul lui, ce-s?

Falsuri autentice, falsuri de ultimă oră. Şi imitația e tot un fel de fals, atât timp cât ți se ascunde că-i imitație. Când în tot salamul se punea soia, acesta era un fals pentru că nu ştiai ce conține. Nici sucul de zmeură la trei lei sticla nu era un fals câtă vreme ştiai că bei o esență sintetică, un ester, care n-a văzut niciodată pădurea. Să nu mă întrebați niciodată cum se cheamă ceea ce fac unii politicieni care înainte de alegeri zic una şi după ce sunt aleşi fac alta. Nu e chiar un fals ci o nuanță a acestuia. Ca să fiu mai clar, eu, dacă aş fi acela, aş putea şti dinainte ce posibilități voi avea pentru a vântura lumea şi a-mi rotunji veniturile? Păi, vedeți? Noi „socotim ca oameni cu bun simț pe cei care sunt de părerea noastră” după cum şi omul care umblă cu fuse strâmbe poate fi dezaprobat sau lăudat, în funcție de poziția pe care se află cel care-l judecă. Este?

DESPRE RELATIVITATE

Săptămâna trecută am dat demisie şi nu mi s-a aprobat. Ce să fac? Oare să încerc să fiu autocritic şi să le spun că nu am „origine sănătoasă”? Nu ține. Nu mai sunt timpurile când pentru aşa ceva puteai fi trimis într-o stațiune” în Bărăgan (că noi n-avem Siberie), iar sensul expresiei s-a pierdut în negura vremurilor. Oare să le spun că sunt bolnav, când în realitate am sănătate de fier ruginit? Cum adicătelea? Eu gazetar să mint? Unde ați mai auzit una ca asta? Ce-ar fi să le zic că nu mă pricep la gazetărie? Păcatele mele! S-ar putea să fiu crezut şi, în consecință, să fiu transferat la o

altă publicaţie romaşcană (ştiţi dvs. la care). Ce să fac? Întrucât am ajuns la concluzia că n-am încotro, aprob ca demisia să nu mi se aprobe şi-mi voi continua activitatea.

Astăzi vă voi vorbi despre relativitate şi spun că, odată, Einstein, autorul renumitei teorii în discuţie, i-a scris lui Charlie Chaplin că-l felicită întrucât toată lumea îl apreciază şi toată lumea îl înţelege, la care faimosul comic i-a răspuns, tot în scris, că-l felicită şi el, pentru că toată lumea îl apreciază şi nimeni nu-l înţelege e şi normal; chestia e complicată, domnule. Dumneavoastră aţi putea înţelege, de pildă, cum se face de se aduc atâtea prejudicii ţării? Ca să puteţi înţelege, trebuie să ştiţi ceva despre relativitate, iar băiatul vă va pune în temă.

Prin urmare, nu vă vine să credeţi dar lucrurile care stau pe loc se mişcă. Nu-i nici un paradox. Ele par a sta pe loc, aşa cum unii oameni par a fi cinstiţi şi bine intenţionaţi. Cuvântul „relativitate" vine de la „relativ", o vorbă care, printre altele, mai înseamnă un fel de două feluri. Bunăoară, cineva întreabă dacă găsiţi bună ideea introducerii taxei pe valoare adăugată. Dacă veţi da un răspuns relativ, mulţi vor înţelege ce gândiţi, pentru că mulţi sunt de aceeaşi părere, că aşa-i lumea veşnic nemulţumită, cu toate că o duce relativ bine, întrucât preţurile la alimente sunt relativ suportabile, iar omul se scoală de la masă relativ sătul. Până să apară teoria lui Einstien, parcă nu era chiar aşa, domnule! Pâinea era pâine, vorba era vorbă. Hoţul era hoţ şi negustorul la fel. Când stăteai, stăteai, când lucrai, lucrai. Acum sânt cazuri că unii muncitori trebuie să stea la fabrică opt ore pe zi. Şi stau, dar nu stau, ci respiră, joacă şeptic, se tânguiesc unii altora că nu-i una, nu-i alta. Deci un stat absolut nu există, din cauza teoriei mai sus pomenită. Eu, bunăoară, nu sunt de acord cu ce se spune, cum că se bate pasul pe loc. Nu-i adevărat: mergem. În ce sens? În sensul de rotaţie al pământului, de la apus spre răsărit. Alte amănunte nu am. Nu am, pentru că totul e relativ. Pacea e relativă, greutăţile (de cântar) sânt relative. Un singur lucru este clar şi sigur: benzina sigur o să se mai scumpească, dar nemulţumirea generală n-o să mai fie relativă. Eu aşa cred.

SĂGEȚILE PĂRȚILOR

Părți erau niște războinici atât de îndemânateci încât prindeau din aer săgețile destinate lor şi le trimiteau retur, fără să greşească ținta, aşa că duşmanii părților mureau ucişi de propriile lor arme, şi de aici vine expresia „săgețile părților”. S-a mai întâmplat odată o treabă ca asta într-un război dintre Austria şi Italia, când austriecii au trimis bombe cu material exploziv deasupra taberei italiene. Vântul bătea spre Italia şi viteza lui a fost bine calculată, numai că, la jumătatea drumului, acesta s-a răzgândit şi s-a întors iar bombele au explodat la ora programată, dar deasupra expeditorului.

Săgețile părților. O poveste mai veche spune că un doctor a vrut să-şi otrăvească nevasta, din motive de el ştiute. După ce supa a fost pusă pe masă, doctorul, fără să vadă nevasta, i-a strecurat otrava în supă. După o clipă, sună telefonul. Doctorul se duce să răspundă în camera vecină iar nevasta se aşează la masă dar, părându-i-se că bucata de carne din farfuria sa o merită soțul, că e bărbat, că munceşte mai mult, a inversat farfuriile. Doctorul se întorcea de la telefon şi se apucă amândoi de mâncat. Ce s-a întâmplat cu el? A sucombat.

Săgețile părților. Dar să vedeți ce a pățit Mitică. A luat un ou rău, de lemn, ca acelea cu care se sparg la Paşti toate ouăle, l-a şlefuit, l-a vopsit alb, şi l-a strecurat printre celelalte ouă în frigiderul lui cumnată-sa, care stă cu un etaj mai jos, şi se gândea, malițios, cât de copios o să se amuze când o să se tânguiască biata femeie că a fost trasă pe sfoară de un ou. Când se-ntoarce ea cu oul, hopa şi Mitică, pe care, intrând în criză de timp, îl roagă să facă maioneza. Mitică, soț ideal care n-o refuză niciodată, freacă gălbenuşurile fierte, ia oul crud şi dă să-l spargă de marginea castronului de faianță care făcea parte dintr-un frumos şi scump serviciu complet de şase persoane. Şi s-a spart. Nu oul, ci castronul.

Săgețile părților. Acuma stau şi mă gândesc: pe unul din cei care a contribuit la scumpirea exagerată a prețurilor în comparație cu venitul mediu şi căruia i-ar fi fost hărăzit să-i cadă scaunul de sub fund, şi ar ajunge să trăiască la fel ca muritorii de rând, pe unul din aceştia, dacă l-aş întâlni, i-aş spune la fel: „Săgețile părților”.

Dar cum cei de sus nu se gândesc la o alternativă de acest fel, preţurile cresc în continuare.

SUNTEM SĂPAŢI

Ce mai ştiţi de ciroza lui Nicu - şi cine boala o fi plătit-o pe jurnalista aceea britanică să scrie o carte în care Nicu să apară ca un inocent? O fi domnule, inocent, ca victimele pe care s-a auzit că le-a făcut, nu le-a omorât el, ci au murit singure, în urma loviturilor, iar c-ar fi jucat la ruletă în străinătate şi c-ar fi pierdut herghelia de la Mangalia, câteva gloabe, acolo, asta se cheamă o pierdere pentru ţară? Şi atunci ceea ce au făcut minerii în gara Craiova, cum dracu′ se mai cheamă? Dar să nu mă abat că s-au abătut alţii destul!

Mă mir că în cartea aceea nu scrie că tatăl său nu a plătit pentru el nici o lescaie despăgubire, că, săracul nici măcar nu avea un salar, ca toată lumea şi, ca să facă avere, muncea pe gratis. Şi să mai ştiţi că jurnalista cu pricina a mai făcut aprecieri critice, negative şi lipsite de temei la adresa revoluţiei, de parcă ea ar fi trăit în focul evenimentelor cu frica în sân, că dacă tiranul revine e vai şi amar de cei care s-au bucurat în ziua cea mare, chiar dacă au intuit că vor fi decepţii cu nemiluita. Părerea mea - şi nu numai a mea - e că ′mneaei umblă cu fuse strâmbe şi vrea să ne arate lumii altfel decât suntem. De aceea cred că nu se cade, măcar în particular ar trebui să i se spună câteva vorbe. De exemplu, la „mama” se spune „mother”. Alt substantiv nu mai ştiu, că nu l-am găsit în dicţionar. În consecinţă, jurnalista ne scapă!

Dar numai ea? Dacă Combinatul Siderurgic Reşiţa nu ar fi fost condus de ă mână de fier, am fi rămas şi fără acesta, întrucât unul de „sus” propunea să-l dăm francezilor, ca fiind nerentabil, cu toate că cei din conducere nu au dat pe nimeni afară. Şi se lucrează în trei schimburi, mai cu seamă ţagle pentru laminoarele din Roman, Bucureşti şi Galaţi. **Deci, numai jurnalista britanică ne sapă?**

Noi, care avem munţi de sare, aducem sare din import, la fel de sărată, dar mai piperată (la preţ). Vă întreb: putem crede că cineva încasează bani grei ca să facă vânzare străinilor, subminând astfel economia noastră? Sigur că putem! În două - trei judeţe din Bărăgan

nu a fost câteva zile motorină ca să se recolteze grâul, iar dacă cel care se face vinovat e pe post mare, nici nu cred c-o încurcă. Numai jurnalista ne sapă?

Unii membri ai unor partide din opoziție speră să schimbe Guvernul. FOARTE BINE DOMNULE! Sub ăștia am fost săpați destul. Să mai vină și alții! Cu răuvoitorii autohtoni ne vom descurca fără dicționar.

INFERNUL

Trudit, apoi, m-am așezat pe-o stâncă, cum a făcut cândva și Topîrceanu. Ce căutam? Nu pot răspunde încă. Stăteam acolo zgribulit, sărmanu', cu capul plin de întrebări majore și tot chiteam și tot îmi făceam planu' în haosul mulțimii incolore, care tentant mi se casca în față, să pot să stau măcar vreo două ore. Și am pătruns în gând, prin fum și ceață, doar l-oi întâlni și eu pe Dante ca să citesc în ochii lui de gheață. Deși realizat, cât de riscant e, îl căutai și îl zării pe-o scară:

-Maestre, întrebări obsedante: „Ce e cu cei care ne-au tras pe sfoară?" nu ai putea cumva mata răspunde?

-Pe cei care au informat o țară, în jurul meu îi poți găsi oriunde, că mulți au fost! Acu-i mănâncă gaia, că n-au știut că o să li se-nfunde.

-Dar cine-i ăla de la prins văpaia?

-Un vânzător ce nu mai dădea restul.

-De ce maestre?

-Era lacom, de-aia. Iar celălalt s-a înțeles cu Estul, să-mpartă țărișoara voastră-n două.

Un chilipir cam cât e Everestul.

-Dar cel ce setea-și stinge doar cu rouă, acel ce mi-a făcut un șpriț în „Groapă"?

Maestrul s-a făcut atunci că plouă.

-Te rog frumos să nu vorbeşti de apă, că-nghit în sec, c-aici e mare criză!

-Ca şi la noi! (Prilejul nu îmi scăpa). Dar acela care doarme în valiză şi-l linge o jigodie jegoasă?

-Un politruc ce la o analiză, a zis că stă la bloc, că n-are casă şi e sărac lipit (da-şi făcea vila modernă, elegantă, spațioasă).

-Dar cel cu moaca aia imobilă, de-i face-ntruna un drac negru brâncă?

-A rupt copacii de pe străzi.

Mi-e silă. Şi m-am trezit subit pe-aceeaşi stâncă.

PUȚINĂ LATINĂ

Ca om umblat de pe vatră pe cuptor, multe am văzut şi multe am aflat. Şi ceva limbi străine s-au lipit de mine, că atunci când sunt întrebat ce mai fac, eu răspund: „Mai beşaul, mon şer”, adică mă complac în situație. Vă dați seama, deci, că sunt omul cel mai indicat să vă introducă în tainele unei limbi străine. Nu vom începe cu limba romului, cum poate sunteți tentat să credeți, ci cu limba Romei, a Romei antice. Am să vă învăț câteva expresii. În româneşte ştiu mult mai multe dar nu mi le aduc aminte decât atunci când sunt călcat pe bătătură sau când nu primesc pensia la timp, ca de pildă luna asta. Prin urmare, notați!

„MODUS VIVENDI” înseamnă „m-o dus la vânzare”, cum ar zice bunăoară o vacă dusă la târg de către un țăran, ca să poată achita angaralele feciorului sau care stă la bloc şi e şomer. Vorbesc de feciorul țăranului.

„EXTRA MUROS” înseamnă „mure extra”. Probabil aşa mai greşeau şi romanii punând etichete cu acest text pe cutii de conserve în care se găseau cu totul altceva, cum s-a mai întâmplat şi în zilele noastre.

„ALEA IACTA EST” se spune atunci când te întreabă cineva pe care alee ai putea fi dezbrăcat dacă umbli noaptea şi se traduce „iacă-tă asta-i aleea”.

„MALUM NECESSARIUM”, înseamnă „mal de făcut necesitățile”. Probabil existau inscripții cu acest text, până a-i veni ideea împăratului să facă vespasiene. Noi maluri avem dar inscripții, nu. Merge şi fără.

„SIC TRANZIT GLORIA MUNDI” şi **„NIL ADMIRARI”** sunt expresii cu caracter turistic, care înseamnă „Gloria a tranzitat munții, sâc!” şi „Să admirăm Nilul!”. Probabil erau şi la ei snobi care nu văzuseră apele Tibrului şi visau să vadă fluviul faraonilor, cum sunt şi la noi oameni care n-au văzut lunca de la Mirceşti dar vor să vadă nu ştiu ce locuri din străinătate.

„PAULO MAIORA CANTAMUS”, înseamnă „Paula să-i cânte maiorului”. Ca’ va’ să zică maiorul juca după cum îi cânta Paula? Am putea crede şi una ca asta, dar că se juca cum cântă liderul minerilor, e greu de crezut. Mai departe:

„**NON OMNIBUS DORMIO”**, „Omnibuzul nu-i dormitor”. Expresia tinde să iasă din uz, întrucât din lipsă de bani oamenii călătoresc mai rar cu autobuzul, iar pe distanțe mici, nu se doarme ci se moțăie.

„VETO” este vocativul de la „Veta”. E ca şi cum i-ai striga „Fa, n-auzi!” unei neveste care-i fudulă de urechi, ori îi sunt gândurile numai la grijile zilei de mâine.

„AB URBE CONDITA” înseamnă „astea-s condițiile la oraş”: non aqua calda, non pano magna.

Cineva m-a întrebat cum se spune la „N-am încredere în nimeni”. „Nu ştiu cum se spune, dar nici eu n-am”, i-am răspuns eu. Dar la „Cum să ieşim din criză?” am tăcut chitic şi m-am gândit că, numai de tradus, n-ar fi o problemă.

CUM S-A FĂCUT VETA CU GUMARI

Vitrine frumoase, spațioase, decorate după sezon, după acțiuni comerciale, după gustul decoratorului, după pretențiile negustorului, după cum se nimerea etc. Vitrine luminate care atrăgeau ca un magnet, căci reclama stimulează comerțul, comerțul stimulează industria, industria stimulează capitalul străin şi aşa mai departe.

Veta mergea la zile mari cu pantofi cumpărați în'89, aşa că m-am hotărât să fac un sacrificiu şi s-o înnoiesc.

În vitrină a văzut o pereche de pantofi, discutabil ca aspect, dar ieftini. Preţul lor echivala cu sacrificiul pe care vroiam să-l fac.

Intru. Pe patron îl cunoşteam înainte de a face burtă. El, nu eu. Pierdusem cu el mai multe nopți, ba la lapte, ba la ouă…Zic: „Nene Petrică, vreau o pereche de pantofi ca cei din geam", şi i-am arătat perechea dorită. I-a cos din vitrină, i-a şters simbolic de praf, ca să facă impresie, şi mi-a dat. „Ai noroc, zice, e ultima pereche pe care o mai am".

După aprecierile mele era taman numărul pe care îl poartă Veta.

Numărul era scris în interior, dar de o bucată de vreme nu mă mai iau după tot ce se scrie. Ca să mă asigur, întreb pe o doamnă de talia nevestei, care abia intrase în magazin. „Săr'mâna, vă rog - zic eu-Matale purtați cumva 36 ?" Doamna a dat din cap, nu cum ar spune: „Vai, ce lume obraznică!", ci cum ar zice: „Exact, port 36". Da' eu de acolo: „Vreți să probați pantoful ăsta ?".

Ce doamnă, domnu'.L-a probat, s-a interesat de preț, a zâmbit satisfăcută şi l-a rugat pe negustor să-l ambaleze. Bun băiat, nea Petrică! Şi ce-i al lui, i-a lui: serveşte frumos, mai cu seamă acum când s-a privatizat. În gologani nu m-am băgat. La un an, nea Petrică a adus din nou marfă, dar între timp prețurile crescuseră. Aşa se face că Veta s-a făcut cu o pereche de gumari cumpărați într-o marți din spatele pieții. Norocul meu a fost că nu am întârziat; peste câteva zile n-aş fi putut lua, cu suma dispus să o sacrific, nici măcar o pereche de şireturi pentru papucii pe care i-am făcut cadou înainte de Revoluție.

„JUMĂTATE DIN PARLAMENTARII NOŞTRI SUNT CORUPȚI"

Cu aceste cuvinte, spune anecdota, începe editorialul unui cotidian de mare tiraj dintr-o țară oarecare. Parlamentarii, ofensați, (pentru că adevărul supără) au cerut o dezmințire, iar ziarul s-a conformat. În consecință, a doua zi, în ziarul respectiv, s-a scris cu

litere de-o şchioapă: „Jumătate din parlamentarii noştri nu sunt corupţi”. Acesta-i banc, de bună seamă, întrucât niciodată nu cred că s-ar putea stabili un procentaj cu precizie.

Şi pentru că tot veni vorba despre corupţie, să lămurim despre ce-i vorba!

Corupţia e starea de abatere de la moralitate, de la cinste, de la datorie, şi e sora seducţiei, amândouă fiind fiice ale diavolului, şi a apărut la începutul lumii, când Sarsailă şi-a băgat coada şi a împins-o pe Eva să-l corupă pe Adam. De atunci, sub diferite forme, ea s-a manifestat până în zilele noastre, îmbogăţindu-şi mereu arsenalul. (Corupţia, nu Eva. Ba şi Eva.) Dacă un şoarece zice unei mâţe: „de-mi dai drumul, îţi arăt unde a pus stăpânul matale smântâna”, înseamnă că vrea să o corupă, să o abată de la datorie.

Altceva: dacă frăţiorul mai mare promite o jumătate de gumă celui mic, ca să-şi ţină pliscul şi să nu spună părinţilor că l-a văzut fumând, e un act de corupţie. Dacă subalternul i-a adus şefului o sticlă de tărie dublu rafinată ca să închidă ochii c-a absentat nemotivat trei zile, în vreme ce oamenii ce vor să muncească stau pe tuşă, e un act de corupţie. Dacă un flăcău promite unei fete, marea cu sarea, până ce aceasta zice „Da”, e un act de corupţie. Poate veţi zice că-i seducţie. Tot un drac. Vă dau exemple numai din lumea în care mă învârt (vorba vine că mă învârt; se învârte numai cel care se dă rotund). Zic, vă dau exemple numai din lumea mea, întrucât nu vreau să afirm un lucru pe care nu-l pot proba, cum că şi în alte sfere oamenii sunt corupţi. Se spune că pesta drum de această situaţie, pardon, vis-a vis de această situaţie se vor lua măsuri. Foarte bine! Am auzit şi eu că-s mari dezbateri pe această temă.

„Toate-s praf, lumea-i cum este şi ca dânsa suntem noi”, zicea poetul. Într-o zi mi-am întâlnit pe stradă vecinul. Era cu o tipă belă care nu-l scotea din „dragă”. Cum întotdeauna mi-a plăcut să fiu un tip ca lumea, i-am zis: „Ce-mi dai să tac?” Ce credeţi că mi-a dat? Un pumn în maxilar şi un picior în tender. Oare nu s-ar putea extinde metoda?

POVESTEA VORBEI

V-am vorbit până acum - nu fie imputat! - şi despre turcisme, şi despre expresii latine, numai despre definiții à la Tudor Muşatescu, Mark Twain şi alții nu v-am spus nimic. Dacă cele de mai jos vor deranja pe cineva, înseamnă că Iorga a avut dreptate când a spus că „adevărul e ca apa rece, numai dinții bolnavi dor”. Aşadar:

BANUL, moneda falsă a fericirii, rotița care pune în mişcare roata lumii, se obține prin MUNCĂ, aceast fiind unul din procedeele prin care A agoniseşte proprietate pentru B şi-i aduce BOGĂȚIE, care înseamnă economiile multora în mâinile unuia singur, chiar dacă lui îi rămâne puțin, căci puțin înseamnă ceva mai mult decât nimic.

Deci, o pensionară din Bălcescu care are o pensie de 10 (zece) lei, înseamnă că primeşte totuşi bani, dar omul nu se mai satură niciodată, căci DESTUL înseamnă ceva mai mult decât ai şi nu-i cazul ca atunci când dai de greu să treci oceanul pentru a confirma că AMERICANII sunt în mare parte europeni nemulțumiți, ci mai bine du-te la cei lipsiți, căci SĂRACII sunt singurii care te pot ajut când NECAZUL, acest musafir care nu aşteaptă invitație, îți bate la uşă, că de aceea se spune că cel care te ajută se cheamă FRATE deşi FRATELE nu-i de fapt decât un prieten pe care ți l-a dat natura. Că tot vorbim de bogăție, şi o POTCOAVĂ e o avere, mai ales în zilele noastre (dacă mai ai încă trei şi calul).

Din cele de mai sus rezultă că bogatul e ca APICULTORUL care trăieşte din munca altora. Nu vei avea niciodată nimic dacă nu-ți asculți SOȚIA care e bucătăreasa omului sărac, şi vei merge la BIRT, la această scară pe care ne coborâm în iad, şi unde vei găsi sămânță de vorbă, de-i mai zice şi BĂUTURĂ. Deci să lăsăm BEȚIA căci e poarta prin care intră toate blestemățiile şi să ne vedem de problemele pe care ni le pune VIAȚA, aceasta simfonie compusă de un mare artist, dar executată de surzi şi care nu-i nici zi de sărbătoare, nici zi de doliu, ci zi de muncă. Să nu ne doboare LENEA care nu e altceva decât mama VICIULUI, a acestei forme

de jertfire a viitorului pentru prezent. Răbdare şi tutun! Tutun deloc iar răbdare moderată, căci RĂBDAREA e o însuşire până la limită, iar această limită e un cusur. Ascultați-mi SFATUL, cea mai mică monedă de circulație, şi nu fiți pasionați, căci PASIUNEA e un fel de febră a minții care te lasă mai slab decât te-a găsit. (Eu nu ştiu asta că am jucat la FOX-ul care a dat faliment, şi cu toate astea nu-s pesimist, adică nu-s omul care se teme şi de un canibal sătul).

Aş mai avea multe de discutat, că DISCUȚIA e filtrul adevărului, dar şi VORBA LUNGĂ e sărăcia omului şi pentru că am vorbit cam mult, definiția a fost confirmată pe deplin: sunt lefter.

FONDUL DE RULMENT

Termenul este relativ nou. Bunicul nu auzise de el, când, după ce îşi vindea produsele, făcea uitate câteva parale la chimir, ori în buzunarul de la jiletcă, să aibă pentru cheltuieli neprevăzute. El le zicea bani de buzunar, dar, în fond, era tot un fel de fond de rulment. Şi banii tăi, puştiule, restul de la pâine, pe care ai uitat să-l dai mamei şi îl păstrezi ca să cumperi o gumiță, ori, dacă eşti mai mărişor, două țigări „Carpați”, tot un fel de fond de rulment e.

Iar matale, nea cutare, care îi spui soției că numai atât ai primit la lichidare, şi-ți păstrezi restul pentru un şpriț, ceea ce ți-a rămas în buzunar tot fond de rulment se cheamă, chiar dacă a doua zi cumperi din aceşti bani ceva pentru casă şi-ți este lehamite să-i spui nevestei să ți-i deconteze. Într-un fel, ai încercat să aduni bani albi pentru zile negre. Un asemenea fond de rulment este bine să-l ai la tine, că, ba găseşti ceva convenabil la basarabeni, ba calci - cine ştie cum - pe bec şi plăteşti vreo amendă, ba cu te miri ce şi mai nimic poți cumpăra ceva sustras dintr-o întreprindere, ba dai pe un tecucean care dă gogoşarii numai cu 300 de lei kila, ba găseşti la cineva cauciucuri de bicicletă românească după care umbli de trei ani cu limba scoasă şi pentru care eşti gata să dai cât nu face şi câte şi mai câte. De fapt şi de drept, fondul de rulment, de-i mai zice şi „mijloace circulante” nu-i altceva decât totalitatea resurselor materiale şi băneşti de care dispune o întreprindere. Hopa! Cum adicălea? Eu, care stau la bloc, să dau bani la asociație, cu care să

cumpere benzină pentru maşina care ar urma să ne ducă gunoiul? Ca ce chilipir? Primesc vreo dobândă ca să dau bani? Că, la urma urmelor, nu sunt cămătar, dar nici fecior de bani gata nu-s.

Ați întâlnit dumneavoastră vreun țăran sau zarzavagiu care în primăvară să-ți ceară bani ca să-şi are ogorul ori grădina pentru a veni la toamnă la piață să-ți vândă ca oricare făină pentru mămăligă sau mărar de pus la murături? Unde s-a pomenit ca o mamă să-ți pretindă gologani ca să-şi crească şi să-şi educe fetița abia născută, pentru ca la majorat să o dea de nevastă fiului tău? N-ar fi absurd? Şi atunci de ce nouă ni se cere fond de rulment? Când am întrebat-o pe doamna de la asociație ce se face cu banii care ni se impun, mi-a zis că, în cazul când nu voi putea plăti luna viitoare, să aibă de unde să mi se rețină. Aud? Mie, mie care îmi plătesc cu regularitate datoriile să mi se ceară fond de rulment (în viziunea doamnei de la ghişeu)?

Şi atunci stau şi vă întreb şi pe dumneavoastră, care-i rațiunea de a li se cere fond de rulment celor care nu şi-au achitat întreținerea de ani de zile, datorii ce totalizează zeci, ba chiar sute de mii de lei? În socialism oamenii mai vorbeau pe la colțuri, dar acum îşi varsă amarul pe unde apucă şi mulți dintre ei, în frunte cu subsemnatul, sunt de părere că acest fond de rulment, noi, nevinovații, îl plătim pentru alții, ca şi cum n-ar fi suficient că plătim adesea apa care nu curge şi căldura care nu se simte. Da, se poate?

COLECȚII ŞI COLECȚIONARI

Din dragoste pentru frumos, din interes ştiințific, sau din motive numai de ei ştiute, unii oameni au adunat în decursul vieții, fel de fel de lucruri.Aşa de pildă, s-au colecționat tablouri valoroase care, reunite, au format fondul unor mari muzee de artă. Şi muzeul romaşcan, din fața Liceului Roman Vodă găzduieşte asemenea lucrări pe care vin să le admire „consumatorii de artă”, băştinaşi ori de aiurea.

Că în oraş sunt cam 60% oameni care nu au aflat de existența acestui muzeu (mulți dintre ei fiind intelectuali), asta-i altceva. Unii oameni, de le zice numismați, au colecționat monede. Şi Romanul se poate lăuda cu un profesor care are monede antice cu

efigii le unor împărați romani şi monede are au circulat şi în țările române, ca polturaci austrieci, zloți polonezi, creițari nemțeşti, poli ruseşti, florentini ungureşti, parale turceşti şi altele. Bine intenționat, profesorul a încercat să semene în sufletul copilului său dragostea pentru numismatică, dar, ca şi în parabola biblică, a aruncat sămânța pe piatră. „Ce să fac cu fiarele astea?" ar fi spus copilul.O muncă, o pasiune de o viață. Şi rezultatul?

Un avocat -tot romaşcan de-al nostru- a colecționat timbre. Dacă ar fi avut „cap de bou" -vorba lui Muşatescu- ar fi fost posesorul unei colecții complete a mărcilor româneşti.Şi mai avea şi o baniță de timbre străine. Cică prin'82 ori'83 s-ar fi dus cu ele la Bucureşti să le vândă şi a cerut două milioane (leafa pe o lună a o mie de oameni), că atâta valorau. I s-a oferit numai un milion şi jumătate, fapt pentru care, omul nostru s-a întors cu timbrele acasă, a mai trăit câțiva ani şi a murit.

Cei de la Bucureşti au aflat vestea şi au venit la văduvă să cumpere timbrele cu valoarea lor reală, dar nu mai aveau ce cumpăra. Cu o zi înainte, toate clasoarele au fost luate „ca amintire" de către un nepot al defunctului, de la Iaşi. Bucureştenii au plecat în capitala Moldovei, l-au găsit pe nepot, şi a aflat că acesta, neinițiat, a vândut timbrele pentru patru mii de lei. Când a auzit cât i s-ar fi oferit, a leşinat. O muncă de o viață, restricții… Şi rezultatul?

Citisem undeva că şi un copil a vrut să facă colecție de timbre, a adunat câteva, iar maică-sa l-a felicitat. După un timp, copilul s-a plictisit şi a venit acasă cu buzunarele pline cu pietre. O altă colecție. Mamă-sa n-a zis nimic. Iar s-a plictisit şi a început să colecționeze reptile. Maică-sa a început să fie îngrijorată. Şi iar s-a plictisit băiatul. Într-o zi a venit cu fată. „Altă colecție", a zis biata mamă-sa şi a leşinat şi ea. Colecții…

Cică un bucureştean care mătura drumul ar fi făcut o colecție de obiecte cu care s-au spart geamurile în timpul unei mineriade. Printre acestea se află şi coktailuri Molotov dezamorsate. La ce bun?? Învață ceva oamenii din istorie? O adunătură de obiecte!

De aceea zic că, dacă veți vedea gunoaie în jurul unui bloc sau al unui container arhiplin, nu vă închipuiți că cineva vrea să facă o colecție de lucruri care nu mai sunt bune de nimic, cum nici un funcționar nu vrea să facă colecție de cereri atunci când primeşte plângeri după plângeri de la un om care-şi cere un drept.

FATA BABEI ŞI FATA MOŞNEAGULUI

Amu, cică era odată un moş şi o babă. Moşul avea o fată harnică la toate, ca un reangajat care ştie ce-i şomajul, iar baba avea o fată care toată ziulica bătea berbunca; noaptea şi-o petrecea la discotecă, iar dimineața fura ghemele de la fata moşului, ca să arate mamă-si cât de mult a tors, mârşăvii care aveau loc şi pe vremea acordului individual. De la o vreme, baba a început să bage strâmbe, cum a făcut şi cel care într-un for internațional a spus că în România nu există libertate religioasă, cu toate că i s-a demonstrat contrariul. Şi pentru că baba o ținea mereu aşa şi pe dincolo, insistentă ca o reclamă de la televizor, iar moşul nu voia ca să-şi aprindă paie în cap cu baba, şi-a chemat fata şi i-a zis să se ducă unde o vedea cu ochii. Fata, ascultătoare, cu banii economisiți timp de câțiva ani, a cumpărat trei sute de grame de salam, o pâine, le-a pus în traistă şi a purces la drum.

A căutat o slujbă ba ici, ba acolo, a întrebat şi-n dreapta şi-n stânga, dar nici c-a găsit. S-a dus şi la Bucureşti, dar acolo a auzit că o mare întreprindere nu-şi poate plăti oamenii, cu toate că are de încasat trei miliarde de lei, bani pe care nu-i primeşte datorită unui mecanism birocratic şi financiar.

Văzând fata că dracul îşi bagă coada peste tot, a pus la cale să-şi încerce norocul în străinătate şi a plecat spre soare-apune, până a ajuns în țara nemțească, unde o nemțoaică avută a luat-o ca guvernantă la copii, şi atâta s-a ataşat nemțoaica de ea, că mai n-ar mai fi lăsat-o să plece. Cum sângele apă nu se face, fetei i-a venit dorul de moş şi s-a întors acasă la volanul unui Mercedes dăruit de stăpână şi care era ticsit cu amintiri cu care o copleşiseră vecinii nemțoaicei. Când a ajuns acasă, numai ce să vezi:baba să crape de ciudă şi nu alta. „Uite, fă - îi zise baba fetei sale - uite ce-a adus asta!”. Fata babei, roasă şi ea de invidie, a plecat şi a mers zi de vară până-n seară, cale lungă să-i ajungă, până într-un loc, de unde, cu autocarele ORTADOGU s-a dus la turci. Acolo ce să vezi: aur, peste tot aur. Cum turcilor le plac „podoabele” mai abitir decât susanul şi cum fata babei se obişnuise cu ciubucul, un turc a angajat-o cu ziua.

Cum orice început are şi un sfârşit, ca şi oamenii, ca şi funcţiile în stat, ca şi imperiile, s-a gătit şi sejurul la Istanbul şi fata babei a venit acasă, unde mamă-sa o aştepta cu „răpirea din serai" aşternută în mijlocul ogrăzii, pe care odrasla a aruncat câţiva dolari şi nişte spray-uri de omorât muşte şi ozon. „Bravo, proasto! Te-ai dus bou şi-ai venit vacă" i-a zis baba, că avea un vocabular cum nici la tinerii lipsiţi de educaţie şi de bun simţ nu întâlneşti. Şi, de ciudă că dolarii erau falşi, pe babă a apucat-o damblaua, iar pe fiică-sa dorul de ducă. Aşa se face că moşul a rămas cu fata lui, până în ziua când un tânăr dezinteresat, care auzise că fata are valută, a cerut-o de nevastă. Şi s-a făcut o nuntă mare la care am fost chemat şi eu, dar nu m-am dus, că fusesem cu o duminică în urmă la alta şi a te duce la două nunţi într-o lună - poate ştiţi şi dumneavoastră - e un lux la care noi, muritorii de rând nu avem acces.

Şi-am încălecat pe-un fus, multe-aş mai avea de spus.

SCRISOARE DESCHISĂ

către domul care a vorbit despre partidul proştilor

Stimate Domn,

După cum glăsuieşte un proverb arab, prost este cel care nu ştie că nu ştie. Întrucât eu mai ştiu câte ceva, înseamnă că nu-s prost de-a binelea, dar asta nu mă împiedică să dau recomandări favorabile câtorva romaşcani - puţini la număr - care ar solicita intrarea în partid, că - vedeţi dumneavoastră - se pot strecura elemente dubioase, proşti care o fac pe deştepţii, printre aceştia numărându-se şi cei care aspiră la o funcţie pe care nu o merită, precum şi deştepţi care o fac pe proştii, cum sunt cei care îţi refuză, fără nici un motiv, un drept pe care îl meriţi. Dacă nu vă este cu bănat, v-aş propune ca pe cei care nu ştiu, dar ştiu că nu ştiu, să nu-i primiţi în partid, că nu sunt proşti, ci oameni simpli, iar dacă totuşi îi primiţi, să-i prostiţi zicându-le că cel care ar trebui declarat membru postmortem a fost iubit de toată lumea, inclusiv de cei cărora le-a dărâmat casele şi bisericile şi îi mai puteţi prosti zicându-le că întotdeauna calculul care se face pentru plata întreţinerii la bloc este precis şi că nimeni nu plăteşte nici un sfanţ în plus. Totuşi, în caz

excepțional, ar putea fi primiți şi deştepții care promit marea cu sarea până se văd mari, iar după aceea îi lasă memoria (afară de cazul când medicina îi socoteşte amnezici).

Dacă în conducerea partidului vor intra „cei mai cei”, adică cei ce dau în gropi, va trebui multă vigilență, pentru că multe străzi din Capitală şi din provincie sunt pline de gropi şi s-ar putea să se strecoare în rândurile partidului elemente care nu merită. Poate că în organele de conducere vor fi puşi cei mândri, că şi proverbul zice că „Prostul nu e prost destul dacă nu e şi fudul”, că şi măgarul e încredințat că el conduce turma şi că ciobanul e argatul lui. Vă asigur că dacă Serviciul Propagandă nu va acționa cu seriozitate, partidul se va duce de râpă, pentru că mulți proşti vor rămâne independenți.

Ați vorbit despre platforma-program a partidului, dar nu ați pomenit nimic despre îndatoririle şi drepturile membrilor. Aşa, bunăoară, va exista o protecție a prostului? Întreb asta pentru că am văzut un flăcău de la țară, care a pierdut în piață 16 mii de lei la albaneagra, după care scamatorul, chipurile mărinimos, i-a înapoiat două mii de lei, pentru drum. Poate veți spune că dacă-i prost să stea acasă! Păi dacă proştii stau acasă, cum îşi va mai ține partidul şedințele? Şi încă ceva: cei care rabdă prea mult şi prea multe, cei care râd de proşti, cei care îşi pun mintea cu prostul, cei care murdăresc pereții în fel şi chip, cei care distrug bunuri care nu sunt ale lor, cei care aruncă gunoiul în fața uşii ori se baligă pe cărare pot fi primiți în partid? Până mai zilele trecute aş fi putut avea şi eu „înalta cinste” de a îngroşa rândurile partidului, dar între timp mi-a venit mintea la cap. marele meu merit ar fi fost că am socotit drept bine intenționați pe cei care au hotărât o amendă de cinci mii de lei pentru o fraudă de o sută de mii, adusă avuției naționale. Cineva trebuie să fie prost ca să nu-şi dea seama cât e de ridicol. Dintre aceştia - zic eu - ar trebui recrutate cadrele de conducere ale partidului.

NOI, CILIBI ŞI SĂRĂCIA

Câte necazuri s-ar rezolva dacă am avea azi un Vodă ca Ion Caragea şi un Esop ca Cilibi Moise!

Cilibi Moise, filozoful ovrei, cunoscut în toată Ţara Românească, până şi de Vodă, a scris în veacul trecut, de parcă s-ar inspira din zilele noastre. Ca să vă conving, voi cita câteva in apropourile sale: „Aud că ne spun doctorii în medicină, cine mănâncă mult se îmbolnăveşte. Eu ştiu mulţi care au mâncat milioane şi nu s-au mai îmbolnăvit". Sau „Bogatul se gândeşte la anul, care vine, iar săracul la ziua de mâine", constatare făcută pe pielea lui că - zicea el - „Cilibi Moise a pătit o mare ruşine: l-au călcat hoţii şi n-au avut ce să-i ia", că „…se roagă de sărăcie de vreo câţiva ani să iasă din casă numai până se îmbracă".

Câţi din noi nu se roagă ca Cilibi, mai ales în ultima vreme, când sărăcia ori spectrul ei s-au instalat de-a binelea, mai cu seamă când preţurile sar ca iepurii, iar veniturile cresc ca ciupercile pe vreme de secetă? Când se mai adaugă şi boală, atunci e vai şi-amar! După părerea lui, „sunt trei feluri de boli în lume: la creier, la trup şi la pungă". În zilele noastre, ulti-ma din ele a devenit cronică şi catastrofă ca o molimă, dar nu e cel mai rău, că - tot aşa - „la 8 Decembrie 1866 Cilibi Moise s-a îmbolnăvit foarte rău, s-au apucat sărăcia cu boala la luptă şi, bogdaproste, a biruit sărăcia" - zicea el. Filozoful sugera un procedeu de a scăpa de femeia rea, dar poate că aşa s-ar scăpa şi de sărăcie: să fie dusă la boiangerie şi să fie lăsată acolo sub pretext că s-a pierdut bonul de depunere, ştiind că eliberarea mărfii nu se poate face decât în schimbul acestui act. Aveţi dumneavoastră altă metodă? Muncind? Unde? Că şi Cilibi

Moise zicea că sunt „patru lucruri (de) care nu este omul sigur cu ele: avere, suflet, judecată şi slujbă”. Am dreptate când spun că filozoful s-a inspirat din zilele noastre?

Amu tot el mi zicea: „De două lucruri îmi pare rău în lumea asta: când Dumnezeu ia o mumă de lângă copiii ei, şi când stăpânirea ia o slujbă de la acel ce crede numai într-ânsa”.

Of, stăpânirea! Tot vorbele lui: „Sunt unii oameni care când intră în Țara Românească sărută bariera fiindcă vin cu fracuri fără coadă, cizme fără tălpi, pălării fără fund şi peste şase ani se fac bancheri şi proprietari”. Ce lent se îmbogățeau unii pe vremea aceea, în comparație cu zilele noastre! Dar asta-i situația: acum, ca şi atunci, „norocul este ca frigurile, nu apucă pe toți „că” s-a fudulit, trage numai pe la case mari”. Vedeți cât adevăr veşnic e în filozofia lui Cilibi Moise, a acestui negustoraş care, în literatura noastră, e un al doilea Anton Pann?

Şi mare hâtru mai era! În „Curierul” (nr.1474) este redată o întâmplare de natură esopică: în Bucureşti era mare lipsă de petrol şi sare. Cilibi s-a prezentat la Vodă, care-l cunoştea şi-l simpatiza. Dar când domnul şi-a luat mai bine seama, a observat că „bocceagiul” are hainele întoarse pe dos şi a cerut lămuriri. Cilibi i-a explicat că, neavând combustibil pentru opaiț, s-a îmbrăcat pe întuneric şi, în consecință, şi-a luat hainele pe dos. Vodă a râs şi a dat ordinele necesare pentru aprovizionarea populației cu petrol, dar l-a invitat pe Cilibi să spună o glumă. Acesta însă a răspuns că el face numai glume sărate, şi, negăsind sare în Bucureşti, glumele lui nu mai au haz. Iar Vodă a dat ordinele potrivite pentru aprovizionarea populației cu sare.

Câte necazuri nu s-ar rezolva dacă am avea azi un Vodă ca Ion Caragea şi un Esop ca Cilibi Moise!

DRAGOSTEA DE MAMĂ

Comparația pe care a făcut-o Coşbuc în „Iarna pe uliță”, între copiii ştrengari şi adunătura de tătari, nu-i prea exagerată. Spun asta pentru că am văzut copii ieşind de la şcoală - vedea-i-aş mari, vorba poetului - şi tare mai erau gălăgioşi.

Într-o zi, în jurul orei douăsprezece, mă aflam în apropierea unei şcoli de la noi din târg. Copiii ieşeau din curte şi se îndreptau către casele lor. La câțiva paşi de mine, un băiețel firav, cu lacrimi în ochi, încerca să lovească cu pumnii şi cu picioarele pe un altul mai zdravăn şi mai mare decât el cu un cap. tatăl acestuia din urmă, care se găsea prin prejmă, a văzut scena, s-a apropiat şi a cerut explicații de la cel firav. „M-a înjurat de mamă, nene - i-a răspuns copilul - şi mama mea e moartă”. „Dar de ce te-a înjurat?” a întrebat omul, sperând să-şi scoată băiatul basma curată. „Mi-a cerut o jumătate de gumă şi n-am vrut să-i dau”. „Lasă că-i dau eu”. Şi zicând aceasta, cetățeanul şi-a scos cureaua de la pantaloni, ca să-şi cruțe palma, şi şi-a băgat odrasla cu capul între picioare. „Mai înjuri?” Şi dă-i! Şi dă-i! După ce a obosit, şi-a pus cureaua la loc privind admirativ pe băiețelul firav care se îndepărta.

Pentru ce m-a uimit această scenă, vă voi spune mai târziu. Deocamdată vreau să fac altă relatare. Am văzut odată un tânăr care i-a spus unei domnişoare: „Nebuno, ştii că eşti bine?” Sensul cuvintelor nu era depreciativ, întrucât domnişoara nu părea deloc nebună, şi nici „cavalerul” nu părea nebun.

Nici cuvântul hoț nu este considerat întotdeauna o insultă. Sau golan. Chiar într-un cântec din zilele noastre se zice: „Mai bine golan, decât activist”.O fi, nu zic nu, dar parcă mai bine om de treabă decât golan. Am şi eu o cunoştință, un om respectabil, care îşi alintă feciorul cu „golănaşul lui tata”. Şi exemplele ar putea curge cu nemiluita.

Şi acum să vă spun de ce m-a uimit scena cu băiețelul firav care voia să-l bată pe cel zdravăn. M-a uimit pentru că a fost un caz pe care nu l-am mai întâlnit şi cu care nu eram obişnuit, că ,de regulă mulți oameni - spre ruşinea lor! - nu se consideră ofensați nici măcar când sunt înjurați de mamă.

Tinere, care citeşti aceste rânduri, o maximă frumoasă spune că: „Dacă tatăl tău a murit, poala mamei îți va ține loc de pernă;dacă a murit mama ta, poți să te culci cu capul pe prag”. Nu admite, deci, ca mama ta, memoria ei, amintirile copilăriei tale să fie pângărite, iar spațiul acesta creştin în care ne ducem crucea să fie poluat moral! Iartă în aşa fel, încât cel care te-a înjurat o dată, a doua oară să nu mai guițe!

DACĂ VREA OMUL, SE POATE

Săptămâna trecută - miercuri (dacă nu mă înşel) - a fost ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE COMBATERE A FUMATULUI, nărav care dă nelecuibilul cancer pulmonar. Veți spune poate (dacă sunteți fumător) că Tudor Arghezi a trăit 80 de ani, cu toate că a fumat ca un turc. Sunt de acord, cu toate că scriitorul a apucat şi zile bune, adică: nu tu stress, nu tu Cernobâl, nu tu autoturisme poluante, nu tu alimente de import cu termen expirat şi câte şi mai câte. De aceea rămân la ideea că azi fumatul e un furnizor de clientelă pentru lumea cealaltă şi, în consecință, sunt întru totul de acord cu Iorga(filosoful) că „viciile sunt nişte călăi care te omoară încet, încet, ca o sabie neascuțită”.

Şi cum vă spuneam, cu toate că era ziua abținerii de la tutun, dimineața, Madam X, o doamnă rimelată cu gust, rujată idem şi simpatică foc, a intrat în birou cu trabucu-n plisc şi a început a se căina că nu se poate lăsa de fumat. Atâta i-a trebuit lui nea Cutare. „Măi fato - zice el - „Cilibi Moisă spunea că Dumnezeu se supără pentru trei lucruri”. Madam X nu a rămas cu replică:” Te referi la tipa de la contabilitate pe care o țineai de braț, chipurile ca să nu alunece? Parcă noi nu ştim?”

Atacat frontal, nea Cutare a fost nevoit să facă o pauză. Apoi, cu dulceață în glas, ca să deruteze, îi zice: „Te ajut eu să te laşi de fumat. Vrei?”. „Fără îndoială”. În acest caz, va trebui ca relațiile dintre noi să fie ca acelea dintre tată şi fiică”. „De acord, tataie”, zice Madam X, neştiind ce o aşteaptă. Atunci nea Cutare, şi-a scos cureaua, i-a băgat mâna în cap, a aplecat-o spre el şi, cât în glumă cât în serios, i-a făcut dosul vârci. Fumătorii vroiau să intervină, dar erau opriți de nefumători. Lasă-l, domnule, că din cauza ei stăm toată ziua cu geamul deschis!” Se bagă pe fir altul: „Bine-i face! Se plânge că n-are gologani, dar cumpără numai țigări străine, scumpe, de parcă cele de la colțurile de stradă n-ar avea nicotină”. Madam X, care între timp scăpase din mâna lui nea Cutare, stătea bosumflată la locul ei. Agresorul nici c-o iartă: „Să te mai prind eu că pui în gură iarba dracului - seca-i-ar sămânța - că ți-o bag pe ochi! Pe cine ai mai văzut tu să fumeze în fața lui tată-su? Şi trăgându-i sertarul de la birou, găseşte un pachet de țigări întreg şi unul pe jumătate, pe care

le zdrobeşte cu piciorul, sub privirea îngrozită a fetei, care n-a zis nici mâlc. Madam X era supărată şi n-a mai vorbit cu nea Cutare câteva zile, dar ieri dimineață a intrat zâmbind triumfătoare, molfăind ceva şi i-a zis: „Nea Cutare, am analizat situația, şi am ajuns la concluzia că, aşa cum o vecină de-a mea, sub imperiul reclamei de la televizor, a rupt de la gura copiilor ca să cumpere AXION, cu toate că grăsimile nu o prea încurcă, tot aşa am fost şi eu victima unei reclame exagerate pe care televiziunea o face la țigări şi m-am apucat de fumat, cu toate că nici pe mine nu mă încurcă banii, dar m-am lecuit. Vrei un mentosan?”.

ROMÂNII, ROMAŞCANII ŞI CHINEZII

Odată, în piață, un om a întrebat pe un copil nevoiaş, care vindea mere, cât vrea pe grămăjoară: „Cât vreți şi dumneavoastră”, a răspuns băiatul. Folosind un vers din El Zorab, omul nostru l-a întrebat din nou: „O mie de țechini primeşti?”. Puştiul a tresărit, a făcut ochii mari şi l-a completat: „O, paşă, cât de darnic eşti!”. Cetățeanul, plăcut surprins, a cumpărat cinci mere pe care le-a plătit cu mărinimie. Asta am citit-o undeva, dar am să vă spun ce-am auzit cu urechile mele. O treabă oarecare m-a dus pe un coridor al liceului „Roman Vodă”. Era recreație. O clasă foarte gălăgioasă avea întredeschisă uşa pe care îşi scosese capul un copil care, după ce a privit în dreapta şi-n stânga, a dat alarma: „Hannibal ad portas!”. Ştiam că, de regulă, se zice „Şase! Vine dirigu!” şi de aceea m-am dus acasă şi m-am documentat să văd ce-i cu Hannibal, şi am găsit la subsol unei pagini din „Satirele” lui Juvenal, că generalul cartaginez Hannibal, în anul 216 î.Hr. a învins pe romani la Cannae, localitate situată la o sută de leghe de Roma. Cuprinşi de spaimă, romanii au strigat: „Hannibal ad portas!” (Hannibal e la porți). Căutând să mă edific asupra generalului cartaginez, am descoperit că, dacă sunt înlocuite unele date de la subsolul paginilor, ai impresia că citeşti fragmente din articole apărute în gazeta zilelor noastre. Aşa de pildă:

„Crispinus, favorit al împăratului Domițian, fost vânzător de peşte la Canop, a ajuns să aibă case şi parcuri la Roma şi a dus o

viață de lux obraznic”. Câți ca el în zilele noastre! Nu rămâne decât să înlocuim câteva substantive proprii.

„Marius Priscus, proconsul abuziv al provinciei Africa în 98-99, a fost acuzat de Pliniu cel Tânăr de stoarcere de bani şi condamnat la un exil unde o ducea într-o petrecere, precum şi la o amendă de 700.000 de sestreți, sumă neînsemnată în raport cu faptele sale”. Dacă astăzi, unele amenzi ar fi pe măsura faptelor, poate că suma alocată pentru cultură şi educație ar creşte”.

„În pădurea Gallinaria, străbătută de calea Appia, găsind locuri bune de ascuns, hoții îi jefuiau pe călători”, cum se întâmplă şi la noi în codrul Vlăsiei, sau mai recent pe plan local, în parcul oraşului.

„Orientalii care invadaseră Roma, erau considerați ca un factor de stricare a moravurilor, Roma a ajuns să întreacă în depravare chiar şi pe tinerii orientali”. Fie vorba între noi, parcă nouă nu tot de la orientali ni se trage?

„După legea tribunului Roscius, primele 14 rânduri de bănci de la teatru erau rezervate cetățenilor romani care aveau o avere de cel puțin 400.000 de sestreți” şi cred că de aici vine expresia „dai un ban, dar stai în față”.

„La Roma începând cu vremea Grachilor, se făceau distribuții gratuite de grâu săracilor”, ceva în genul cantinei pentru săraci (cât o mai supraviețui şi asta!).

„Se făceau adesea şicane la plata salariului şi grămăticul trebuia să recurgă la autorități”. Or fi avut şi patronii acestora probleme financiare din cauza unor rău-platnici, cum, au şi azi unele întreprinderi romaşcane.

„Zeița Venus a fost surprinsă în flagrant delict cu Marte de soțul ei, Vulcan”. Hm! Un exemplu bun nu l-ar fi luat muritorii!

„Într-o bucolică a lui Vergilius, păstorul Corydon îşi exprimă iubirea arzătoare pentru Alexis, un alt păstor”. Că se mai găsea câte un feteleu şi acum două mii de ani, nu mă îndoiesc, dar oare strămoşii noştri să fi legiferat homosexualitatea cum ne cere nouă Apusul? Şi dacă tot am ajuns să vorbim despre Apus, să vă fac o mărturisire: mie îmi plece grozav de seri - cum le zicea Juvenal chinezilor - că ăştia nu prea admit să le sufle cineva în borş. Halal de ei!

PARALELA INFLUENȚELOR

În ’44 eram într-a IV-a. Într-o zi a venit în clasă un ofițer rus, care, preț de două ore, ne-a învățat „katiuşa”. Nu era prevăzută în program, dar profesorii ştiau că o împotrivire echivala cu o excursie pe termen nelimitat în Siberia. După ce a plecat rusul, învățătoarea i-a spus domnului director „vae vitis!” şi eu credeam că sunt aprecieri la adresa cântecului. Dar toate au trecut cu noaptea şi, la ultima ediție a festivalului „Cerbul de Aur” de la Braşov, nu s-a mai cântat nimic ruseşte şi nici măcar româneşte, ca pe vremea ruşilor. Dar, să revenim la ei! Prin’46 şi vreo zece ani după aceea, mai toate întreprinderile şi cooperativele meşteşugăreşti erau dotate cu costume populare sovietice (în primul rând) şi româneşti. La desele programe artistice nu lipsea niciodată cazaciocul din repertoriul echipelor de dansuri. Era un dans foarte vijelios, dar nu avea nimic satanic, ca o parte din muzica şi dansurile noastre, după care „fanii” se dau în vânt. Fanii, da. Se încearcă să ni se bage pe gât, cu orice preț, occidentalisme pentru care avem destule cuvinte cu acelaşi înțeles, aşa cum pe vremea ruşilor eram obligați ca înghețatei să-i zicem „marojna”. Şi câte altele! De pildă, în loc de „O.K.! se spunea „haraşo”. În sărăcia de după război, hainele se vindeau la cartelă, iar printr-un om înțolit se înțelegea un om care avea pe el o pufoaică vătuită şi o căciulă cu urechi. Moda a trecut, ca orice formă a urâțeniei, şi locul hainei ruseşti a fost luat de blugi şi giacă. Unii blugi de fabricație românească aveau pe tur pecetea Moldovei cu capul de bour. Ne autoinsultăm şi nu mai putem fi noi, pentru că luăm de bun tot ce e străin. Bunăoară, socotim vodca şi whisky-ul mai grozave decât palinca ardelenească ori țuica de Avereşti. Câtă eroare! Şi-n câte domenii!

Demult, limba rusă s-a impus prin forță, spre deosebire de engleza zilelor noastre, care se învață din convingere sau interes de către cei care o recunosc necesară în contactele internaționale, sau de cei ce visează un Eldorado şi aşteaptă ziua plecării. Ce bine de englezi şi americani! Intelectualii lor nu trebuie să-şi piardă vremea cu învățarea unei limbi străine şi îşi dedică timpul studiului în specialitatea pe care o au. Halal! Dar, m-am abătut de la subiect. Ştiți de ce au rămas golaşi o parte din munții Tarcăului? Din cauza

unei societăţi sovieto-române, de-i zice SAVROM, şi în care ruşii conduceau după bunul lor plac, iar beneficiul îl împărţea cu noi frăţeşte, adică una ţie, două mie. Ei au tăiat pădurile de pe munte şi au dat drumul buştenilor la vale, fără să protejeze solul. Aşa se face că n-a mai rămas pic de pământ pe stâncă. Urmează să vedem ce lasă în urmă noile societăţi mixte în care noi ne-am pus boii în plug cu Occidentul. Oricum, avem ceva de învăţat şi anume că „interesul îşi aduce necontenit prieteni de câteva zile şi tot el îi ia înapoi…”, căci - cum spunea tot Iorga- „în general, prietenia se asigură prin sănătate perfectă, oarecare avere, largă ospitalitate, un talent modest, conversaţie variată şi bilete de liber parcurs pentru orice întâmplare”. Asta între oameni. Dar între state? Cam tot aşa. Bilete de liber parcurs! Să nu uităm de deşeurile aduse la Sibiu, de articole industriale, care nu mai au căutare aiurea, de produse alimentare infestate şi cu termen de garanţie expirat. Câţi nu ne cer să le deschidem larg porţile, dar când vrei să te duci la ei, trebuie să sari pârleazul! Dă, Doamne, ca gândurile mele să aibă un suport fals, iar cei din apus, spre deosebire de cei din răsărit, să ne fie cu adevărat prieteni.

NU ŞTIU CÂT DE IMPORTANT E CEEA CE SPUN EU, DAR MĂ STRĂDUIESC SĂ FIU CLAR

Eu fac „Cronica pisălogului” şi nimic nu-i mai uşor decât să scrii în aşa fel, încât să nu înţeleagă nimeni; după cum, din contra, nimic nu-i mai greu decât să scrii lucruri importante în aşa chip încât fiecare să înţeleagă. Nu ştiu cât de important e ceea ce spun eu, dar mă străduiesc să fiu clar.

Un filosof a zis: „Sub cele mai multe statui zace o reputaţie” (cele de tristă reputaţie au fost date jos de pe socluri în mai toate ţările răsăritene). Prin reputaţia la care aspiră ziarul nostru, nu urmărim să i se facă o statuie, ci ne mulţumim cu faptul că e cel mai citit ziar local. Să nu ne acuzaţi, însă, de lipsă de modestie! A te crede mai mare (implicit mai bun), e întotdeauna mai bine decât a te crede mai mic, pentru că, în acelaşi timp, cresc şi pretenţiile asupra calităţii dumneavoas-tră, care ţineţi acum în mână acest ziar, trebuie

să ştiţi că şi natura produce atât de mult pentru a păstra tot, ci pentru a face alegerea. Ziarul este azi adevăr pentru o zi - în cazul nostru, pentru o săptămână - aşa cum revista este frumuseţe pentru o lună, iar ziaristul este istoricul clipei. Ştiţi ce ar trebui să rămână, în chip firesc, după sfârşitul lumii? Un reporter care să consemneze cum s-a întâmplat, aşa cum eu caut să consemnez lucruri pe care le ştiţi şi dumneavoastră: că-i frig, că-i sărăcie, că nu-i una, că nu-i alta…, că gândurile cele mai bune sunt acelea pe care, cetindu-le, ţi se pare că le-a spus şi altul, că poate să le spună oricine. În primul rând, eu nu fac nici un fel de politică, pentru că m-am convins că interesele multor politicieni nu sunt interesele ţării (ba, de multe ori, vin în contradicţie cu acestea) şi, de aceea, nu scriu nimic de care să-mi fie ruşine.

Eu nu sunt nici ca unii gazetari, care cu o mână ridică statui de argint mediocrităţii puternice, iar cu cealaltă fac eforturi zadarnice să mutileze statuile de aur ale oamenilor mari, dar fără ocrotire şi fără influenţă. Eu îmi văd cuminte de rubrica mea şi, dacă aş avea condei, aş semna şi pe piatră. S-ar găsi un vânt bun care să ducă sămânţa unde aşteaptă pământul de hrană şi n-aş semăna neghină - vă rog să mă credeţi - întrucât pentru sufletul tânăr nu este otravă mai rea decât cartea neruşinată.

„Condeiul” - zice un proverb arab - „e un sceptru, dar cât de puţini regi sunt printre scriitori!”. E foarte adevărat, dar cine spune că toţi cei care scriu sunt scriitori? Eu, unul, am avut o meserie înrudită cu cea a scriitorilor (de vagoane) şi abia acum doi ani mi-a venit, aşa, netam-nesam să înlocuiesc pensula cu condeiul. Dacă s-a întâmplat vreodată să apreciaţi „Cronica pisălogului”, vă spun din capul locului că nu am nici un merit, întrucât m-am inspirat din filosofia altora, pe care am pus-o în armonie cu realitatea zilelor noastre, nu pentru a critica sau a bârfi, cum fac unii confraţi de aiurea, ci pentru a satiriza; nu pentru a lăuda sau a linguşi, ci pentru

a face aprecieri critice. N-am nici un merit personal. Miron, Fidias, Scopas şi alţi sculptori ai antichităţii greceşti procedau la fel: luau nasul de la o femeie, ochii şi gura de la alta şi tot aşa, le unea într-un singur bloc de marmură, într-o frumuseţe eternă, care urma să împodobească templele din Atena sau sălile de la British Museum. Mare scofală!

MOŞ CRĂCIUN NU MAI VREA SĂ RECIDIVEZE

Zilele acestea s-au împlinit patru ani de când unii bucureşteni, care au văzut că se ridică elicopterul prezidenţial, au început să scandeze cunoscuta lozincă „Ceauşescu pe cer e!” şi de aceea nea Cutare nu a mai apucat să scrie lozinca „Ceauşescu, fiu iubit, la Roman bine-ai venit!” care îi fusese comandată, aşa că din pânza roşie destinată pentru aceasta şi-a făcut înainte de sărbători o mantie de Moş Crăciun cu care a vrut să-şi bucure nepoţii. Numai că după ce a ieşit din bloc, îmbrăcat cu mantia şi înzestrat cu o barbă albă, atât de reuşită de jurai că-i falsă, un cetăţean l-a oprit şi i-a zis: „Moş Crăciun, hai şi la mine; am un băiat şi o fată”. După ce, pe hol, i s-a pus în sac cele două pachete pentru copii, intră moşul „Bună seara, bună seara, am venit cu sănioara..”, „Lasă vrăjeala, moşule, - zise băiatul - mai bine spune ce ne-ai adus, că dacă şi dulciurile sunt sintetice ca şi pomul, poţi, pentru ca să nu te mai străduieşti a le scoate”.

În sfârşit, darurile au fost împărţite, iar copiii care ştiau de la ce sursă proveneau, s-au declarat mulţumiţi, întru-cât fiind trimişi şi

ei uneori după cumpărături îşi dădeau seama că banii nu fac două parale. Moşul dă să plece, da'doamna: „Serveşte o prăjiturică, moşule, că numai eu ştiu cât am alergat şi cu cât am plătit oul. Intervine şi domnul: „Moşule, da' un pahar cu mine cinsteşti?" Ce putea să facă? A băut două păhărele ca să fie cu soţ, şi când să iasă cine credeţi că-l aştepta pe hol? Vecinul cetăţeanului. „Moş Crăciun, te-au văzut copiii mei că ai intrat aici iar eu nu-s pregătit cu nimica pentru că de două luni am ieşit din şomaj, aşa că hai să le spui că vii altădată!"

Moşu - ştiţi că e bun - a intrat, i-a mângâiat pe copii, i-a pus să spună câte o poezie şi apoi a scos din sac o parte din cadourile destinate nepoţilor săi. Biata gazdă a rămas încremenită; până în clipa aceea nu crezuse că Moş Crăciun există cu adevărat. La plecare au băut câte un păhărel şi moşul a plecat mai departe la nepotul care stătea într-un apartament de la etajul doi în care, la venirea lui, o ceartă zdravănă între părinţii micuţului abia se potolise. Soţul îi spusese ei: „S-a lăudat cuiva individul că te va săruta de faţă cu mine, când îmi va fi lumea mai dragă". Ea încerca să spună că lumea e rea, că ea nu are nici o vină, ş.a.m.d., când deodată ţârrr!- soneria. Crezând că-s copiii cu colindul, şi fiind mai aproape de uşă, a deschis şi s-a trezit deodată îmbrăţişată şi sărutată de Moş Crăciun. Din fotoliul în care citea gazeta, soţul ei a sărit ca un tigru rănit în amorul propriu (soţul, nu tigrul): „El trebuie să fie!" şi zicând aceasta, s-a repezit la oaspete şi i-a smuls barba. Moşul - puţin făcut - nu a fost prea deranjat de gestul violent al fiului său, şi-a pus barba la loc şi şi-a aşteptat nepoţelul care era plecat în vecini. A venit şi acesta, i-a dat cadoul, a băut un al treilea soi de vin cu feciorul şi cu nora, şi a plecat mai departe.

În drumul său a întâlnit un alt moş Crăciun care i-a zis: „Valea, gagiule, că aici e sectorul în care operez eu!". Omul nostru a priceput aluzia, a trecut rapid prin zonă, iar în urma lui, dup!, dup! - paşi. „Acesta-i, domnule poliţist; am crezut că-i un prieten pe care îl aşteptam şi i-am dat drumul. Mi-a furat cutare şi cutare şi a fugit. Asta-i. Îl cunosc după cum pute a băutură".

Nu vreau să mă întind la vorbă cu ce s-a întâmplat, dar mi-a spus nea Cutare că dacă aud pe cineva care vrea o mantie de Moş Crăciun, i-o dă gratis.

DESPRE PARONIME

Ca să întăresc părerea televiziunii, cum că un dicționar de paronime se impune imperios, hai şi eu pe străzile oraşului.

-Bună ziua!

-Bună ziua!

-Ce înțelegeți prin PRICEPUT şi PERCEPUT?

-Priceput e unul care ştie. Că ştie să bage strâmbe, că ştie să scoată bani din piatră seacă, tot priceput se cheamă pentru celălalt cuvânt nu am o definiție dar îl voi lămuri printr-un exemplu: imaginile vizuale sunt percepute cu ochiul, clevetirea şi foamea, cu burta.

-Mă adresez altuia:

-Ce înțelegeți prin DUZĂ şi DOZĂ?

-Duza - termen tehnic - e o piesă care reglează un debit. Ca să pricepeți mai bine, la debitul veniturilor noastre, a marii majorități, s-a pus o duză mică, iar la salariile celor din ramurile cheie pentru economia națională, s-a pus o duză mare. Ce înseamnă doză? O cantitate dintr-un tot. De exemplu, o doză de bunăvoință din partea celor în drept, împreună cu fondurile necesare, ar face să dispară gropile de pe străzile oraşului.

-Mulțumesc. Dar IMIGRANT şi EMIGRANT?

-Imigrant e unul care s-a aciuat aiurea, în altă țară, dintr-un motiv oarecare. Unii din aceştia au plecat din cauza persecuțiilor, unii - în disperare - au căutat de lucru în altă parte, iar cei mai mulți din ei sunt cei care au avut în țară bani destui, şi erau apreciați şi respectați de toată lumea, dar au plecat să dea altora ceea ce, de fapt şi de drept, ar fi trebuit să dea pământului cei care i-a hrănit în devenire.

Mă duc la altul:

-Ce înseamnă A ENERVA şi A INERVA?

-A enerva, înseamnă a spune cuiva că, prin majorarea prețurilor, se urmăreşte îmbunătățirea condițiilor de viață, iar „a inerva” înseamnă a pune în drepturi un țesut care stătea prost cu nervii.

Mă adresez unei tinere:

-Domnişoară, sunteţi elevă. Ce înseamnă A STRĂNUTA şi A STRĂMUTA?

-Dacă vă răspund s-ar putea să afle mama că, în loc să fiu la şcoală, mă plimb prin târg.

Întâlnesc un moş:

-Bună ziua, moşule! Ce înseamnă DOGAR şi DOCAR?

-S-ar părea că eşti om cu carte, domnule. Nici atâta lucru nu ştii?

Îmi închei misiunea cu o doamnă care se apropie:

-Doamnă, fac un sondaj. Ce înseamnă ABSINT şi ABSENT?

-Absintul e băutura zeilor. Prin analogie, e o băutură grozavă pentru cei mari, că oamenii de rând nu au nici măcar apă la robinet, iar ABSENT e un om sus-pus care pleacă urechea la necazurile gloatei.

După acest sondaj, nu m-am prezentat la nici un lingvist, cum fac cei de la televiziune, ci vă las pe dumneavoastră să trageţi concluziile.

NU-I BINE SĂ FACI CA ONASIS

În tinereţea sa, nea Cutare studiase prospecte turistice privind bunăoară Parisul, mai citise câte ceva din ziare, legat de marele oraş, şi îşi pregătise pe unul care lucra în cârdăşie cu el. acestea, când îl vedea cu o fată pe Strada Mare, îl oprea, făcea cunoştinţă cu fata şi-l întreba când s-a întors de la Paris, ce-a adus de acolo, cum sunt franţuzoaicele etc., cuvinte care aveau rolul de a întări barba trasă de nea Cutare, cum că abia s-a întors din capitala Franţei. Odată a citit în organul partidului că un multimilionar grec, despre care se spunea că avea o armată proprie, flotă comercială, câteva insule în Marea Egee, bănci, vile şi bani cu carul şi-l chema Onasis, a trăit după nişte principii pe care la moartea sa le-a mărturisit unui nepot: „Nepoate, să faci ca mine! Să dai impresia că eşti mult mai bogat decât eşti în realitate şi lumea ţi se va prosterna”. Cunoscându-şi firea, nea Cutare şi-a zis: „Am toate şansele să ajung ca Onasis”. Mai auzise - tot aşa - de un neamţ, patronul unei berării

dintr-un port german, care şi-a cucerit o mare faimă cerându-le marinarilor străini, care îi călcau pragul, să îi aducă ilustrate din ţara lor. Cu prima ocazie, oamenii mării îi satisfăceau dorinţa. Ce făcea neamţul? Scria pe ilustrate câteva cuvinte, semna, îşi trecea adresa şi apoi ruga pe marinari să le timbreze în ţara lor şi să le pună la cutie. Primea ilustrate din cele mai îndepărtate colţuri ale lumii şi la moartea lui s-a constatat - după cum dovedeau ilustratele - că birtaşul nostru a fost cel mai mare călător al tuturor timpurilor şi i s-a ridicat o statuie.

Au trecut anii şi nea Cutare s-a însurat. Cum boala din născare leac nu are, urmând sfatul lui Onasis, pleca dimineaţa la piaţă, cu o sacoşă în care avea camuflată o găină porumbacă. Când era multă forfotă în faţa blocului, se întorcea şi el din piaţă cu câţiva ardei în sacoşă şi cu găina sub braţ. Toţi megieşii îl invidiau: „Acesta mănâncă numai găini!”.

A venit Revoluţia şi nea Cutare şi-a schimbat numai convingerile politice, nu şi năravul. Aşa se face că, într-o zi, un cunoscut l-a întrebat ce mai face, că aşa întrebă oamenii. „Ce să fac? - zice nea Cutare - vin de la bancă; am schimbat nişte dolari”. Un răuvoitor, care l-a auzit, l-a urmărit şi undeva la dos l-a puricit ca pe el şi, negăsind bani, l-a bubuit puţin. A trecut şi asta şi într-o zi s-a îmbolnăvit şi s-a dus la doctor. „Ce-ai mâncat aseară?”, a întrebat acesta privindu-i limba. După un moment de gândire, nea Cutare a început a înşira o serie de bunătăţi, că până şi doctorul înghiţea în sec. „Dar la prânz?” a urmat o listă mult mai bogată. Doctorul, dându-şi seama că are în faţă un caz de excepţie, s-a hotărât să-i dea o lecţie: „Pentru mâine ce ţi-ai propus?”. „Voi tăia doi curcani, domnule doctor”.

„La boala dumitale, unul singur ajunge; celălalt mi-l vei aduce mie în contul consultaţiei”.

În drum spre casă, nea Cutare şi-a zis: „Nu-i bine să faci ca Onasis”. Şi s-a vindecat. Dacă veţi lua vreodată vorbă despre venituri, vă va spune că are o pensie cu are abia se menţine pe linia de plutire.

DILETANTISM

Ce este diletantismul? În limba Esperanto, „diletanto” însemnă „amator”. Putem condamna amatorismul? Şi da, şi nu; depinde în ce probleme se implică şi până unde merge. Dacă un om prinde peşte cu undița pentru plăcerea sau pentru casa lui, e un amator. Dacă însă îşi propune ca tot cu undița şi tot din gârlă noastră braconată să aprovizioneze piața oraşului, e nebun, ca şi cel care, cu toate că nu era buldozer, a demolat o țară. Ori: o babă tămăduieşte cu metode empirice. Foarte bine. Dar dacă foloseşte şi bisturiul, riscând viața unui om, e tot nebunie. Alta: într-un sat, pe şoseaua mare, cineva la casa lui dăduse drumul tare unui casetofon care avea înregistrat pe bandă un monolog satiric compus de un diletant excesiv de prost. Printre altele, spunea: „... şi când mă dusei acolo, întâlnii o moldoveancă d’aia împuțită”. Iată o formă periculoasă a diletantismului care, are şi unele „picturi” numite kitch-uri, ce au darul de a distruge bunul gust al celor ce privesc sau ascultă. Altceva: un profesor de desen (care se crede şi artist plastic) a dat câteva lecții unui elev, care prin studiu şi tenacitate, şi-a întrecut rapid dascălul. Dacă fostul elev lucrează asiduu, în timp ce profesorul lâncezeşte, putem condamna diletantismul celui dintâi? N-a avut oare dreptate cine a spus că „tot mai bună o spadă ruptă decât o mână ruginită?” Mâna ruginită de inactivitate dar care ține strâns o diplomă merită mai multă prețuire decât mâna amatorului care s-a apropiat de perfecțiune? Nu e oare mai indicat un autodidact sârguincios decât un calificat incapabil? Veți spune poate că cineva nu poate fi incapabil dacă e calificat. Pardon! Să nu uităm că mulți care au avut neamuri la Ierusalim (a se citi „pile”) s-au trezit promovați în funcții mari, pe care nu le meritau. Să luăm de pildă chimia, reprezentată cândva de un academician, doctor, inginer…sau mai bine s-o lăsăm moartă. Câți ca ea! Şi exemplele pot curge cu nemiluita. Bunăoară, o fabrică merge bine, are comenzi pentru intern şi export, materie primă din belşug, utilajele nu sunt îmbătrânite şi totuşi fabrica e vândută străinilor. Cel care a făcut această treabă n-a fost în funcția lui un diletant? Iar muncitorii care nu se pricep la afaceri, care nu ştiu cât este de palpitant să bați la toate uşile pentru o nouă slujbă, se revoltă. Auzi dumneata! Dar să vedeți până unde

merge diletantismul: unii oameni şi-or fi zis că decât să stea toată ziua în crâşmă şi să clevetească într-un spaţiu restrâns, mai bine să facă politică. Şi fac. E un diletantism mai periculos decât toate pentru că cel care cade poate da naştere unei avalanşe care să antreneze până şi cele mai vagi speranţe ale celor mulţi. Şi totuşi, un american de-i zicea Henry George, specialist în materie, scria odată că „nu putem să ne simţim în siguranţă dacă lăsăm politica pe seama politicienilor şi economia politică pe seama „profesorilor universitari". Ar însemna să ne implicăm în politică ca diletanţi. Poate de aceea, joi seară, când s-a vorbit la televizor despre subiectul în discuţie, dl. Răzvan Theodorescu a spus - după cât mi-aduc aminte - că dacă diletantismul contaminează oamenii inteligenţi, nu e nici un pericol, întrucât aceştia ştiu unde să se oprească, dar dacă damblaua îi apucă pe toţi, atunci e pericol mare. Chiar c-aşa-i!

NU FAC APOLOGIE

-Ce-ţi trebuie, domnule, cronica pisălogului? Vrei să ajungi ca Everac?

-Fii liniştit, eu n-am scris scenarii pentru noaptea de Revelion. La drept vorbind, eu nu-l am la rânză, pentru că în câteva rânduri mi-a luat-o înainte, epuizând unele subiecte pe care le aveam în plan. Dacă ne mai servea mult pilula de sâmbătă seara, poate că ne-ar fi spus că cele mai multe bancuri cu olteni sunt scornite chiar de către aceştia, pentru a scoate în evidenţă că sunt ageri la minte, descurcăreţi şi plini de umor. Dar parcă numai ei sunt aşa? Nu. Mulţi romi din cei care au fost în străinătate, ca să arate că le merge mintea, s-au lăudat că au folosit fel de fel de metode de a face bani, chit că în realitate, poate, n-a fost chiar aşa, ci au muncit din greu pentru câteva mărci. Cine ştie? Înainte de război scria în ziare că, într-o ţară cu gangsteri, dintr-o bancă a ieşit un bancher cu geantă doldora de dolari, s-a urcat într-o maşină ultramodernă la ora aceea, care n-avea coviltir, şi a demarat ca din puşcă. În urma lui - tot ca din puşcă - au demarat alte două maşini, tot fără coviltir. În prima erau doi gangsteri mascaţi iar în cea de a doua, pe care scria mare

„Atenție! filmăm”, era instalată o cameră de luat vederi. Maşina cu gangsteri l-a ajuns pe bancher a sărit în maşina acestuia şi l-a împuşcat iar, în urma lor, din maşina cu aparatul se filma, chipurile, toată tărăşenia. Trecătorii nu s-au alertat, întrucât pe ecrane văzuseră scene şi mai cumplite şi ştiau că în film gloanțele nu sunt adevărate, iar cel care moare o face pe mortul. Ce găsiți atât de palpitant? Fleacuri! Dacă ar şti unii autori de scenarii ori producători de filme ce idei fanteziste şi originale au unii romi de la noi, i-ar lua la Hollywood.

-Scrie-le, domnule!

-Nu pot; apusul ne-a absorbit foarte multă materie cenuşie. Au plecat şi o parte din cei verzi, dintre care unii s-au întors , au plecat şi o parte din cei roşii. Iar unii din ei au rămas pe funcții… ți-ar plecat monocromia? Dacă romii se vor transforma benefic, nu am regreta că am pierdut oameni cu o imaginație, cu o fantezie atât de bogată care, materializată, ar putea fi pusă în slujba societății? Nu fac apologie şi nu-i ridic în slavă, ca să cadă prea de sus. Nici nu-i laud, nici nu-i critic, pentru că înainte de condamna purtarea cuiva trebuie să vezi ce educație a primit. Nu-i condamn. Ba chiar cunosc romi în fața cărora mulți ar trebui să se descopere. Ca să vorbim deschis, oare toți cei care au făcut avere mare, imediat după revoluție ori pe vremea comuniştilor, au făcut-o din muncă cinstită? Oare nu aceştia sunt ei care ar trebui ținuți la stâlpul infamiei, precum gângăniile la insectar? Fiind oameni cu educație, disprețul adevărat şi unanim nu asupra acestora ar trebui să cadă?

-Eşti exact ca Everac, domnule:spui lucruri pe care le ştie toată lumea.

-Oi fi, mânca-ți-aş.

REACTUALIZĂRI

Dacă ați citit dicționarul de expresii şi citate celebre a lui I. Berg, ați văzut acolo că el susține că aproape nu-i om care să nu folosească zilnic, în scris sau în conversație, o cugetare, un proverb sau un citat, cum ar „bunăoară: „De la Anna la Caiafa”, „După mine-

potopul” etc. dacă nu recunoaşteţi că aşa este şi spuneţi „Sanchi, vrăjeală” sau „Aiurea-n tramvai”, confirmaţi cele spuse de I. Berg, dar cu expresii mai puţin celebre.

În cele ce urmează, nu intenţionez să prezint dicţionarul mai sus pomenit pagină cu pagină, i să spicuiesc câteva expresii şi să vi le servesc gata comentate:

Uti, non abuti (din latină „Să uzezi, dar să nu abuzezi”) e un dicton care îndeamnă la cumpătare. Fraude se fac şi azi, dar pe vremea circuitului oamenii se întrebau cum de cutare, la două luni, după ce a fost gestionar, a intrat la apă iar Moritz, care a condus o unitate treizeci de ani, n-a avut probleme. Păi, să vă spun eu: „Moritz ştia ce înseamnă „Uti, non abuti” şi nu şi-a băgat mâna până la cot”.

Usus tyranus (din latină „Obiceiul tiran”) este o expresie care atestă că obiceiul devine câteodată stăpânul nostru. Poate de aceea televiziunea nu mai dă reclame la ţigări, pentru a diminua tentaţia tutunului.

Vade mecum (din latină „Merge cu mine”). Este o cărţulie cu informaţii strict necesare, pe care o porţi asupra ta. Dacă eşti în bazar şi ai intuit că cineva, care a trecut pe lângă tine, ar avea motiv să-ţi zică „Vade, Mecum”, bagă-ţi mâna în buzunar şi vezi dacă mai ai portofelul!

Acta, non verba (din latină „Fapte, nu vorbe”). Generalul Hoche (figură reprezentativă a Revoluţiei franceze) şi-a ales această maximă de conduită în viaţă, ca replică dată oamenilor de stat şi politicienilor care se ocupau îndeosebi de sforării şi discursuri. Mai am ce comenta?

De la Anna la Caiafa. Expresia e însoţită, de obicei, de un verb: „Mă poartă…mă trimite de la Anna la Caiafa. Ea îşi are obârşia în Scriptură. Anna a fost un sacerdot al iudeilor. Ezitând să-l judece pe Hristos, la trimis la Caiafa, alt preot şi judecător evreu, care la rândul lui l-a trimis de la unul la altul, fiecare evitând să rezolve problema, aşa cum s-a întâmplat în cazul reîmpărţirii pământului după desfiinţarea CAP-urilor, caz care se menţine, întrucât până în prezent nu s-a eliberat nici un sfert din titlurile asupra pământului.

Naturalia non sunt turpia (din latină „Lucrurile naturale nu sunt ruşinoase”). Aceasta era un principiu al unei şcoli a filozofilor

antici, prin care se înțelege că ce vine de la natură, nu e faptă de rușine. Probabil că pe acest principiu s-or fi bazat şi cei are fac caricaturi deocheate, care produc filme sexy ori care la spectacole de revistă prezintă femei cu sânii goi şi că, e tot probabil, nu ştiu că, ce nu opreşte legea, opreşte buna cuviință.

Tempi passati! (din italiană). Cuvintele au fost rostite de împăratul Iosif al Germaniei (secolul al VIII-lea) în palatul Dogilor din Veneția, în fața unui tablou care-l înfățișa pe Frederic Barbarossa la picioarele papei, Alexandru al III-lea, implorându-l să-l ierte şi să-i anuleze excomunicarea (1172). După şase sute de ani, de situația era inversată: Papa Pius al VI-lea îl ruga pe împăratul Iosif să renunțe la reforma religioasă. De aceea expresia „Tempi passati" e folosită în sensul de „s-au dus acele vremuri". Aşa şi azi, dacă priveşti în casa câteva lucruri cumpărate prin '65-'70 şi-ți aduci aminte că, dintr-un salariu modest, îți puteai hrăni familia, puteai să mergi la băi, ba chiar să şi cumperi cărți, zici ca împăratul Iosif, dar cu un ton nostalgic: „Tempi passati!"

Acta est fabula (din latină „Piesa a fost jucată, s-a sfârşit"). Pentru că în teatrul din antichitate publicul nu-şi dădea seama când se termină spectacolul, un actor anunța: „Acta est fabula". Cuvintele au fost rostite şi de împăratul Augustus pe patul morții şi se înțelegea că „piesa e terminată, viața mea s-a încheiat". Expresia s-a răspândit repede şi indică un final, final cu care îmi închei şi eu expunerea: Acta est fabula.

P.S. N-o luați în serios!

„On revient toujours".

Nu scăpați numai cu atâta. Acelaşi.

CARITASU-I
pe drojdie

Dacă socotim că norocul constă în necazuri care te-au ocolit, cei care n-au jucat la CARITAS sau la alt joc asemănător se pot considera norocoşi, că cine ştie peste ce belele ar putea să dea. Ce belele? Păi „Cronica romaşcană" a publicat numele câştigătorilor de

la GERALD Focşani. Dacă nu a cerut consimţământul norocoşilor, nu cred că a procedat bine. De ce ? să ne imaginăm următoarele:

Domnul X, care are o soaţă econoamă şi chibzuită, a luat din sertarul în care se păstra pensia o sumă frumuşică şi a jucat-o la GERALD (specie de CARITAS). Doamna X s-a frământat zile şi nopţi cum de s-au evaporat banii pe care îi planificase pentru nevoile casei. În sfârşit, după câteva luni, a aflat din ziar că soţul ei a câştigat, dar bucuria câştigătorului nu a diminuat huitul care a avut loc.

Mai vreţi? Doamna Z, o bătrânică onorabilă (că şi oamenii onorabili joacă la jocuri d-astea), a câştigat. De la apariţia ziarului cu pricina, dormea numai câte două ceasuri pe noapte, că fiecare foşnet din curte i se pare suspect; crede că-s hoţii care au citit în ziar numele câştigătorilor.

Alt caz: Domnul Y avea un copil…, mă înţelegeţi. Şi nevasta lui nu ştia de asta. Domnul Y şi-a reproşat adesea că nu-l poate ajuta şi şi-a încercat norocul la GERALD. A câştigat, iar suma întreagă urma s-o trimită feciorului său, dar - graţie ziarului - nevastă-sa i-a cerut-o.

Chiar dacă aceste cazuri sunt oarecum fictive, mă pronunţ de sus şi tare că „Cronica roamaşcană" prea s-a băgat în intimitatea oamenilor, ca să popularizeze o întreprindere care mâine-poimâne va rămâne pe jantă. Rău a făcut, întrucât unii din ei pe care ispita i-a învins s-ar putea să bată din buze, ba, mai rău, să suduie sau să blesteme.

Cilibi Moise a zis că omul nu poate înainta fără aceste două:noroc şi minte, iar proverbul spune că norocul dă lapte numai când mintea paşte. Dar unde-i mintea, când e lucru ştiut că norocul fuge de cel care îl caută şi dă peste el unul care-şi caută de treaba lui. Nea Cutare a jucat şi el la CARITAS şi a câştigat, iar aproape toţi gologanii i-a pus din nou la bătaie, fără să ţină cont că armăsarul norocului e bun de călărit, cu o condiţie:să descaleci înainte de a te trânti el. Acum, ca şi el, multă lume se cam simte la pământ şi se caină că a investit, dar nimeni nu recunoaşte că n-a fost tras de mânecă ca să joace. Că e un joc. Un joc în care, ca la orie joc, unul câştigă, altul pierde. Rareori se face meci nul, ba chiar şi atunci decid victoria loviturile de la 11 metri. Boxul ce-i? Tenisul ce-i? Unul câştigă, unul pierde. Pronosportul ce-i? Unul câştigă, zece mii

pierd. CARITASUL? La fel, ba poate chiar mai rău. Vom trăi şi vom vedea. În ce constă norocul la CARITAS?

Să nu sucombe înainte de a câştiga tu. Îmi pare rău, dar tare mă tem că-i pe drojdie.

PISĂLOGUL
vă informează

Mai mult sau mai puțin, aproape toți suntem păcătoşi. Dacă n-am fi aşa, multor ziare le-ar lipsi sarea şi piperul (că încolo au de toate). Ca să vă conving, voi prezenta ultimele noutăți.

Ştiri interne: „încredere, prudență, acțiune şi sacrificiu, iată cele patru porunci ale ceasului de față”, spune N. Titulescu în ’31, la Geneva. Deci, prudență! Legea ca străini care intră în țară să fie puşi să jure că nu vin cu intenții duşmănoase va fi propusă când voi ajunge eu în parlament. Până atunci, însă, continuă să sosească surprize:vagoane cu deşeuri toxice în garnitura cu ajutoare, cum s-a întâmplat la Vaslui (cu lingura îți dă dulceața şi cu coada îți scoate ochii), sau cu deşeuri de plumb şi arsenic, cum s-a întâmplat la Reşița. Întrebarea e cum de la noi pot pătrunde vagoane cu deşeuri toxice, iar în unele țări din apus nu poate intra nici măcar picior de român.

Ştiri locale: Educație. Pe un bloc de lângă Casa de Cultură, un copil a scris nişte prăpăstii. Un domn care trecea pe acolo l-a criticat aspru şi, ca să nu mai repete greşeala, i-a arătat nişte caractere de litere mai deştepte din textul „Regele şi patria”, altă prăpastie -care se mai poate vedea şi astăzi pe un perete la Guliver.

Viol. Într-un bloc de pe strada noastră, un tânăr de 20 de ani, fără antecedente, a violat la subsol uşa de la boxa unui megieş care nu era acasă, ca să închidă vana de la apa caldă, că altfel s-ar fi inundat subsolul. Peste drum (sâc!) de această situație s-au luat măsuri drastice şi conducta spartă a fost trecută pe lista de priorități.

Sănătate. Zilele acestea, la un colț de stradă, un bătrân sărman zicea trecătorilor: „Dați un leu pentru sănătatea dumneavoastră!”. „Păi, aşa o să facem - i-a răspuns un alt bătrân - că

farmaciile n-o să mai dea pe gratis până ce statul nu le achită datoriile”.

Reclama. Iată un capitol la care nu stăm prea bine. Ar trebui să facem şi noi ca americanii: un punct pe un panou mare şi alături de punct scria: „Scopul acestui punct este de a vă atrage atenția că în strada Roman Vodă, în apropierea parcului, găsiți un magazin de încălțăminte cu preț redus, care nu e prea modernă, dar nici prețurile nu sunt cele care se poartă astăzi”. Ce bine ar fi dacă s-ar deschide alte magazine în care să se vândă cu preț redus pâine mai veche de o zi, unt mai vechi de patru zile, carne de vită tăiată alaltăieri etc., după modelul magazinului mai sus pomenit!

Arta. Acum vreo zece ani, nemții cumpărau ghiveci şi tocană de legume de la bulgari şi nu de la noi, pentru că aveau un ambalaj mai arătos. Recent, s-a constatat că nu ne vindem scrijelele de cartofi ori fulgii de fasole, întrucât au pătruns în țară produse italiene, inferioare calitativ, dar superioare ca prezentare, ceea ce a făcut ca marfa noastră să nu mai fie întrebată. Dacă graficienii noştri şi-ar aduce contribuția şi ar crea proiecte de ambalaj cu are să le luăm piuitul străinilor, criza pe care o traversăm ar fi parțial rezolvată. Trebuie să fiu crezut, pentru că atunci când spun „graficieni” nu mă refer la autorii firmelor unor buticuri din oraşul nostru.

Arheologie. În curte Muzeului de istorie, unde s-au făcut de curând săpături, nu s-au găsit vestigii le unor civilizații apuse, că nici nu a fost acesta scopul, ci acela de îngropa o conductă de gaz metan. Şi totuşi s-a descoperit ceva, şi anume că, atunci când este bunăvoință, şanțurile nu stau zgâite cu lunile, precum gurile de canal.

Se întâmplă multe. Pentru a le afla, citiți şi în numerele viitoare „Cronica pisălogului”! chiar dacă veți constata că tai în carne vie, să nu puneți la inimă, că eu vreau să se îndrepte unele lucruri şi nu doresc răul păcătoşilor, printre care cel dintâi sunt eu. E aşa cum vă spun, că, dacă bunăoară trece pe lângă mine o doamnă, sunt în stare să întorc capul şi să-i spun „Doamnă, vă rog să mă scuzați că îndrăznesc. De unde ați cumpărat untul din sacoşă şi cât s-a mai făcut pachetul?” veți zice poate că, dacă o luăm aşa, aproape toți suntem păcătoşi. Nu vă contrazic.

VIN SĂRBĂTORILE

Sărbătorile bat la uşă. La uşă vor bate şi copiii care ne vor întreba dacă-i primim cu colindul sau cu uratul. Pe lângă bucuria polului sau a colacului pe care îl vor primi, mulți copii vor face acest lucru şi din respect pentru această datină străbună, iar noi, tot din respect pentru această datină, ar trebui să-i primim, mai ales că printre ei se vor găsi destui care vor duce acasă părinților vlăguiți, bolnavi ori fără slujbă, toți banii pe care îi vor căpăta. Multă lume săracă mai este! Şi pentru că veni vorba de sărăcie, un filosof spune: „Fă bine, însă, dacă poți, cruță pe săraci de ruşinea de a-ți întinde mâna!” Aici am vrut să ajung: nea Costică, ciubotarul - fie-i țărâna uşoară! - nu ştiu dacă citise au ba această maximă, dar, când a auzit că lui moş Zaharia, din Carol, i-a murit vaca şi se bătea bietul om ca apa de maluri, s-a dus la el acasă şi, motivând că nu prea se pricepe la cornute, l-a rugat să-l însoțească la obor ca să-şi cumpere o vacă. Şi au plecat la târg. Moş Zaharia, cu ochiul lui de expert, a ales o vacă bălțată, sănătoasă şi cu pulpa doldora. După ce târgul s-a încheiat, după ce banii au trecut dint-un buzunar în altul şi s-a băut aldămaşul, nea Costică i-a zis lui moş Zaharia: „Bădie Ioane, ia-o de frânghie şi s-o stăpânești sănătos! Dacă oi avea nevoie de o cană de lapte, te-oi nimeri eu”. Toate cestea le-am aflat când a murit nea Costică şi când, la înmormântare, câteva lacrimi de recunoştință au căzut din ochii lui nea Ion. Erau vremuri grele, grele sunt şi acum.

În situația lui moş Zaharia sunt mulți oameni, nu cărora le-a murit vaca, ci cărora le-a expirat ajutorul de şomaj şi au o casă de copii. Şi mai sunt printre noi - slavă Domnului - destui care, ca nea Costică, ar putea merge în ajunul marilor sărbători de iarnă la casa unui oropsit fără slujbă, să-i ducă ce-i lasă inima şi punga:mălai, mălai, ulei, zahăr…Şi nu vorbesc într-un ceas rău, sărăcia ar putea da peste noi, şi abia atunci am înțelege situația celor nevoiaşi. Să-i ajutăm! Şi Domnul Iisus, a cărui Naştere e cântată zilele acestea, a explicat o parabolă, spunând că cine dă semenului său, Lui îi dă, iar înțelepciunea noastră populară zice că „cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută”. Dacă în noaptea sfântă o cină săracă nu a astâmpărat foamea câtorva copii, ce mulțumire mai mare ați putea avea decât aducând puțină bucurie şi voie bună într-o casă în care Moş Gerilă a intrat foarte rar, iar Moş Crăciun niciodată? Încercați!

STRAŞNIC FRIG!

„Ianuare, mart’, aprilie”. De ce o fi fost sărită luna țiganului? De bună ce-i. Mai ales ieri şi zi ne-au lins iepurii - dacă cunoaşteți expresia. E un ger de streche mâța. Mulți filozofi, savanți, scriitori au elaborat tot soiul de teorii, de idei, de maxime despre o seamă de rele de care nu ducem nici noi lipsă, ca, de pildă, despre foame, sărăcie, mândrie, viciu, invidie, viclenie şi tot aşa mai departe, dar puțini au scris despre frig, chiar dacă unii dintre ei l-au cunoscut îndeaproape, ca noi. Nu vorbesc de frigul din inimile înguste, ci de cel din vastele apartamente de la bloc.

Pe plan local, s-a vorbit adesea că multor străzi le plângi de milă şi că mai de plâns sunt maşinile care merg pe acolo şi trec din groapă în groapă. S-a mai vorbit - tot aşa - că unele firme aplică un adaos comercial de te sperii. De asemenea, s-a scris mult despre valul de violență şi tâlhării, dar nimic despre valul de frig care venit din Câmpia Rusă, s-a cuibărit în apartamentele noastre şi nu se mai dă dus, pentru că din partea caloriferului rece nu primeşte nici un ultimatum, şi ne îngheață mai departe măduva-n ciolane.

Nea Cutare n-a plecat la slujbă că i-a rămas mâna lipită de clanța uşii. După ce a desfăcut-o, a aflat ă între timp a fost în şomaj

şi abia atunci l-au trecut toate căldurile. Da, tată. E o problemă în fața căreia nu poți rămâne rece. Şi bietul om asta-i mai lipsea; copilul său, îmbrăcat subțire, tremură din gros lângă caloriferul de la care parcă cerşeşte puțină căldură. La fel suferim toți, vorba ceea: „de boier, fii şi boier, dar tot dârdâi când e ger”.

Se spune că la cea mai scăzută temperatură, de-i zice zero absolut, mişcarea browniană se linişteşte, iar atomii stau liniştiți la locul lor. Cred că nu mai avem mult până acolo. Cel puțin la mine e un frig de-ți stă mintea.

Ni s-au adus asigurări că o să fie bine şi la vară cald, dar, după ce-ți degeră urechea, degeaba mai pui căciula. Noroc că afară e mai cald! Când în apartament se tremură, îmi trimit copiii la joacă. Poate de ceea cineva mi-a spus că am copii sănătoşi şi zdraveni; se cunoaşte că-s crescuți în aer curat.

Ştiu de la şedințele de partid că prin discuție se face lumină. Căldură cum s-ar putea face? Straşnic frig!

DOAMNELOR, DOMNIŞOARELOR ŞI DOMNILOR

„Sunt trimisul special al „Gazetei de Roman”, al cărui cuvânt de salut vi-l aduc cu dragă inimă. Cu acest prilej vă voi vorbi în calitate de pisălog oficial, că pisălogul de circumstanță este cel care repetă cu insistență ba că rujul este prea strident, ba că se cheltuieşte prea mult cu cafeaua…şi aşa mai departe. Dar dumneavoastră ce faceți pe aici? Dacă ar fi fost mai frig, aş fi băgat mâna-n foc că ați venit în speranța să găsiți mai multă căldură ca la bloc. Deci, asta se exclude. Ați venit că ați auzit că va fi prezent şi domnul Artuşenco cu formația, ca să ne ofere un mărțişor muzical, şi că veți avea prilejul să ascultați melodii de pe vremea noastră, care merg la inimă, care trezesc amintiri, că noi, bătrânii, - după cum spunea filozoful arab - trăim cu spiritul în ungherele trecutului îndepărtat, căci prezentul trece pe lângă noi fără a ne lua în seamă, iar viitorul ne apare învăluit în ceață. Deci am sperat la muzica pe care am îndrăgit-o, că de muzica oarecum demonică, în care parcă se aud urletele iadului şi în interpretarea căreia cântăreții fac ca toți dracii, suntem sătui; asta-i o muzică după care se dau în vânt numai

„fanii”, dar…ce să-i faci? Tinerețea este o nebunie al cărei leac vine odată cu bătrânețea. Deci, o să ascultăm muzică pe cinste. Prin urmare, să ne bucurăm! Nicolae Iorga spunea că „în veselia unor bătrâni este ceva înduioşător, ca atunci când vezi o nuntă într-o biserică ruinată”, iar Mark Twain era de părere că „ridurile ar trebui pur şi simplu să arate numai unde au fost zâmbete”. Prin urmare să ne veselim că am prins începutul unei noi primăveri - zilele mărțişorului -, şi să ne aducem aminte cu plăcere cum, pe vremuri, cineva foarte drag ni-l punea în piept cu tandrețe, căutând parcă printr-un simbol să rezolve o problemă, că fiecare mărțişor avea un tâlc: un trifoi cu patru foi - noroc, o ancoră - speranță, o inimioară - dragoste şi tot aşa. Acum tineretul nu mai cunoaşte aceste tâlcuri şi n-ar bănui că printr-o rotiță dințată ai dori cuiva reîncadrarea în muncă. După mine, fiecare mărțişor ar trebui să te trimită cu gândul la o idee. Bunăoară, un mărțişor cu o carte să însemne „citeşte, dacă-ți dă mâna, că biblioteca municipală este în reparație de trei ani”, iar un mărțişor cu o scară să te atenționeze: „ai grijă cum cobori!” (că de la o vreme mai mult coborâm. Nu mă refer neapărat la situația economică, ci la starea fizică)

Am spus-o şi o mai spun: să ne veselim! Nu pentru că aşa spune doctorul, ci pentru că se apropie şi 8 Martie, motivul principal pentru care s-a creat decada cadourilor pentru femei, zi dificilă pentru dumneavoastră, domnilor, dar şi mai dificilă pentru femeile care nu pot înțelege că „darul nu-i cu carul”. Se spune că cel mai râvnit lucru este cel de care ai mai multă nevoie. De pildă, imaginați-vă nişte marinari care au rătăcit în larg într-o ambarcațiune şubredă şi care văd la orizont o siluetă întunecată şi strigă toți într-un glas „Pământ!”, de zici că-s țăranii cărora încă nu li s-a făcut dreptate şi, în fața primăriei, pentru o prăjină, sunt în stare să pună mâna pe par.

Dumneavoastră, doamnelor, ce vă doriți? Dați-mi voie să ghicesc eu! Sănătate, locuri de muncă pentru copii, un viitor fericit pentru nepoți, pace în Balcani şi în inimile celor dragi, stoparea inflației, revitalizarea leului, succes ecologiştilor bine intenționați, gânduri bune duşmanilor şi o pensie punctuală şi cât mai lungă posibil. Gând în gând cu bucurie! Vă mulțumesc pentru atenție”.

PE TEME CULINARE

Au ieşit urzicile. Moş Costică Prună, care a făcut toată armata şi tot războiul ca bucătar, iar în civilie, la nunți şi la petreceri de anvergură, a fost chemat în această calitate, m-a învățat cum, dintr-o sită de urzici o familie de patru-cinci persoane mănâncă pe săturate. Dacă nu vă încurcă alte alimente mai consistente şi mai scumpe, notați rețeta. Se iau urzicile, se aleg, se spală, se toacă nu prea mărunt şi se pun în tigaia, în care s-au călit în ulei două cepe potrivite, tăiate mărunt. Se adaugă două-trei linguri de apă şi puțină sare, se pune capacul şi se fierbe la foc domol, după care se păstuieşte cu furculița şi se adaugă rântaşul. În acest fel, zeama nu este aruncată ca în cazul când ar fi fost fierte, iar vitaminele K, PP şi celelalte rămân pe loc şi veți mânca urzici, iar nu celuloză insipidă.

Pentru iarna care vine, vă sugerez să puneți la uscat într-un loc ferit de lumină frunze de urzică (frunze tinere de la urzici bătrâne) 25% şi alte frunze ca:frunze de viță 5%, de ridichi 5%, de lobodă 30%, de morcov 5%, de mărar 5%, de pătrunjel 15% şi de țelină 10%. Frunzele vor fi tăiate tăiței. Procentajul este aproximativ. Borşurile dumneavoastră vor fi nu gustoase, ci impecabil de gustoase. Veți spune: „Incredibil, cu te-miri-ce poți apuca şi ziua de mâine!”

Anul acesta, la 8 Martie, nea Cutare, ca să marcheze în mod deosebit evenimentul, neştiind că nevastă-sa avea burtă, i-a oferit inima. De ce inima? Pentru că de celelalte organe nu s-a putut atinge, că ficatul s-a făcut două mii şi ceva kila, creierul e şi el foarte scump, iar de carne macră nici nu mai vorbim. Aşa se face că, de 8 Martie, nevasta i-a fript inima, iar burta ei a lăsat-o pentru a doua zi, ca să facă pârjoale. Foarte rău! Aici am vrut să ajung; nu mâncați zilnic carne, nu numai că aşa zice doctorul, ci pentru că e mai prudent. Să ne învățăm cu sărăcia şi să ne bucurăm că s-a făcut cald! Vivat primăvara! Am scăpat de greu; au ieşit urzicile. Anul acesta mi-am propus să experimentez troscotul, trifoiul şi iarba de Sudan; ştiu eu ce vremuri ne aşteaptă? Vă voi ține la curent.

PROVERBOMANII

-Uite salvarea! Ce viteză! Domnule, am citit ori am auzit undeva - nu mai ţin minte - că o femeie măritată a călcat odată pe bec. Cică individul i-ar fi dat cheia de la apartamentul lui, că el mai trebuia să zăbovească prin oraş cu afacerile. Povestea s-a întâmplat într-o zi de apă caldă. Femeia s-a despuiat şi, înainte de a intra în cadă, ţârrr! - soneria. N-a dat drumul; a tăcut ca un peşte ca porcu-n popuşoi. După o vreme a dat perdeluţa deoparte şi a văzut sub uşă colţul unui plic. Fusese factorul. Când a deschis uşa să-l ia, geamul fiind deschis, s-a făcut curent, care a dus plicul pe culoar. Femeia s-a uitat pe vizor şi n-a văzut pe nimeni, ci numai plicul care se odihnea la doi metri de uşă. A scos capul cu prudenţă, s-a uitat în dreapta şi-n stânga şi, nefiind nimeni, a făcut un pas să ia plicul, iar, în spatele ei, acelaşi curent pus pe şotii a făcut zdrang! Şi uşa s-a izbit şi s-a închis cu yala, iar femeia a rămas afară, goală, doar cu plicul pe care l-a folosit drept frunză de viţă şi a intrat în lift. După cinci minute, vuia tot blocul: „O nebună goală puşcă se trage cu liftul”. A fost chemată salvarea şi singura maşină liberă la ora aceea era cea condusă de soţul ei. Colac peste pupăză!

-Cum şi-o face omul cu mâna lui, nu i-o face nici dracul!

-După faptă şi răsplată. Ce-a căutat a găsit.

-Ba nu, că a căutat pe dracu’ şi-a dat de tat-su.

-Întotdeauna ţi-a plăcut să contrazici. Mai bine spune cu ce hrăneşti calul cu paie?!

-Cum adică? După ce c-am uns căruţa, să-i mai dau şi fân?

-Păi, vorba ceea: gură de om, gură de câine, cere pâine. Şi tare s-a mai scumpit mâncarea, bat-o vina.

-Dacă n-ai ce mânca, vină la mine să postim împreună, că eu am ţinut cont e proverbul care zice: Cine adună la tinereţe…, ca mine să păţească.

-Parcă ai avut de unde să ştii ă o să se devalorizeze banul într-aşa hal? Numai că proverbul începe cu „cine a face”. Cine a face ca mine…mai multă treabă face.

-Laudă-mă, gură, că ţi-oi da friptură. Proverbul tău se referă la tăcere: Cine lucrează şi tace…, n-are-n casă mămăligă.

-Asta cam aşa-i; salarii mari au numai cei care au strigat, dar aici e vorba, dar aici e vorba de cheltuială: Cine cheltuieşte peste cât câştigă..., mâine va fura un bou.

-Înțeleg. Cheltuind ultimul ban, se va apuca de furat (tot de la ei săraci). Oul, însă, l-ai lăsat sub cloşca. Proverbul grăieşte aşa: Cine fură azi un bou, nu se satură niciodată.

-Pardon! Cine bea din pumni străini. Cine bea în pumni străini…, devine slugă.

-Cam aşa-i. Devine sluga celui care l-a adăpat. S-au mai văzut şi se mai văd cazuri când îți dă cu o mână ca să-ți ia cu două, numai că ăla cu sluga-i altul: Cine caută stăpân…, trebuie să aibă de moară.

-Bineînțeles că nu prea te poți bizui pe ce primeşti de la altul, dar acesta-i proverbul cu însuratul: Cine se însoară…, găseşte bătaie.

-Se mai întâmplă şi ruşini ca asta, că se zice:„Vai de boul pe care îl împunge vaca", dar proverbul e cu cearta: Cine caută ceartă..., cade singur în ea.

-Nu caut ceartă, dar se zice: Cine sapă groapa altuia…, departe ajunge.

-Te-aş contrazice dacă n-ai avea perfectă dreptate. Cine se scoală de dimineață, n-ar prea multe şanse. Departe ajunge cine fură şi nu-l prinde, cine ştie să bată fierul cât e cald şi, mai cu seamă, vorba ta, cine sapă groapa altuia.

-Te referi la…?

-La cei ce se simt cu musca pe căciulă.

S-A TERMINAT CU ABUZURILE!

„S-a terminat cu abuzurile!” Aşa strigau pe străzi oamenii în acele zile fierbinţi, iar burtosul stătea în fotoliu cu acelaşi aer de totdeauna, care se voia intelectual şi îşi rotea privirea prin apartament. „Asta mi-a trimis-o cutare ca să intervin când a făcut prostia aia cu …Asta mi-a dat-o cutare când i-am semnat…Asta am luat-o de la ..” Şi tot aşa. Afară vibra aceeaşi ameninţare: „S-a terminat cu abuzurile!”. El avea însă inima prea împietrită ca să-l afecteze entuziasmul general, aşa că scoase la întâmplare o carte luată cu ansâna, din biblioteca acaparată în acelaşi chip, o deschise - tot la întâmplare - şi începu să citească cum un escroc din Lumea Nouă, mare milionar, care câştiga întotdeauna la jocul de cărţi, voind să-şi extindă aria de activitate, s-a îmbarcat la bordul unui pachebot ultramodern pe vremea aceea şi a venit în Europa. Pe timpul călătoriei, care a durat câteva zile, a jucat cărţi cu parteneri la fel de milionari, care au constatat că eroul nostru nu prea se pricepea, întrucât mai mult pierdea decât câştiga, ceea ce a făcut să-l antreneze la joc şi mai abitir. La sfârşitul călătoriei şi-a făcut omul casă şi a constatat că avea aproximativ aceeaşi sumă cu care se îmbarcase, doar câteva mii mai puţin. Când a ajuns pe continent s-a făcut nevăzut, iar partenerii de joc, voind să-şi cheltuiască banii câştigaţi, au constatat că aceştia erau falşi, pentru că milionarul nostru când pierduse dăduse bani făcuţi de el, iar când câştigase primise bani buni, ceea ce în limbajul actul se chemă „spălarea banilor”.

Burtosul a închis cartea şi medita. Se gândea că până în clipa aceea nu a avut nimeni curajul să-l întrebe cât e ceasul, dar dacă în noua ordine îi va cădea scaunul şi se va pune iar problema ilicitului, pe unde îşi va scoate cămaşa? Şi atunci i-a venit ideea salvatoare: a telefonat unui prieten din provincie, mai puţin milionar, să vină urgent la el. când acesta a venit cu primul accelerat (că pe vremea aceea n-avea nici maşină, nici vilă, nici păcate mai multe decât alţii), cum zic, când acesta a venit, au pus la cale organizarea unui joc care mai târziu s-a constatat că nu era unicul şi care se numea „de întrajutorare”. Zis şi făcut. Şi jocul a început cu el. Spune-i acum că averea şi-a făcut-o pe căi necinstite, că a abuzat de funcţie ca să ia din avutul statului, că a făcut tot soiul de scamatorii şi de nedreptăţi.

Spune-i aşa! Te va da în judecată că l-ai calomniat, că el e curat ca lacrima, şi-ţi va băga sub nas chitanţele cu care a câştigat, iar tu îl vei considera mai departe curat ca banii pe care i-a spălat, graţie lecturii din zilele fierbinţi ale revoluţiei.

În general se spune că prin aceste jocuri se câştigă bani nemunciţi. O parte din ei or fi nemunciţi - nu zic nu - precum banii burtosului, dar, o parte sunt adunaţi cu greu, cu sudoarea frunţii, bani depuşi de oameni săraci pe care i-a înspăimântat spectrul mizeriei. Bani munciţi. Şi cei care organizează asemenea jocuri, muncesc. Scriu, calculează, unii fac liste de priorităţi, planuri de viitor etc.

Am un prieten, fără slujbă şi i-am propus să organizeze un astfel de joc. Daţi-i 16.000 de lei şi, dacă jocul dă faliment, mâine vă înapoiază 75% că a auzit că la Sport s-au adus camere de bicicletă, iar ale lui, cele vechi, au mai multe petice decât pantalonii copilului. Vrea bani munciţi; s-a terminat cu scamatoriile!

AM ÎNCURCAT-O

În sfârşit, am ajuns. După ce am coborât, am auzit pe peron cum un romaşcan de-al nostru căi zicea altuia: „Am încurcat-o!” Poate că pe când eu nu eram în faţa micului ecran, o fi aflat de cine ştie ce prăpastie care ne ameninţă, că mai auzisem eu odată că Răsăritul nu ne iubeşte pentru că suntem latini, iar latinii nu prea ne au la inimă, pentru că suntem ortodocşi.

Cine ştie ce-o fi aflat respectivul! Poate că s-o fi auzit despre bunăvoinţa unor străini ori compatrioţi de a ne ajuta să dăm mi repede faliment, că şi Pavel Coruţ scria că România este temporar ocupată de invadatori nevăzuţi şi de slugile acestora. Am traversat parcul (că era ziuă, deci riscul mic) şi pe alei am prins aceleaşi frânturi de discuţie „am încurcat-o”. De data asta chiar am intrat la idei şi eu. Cine a încurcat-o? Când am dat să ies din parc, doi elevi cu aceeaşi problemă: „am încurcat-o”. M-am gândit că l-o fi prins mamă-sa cu ţigări în buzunar, ori o fi rămas corigent la matematică. Cine ştie? Pe drum, până casă, aceleaşi cuvinte. Cum se face - mi-am zis eu în sinea mea - că toată lume a încurcat-o, iar cei care artrebui cu adevărat să o încurce, n-au nici o problemă? M-aţi

întrebat care sunt ăia? Păi, urmăriți și dumneavoastră televizorul, că nu mai este manipulat decât de către cei care umblă la butoane. Să vedeți ce zice acolo! Te cruceşti, nu alta. Şi? Câinii latră, caravana trece. Dacă un răufăcător e prins cu cioara vopsită, acesta ori repetă fapta, după o „vreme, ori nelegiuirea e săvârşită de altul, întrucât pedeapsa primului n-a fost pe măsura faptei, cum, bunăoară, era pe vremuri mustrarea cu avertisment - dacă cel cu un înalt nivel politic îşi mai aduce minte. Păi, dacă vor mai fi multe nereguli în țară care să ne ducă la sapă de lemn - continuam eu să-i zic în sinea mea - îi voi alătura şi eu glasul celor care zic: „am încurca-o”. Şi totuşi, ceva îi pune că motivul trebuie căutat pe plan local.

Am întâlnit şi un cunoscut grăbit, care m-a salutat din viteză cu acelaşi laitmotiv: „am încurcat-o”. De ce, domnule? - am continuat eu dialogul cu mine însumi. De ce?

S-o încurce cei care aruncă găleata de gunoi în spațiul verde de la blocul vecin, în loc să o ducă la container! S-o încurce cei care taie teii pentru a culege floarea, precum şi cei care nu iau atitudine! S-o încurce cei care trag mâța de coadă şi nu-şi fac datoria pentru banii cu care sunt plătiți (aşa, mulți, puțini, cum sunt)! S-o încurce rău-platnicii! S-o încurce mincinoşii, indiferent de treapta ierarhică pe care se găsesc! S-o încurce cei care înşeală lume pe diferite căi! Ăştia s-o încurce!

Când am intrat în bloc, am dat nas în nas cu vecinul de apartament şi, ca să nu creadă că trăiesc pe altă lume, l-am luat înainte: „Am încurcat-o!”

„Domnule - mi-a zis vecinul - eu sunt optimist. Dacă ăia vor ghinion în deplasare şi dacă Bortaş şi Bălan vor fi în formă, vom face, în cel mai rău caz, meci nul”.

Spre surprinderea lui, l-am îmbrățişat cu lacrimi în ochi.

Ce şi-o fi zis? „Mare microbist şi acesta!”

PĂCĂLEALA

A trecut şi întâi aprilie, cu care ocazie am folosit un şiretlic, pentru a vă cunoaşte personal şi a sta o clipă de vorbă tete a tete. Am făcut asta cică aşa se obişnuieşte şi, cel mai mult, s-au păcălit cei care nu au vrut să se păcălească, întrucât eu anunțasem în numărul trecut că cititorii consecvenți ai rubricii „Cronica

pisălogului", care se vor prezenta la redacție în ziua de 1 aprilie între orele 11,50 şi 12 cu ultimul articol al cronicii respective, vor primi felicitări. Probabil că multă lume a crezut că-i păcăleală, pentru că nu s-au prezentat decât doi, da' domni de vârsta a treia, care, pesemne au ținut să vadă cum arată un pisălog în carne şi oase. Aceştia - conform promisiunii făcute - au primit câte un set de felicitări artizanale, cu tot cu plicuri. Ideea mi-a fost inspirată de nemți, că acum un sfert de secol un ziar berlinez anunța că în ziua de întâi aprilie, între orele cutare şi cutare, la o cişmea cunoscută din oraş curge bere. Toată lumea a socotit că e păcăleală de 1 aprilie şi nu a dat curs invitației. Spre seară, un cetățean care nu citise ziarul a vrut să bea apă şi, spre surprinderea lui, a constatat că era bere veritabilă. După ce şi-a făcut plinul, a dat rândul altora, dar, din păcate, programul de bere era limitat, cum ar fi la noi cel de apă caldă. Aşa am făcut şi eu. V-am propus să veniți să primiți felicitări. Am vrut să vă păcălesc, ştiind că nu veți veni. În fond, „a păcăli" este şi o nuanță a lui „a înşela", dar nu aceasta a stat la baza ideii mele. Eu nu v-am înşelat niciodată. N-am organizat jocuri de întrajutorare şi nu sunt din cei care ar trebui să vă dea nişte drepturi dar vi le refuză. Nu am umblat cu fuse strâmbe şi nu v-am purtat de la Anna la Caiafa. Am vrut să vă păcălesc amical. Nu v-am făcut figura cu alba-neagra, ca să vă pap banii, şi nu v-am promis marea cu sarea, ca să mă alegeți într-un post în care să mă înavuțesc. Eu am vrut să vă păcălesc de întâi aprilie. Să vă pară bine că nu vă păcălesc tot timpul, cum fac alții. Eu am glumit. N-am tras alcoolul cu siringa, să pun apă în loc şi să vă servesc sticla originală. Nu v-am încasat bani la întreținere - dacă stați la bloc - mai mulți decât trebuia, n-am luat din laptele care se vinde la alimentară mai multă grăsime decât este îngăduit şi nu eu am rupt copacii pe care i-ați plantat în fața blocului. Nu-mi aduc nici o contribuție la poluarea aerului, că nu am maşină cu termenul depăşit, care să scoată fum negru pentru plămânii dumneavoastră, şi n-am încercat să vă bag pe gât bancnote de o mie şi de cinci, după ce le-am scos firul pentru a-l vinde falsificatorilor. Nu v-am contrazis dacă ați spus că nu aveți încredere în nici un partid, ori dacă susțineți că parcul din fața primăriei a ajuns de tot râsul, că fiecare face acolo ce vrea, până şi treabă mare. Nu v-am contrazis, ca, în realitate, să împărtăşesc aceeaşi părere. La mine, ce-i în guşă e şi-n căpuşă. Eu când am spus

că ne-ar trebui un Vlad Țepeş. Apoi un Vlad Țepeş ne-ar trebui. Dar, să revenim la oile noastre. Nu v-am amăgit, nu v-am făcut festa, nu v-am indus în eroare şi nu v-am tras pe sfoară. În consecință, dacă vreți să vă supărați pe cineva care v-a păcălit, nu eu sunt acela.

ROBINGO

Unul din motivele pentru care dă laptele pe foc, sau, într-un cuvânt, pentru care omul uită de toate este ROBINGO, un joc socotit ca noutate absolută, chiar dacă cu ani în urmă era urmărit cu un oarecare interes concursul „Cine ştie, câştigă”, cu toate că n-a fost de „import”.

Cineva care prinde televiziunea cu ligheanul şi care are cât de cât idee despre limba vorbită în Italia, mi-a spus că acolo, la „Robingo”, se pun întrebări inspirate din gospodărie, din viața de zi cu zi, din relațiile cu semenii şi tot aşa şi că n-a auzit niciodată, de când are lighean, să fi fost întrebați concurenții cine a fost Eminescu, iar nouă, despre care unii din Apus, ba chiar şi din Răsărit consideră că - conform teoriei evoluționiste - abia am coborât din pom, ni se cere să ştim cum o chema pe iubita lui Dante Alighieri, cum se numea mârțoaga lui Don Quijote, ori care este cel mai mare poet congolez. N-aş propune să fim întrebați la ce oră pleacă de la Roman spre Bucureşti, acceleratul de 23,55, dar nici chiar aşa. Eu, dacă aş fi în locul lui Horia Brenciu, aici, la Roman, aş prezenta pe cei trei concurenți, aş spune publicului ce pasiuni au şi din ce partide fac parte, ca să-şi facă lumea o părere chiar din capul locului, apoi aş trece la întrebări: „În ce perioadă câțiva oameni cu funcții grele au putut cumpăra, la prețuri derizorii, case naționalizate?”. Dacă aş spune că asta s-a întâmplat în perioada comunistă, dar şi după Revoluție, aş găsi răspunsul bun şi aş trece la întrebarea următoare: „Cum îl chema pe primul secretat comunist care nu-ți rezolva o plângere dacă nu erai membru P.M.R. şi care a îngropat mulți metri cubi de beton la marginea oraşului pentru a face - vezi matale - un lac de agrement pe care l-au acoperit gunoaiele şi uitarea?” Dacă va răspunde cineva „Gherghel” voi zice că are dreptate şi întrebările ar continua: „Cine a sădit salcâmii de la fostul ştrand cunoscut pe

vremuri sub numele de Plantație şi cărora le-a venit sfârşitul în haosul de după Revoluție?. Răspuns corect: „Străjerii, prin muncă voluntară”, iar pentru ca publicul să nu se plictisească aş continua: „Când au început reparațiile la clădirea Bibliotecii Municipale?”. Dacă mi s-ar spune: „În urmă cu doi ani” aş zice: „Îmi pare rău, în urmă cu trei ani”.

Dar cui nu-i pare rău? Nu mai au bieții oameni ceva mai bun de lecturat decât „Gazeta de Roman”. Am aflat că s-au pierdut examene pentru că elevii nu au avut unde să se documenteze. Şi nu m-aş opri aici. Dacă printre concurenți s-ar afla şi cineva de la Primărie, aş întreba când se va asfalta str. Bogdan Dragoş (zona Bălcescu), iar, dacă mi se va spune: „În viitorul apropiat”, nu aş acorda nici un punct, întrucât nu prea mi-ar veni a crede, aşa cum nu prea mi-ar veni a crede că anul acesta se vor lua măsuri împotriva devastării teilor în perioada de înflorire.

Şi, după ce întrecerea s-ar sfârşi, l-aş lua de gât pe câştigător sau pe câştigătoare (mai ales) şi m-aş retrage liniştit, lăsându-vă să reflectați asupra unor lucruri noi cu ajutorul cărora - aşa-i la ROBINGO - v-ați îmbogăți cunoştințele de cultură generală. Aşa aş face.

INSOMNIILE ROMAŞCANULUI

Despre poetul, filozoful şi legendarul grec de-i zicea Epimenide se spune că a dormit jumătate de secol fără întrerupere, după care s-a trezit şi a mai trăit până la 300 de ani. Legendă. Expresia „somnul lui Epimenide” se aplică unei persoane are a stat vreme îndelungată departe de lume, dar nu e cazul nostru, care locuim în centrul universului şi ne lovim de greutăți şi de întrebări fără răspuns şi nu ne putem bucura nici măcar de somnul unei nopți întregi.

Poate că ați auzit după revoluție despre insomniile românului, poate că le-ați şi trăit. Acestea, în genere, sunt generate de cauze generale şi nu vreau să vă mai ofer o noapte de nesomn amintindu-vă aceste cauze. Problema este puțin confuză şi nu pot preciza dacă atunci când nu dorm am insomnie sau dacă atunci când

am insomnie nu dorm. Chiar dacă ar fi o sindrofie, care să se lase cu bătută, aş putea dormi butuc, dacă nu mi-ar veni în cap fel de fel de probleme.

Aşa, bunăoară, mă întreb de ce unii tineri şomeri, care au pământ, casă şi părinţi la ţară, văzând că meseria pe care au învăţat-o la târg (dacă au învăţat-o!) nu mai are căutare, de ce nu merg să înveţe de la cei bătrâni una din meseriile specifice satului şi care sunt pe cale de dispariţie, cum ar fi olăritul, cojocăritul, dogăritul, ţesutul scoarţelor şi câte şi mai câte? Încerc să dorm şi gândul iarăşi o ia razna. De ce, domnule, nu ies tinerii să dea puţin cu mătura în faţa blocului, ori să se îngrijească de spaţiul verde şi aşteaptă totul de la cei bătrâni? Până când, domnule? După ce aceştia din urmă nu vor mai fi, pe cei dintâi îi vor mânca câinii. Mă întorc pe partea cealaltă şi încerc să aţipesc. Ţi-ai găsit! Duminică după-amiază toţi tinerii care ocupau băncile din jurul statuii lui Roman-Muşat erau cocoţaţi pe spătarul acestora iar cu picioarele stăteau unde ar fi trebuit să şadă cu şezutul. Abia acum pricep de ce un bătrân a rugat o domnişoară să-l ajute să se cocoţeze şi el. De ce? Ca să fie în rând cu oamenii. Da, cu oamenii. Chiar dacă unii din aceşti tineri nu se comportă civilizat, sunt totuşi oameni şi nu au nici o vină că părinţii nu s-au ocupat de ei, pentru că pe vremuri stăteau tot timpul ba la şedinţe, de tot soiul, ba la cozi, pe vremea revoluţiei timpul şi-l petreceau în faţa televizorului, iar după revoluţie timpul s-a consumat în manifestaţii pro sau contra guvernului, în greve, în bişniţoturism, în aşteptarea unor trenuri care să-i ducă acasă după revendicarea problemelor ceferiştilor etc. Când să mai dea educaţie copiilor?

Pic de somn şi n-am pic de somn. Oare dacă dl. primar nu ar fi efectuat recenta excursie în Franţa, strada Bogdan Dragoş ar mai fi fost atât de înconjurată de conducătorii auto? (şi nu numai ea, şi nu

numai de ei). De ce s-o fi scumpit din nou carnea? S-a spus la început că fiecare poate să ceară cât vrea şi acum nu-i mai poate opri nimeni. Halal de cei care lucrează la RENEL, GAZE şi la transporturi! Acestora, zic gurile rele, li se dă şi prime, ba la Paşti se mai spune că s-ar putea să le dea şi carne de miel. Halal! Încerc să număr, dar la 23 mi-am adus aminte ce purican mare avea pe guler nea Cutare. Şi el care se teme că la noul stăpân particular la care s-a angajat n-o să facă purici. Domnule, chiar, dacă s-ar constata că aceste goange carnivore sunt pe cale de dispariţie, s-ar lua măsuri? Nu vă impacientaţi! S-au creat deja rezervaţii naturale, nu prin grija statului, ci unor întreprinzători particulari. Pac! Te-am prins, jigodie păroasă" care va să zică matale eraţi acela care nu m-a lăsat să dorm, iar eu, păcătosul, dădeam vina pe guvern şi pe conducerea locală.

Am sacrificat biata insectă ca să constat după aceea că nu puricii sunt cei care ne sug.

O RIMĂ NEINSPIRATĂ

Cu o săptămână în urmă, la cronica pisălogului, una din loviturile de copită ale Pegasului începe aşa: „La Bucureşti am verişoare pe strada Brad, colţ cu Apolo, şi mi s-au plâns într-o scrisoare că totul este scump acolo şi că problema-i cotoioasă.." etc. etc. Adresa este pur fictivă, ca şi verişoarele de altfel. Apollo rimează cu acolo. N-am găsit altă rimă. Şi totuşi, prin „bunăvoinţa" unui romaşcan, două doamne bătrâne din Bucureşti s-au interesat de adresa mea şi m-am trezit cu ele la uşă. Erau două surori care locuiau împreună la dresa din strofa mea şi care auziseră în tinereţe, foarte vag, de la mama lor, că au un verişor în Moldova, de-i zice Costică. Nimic mai mult.

-Care mi-ai făcut domnule, figura?

Măcar dacă ar fi venit singure, fără cele două zgâtii, întruchipări fidele ale obrăznicăturii din „Vizita" lui Caragiale. Nevastă-mea nu era acasă. Când m-a văzut că mă îmbrăţişează şi mă sărută, am gândit că sunt neamuri de-ale ei, cărora încă nu le-am fost prezentat. Când s-a întors nevastă-mea şi a văzut atmosfera familiară, a crezut că sunt neamuri de-a mele şi s-a grăbit să le pupe şi să le întrebe cum au călătorit.

-Care mi-ai făcut, domnule, figura?

Până a apuca să ne lămurim cât de cât, ni s-au plâns că nu li se înapoiază vila lor de lângă parcul din care, după revoluție, nu au mai rămas decât dalele aleilor, care vilă le-a fost naționalizată şi în care a prins rădăcini adânci un mahăr, şi că vor să se stabilească la Roman, că-i un oraş patriarhal, liniştit şi curat. În gândul meu: „habar n-aveți ce spuneți; nu sunteți documentate”. Ziceau că s-au săturat de capitală şi de capitalişti, de vulgaritatea unor țigani de pe stradă şi că vor sta un timp la noi. Am fost inspirat; le-am propus un tur al oraşului. În fața blocului, o doamnă de la noi făcea cu ou şi cu oțet pe altă doamnă - ca să zic aşa - de la un alt bloc, care aruncase gunoiul în spațiul verde al nostru. Au făcut ochii mari şi am plecat mai departe, am ajuns în centrul comercial, nu înainte de a o scoate pe una din ele dintr-o gură de canal, în care şi-a spart ochelarii şi şi-a zdrelit genunchii. Aici, în magazine, au constatat că prețurile sunt cam ca la Bucureşti, ba unele articole sunt chiar mai scumpe, şi şi-au spulberat ideea că la Roman ar fi câini cu colaci în coadă, părere pe care mulți dintre noi o au despre Vest. Erau obosite. Au întrebat de tramvai, de troleibuz, le-am spus că articolele acestea deocamdată lipsesc, şi le-am purtat tot târgul, cu riscul de a cădea odată cu ele.

-Care mi-ai făcut, domnule, figura?

Ne-am întors acasă, unde nevastă-mea se descurcase greu cu cele două zgâtii, şi am început să le povestesc cum, în bazar, zilnic este jefuit cineva, şi că, atunci când bate vântul din sud, aduce de la Ecarisaj sau de pe platforma de gunoi a oraşului o miasmă ori un fum cum nici Bucureştiul n-are, şi să nu se ducă să ia cărți de la Biblioteca municipală, că acolo-i şantier de trei ani, şi s-ar putea să le cadă o cărămidă în cap. au schimbat între ele câteva cuvinte abia şoptite, iar eu am profitat de ocazie ca să mă întreb cine boala ni le-a adus pe cap, de se țin de noi ca râia. Hopa! Mi-a venit o idee. Scărpinându-mă de zor, le-am întrebat cum se poate scăpa de râie, că noi toți am contactat boala de vreo două săptămâni. Intuindu-mi intențiile, nevasta a început şi ea să se scarpine în aşa manieră de-ai fi zis că antropodul sapă galerii de cârtiță. Au plecat scărpinându-se, fără să ne mai sărute, iar în urma lor, eu am recunoscut cu capul în jos că a fost o rimă neinspirată, dar vinovatul numărul unu este cel care le-a trimis ziarul cu strofa buclucaşă, ziar pe care l-am găsit mototolit deasupra cutiei de poştă.

-Care mi-ai făcut, domnule, figura, de le-ai trimis la noi ca să ne îmbuibe capul cu fel de fel de probleme, de parcă n-am avea şi noi destule? Care eşti ăla?

ȚIGARA

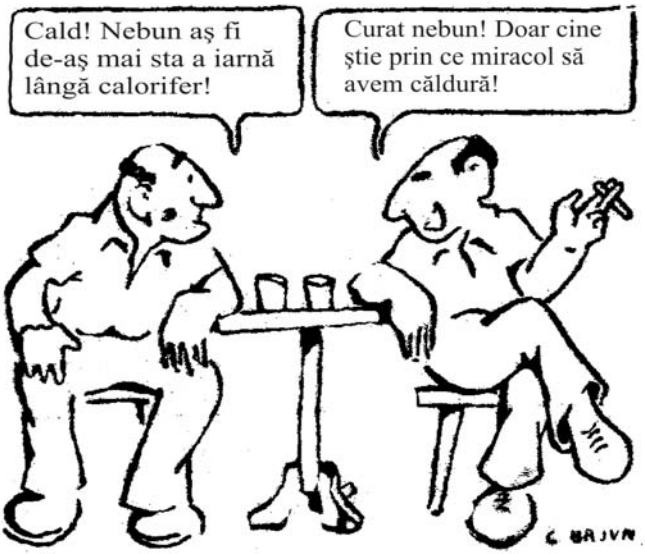

Nea Cutare îşi aprinde o țigară ieftină şi e mulțumit, ca omul împăcat cu el, cu semenii lui şi cu tot Universul. din scaunul confortabil, instalat în balcon, priveşte cum se sting una câte una luminile oraşului, iar gândul lui pleacă la plimbare pe străzile proaspăt asfaltate, unde nu întâlneşti oameni care să-l întrebe cât e ceasul, numai pentru constata dacă instrumentul merită deranjul de a fi furat, ci doar femei frumoase şi curate, care vin de la cumpărături cu brațele pline de pachete şi cutii. Are motiv să fie mulțumit; s-au întors vremurile de altă dată.

Un titlu mare dintr-un ziar anunță că leul, pe care l-a călcat pe coadă până şi lira italiană, nu mai face sluj în fața fostului dresor, dolarul, şi că şi-a recăpătat vigoarea. Tot din ziar află că fabricile

noastre textile produc stofe faine din lână indigenă şi că, în general, nu mai importăm mărfuri care fac o concurenţă neloială produselor româneşti. Şi hoinarul îşi continuă ruta prin parcul din faţa Primăriei, unde nu mai vede puşlamalele care se dădeau huţa de crengile pinilor, ori plonjau frumos în frizatele tufe de buxus. Intră într-un magazin, cumpără ceva şi primeşte rest o monedă de un leu, pe care o analizează pe toate părţile, că de mult n-a mai văzut aşa ceva (nu gestul, ci restul). La un ghişeu, la care până ieri te lăsai lehamite să mai întrebi ceva, i se răspunde cu multă amabilitate. De medicamentele pe care le caută de câţiva ani gem farmaciile, alături de stivele de vată românească. „În sfârşit - gândeşte el - s-au lămurit şi oamenii că bumbacul străin, impropriu numit vată, pe lângă marfa noastră nu face două parale”. Un prieten întâlnit în cale îi aduce la cunoştinţă că spitalul a fost dotat cu aparatură ultramodernă şi că personalului medico-sanitar precum şi cadrelor didactice li s-au mărit lefurile. „Era şi cazul” zice nea Cutare ca pentru sine, dându-se în spatele unui copac, gros ca să nu fie luat înainte de puhoiul de oameni care ieşeau de pe stadion, bucuros nevoie mare că Laminorul a promovat în B. Cu chiu cu vai ajunge la fabrică. Lucrează la forjă. Îşi pune hainele de dârvală, se apucă de treabă şi, cum nu respectă normele de protecţie a muncii, o bucată de zgură incandescentă îi cade pe mână, iar el sare ca ars, zdrobind cu piciorul ţigara cu care intrase în balcon şi al cărui capăt aprins îi ajunsese la degete. Mânia l-a orbit în aşa hal că nici nu se mai gândeşte s-o recondiţioneze.

PE MARGINEA UNEI CĂRŢI

Am citit de curând „Fulgerul albastru” în care Pavel Coruţ - autorul - nu-i vede cu ochi buni - cum e şi firesc - pe cei care au otrăvit generaţia sa încă din leagăn cu lozinci şi slogane şi au drogat-o cu literatură sovietică pentru a-i şterge memoria şi Credinţa naţională, o generaţie - cum spune autorul - pe care aceşti indivizi, în frunte cu Brucan, nu o mai pot păcăli cu sloganele lor internaţionaliste. Nici cu cele de tip vechi - comunist, nici cu cele de tip nou-transnaţional. Pe individul de mai sus îl acuză rău de tot, că a dezinformat pe americani, iar aceştia, prin agentura de influenţă de

tip Brucan, au semănat ură şi discordie între români, ba chiar au şi preluat toate metodele de manipulare, diversiune şi intimidare, folosite anterior de sovietici, că - zice autorul - „nu e delegaţie americană care să vină în România şi să nu pună problema Securităţii.

Să studiem jurnalele din 1990-1992(...). Vine o delegaţie americană pentru handicapaţi, cere lichidarea Securităţii. Vine o alta pentru comerţ, cere acelaşi lucru. Vine încă una pe linie de drept umanitar - la fel. De când cu problema serviciilor secrete ale României se ocupă comercianţi, doctori ori jurişti americani?!” - se întreabă Pavel Coruţ. Nu-l înghite deloc pe Brucan.

În decembrie `89, însetat de noutăţi şi dornic de o schimbare radicală, stăteam în faţa televizorului şi-l ascultam pe individ cu gura căscată, ca să aflu acum că de fapt - după spusele lui Pavel Coruţ - ne-a întins o plasă de minciuni şi dezinformări şi ar fi trebuit să zacă la puşcărie pentru trădare şi instigare la omor, infracţiuni deosebit de grave. Părerea mea personală, care cred că se aplică în noua ordine, e că pedeapsa ar trebui să fie direct proporţională cu infracţiunea. Veţi spune poate că întotdeauna a fost aşa. Pardon! Istoria vă contrazice. Îmi mai dau cu presupusul că dacă s-ar urmări o purificare ca pe vremea lui Vlad Ţepeş şi ar fi băgaţi la Beci toţi cei care greşesc, undeva s-ar evapora un sfert de sat care a furat ţevile de la sistemul de irigaţii ca să facă stâlpi de gard, ori să pună via pe spalier, în altă parte, alt sfert de sat n-ar mai fi găsit pentru că a luat eternita sau ţigla de pe grajdurile C.A.P-ului ca s-o pună pe coteţul porcului, şi tot aşa. Dacă m-aş întinde la vorbă, n-aş mai termina nici mâine. În situaţia de azi, când 1,9 oameni muncesc pentru a asigura venitul unui pensionar, măsuri prea drastice cu privare de libertate nu s-ar putea lua - presupun eu - întrucât ar

rămâne sindicate fără lideri, întreprinderi fără directori, comune fără primari şi tot aşa. În consecinţă, pe cei mari şi tari care calcă pe bec, cine-i bagă la zdup (că de scos s-ar găsi cine să-i scoată)?

Apropo. Ce mai ştiţi de Nicu? Cică ar avea două edituri la Bucureşti. Aşa să fie? Oricum, se desprind limpede două lucruri: ori medicul lui curant l-a pus pe picioare şi a făcut minuni, ori n-a avut ciroză şi am fost minţiţi. În fond, n-are rost să ne umbrim viaţa fericită şi lipsită de griji pe care o trăim, cu amintirile trecutului. Este?

GAZETĂREASCĂ

Unul din difuzorii ziarului respectiv striga cât îl ţinea gura: „Relatările unei femei care s-a întors de pe Venus unde o duseseră doi răpitori extratereştri”. Şi coada la taraba lui creşte ca aluatul făcut cu drojdie turcească. Oamenii cumpărau ziarul, îl puneau în buzunar şi plecau la slujbă, că era dimineaţă. Când din stiva mare mai rămăseseră doar câteva ziare, un cetăţean curios l-a scos din buzunar pe al său şi a început să caute de zor articolul cu relatările femeii întoarsă de pe Venus. Pe prima pagină era doar editorialul, câteva escrocherii săvârşite de oameni pentru care până ieri ai băgat mâna în foc, o amendă de 200 lei aplicată unui individ care stătea de un an la o rudă la bloc fără a plăti angaralele. În pagina a doua era o cronică ritmată care apostrofa aspecte negative de care oraşul nostru nu duce lipsă, ca: străzi în stare jalnică, cişmele publice private care au sau n-au apometru, dar care au robinetul defect şi lasă să curgă pe apa Sâmbetei bani grei pe care tot noi îi plătim şi altele. În pagina a treia era publicitate şi ceva cultură.

Tot aici se aduceau critici violente oficialităţilor şi partidelor politice care nu şi-au trimis nici un reprezentant la parastasul oficial cu ocazia a 100 de ani de la moartea unui mare cetăţean al oraşului nostru, cărturar de seamă, luptător pentru Unirea Principatelor, membru al Academiei române şi recunoscută personalitate UNESCO. Bine le-a mai făcut! În pagina a treia era zodiacul, programul TV, sport şi tot aşa. Despre femeia de pe Venus, nici pomeneală. Cu o falcă în cer şi una în pământ, omul nostru s-a întors

la nea Cutare - că el era vânzătorul - şi a vrut să-l întrebe de unde până unde chestia cu femeia de pe Venus, dar tocmi atunci se întorcea dinspre „Gulliver” o doamnă - cunoştință de-a lui nea Cutare - care la ducere, văzându-l cu o carte S.F. în mână l-a întrebat ce citeşte. Şi el i-a spus tare, ca să audă: „Relatările unei femei care s-a întors de pe Venus unde o duseseră doi extratereştri”. Tocmai când domnul nervos voia să-l ia de guler pe nea Cutre, doamna l-a întrebat din nou: „Ce ai spus că citeai acolo?” „Despre relatările…” şi iar s-a făcut o coadă care nu s-a împrăştiat până la epuizarea ziarelor.

La o săptămână după povestea asta, nea Cutare iar a început să strige: „Doi indivizi din Constelația Capricornului au spart un magazin bucureştean”. Domnul, care cu o săptămână în urmă nu găsise articolul cu relatările femeii întoarse de pe Venus şi-a zis: „Acesta iar a început cu extratereştrii”. Şi, ducându-se la el, a cumpărat un ziar şi i-a spus: „Dacă nu găsesc articolul îți bag ziarul pe gât”. „Vedeți că e în pagina a doua - i-a zis nea Cutare - borfaşii stau în acelaşi bloc cu vărul meu, pe strada Constelația Capricornului.

De când redactorul şef a auzit povestea asta, foloseşte numai titluri bombă. Bunăoară: Un tragic accident a fot evitat de copilul A.B. care a atenționat o bătrână cu vederea slabă „Tanti, mergeți pe carosabil că pe trotuar sunt găuri de canal fără capac!”. De săptămâna care vine, ziarul îşi măreşte tirajul.

NOUTĂȚI ÎNTÂRZIATE

Pentru cel care până acum nu a aflat câtă nedreptate s-a făcut mai în toată țara cu ocazia reîmpărțirii pământului, vestea ar constitui o noutate, cum noutate este pentru cei care încă n-au auzit de omul care, după ce a făcut țuică de mere, a scos borhotul din cazan şi, ca să fructifice tot ce avea, l-a amestecat cu tărâțe şi l-a dat la porc. Am zis că vă prezint noutăți întârziate pentru că evenimentele s-au consumat cu câțiva ni în urmă. Ce s-a întâmplat cu porcul? A sucombat clinic - dacă pot pentru ca să zic aşa. Stăpânul său, tot degustând țuica ce picura, a prins ceva curaj şi

tocmai atunci copilul său s-a gândit să-l întrebe ce înseamnă un om în stare de ebrietate, iar el, arătându-i porcul, i-a răspuns: „Uite, băiete, dacă eu în loc de doi porci aş vedea patru ar însemna că sunt în stare de ebrietate”. „Păi, tată - i-a zis copilul - dar nu e decât un singur porc şi acela mort”. La aceste cuvinte, omul a tresărit şi s-a dus după veterinar să încheie proces verbal, că avea contract cu statul. Veterinarul s-a uitat când la unul când la altul şi apoi l-a întrebat (pe om): „Ați băut împreună? Văd că duhniți amândoi a țuică. Cel puțin bine că ați ajuns acasă şi n-ați adormit pe sub garduri. Porcul dumitale n-a murit; e în comă alcoolică. Lasă-l să facă nani şi urmăreşte-i reacțiile, că unii porci, când se îmbată, trezesc toată mahalaua, alții fac scandal şi tot aşa. Lasă-l să doarmă!”. Şi porcul şi-a revenit, dar din cele întâmplate omul nostru nu a tras învățăminte pentru că în anul următor borhotul de la țuica de mere l-a dat la gâşte şi nevastă-sa, când a văzut că acestea mor pe capete, s-a gândit a le jumuli cât mai erau calde, apoi le-a pus într-o tărăboanță şi l-a trimis pe băiatul cel mare să le ducă la gunoi, că atunci, ca şi acum, mormane de gunoi erau de jur-împrejurul oraşului şi plăcuțe de avertizare cu amendă între 25-100 lei nu-i speriau pe oameni nici atunci şi nici acum. Ce-i suta? Răcoarea nopții, a scos fumurile din capul gâştelor şi doua zi dimineața s-au întors la poarta gospodarului gâgâind în pielea goală, de-ai fi zis că au de-a face cu peştii (că numai gâştele care au de-a face cu peştii rămân - pardon - cu fundul gol). Şi anul ăsta a făcut țuică dar nu s-au mai întâmplat fenomene ca celea mai sus pomenite. - o fi învățat omul minte? Ei, aş! Cu ajutorul de şomaj nu-i mai convine să țină

nici porc, nici gâşte, că n-are grăunțe, deoarece victimă a libertății la reîmpărțirea pământului este şi el. Şi nici nu mai bea. Țuica pe care o face o transformă în mămăligă.

REACTUALIZĂRI

Nu cu mult timp în urmă v-am scris câteva expresii din dicționarul lui I. Breg, explicate de autor şi aduse la zi de

subsemnatul. V-am promis că nu scăpați numai cu atât şi iată, mă țin de cuvânt. Aşadar:

A SE VINDE PE UN BLID DE LINTE

Esau, primul născut al Patriarhului Isac, flămând fiind, i-a cerut fratelui său geamăn, Iacob să-i dea din lintea pe care o gătise.

Acesta a fost de acord, cu condiția de a i se da în schimb dreptul de prim născut (legat de anumite privilegii). Şi târgul s-a făcut. A te vinde pe un blid de linte înseamnă a te vinde pe nimic toată. Poate că la asta s-o fi gândit şi românul din dispora, care, la recentul simpozion de la Sinaia, a spus că unele bănci străine cărora le cerem împrumut, urmăresc înfeudarea României (ca să jucăm mai târziu după cum ni se va cânta).

CUIUL LUI PEPELEA

Pepelea şi-a vândut casa păstrându-şi numai un cui pe peretele unei odăi, cu dreptul de a agăța acolo căciula sau haina, şi-i făcea vizite dese noului proprietar, spre a se folosi de cui. Deci cuiul lui Pepelea e un pretext de a se amesteca în treburile altora. E ceea ce spuneam mai sus, de teamă ca cineva să nu bată ici-acolo, pe pereții unor odăi închiriate, câte un cui la care să nu renunțe nicidecum.

Să nu pățim ca fratele lui Prometeu, că în Cutia Pandorei se spune că Pandora a fost o femeie creată de zei şi trimisă ca pedeapsă lui Prometeu, pentru că furat focul din cer. Acesta, bănuitor, a refuzat de a o lua de nevastă, în schimb fratele său s-a lăsat ademenit şi atunci Pandora a deschis cutia din care au ieşit în lume toate relele.

Se crede că în urmă cu 5-6 decenii, Pandora şi-ar fi deschis din nou în țara noastră cutia din care au ieşit războiul, foamea, prigoana împotriva unor intelectuali, colhozurile, gândacul de Colorado etc. De nu şi-ar mai deschide-o! De n-ar mai exista câte o COADĂ DE TOPOR, câte unul care să ajute altora la acțiuni dăunătoare societății, țării, că-n fabula „Toporul şi pădurea”, Grigore Alexandrescu spunea că un țăran, de pe vremea când toporul nu avea coadă, se necăjea zadarnic să taie copaci, dar după ce i-a pus acestuia coadă (un trădător), a reuşit să reteze pădurea. Veți bănui ce ne trebuie dacă veți şti că Bucefal era calul lui Alexandru cel Mare al Macedoniei, pe care numai el era în stare să-l țină în frâu. Când spun asta mă gândesc numai la o parte din supuşii acesteia. S-ar crede că

în cest sens cel mai bun călăreț a fost Vlad Țepeş. Pe vremea banilor de aur şi argint, falsificatorii îi făceau din aramă şi-i acopereau cu un strat subțire de metal prețios, care, după ce se rodea, lăsa să se vadă arama. A-şi da arama pe față se spune despre unii oameni prefăcuți care după un timp îşi arată adevărata fire. Problema e, cum s-ar putea constata, pe vremea campaniilor electorale, dacă un candidat sau altul nu-i spoit (ca să nu fie prea târziu când va prins cu ocaua mică). Ocaua era pe vremuri o măsură de capacitate şi greutate. Prin „ocaua mică" se înțelege o măsură falsă. A prinde cu ocaua mică pe cineva înseamnă a prinde cu o pungăşie.

„De te-ar prinde cu ocaua mică, greu are să-ți cadă" -scria Ion Creangă. Astăzi, cu ocaua mică sunt prinşi mulți dar nu tuturor le cade amenzi derizorii. În încheiere să vă spun ce însemnă a trăi ca un bimbaşă (trăi în belşug). Prin 1821, Bimbaşă Sav, căpitan de arnăuți, a făcut avere de pe urma hoților la drumul mare, pe care avea misiunea să-i prindă. Dacă cineva e în stare să-i prindă pe toți cei care ne vor răul, n-are decât să trăiască -cum zice vorba- ca un bimbaşă. Îi doresc succes.

DULĂUL ŞI LEGEA

Am văzut la televizor că în urma unor discuții au reieşit următoarele: un proces verbal încheiat între pădurar şi cel care este prins că fură lemne din pădure nu este luat în considerație dacă nu

are semnătura unui martor. Deci, furtul din pădure nu poate fi stopat, decât dacă pădurarul umblă cu aghiotant sau dacă legea se schimbă.

Se vorbeşte că odată, pe când cele dobitoace n-aveau grai (abia acum mai găseşti din loc în loc câte-un tip spurcat la gură şi la suflet ce te face a-l considera întocmai ca pe-un mare dobitoc), cum vă spun, pe vremea aceea un dulău a prins o vulpe, care-n gură cu o gâscă a ieşit dintr-un coteț. În zadar plângea roşcata, încercând să se disculpe, arătând o pungă plină atârnată la bârneț.

Un proces verbal în lege, act de mare importanță, s-a făcut atunci pe dată, după care-a fost semnat şi de câine şi de vulpe şi-a rămas ca în instanță să se hotărască dacă fură gâşte-i vinovat.

Leul judeca pricina (pe atunci avea putere) şi-ntrucât dulăul nostru înc-un martor n-a adus, a conchis că-i ură veche, că dulău-i un nemernic, că procesul verbal n-are o iscălitură-n plus.

Ridicându-se-n picioare, câinele s-a dus la tartor şi, şoptindu-i la ureche, l-a-nconjurt cât a-ncăput, „La-nchisoare! – striga leul - m-a-njurat". „Eu? Aveți martor?" Şi recunoscând că n-are, leul s-a lăsat bătut.

Morala este următoarea: De ar păți aşa ceva cei ce fac legi şi legea asta de bună seamă s-ar schimba!

RUDELE ŞI FRATELE

Din malaria care cândva făcea ravagii şi la noi nu se aude nimic. Cu vremea e posibil să scăpăm şi de gândacul de Colorado şi de purici şi de molii şi de alte spurcăciuni. Într-un cuvânt, o să scăpăm de duşmani. Bine - veți spune - dar noi oamenii şi animalele, fiind opera aceluiaşi Creator, suntem oarecum rude şi ar trebui să ne înțelegem. Da, ne-or fi rude, dar nişte rude la borşul cărora n-ar trebui să ajungem, că-s rău intenționate. N-ar trebui să le călcăm pragul nici noi lor dar nici ele nouă, nu te cunosc, nu mă cunoşti. Se schimbă povestea când e vorba de calul care ne aduce necazurile şi grijile, ori de alte dobitoace care ne umplu pântecele. Suntem rude cu animalele aşa cum noi, oamenii, având strămoşi comuni, pe Adam şi Eva, ar trebui să ne consideră frați şi să ne comportăm ca atare, nu precum Cain şi Abel şi mulți ca ei, ci precum ar fi fost plăcut cel de sus.

Ce-i un frate? E un prieten pe care ți-l dă natura. Dacă vă voi vorbi de dragostea de frate, poate că mă veți întrerupe cu o filozofie care susține că nu ai un prieten mai bun decât pe fratele tău şi nu ai un duşman mai mare decât pe fratele tău. Teoria s-a arătat valabilă

pe ici pe colo şi de aceea nu vă contrazic mai ales că şi bengalezii spun: „Ce dacă fratele e rege? Sora tot săracă rămâne”. Asta s-o creadă ei, care probabil n-au auzit de nepotism, de pile şi relații. Ce, dacă ciuruitului cât a fost în viață, i-a rămas vreo rudă săracă? Sau oamenilor cu influență le-au rămas frați cărora după `89 să nu li se dea pământ chiar dacă nu au avut niciodată? La drept vorbind, fratele e cel care te ajută. Pesemne că de aceea „frații” ne-au considerat de ochii lumii frați şi aici e cazul să vă amintesc că, dacă fratele tău îți cere să îi dai mereu, nu ți-e frate. Ei bine, acest lucru a fost confirmat şi de istorie, că ne pupa în bot şi ne lua tot.

Chiar şi o anecdotă spune că pe atunci noi făceam chirpici cu paie, îi dădeam bulgarilor şi primeam în schimb capre silabe pe care le îngrăşam, le dădeam ungurilor şi primeam în schimb vaci slabe pe care le îngrăşam, le dădeam ruşilor şi primeam în schimb paie cu care făceam chirpici pe care îi dădeam bulgarilor care... Şi tot aşa. Acum avem frați în apus, care mai devreme sau mai târziu ne vor aminti un scurt proverb de-al nostru care zice: „Frate, frate, dar brânza-i cu bani” şi mi-e teamă să nu plătim prea scump micile atenții cu care am fost tratați, asta-i părerea mea. Scăpăm noi şi de tranziție!

Tot un filozof spunea: „Sunt alături de fratele meu împotriva vărului meu şi sunt alături de vărul meu împotriva săracilor”. Dar cine sunt aceşti străini? Păi, să analizăm! Dacă oamenii sunt frați, cel care îți fură gâsca din poiată ori banii din buzunar, cel care caută să te ucidă, care te batjocoreşte ori calcă în picioare mormintele şi memoria străbunilor, acela cine e? Tot un frate. Un frate vitreg. Să-l iubim ca pe un frate şi să nu uităm că şi bătaia e ruptă din Rai. E un lucru care ar trebui făcut cu tragere de inimă, pentru a arăta că suntem buni şi că putem fi şi altfel. Ce, pe vremea lui Vlad Țepeş...

-Stai, domnule! Pe atunci nu se amestecau în treburile interne şi nu ne spuneau că ne fac cutare sau cutare hatâr dacă la buda din puşcărie nu punem faianță. Erau alte vremuri.

PARTE BUNĂ A RĂULUI

Nu zic că n-ar fi excepții, dar cum nu există pădure fără uscături, tot aşa nu există rău care să nu aibă partea lui bună şi, când zic asta, îmi amintesc că printre eliberatorii care au pus țării noastre un robinet pe care au uitat să-l mai închidă, chiar şi după ce am plătit despăgubiri de război, se găseau nu numai oameni care îți luau ceasul şi paltonul (cum zicea marele Tănase), mai ales în primele zile după ce am schimbat jugul, ci şi foarte mulți oameni de omenie, dintre care pe unul îl voi pune în discuție. Despre ce-i vorba? Era prin septembrie `44. În Carol (azi Bălcescu), în casa unui om, pe la ora prânzului, a intrat un soldat rus în etate şi cu o figură blajină, care a dat de înțeles că s-ar înfrupta şi el din brânza şi din mămăliga aburindă de pe masă. Gazda, bucuroasă că poate face o pomană, a mai pus un tacâm şi l-a invitat. După ce a mâncat, a mulțumit lui Dumnezeu şi gazdelor şi a plecat. Până aici nimic deosebit, decât faptul că a aşteptat să fie invitat, că a făcut cruce şi că nu a luat nimic drept suvenir. Cu asta am demonstrat ceea ce spuneam în primele rânduri. „Aruncă binele tău în stânga şi în dreapta şi la nevoie îl găseşti”, spunea Cilibi Moise, filozoful, şi s-a dovedit că avea dreptate, pentru că după câteva zile, soldatul a venit din nou şi a făcut semn oamenilor să bage la adăpost găinile şi gâştele.

După ce operația a fost efectuată, a făcut alt semn şi în jurul cotețului s-au pus snopi de strujeni, de parcă gluga ar fi fost acolo de când lumea. Soldatul a dispărut, iar în urma lui au început să apară căruțe care rechiziționau pentru armată.

De la gospodarul nostru nu au avut ce lua. Veți spune poate că soldatul nu a fost cinstit față de tovarăşii lui. Aşa s-ar părea, dar cine poate să ştie câte văzuse el, ce era în capul lui, cum vedea el victoria comunismului, crima pe scară largă, sau munca în Siberia. Sabotaj, egoism, recunoştință? Greu de spus.

Când am spus la început că tot răul are partea lui bună, poate v-ați aşteptat să spun că scumpirea tarifelor la mijloacele de transport în comun este binevenită, că mai mergem şi noi pe jos, lucru pe care şi medicina îl recomandă. Ori poate v-ați aşteptat că voi da drept exemplu comunismul, pe vremea căruia erau cel puțin disciplină şi frică de a fura din codrii statului, şi că nu exista

exploatarea omului de către om, acesta fiind un drept numai al statului.

Ori poate ați crezut că vă voi vorbi despre potolirea unor patimi vechi, datorită scumpirii băuturilor pe de o parte şi lipsei gologanilor pe de alta, ori de faptul că nerepararea străzii Bogdan Dragoş - zona Bălcescu - contribuie la traiul tihnit al celor ce locuiesc aici, pentru că zgomotul maşinilor şi praful s-au mutat pe străzi lăturalnice, mai puțin prăpăstioase.

Unui cetățean din Cordun care lucra la Roman, i-a rămas ceasul în urmă cu 10 minute, iar el a trecut prin barieră la 10 minute după accelerat. Vă dați seama ce s-ar fi întâmplat dacă ceasul ar fi mers bine? De aceea vă rog să fiți de acord cu mine, că tot răul are partea lui bună.

CUM A APĂRUT MAZETA

În numărul trecut al „Gazetei de Roman” a apărut o rubrică nouă: „Mazeta de Roman”, pentru că n-am găsit pe cineva care să ne maranteze că ne poate repara maşina de scris care în loc de m de la mască sau de la mamă (ex.”o mamă de produse nu a fost livrată din cauza unor mură-cască de la desfacere”, ori „mama în do major” etc). Cum zic, în loc de g bătea m de la mamă, ca atunci când te referi la cei ce tram țara înapoi sau la cei ce ne-au făcut de râs în Mermania, cerşind sub motiv că sunt luptători din revoluție şi zici „mama lor de escroci!”.

Odată a venit unul ca să o repare dar a ars mazul de pomană cum se făcea pe vremuri şi cum mai fac şi azi unii din întreprinderi şi instituții şi molfăia toată ziua mumă, şi era aşa de mureş că nu-i stătea mura toată ziua ca unei mămici care vorbeşte la telefon câte o oră pe banii instituției, aşa că nu l-am lut de maică să-l dau afară, cum fac unii şefi cu subalternii care le-au aflat unele potlomării, ci am pus mâna pe un hadara de morun de a momit trei zile. Cum moliciunea înconjoară iar foamea dă de-a dreptul, a venit după aceea şi a zis că n-a reparat maşina nu că nu a avut must, dar l-a supărat muta. Şi a dres-o de a mătit-o.

Aşa s-a născut o nouă rubrică în mazeta noastră.

PRINȚESA

Într-o sală de aşteptare, o tânără doamnă stătea pe o bancă alături de un moşneag ramolit, iar în spatele lor cineva trăgea cu urechea, de-ai fi zis că-i un turnător de pe vremuri.

-Îmi amintesc cu plăcere de anii când tatăl domniei voastre era rege. Ce vremuri! zise moşneagul cu nostalgie, cum am spune noi gândindu-ne la anii'70.

Atât i-a trebuit străinului. Într-o oră a aflat tot oraşul că o prințesă călătoreşte incognito împreună cu valetul ei. În fine, a venit şi trenul lor, s-au urcat ca nişte oameni obişnuiți, ceea ce a făcut pe mulți să se mire cât de bine ştie să se prefacă prințesa, de parcă prefăcătoria, în general, n-ar fi o caracteristică femeilor (ca şi a unora din cei care fac politică).

Bătrânelul stătea pe coridor şi la jumătatea drumului a intrat în compartiment.

-Prințesă…

Dându-şi seama de gafă, s-a adresat tovarăşilor de drum:

-Aşa-i spun de când era mică. Aşa o alint eu. Apoi din nou către prințesă, şoptit, pe un ton îngrijorat:

-Am încurcat-o. Interpolul e pe urmele noastre.

-Interpolul? întreabă într-un singur glas trei barosani care numai pe degetele mari nu aveau ghiuluri şi care ştiau că doamna-i o prințesă. Interpolul?

Prințesa s-a arătat şi ea alarmată dar, după ce barosanii au coborât la prima stație, s-a liniştit şi s-au putut relaxa amândoi, ca lumea, pe cele două banchete.

În vremea aceasta, un ziar dintr-un oraş e provincie a primit un fax cu fotografia tinerei doamne, câteva date despre ea, şi informația că stația terminus a călătoriei sale era oraşul respectiv.

În fine, au ajuns, s-au urcat într-un autobuz ca muritorii de rând (doar călătoreau incognito), iar în spatele lor, nimeni altul decât un redactor al ziarului, care era numai ochi şi urechi.

-Prințesă era să uit. Am o veste tristă. Castelul de pe valea Rinului va fi terminat abia în septembrie.

Prințesa îl fulgeră cu privirea pe bătrânul ramolit, în vreme ce redactorul ziarului nota ceva pe genunchi. La coborâre, se legitimă şi încercă să o intervieveze ca pe un oarecare cetățean, ce părere are de…ca apoi să treacă la alt subiect, dar tânăra doamnă tăcea ca un peşte şi de aceea, după o oarecare documentare, în ziar s-a scris că prințesa era o fiică a oraşului, plecată demult în străinătate, unde s-a căsătorit cu un prinț. Din motive numai de ei ştiute, doamna a revenit pe meleagurile natale, precum orăşenii care speră să-şi recapete pământul. În scurt timp, persoana în chestiune era cunoscută atât de femeile care îi găseau cusururi, cât şi de bărbații care îi găseau calități.

Ce s-a întâmplat după aceea? Doamna s-a băgat în politică şi la puțin timp a ajuns mare, ca mai târziu toată lumea să se întrebe de ce şi-o fi făcut vilă într-o stațiune balneară, câtă vreme are un palat pe valea Rinului. De unde atâți bani? Dacă aş fi locuit acolo, poate asta m-aş fi întrebat şi eu.

La puțin timp, cu date concrete, cazul prințesei a fost elucidat. Era într-adevăr prințesă: tatăl ei, un bețiv notoriu, era supranumit regele bețivilor, iar moşneagul ramolit era un şarlatan cu diplomă, care avea menirea de a pregăti terenul acțiunilor. Prin oraş se aud şi acum omeni care zic: „Poftim! Am vrut un mai-mare de viță nobilă şi ce-am căutat am găsit…Iar referitor la vilă, se zice că niciodată oamenii nu se mai satură. Pardon! Ne-am săturat până peste cap.

POVESTEA VORBEI (II)

Dacă citim în Sadoveanu, Ispirescu, Negruzzi, Coşbuc şi mulți alții, dar mai cu seamă din Creangă, vom vede cât de bogată şi expresivă este limba noastră. În ultimul timp, având mai mult contact cu oamenii de la țară (nu, nu am primit pământ, cu toate că nu am avut niciodată; am stat la țară cu alte treburi), cum zic, având contact mai des cu aceşti oameni, am savurat direct multe expresii şi, pentru că mulți tineri - mai cu seamă de la târg, înclină spre neologisme de multe ori inutile, am căutat să le pun în celălalt taler

al balanței explicarea unor locuțiuni şi expresii româneşti. Aşa bunăoară:

„A nu-i fi cuiva boii acasă” -a fi indispus. Expresia s-o fi născut odată cu înființarea colhozurilor româneşti, când țăranului i-au fost luați -printre altele- şi boii din bătătură, fapt ce generat indispoziții şi a creat expresia de mai sus, care azi e aplicată pe scară largă chiar şi celor care n-au avut boi.

„A scoate abur pe gură” -a răci gura de pomană. Expresia este folosită mai cu seamă când cineva atrage atenția celor în drept de starea jalnică a unor drumuri.

„A face pe boierul” -a nu-i ajunge cu prăjina la nas, adică a nu-i mai încăpea cămaşa. Se spune de obicei despre unul care a ajuns mare şi tare şi se umflă în pene ca un păun.

„A mânca borş” - a spune braşoave, adică a umbla cu gogoşi, a zice că, dacă voi fi ales, voi face şi voi drege, cu toate că ştii din capul locului că nu vei face nimic.

„A fi certat cu morala”- a-şi da cinstea pe ruşine. Se spune despre cineva care n-a fost strâns în chingi, adică n-a fost bătut la vreme şi care, fără să stea mult la chibzuială, bagă mâna în buzunarul altuia, ca apoi -dacă e prins- să i se dea de cheltuială, iar dacă e pus la muncă, stă acolo cât cioara în par. De aici parodia: „Cine fură şi nu-l prinde, are tot ce vrea”.

„A mânca banii cu lingura”- a întoarce banii cu lopata. Expresia era folosită când se vorbea de unii granguri din trecut care şi-au făcut de cap şi de ciolane. Mulți oameni au crezut că aceştia, după ce s-a spart buba, vor fi puşi cu botul pe labe, adică li se vor închide cărările, dar s-au înşelat, întrucât unii învârt afaceri mari, iar alții au nişte pensii de te sperii, adică ce nu s-a mai văzut.

„Oameni fără căpătâi”- care umblă lelea, care caută ce n-au pierdut, şi care, afară de o foame de lup, n-au nici cenuşă în vatră, cum sunt copiii străzii, cei cu adevărat săraci, iar nu cei care sunt trimişi la cerşit de rude cu mulți bani.

„Ce-am avut şi ce-am pierdut! - pagubă-n ciuperci, adică, atâta pagubă. Expresia e folosită mai cu seamă de multimilionarii care au riscat un milion la CARITAS şi l-au pierdut, dar nu poate fi auzită din gura celor ce au împrumutat de la toate neamurile ca să facă o sumă pe care au trimis-o la Cluj, în speranța câştigului.

„Ai carte, ai parte”- expresia este ieşită din uz, dacă prin „carte” se înțelege „studii”, că poți să fii tobă de carte şi să n-ai unde să munceşti, iar dacă prin „carte” se înțelege „document”, de multe ori expresia tot nu ilustrează adevărul, că sunt mulți oameni care au documente şi tot nu li s-a făcut parte. Urmăriți la televizor şi veți găsi exemple cu nemiluita.

„La capătul lumii” - peste 99 de hotare. Expresia este folosită când vorbim de cineva care a dat bir cu fugiții că n-o scoate la cap în țară şi de aceea îşi ia lumea în cap şi pleacă departe, unde i-a băgat cineva în cap că-s câini cu colaci în coadă şi nu-i intră în cap că nici acolo nu va avea unde să pună capul şi se întoarce cu coada între picioare, ca să cadă pe capul cuiva şi să tragă mâța de coadă ori să-şi bată capul cum ar putea câştiga o bucată de pâine.

După cum puteți constata, de expresii colorate nu ducem lipsă. Lipsă ducem de altele.

METODA IPATE N-A FOST CUNOSCUTĂ

Un român din diaspora susține că multă materie cenuşie (cum a fost bunăoară Culbecu’nostru) a plecat în bejenie ca să scape de prigoana comunistă, de prigoana unui partid care în realitate nici n-a existat; a existat - tot după spusele dumnealui - numai o adunătură de profitori care, sub masca bunelor intenții față de cei mulți, jecmăneau în toată regula şi, dacă nu mă credeți, puteți să întrebați pe unul Duca, din Constanța, care mi-a spus odată, că undeva, între Tulcea şi Medgidia, fusese pus şef al unui CAP un inginer agronom cu capul pe umeri, care le-a promis oamenilor că dacă vor munci, el le va da tot ce se cuvine şi aşa a şi făcut.

Tot ce rămânea după ce dădea cotele către stat era împărțit oamenilor care munciseră. Vestea că gospodăria respectivă merge ca pe roate a ajuns până la ceceu, aşa că nişte tovarăşi de acolo s-au dus personal să vadă cu ochii cum joacă pochii şi, după ce au vizitat saivanele şi tarlalele, s-au declarat în unanimitate mulțumiți şi i-au spus agronomului că se pregăteau de plecare. Cu alte cuvinte au bătut şeaua ca să priceapă calul, că nu li s-a pus nimic în portbagajul maşinilor. Dar agronomul n-a făcut-o pe niznaiul, ci le-a spus verde

în față că el dă la stat tot ce e de dat, iar ce prisoseşte împarte celor care au muncit, printre care, dumnealor, cei de la ceceu, nu se pot număra. Ca să nu lungesc vorba: după două săptămâni agronomul a fost scos din funcție pentru incompetență. Şi unde mai pui că şi el a fost făcut membru de partid. De ce? Pentru că n-a fost inspirat ca moş Ipate. Câți din noi nu au devenit membri de partid pentru că erau buni meseriaşi, studenți capabili, intelectuali, dotați ori țărani cu judecată sănătoasă dar care, în această calitate - ca să nu-i zic cusur - nu au făcut nimic rău semenilor lor şi nu au abuzat de funcții! Li se poate reproşa acum unora că fac politică? De bună seamă că nu.

Reproşuri pot fi aduse celor căror le-a venit totul de-a gata: şi de la abator, şi de la zahăr, şi de la unt, şi de la dracu şi de la tat'su iar salariile nemaipomenite le-au pus deoparte, adică au strâns bani albi pentru zile negre, bani nemeritați şi nemunciți pe care, după ce s-a spart buba, mulți i-au investit în afaceri serioase. Noi nu aveam voie să ne abatem de la morala proletară. Numai ei. Acestora să li se facă reproşuri! Un susținător al Puterii spune odată la radio că una din greşelile domnului Iliescu a fost ceea că a lăsat ca unii să se îmbogățească exagerat de mult în dauna celor mulți. Just a ridicat problema…respectivul.

Unii simpatizanți ai Opoziției spun că acest lucru s-ar dator faptului că şi el a fost membru de partid. Dar cine n-a fost? Numai moş Ipati din Poinița, pe când făcea serviciu la Roman, a reuşit să scape, că atunci când i s-a propus înalta cinste de a se face membru a dat din colț în colț, că nu ştiu ce, că nu ştiu cum, că el are darul beției şi îi este teamă să nu facă de râs partidul, dar până la urmă acesta s-a făcut de râs şi fără contribuția lui moş Ipati. De aceea, zic eu, că cei care se ştiu cu bube-n cap ar trebui să şadă în banca lor; e tardiv să spună că n-au cunoscut metoda Ipate.

MAI RĂU DECÂT ATÂT NU SE POATE!

Pe nea Cutare nu l-am văzut de multă vreme, ca să constat acum că a îmbătrânit de-a binelea şi că-l bate vântul. Adunase găteje din zăvoi şi se odihnea, abătut, pe iarbă.

-De ce stai ca găina-n lemne, nea Cutare? Zic eu.

-Domnule, zice, mă gândesc şi eu cum necazurile vin se duc pentru a face loc altora.

Tata a fost prizonier la nemţi şi, în lagăr, spunea adesea: „Mai rău de atât, nu se poate!”, cu toate că francezii - colegi de suferinţă - care aveau dreptul să primească pachete de la Crucea Roşie, ăi mai dădeau, din când în când, câte o bucată de ciocolată. S-a înşelat bietul tata, pentru că, atunci când s-a întors din prizonierat, i s-a luat pământul şi iar a zis: „Mai rău de atât nu se poate!” Dar s-a putut, pentru că, după câţiva ani, i-a demolat şi casa. Mă aşteptam să zică iar: „Mai rău de atât nu se poate!” şi a zis.

Ne-am mutat la târg unde, pe vremea aceea curgea lapte şi miere şi am trăit o bucată de vreme ca în sânul lui Avram - dacă cunoaşteţi expresia -, că tata lucra la fabrică, iar eu eram elev la profesională, de unde primeam gratis mâncare şi ţoale. Pe urmă el a murit, iar eu am crescut, dar şi-a băgat coada ducă-se pe pustii sau am fost deocheaţi, că la o bucată de vreme ziceam şi eu ca tata. Era perioada când aveam dreptul la jumătate de pachet de unt pe lună pe care nu-l vedeam cu anii şi, oftând, îmi aduceam aminte de vorbele lui: „Mai rău de atât, nu se poate!” Dar s-a putut, că odată m-am plâns unor prieteni că-i greu de trăit şi a doua zi am fost chemat undeva unde a trebuit să recunosc că trăim într-o epocă de aur şi că nu duc lipsă de nimic. Abia acasă, în timp ce nevasta îmi schimba compresele, i-am zis: „Mai rău de atât, nu se poate! Ba, uite că s-a putut, că a venit şi Revoluţia aducătoare de speranţe, care însă m-a dezamăgit, că am fost pus pe liber, iar acum nici la ajutorul de şomaj nu mai am dreptul. Am ajuns la sapă de lemn, în timp ce unii, care nu au muncit nici pe jumătate cât mine, sunt plini de parale precum câinele de purici. Mai rău de atât nu se poate!

A urmat o tăcere adâncă.

-Nene trebuie să ai încredere în viitor.

-Am încredere. Îmi sunt create toate condiţiile de a emigra.

-Unde?

-Unde nu este durere, nici întristare şi nici suspin. Eu voi da ortul popii, dar expresia moştenită de la alții va rămâne altora până în veacul veacurilor. Nu vezi? Apar mereu noi rele: şomajul, poluarea atmosferei, scăderea imunității naturale, inactivitatea unor organe administrative - că nici după atâția ani n-am reuşit să redevenim județ. Dumneata, ce părere ai?

-Mai rău de atât, nu se poate!

CUM SE POT ÎMBOGĂȚI UNII DIN ERORILE ALTORA

În cele ce urmează nu vă voi spune cum sugativa s-a născut dintr-o eroare de fabricație, că un muncitor a uitat să pună în pasta de hârtie o substanță care să o satineze şi astfel, din eroarea unui muncitor, s-a îmbogățit fabricantul, ci despre altă problemă. Când zic „eroare" nu mă gândesc la inexactitate, la neadevăr, la aberație sau la absurditate, ci la o nuanță a acestora de-i zice greşeală. Despre asta vă voi vorbi. Cei care îmi cunosc năravul bănuiesc poate că mă voi lega de uşurința cu care, după Revoluție, s-a lăsat să intre în țară nu numai români exilați cândva ci şi diversioniști şi spioni de tot soiul, precum şi profitori străini care, cu un pumn de dolari câştigați cu uşurință în țara lor, au cumpărat la Sinaia vile pentru construcția cărora a curs mută sudoare, oameni care, tot aşa, s-au îmbogățit din greşelile altora. Nu. Nu asta am vrut să spun; nici nu mi-a trecut prin cap aşa ceva. Păcatele mele!

Vreau să vă vorbesc de erori săvârşite într-un alt domeniu şi anume în filatelie. Cei ce fac „săpături" în această direcție au constatat că în colița „Ferdinand", emisă în 1993, s-a strecurat următoarea eroare: la harta actualei Românii apare şi Basarabia într-o culoare ceva mai închisă decât restul hărții. Până aici toate-s bune şi la locul lor, numai că în aceeaşi culoare închisă apare şi Delta. Din această eroare s-ar putea să se îmbogățească ucrainenii, susținând că - conform unui timbru românesc - pământul dintre brațele Chilia şi Sf. Gheorghe le aparține tot lor. Când eroarea a fost descoperită, Poşta a retras de pe piață toate colițele care nu s-au vândut şi le-au dat foc. Minciună am auzit, minciună vă spun. Până atunci însă,

câţiva filatelişti au reuşit să cumpere câte o coliţă-două şi, numărul colițelor „rămase în viață” fiind foarte mic, valoarea lor a crescut foarte mult. Iată aşadar cum se pot îmbogăţi unii din erorile altora. Eroarea a săvârşit-o graficianul care a făcut macheta coaliției. Dar câte erori nu fac unii politicieni de pe urma cărora unii se îmbogățesc, iar alții ajung la sapă de lemn! Erorile pe care le descoperă ochiul expert al filatelistului sunt publicate în reviste de specialitate, întrucât ele nu supără pe nimeni (pe de o parte), iar pe de altă parte, datorită lor, valoarea lucrurilor creşte. Dar oare în orice domeniu erorile sunt publicate şi au partea lor bună? Nu. Categoric nu. Şi totuşi, a greşi e omeneşte, iar în asta găsim scuza că vom spune şi noi, ca filosoful latin, că suntem oameni şi nimic din ce e omenesc nu ne este străin. Chiar şi Iorga al nostru spunea că: „Unde se lucrează e şi de măturat!” Uf! Şi tare s-ar cere puţină curăţenie.

Poate mi se va reproşa că văd totul în gri, că sunt pesimist şi că văd numai erori la tot pasul. Parțial aşa-i. Spun „parțial” întrucât recunosc că „pe lângă săgețile care zboară aiurea mai este trimisă şi câte una la țintă”. Dar, ca să revenim la oile noastre, am perfectă dreptate: medicul nu trăieşte din greşeala pacientului care a stat în curent şi i s-a înțepenit gâtul? Avocatul nu trăieşte din greşeala unui individ care la furie a dat cu sapa? Ziaristul nu trăieşte din erorile pe care le fac cei mari şi care îi inspiră condeiul? Caricaturistul de la un ziar al Opoziției nu trăieşte şi el din aceeaşi sursă? Şarlatanul nu trăieşte din banii celui care greşeşte crezând că i se va da de lucru în străinătate? Stoica, de la „Caritas”, n-a trăit şi el din greşeala celor care au sperat într-un câştig fără muncă ori din greşeala celor care i-au dat aprobare de funcționare? Şi lista nu se termină aici; aş putea să vă dau exemple cu nemiluita de felul cum se îmbogățesc unii din greşelile altora.

TOAMNA, MUSCA ŞI ALBINA

Toamna bate la uşă şi peste puțină vreme va începe culesul strugurilor, dar nu despre asta vreau să vă vorbesc, ci despre cele două gângănii. Prima e o sălbăticiune, cu toate că trăieşte pe lângă casa omului, iar a doua e oarecum animal domestic şi rareori ajunge

să se sălbăticească, la fel ca un copil scăpat de sub controlul părinților, că se roiesc, de obicei, când stăpânul nu le asigură condiții „omeneşti” de viață, iar ele se stabilesc într-un imens ciorchine pe o creangă din livezile vecinilor, iar nu în America sau în Germania. Şi pe cât e de spurcată musca ce se bagă şi se aşează peste tot, precum cei care îşi schimbă uşor convingerile, pe atât de harnică şi curată e albina. Se şi spune că „albina te duce la miere, iar musca la scârnă”. Şi pentru că pe cele din urmă unde nu vrei acolo le găseşti, s-au inventat fel de fel de metode de exterminare, cum ar fi: muscamorul, hârtia cu lipici, paleta cu „plici!”, flit-ul şi, mai recent, spray-urile împotriva dăunătorilor. Apropo: am auzit că în America, cu ani în urmă, împotriva dăunătorilor extrem de periculoşi se folosea scaunul electric. Cu albina e altă poveste. Sunt organizate mai ceva ca nemții. În primul rând reginelor, de-i mai zice şi matcă, se îngrijeşte ca stupul să fie sănătos şi puternic. Halal! Lăptişorul lor (lăptişorul de matcă) e foarte apreciat de oameni şi foarte scump, întrucât o albină se mulge greu, că nu stă la muls şi varsă donița. Marea majoritate a locatarilor unui stup o formează albinele lucrătoare, stupul fiind un loc unde nu e cunoscută zicala: „doi cu sapa, trei cu mapa”. De munca lor profită capitalistul, adică apicultorul, numit aşa de către Tudor Muşatescu, deoarece trăieşte din munca altora. În stup mai sunt şi albine specializate pe munci gospodăreşti, adică deretică, fac ventilație la puiet etc. Şi îşi fac conştiincios datoria, nu ca unele femei de serviciu care spală scările de la bloc o dată pe an, când este inundație la ultimul etaj. Dacă un intrus - bunăoară un şoricel - le-a violat domiciliul (albinelor), acesta este omorât şi învelit într-o substanță izolatoare şi antiseptică, a cărei rețetă a fost luată probabil de la vechii egipteni, care cu ea îşi îmbălsămau mumiile. E vorba de propolis. La urdiniş sunt paznici la fel de conştiincioşi; nu intră nimeni cu droguri, cu arme, cu cărți de istorie falsificată, din care să rezulte că stupul nu e al albinelor etc.

Dacă intră o albină străină cu sacoşele pline, e lăsată să intre, dar dacă e prinsă că umblă cu cioara vopsită, atunci e luată la întrebări. Nu v-am spus eu că stupul e un exemplu demn de urmat? Partea proastă e că în stup sunt şi trântori. Dar unde nu sunt? Numai că aici sunt marginalizați câte puțin, până când sunt dați afară din bloc. Cât e glumă, e glumă; mare lucru albinele astea! Cât e ziulica de mare muncesc. Bagă la cap, tinere! „Vulpea care doarme, nu

prinde pui!" Tu, care te scoli la zece şi n-ai chef să faci nimic, nu uita că „lenevia roade viața mai mult decât munca" şi că „lenea e o sinucidere blândă". Aşadar, „să-ți fie ruşine de tine, dacă ai ajuns un suflet obosit într-un corp plin de vigoare".

Am ținut să scriu despre albine, deoarece cu un an sau doi în urmă, cineva de la Panciu a venit la Roman să recruteze oameni pentru culesul strugurilor, iar câțiva şomeri cărora li s-a adresat au refuzat oferta, sub motiv că acolo se cere muncă, aşa că cetățeanul cu pricina a plecat mai departe, la Paşcani, sperând să găsească acolo oameni cărora să le placă munca şi dulceața strugurilor, ca albinelor. Atenție mărită: toamna bate la uşă!

MERELE DE AUR

Ani, pe când se potcoveau puricii cu caiele de aur, deci, pe vremea când se găseau caiele, trăia un împărat care avea trei fii, iar în grădina lui creştea un măr care făcea mere de aur, da' împăratul n-avea baftă să le vadă coapte, că după ce dădeau în pârg, venea un mangliu care dădea cu jula cu atâta iscusință, de-ai fi zi că a făcut practică la Roman.

De aceea feciorul cel mare, care se dădea rotund, ca mai toți cei care în trecutul nu prea îndepărtat erau promovați în funcții, s-a dus la tat-su şi i-a zis: „Tată, eu mă duc la caraulă şi de nu pun gabja pe gealat, să nu-mi spui cum mă cheamă". Şi s-a dus. Numai că, mort de somn, că-şi pierduse nopțile ba la barbut, ba la cineva care avea video şi casete deocheate, cum fac mulți tineri ai zilelor noastre, a adormit tocmai când zmeul - că el era hoțul - a intrat în grădina palatului bine-mersi, fără să-l întrebe cineva cât e ceasul.

S-ar crede că, de atunci, s-au înființat controalele pentru paznicii de noapte. În zori, când se scoală Haplea, ce credeți? Merele nicăieri, iar hoțului pune-i sare pe coadă. Tat-su i-a făcut o muştruluială de i-a mers buhul ca de popă tuns: „Mă, nu eşti bun nici de zama oului!" Şi l-a trimis pârcălab într-un județ îndepărtat, să vadă şi el ce înseamnă să trăieşti dintr-un salar şi să nu-ți poți construi decât un palat pe an.

În anul următor şi-a încercat norocul şi fratele mijlociu, dar nici acesta n-a făcut mare brânză.

Când veni rândul lui Prâslea, care era uns cu toate alifiile şi ştia până şi toaca în cer, acesta, după ce bău câteva ceşti din cea mai popularizată cafea la ora aceea, s-a pus la pândă şi pe la miezul nopții numai ce aude un fâlfâit de aripi şi apare deasupra copacului în chestiune o pasăre mare şi urâtă, ca la desenele animate. Atunci Prâslea şi-a încordat arcul şi…zdrang! „Ah! - a gemut pasărea - cu acesta am feştelit-o!” şi dispăru în înaltul cerului iar el a cules merele şi le-a dus la palat: „Tată, ți-am rupt gura!”. Şi, fără să mai aştepte felicitări, a încălecat pe un bucefal de toată frumusețea, cum erau cei din herghelia de la Mangalia, pe care gurile rele spun că ar fi pierdut-o prințişorul la jocurile de noroc în străinătate. Cum vă zic, a încălecat pe cal şi s-a dus să-l caute pe zmeu, că acesta lăsase o dâră, de parcă n-ar fi fot inițiat în meserie. A mers el ce a mers şi a ajuns pe un tărâm unde a dat de un palat al zmeului, care era acoperit numai şi numai cu aur, că tablă galvanizată nici zeul nu găsise, cât era el de zmeu, iar în uşa palatului cine alta decât o fată suplă ca o regină şi frumoasă ca o artistă îl aştepta? Prâslea al nostru, crescut printre copiii de la marginea împărăției, s-a apropiat de ea şi în loc de „hello!”, ca toată lumea, i-a zis: „Nebuno, ştii că eşti bine?”.
„Lasă-te de cioace - l-a sfătuit fata - vezi că dacă vine zmeul ai voie s-o încurci”. Şi n-apucă să termine vorba că numai ce apăru zmeul, o pocitanie mare care însă n-auzise nici de ninja şi nici de faptul că la Liceul 3 se dau lecții de karate. Aşa că, după ce a scos țipătul specific care l-a băgat pe zmeu în toate răcorile, Prâslea i-a făcut o figură şi l-a trimis la podea pentru totdeauna. Nu se ştie dacă fusese votată pedeapsa cu moarte sau dacă lui, în calitate de prinț, i se admite orice. După ce le-a eliberat şi pe celelalte două surori ale celei dintâi, toate au început cu gura: „Prâslea cel frumos nespus, libertatea ne-a adus!”, de-ai fi zis că e o manifestație de pe vremuri. După ce a trecut prin multe peripeții mai dihai ca unii dintre tinerii care au ajuns ilegal peste Atlantic, s-a întors la tătâne-su şi s-a însurat cu cea mai cea dintre cele trei surori, că de necazuri nimeni nu scapă.

După ce a trecut o vreme, mărul s-a sălbăticit, iar în grădina platului pasc vitele satului, ca şi-n multe alte locuri rămase de izbelişte şi cărora ar trebui să li se acorde un statut special. Ca să nu

vă trimit prea departe, mergeți la Văleni, în județul nostru, să vedeți ce s-a ales din parcul în care trona cândva copacul cu lalele, şi veți înțelege de ce nici mere de aur nu mai avem

DE-AR TRĂI AZI POETUL

Mi-ai dăruit, frumoasă doamnă, o călimară de argint
Cu două guri întunecate, ca două porți de labirint,
În care gândurile mele... n-am să le-afund, nici pomeneală.
Că nu mai am de ce mă teme, le voi da toate la iveală.
Scafandru-nchipuirii mele, din fundul ei, poate, va scoate
Epava - fapte de - altădată - ce încă nu au fost uitate,
Dar n-au fost scoase la lumină, nu că scafandrii nu cutează,
Dar s-ar părea - ba chiar e sigur - că adevărul deranjează.
Şi tot în noaptea ei adâncă, găsi-voi vorbele acele

Cu care critica-voi aspru că nu sunt bani pentru şosele,
Că dacă omul cu maşina ar vrea să meargă la Vaslui,
Până să treacă de Bălcescu, e vai de capul ei şi-al lui.

S-ascund în bezna ei lichidă şi rece cifrele cu care
Voi calcula ce-mi mai rămâne până la leafa viitoare,
Dacă plătesc acum lumina, chiria, apa şi căldura,
Ca să constat cu amărăciune că mai rămân taman cu bura
De gologani să-mi cumpăr sare, chibrituri, zarzavaturi, pâine,
Ca să nu crăp şi s-o pot duce, cum zicem noi, de azi pe mâine.
În întunericul ei jilav aşteaptă semnele pe care
Le etalez la coada frazei, atunci când pun o întrebare
La care nici nu sper răspunsul, cum ar fi asta, bunăoară:
„Tolerăm mult ca-n borşul nostru să sufle alții dinafară?”
Când ai aşa o călimară, ce gânduri triste începi să depeni!
Închei aici, frumoasă doamnă, întrucât simt că-mi ies din pepeni.

N-AM DE CE SĂ MĂ PLÂNG

M-am întâlnit cu nea Cutare. Mă aşteptam să înceapă iar să se caine.

-Greu, zic eu.

-Eu n-am de ce să mă plâng. N-am de gând să mă mai cain ca până acum, doar nu mai văd atâtea nedreptăți ca altădată. Poate că şi pentru că stau mai mult închis în casă. Ce-i drept, mai evadez uneori, când mă duc la pădure după ghebe, bunăoară, ca să mai diversificăm meniul. Şi atunci nu iau autobuzul, nu că m-aş zgârci la câteva sute de lei, sau că nu le-aş avea - atâta bănet să aibă duşmanii! - dar pe o vreme aşa frumoasă e păcat să nu iei o gură de aer. Mai dau şi eu burta asta jos.

Care burtă?

-Ai dreptate. Ce m-aş face dacă aş consuma carne? Somn greu, colesterol... Câtă grijă pentru sănătatea omului! Şi de ce m-aş duce cu maşina la Gâdinți? Am mai fost odată şi m-am întors când am vrut să aduc lapte pentru frământat şi când datorită gropilor de pe Bogdan Dragoş, laptele s-a făcut unt. Vezi, deci, ce avantaje avem noi, romaşcanii? N-am de ce să mă plâng. Noroc că nu am în casă aur sau alte valori, de grija cărora să nu pot dormi. Asta nu înseamnă că nu rămân adesea cu ochii în tavan şi mă întreb cui datorez faptul că o duc atât de bine. Poate când n-am somn ar trebui să citesc, dar sunt scumpe, şi kilowatt-ul şi cărțile, iar Biblioteca municipală, cum

ştii, e în reparaţie de câţiva ani. Şi totuşi nu mă plâng, că norocul dă peste om când nu se aşteaptă.

Chiar ieri am scos pantofii de zile mari de la reparat şi cizmarul i-a împachetat într-un ziar din ′90, pe care, acasă, l-am citit în întregime. Ce mai vor, domnule, şi minerii ăştia? Eu am un venit de 20 de ori mai mic decât ei, şi tot nu mă plâng, iar fostul preşedinte nu avea salariu deloc. Şi n-o ducea rău. Bani nu sunt? Dacă treburile o să meargă tot aşa şi nu va fi stopată specula, în curând voi pleca în piaţă cu un milion, din care voi lua o pâine şi două legături de pătrunjel.

-Te văd bine dispus.

-Da, i-am spus nevestei că am primit de la cineva 150 de mărci, iar ea a început să viseze că va pune pepeni la murat şi că n-o s-o mai doară inima când va da 1400 de lei pe jumătate de ulei, care pleacă din fabrică cu 800. S-a dezumflat repede când i-am spus că am şi mărci germane şi japoneze...

-Dar japonezii n-au mărci, ei au...

-Mărci poştale, domnule. Ştampilate. Şi ce-am mai râs! După cum vezi, nici de momente amuzante nu duc lipsă. De ce să mă plâng? Pantofii pe care-i port acum nu mai au tălpi, dar am citit undeva că e tare sănătos să umbli desculţ. Aşa că, de ce să mă plâng? Nu e de ajuns că se plânge aproape o ţară întreagă? Ce-aş fi făcut dacă aş fi avut şi eu pământ şi l-aş fi dat la asociaţie? Păţeam ca alţii! Nu primeam nimic, ba mai trebuia să mai dau şi bani.

-Nu ai sentiment de revoltă neputincioasă când vezi că şi alţii, ca şi tine, nu au de ce să se plângă?

-Am. N-am de ce să mă plâng.

DIN NOU DESPRE RELATIVITATE

Despre relativitate am mai scris. A mai scris şi unul Einstein, dar ce ştia el despre vremurile noastre şi despre problemele care ne frământă, ca să poată da cazuri concrete? Cel mai tipic caz de relativitate e cel cu statul, că, dacă din lene sau şomaj, un om nu face nimic, nu înseamnă că stă. Repaos absolut nu există; el se învârteşte odată cu pământul. Nu stau în repaos absolut nici chiar cei care se învârt şi le vine totul de-a gata. Ori, alt caz, tot cu Statul, când pe

vremea ciuruitului se spunea că în România niciodată nu s-a trăit mai bine. Era un mare adevăr relativ; neam de neamul lor n-a trăit mai bine decât secretarii de partid şi - în general - ca toţi cei din aparatul politic. Sau, alt caz de relativitate: se spune că ţiganii sunt hoţi. Oare aşa să fie? Sunt toţi hoţi? Nu. E o mare greşeală. Şi, la urma urmei, unde nu se fură? În America nu se fură? În Germania nu se fură? „Cum? - poate mă veţi întreba - fură nemţii?" Am spus eu aşa ceva? Am spus că se fură în Germania. Sau, la noi, numai ţiganii fură? Numai ei.

Unii granguri din cei care au acces la valori mari nu au furat, ci au făcut fraude sau au adus prejudicii. Alta: dacă este atacată problema străzilor din Roman, cum că ele ar fi într-o stare jalnică, problema este relativă; cunosc un loc unde, pentru câteva crăpături pe carosabil, a fost înlocuit asfaltul, aşa că situaţia nu poate fi generalizată. Se fură cruci din cimitire şi se pun pe foc. E adevărat, dar e relativ; nu se pun pe foc crucile de piatră ori de fier şi mai sunt cimitire în care fenomenul este exclus.

La Poienița, bunăoară, câteva cruci vechi stau rezemate de un vişin bătrân şi nimeni nu le fură, nu pentru că aici n-ar fi oameni care nu-s duşi de multe ori la biserică, ci pentru că cimitirul se găseşte la marginea pădurii. Că activităţile culturale şi-au pierdut din intensitate e iarăşi un fapt relativ. În trenuri nu găseşti un compartiment în care doi - trei călători să nu dezlege integrame - furia (norvegiană) a secolului. Unii evită ziarele,
nu că ar costa un pol bucata, dar le este teamă să nu facă atac de cord la aflarea unor preţuri la produsele alimentare, sau a unor noi fisuri la Cernobâl.

Stăm prost cu cultura? Am văzut oameni cu un îndoielnic nivel cultural care umblă cu cărţi la ei.

Alţii au şi zaruri. Artele plastice decad? Relativ o fi aşa, dar veniţi la noi la bloc să vedeţi toţi pereţii desenaţi cu figuri ninja ori umpluţi cu texte politico-administrative cum ar fi: „Domnule primar, când ne faceţi judeţ?"

Să ne întoarcem puţin în trecut. Legionarii au fost vorbiţi de rău. Relativ era adevărat, dar nu pot pricepe de ce până la Alice Voinescu nu s-a spus că ei, care au greşit pentru că au pus accentul pe virtuţile străbune, pe stil de viaţă străbun, simţiri care, din păcate, au fost interpretate prin sensuri împrumutate, zic, de ce nu s-a spus

că ei au fost cei care au ctitorit frumoasa catedrală de la Rădăuți? De ce? Pentru că ar fi atârnat prea greu în balanță, față de cei care au distrus biserici şi au făcut crime mai mari şi mai odioase. E vorba de perioada comunistă, dar şi aici intervine relativitatea: să se fi făcut în comunism numai lucruri rele? Nu.

S-au făcut şi lucruri foarte rele, ba chiar şi unele foarte bune, printre care putem aminti faptul că, pe atunci, fiecare om se putea bucura de un loc de muncă şi că toți tinerii căsătoriți îşi puteau cumpăra din prima lună mobilă. Nu-i puțin lucru. Dar, să nu ne pierdem curajul! Să mergem înainte, că o să fie bine! Un bine - ca să nu mă abat de la subiect - relativ.

CRONICĂ

Cică la un bloc turn (P+10), din nu ştiu ce oraş, la ultimul etaj, când ploua locatarilor le curgea apa în cap, că asfaltul de pe acoperiş, vechi de când blocul, era crăpat în mii de locuri. S-a turnat alt asfalt, iar după un an iar le curgea apă în cap, din care pricină toate apartamentele erau pline cu castroane pentru supă, cu platouri pentru boeuf, cu farfurii, căldări, tigăi şi mai gândiți-vă şi dvs. ce s-ar mai fi putut pune. Oamenilor le-a venit ideea să pună acoperiş de țiglă, internită ori tablă şi au propus acest lucru locatarilor de la celelalte etaje, ca să strângă fonduri şi să demareze lucra-

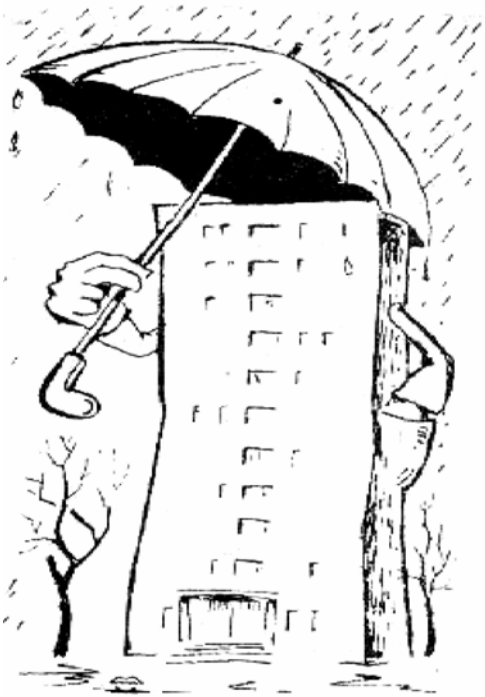

rea, dar aceştia s-au dat în lături spunând că nu ştiu ce, că nu ştiu cum, că lor nu le curge apa în cap şi, în consecință, nu dau nici o leţcaie, să-i pici cu lumânarea. Şi de aceea, odată, când turna cu găleata, cei de la etajul 10 au dat drumul la robinete şi le-au inundat apartamentele celor de la 9. Aceştia, la rândul lor, au apelat şi ei la oameni să pună bani pentru acoperiş, dar au întâmpinat acelaşi refuz şi de aceea, odată, când turna cu găleata, au procedat ca cei de la 10 şi au inundat apartamentele celor de la 8, care la rândul lor au apelat la oameni…şi tot aşa, după 9 ploi, cei de la etajul 1 i-au inundat pe cei de la parter, dând vina pe ploaie, iar a doua zi, în câteva ceasuri s-a adunat întreaga sumă pentru a se cumpăra căpriori, asterială şi învelitoare.

I-am propus unui responsabil de scară de la noi din târg să importe soluția şi să sugereze ideea celor de la ultimul etaj, cărora le plouă în casă, dar s-a arătat neîncrezător: „Dom'le - zicea el - unii din oamenii noştri nu plătesc nici întreținerea, chit că printre ei sunt unii plini de bani, d'apoi să mai dea şi pentru acoperiş!"

Am bătut în retragere. Mă gândisem că pentru blocurile mai vechi nici n-ar fi fost nevoie de zece ploi, ci numai de patru, iar dacă nu putem importa soluția să apelăm la alta: să plătim unii pentru alții cum, cică, se procedează cu „fondul de rulment", mai ales că după o analiză amănunțită s-a constatat că soluția cu inundarea apartamentelor nu poate fi tradusă în fapt pentru că nu întotdeauna când plouă curge şi apa la robinet Şi atunci? Atunci aş propune ca, prin rotație, fiecare familie care nu dă bate-mă, omoară-mă, nu găsesc gologanii să locuiască o toamnă la ultimul etaj. Altă soluție,.

ÎNTR-O NOUĂ VIAȚĂ

Există o credință care susține că, aşa cum viața pe pământ e trecătoare, tot aşa e şi viața de dincolo de mormânt. Cu alte cuvinte, la un oarecare interval de la deces ne naştem din nou. Nu sunt adeptul acesteia, dar, dacă ar fi să fie aşa, mă întreb: oare această nouă naştere ar fi întâmplătoare? N-aş crede.

Ceva îmi spune că cel care a scurtat viețile multora şi a muşcat din pământul unei țări vecine, se va naşte într-o țară care cândva va fi cotropită şi parțial anexată alteia, ca să simtă amarul

despărțirii de patria - mumă. Cel care a cumpărat cu greutăți false mai grele decât cele normale şi a vândut cu greutăți mai uşoare decât acestea, va fi furat la cântar toată viața, iar după moarte faptele lui bune vor fi cântărite cu greutățile cu care a vândut, iar cele rele cu greutățile cu care a cumpărat.

Cunosc eu pe cineva care a înfometat o țară. S-ar putea să se nască undeva în lumea a treia, unde apa se cumpără iar pâinea e cu ciubote roşii şi va fi ținut în arşiță ceasuri întregi pentru a-l aştepta pe preşedintele țării respective, ca să-l aclame.

Mai cunosc pe unul de la noi din târg, care într-o nouă viață s-ar putea să-şi câştige pâinea cu volanul şi să aibă parte numai de trasee afurisite, cum ar fi bunăoară strada Bogdan-Dragoş. Cel care nu-şi repară maşina şi umple şoseaua de fum înecăcios, s-ar putea ca într-o nouă viață să lucreze la „Fontax", la curățătorie, ori într-o uzină chimică cu instalații îmbătrânite, care scapă gaze nocive pe la toate încheieturile. Cel care ți-a vândut vin îndoit cu apă, va bea toată viața numai şpriț. De cel care a persecutat un om nevinovat ori a judecat strâmb, într-o nouă viață nedreptățile se vor ține scai. Dacă mai există câte o asistentă într-un spital, care nu-ți face injecția prescrisă de medic, ci alta mai ieftină şi mai uşor grăbită, pentru a şi-o însuşi pe prima, o putem plânge de pe acum; s-ar putea ca într-o nouă viață să fie o fire bolnăvicioasă şi să-şi facă profundorul ciur de două ori pe an. Iar bucătarul ori administratorul unei cantine, care fură din ceea ce ar trebui pus la cazan, va cerşi pe la porțile oamenilor o bucată de pâine.

Temeți-vă, aşadar - voi, cei care faceți legi şi nu urmăriți dacă sunt respectate; voi, care vindeți cu un preț prea mare ceea ce cumpărați cu unul foarte mic; voi, care vă faceți că nu vedeți acest lucru, cu toate că aveți căderea de a lua măsuri; voi, cei care faceți războaie sau băgați zâzanie între state-ba chiar şi armament; voi, care bârfiți toată ziua că şedințele în Sfatul țării se țin de foarte multe ori cu sala goală, sau raportați vecinei la o cafea că ați văzut-o pe madam cutare cu un angrosist însurat, că la apartamentul nu ştiu care figurează două persoane dar locuiesc cinci, că doamna Pişcupescu scutură țoalele în balcon ca să intre tot colbul în apartamentul celui de sub ea, sau că din cauza lui Ics sau Igrec n-o să aveți la iarnă căldură, că n-a plătit întreținerea de trei ani. Şi ce-i cu asta? În locul lor s-ar putea să plătim noi. S-au mai văzut cazuri. De ce să bârfim?

Dacă cei în drept nu se bagă, de ce să ne băgăm noi? Vom rezolva ceva? Nu. Şi păcatul e al lor, că în altă viaţă madam Pişcupescu va locui într-un cartier rău famat, la parter, copiii megieşilor îi vor sparge geamurile şi toată putoarea de pe platforma de gunoi a oraşului, tot fumul maşinilor ieşite din uz, toate grosolăniile spuse de bădăranii de pe stradă şi tot colbul din covoarele de pe bătător vor intra la ea în apartament.

Dar tot eu mă întorc şi zic; putem trece atât de uşor peste gunoiul din ochiul altuia, numai pentru ca, în altă viaţă, nici greşelile noastre să nu fie luate în seamă? Trebuie. Trebuie să nu mai spunem nimic, pentru că şi aşa nu ne aude nimeni. Dar, sunt optimist. Să avem răbdare! Ceva îmi spune că o să fie bine…într-o nouă viaţă.

GULLIVER ÎN ŢARA NEMULŢUMIŢILOR

Cap.I: **Autorul arată cum a ajuns acolo şi ce a văzut**

Iubite cititorule, mi-au fost dragi călătoriile de când mă ştiu şi, referindu-se la acestea, un prieten care-l citise pe Thoreau mi-a spus că „nu merită să ocoleşti lumea ca să numeri pisicile din Zanzibar”. Dar ce treabă am eu acolo? Eu am venit într-o ţară frumoasă , pe care şi elveţienii ar invidia-o. Păi ce, au ei bălţile din Deltă sau de pe unele străzi din Bălcescu? N-au. Şi n-am ajuns în ţara nemulţumiţilor nici cu un transport cu ajutoare în care, pe lângă unele lucruri bune s-au primit şi medicamente expirate sau aparatură medicală ultramodernă scăpată de la bombardamentele din timpul celui de-al doilea război mondial şi nici să cumpăr cu te miri ce făbricuţă de-a lor, ci mă aflu aici din cauză că cineva vrea să mă folosească drept suport ca să-şi etaleze ideile. Şi ce-am văzut aici: pe malul unui râu, doi pescari amatori încercau să prindă peşte. Cum în ziua aceea peştele avea apetitul scăzut, au început să se laude cu ce-au prins săptămâna trecută, ca să treacă timpul mai uşor. Până la urmă, unul dintre ei a ajuns la concluzia că nu poveştile pescarilor şi vânătorilor sunt cele care abundă în minciuni. Şi au trecut-o pe politică.

De ce şi-or fi zis oamenii „nemulțumiți”? Îi văd voioşi, bine îmbrăcați şi cu puțină burtică. Pe toți? Ei, asta-i întrebarea, că unii ar munci şi n-au unde iar alții caută locuri de muncă unde nu se munceşte. Concret: un țăran din Poienița - un sătuc frumos la marginea pădurii - i-a propus unei rude de la Roman - un orăşel prosper, pe vremea când era reşedință de județ şi, prin urmare stăpân pe beneficiile sale - cum zic, i-a propus să meargă să-l ajute la „deşfăcat”, adică la despănuşat ştiuleți, că-i dă o balercă de tulburel - că ăştia beau vin cum bem noi bere - şi un țuhal de făină, că tot e şomer şi n-are ce face. Dar ruda l-a refuzat şi a plecat țăranul nemulțumit. Pentru atâta lucru să-şi zică omul „nemulțumit”? O mai fi avut şi alte motive?

M-a interesat cum se câştigă pâinea şi am intrat într-o fabrică în care un grup de muncitori montau, împreună cu un specialist străin, un agregat de import. La indicațiile specialistului, muncitorii îi spuneau. „Lasă, şefule, că merge şi aşa”. După câteva ceasuri, specialistul s-a adresat conducerii fabricii şi a spus că el pleacă acasă, că aici e prea mult „lasă, că merge şi aşa”.

Ei nu au un împărat, cum au liliputanii, iar cei care ar trebui să-şi conjuge forțele spre binele țării - dar n-o fac - se numesc parlamentari. Acolo, iubite cititorule, să vezi salarii! Noi, la Londra, avem un loc de-i zice Hyde Park, în care fiecare poate să zică vrute şi nevrute, ba chiar să şi insulte Guvernul până la loc comanda. Şi ei au un fel de Hyde Park de mărimea întregii țări. Ca şi la noi, e un fel de supapă prin care iese plusul de amărăciune, pentru a se evita explozia. Şi orice nemulțumire e pusă, de regulă, în cârca Guvernului. „Şi n-au dreptate?”, poate veți spune. Nu ştiu. Eu n-am venit aici să mă amestec în treburile lor, cum am făcut în Liliput. Văd că o duc destul de greu şi fără intervenție străină. Au devenit suspicioşi; mai toți care le-au întins o „mână prietenească” au făcut gestul pentru a nu pleca cu ea goală.

Acestea, iubite cititorule, le-ar aşterne Gulliver pe hârtie, dacă ne-ar vizita țara în zilele noastre. Acestea şi multe altele.

NU ÎNTOTDEAUNA ASUL CÂŞTIGĂ…

Cică pe vremuri era un voiajor comercial care se însura în fiecare oraş în care poposea mai multă vreme, iar nevestele lui nu ştiau una de alta până când uneia din ele i-a căzut fisa, dar nu i-a făcut muzicuță, cum suntem tentați a crede, ci a pus un detectiv particular pe urmele lui şi după ce bănuielile i-au fost confirmate, a convocat toate celelalte soții-că pe atunci trenul era ieftin - şi s-au dus buluc la nevasta la care se găsea în clipa aceea individul. Ce a urmat, e lesne de ghicit.

Şi noi, în târg, am avut un crai care ținea un mic harem, adică două neveste. Halal de el! Erau alte vremuri. Azi mulți din noi nu pot ține una singură, darămite să mai aibă şi o casă de copii cărora să le cumpere uniforme şcolare. Obrăznicăturile din oraş - că şi pe atunci erau obrăznicături, numai că nu vorbeau atât de vulgar - se țineau scai de el pe ulițele prăfuite şi strigau cât îi ținea gura: „Dorotei cu cinci fimei, Dorotei cu cinci fimei”. Exagerau dinadins, cum fac şi azi unii ziarişti ori oameni politici care vor să ne pună țara într-o lumină proastă, făcând din țânțar, armăsar. De ce vă zic toate acestea? Pentru că nea Cutare, un om cu o familie numeroasă şi cu un venit invers proporțional, şi-a petrecut toamna la țară, la tăiat şi desfăcut popuşoi şi la scos sfeclă, pe la oameni care aveau nevoie de brațe de muncă, copiii lor fiind plecați departe, trimişi de cei mari când au văzut că colhozul le umple silozul. Cum zic, a muncit pe unde a găsit, că a munci nu e ruşine; a fura e ruşine. Dar la urma urmei cine se mai gândeşte la ruşine în ziua de azi? Nici măcar purtătoarele şlițurilor foarte adânci, ori cei care fixează prețuri exagerate. Şi o dată, la desfăcut, o văduvă l-a întrebat: „Dacă nu ți-i cu supărare, prin sat umblă vorbă că ai avut două neveste. Aşa să fie?” „Minciună!” a zis nea Cutare şi, aducându-şi aminte de individul cu care mi-am început expunerea de pricini, a adăugat: „Minciună! N-am avut două, ci trei.” Un bătrân care lega strujenii s-a băgat şi el în vorbă: „Pentru asta ai fost pedepsit cu vârf şi îndesat, că nu-i uşor lucru să ai trei soacre.” Şi nea Cutare şi-a continuat ideea: „Cu două am trăit alternativ câțiva ani, că una era la Bacău şi una la Roman. Nu ne-am despărțit din cauză că s-a scumpit trenul. C.F.R.-ul n-are nici un amestec. Ne-am despărțit, că pe

vremea când băcăuanii veneau la Roman să ia ulei cu 11 lei sticla, că la Roman era, dar la Bacău ba, m-am dus în piață cu cea de la Roman unde dau nas în nas cu cea de la Bacău. C-o fi, c-o păți, încerc eu să aplanez situația, să domolesc spiritele şi să sting conflictul înainte de a porni, dar nici o minciună n-a ținut şi în consecință, cum ambele nu fuseseră de mult pe la coafor, şi-au făcut permanent una alteia iar după aceea m-au tapat pe mine. Pe atunci chelia mea nu era atât de vastă."

Până aici nimic deosebit. Nea Cutare se aştepta să fie privit cu repulsie, dar, contrar aşteptărilor, a doua zi a fost chemat la treabă în vreo trei locuri.

S-a terminat şi treaba la țară şi s-a întors la târg, unde s-a angajat la un privatizat. Sperând o victorie sigură(!), i-a spus acestuia povestea cu cele două neveste, după care patronul i-a plătit pentru cât a lucrat şi i-a dat papucii. Nu întotdeauna asul câştigă. Îl puteți întâlni în față la Forțele de muncă. Tace ca un peşte. E un tip şaten, destul de în putere pentru cei patruzeci de ani ai lui.

AMBASADORUL A FOST ÎNCHIS!

În urmă cu vreo două săptămâni, a fost prezentat la televizor un mare român care locuia în Anglia, fie-i țărâna uşoară!, ca toți românii adevărați care au văzut emisiunea i-au regretat sfârşitul, că a decedat la patru zile după ce a fost intervievat. Printre altele, domnia sa spunea că fac rău unii politicieni de la noi că nu-şi spală rufele în familie şi, pentru orice fleac, se plâng forurilor internaționale. Ce părere îşi fac străinii? Şi mai spunea că noi, românii, vorbim numai critic despre țărişoara noastră, de parcă lucruri bune nu ar fi. Ne-a atenționat că ziarele noastre sunt citite şi peste hotare şi, de aceea, nu trebuie să-i speriem pe străinii care ar vrea să vină la noi cu gânduri bune, că aici ar fi o țară în care corupția nu poate să fie stăvilită (şi hoția, aş adăuga eu), traficul de influență, ş.a.m.d. Foarte mulți dintre străini nu ştiu despre noi decât că avem un Hagi, că am avut o sportivă de talie internațională - Nadia Comăneci - şi un preşedinte crud ca Mitridate şi încrezut ca Nero, care n-a dat foc Capitalei, ci a demolat-o.

În consecință, mai puțină critică. Este oare nevoie ca străinii să nu vină la Roman, numai pentru că au auzit că aici sunt hoți de buzunare, ori că unele şosele sunt într-o stare jalnică? De ce să creăm panică? Ce nevoie au străinii să afle că la biserica de la Poienița nu vin din alt sat, unde sunt enoriaşi ai aceleiaşi biserici, decât un bătrân şi femeia de la lumânări? De ce să scriem asta? Pentru ca străinii să-şi dea seama că aici e terenul slab şi să-şi caute prozeliți care să se lase uşor abătuți de la biserica străbună? De aceea?

Un Iama (călugăr budist) a venit tocmai din Tibet la invitația unor maghiari din România, să predice la Bucureşti. Acesta a declarat presei că învățăturile budiste prind mai greu la românii-români decât la românii-maghiari. Aşa, fraților! Şi la noi pe scară a venit un copil cu caş la gură şi bătea din uşă în uşă ca să predice Evanghelia. Un vecin care abia se întorsese de la biserică i-a zis să învețe mai întâi istoria neamului, faptul că noi, românii, ne-am născut creştini, să ştie ce făcea Ştefan cel Mare înainte de a pleca la luptă ca să apere pământul pe care el, copilul, nu s-a născut musulman, să afle de jertfa lui Brâncoveanu şi, în încheiere, i-a zis: „Tu crezi ce vrei, dar mie n-ai nici un drept să-mi răpeşti timpul şi să mă deranjezi. Mergi în pace şi Dumnezeu să-ți lumineze mintea.”

Şi, ca să revenim la presă, ar trebui ca ziarele să scrie că aici nu este mai puțină siguranță ca în altă parte şi că străinii sunt primiți cu flori, cu pâine şi sare, după datină şi nu pentru că n-am avea altceva. Că unii sunt primiți cu suspiciune, asta trebuie să rămână între noi. De ce să afle străinii că AMBASADORUL a fost închis în urmă cu vreo şase luni şi că nu i s-a dat drumul nici până acum, probabil din motive financiare? Ar putea crede că nici diplomații nu sunt în siguranță aici şi că pentru a fi puşi în libertate, au nevoie de finanțe. Şi, ca să fac o paranteză, păcat că a fost închis „Ambasador”-ul, că avea un mobilier frumos şi altă crâşmă nu mai găseşti decât la o sută de metri în jos.

În consecință, să terminăm cu critica!

RĂU AŞA, RĂU AŞA

Astăzi, iubite cititorule, cu permisiunea domniei tale, îți voi aduce la cunoştință un lucru pe care poate nu l-ai aflat, şi anume faptul că nu mai ştie cineva ce să facă, cum s-o dea ca să fie bine, că odată a venit un om de departe la cele două fete ale lui care erau măritate în acelaşi sat. Prima făcea chirpici. „Tată, i-a zis ea, bine ar mai fi dacă ar mai ține vremea asta frumoasă, ca să mi se usuce chirpicii.” S-a dus şi la cea de a doua, care tocmai punea răsaduri şi care i-a spus lui tătâne-su: „Tată, de ar da Dumnezeu o ploaie zdravănă, bine ar mai fi, cu căldura asta îmi tânjesc răsadurile.” Ce să facă bietul om? Pentru cine să se roage? Omul niciodată nu-i mulțumit. Rău aşa, rău aşa.

Noi, românii, suntem în majoritate ortodocşi. Dacă toți am cere să lucrăm sâmbăta, ne-am putea lua liber când sunt sărbători în timpul săptămânii, că „o viață fără sărbători e ca un drum lung fără hanuri.” Dar nici aşa nu-i în regulă, că românul e un bun agricultor şi dacă sâmbăta n-ar pleca de la oraş la țară să-şi muncească pământul, acesta ar rămâne nemuncit, ori este ştiut că „Dumnezeu dă, dar în traistă nu bagă”.

Rău aşa, rău aşa.

Tot la fel a pățit nea Cutare, că după o discuție cu şeful i-a părut rău că nu i-a spus tot ce avea pe inimă, dar când, cu a doua ocazie, i-a spus-o verde în față, arătându-i greşelile, dând la iveală adevărul gol-goluț, a fost pus pe liber. „Dacă tăceai, filozof rămâneai”, şi-a spus el cu tristețe.

Rău aşa, rău aşa.

Dar ce-a pățit unul de la noi în ziua când s-a dus într-un alt sat să pețească o fată, i s-a năruit bojdeuca. Dacă era acasă s-ar fi năruit pe el. Şi cum o nenorocire nu vine niciodată singură, a scăpat de una şi a dat de alta, că s-a însurat. Rău aşa, rău aşa.

Marea majoritate dintre noi se bucură că am scăpat de comunism - visul de aur al omenirii(cum i se spunea) - şi am intrat în capitalism - visul de aur al celor care au trăit în comunism (fără a avea funcții). Legat de aceasta, iubite cititorule, îți spun un lucru pe care poate nu l-ai ştiut: Rău aşa, rău aşa.

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

În ziarul „Romaşcanul foarte mulțumit” (care nu a existat niciodată-n.r.) am găsit un careu parțial rezolvat, pe care vă propun să-l terminați dvs. de dezlegat, ca să demonstrăm că nu toți românii ştiu numai să încurce. Aşadar:

DIN VREMURI DE RESTRIŞTE

ORIZONTAL: 1)Armă pentru vânat şi atac, de pe vremea când nu apăruseră armele de foc, iar spray-urile paralizante nu fuseseră încă aduse din Apus - Vechi instrument de tortură care a precedat „Canalul” şi bastonul de cauciuc. 2)…peste grămadă, sau grup de oameni la ghişeul de la alimentara unde se dădeau ouă şi unt-Rangheț Iosif, militant de seamă al PCR, mort în anul când la brutăria lui Juverdeanu se vindea pâine pe ruble. 3)Muncitor plătit ca să umble cu metale topite sau cu vorba. 4)Calitate a vieții în ultima vreme (ba, mai degrabă, cusur). 5)Exprimarea oamenilor la alegeri. De cel „de blam” nu prea se mai aude cu toate că ar avea cine să-l primească - Unitate de timp mai cărpănoasă decât ceasul , pentru că nu aduce el ce aduce ultimul. Cea mai concludentă dovadă a fost Revoluția.6)Termen care arată că ceva poate fi găsit tot acolo, într-un text citat mai înainte. Bunăoară: căderea Imperiului roman (perioada sclavagistă); arestarea moşierilor şi a chiaburilor cu trei cămăşi (perioada comunistă); distrugerea unor biserici ortodoxe (tot atunci). 7)Diminutiv al unui obiect în care țăranii colectivişti ar fi vrut să-şi pună răsplata sperată a muncii. 8) Tudor Dumitrescu!, pensionar cu pensie de C.A.P. pe care dacă ar da-o unui cerşetor, acesta ar zice că-i luat în râs - Pe cel mic îl puteai vedea „pe cel mare” cum spunea că în România niciodată nu a fost mi bine ca atunci, fără a preciza: „și nici n-o să fie mai bine” (puşchea pe limbă!). 9)Nave mici şi elegante pentru plimbările boşilor, printre care se număra şi fostul cuplu prezidențial

VERTICAL: 1)S-au consacrat pe vremuri, muncii politice, fapt pentru care în perioada de penurie alimentară se puteau aproviziona de la bufetul partidului. 2)Releu! - Una din bucățile de lemn curbat care formează roata carului. 3)Fenomen care, datorită apei, dă naştere stalactitelor din peşteri, locuințele oamenilor primitivi, pe care orânduirea de atunci nu a încercat să le demoleze. 4)Poftă de râs (ne mai arde şi de aşa ceva, pentru că românul, de regulă face haz de necaz) - Compoziție muzicală executată pe două voci (ce zice ea, zicea şi el). 5)Renumit strateg care a distrus o țară în timp de pace. 6)Lucrări pentru acasă – Exprimarea protestului la urşi. 7)Continent scufundat la un capăt! - Paradis. 8)Capitală în Europa sau femeia care a vrut să ducă de râpă un popor, o țară.

1	2	3	4	5	6	7	8
A	R	C	■	C	N	U	T
		A	I		■	R	
		R	N		T	O	
	■	S	C	M	P		
	O	T	■		■	A	
I	B	I	D	E	M	■	
	A	C			O		■
T	D	■			R		
	A				R		■

Iubite cititorule, dacă aş fi făcut eu careul, m-aş fi legat şi de alte probleme, ca: şomaj, sărăcie, nesiguranță, haos, infracțiuni, etc., pe care ți-aş fi propus să le rezolvi. În cadrul careului-de bună seamă, că în realitate nu le rezolvă, deocamdată, nici Guvernul.

CUM SĂ NU TE APUCE NĂBĂDĂILE?!

Se zice că dragostea (o stare maladivă, un fel de febră a minții) şi sărăcia (o alta, care afectează şi trupul şi sufletul), nu le

poți ascunde. Dar parcă ce boală poți să ascunzi? Aşa-i proverbul. Dar şi proverbele astea se bat cap în cap. Unul zice „boale să fie, că doctori sunt de ajuns”. Or fi, nu zic ba, dar asta o poate spune numai cel care a apucat să se înscrie la unul mai de Doamne - ajută Ceilalți (nu sunt vorbele mele ci ale unui belfer de la Piatra-Neamț) pot să crape în şanț, iar dacă un proverb spune „Boale să fie, că leacuri sunt destule”, un altul îl contrazice: „Sănătate în târlă, că oile au murit de gălbează”. Leacuri sunt destule! Dar bani? Aceasta-i întrebarea-vorba lui Hamlet, că altă replică ar fi „e ceva putred în Danemarca” nu mai ştiu.

În „Pădurea împietrită” R. Sherword spunea: „Natura ne răspunde prin luptă.” Nu loveşte cu vechile arme - potopuri, ciume, pojare. Pe acestea le putem neutraliza. Ne loveşte cu instrumente ciudate numite nevroze. Păi cum să nu te apuce năbădăile, domnule, când vezi atâtea lucruri care nu-s la locul lor? Cum să nu faci nevroză când vezi în ce fel se materializează grija pentru om? Bunăoară nu vor mai fi tâlhari în codru că pădurea s-a tăiat în aşa hal că vezi prin ea la doi kilometri, iar pungaşii nu mai au unde să se ascundă. Aici nu se mai fură ca-n codru decât lemne de foc. Asta în codru, că în altă parte se fură orice, inclusiv obiecte de artă din patrimoniul național, cum ar fi Castelul Peleş, un loc prea puțin asigurat datorită lipsei unei legi a patrimoniului. Cum să nu te apuce năbădăile? În Banat, am prins postul T.V. reşițean FERRA SAT.

În cadrul unei adunări, un muncitor spunea că în Germania un neamț l-a întrebat: „Cum, voi, în România faceți motoare navale?” Auzi, domnule! Parcă ar fi aflat că facem bombe atomice, ca să-şi arate consternarea. Cum să nu te apuce năbădăile? Consternați veți rămâne dumneavoastră când vă voi spune ce am

aflat în tren. Cică la Arad, o studentă făcea figurație la teatrul din localitate, în fața căruia, de dimineață până seara stătea un cerşetor pe care studenta noastră îl miluia cu cât o lăsa inima: 100, 50, 20. Azi aşa, mâine aşa, are loc premiera spectacolului. Pe cine vede fata în stal? Pe cerşetorul, care acum arăta fercheş, îmbrăcat după Neckerman, cu degetele pline de aur. Spectacolul se termină, iar studenta se duce la un local din apropiere cu nişte prieteni. Cine credeți că vine la masa lor şi o întreabă cât cere pentru o noapte de dragoste? Dacă ghiciți sunteți perspicace. Ei bine, aşa-i: Cerşetorul.

Cum să nu te apuce năbădăile, domnule? Când am aflat aceasta, i-am dat dreptate părintelui V. care într-o predică spunea că banul pentru milostenie trebuie să stea în mâna ta până transpiră, ca să-l găseşti pe cel care are într-adevăr nevoie de banul tău, nu pentru a-l bea şi nici pentru a-ți pufni în nas după aceea.

Şi pentru că la început am vorbit de boli, să-mi continui ideea. Nea Cutare era cu fiică-sa, iar în fața lor mergeau doi tineri. Băiatul o ținea pe fată de după gât, iar fata îl ținea de mijloc. Față de fată, Nea Cutare a găsit o motivare: „Fata o fi având spondiloză, iar băiatul lumbago şi se caută unul pe altul”. Parcă văd că la vară odrasla lui Nea Cutare o să se plângă unui băiat că are spondiloză, că a mai pățit-o o dată tot cu tat-su, când a văzut în fața Casei de Cultură doi tineri înlănțuiți: „Nu se sărută - i-a explicat nea Cutare. Fata o fi leşinat, iar băiatul îi face respirație gură la gură”. Din ziua aceea fata s-a îmbolnăvit: leşină foarte des. Păi, cum să nu te apuce năbădăile, domnule, când te gândeşti că înainte umblai un ceas ca să găseşti un loc mai ferit unde să-ți pupi ibovnica şi erai exmatriculat dacă te prindea un profesor cu o poză pornografică de care azi abundă mai toate coperțile de cărți, reviste şi ziare? Trivialitatea a ajuns până acolo încât unuia, care a fost ales de simpatizanții unui partid şi după ce s-a văzut mare s-a întors la 180 de grade, în loc să i se zică Iuda, i se zice curvă cu două fețe. Cum să nu te apuce năbădăile?

SINGUR PRINTRE FILOZOFI

Se zice că: „fericirea omului constă în capacitatea sa de a se adapta în funcție de condițiile vieții sale“. Cum adicălea? Voi fi fericit dacă voi învăța să mănânc din ce în ce mai puțin, ca să mor ca măgarul țiganului?Condiții am;sunt pensionar, dar nu vreau să încerc şi , de aceea susțin că :”a fi fericit, este un verb care se conjugă la trecut cu suspine, la viitor cu speranțe, iar la prezent niciodată.” Şi nu e vorba numai de burtă. Dacă fericirea ar sta în desfătările trupului, am spune că boii sunt fericiți când găsesc să mănânce măzăriche”.

Pe pământ sunt mult mai multe Fericiri decât îşi închipuie oamenii, dar cei mai mulți nu ştiu să le vadă”. Chiar şi André Gide spunea:”Puține lucruri îmi trebuie spre a fi fericit”.Dar de unde să le iau, că părerea lui Bertolt Brecht este următoarea: „Să nu laşi pe nimeni să piardă, nici pe tine. Să dai fericirea oricui, chiar şi ție!”,iar Saşa Prudcov s-a exprimat mai lapidar: „Dacă vrei să fii fericit, fii!”. Numai că omul nu prea vrea să fie fericit, că:”fiecare trăieşte numai în prezent şi pe acesta îl pierde. „Adică?”Numai viitorul este ținta noastră; …noi nu trăim niciodată, ci sperăm să trăim;şi pregătindu-ne mereu să fim fericiți, este inevitabil să nu fim niciodată”. Şi pentru că tot veni vorba de viitor, aflați ce a spus un alt filozof: „Dacă toată prevederea noastră nu poate să ne facă viața fericită, cu atât mai puțin nepăsarea noastră”. Cu alte cuvinte, prevederea ne-a îndemnat să sădim în câmp perdele de protecție cu salcâm şi sălcioară, care să diminueze puterea vântului, să aducă norii de ploaie, să rețină praful din aer, să oxigeneze atmosfera şi să oprească zăpezile de a înfunda şoselele. Am făcut-o, ca să fie bine. Va fi oare mai bine dacă stăm nepăsători şi privim cum sunt devastate pădurile? Nu. Fericirea! Hosea Ballou spunea: „Adevărata fericire este destul de ieftină, dar cât de scump pentru cea falsă!” Vreți exemple? Priviți pe snobii care n-au văzut Bucovina şi vor să vadă Franța. Veți spune că o fac pentru bani, pentru bişniță. Ei şi? „Banul e moneda falsă a fericirii”. E aşa cum spun: „Banii nu aduc fericirea”. (ce-i drept, nici lipsa lor). Un proverb arab spune că: „cel care se mulțumeşte cu ceea ce are este fericit”. Dar cine se mulțumeşte cu ceea ce are, mai ales acum în perioada de tranziție?

Nici măcar milionarii. Apropo:cunosc oameni care îşi construiesc fericirea lor pe durerea altora. Ca negustor, până şi Cilibi Moise a scris: „Două lucruri sunt dulci pe lumea asta: copiii copiilor noştri şi banii de la dobândă”. Tot el zicea că: „raiul şi iadul sunt pe lumea asta: raiul este pentru cel ce are şi iadul pentru cel ce n-are”. Halal de noi; noi suntem cei care au. Avem griji cu nemiluita, lipsuri în aceeaşi cantitate, răcoare în apartament, cărți foarte scumpe, pensii mici, gropi pe carosabil, şomeri… Dar ce n-avem? Ăsta-i raiul?

Cum „prostul când n-are noroc se plânge şi el cu vorba că numai proştii au noroc” tot aşa „fericirea nu li se pare atât de oarbă decât acelora care nu s-au bucurat de ea”. Şi ca să nu lungim vorba, „să fim cu toții fericiți şi să trăim după posibilități, chiar dacă ar trebui să împrumutăm banii necesari”.

Să fim optimişti, că „ce-i optimismul? - Furia de a spune că totul e bine, chiar dacă: „cârnațul a ajuns la un preț astronomic. „Parcă ți-e ruşine să fii fericit când vezi atâtea mizerii”.

CÂND AI DOUĂ DAMINGENE

I-a ajuns la os cuțitul şi, de aceea, un berbec -neştiind cum merge treaba- cunoscut-a un eşec. Că s-a dus la leu cu jalba dar, la uşă, un dulău crunt şi negru-n cerul gurii -cum e orice câine rău- nu a vrut ca să-i deschidă şi atât a zis: „Halt!”.Nu a încercat berbecul să ia uşa cu asalt, ci s-a mulțumit s-aştepte. Când, de-odată, ce să vadă?: un măgar în haine scumpe de la cap şi până la coadă şi cu două damigene c-o materie lichidă a zbierat, ca tot măgarul, cerând uşa să-i deschidă.Şi s-a conformat dulăul, a tăcut , n-a zis nici pâs, iară când berbecul nostru l-a-ntrebat de ce-a deschis, arătându-i că pe lume este multă nedreptate, câinele i-a zis: „Deschis-am c-avea mâinile-ocupate şi n-aş crede că matale nu pricepi aluzia”. Iar atunci, berbecul nostru a şi tras concluzia: când mai are trebi cu leul, îşi ia două damigene şi, călcând cu siguranță şi umflându-se în pene, rage să i se deschidă, depăşindu-şi handicapul, iar de nu-i la uşă nimeni, o deschide el …cu capul.

Nu ştii care e morala?Am să spun tot eu, măi nene: rareori te lasă şansa când ai două damigene.

AŞA TE-A ÎNVĂŢAT LA ŞCOALĂ

Dacă cineva a făcut un gest necuviincios, suntem gata să-l ţintuim la stâlpul infamiei, fără a ţine cont că „înainte de a judeca purtarea unui om, trebuie să vedem ce educaţie a primit” şi ne grăbim cu întrebarea: „Aşa te-a învăţat la şcoală?”, pe care o întâlnim la tot pasul, pentru că şi gesturile reprobabile se regăsesc la acelaşi interval.

Degeaba i-a învăţat proverbul pe unii părinţi că mlădiţa se îndoaie când e tânără şi papagalul bătrân nu învaţă să vorbească. Şi, chiar dacă unii au încercat să dea sfaturi copiilor, nu au dat şi exemple care să inspire purtarea lor, orientându-se - pesemne - după zicala: „Să nu faci ce face popa, să faci ce zice popa“, iar când copilul ajunge mai mărişor şi pune ţigara în gură, sărim pe el: „Aşa te-a învăţat la şcoală?”. Oricum, şi această educaţie e mai bună decât niciuna, că dacă nu i s-a spus nimic, ce vină are un copil că nu se descoperă când intră în farmacie, că leorpăie când mănâncă sau că nu-şi scoate mâna din buzunar când o salută pe doamna profesoară, ca să i se reproşeze: „Aşa te-a învăţat la şcoală?”

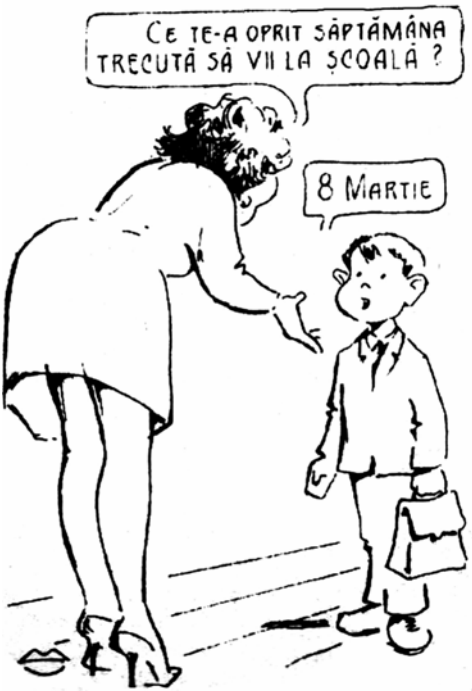

Mai vezi câte un adolescent care aruncă oriunde pachetul gol de ţigări sau ambalajul de la ciocolată, se poartă necuviincios cu cei din

jur, ori vorbeşte vulgar. Iar intervenim (dacă avem curajul): „Aşa te-a învăţat la şcoală?” Ce-i drept, nu toţi cei care au fost daţi la şcoală de la şase ani nu au cei şapte ani de acasă, dar sunt mulţi care nu-i au, că au stat prea puţin cu părinţii, şi atunci ce vină are mititelul că îşi bate soţia, că bea tot ce câştigă şi că ridică în picioare tot blocul, ca să-i spunem: „Aşa te-a învăţat la şcoală?” Ce vină are?

Nea Cutare, om bătrân care pune degetul în loc de semnătură, se sfădea odată cu un megieş şi îi zicea tot ce îi venea la gură, că-ţi era ruşine de ruşinea lui, şi veterinarul martor ocular i-a trântit-o: „Aşa te-a învăţat la şcoală?”.Era primul individ care-l considera om cu carte şi, ca să nu-l dezmintă, s-a potolit.

Altcineva a surprins un băieţaş care scria pe un zid un text vulgar şi l-a luat de urechi: „Aşa te-a învăţat la şcoală? Aşa se face N? Ca I rusesc?”

Un profesor a văzut un fost elev care ieşea cherchelit dintr-o crâşmă şi l-a luat cu binişorul: „Aşa te-a învăţat la şcoală? Ai apucat pe un drum greşit, tinere!” Şi atunci, cu remuşcări în suflet, tânărul s-a întors înapoi.

Să nu tolerăm nimic! Dar dacă vezi pe unul care şi-a schimbat numai culoarea, dar nu şi năravul, precum lupul părul, şi a rămas tot mare şi tare, că-şi face o casă cu materialele obştii, fă-i o critică constructivă, tovărăşească, că dacă-l întrebi: „Aşa te-a învăţat la şcoală?”, s-ar putea să-ţi răspundă: „Nu, la partid!”

LA GRĂDINIŢĂ

Ceea ce vă povestesc eu s-a întâmplat la o grădiniţă care are ca directoare o doamnă frumoasă şi bine făcută. Acum, nu că zic, dar spun: cum orice părinte crede în teoria transmiterii ereditare a unor calităţi, atunci când are copii inteligenţi, s-ar putea ca şi de data asta multe grădinişte să creadă că despre ele e vorba. În cazul acesta se impune imperios să fiu mai explicit şi aşa voi face. Prin urmare e vorba de o grădiniţă oarecare unde, la grupa mare, doamna educatoare, voind să împletească dezvoltarea vorbirii cu ceva cunoştinţe despre natură, l-a întrebat pe Gigel:

-Ce ştii tu despre găină?

-Găina este o vietate cu patru gheare şi două gâturi. Am văzut acest lucru pe viu, când mama a adus una congelată de la alimentară.

-Altceva?

-Găina de unde scurmă, de acolo mănâncă. Aşa spune şi tata când mai aduce câte ceva de la fabrică.

Ionel are de făcut completări:

-Găina e bună de mâncat numai când e bătrână, că fratele tatei, când s-a însurat a doua oară, i-a zis mamei că găina bătrână face zeamă bună, dar eu ştiam din altă sursă că cea mai bună găină e găina vecinului.

-Afară de carne, copii, ce foloase mai avem noi de la găină?

-!?!?

-De unde luăm noi ouă?

-De la bunica de la țară, iar ea le ia de la un megieş care are rațe.

-Prin urmare, rața face ouă. Cine mai face ouă?

-Cucul, despre care se spune că e o pasăre complet neserioasă şi lipsită de simțul răspunderii. Toată lumea ştie că şi copiii lui Strapaciorboiu, de la noi din bloc, parcă ar fi pui de cuc, că-s crescuți mai mult prin străini, că tată-su e un rău, iar mamă-sa nu-i mai brează. E uşuratică. Vorba poetului: „…Dacă cuca sus citată, e o doamnă avizată, ignorând puii şi casa, mai şi cântă păcătoasa.”

-Porcul ce fel de animal este?

-Porcul este de trei feluri, dar cel mai periculos este cel crescut pe gunoaie, că s-ar putea să aibă trichină, dar nu-i nici o problemă, că dacă nu moare nimeni, porcul a fost sănătos.

-Să vorbim despre oaie! Cum este oaia?

-Oaia este proastă .Când cineva dă chix într-o afacere, se spune că se pricepe ca oaia la jug sau se exprimă eufemistic: E deştept ca oaia.

Măriuca adaugă:

-Oaia e bună şi moartă şi vie. Moartă e bună de mâncat, că până acum nimeni nu a mâncat o oaie vie, iar vie e bună că ne dă lapte şi lână. Uneori oaia dă atât de multă lână, că nu mai au oamenii unde să o mai pună, şi atunci marii angrosişti aduc alta din străinătate.

-Nenea Guluță, la țară - şi-a adus aminte Titel, nu are oi, are capre.

Bucuroasă ca s-a adus vorba despre capre, doamna întreabă din nou:

-Ce ştiți despre capră?

-Capra sare masa, iada sare casa. E o chestie cu cântec, doamnă educatoare - zise Cutărel. Şi mai ştiu următorul lucru: Capra e vaca săracului.

-Deci, copii, nu numai oaia şi capra sunt mulse.

-Bineînțeles că nu, doamnă educatoare. Mai sunt mulse şi unele municipii de către reşedințele de județ. Pe noi ne-a muls Iaşul, ne-a muls Bacăul şi după aceea țâța a fost dată altora.

Doamna educatoare a rămas pe gânduri, regretând că nu a invitat-o la lecție şi pe doamna directoare, sau măcar pe cineva din Guvern.

VĂSĂLIE LA DOCTOR

Oltenii nu mai sunt la modă. În ultima vreme abundă bancurile cu ardeleni. Am să vă spun şi eu ceva cu un ardelean, dar nu-i banc. Eroul nostru, Vă sălie, s-a stabilit de mult în Moldova, unde şi-a pierdut accentul, ba în ultima vreme chiar şi slujba. Aşa se face că de sărbători a făcut-o şi el după buget, că s-a acomodat cu bucătăria moldovenească, cu şunca mai subțire, cu tării mai slabe şi cu acrituri fără zahăr, dar cu sarmale din belşug, condimente gârlă şi vin roşu cât te lasă punga, tensiunea sau gastrita. Nu degeaba se spune că „numai o treime din ceea ce mâncăm ne ajunge ca să putem trăi, celelalte două treimi slujesc ca să-i facă pe medici să trăiască”. Chiar şi Tudor Muşatescu spunea că „totdeauna bolnavul se simte mai bine după ce pleacă doctorul. Şi, în orice caz, dacă nu mai bine cel puțin mai … uşurat”.

Cu toate că e un om cumpătat şi ştie că „omul nu moare, ci se omoară”, Vă sălie al nostru, auzind din bătrâni că „sănătosul este

un bolnav care se ignoră", s-a dus la doctor, că - zicea el - „mai bine să vindeci începutul, decât sfârşitul (bolilor)".

-Bună ziua ,domnu'doctor!

-Bună! Ce probleme ai?

-Am multe, dar cea mai acută e problema cu pământul de la țară al muierii, că ogorul ei e stăpânit de fratele primarului, iar ei i-a dat undeva, departe, pe-o coastă râpoasă. Mai am probleme cu …

-Domnule, ce te supără?

-Mă supără nedreptatea şi faptul că nu se dau legi care să pună capăt unor rele cum ar fi …

-Domnule…

-Asta mă indispune.

-Înseamnă că ai probleme cu ficatul, că „ficatul este glanda proastei dispoziții". Să-l palpăm, că „o bună palpare a ficatului valorează cât două probe de laborator".

-Dar n-am probleme cu ficatul, domnule doctor. Eu, când văd câte mârşăvii se fac, împotriva cărora nu se ia nici o măsură, mă umplu de năduf.

-Bine. Am să te consult şi la plămân. N-ai aer, nu-i aşa?

-Nu ştiu ce să zic. Unii spun că am adesea aerul unui veşnic nemulțumit, iar alții, fără nici un temei, spun că-mi dau aere.

-Dar ce te doare, omule?

-Inima. Mă doare inima când mă gândesc ce casă vrea să-mi dea mătuşa Matilda la Bucureşti, dar nu poate să-l scoată pe cel care o ocupă samavolnic, un tip cu funcții mari şi în trecut şi în prezent.

-Păi, dacă te doare inima, s-ar putea să fii cardiac.

-Sufletul mă doare.

-Înseamnă că eşti îndrăgostit şi e grav, că „nici o boală nu-i mai grea, ca dorul şi dragostea ". În problema asta şi inima are rolul

ei şi să ştii de la mine că „de la o vreme în colo, inima nu mai e obligată să iubească. E suficient să bată”. Ar cam fi cazul dumitale, deci fii prudent, că „cea mai mare bătaie de cap ne-o dă la tinerețe inima, la maturitate creierul, iar la bătrânețe ficatul”. Te-am mai întrebat: Cum stai cu ficatul?

-Am avut probleme înainte de Crăciun dar s-au rezolvat:mi-a dat cineva care a tăiat porcul peste gard două kilograme.

-Cu scaunul cum stai?

-Le-am amanetat împreună cu două perne, ca să fac Crăciunul.

-E clar ca bună-ziua. E vorba de o criză pecuniară şi de o cavernă în buget. Eşti bătut de soartă şi îți recomand o doză mare de răbdare că „răbdarea este un unguent bun pentru toate rănile“.
După ce Văsălie a plecat, doctorul s-a uitat pe fereastră la asfaltul cu polei şi la derdeluşul făcut de copii şi se gândea că nu anamneza făcută de el a alunecat pe o pantă greşită, ci mai degrabă oamenii care au creat cauzele ce l-au determinat pe Văsălie să vină la doctor.

CITITOR ÎN STELE

Ideea astrologiei m-a urmărit din tinerețe, când am văzut o stea care se apropia vertiginos. După cum îşi rotea ochii şi îşi etala grațiile, credeam că e steaua mea, dar a trecut pe lângă mine ca Intercity prin gara Roman şi m-am convins că n-a fost decât o cometă, fapt care m-a determinat până la urmă să mă însor cu o pământeană mai puțin nebuloasă.

Singura statornică e steaua polară. Citesc în stele. Cel puțin constelațiile le văd cu ochii închişi: GEMENII - sau muşchi gambei, marcă străină de oțel, TAURUL (comunal) - nea Fănică de la Strapociorbeşti, datorită reputației sale nevastă-sa consideră că copiii ei nu sunt şi ai lui, FECIOARA - o constelație care s-a întors din Turcia aşa cum s-a dus, GĂINUŞA - o constelație care a făcut politică, şi altele.

Nu sunt un astrolog cu faimă, dar unui militar i-am prezis că o să fie avansat, orientându-mă după stele. Aşa a şi fost. I s-a mai dat

una şi-a fost făcut căpitan, că avea şi merite şi vechime. În alte domenii, avansarea se face tot după grade. După gradele de rudenie, sau după alte grade, balerca e mică, rişti să fii amânat până la recolta viitoare, iar dacă meritele sunt în sticlă de trei sferturi, cu un design frumos, atunci viitorul omului tot stelele îl decid;de pe sticlă sunt mai multe.

Şi lui nea Cutare i-am prezis viitorul, când s-a dus la Bucureşti în delegaţie, la minister, acolo unde funcţionarii, până la 10 obişnuiau să-şi bea cafeaua, între 10 şi 14 să vorbească despre fotbal, iar până la sfârşitul programului să critice orânduirea comunistă. Cum zic, i-am prezis lui nea Cutare că o să doarmă în gară şi aşa a şi fost:hotelurile mai ieftine erau ocupate, iar de cele cu stele multe nu se putea apropia, că nu-i deconta gologanii. Unui coleg de muncă i-am prezis că o să ajungă la dispensar, orientându-mă după stelele verzi pe care a declarat că le-a văzut când i-a căzut o grindă în cap, şi aşa a şi fost. Da, domnilor, steaua spune multe. Dacă anul trecut am bănuit că o să avem satisfacţii în fotbal, cine mi-a sugerat aceasta? Steaua.

Şi tata a fost cititor în stele. După ce au venit ruşii în ′44 şi pe toate edificiile publice au fost înălţate stele roşii el a spus: „Steaua asta nu aduce ceva bun!” Şi n-a fost aşa?

Nu sunt astrolog cu patalama la mână, dar dacă nu o să vină un Vlad Ţepeş, ori nu o să se dea nişte legi drastice, pot prezice viitorul în patru cuvinte: „Vai de steaua noastră!”

ANUL NOU BATE LA UŞĂ

De când lumea şi Ardealul, Moş Neculai şi Moş Crăciun au program de lucru redus. Moş Neculai - numai câteva ore, iar Moş Crăciun - o săptămână sau două, că se duce pe la grădinițe, pe la creşe, pe la Televiziune, etc. Are plan, dar lucrează în salturi, cum făceau pe vremuri muncitorii din unele întreprinderi în care azi nu se mai lucrează deloc. Lasă totul pentru ultima zi, sau, mai bine zis, pentru ultima noapte, şi atunci, pe fugă, umblă pe la casele oamenilor, mai ales acolo unde sunt copii şi pune cadouri sub

perne,sau în fața pomului de Crăciun, sau a pomului de iarnă, cum i se spunea pe vremea comunismului ateu, care comunism, pentru a nu submina comerțul, nu l-a desființat pe Moş Crăciun, ci l-a trecut la cultul celor fără nici un cult şi i-a zis Moş Gerilă.

Cum ziceam, Moşul lasă totul pentru ultima zi. Aşa se face că în unele case nu mai apucă să mai intre, nu că acolo n-ar fi copii ori că ambii părinți sunt şomeri, ci pentru simplul motiv că e în criză de timp. Singurul care îşi propune să lucreze 24 din 24, timp de 365 de zile, este ANUL, care, după prima zi de viață, dă semne de îmbătrânire şi nimeni nu-i mai spune „Anul Nou”. Mulți îşi pun nădejdea în el şi, inversând zicala, speră să aducă ce n-a adus ceasul, că pe mulți nemulțumiți i-am auzit întrebând dacă anul acesta se

schimbă guvernul cu unul care să ne scoată mai repede din impas, dacă se schimbă primarul cu unul care să facă mai mult pentru urbea noastră, dacă se schimbă doamna de la asociație cu una care să jure cu mâna pe inimă că fondul de rulment nu se duce pe apa Sâmbetei, etc., etc.

Iorga ne sfătuia ca în toate iernile de suferință să ne gândim că va fi, că nu poate să nu fie o primăvară. Nu mă voi referi la primăvara pe care noi am numit-o „Revoluție”, care a venit după o iarnă foarte lungă şi aspră, dar care a fost capricioasă şi scurtă, ci la faptul că filozoful ne îndeamnă să sperăm. Să sperăm, deci, că anul care vine o să ne aducă mai multă siguranță, să poată omul ieşi din casă fără teamă că cineva s-ar putea să-i smulgă geanta din mâini şi fără să-şi facă griji că, într-o zi , nu va avea ce pune pe masă în fața copiilor. Fie ca la anul să nu mai vie din afară vietăți care să facă rău livezilor de gutui, culturilor, culturii, economiei şi limbii, pentru ca românul să nu mai aibă motiv să spună că a scăpat de una şi a dat de alta. Fie ca noul an să nu ne mai aducă alte boli, că şi aşa avem destule, unele chiar foarte noi , şi nici alte griji peste cele vechi. Dă, Doamne, gânduri curate duşmanilor noştri, şi duşmanilor țării, că măcar dacă nu ne fac bine, să nu ne facă rău! Am avut şi noi necazuri cu natura, dar ele n-au făcut ravagiile pe care le-au făcut aiurea uraganele, cutremurele, incendiile şi inundațiile. Suntem, deci, o țară binecuvântată. Ocroteşte-ne, Doamne, şi de acum în colo! Fie ca în anul care vine, cei care ne conduc să găsească soluții mai eficiente pentru viitorul țării, iar celor care construiesc acest viitor să le dispară sictirul din suflet şi lenea din brațe-dacă au aşa ceva. Poate că în acest fel n-o să mai fie discriminare pecuniară şi cel ce-şi rupe ciolanele într-o ramură mai puțin importantă să fie la fel de mulțumit cu cel care învârte două hârtii sau dă cu mătura într-o ramură cheie. Dă, Doamne, să fie bine la anu’ şi la mulți ani!

Anul nou bate la uşă. Să intre sănătos şi cu gânduri bune! Umpleți-vă paharele !La mulți ani!

VĂ DAU O ADRESĂ PRECISĂ
(Despre imitație şi maimuțăreală)

După cum se ştie, cimpanzeii încearcă să imite pe oameni, dar nu se maimuțăresc cum fac oamenii care imită ce nu trebuie, cum nu trebuie şi când nu trebuie… Sunt situații în care imitația e necesară şi binevenită cum e cazul coloraţiei adaptive la unii fluturi,

broscuțe, etc. a căror înfățișare imită culoarea mediului pentru a se feri de duşmani, lucru aplicat şi în lumea unor bipezi politici.

Sunt şi situații când nu trebuie, însă, să se imite orbeşte cum s-a făcut când s-au umplut puşcăriile cu oameni de seamă după model (şi ordin) sovietic. Şi pentru că veni vorba de oameni, aceştia, cu mii de ani în urmă, au imitat unele animale, descoperind, în acest fel virtuțile unor buruieni de leac. Venind mai încoace în Teba, legea poruncea artistului să imite înfrumusețând şi, metoda s-a extins până în zilele noastre, când , multe invenții româneşti au fost perfecționate aiurea. Apoi s-a procedat ca vulpea, care şterge cu coada urmele pe care a venit şi nimeni nu mai ştie că acest lucru are la bază o invenție românească. Poate ştiți asta, aşa cum ştiți că, după marile succese ale Nadiei Comăneci, toate fetițele care aveau în casă un televizor, încercau „moara”, „podul” şi alte figuri, acolo unde se găsea un petec de verdeață între blocuri, pe care locatarii încă nu apucaseră să-l transforme în tarla proprie, pentru pătrunjel ori hagimă.

După cum vă amintiți, nici succesele lui Năstase şi Țiriac nu au rămas fără urmări, că nu puteau maşinile să circule ca lumea din cauza copiilor care în mijlocul drumului jucau tenis cu fundul de mămăligă. Dacă aceste maşini nici azi nu pot să circule ca lumea, cauza e cu totul alta. Succesele altora parcă îți dau un imbold să-ți spui: „Oare eu nu pot?”Bunăoară, prin ′47 ori ′48, a venit la Roman un echilibrist de-i zicea Alexander, care, unde este azi fostul complex „1 Mai”, mergea pe sârmă şpănuită la înălțimea unui bloc cu patru etaje, sărea coarda şi mergea pe bicicletă, spre uimirea privitorilor. Răsunătorul lui succes nu l-a lăsat rece pe unul din concitadinii noştri, care şi-a întins şi el o sârmă pe Sucedava, în spatele bodegii lui Şechter pe care dădea spectacole.

Şi unii editori, orientându-se după piața occidentală, scot romane erotice cu crime pasionale, cu lacrimi, gloanțe şi cu tot tacâmul. Se imită mereu, bani să iasă. Poate că pe nordicii care îşi pierd virilitatea prea devreme, revistele cu femei goale şi scene obscene i-ar revitaliza. Dar nu e cazul nostru. Nu ar tăia oare aceste reviste efectul bromurii din ceaiul de dimineață al soldatului şi n-ar abate gândul de la matematică elevului din clasa a cincea? Nu zic să nu împrumutăm artă, cultură, rezultate ştiințifice ori metode de guvernare care ar putea să mulțumească şi pe cele două treimi de români, care se descurcă greu, că scris este: „Încearcă orice,

păstrează numai ce e bun!”Sclavagismul l-am încercat. A fost bun? Nu. Jos cu el! Feudalismul? Capitalismul? Comunismul? La fel. Acum ne întoarcem la capitalism, ca unul care a avut două neveste şi se întoarce la prima, cu speranța că între timp aceasta s-a schimbat şi că va fi bine. Da, o să fie bine , dar numai pentru prima treime, că celelalte două de care am vorbit mai sus, se vor întoarce şi ele - din punct de vedere material - undeva, departe, în preistorie, adică vor ajunge la sapă de lemn şi vor umbla desculțe, fără să spună nimeni că se maimuțăresc.

Întrebarea e: unde găsim un asemenea model de guvernare ca să-l imităm? Vă dau o adresă precisă: în Utopia, care-i graniță cu Nicăieri.

LUAȚI-MĂ ÎNCET, CĂ SPUN TOT

Necăjit ca mine nu-i decât puiul cucului. Am căpătat un beteşug: fac alergie la nedreptate şi la violență, ba chiar bat şi darabana cu degetele când îmi pierd răbdarea. De când domnul Iliescu ne-a promis că vom redeveni județ, stau ca pe ghimpi şi bat darabana. Mă bate gândul să pun rămăşag şi să bat palma că voi mai avea mult de bătut darabana, că ai noştri au bătut drumurile în câteva rânduri în acest scop, dar şi-au bătut gura degeaba. Într-un cuvânt, batem pasul pe loc şi n-ar trebui să ne dăm bătuți. Faptul că se bate toba că într-adevăr vom redeveni județ, nu mă vindecă. Cineva m-a băgat chiar în toți sperieții: mi-a zis că boala cu darabana şi cu alergia e incurabilă, că aşa a avut el o cunoştință care bătea darabana şi a murit. A mai trăit cincizeci de ani şi gata a fost. Colac şi lumânare! De aceea m-am gândit să-mi fac testamentul, ca să evit cearta dintre neamuri, că doar n-am pământ ca să se bată ca chiorii, că s-au mai văzut cazuri, ci numai o scurtă autobiografie, că, la o adică, să ştiți cine a fost pisălogul, ce hram a purtat şi cum a sperat el în efectul curativ al articolelor sale.

Din capul locului țin să mărturisesc că multe lucruri nu le-am făcut la timp. Bunăoară, pe lume am venit cu oarecare întârziere, că coana moaşă s-a dat plecată de acasă precum maşina salvării când nu are benzină sau bunăvoință. De vorbit am vorbit la patru ani,

grație unui bătrân care mi-a dat să beau apă din clopot, şi am împrumutat ceva din glasul acestuia, numai că din clinchetul de altădată nu a mai rămas decât un dangăt surd de clopot dogit. Şi de-atunci nu-mi mai stă gura. La şapte ani am fost dat la şcoală, unde am stat trei ani în clasa întâia, că abia în clasa a patra ne-am mutat în altă clasă de unde plecaseră nemții care stătuseră în cantonament.

Şi în zilele noastre copiii se mai mută de la o clasă la alta, în mod individual, când unei eleve nu-i convine că cutare profesor i-a interzis să mai vină la oră rujată, cu pulpele goale şi cu caietul de teme la fel, sau, în mod colectiv, când toți copiii trec într-o altă clasă, în care, chiar dacă caloriferul sau soba e tot rece, cel puțin nu bate vântul. Pe vremea lui şi bunicul a făcut o şcoală pe care a terminat-o la patruzeci de ani, că se lucra cu cărămidă, nu cu panouri prefabricate, ca până mai zilele trecute. Să revin :liceul l-am terminat la 25 de ani, iar la 26 m-am însurat. La 49 am început să zbor cu deltaplanul, cu care ocazie am coborât din nişte copaci în care nu m-am urcat niciodată. Uşoare accidente am avut, dar n-am căzut în cap.Ca dovadă, n-am turnat pe cutare că poartă corespondență cu o franțuzoaică şi n-am primit bani ca să strig. „Jos cutare!” La 50 am aclamat căderea lui Ceauşescu, că mai devreme n-am putut, iar la 58 mi-am descoperit vocația de pisălog la ziar, cu care mă îndeletnicesc şi în prezent. Cu de-astea m-am ocupat. Nu spun că între timp am făcut şi ceva bun. Dar pentru asta îmi rezerv la urmă trei-patru rânduri.

S-o luăm de la capăt!Ca copil am fost cuminte;niciodată nu m-am urcat într-un palmier şi n-am insultat pe cei care mă supărau, ci i-am pocnit, pur şi simplu, că eram tare. Şi când eşti tare îți permiți orice. Nu mai departe, uitați-vă la unele țări puternice şi îmi veți da dreptate.

Despre viața mea amoroasă, nu prea am ce spune. Un timp am fost misogin şi am început să iubesc sexul frumos şi guraliv abia după ce l-am cunoscut, adică la 6(şase)ani, şi de atunci nu m-am mai vindecat, lucru pe care poate să-l confirme şi Lylly şi Lala şi Lola şi… (Din motive de spațiu nu reproducem toată lista - n.r.). Ce înseamnă misogin? Misogin e unul care urăşte femeile. Dar, a urî e una, şi a rămâne indiferent e alta. Bunăoară nu putem spune că Statul e misogin pentru că nu creează locuri de muncă pentru femei, cum misogin nu-i nici tânărul care stă pe scaun în autobuz cu gândul la

fete şi cu ochii pe fereastră, ca să nu o vadă pe bătrâna care stă în picioare lângă el.

LUAȚI-MĂ ÎNCET, CĂ SPUN TOT! (2)

În numărul trecut rămăsesem la dragoste. Ei bine, pe la zece ani stăteam tot timpul liber la un vecin fără copii, care avea în pod o ladă de cărți şi reviste ca „Veselia”, „Gluma”, „Furnica”, etc., care m-au influențat puternic, precum şi o nepoată la Paşcani, care îşi petrecea la el toată vacanța mare şi, care, nici ea, nu s-a lăsat mai prejos. Când ne săturam de jucat şotron - ca să vedeți până unde ajunsesem! - mă duceam la băieții din obor. Eram un fotbalist de prima clasă: atunci când se făceau alegerile, eu eram lăsat la urmă, ca desertul. Dumneavoastră când faceți alegerea, după ce criterii vă orientați? Eu am să aleg pe unul care are de toate, ca să-i fie capul numai la binele obştii.

Pe atunci copiii umblau în pantaloni scurți, moda impusă poate şi de faptul că majoritatea oamenilor nu-şi permiteau să-şi cumpere stofa şi pentru craci, modă care, din aceleaşi motive, s-ar putea să renască. Circula şi o snoavă: cică mama, bunica şi nepotul călătoreau cu trenul. Pentru băiețel scoseseră numai jumătate de bilet. Apare controlul: „De ce pentru copil ați scos jumătate de bilet, că doar e mare, nu mai are pantaloni scurți?”. „Dacă astea sunt criteriile, lungimea pantalonilor - i-a tăiat-o scurt bunica, biletul meu i-l dau copilului.”

A venit şi războiul. Prima bombă fost dată pe strada Florean (azi Vasile Lupu) în apropiere de ştrand, dacă vă mai amintiți de el, şi a distrus parțial o cocioabă. Venea lume de pe lume, ca la Maglavid, să vadă nenorocirea. După ce bombele s-au îndesit, nu se mai mira nimeni, aşa cum nici azi nu se mai miră nimeni că s-au îndesit „bombele”. Apropo! De ce le-o fi spunând aşa? Probabil din cauză că alcoolul are acelaşi efect distrugător ca bomba. Ca bomba cu efect întârziat. Seara, oamenii camuflau geamurile, iar pe străzi nu era zăranie de lumină, ca-n anii „luminoşi”, de penurie energetică. Când au venit ruşii, am ieşit cu mama din zemnic şi ne-am dus la poartă, unde mama flutura un ştergar alb, legat de

melesteu, iar eu stăteam cu mâinile sus, ca semn să mă predau. Câțiva ruşi au zâmbit mulțumiți:dacă noi ne-am predat, războiul era şi câştigat.

După război a venit foametea. Noroc de cei care au distribuit ajutorul american, că mi-au dat şi mie o cutie de creioane colorate. Nimic mai mult. Dumneavoastră, care ştiți cum s-au distribuit ajutoarele după Revoluție, nu cred că nu mă credeți. Cum am învățat să înot: Fratele meu m-a băgat la apă adâncă şi acolo mi-a dat drumul. Disperat, am dat din mâini şi din picioare şi am ajuns la mal, că ce nu face omul când intră la apă?

Tot aşa am învățat să dansez. Chermezele, balurile şi reuniunile tovărăşeşti se țineau lanț, iar eu nu ştiam decât tango, şi-l rugam pe un prieten ca, în cazul când orchestra schimbă melodia, să vină să-mi ia fata. Odată, prietenul mi-a tras clapa, n-a venit, şi am jucat de voie de nevoie până la urmă, după cum ni s-a cântat. Dar parcă numai eu am jucat atunci, de voie, de nevoie, după cum ni s-a cântat?

A urmat o perioadă stupidă, plată, când oamenii aveau bani şi nu aveau ce face cu ei, când calendarele cu foi vorbeau de şef în fiecare zi (ca şi radioul, ca şi televiziunea) iar la cozi pentru alimente, se stătea în fiecare noapte. Deci, ani de-a rândul ciuruitul v-a mâncat zilele, cozile nopțile şi, mai recent, în perioada când ai ce lua, dar n-ai bani, cronica pisălogului v-a mâncat două minute pe săptămână. Mea culpa.

MARE LUCRU ŞI HIPNOZA ASTA!

Toți eram numai ochi şi urechi. Mediumul căzuse în transă. Noroc că nu s-a lovit. Domnul cu joben a făcut câteva pase cu bagheta lui fermecată şi deodată cetățeanul adormit a început să vorbească despre nişte ticăloşi care au furat de la un trib de pitecantropuşi o ciosvârtă de dinozaur gata rumenită, apoi a făcut un salt în istorie, zugrăvind jafurile din Portugalia de acum câteva secole, din timpul unei panici create de un cataclism, cum s-a întâmplat la Bucureşti când a fost cutremurul, apoi s-a oprit o clipă la Franța, în departamentul Senei, mai exact în pădurea lui Bondy,

unde tâlharii l-au sugrumat pe regele Childeric II, a trecut pe lângă Bucureşti, prin codrii Vlăsiei, înțesat şi el de tâlhari, apoi a descris zona Abator, Umbreluțe şi Smirodava, de la noi din târg. Mare lucru şi hipnoza asta!

Apoi magicianul, a luat o monedă şi a zis: „La una, două, trei, moneda va dispare." Şi aşa a şi fost. N-am auzit să fi spus: „Abracadabra." Şi cu toate astea, a reuşit. De fapt, de ce m-aş mira? Parcă capii ruşilor când au făcut să dispară de pe harta țării noastre Basarabia şi Bucovina, au spus formula magică? Ați auzit dumneavoastră acest cuvânt când a dispărut județul Roman? Nu. Şi magicianul îşi flutura mâinile în aer. Cineva din sală l-a întrebat: „Dar mai multe milioane ați putea face să dispară? Dar obiecte, cum ar fi bunăoară o flotă, ați putea?" La care omul cu frac a lăsat privirea în pământ, ca şi cum ar fi recunoscut că alții sunt mai abili ca el.

După ce şi-a revenit, a invitat pe podium o doamnă belă, i-a fluturat degetele prin fața ochilor, apoi i-a poruncit să adoarmă. (M-am gândit că ăsta, dacă-i învățat să poruncească, a fost cineva pe vremuri).

Doamna, care tot timpul încercase să-şi amintească dacă a stins aragazul, a adormit cu gândul la foc. Maestrul şi-a pus vărguța în funcțiune, şi doamna a început să vorbească despre un vultur care îi ciugulea ficatul lui Prometeu drept pedeapsă pentru că acesta furase focul de la zei şi-l dăduse oamenilor.

Cineva din sală, obişnuit cu legile de la noi, a întrerupt mediumul: „Ar fi putut să-i dea o amendă". După o clipă, cucoana iar a început să vorbească despre lampa lui Aladin, cu care fiul de croitoraş putea obține tot ce-i poftea inima.

Fiecăruia i-a fugit gândul la nevoile sale: sănătate, viză pentru America, succes la dame, mărirea salariilor, punerea în posesie a pământului, etc. Şi mediumul vorbea în continuare, trecând de la lampa lui Aladin, la lampa lui Diogene, cu care filozoful grec, pe străzile Atenei, în plină zi, căuta un om, că pe atunci, ca şi acum, nu orice cuvântător era şi om.

Şi de la lampa lui Diogene, a trecut la lampa lui Ilici, numită aşa din cauză că Lenin a electrificat o parte din țara sa, şi i-a mărturisit lui Gog că pentru el mai mult valorează un electrician, decât o mie de mujici. Fiind racordată la ideea cu curentul, doamna a

mai pomenit ceva despre epoca în care nu prea era lumină, şi despre scumpirea lucrurilor datorită scumpirii kilowatului. Întrucât nu dădea semne de oboseală, domnul în negru a trimis-o din nou în trecut, să vorbească despre evoluția mijloacelor de transport. A început cu apariția roții, cu carele de luptă asiriene, cu cvadriga romană, etc. A pomenit şi ceva despre aviație, de zborul lui Icar, de covorul fermecat din basmele arabe, de călătoriile lui Nils Holgherson, singurul om căruia i-a făcut plăcere să stea de vorbă cu nişte gâşte, pe urmă a trecut din nou la poştalion, la maşinile cu aburi, la maşinile de azi, şi deodată a început să se zghihuie ca scuturată de toți dracii. Speriat, magicianul a întrebat-o: „Ce se întâmplă?" La care cucoana, bălăbănindu-se de una: „Mă găsesc într-o Dacie care merge cu viteza întâi, prin gropile de pe strada Bogdan Dragoş".

Mare lucru şi hipnoza asta!

PE TEME ELECTORALE
(bancuri aduse la zi)

Cic'o căţea de rasă, cu blana mătăsoasă şi puţintel tărcată, cu coada-nbârligată, cu fruntea cam abruptă, cu burta nițel suptă, cu pieptul cam atletic şi-a dat odată-n petic. Că vrând s-ajungă mare, a spus la fiecare că, de va fi aleasă peste căţei crăiasă, desfi-ința-va joarda, hingherul, lanțul, zgarda şi lumina-va cuşca cu becuri. Dar găluşca, n-au înghițit-o câinii, cum rar mai fac stăpânii, ci i-au spus verde-n față:

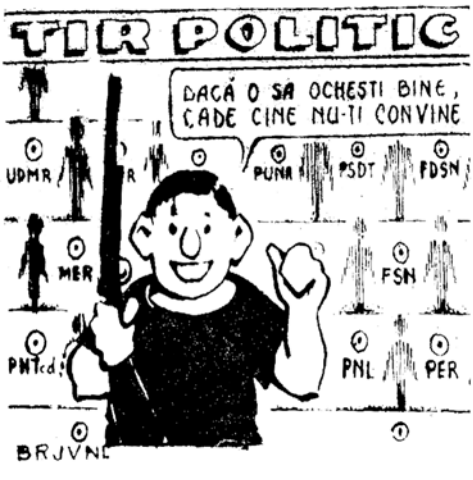

-Te crezi mata isteață, sperând că găseşti javre să creadă în palavre.

Deci, fără mascaradă, că te muşcăm de coadă, de nu găseşti protector nici la lăţosul Hector! Renunţă la prelegeri, că au mai fost alegeri în vale, pe toloacă. Şi-au spus că au să facă cutare şi cutare, dar … nimic nou sub soare.

Şi a plecat căţeaua ca glonţul, ca ghiuleaua. O javră păcătoasă, cât un papuc, flocoasă, fuguţa pe cărare să-i pună o-n-trebare. Însă căţeaua noastră, crezând că e albastră, fugea. Şi lângă râu, îi zice un dulău:

-Nici capul nu mă taie de ce fugi de-o potaie.

-Păi, fug, că nu-i a bine, că ăla care vine, chiar dacă-mi dă el votul, prea rece are botul.

-Şi ce propui cucoană? Vrei totul de pomană?

-Aici e punctul critic, vorbind în sens politic, că dacă mă miroasă, nu voi mai fi aleasă.

CUM SE POT FACE BANI
(sfaturi pentru toţi)

Şarlatanul care ne înşeală pe toţi, de-i mai zice şi „speranţă”, (Chamfort), moara asta a speranţelor care merge de sute de ani (Arghezi) te va face, iubite cititorule, să crezi că-ţi vor servi pe tavă câteva sfaturi practice, cu care să ieşi din impas. Răbdare! În cele ce urmează, voi sugera, în primul rând primăriei, câteva idei de modul cum se pot face bani, că primăria are nevoie de fonduri, ca peştele de apă. Să nu fiu contrazis, că fac scandal! N-are nevoie de fonduri? Atunci înseamnă că are bani. Şi dacă are, de ce nu prelungeşte agonia unor spaţii verzi? Cred că nu are fonduri şi de aceea vin cu câteva sfaturi:

Metoda numărul unu: În apropierea Muzeului de artă a fost tăiat un tei mai bătrân decât bunicul, care tei, în perioada înfloririi, încânta întreaga zonă. Tăierea lui a fost motivată de faptul că aici se intenţionează să se facă un parc. Ori, unde aţi mai văzut dumneavoastră un parc cu copaci? Pentru treaba asta propun să fie amendat cel care a tăiat copacul, iar gologanii să intre în fondurile primăriei. Veţi spune poate, că primarul a dat dispoziţie.

În acest caz, propun să fie amendat primarul, sau cel care a dat dispoziție, că în ultima vreme, mai mulți copaci au fost tăiați decât plantați. Şi, la urma urmei, în iadul de pe lumea asta, fiecare să ardă la focul păcatelor sale - cum zicea Iorga.

Metoda umărul doi:Am auzit de la oameni care au bătut țara în lung şi în lat că de la „Dorna la Vaslui, alt oraş ca Roman nu-i. Chiar şi-n rest găseşti mai rar, un oraş aşa murdar”. Dacă intrăm în folclor, suntem cineva. Proastă reputație! De aceea propun ca unii salariați care sunt plătiți de la buget şi nu au încărcare, să mai bată târgul încolo si încoace şi pe cine văd că aruncă un ambalaj în spațiile verzi sau pe trotuar, jap! Amendă! Dintr-o lovitură s-ar prinde doi iepuri: ar creşte fondurile primăriei şi s-ar menține curățenia oraşului, că pe străzi se mai dă cu mătura, dar pe trotuar mai deloc.

Au trecut vremurile când intra frica-n oameni: „vine Ceauşescu!” Vă dați seama ce fonduri s-ar strânge de pe amenzi? Vă dați seama ce fonduri ar intra în buget?

Metoda numărul trei: Pe strada Tineretului, peste drum de corpul B al Liceului Roman Vodă, se găseşte blocul 13, care dacă nu ar fi avut numărul dracului, ar fi fost scutit de o soartă dată naibii. Aici, în capătul dinspre Muzeul de artă, e un petec de pământ, îngrădit cândva cu buxus, unde poposesc căruțele celor veniți la tribunal la spital, la examene cu copiii sau - de ce nu? - la expozițiile organizate de muzeu. Nu spun că terenul nu este fertilizat de cai şi de stăpânii lor, dar din treaba asta s-ar putea scoate şi ceva gologani, că şi aşa țăranii sunt putrezi de bogați. Atâția bani să aibă cine ştiu eu! De aceea, un locatar din blocul cu pricina, de-i zice Nicolae Novac, intenționează să propună primăriei să facă aici o „ogradă de căruțe”, cum era odinioară pe lângă obor şi piață. Ia te uită, domnule! Nu-i mai ajung banii! La muncă! Această ogradă să aparțină de primărie!

Mă întreb, însă, ce poziție s-ar lua dacă aceste căruțe ar staționa, cu caii deshămați, în piața Roman Vodă? Am să vă spun tot eu, că am auzit oameni spunând că pe vremea lui Vlad nu era aşa, nu umbla de pe vatră pe cuptior, ci îl puteai întâlni oriunde în oraş şi oamenii îi cam ştiau de frică. O fi fost ea o metodă comunistă - nu vă contrazic - dar dădea rezultate.

Metodele de mai sus au fost pentru fondurile primăriei. Dumitale, iubite cititorule, ce sfat să-ți dau? Dacă eşti unul din cei cărora le-a zâmbit soarta, vei spune că umblu cu metode perimate, iar dacă, dimpotrivă, te zbaţi greu ca să nu te duci la fund, vei spune că am metode ineficiente şi mă vei privi ca pe farmacistul chel care de o viaţă vinde loţiuni împotriva căderii părului. Spun acest lucru întrucât cunosc câţiva şomeri care ar dori numai servicii uşoare, de ajutor de băgător de seamă.

Sperând că nu eşti unul dintre aceştia, am găsit şi pentru dumneata un sfat: „Ajută-te şi Dumnezeu te va ajuta!" Că - vezi matale - la masă îi văd pe toţi, dar la bucătărie pe nimeni. Succes!

DOAMNELE CU SÂNII GOI

În numărul din 2 februarie a.c. al ziarului în limba română: „Micro magazin", care apare în America, se arată printre altele „PÂNĂ UNDE MERGE LIBERTATEA ÎN METROUL NEWYORKEZ", în care nu poţi să fumezi, să mesteci gumă, să dormi pe bănci, sau să cerşeşti. Totuşi ceva este permis: Femeile au voie să meargă cu sânii goi. Avocatul Administraţiei transportului în comun „Transit Authority" a declarat că acest lucru este permis atât timp cât nu creează tulburări în public. Dacă această categorie de femei ar călca vreun regulament, de pildă, dacă ar sta cu sânii goi pe o bancă şi ar fuma, ar putea fi acţionate în justiţie, dar nu pentru că au sânii descoperiţi, ci pentru că fumează acolo unde este interzis.

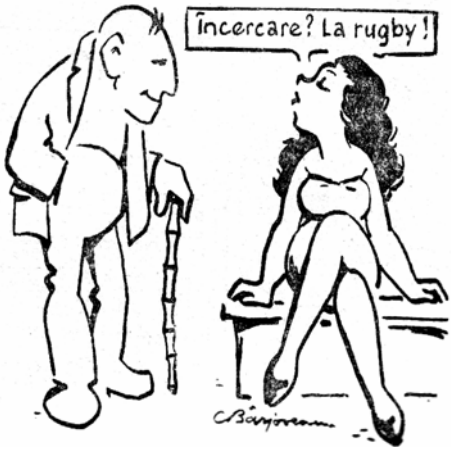

Această decizie a fost luată după ce câteva femei, călătorind cu metroul şi expunându-şi sânii, au fost oprite de poliţie. Ele încercau validitatea unei decizii judiciare, care

declara că arestarea unei femei în condițiile arătate, constituie o discriminare de sex. Decizia se referă la faptul că bărbații pot călători nestingheriți în metrou cu pieptul descoperit, fără cămașă. Același drept trebuie să fie acordat și femeilor. Probabil că puține vor fi femeile care vor folosi această decizie, căci, așa cum a declarat o călătoare: „Avem destule probleme cu metroul, chiar dacă suntem îmbrăcate, de ce să mai creem probleme în plus?

Așa s-a scris în ziarul mai sus pomenit. Am ținut să public această știre, pentru ca, împotriva celor care vara, în centrul civic al municipiului nostru își expun burțile enorme, negre, păroase și transpirate, autoritățile să ia măsuri, înainte ca o femeie morală de la noi să ia poziție față de acest lucru, după modelul american. Nu de alta, dar dacă se ajunge la această situație, s-ar putea să ne critice până și americanii. Luați măsuri!

CUMĂTRA CU PERIUȚA ȘI RELAȚIILE CU STRĂINII

Am mai spus-o și-o mai spun. Minciunile sunt de trei feluri: minciuni de scop, minciuni de plăcere și date statistice. Când faci din țânțar armăsar, când perii pe cineva lăudându-i calitățile pe care nu la are, ori când pe cel care minte îl faci să creadă că îl crezi, tot un fel de minciună se cheamă. Cu aceste zise, vreau să vă vorbesc despre vremurile când unii se credeau primii, și de vremurile mai recente, când unii ne consideră ultimii. Și acum…știrile pe larg, ca la Actualități.

În manualele școlare de prin ’52- ’53, se pomenea numai de oameni de știință, de dincolo de Prut și până la Marea Japoniei, despre care se spunea că erau ori că au fost cei mai renumiți și că au făcut cele mai mari și interesante invenții și descoperiri. Nu contestă nimeni acest lucru, și mai cu seamă nu a contestat nimeni (cine ar fi avut curaj?). Dar problema e că au mai fost și alții ca Marconi, Edison, Stephenson și alții despre care manualele cu pricina nu pomeneau nimic. Unde ar mai fi fost superioritatea sistemului?

Au scăpat ca prin minune Pitagora, Arhimede, Euclid și alții, cu teorema, principiul și respectiv postulatul al cărui nume l-a purtat

fiecare din cei trei. Dar numai stăpânii de atunci au căutat să iasă în evidență trecând sub tăcere alte nume ilustre? Nu. Şi, cu altă ocazie, am să vă demonstrez acest lucru cu date concrete. În sfârşit, au trecut acei ani pe care îi numesc „întunecați" chiar şi cei care pe atunci aveau pâinea şi cuțitul, iar azi au copiii şi nepoții căpătuiți şi cu carte.

Pentru că tot veni vorba de învățământ, am să vă spun că mai recent , la o întâlnire cu cadrele didactice, o specialistă din Apus a vorbit cu emfază despre o metodă care se aplică în grădinițele de copii din țara domniei sale. O educatoare de la noi din târg s-a ridicat şi a spus că la noi metoda cu pricina se aplică de zeci de ani. Nu i-a spus proverbul cu castraveții şi cu grădinarul, că nu ştia corespondentul lui în limba doamnei din Occident, a cărei însoțitoare (trimisă de la centru), i-a făcut pe oameni să înțeleagă că nu trebuie stricat cheful străinilor. Pricepând aluzia, onoratul auditoriu a mimat perfect interesul față de cele prezentate şi a aplaudat, ceea ce a făcut-o pe madam Cutare, prezentă şi ea în sală, să-şi aducă aminte că pe când bărbatu-su era administrator la Băile Strunga, a botezat în sat un copil de țigan. Gest creştinesc şi lăudabil. Numai că după aceea, cumătra - mama copilului, venea des pe la ea şi-i zicea: „Cumătră, mânca-ți-aş, întotdeauna vorbesc cu omul meu ce oameni buni şi cumsecade sunteți. Dar nu mai întrebat de ce am venit. Ion al meu dacă nu are o țigară, parcă e nebun. Izbeşte şi trânteşte.

Dă-mi de la cumătru vreo patru-cinci țigări, să scap de gura lui, că toată ziua mă turuie!"

Şi amintindu-şi toate acestea, madam Cutare a spus ca pentru sine: „Deşertăciune, totul este deşertăciune".

„-Poftim?"a întrebat directoarea, care stătea pe scaunul de alături.

„-Vă spun pe drum."

Şi în drum spre casă, madam Cutare a discutat cu doamna directoare despre superioritatea învățământului occidental , fără a încerca să explice de ce cu „olimpicii" noştri nu prea au curaj mulți să se ia la trântă.

CÂTE CEVA DESPRE ARTA DE A GHICI

Odată, o țigancă cu ghioc a vrut să-mi ghicească şi a zis că, dacă îi dau zece lei, îmi spune cum mă cheamă. Atunci mi-am dat seama de nebănuitele mele calități în respectivul domeniu, întrucât eu ştiam acest lucru şi încă fără ghioc. Şi m-am extins. Bunăoară, ce mare scofală să fii cititor în stele? Nu sunt unul din cei care privesc firmamentul ca, după poziția aştrilor, să-şi dea seama dacă anul acesta autoritățile locale au de gând să repare strada Bogdan Dragoş, au ba.

Ăia sunt astrologi. Ori, astrologia e una şi gastrologia e alta. Eu, după stele îmi dau seama dacă o ciorbă de la cantină e grasă sau nu, şi dacă nu e, desprind trei concluzii:ori s-a furat, ori nu sunt fonduri necesare, ori e dietetică.

Aşa că nu e mare lucru să citeşti în stele. Am dat şi în cărți, şi să ştiți că ele nu mint niciodată. Da, am dat în cărți. Am dat printre altele de o povestioară din care reieşea că în general, omul se face frate cu dracu′ până trece lacu′ şi nu făcea aluzie la discursurile electorale ale unor şefi în devenire şi nici la promisiunile solemne ale unor flăcăi înainte de căsătorie, care sunt gata să dea iubitei şi stelele de pe cer, iar după căsătorie uită şi data naşterii.

Ştiu să citesc şi în palmă.

Odată am privit palma unui om şi i-am spus ce meserie are şi ce necazuri a avut. Era tâmplar şi nu respectase normele de protecția muncii, că la dreapta avea numai patru degete şi jumătate.

După palmă îți dai seama de om. Dacă e bătătorită, omul trage tare pentru o bucată de pâine, dacă e îngrijită şi fără bătături, trag alții tare pentru el, dacă e mare cât o cazma, ai în fața ta un lipovan muncitor care întoarce pământul, iar dacă e micuță, catifelată şi plină de podoabe, o doamnă care întoarce banii cu cazmaua. Dar oamenii se mai pot cunoaşte şi după felul cum se poartă cu proştii, după felul cum îşi fac datoria, după cum îşi achită întreținerea la bloc, după cum îşi educă copiii, etc. Am dat şi în bobi. De ce am dat? De gărgărițe. Dar nu-i lucru de mirare; au ele gângănii şi unele dulciuri din import.

Am omis să vă vorbesc despre vise. Ştiu să le tălmăcesc. Bunăoară, neaplicare a unor legi dacă ai visat, harababură în țară înseamnă. Asistentele amabile şi săritoare dacă ai visat, că mai ai zile înseamnă. Flori de tei dacă ai visat, decizii de a fi ocrotiți copacii înseamnă. Alte flori dacă ai visat, lacrimi înseamnă. Dar nu te alarma! Dacă vei visa că ai căpătat un serviciu bine plătit, dacă vei visa că se poate trăi bine cu o pensie de şaizeci de mii, că toate întreprinderile romaşcane produc pentru export, că s-a ieftinit hârtia, transportul în comun, locul de veci, ori că ai apă la robinet 24 de ore pe zi , nu te impacienta!

Vise.Vise de noapte.

TEST

Inspirat din realitatea uneori binevoitoare, deseori cruntă, m-am gândit la un test după care cititorul să-şi dea seama ce şi cum, şi în ce ape se scaldă. Prin urmare:

1.Cine credeți că se face vinovat pentru distrugerea spațiilor cu iarbă, flori sau tufe de coronița-miresii dintre rigolă şi trotuar?

A)Posesorii de autoturisme; B)Primăria; C)Publicul, că nu ia poziție?

2.Sunteți de acord că nu tot ce zboară se mănâncă şi că nu tot ce se reclamă se ia în serios? Recunoaşteți că există oameni care sunt purtați cu vorba şi trimişi de la Ana la Caiafa pentru o problemă care ar fi putut fi rezolvată în doi timpi şi trei mişcări că mai sunt şefi care una zic şi alta fac şi oameni care umblă cu crucea-n sân şi cu dracu-n spate?

A)Da; B)Nu; C)Mie-mi spui?

3.Pusu-v-ați întrebarea de ce nu se replantează lizierele de pe malul Moldovei cum ar fi bunăoară păduricea de salcâm de la fostul ştrand?

A)Da; B)Nu; C)Pentru că ştiu că puieții ar fi distruşi în mai puțin de un an, că n-are nimeni grijă, de parcă am fi sat fără câini.

4.Ați fi de acord să se trimită jalbă la împărăție prin care să se ceară tuturor ambasadorilor noştri (mai ales celor din Occident şi din America) să dezmintă mitul lui Dracula cum i se zicea lui Vlad

Ţepeş pe baza căruia s-au publicat articole şi cărţi şi s-au făcut filme foarte mincinoase şi foarte agresive realizate de interese antiromâneşti?

A)Da; B)Nu; C)Ştiu că unii se numesc vampiri, dar noi nu am supt pe nimeni. Alţii da. Cu alte cuvinte, cine zice, ăla e.

5.Sunteţi de acord cu anticiparea alegerilor pentru ca în cazul când nu va ieşi favoritul dumneavoastră să avem timp să facem altele?

A)Da; B)Nu; C)M-am lămurit cu toţi, dar cred şi în excepţii.

6.Trebuie privit cu indiferenţă faptul că unele invenţii de ale noastre care ar putea să ne scoată la liman nu sunt puse în practică în ţară poate şi din cauza unor interese meschine care bagă beţe-n roate fapt de care profită străinii şi de care ar trebui să roşim?

A)Da; B)Nu; C)Ca la noi, la nimenea.

7.Credeţi că ar fi posibil ca un primar să zică: „Eu am făcut destul, să mai facă şi alţii!”Şi să nu întreprindă acţiuni cu bătaie lungă pe care să le finalizeze succesorii la post?

A)Da; B)Nu; C)S-au mai văzut cazuri.

8.În ce scop credeţi că unor tei tineri din unele spaţii verzi li s-au tăiat crengile de la poale înălţându-se coroana?

A)Ca să nu se mai poată cocoţa copiii să rupă crengi ca să culeagă flori. B)Ca să pară mai estetic, ori ca să nu ţină umbră straturilor de pătrunjel. C)Ca să nu mai spună nimeni că nu s-a făcut nimic.

9.V-aţi gândit vreodată să luptaţi împotriva adversarilor tendinţei contra neintroducerii unei legislaţii care să protejeze cu adevărat mediul înconjurător?

A)Da; B)Nu; C)Las-o baltă!

Indiferent de numărul de puncte A, B sau C realizate, din acest test se desprinde clar că citiţi Cronica pisălogului, şi asta mă bucură. Scopul testului nu a fost de a vă face să vă cunoaşteţi mai bine, ci de a cunoaşte mai bine unele necazuri care frământă mult pe unii şi deloc pe alţii. Aşadar, nu l-am făcut cu intenţia de a vă păcăli, că a trecut întâi aprilie, şi, oricum, eu cu păcăleli nu umblu, că nu mă ocup nici de prestidigitaţie, nici de ghicit în cafea, nici de comerţ, nici de politică.

VINE PAŞTELE

Drojdie, esențe de tot felul, geamuri deschise, pomi în floare, aprovizionare cu ulei supranormativ de frica scumpirii, vopsea de ouă, coadă la lapte, coadă la bătătorul de covoare, coadă la sifonărie. Vine Paştele!. „Doar Grivei bătrânul n-are cu ce roade oasele, că de când cu Postul mare toate-i merg de-a-ndoasele”. Vorbe! Asta a fost pe vremuri. Ce post? Care post, domnule, că de la Lăsata secului şi până azi, s-a simțit miros de carne friptă în tot târgul, de parcă am fi atei care n-au probleme cu colesterolul, sau musulmani în afara Ramazanului, sau în timpul acestuia, după apusul soarelui. Şi totuşi nu se poate generaliza ideea, pentru că bunul creştin nu se bate cu pumnul în piept când posteşte şi nu-şi pune cenuşă în cap, să ştie toată lumea. Prin „bun creştin” se înțelege omul care aşteaptă Paştele cu bucurie, iar nu cel care îl pomeneşte ori de câte ori se mânie. Vine Paştele. Seara se merge la denie, unii cu gândul pios de-a lua parte cu sufletul la Patimi, iar alții, mai cu seamă unii tineri, ca să pună țara la cale, sau să se arate grozavi în fața unor fete, care, şi ele, n-au mai fost aici de anul trecut. Şi toate astea în curtea bisericii, pe un fond muzical pus la dispoziție cu mărinimie de un radiocasetofon deschis la maxim. Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!

Vine Paştele. Vine fără scrânciobul lui Pârlea - odihnească-se în pace!- fără farfuriile zburătoare ale lui Țopa, ci doar ici şi colo, pe la sate, cu tradiționalele hore la care cântă fanfara de la Şapte Prăjini, sau din altă parte. De ce „ai noştri?” Pentru că după lege suntem frați. Că unii se poartă crâncen de duşmănos cu oameni care nu le-au făcut nici un rău, păcatul lor este. Ba uneori chiar şi al autorităților. De aceea, nu că zic, dar spun:ar trebui să mai citească şi ei „Asul de treflă“ în care se vorbeşte mult despre drepturi.

Vine Paştele. Miei cu viață efemeră sfârâie în tigaie, iar vinul, care şi cum mai fierbe, aşteaptă cu răbdare aprecierile. „Care miel, domnule? Care vin?” O, iubite cititorule, n-ai să-mi spui mie că în ziua de Paşti vei mânca fasole, cu toată sărăcia. Chiar de-ți va lipsi mielul, ceva bun tot vei avea pe masă. Şi totuşi, dacă îți va fi greu, pune-te o clipă în pielea celor din Bosnia şi Herțegovina ori din alte părți ale pământului unde şi-a băgat răul coada! Pune-te în

locul acelor oameni care ar socoti ca pe o mare bucurie a Paştelui o zi fără bombe şi fără morți, şi mânie-te pe cei care din lipsă de credință şi de suflet nu aud binecuvântarea din slavă: „Pace vouă!” Ba nici pe aceştia nu te mânia, ci ca creştinii persecutați pe vremea lui Nero (şi nu numai), zi: „Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!”, şi mulțumeşte Cerului că nu ai tot ce-ți pofteşte inima, că bogăția şi luxul te-ar depărta de Cel a cărui Sfântă Înviere o sărbătorim zilele acestea! Dacă în alte duminici de peste an uităm că locul nostru e Casa Domnului, de astă dată preotul ne cheamă în mod special: „Veniți de luați lumină!” Să mergem! Avem nevoie de lumină. De foarte multă lumină. În toate.

CUIUL

Iubite cititorule, în cele ce urmează nu-ți voi da definiția acelui beţişor de metal turtit la o extremitate şi ascuțit la cealaltă, care se bate în cap, (că toate cuiele se bat în cap) pentru a uni două bucăți de lemn, ori pentru a-l fixa în perete cu scopul de a atârna ceva de el, (vezi „Cuiul lui Pepelea”!), nu-ți voi spune bancul cu olteanul care în compartimentul de tren a bătut un cui cu capul ca să-şi pună haina, iar când cuiul s-a îndoit, dorind să ştie cauza s-a dus în compartimentul vecin unde în dreptul cuiului era capul unui oltean care dormea dus, şi nu-ți voi pomeni nici de expresiile „a bate cuiul de aur al prieteniei” sau „cui pe cui se scoate”, ultima fiind utilizată când vrem să arătăm că un rău se scoate cu altul, aşa cum, bunăoară, comunismul a îndepărtat capitalismul şi viceversa. Nu acesta-i scopul. Dar? Păi, dacă eşti cumva din cei care şi-au lăsat copiii de capul lor, care n-au bătut fierul cât era cald, citeşte cu luare-aminte cele de mai jos, că poate n-ai pierdut şi ultimul tren şi se mai poate face ceva măcar în ceasul al doisprezecelea. Cât mai sunt sub aripa ta, ține-te de capul lor şi instruieşte-i, că ce vină are o fată care se mărită că nu ştie să gătească, dacă nu a luat niciodată cratița din cui şi mumă-sa n-a pus-o niciodată să prăjească ceapă? Ce vină are un băiat de la bloc că nu ştie să bată un cui, dacă tat′su nu i-a pus niciodată ciocanul în mână? Ce vină are huliganul care stă cu şezutul pe spătarul băncilor din piața Roman Vodă, dacă nu i s-a dat nici

educație, nici amendă şi nici palme? Cu alte cuvinte, educă-ți copiii, ca să nu se adeverească vorbele lui Cilibi Moise, care spunea că „cine nu judecă pe copii la tinerețe, îl vor judeca copiii la bătrânețe”.

Învață-i pe copii să se poarte şi să muncească, întrucât ei sunt viitorul țării. Ai vrea să ştii că copilul tău îți va pune pe mormânt o floare sau o lumânare, dar văzut-a el pe mormântul bunicului, o floare pusă de tine? Îngrijitu-te-ai să-l înveți obiceiurile creştine ca să ştie ce are de făcut când te va duce la groapă? Cunosc ei datinile, aceste arhive ale poporului şi legile nescrise ale omeniei, ale bunului simț, etc.? Învață-i! Nu neglija acest lucru, că după cum spunea grecul acela de-i zicea Heraclit, „poporul trebuie să lupte pentru legile lui la fel ca pentru zidurile cetății”. Cred că parcă ai un cui în inimă când vezi că copilul tău nu cunoaşte anii de domnie ai lui Ştefan cel Mare, dar ştie cu exactitate când a debutat cutare actriță americană şi care a fost penultima compoziție rock a unui cântăreț de peste ocean. Poate ai văzut la televizor emisiunea aceea cu românul din S.U.A., care deplasându-se cu maşina de la Las Vegas la Los Angeles, a văzut la marginea drumului nişte veverițe jucăuşe şi când a oprit să le dea mâncare, a apărut ca din pământ pădurarul şi i-a spus să nu le mai dea nimic pentru că se învață leneşe, iar în sezonul rece nu va veni nimeni să le poftească la masă. Tras-ai tu vreo concluzie din cele auzite? Când vorbeam de viitorul țării ştiam ce spun, că la I.M.R., ca şi în alte părți, se duc (că doar nimeni nu-i bătut în cuie), sau se pensionează, oameni cu experiență, iar tineret care să le ia locul nu prea se vede, că puține întreprinderi pregătesc ucenici pentru „schimbul de mâine” şi mulți îşi vor pune pofta-n cui când vor căuta tineret calificat. Copilul tău e o părticică din forța națiunii.

Fă-l om de folos! Învață-l să facă ceva bun, că un filozof american spunea: „Din lipsa unui cui s-a pierdut o potcoavă, din lipsa unei potcoave s-a pierdut un cal , din lipsa unui cal s-a pierdut un călăreț, din lipsa unui călăreț s-a pierdut o bătălie, din lipsa unei bătălii s-a pierdut un regat. Şi toate astea din lipsa unui cui. „Vezi ce faci! Să nu aud într-o bună zi că ai rupt cuiul! Ai grijă!”

CAPRA

Şi eu am fost la Reşița. După ce am trecut de Caransebeş, am aflat de la un tovarăş de călătorie că agregatele de la Porțile de Fier, care au fost făcute de reşițeni , sunt acum reparate de ruşi, în vreme ce reşițenii şomează. Am încercat să-l liniştesc pe om spunându-i că situații de acestea s-au mai văzut, când statul a adus sau a lăsat să se aducă în țară lucruri de care la noi abundă piața, dar efectul a fost contrar celui aşteptat; mai rău l-am înfuriat şi am remarcat că în situații asemănătoare bănățenii se răcoresc cu aceleaşi expresii ca şi noi, cei din Moldova.

Dar nu despre asta vreau să vă vorbesc şi nici despre televiziunea din Reşița, de-i zice TERRA SAT, care te ține încordat în fața televizorului datorită unor emisiuni de excepție cam de genul teleenciclopediei, şi nici de faptul că aici, la Reşița, curge apă caldă zi şi noapte, iar cetățenii plătesc cam tot atât cât plătim şi noi, care nu avem nici măcar apă rece tot timpul. N-o să vă spun că aici acei care mătură strada nu neglijează nici trotuarul, ci, cu permisiunea dumneavoastră, am să vă vorbesc despre capră, subiect pe care l-am tratat tot timpul cu un sârb care m-a dus o bucată bună de drum cu maşina spre Belgrad. Acesta vorbea româneşte ca un bănățean sadea, aşa că ne-am înțeles de minune. Cum a început discuția:În drumul nostru am întâlnit o turmă de capre în care doi țapi nu ştiu ce aveau de împărțit. Sârbul şi-a adus aminte cum la el în oraş un țap s-a izbit în uşa de sticlă a unui magazin, în care s-a văzut ca într-o oglindă şi a crezut că-i un alt „bărbat al lui capră”. A trecut prin geam şi a trântit la pământ un tânăr cu cioc, ceea ce a făcut pe un vânzător să spună că „țap la țap trage”. N-am vrut să mă las nici eu mai moale şi i-am spus că pe vremea când se vindea berea la țap şi la halbă, un

tânăr cu cioc a cerut o bere la țap. Chelnerul, ironic, arătând spre tânăr, a dat dispoziție ajutorului său: „O bere la țap!”

Şi maşina înghițea câte 120 de kilometri de şosea la oră. Alt subiect nu am mai abordat decât în treacăt, dar de fiecare dată tot la capră ajungeam. Printre altele el zicea că dacă eşti prea mare te doboară vântul, iar dacă eşti prea mic te mănâncă capra, iar când am ajuns la relațiile dintre oameni, când unul face şi altul trage, I-am spus proverbul nostru: „capra beşe şi oaia trage ruşinea”. După aceea s-a trecut la politică şi am ajuns amândoi la concluzia că cel mai bun gospodar este cel care ştie să împace şi capra şi varza. Şi cum mergeam noi aşa, am ajuns la o barieră de cale ferată care era lăsată jos. Înaintea noastră mai erau două maşini. În vreme ce trecea un marfar care părea interminabil, o femeie a legat o capră de capătul barierei ca să-şi ridice ciorapul. Între timp a mai venit una cu care a intrat în vorbă, fără să-şi dea seama că în vremea asta marfarul trecuse, că bariera fusese ridicată şi că de capătul ei atârna capra. Convoiul de maşini a trecut. Nu ştiu dacă bietul animal a sucombat au ba, dar tot drumul m-am gândit de câte rele am scăpa dacă barierele s-ar ridica şi la noi ca cele de la sârbi, şi dacă autorităților le-ar veni ideea să le lege de capătul care se ridică al acestora.

CALAMBURUL

După dicționar, calamburul este un joc de cuvinte bazat pe un echivoc, pe deosebirea de sens a unor cuvinte asemănătoare ca formă. Din calambururile celebre mai vechi putem aminti de cel făcut de George Ranetti, când, într-o adunare, s-a propus să se strângă un fond cu scop filantropic. Din cei prezenți în sală, cine dorea, se înscria cu o cotă, pe care urma să o achite ulterior. Prima care s-a dus la tribună să semneze a fost o femeie, şi nu o femeie oarecare, deoarece Ranetti, sculându-se în picioare a strigat să fie auzit de toți: „S-a înscris prima C-O COTĂ”.

Tare mai erau lăudați şi după război cei care se înscriau primii, ba în geaceuri, ba la şcolile de partid, ba la cursurile de ateism, ba la … Tot după război circula un calambur grozav: Cică o delegație de femei de la noi din țară, îmbrăcate în național, a plecat

în America să sărbătorească victoria. Festivitatea s-a lăsat cu un dans românesc şi preşedintele dansa cu o oarecare Leana, din delegaţia noastră, ceea ce a făcut pe cineva din horă să chiuie şi să strige cum se strigă pe la noi: „Saltă Leana cu RUSVELT”. Deci metoda ca cei mari să se prindă - de sanchi - în horă cu cei mici, e veche. Un calambur reuşit a fost consemnat în Gazeta de Roman. Se spunea acolo, că atunci, în 22 decembrie, când unii bucureşteni au văzut că se cară elicopterul prezidenţial, au început să scandeze cunoscuta lozincă: „CEAUŞESCU PE CER E “. Că tot veni vorba de preşedinţi, cică domnul Snegur a fost întrebat cu un an în urmă: „Domnule Snegur, mai ţineţi cu domnul Iliescu cum ţineaţi prin’90?” La care domnul Snegur a răspuns afirmativ: „CU EL ŢIN, cu EL ŢIN” .Nu trebuie trecut cu vederea nici calamburul unui grup satiric de la Cluj, care parodia un vers al lui Eminescu: „Voi sunteţi urmaşii Romii?!” Că tot discutam de asta, cineva m-a întrebat dacă prin 2050 se va mai vorbi româneşte.

Dar să revenim la oile noastre! La un concurs televizat s-a dat cuvântul OPOZIŢIE pentru calambur. Unul din concurenţi s-a descurcat rapid: „Niciodată n-am avut O POZIŢIE mai dificilă”. (Între noi fie vorba: parcă numai el?!) Calamburul cu America îl auzim în fiecare zi de Anul Nou, când copiii umblă cu semănatul, cu sorcova: „cA MERI ′ CA peri ′ în mijlocul verii ′ …” şi nu mai discutăm acum cauzele pentru care urările lor nu se îndeplinesc întotdeauna. Un şef mai mic se plângea cuiva că lumea îl evită de parcă ar avea piele de lup. Ar trebui să i se spună: Pielea de LUP O AI CĂ nu vrei să te zbaţi mai mult pentru cei obidiţi. Ei, şi dacă unul dintre aceştia, care visează un post mai călduţ şi mai bine plătit, face conştient promisiuni irealizabile, de le mai zice şi gogoşi, eu i-aş trânti-o: „Ia ascultă , MĂ! GARgară, fac mulţi parveniţi în ţară, care-şi umplu zdravăn tolba şi noi rămânem cu vorba”.

Zilele acestea am aflat că leafa unei angajate a C.F.R.-ului care vinde bilete de călătorie, nu e chiar atât de invidiat. Media pe cap de ceferist e mare, pentru că lefurile celor mari sunt mari. Şi aceste femei n-au nici Paşti, nici Crăciun, nimic. Chiar la o agenţie dintr-un important nod feroviar am şi spus uneia: „Repauzaţi-vă! Mai plecaţi şi voi la odihnă! Bunăoară la HaVAI VOUĂ(!) v-ar place?”

Fata mi-a explicat cum stă situația: „Aşa e când nu ai noroc. Nici în tramVAI DE NOI nu-i loc”.

Dar parcă cine are bani mulți? Lică e un fost slujbaş ,care azi e nevoiaş, iar nevasta, la adică, e şi ea la fel CA LICĂ. Cu POTCOVARUL îmi voi încheia suita de calambururi.

Se spune că o fată dintr-un ceapeu scria mamei sale în alt colț de țară: „Nu mai POT C-O VARă-ntreagă, am muncit, măicuță dragă şi primit-am ca simbrie doar de sare la scrumbie”. Asta a fost atunci, dar azi, unei femei, nici de sare la scrumbie nu i s-a dat. Femeia, cu experiență îndelungată şi cu familie numeroasă, a vrut să se angajeze la un privatizat care i-a spus că o va angaja după ce o va ține o lună în probă. În luna de probă croitoreasa a lucrat efectiv şi i-a făcut producție(…)boului. Lucru de calitate şi mult. După o lună privatizatul i-a reproşat că nu ştie meserie şi a pus-o pe liber fără a-i da un ban.

Până să apară o lege care să protejeze cu adevărat pe cei exploatați, unor asemenea oameni necinstiți ar trebui să li se spună calambururi cu ZGURĂ.

ETICHETE ŞI INSCRIPȚII

Domnul Constantin Pop din Bucureşti ne semnalează apariția în „Dilema”a unui curs de etichetologie semnat de domnul Andrei Manolescu, în care autorul vorbeşte de vodca ce „azvârle omul în abisurile dostoievskiene ale sufletului, apropiindu-l de zonele întunecate şi oculte ale acestei lumi” şi înşiră o listă întreagă de mărci de vodcă. Ce m-a surprins? Dacă, bunăoară, pe etichetele acestor sticle cu otravă potabilă au apărut numele lui Rasputin şi a lui Ceauşescu, pentru ca să sugereze tăria - cum scria în Dilema - (sau legătura cu Satana), mai treacă-meargă, dar e inadmisibil să apară vodca Scorilo sau altă vodcă ce are pe etichetă efigia lui Decebal, când este ştiut că şefii dacilor au distrus mari suprafețe cu viță de vie pentru ca supuşii să fie cu capul limpede. Şi acum, hodoronc-tronc, Scorilo, de parcă am spune Bachus. În Bucureşti - cum afirmă ziarul - sunt peste o sută de mărci de vodcă. Cum de au apărut atâtea „surori mai mici şi mai proaste” ale vodcăi Wyborova,

ne explică la subsolul articolului domnul director al laboratorului de control al produselor alimentare şi băuturilor alcoolice: „vodca e băutura cea mai uşor de falsificat”.

Etichete şi inscripții. Când a apărut seria de blugi româneşti a cărui producător neştiind pesemne că blazonul nu-i compatibil cu bazonul, aceşti nădragi au stârnit un val de indignare întrucât aveau cusut pe turul lor vechea stemă a Moldovei cu capul de bour. Halal! Veți spune poate că ați văzut fâlfâind pe craci de pantaloni ori pe mâneci de bluze stelele şi dungile de pe steagul american, şi totuşi americanii nu mai fac atâta caz. Noi avem altă viziune. Poate că e o metodă de popularizare, de americanizare, pe care noi nu o putem percepe. Şi țăranii noştri poartă bârnețe cu tricolorul, dar numai la costumul național, la straiele de zile mari, în semn de prețuire, ori asta e cu totul altceva.

Etichete şi inscripții. Lângă biserica Sfântul Gheorghe este o clădire cu etaj. Cine ştie că aici a funcționat prima şcoală din oraş, dacă placa comemorativă se află - dacă se mai află - undeva pe holul clădirii, iar nu pe peretele de la stradă, la fel ca şi cea de la Liceul Roman Vodă?

Etichete şi inscripții. La Roman sunt străzi cu nume puse fără nici o noimă, cum ar fi: Bolovanilor, Cucutei, Mărului, Ocniței şi tot aşa. Cine o fi fost şi ce cultură o fi avut „naşul” sau „naşii” care au pus nume acestor străzi, dacă nu s-au gândit la oameni iluştri ca Antonescu ori Maniu, ori la locuri care să amintească de trecutul istoric cum ar fi Hotin ori Tighina? Nu a fost voie atunci? Acum e voie. De ce strada Ocniței şi nu strada Arhimede? Ar fi - după mine- un mijloc de culturalizare pentru cei ce nu au avut onoarea să-l cunoască pe marele om de ştiință. Şi totuşi stăm bine. Cică la New York străzile ar fi numerotate, iar nu botezate ca pe la noi. Spun că stăm bine, că dacă metoda cu numerotarea s-ar extinde şi la noi pe multiple planuri, ai putea auzi că cutare cetățean cu o casă de copii le-a pus număr în ordinea venirii pe lume, iar nu nume româneşti inspirate din filme ca Isaura ori Fanfan, din muzică, Elvis, din sport, Maradona, sau ca să nu mă depărtez de subiectul cu care am deschis discuția, din etichete de vodcă precum Mystic, Nikoff, Kalashnikov, Strong, Rock şi altele.

Nu întreb cum sunt etichetate cele relatate, întrucât constat că din ce în ce tot mai puțină lume este de preocupată de etichetă.

CÂND NU ŞTIE OMUL CE ARE

Nu dați frâu liber imaginației crezând că vă voi vorbi despre pericolul la care se expune omul care nu trece din când în când pe la doctor să ştie ce are, ori despre omul care abia la patruzeci de ani îşi dă seama ce talent zace în el şi se apucă de pictură, de poezie, de afaceri ori de politică, întrucât nu despre asta vreau să vă vorbesc, ci despre unele lucruri pe care le-am auzit în accelerat înainte de ultima scumpire. Nu vă pot argumenta cu date concrete veridicitatea spuselor mele. Minciuni am auzit, minciuni vă spun. Cică un băiat de la noi din târg a găsit printre hârtiile bunicii sale o marcă poştală italiană de culoare roşie pe care a arătat-o unui filatelist, ca să se laude cu micul lui clasor cu timbre obliterate din plicurile filatelice. Expertul i-a luat timbrul şi i-a dat în schimb o mie de alte timbre, unul mai ochios ca altul, precum şi bani cam cât avea un muncitor pe lună la ora aceea, iar după ce pasiunea - ca să nu zic patima - a pus stăpânire deplină şi pe băiat, acesta a aflat că de fapt timbrul italian valora mult mai mult, dar ce a mâncat lupul, e bun mâncat. Ce înseamnă când nu ştie omul ce are! După mulți ani de zile a cumpărat de la un bătrân, care se pricepea la filatelie ca baba la fotbal, un timbru valoros, o raritate, pe care a măritat-o în străinătate, pe valută, scoțându-şi cheltuiala cu vârf şi îndesat, iar bătrânul, mulțumit cu ce primise, n-a aflat nici până azi de soarta timbrului său, ca să-şi reproşeze: „Ce, înseamnă când nu ştie omul ce are!"

Tot aşa am auzit de un individ care cutreiera satele cu o valiză plină de tablouri ochioase, dulcege, dar fără valoare, pe care le dădea în schimbul altor picturi mai mici, afumate, crăpate, cu subiecte pe care omul de la țară le întâlnea la tot pasul: căpițe de fân, care cu boi, ciobănaşi, colțuri de natură şi treburi din astea, tablouri pe care posesorii lor le socoteau îmbătrânite moral şi au dat semnături grele pe lucrări anonime ca eroul din povestea lui Creangă.

Ce înseamnă când nu ştie omul ce are! Cică tablourile astfel achiziționate au ajuns în străinătate printr-un mijloc pe care nu vreau să-l divulg şi să popularizez - precum televiziunea cu unele filme,

dar fără intenții rele - noi „metode de lucru”. La câtva timp a plecat şi individul în străinătate unde se spune că trăieşte pe picior mare. Şi încă asta nu-i nimic. Să vedeți în Cotidianul cunoscutul ziarist Silviu Dragomir, despre o licitație publică ce a avut loc în Bucureşti luna trecută, unde a fost pus în vânzare un tablou reprezentând un „Vas cu flori” pe care deponentul l-a evaluat la 150000 lei, o nimica toată, dacă se ține seamă că numai culoarea pusă pe el face mai multe parale. Tabloul a rămas neadjudecat din lipsă de ofertanți, pentru că era o pictură de factură comună, semnată CB şi nimeni nu s-a gândit să investească în achiziționarea unui necunoscut. Deponentul, povestind unui membru mai vârstnic din familie despre tabloul „de acasă” de la Târgu Jiu, acesta i-a spus că vasul cu flori fusese pictat în 1939 de Constantin Brâncuşi, care din când în când mai punea mâna şi pe penel. Posesorul tabloului s-a dus de şi-a luat înapoi piesa, bucuros nevoie mare că între timp nu fusese vândută, şi probabil în drum spre casă, gândind la gafa pe care era să o facă, şi-o fi spus: „Ce înseamnă când nu ştie omul ce are!”

De aceea prin urmare, nu că zic, dar spun: Nu aruncați cărțile lui Ceauşescu, portretul lui Dej, timbre cu Stalin ori cu Hitler şi nu alungați de la case câinii de pripas, ori din suflet amintirile urâte, că s-ar putea ca într-o zi să vă prindă bine, iar dacă aveți cumva vederi cu Romanul interbelic, vă dau în loc ilustrate cu barajul de la Bicaz, cu Casa Scânteii, ori schițe semnate C.B.

NOTAȚI, VĂ ROG!

I-am scris adesea numele pe nisip şi zăpadă dar, vă rog să mă credeți, s-a şters. A rămas doar în inimă ceva vag. Țin minte că plutiserăm amândoi în ritmul muzicii şi ne odihneam la o masă în fața a două pahare cu bere, când ea, cu capul rezemat de umărul meu, cânta încet un cântec la mare vogă pe vremea aceea: „…ne vom uita, că şi uitarea e scrisă-n legile-omeneşti”. Avea dreptate: aproape că am uitat-o. Totul se uită, mai cu seamă facerea de bine, datoriile, surprizele istoriei, greşelile proprii, locul unde a fost hatul, etc. Totul se uită. Răbojul aparține trecutului, iar obiceiul de a face nod la batistă e şi el perimat. Nu mai e-ste la modă pentru că dacă nu

ai nevoie de batistă, ca să vezi nodul, tot uiți, iar dacă dai de el, ai uitat pentru ce l-ai făcut, aşa cum se întâmplă şi cu ața legată la deget. Azi, când grijile vechi au fost înlocuite cu altele noi şi mai mari, altfel spus când lumea a progresat şi a apărut creionul chimic, stiloul şi mai recent pixul, omul scrie în palmă, când urgența o cere, un nume, un număr de telefon, o adresă, etc.

Unii îşi notează treburile ce le au de făcut a doua zi, în ordinea importanței lor, iar alții înainte de a pleca în concediu fac o listă cu obiectele ce urmează să fie puse în valiză şi în acest fel, singurul lucru pe care îl uită acasă e biletul de tren. Oamenii care ştiu să se organizeze bine îşi notează tot. Am cunoscut o doamnă de la blocul x care avea un carnețel special în care nota: „Dat tigaia cu coadă lungă țației Lisaveta". Dacă tigaia era adusă înapoi, fraza era tăiată cu creion roş, iar dacă n-o aducea, doamna rămânea cu fraza.

Cei nemulțumiți de soartă notează - ca să zic aşa - pe nişte panouri mari de le zice pancarte, toate of-urile, ca să nu uite perioada de tranziție şi ies cu ele în stradă ca să amintească de aceste of-uri şi celor mari. Pe unele se poate citi: „Nu dați prea mult unora şi nimic altora!" sau „Dreptate la redarea pământului!", şi tot aşa, iar rezultatul e ca şi tigaia dată țației Lisaveta: ori o aduce acasă, ori nu. Aşa e. Când nu scrii se uită. Probabil că nici promisiunea ce ni s-a făcut în urmă cu doi-trei ani cum că în curând va reapare județul Roman nu a fost notată undeva, ori termenul „curând" a fost raportat la dimensiuni astronomice şi inclus teoria conform căreia omenirea a apărut acum o jumătate de oră.

Deci, dacă voi, copii, nu țineți minte ce probleme aveți de rezolvat pentru acasă şi că năravul de a fuma e în dauna sănătății voastre, dacă dumneavoastră, domnişoară, uitați la ce oră sunteți aşteptată la fântână şi că puțină castitate nu strică, dacă dumneata, tinere, uiți că nu-i frumos să stai cu mâinile în buzunarul pantalonilor când eşti cu iubita şi că nu-i bine să tai frunză la câini refuzând o slujbă unde trebuie să şi munceşti, dacă dumneavoastră, doamnă, uitați că soțul ar vrea să găsească masa gata când vine de la treabă şi că gulerul cămăşii copilului este eticheta domniei voastre, dacă dumneata, domnule, uiți uneori adresa de acasă şi nimereşti "la alta", dacă dumneavoastră, domnilor, care aveți pâinea şi cuțitul, uitați de promisiunile pe care le faceți, uitați că se produc acte de violență, că mulți oameni trăiesc fără speranță, şi că multe bunuri publice sunt distruse în mod barbar, NOTAȚI , VĂ ROG!

TOLERANȚA

Fiind la un examen, un student, părea pierdut şi sta ca o momâie tăcând ca mutul, iar la un moment, profesorul, văzând că e tămâie, i-a zis: „Băiete, eşti în dandana. Mai bine rămâneai şi tu în restanță." „Păi… m-am gândit că nu mă veți pica acuma...când vorbim de toleranță."

Acum o lună, într-o zi de joi, madam Cutare nu-şi făcea probleme, că soțul ei lucra în schimbul doi şi nu credea că va veni devreme, iar ea îşi bătea capu-n fel şi chip cum să-i vorbească lui de toleranță. N-o s-o mai ducă gândul la dezmăț chiar de ar fi s-o pici cu lumânarea, că omul ei i-a pus pielea pe băț, făcându-i vârci şi dosul şi spinarea şi în zadar femeia se plângea că a făcut-o doar din ignoranță, întrucât omul nostru nu ştia că se vorbeşte mult de toleranță.

Un individ a fost cândva bătut atât de tare că a şi dat ortul, iar ucigaşul cică a cerut să aibă în celulă tot confortul, că Drepturile Omului o cer şi intră Europa-n rezonanță, Dar cel ucis n-avea un drept, mon cher? Tu? Tocmai tu vorbeşti de toleranță?

De-aceea zic că dacă ai gând rău şi vrei să faci ce ție nu îți place să ți se facă, lasă gândul tău şi el pe tine să te lase-n pace, că

treaba e aşa precum socot: Nu faceţi rău, că nu-i nici o speranţă de a scăpa, că-n toate şi în tot nu poate să încapă toleranţă.

SPIC CU SPIC SE FACE SNOP

Huzuncuţii, un popor care nu cunoaşte bolile şi oboseala, trăiesc în nordul Indiei. Pentru că-şi duc zilele într-o zonă muntoasă, sapă în stâncă bazine puţin adânci, în care pun pământ fertil adus din vale. Pe aceste mici „ogoare" cultivă tot ce e nevoie pentru familiile lor. Am ţinut să spun acest lucru pentru ca să-şi dea seama cât de mult pierd cei care au în jurul casei un teren în care un TIR poate întoarce în voia cea bună, şi pe care creşte troscot, ori nici acela, precum şi cei care şi-au lăsat grădinile nemuncite, cu un dudău în care te mănâncă şerpii. De aceea aş sugera să se pună impozite mari, nu celor ce muncesc pământul, cât mai cu seamă celor care-l lasă în paragină, la fel ca şi celui care îşi îngroapă talentul în loc să-l fructifice şi să dea celorlalţi oameni lucruri pe care Dumnezeu nu le-a dat har să le facă ei înşişi.

Dar, să ne întoarcem la subiect! Numai zarzavagii „…ştiu că întotdeauna în pământ se găseşte un izvor de câştig".

Şi nu numai din pământ se pot scoate gologani. La începutul secolului, un copil din America aduna dopuri de plută pentru o firmă care le transforma în alt produs. Patronul firmei, văzându-i perseverenţa, i-a propus să-i lase banii cuveniţi pentru dopuri, ca să-i investească într-o afacere. Zis şi făcut. Băiatul continua să aducă dopuri, a crescut mare, patronul l-a iniţiat în felul cum banii pot face pui şi în scurtă vreme a ajuns milionar. Veţi spune poate: „Şi ce-i milionul? Nimica toată." Dar eu am menţionat din capul locului că asta s-a petrecut la începutul veacului, nu ieri, alaltăieri şi în lumea de peste Ocean, nu în România postrevoluţionară. Şi la noi se poate. O bătrână mi-a spus cum şi-a făcut perne de zestre cu pene şi puf adunate de pe malul gârlei. Exemplul ei ar putea fi urmat, dar nu şi al celor care şi-au umplut rafturi cu cărţile pe care le-au luat de la Biblioteca Municipală şi au uitat să le restituie. Şi exemple de acestea, contraindicate, vă pot da cu nemiluita.

Un om care face o treabă cinstită e „Moş Crăciun” - cum îi zic copiii din mahala - care adună în căruciorul lui hârtiile şi cartoanele de pe lângă Favorit şi le duce la centrul de colectare, nu ca să ajungă milionar precum copilul din America, nu ca să se ridice deasupra, ci ca să nu se ducă la fund.

Cum „timpul care se duce nu se mai întoarce“ şi acesta trebuie bine chivernisit şi când spun asta mă gândesc la tinerii cărora le scapă timpul printre degete şi îşi fac planuri de viitor, pentru ca la bătrânețe să regrete timpul pierdut cu aceste planuri.

Am văzut oameni care nu fac absolut nimic, precum omul leneş din povestea lui Creangă şi mă mir cum se pot împăca cu starea asta când este ştiut că odihna nu poate fi înțeleasă decât după muncă ori în vederea unei munci viitoare şi dacă ea, odihna, nu este oarecum muncă, devine imediat plictiseală, cum spune filozoful. E vorba de odihna activă, că odihnă absolută nu e decât la cimitir (poate nici acolo, unde rişti să fii deranjat de profanatorii care-ți fură crucea). Citisem undeva că pe vremuri un doctor a învățat două limbi străine, în vreme ce era dus cu birja de la un bolnav la altul. Halal de el! Minuni ca asta se mai pot vedea şi în zilele noastre. Bunăoară, la coadă la sifonărie un tânăr şi-a scos din buzunar o hârtiuță cu definiții şi teoreme pe care încerca să le memoreze, iar la noi în bloc o fată recapitulează lecțiile în vreme ce-şi văcsuieşte pantofii. Câți ca ei?

Şi banii se pot chivernisi (de către cei ce au, fără doar şi poate). Bunăoară dacă atunci când primiți pensia renunțați la unele orgii, cum ar fi de pildă o ceaşcă de cafea cu lapte şi puneți sutele la puşculiță, în câteva luni vă puteți cumpăra un lucru de valoare cum ar fi, să zic, o cămaşă, un pantof …Şi aici problema e cu cântec, că „e bună economia de bani, dar nu strică nici economia de nervi cheltuiți în griji şi supărări…” legate de modul cum poate fi economisit banul.

Şi vorba se cere cheltuită cu grijă pentru că „sunt lucruri pe care nu trebuie să le spunem şi lucruri pe care trebuie să le spunem”.

Mark Twain zicea că „adevărul este cel mai valoros lucru pe care îl avem. Deci, să-l economisim”. Dacă e aşa, judecând după cele spuse de mine, mărturisesc cu mâna pe inimă că sunt un mare cheltuitor.

LUMI PARALELE

Un scriitor din Israel, care călătorise prin Europa, povesteşte prin câte a trecut pentru a scăpa de ambalajul unui pachet de biscuiți. Bunăoară, la Viena, l-a aruncat pe fereastra tramvaiului, dar vatmanul l-a văzut prin oglinda retrovizoare, a oprit, a coborât, şi i-a dat înapoi hârtia, avertizându-l: „Fiți mai atent cu lucrurile!Asta v-a căzut pe fereastră.” Dacă ar fi ştiut - bietul om, ar fi venit la Roman, unde nu i-ar fi zis nimeni, negri ți-s ochii, chiar dacă ar fi făcut asta în fața primăriei, un loc curat, ca de altfel întreg oraşul, pentru că oamenilor de la ROMVAL le-a intrat în sânge de a da cu mătura, cum fac gospodinele care oricât de curată ar fi mobila, tot mai dau cu cârpa de praf. De-ar fi la fel de curat şi-n spațiul dintre blocuri şi mai ales în jurul containerelor de gunoi! Şi atunci, dacă străzile sunt curate, de ce să fi aruncat scriitorul hârtia acolo? Ca să vadă cât de rău stăm la capitolul “opinie publică”. Eu am încercat odată să iau atitudine, dar, când am văzut agresivitatea interlocutorului am apăsat pe pedală.

La Bucureşti, dacă voiai să tai un copac pentru a construi ceva, trebuia să ai avizul primăriei. La noi se taie din păduri exemplare rare, semicere, arbori de valoare, fără nici un aviz, iar dacă cineva vrea să-şi facă o benzinărie pe şoseaua mare, în jurul viitoarei instalații sunt culcați la pământ cca. 24 de copaci, de umbra cărora este văduvită şoseaua, iar dacă costul acestor copaci este suportat de cineva, bănuiesc de ce benzina este scumpă.

Cică la New York, americanul care îşi ia mobilă nouă o scoate în stradă pe cea veche, ca să o ia cine are nevoie. O dovadă că noi încercăm să-i imităm pe americani, e aceea că un om şi-a lăsat bicicleta în fața blocului şi un trecător a crezut că nu mai are nevoie de ea. Tot aşa, în unele oraşe occidentale există un cimitir al maşinilor. Noi nu avem spațiu pentru asta şi de aceea, cum o mortăciune - mâță ori câine - zace lângă un gard până-i dus la râpă, tot aşa zac pe ici pe colo, autoturisme uitate la marginea carosabilului, pentru că nu toată lumea cunoaşte obiceiul newyorkez. Veți spune poate că unele sunt descompletate. Cine cunoaşte obiceiul, ia numai ce are nevoie.

În Germania, în timpul vacanței, copiii celor avuți erau trimişi la Nissa, iar ai celor săraci, la Eforie sau la Mamaia. Dar numai nemții fac aşa?Câți oameni de la noi nu-şi trimit copiii pe timpul vacanței la mamaia, mai ales acum de când s-a redat pământul!

Americanii au trimis oamenii pe lună, care s-au întors înapoi. Şi? Nu sunt şi la noi oameni căzuți din lună?

Lumi paralele. Veți spune poate că am turtit fesul, că lumi paralele înseamnă cu totul altceva, şi anume, lumi care trăiesc în timpuri diferite. Şi ce-i cu asta?

Dacă regretatul regizor Bob Călinescu şi-a uitat aparatul de fotografiat într-o cameră de hotel din Olanda, şi după un an l-a găsit tot acolo, nu înseamnă că suntem în urmă cu mulți ani? Şi vă mai pot da şi alte exemple.

CURA DE CIREŞE

Topârceanu spunea că e în stare să scrie o poezie de douăzeci de pagini despre un subiect banal, cum ar fi bunăoară o pioneză. El a fost un geniu. Eu despre cireşe, cu chiu cu vai, aş putea să scriu trei pagini. Şi în proză. N-o fac însă, pentru că spațiul destinat cronicii mele e mic. Cu alte cuvinte, sunt limitat, şi mă mir că nu întorc banii cu lopata, că mai cunosc eu pe câțiva despre care se spune că-s limitați şi trăiesc pe picior mare.

Presupun că unii oameni au citit câte ceva despre cura de cireşe, pentru că săptămâna trecută, când mă duceam la Bacău, compartimentul în care am intrat era plin de sâmburi, iar o pungă zăcea pe măsuța de la fereastră cu câteva cireşe care n-au fost pe placul consumatorului, şi m-am gândit că oamenii care fac curățenie nu vor trebui să mături, ca de obicei, ci să rânească.

Şi la noi în târg, zac bănci pe care au stat tineri care au auzit pesemne de virtuțile sâmburilor de bostan, dar cărora nu li s-a spus nimic despre regulile de bună purtare.

Cireaşa conține vitaminele A, B şi C, minerale ca fier, calciu, fosfor, clor, sulf, magneziu, potasiu, precum şi oligoelemente ca zinc, cupru, mangan şi cobalt. În consecință, acest fruct este

depurativ, remineralizant, energizant, antiinfecţios, răcoritor, sedativ, diuretic, antireumatismal şi laxativ. Mai ales laxativ. Cunosc pe cineva care auzise că cireşele previn îmbătrânirea. A consumat el ce-a consumat, iar coşurile ce i-au ieşit ca la adolescenţi, cu totul întâmplător, le-a pus pe seama cireşelor.

Anul acesta a mâncat -vorba ceea - cât Ghiţă a naşii, dar nu i s-au schimbat dinţii şi nu a făcut cor sau o altă boală pe care o fac cei mici, ci, aşa cum susţinea el altădată că el şi cu burta lui sunt doi prieteni nedespărţiţi, aceasta l-a obligat să stea cu ea în casă, pentru că, am mai spus-o şi o mai spun: o cură de cireşe de o zi sau două(exclusiv) constituie o excelentă depuraţie organică, înlesnind eliminarea deşeurilor şi a toxinelor.

Constituienţii şi proprietăţile înşirate mai sus au fost stabilite de doctorul Jean Valnet (Franţa). Tot domnia sa susţine că: „Cireaşa, fiind un fruct relativ sărac în principii nutritive - exceptând zaharurile - ne putem permite o folosire copioasă. Este un „amăgitor al foamei”, salutar pentru pletorici şi pentru obezi…”, pentru cei săraci, aş zice eu, după ce le vor mai scădea preţurile.

Dacă s-ar fi cunoscut mai de mult virtuţile acestor fructe, în locul păduricii de la fostul ştrand ar fi fost plantaţi cireşi, iar după revoluţie, ba chiar şi mai recent, nu ar mai fi fost tăiaţi salcâmii. Este?

OAMENI CU ŞI FĂRĂ SIMŢUL HUMORULUI
-pledoarie pentru râs-

După studii îndelungate s-a constatat că în materie de humor, oamenii se împart în trei mari categorii şi anume: OAMENI CARE NU AU SIMŢUL HUMORULUI, precum cetăţeanul care uda florile din faţa blocului cu o cutie de conserve căreia îi făcuse o puzderie de găuri la fund.

-Asta, zic eu, arătând spre cutie, cred că-i de import. Ţi-o fi adus-o vreun vaporean.

-Da’ de unde, domnule, eu am făcut-o cu cuiul.

Sau în tren:

-Spuneți că sunteți din Capitală. Cunoaşteți bine Bucureştiul?

-De bună seamă.

-Pe una Veta o cunoaşteți?

-N-o cunosc, domnule, că Bucureştiu-i mare.

După o vreme am continuat cu experiența, şi, în situații identice cu cele de mai sus am întâlnit OAMENI CU SIMȚUL HUMORULUI.

-Stropitoarea asta (tot o cutie de conserve găurită) cred că v-a adus-o cineva de la turci.

-Nu, domnule, de la nemți.

Şi arătându-mi găurile de la fundul cutiei:

Nu au ajuns turcii la o asemenea tehnică.

Sau exemplul al doilea, tot în tren:

-Dacă cunoaşteți atât de bine Bucureştiul, pe una Veta o ştiți?

După zâmbetul pe care încerca să şi-l ascundă, se vedea că omul clocea răspunsul.

-Pe care din ele, domnule, că-s două.

Cea de-a treia categorie e cea a OAMENILOR CARE NU ŞTII DACĂ GLUMESC SAU NU. Bunăoară un român, pare-mi-se că un romaşcan, a intrat într-un local din Paris, unde l-a întâmpinat patronul acestuia.

-Iar ai venit să faci scandal? Chem poliția. Până atunci însă stai jos că am să-ți aduc nişte răcituri din picioare de scaun şi o poşircă de pe când era bunica fată.

Crezând că are de-a face cu un nebun, omul nostru a ieşit din local, iar afară a văzut în vitrină un anunț ochios: „În localul nostru veți fi servit în mod ireproşabil, dar nu vi se va vorbi amabil. Pentru amabilitate nu prea avem loc.” Aflând despre ce-i vorba, omul nostru s-a întors în local şi nu i-a mai dat răgaz patronului să deschidă gura.

-Ce te uiți la mine ca un extraterestru? N-ai mai văzut un român flămând? Înseamnă că eşti în urmă cu ştiința. Am auzit că ai tot soiul de băuturi, una mai proastă ca alta. Dacă nu le-ai aruncat până acum la canal, adu-mi şi mie un pahar şi ceva de băgat la ghiozdan!

Patronul a zâmbit satisfăcut, după care i-a adus omului lista

de bucate şi o sticlă de vin cu două pahare.

-Băutura nu vă costă nimic. Fac cinste. Şi dați-mi voie să-mi notez expresiile dumneavoastră, că nu le-am mai auzit până acum.

Un alt exemplu de oameni, care nu ştii când glumesc, mai aproape de noi. La un bar, pe Bulevard, cineva a văzut bicicleta unui prieten rezemată de perete. A luat-o, şi când a stat să o încalece, stăpânul acesteia l-a văzut, a sărit de la masă ca o panteră, şi cum fiind întuneric nu i-a cunoscut moaca, i-a administrat o doză de pumni individului care a vrut chipurile să facă o glumă, şi care în drum spre casă, cu capul vâjâind, medita: „Oameni fără simțul humorului!”

Dar ce-i humorul? E înclinarea spre glume şi ironii, ascunse sub o aparentă seriozitate, iar scopul acestor glume e de a stârni râsul. Să râdem! Se spune că omul bogat râde uitându-se în oglindă, şi cel sărac în strachină, lucru dovedit de realitate, dacă strachina-i plină. De ce să râdem? Pentru că, după cum am citit într-un Magazin mai vechi, râsul acționează asupra stresului, insomniei, problemelor digestive, colesterolului, etc. Când omul râde, inima îşi reglează ritmul, arterele se dilată, bronhiile se deschid mai larg...Veți spune poate: „De ce să râdem când unii oameni au murit de râs?” Fiți pe pace! Mai mulți au murit de inimă rea. Şi încă mai mor.

CE TREBUIE SĂ INVENTĂM

A fost odată o vreme când un inventator era luat în seamă şi se bucura, dacă nu de bani mulți, măcar de puțină stimă. De recunoaştere internațională, mai greu. De popularitate şi mai şi. Dacă elevilor noştri li se spunea la şcoală despre inventatorul locomotivei, în unele țări nici măcar în treacăt nu se pomeneşte că Henri Coandă al nostru a inventat motorul cu reacție. Asta-i treaba.

Cică la nemți, în fosta Democrată, la intrarea în fabrici erau două panouri mari. Pe unul scria în ce secție şi la ce agregat s-ar cere aduse îmbunătățiri, iar pe celălalt era lista celor care rezolvaseră o problemă de acest fel, precum şi sumele pe care urmau să le primească. Mai mersi! La noi, dacă cineva avea o idee, chiar dacă pentru rezolvarea şi punerea ei în practică nu se cerea prea multă

filozofie, îi era băgat pe gât un coautor cu care trebuia să împartă gloria ori banii, care aveau mai mult valoare simbolică. Şi de aici, lipsa de interes. Şi tare multe ar mai fi de făcut!

În cele ce urmează, nu vă voi pomeni de sugestiile lui Ephraim Kishon, cum ar fi de pildă ceştile de cafea cu toarta în partea cealaltă, pentru stângaci, ace de cusut cu urechi la ambele capete ca să nu se mai înțepe oamenii la degete, piepteni fără dinți pentru cei cu chelie, pălării de sticlă pentru a nu se mai apleca omul atunci când îi cade, dulapuri de bucătărie care să aibă şi deasupra patru picioare ca să poată fi întoarse atunci când se prăfuiesc. Nu voi vorbi nici de ideile sale sau ale lui Jossele legate de agronomie, cum ar fi încrucişarea între pepene şi purice ca să iasă sâmburii singuri, sau între păpuşoi şi maşina de scris ca atunci când ai terminat de mâncat un rând, sună clopoțelul, ciocălăul se întoarce şi începi un alt rând.

Nu vă voi vorbi nici de unele propuneri româneşti, cum ar fi încrucişarea între grâu şi câine, ca să iasă câinii cu colaci în coadă, ori - fără să mă laud - de o propunere personală pe care vreau să o patentez, şi anume, ca unele cuie să aibă la un capăt floarea şi la un capăt vârful, iar altele invers, pentru ca să nu le mai întorci la 180 de grade atunci când nu le nimereşti cu vârful înainte.

Nu despre acestea vă voi vorbi, ci vin cu intenția de a vă atrage atenția ce poate face invenția, când apare intervenția ca lucrurile să fie puse în practică. De aceea vă dau o listă de lucruri care musai trebuie inventate. Tehnica japoneză a ajuns la o miniaturizare de te sperii. S-ar putea implanta în bani nişte drăcii foarte mici, care să indice sonor sau vizual sursa de unde provin: mită, fraudă, excrocherie, şantaj, camătă, etc. Acelaşi lucru s-ar putea face şi pentru sume foarte modeste cum ar fi pensiile, ajutorul

de şomaj, etc. Unii zarzavagii au inventat deja şi comercializează semințe de legume sterile, datorită cărora îşi vând verdețurile.

Dar câte n-ar fi de inventat! Mă gândisem la un sistem de curățire a gospodăriilor prin aruncarea gunoiului, oriunde la marginea oraşului, dar uitasem că aceste locuri există deja, cu toate că nu sunt platforme special amenajate.

Într-o gazetă de stradă, pe aleea I.M.R.-ului, am văzut odată un proiect de invenție a domnului G.V.:o şurubelniță dublă ca o furcă cu doi dinți, pentru strângerea concomitentă a două holşuruburi. Aşadar, acolo unde este interes, se poate.

De ce să ne oprim aici?

Aşa cum printr-un satelit american s-a putut constata unde aveau sovieticii petrol, tot aşa să se caute o metodă de a depista cuiburile chiftiriţelor sau ale altor dăunători, indiferent de numărul de picioare pe care îl au, şi să se găsească urgent un mijloc de stârpire, dacă, bineînțeles, nu se va supăra Apusul.

A FOST ODATĂ

A fost odată ca-n poveşti, a fost ca niciodată, la Başta sau la Sofrăceşti, sau în alt loc, o fată. Şi cum umbla ca de-obicei prin popuşoi s-aducă un braț de ştir pentru purcei, i-apare o nălucă.

Pentru că nu s-a fâstâcit şi n-a mărit compasul, din acel abur a ieşit un prinț de-ți stătea ceasul.

„-O! Vraja mea s-a terminat - a zis el. Hai cu mine, să-ți mulțumesc că m-ai scăpat, iar dacă nu-ți convine, tu trei dorințe să-ți pui în gând, şi-atuncea eu pe toate am să le satisfac pe rând.”

„-Dar, prințe, nu se poate. Gândesc că sunt prea multe trei. Mi-ajunge una numai, dar de trei ori şi, dacă vrei, putem începe-acuma.”

Nu gândiți rău c-ar fi păcat, că ea nu-i o din alea. Aşa ceva nu s-a’ntâmplat, s-o râdă toată valea, ci i-a zis plină de fiori, mişcând în părți mijlocul:

„-Mă du la Roman de trei ori, că vine iarmarocul!”

Şi fata a căzut pe gânduri, visând la bâlciurile de altădată, despre care auzise adesea. Ce bâlciuri! Sidoli şi Kluțki cu circurile şi

menajeriile, Onofrei, Bogza şi Costică Stafie cu restaurantele lor cu sute de mese, roata norocului cu statuete din ghips, Iuj şi Donni cumnat-su, cu lanțurile lor, Fălceanu cu nemaipomenitele pateuri cu brânză, țigani cu fesuri din hârtie creponată, ardeleni cu cergi şi spete pentru războaie, Țopa cu studioul foto, flaşnetari cu papagali care ghiceau viitorul, catrințe cu paiete, ordonanțe cu servitoare, ii cu flori de mac, scoarțe cu trandafiri enormi, bârnețe cu mărgele, guvernante cu copii, coveți, butoaie, cojoace, opinci, litografii nemțeşti, hârtii chinezeşti, smochine marocane, cingători cu chimir, levănțică, valurile mării, bărci, căluți, naftalină, moartea muştelor, străchini de Marginea, oale negre de Vulpăşeşti, linguri de lemn, site…

Zgomot, praf, reclame. „Ia bomba-tiribomba!”, „Ia gogoaşa-nfuriată!”, „Hopa-Mitică, nu se sparge nu se strică, în picioare se ridică!”, „Dă-te-aproape, neamule!” „Faraonoaica, jumate om jumate peşte.” Aproape tot ce vedeai la panarame se baza pe înşelătorie, de unde se desprinde ideea că arta de a înşela e veche. Câte panarame mai erau! Şi azi se mai pot vedea oameni care înghit milioane, nu săbii ca bâlcenii de pe vremuri, ori şefi care nu scuipă foc, în schimb tună şi fulgeră, ori vând gogoşi străinilor cum că la noi în țară minoritățile etnice n-au drepturi. De multe ori am auzit oameni bine informați care se exprimă cu termeni din subiectul de discuție: „Bâlci!”, „Panaramă!”

În bâlci era adus şi un cinematograf, pentru că acesta încă nu ajunsese la sate. Oamenii care ieşeau de la spectacol spuneau că se apropie sfârşitul lumii, pentru că văzuseră pe ecran oameni care se pupau fără ruşine. Vasilache şi Mărioara erau deliciul bâlciurilor. Sarea şi piperul. Se spune că şi pe atunci numai păpuşile erau manipulate. Vorba să fie! La „zidul morții” spectatorii impresionați aruncau monede pe care le culegea motociclistul, ceea ce dovedeşte că şi pe atunci cei care ştiau să se învârtă, făceau rost de bani. Băutura răcoritoare era limonada sau braga. Aceasta din urmă se făcea din produse naturale şi dacă s-ar mai prepara şi în zilele noastre, apele dulci şi colorate chimic n-ar mai face două parale.

De aceea, iubite cititorule, fata din poveste i-a cerut prințului s-o ducă la iarmaroc, în speranța că va mai găsi ceva din farmecul de altădată.

CUM ÎI PUTEM BATE PE AMERICANI

Noi, românii, ştim că „mămăliga-i stâlpul casei, şi pâinea cinstea mesei” , ştim că pentru noi mămăliga e pâinea cea de toate zilele, şi mai ştim că negăsindu-se pâine neagră, care să ne dea puţină vlagă, mămăliga e salvarea. Dacă n-am fi mămăligari am ajunge mămăligoşi, adică ne-ar doborî vântul, ceea ce nu au putut face nici intrigile duşmanilor care au băgat strâmbe la forurile internaţionale. Întrebarea e: consumul de porumb constituie un semn de inferioritate? Spun asta pentru că unii străini, cu ironie au zis înainte de revoluţie că în România nu se va schimba nimic, pentru că mămăliga nu explodează, dar în 1989, prima revoluţie transmisă în direct de televiziune, a dat posibilitate lumii să constate contrariul. În cazul acesta, de ce după revoluţie MASS MEDIA mondială a tăcut chitic şi n-a mai pomenit nimic despre proprietăţile explozive ale mămăligii? Oare pentru că mămăliga fiind mai veche decât invenţia lui Alfred Nobel, ar fi putut pune în discuţie retragerea patentului acestuia?

Noi consumăm porumbul după o tehnologie deosebită şi, singurii care ne depăşesc sunt sud-americanii care cunosc patruzeci şi două de feluri de a pregăti porumbul, iar în ceea ce priveşte cantitatea consumată cred că cei din USA sunt pe primul loc. Spun asta pentru că am văzut eroi din multe seriale americane consumând la desert porumb fiert. Păi da. Celebrul personaj Cliff Barnes, rivalul lui J.R. din Dallas, a mâncat atât porumb fiert în cele 356 de episoade încât eu nu l-aş putea depăşi nici în 356 de ani, …că şi ăsta costă bani.

Tot din filmele americane ştim că spectatorul nu intră în sala de cinema fără un coştei mare cu POPCORN, adică cu floricele de porumb, pe care le ronţăie cu zgomot până le dă gata. Deci, în USA se consumă mult porumb. Ce concluzii putem trage? Că porumbul are proprietăţi miraculoase. Lăsând la o parte faptul că noi, mămăligarii, am dat lumii oameni mari în toate domeniile, să amintim numai că pe noi porumbul - prin explozia mămăligii - ne-a scăpat de comunism, iar pe americani i-a propulsat în cosmos. În revista SUPER MAGAZIN nr.25/1995 se spunea că: „Un adevărat coşmar pentru orice hotel este megastarul Michael Jackson.

Oamenii se pregătesc cu mult înainte de vizita sa, încercând să anticipeze toate pretențiile cântărețului. De exemplu, când Michael a fost în Insulele Bermude, conducerea hotelului „The Princess”, ascultând sugestiile ziariştilor, i-a pus în cameră un pat care avea o saltea umplută cu lapte. Apoi au lustruit straşnic parchetul astfel ca el să-şi poată exersa figurile de dans. Degeaba, când a sosit Michael a fost dezamăgit că n-are maşină de făcut popcorn.” Şi dacă un megastar de talia lui Michael este un mare consumator de floricele, de ce s-ar mai face caz că noi consumăm mămăligă? Problema nu e simplă.

Am auzit de la cineva care a auzit de la cineva că americanii ne acordă un împrumut substanțial, cu condiția de a importa de la ei produse alimentare. Teamă mi-e că o să primim tot felul de bunătăți, afară de grăunțe, pentru ca nu cumva să-i luăm înainte, şi să rămână tot ei pe primul loc şi în domeniul consumului de porumb. Fiți pe pace! Dacă la anul nu se iau măsuri împotriva mălurei şi a ploşniței de grâu, îi batem.

DE CE PORT CRAVATĂ

În „Serile orchestrei” Hector Berlioz scria că „îmbrăcămintea luxoasă se potriveşte cu femeile urâte. Nuditatea nu convine decât zeițelor”. N-am să fac o dezbatere pe această temă ca să arăt că dacă inflația mai creşte mai mult, din două batiste femeile îşi vor face o fustiță, ori de faptul că la mare unele femei mai puțin chipoase ca Afrodita umblă mai goale decât Venus, aia ciuntă. Luxul nu mă priveşte, că eu sunt bărbat, dar puțină eleganță nu strică. Eu, unul, n-am fost elegant de când mă ştiu. Poate din această pricină nu m-au încurcat nici banii, şi veți vedea că uneori şi banii fac eleganța, dar şi eleganța îi face pe ei. Concret:dacă făceam cuiva o piesă la strung (extraproducție) şi mă vedea cum eram, îşi spunea în sinea lui că pentru câțiva lei voi zice şi bogdaproste. Văzând cum stau lucrurile, mi-am închipuit că purtând cravată şi umblând mai şpițat, clientul va socoti că unul ca mine nu-şi pierde timpul pentru câțiva franci şi în consecință mă va plăti mai ca lumea. De unde mi-a venit ideea? De la ardei, că băiatul se ocupă şi de grădinărit, şi dacă văd o tufă de

ardei care nu promite rod, nu mă mai ostenesc să o ud. Poate ați remarcat că nici Natura nu face altfel. Pe copacul strâmb crescut la marginea râpei îl doboară, iar pe cel viguros îl ajută şi mai mult. Mai constatați dumneavoastră că la cele mai multe praznice nu-s chemați cei care n-au după ce bea apă, ci se bagă seu în carne grasă. Este? Cum procedează băiatul cu tufa de ardei, la fel fac şi unii profesori care se țin mai mult de capul celor care învață bine, îi ajută pe cât pot pe cei mai puțin dotați, dar silitori, şi îi lasă în legea lor pe cei boccii ori leneşi. Da´ nu-i aşa? Cred că dacă ar veni nişte extratereştri care ar putea face ceva pentru pământeni, nu s-ar sinchisi prea mult de țările care n-au nici apă de băut, ci tot americanilor le-ar arăta nişte lucruri numai de ei ştiute, iar dacă ar fi trimişi în mod special în județul nostru, ca să ne ajute, s-ar duce direct la Piatra. Pun rămăşag. Acum judecați şi dumneavoastră dacă am motive serioase să port cravată, au ba.

AMATORUL

„Fiecare artist a fost la început un amator”, zicea un filozof american. Cu permisiunea dumneavoastră, astăzi vă voi vorbi despre acea persoană căreia îi place să facă ceva, care are predicție pentru ceva, sau care se îndeletniceşte cu o artă sau cu un meşteşug pentru care n-are patalama la mână, cum a fost bunăoară mama unui prieten de-al meu, care cu prişnițe şi cu buruieni i-a salvat de la amputare un picior, că-i intrase un fier ruginit şi erau semne de cangrenare. Şi adevărata profesie a acestei femei era departe de medicină. Şi nu s-a descurcat? Doamna Catinca Popescu, cea care a deschis o expoziție de artă naivă în sălile muzeului, nu se bucură de mai multe aprecieri decât un artist talentat sau nu dar de pe mâna căruia nu se vede nimic? Ba da. Barbu Lăutaru, cel care l-a uimit pe Liszt, avea conservatorul? Da’ de unde. Cei care cultivă ceapă la Țibucani, ardei la Secuieni, ori varză la Adjudeni, au studii agronomice? Ți-ai găsit.

Dar se descurcă, lucru dovedit de rezultatele obținute. Sau ce? Atâția oameni care după revoluție au început cu gogoşi iar acum învârt milioane, au studii economice? Au studii comerciale? Au patalama la mână? Amatori. Dar pe câți specialişti în domeniu nu i-a

lăsat în urmă! Acei politicieni care pun bețe în roate mersului înainte sau apariției unei legislații care să pună stavilă multor rele, şi care direct sau indirect aduc prejudicii țării, au făcut vreo şcoală de partid? Nu. Şi nu se descurcă? Pe un funcționar de la primărie, care conştient că comite o nedreptate, nu a dat pământul celui care avea dreptul ci unei rude apropiate, l-a învățat cineva să fure? Are patalama la mână? N-are. Dar are „chemare”. Aici e toată cheia şi lăcata. Într-o bună zi veți auzi că-i primar. Dacă pui la socoteală câți oameni mari au fost găsiți cu bube-n cap, eşti tentat să crezi că filozoful american a avut dreptate când a spus că „fiecare artist a fost la început un amator.”

AM O BAFTĂ NEBUNĂ

O lege a fizicii susține un adevăr relativ, cum că „nimic nu se pierde, totul se transformă”. Dacă la bâlci cineva i-a tăiat cu lama sacoşa de fâş unei femei şi i-a palmat un portofel gol, acesta nu a fost pierdut, ci sustras, totul se saltă. De astă dată veți spune dumneavoastră că şi acest adevăr e relativ, pentru că de fapt portofelul s-a transformat din proprietatea unuia, în proprietatea altuia, şi de aici concluzia că hoțul nu-i altceva decât un om cu simțul proprietății prea dezvoltat. Câte lucruri nu s-au transformat după revoluție în acest fel!

Țigle, țevi, animale şi multe altele nu s-au pierdut, nu s-au furat, ci şi-au schimbat stăpânii. Transformări. Pantofii n-ajung nişte şcrabi după ce trec prin faza de „târâiți” sau prin magazinul de vechituri?

Calul bătrân n-ajunge la râşniță, vulpea din pădure la gâtul doamnei din târg şi nisipul de la turnătorie în plămânii muncitorilor? Frumoasa cu coapse goale nu ajunge o bătrânică cu fusta până la călcâie, dacă apucă zile bune? Iar o fustă lungă nu poate ajunge modernă dacă-i despicată până sus cu câteva şlițuri? Marile împărății ce-au ajuns? Mici regate. Poate nici atât. Moşierii ce-au ajuns? Obiecte de batjocură pentru nişte ciobani care au fost gardieni la puşcării, iar după aceea, … oale şi ulcele. Tovarăşul secretar ce-a

ajuns? O vacă mulsă şi de Iaşi şi de Bacău şi de Piatra. O navă, din lipsă de amatori este lăsată să îmbătrânească într-o dană departe de chei, ca un vagon ruginit, pe linia moartă. Lăsaţi că ştim noi! Cunoaştem noi situaţii ca acestea, c-au fost date la televizor.

Bunăoară cablurile de cupru sustrase din reţeaua de telecomunicaţii, n-au fost transformate în lingouri? Petrolul furat pe traseul conductelor n-a fost transformat în energie? Copacii tăiaţi în mod samavolnic din păduri sau de pe marginea drumurilor, n-au fost transformaţi în cenuşă? Ştiuleţii de pe ogoarele unora n-au fost transformaţi în oala altora în porumb fiert şi vânduţi în bâlci ca atare? Ba bine că nu!

Cu toate că ar fi putut fi şi mai rău, nu e deloc bine. O făbricuţă poate fi lăsată în voia soartei cu bună ştiinţă, să pară nerentabilă, ca apoi să devină, cu câţiva gologani, o prosperă societate particulară. Un oraş poate ajunge o ruină în mod subit dacă nu e pace, ori încetul cu încetul, ca articulaţiile atinse de reumatism, ori ca mobila mâncată de carii, dacă încape pe mâna unui primar incompetent, preocupat de interese personale.

Totul se transformă. Norocul nostru e că unele lucruri - puţine la număr - se pot transforma în bine, cum ar fi olimpicii noştri care din silitori elevi români pot ajunge eminenţi specialişti americani care după o vreme o să vândă tehnologie ţării care i-a trimis la olimpiade. Aşa noroc mai rar.

CUM PUTEM DUBLA BANII

Să nu judecăm greşit! Prefixul „RE” intră în compunerea unor cuvinte care arată ceva care se repetă, cum ar fi „reluare”, „reîntoarcere” etc.

Deci, dacă aţi fost acţionar la „Siretul” Paşcani, ori în altă parte, iar acum intraţi în posesia noilor cupoane de le zice „nominative”, şi le băgaţi în acţiuni, nu veţi fi un REacţionar, decât atunci când convingându-vă că se bate pasul pe loc şi apa-n piuă, veţi REacţiona, şi în acest caz nu vă va acuza nimeni că aţi fi, chipurile, ostil faţă de progres, ori faţă de cuceririle revoluţionare ale clasei muncitoare. Fiţi siguri de asta! Atunci vom bate palma şi vă

voi spune că nici eu nu-s cârcotaş ori căutător de noduri în papură, dar problema asta cu cupoanele, cu acțiunile, cu dividentele, nu că mă pune pe jar, dar îmi dă de furcă. Odată, o vânzătoare de la Loto spunea unui client: „Luați un loz! Puteți câştiga o maşină”. „N-am ce face cu ea-a spus clientul-că nu ştiu să conduc”. „Luați lozul, l-a liniştit duduca; din toți câți joacă n-ai să fii tocmai dumneata norocosul”. Aşa m-a sfătuit şi pe mine jumătatea; să iau cupoanele dar să dorm liniştit, că din câte întreprinderi se privatizează n-om da tocmai noi peste cea cu dividente mari.

Am muncit o viață de om şi ştiam - cum spunea sloganul - că „ce-i al meu e al tuturor” şi mă aşteptam ca la bătrânețe „ce-i al tuturor nu-i al nimănui” şi că națiunea înseamnă acțiune. „Poate nu ştiu care-i sfârâiala“ - mi-am zis eu şi, aflând tot de la TV ca UN OM INFORMAT - UN OM PUTERNIC, am purces la studierea mai aprofundată a problemei, ca să aflu că o acțiune de 25000 lei şi un leu şi că dobânzile la CEC şi la bănci au început să scadă vârtos.

De aceea, urmând sugestiile de la pagina 1 a ziarului „BURSA” din 14.08.1995, m-am hotărât să investesc în acțiuni. „Dau lovitura!” mi-am zis eu. Aşa a început şi Rockfeller. Şi tot visând că voi putea să reintru în normal, grație dividentelor, am ajuns şi la pagina 10 unde am găsit lista acțiunilor, întreprinderilor şi dividendelor acordate pe 1994 la o acțiune de 25000 de lei Ei bine, aşezați-vă ca să nu vi se facă rău!

La o întreprindere romaşcană, fruntaşă pe ramură până la revoluție, ai depus-să zicem-o acțiune de 25000 de lei, apoi aştepți un an şi te aşezi la coadă să-ți ridici dividentele în valoare de 2 lei(doi lei).Capitalism ne-a trebuit, capitalism ați găsit.

Câştigi, păgubeşti, negustor te numeşti, că negustoria-cum spune proverbul-ori o vinzi, ori te vinde. Anul ăsta câştigi 2 lei, la anul mai mult şi tot aşa. Ford n-a pornit şi el de la un dolar? Trebuie să fac ceva că-vorba indianului „nu orezul caută burta, ci burta caută orezul” . Şi pentru că negustorul fricos nu face câştig, m-am hotărât să investesc şi eu, cu toate că în adâncul inimii îi dau dreptate lui Abe Martin care spunea că „Cel mai sigur fel de a-ți dubla banii este de a-i îndoi o dată şi a-i băga în buzunar”.

CE-AM AFLAT DE LA IORGA

Ne procopsim.Ca şi cum n-ar fi de ajuns, trivialităţile noastre, pe garduri şi pereţi au apărut înjurături străine, în faţa cărora nu toată lumea roşeşte, că nu toată lumea ştie englezeşte. Au apărut şi sprayuri paralizante, şi droguri şi arme şi copii cu caş la gură, care vor să „evanghelizeze" până şi pe un preot, dacă acesta nu-i în reverendă.

Apropo: şi budismul tinde să ajungă la noi prin Yoga, care cu acele asane şi nesfârşite ore de meditaţie transcendentală, de concentrare, prin care practicantul vrea să ajungă egalul lui Dumnezeu, sau să fie aproape de El, nu coborându-L în inima lui ci urcând el în slavă, fără a face - ca în religiile creştine - ceva demn de acest lucru. Dar, Yoga, aşa cum reiese din cartea lui Tufoi, are multe exerciţii - ca să le zic aşa - cu care nu-L supărăm pe Dumnezeu, iar lui Buda îi rămânem indiferenţi, cum ar fi bunăoară acea gimnastică a ochilor, prin care se îmbunătăţeşte vederea, şi multe altele. Prin urmare, ar trebui să luăm de la Yoga numai ceea ce se potriveşte poporului nostru şi nevoilor fiecăruia dintre noi. La fel ar trebui procedat şi cu influenţele americane. De ce să importăm filme de care, privindu-le, să roşim în faţa mamei şi a fiicei, sau în faţa conştiinţei, când sunt atâtea alte lucruri bune. De ce nu ne-am mulţumi cu unele, rezultate ştiinţifice, cu importul de tehnologie, ori - treacă de la mine - cu consumul de Coca-Cola? De ce am lua de la asiatici artele marţiale cu care putem da gata pe cineva care nu-i de acord cu noi, şi n-am, lua răbdarea şi practicile de însănătoşire de la chinezi, conştiinciozitatea de la japonezi, şi alte lucruri bune de la alţii? De ce? De ce dacă citim o carte, ori dacă vedem un film, ne rămâne mai degrabă în cap un viol, o spargere, o încăierare, a la Bruce Lee, etc., decât un gest de omenie pe care l-a făcut eroul principal? De ce, dacă ruşii ne-au luat Moldova de peste Prut şi multe altele, nu mai difuzăm nemaipomenitele lor melodii populare? Poftim? Dar numai ei s-au arătat ostili? De ce să fie detronat un director ori un altfel de şef, capabil, pentru că a fost comunist, şi să fie înscăunat un om fără bube-n cap, dar incompetent? De ce într-o colectivitate, copiii sunt înclinaţi să-i imite pe cei răi, cu note proaste, şi îl privesc cu dispreţ pe „tocilarul" care învaţă bine? De ce unii oameni, după ce au încercat orice, şi şi-au legat zilele de ce au

considerat că e mai bun, le mai fuge gândul, poate şi paşii, în altă parte, până la o vârstă oarecare sau până se îmbolnăvesc de SIDA?

De ce? Vă spun tot eu, că am aflat de la Iorga. Pentru că „răul are aripi, iar binele merge şchiopătând”.

MINTEA

Dragi părinţi, să vă fie de bine concediul. Dragi copii, să vă fie de bine vacanţa. S-a dus de parcă nici n-ar fi fost. De fapt de ce ne-am mira? Au trecut ei atâţia ani când pionieri şi şoimi (copii cărora li se servea ideologie cu polonicul) tremurau în ploaie şi zloată, în aşteptarea „celui mai iubit fiu al poporului”, ca să-l aclame, conform instrucţiunilor, darămite aceste trei luni de libertate relativă. Au trecut ca apa şi a început anul şcolar pe care trebuie să-l trăiţi din plin, că aşa cum oamenii mari n-ar vrea să le lipsească şcoala vieţii, vouă să nu vă lipsească viaţa şcolii. Deci, dacă-i şcoală, apoi şcoală să fie! Zic eu că a început şcoala, dar şcoala n-are nici început, nici sfârşit; omul învaţă cât trăieşte, numai că se sfătuieşte şi se pedepseşte singur, iar cel care, tot singur, îşi pune note mari n-ajunge departe. Se zice că, după cum omul care are vedere distinge ce este aproape şi ce este departe, tot aşa cel care are învăţătură deosebeşte binele de rău şi merge pe calea cea bună. Proverbul: „Cap ai, minte ce-ţi mai trebuie?” se foloseşte în şagă.

"Cap ai, minte ce-ţi mai trebuie"

Dar ce-i mintea? Mintea e facultatea de a gândi şi e scoasă la iveală prin învăţătură şi experienţă, că ea e ascunsă în noi precum scânteia în bucata de cremene ce nu o eliberează decât atunci când o păleşte amnarul. Deci, cum spune un proverb „Nu este avere mai bună decât mintea” , iar lipsa acestei averi au demonstrat-o cei care la Festivalul „Cerbul de aur” l-au huiduit pe Iancu Furdui când a cântat „Noi suntem români/Noi suntem români/Noi suntem aici pe veci stăpâni/”. E la mintea cocoşului că şi-au pierdut minţile

deoarece glasurile lor, în aplauzele celor mulți, erau ca picături de otravă într-un ocean.

Tot aşa nu ştiu ce să cred despre cei de la Muzeul podurilor dintr-un oraş străin care nu au nimic expus privind podul lui Anghel Saligny de la Cernavodă, cu toate că atunci când a fost construit era unic în Europa şi a uimit lumea. N-au fost în toate mințile nici cei care au transmis la un post de televiziune străin secvențe cu încăierări de stradă filmate după Revoluție la Bucureşti spunând că sunt drept urmare a nemulțumirii create de noua lege a învățământului, dar nu trebuie să ne punem mintea cu ei. O asemenea instituție n-are voie să facă asemenea greşeli. Iar dacă n-a fost o greşeală, ci intenția vădită de a ne pune într-o lumină proastă, să nu ne mire.

„Dacă mintea ar creşte pe toate cărările, ar paşte-o şi măgarii."

În consecință, pentru a putea raționa, pentru a putea gândi, trebuie să învățați, ca să nu vă învețe minte tata ori un frate cu capul pe umeri că şcoala nu-i joacă, iar dacă până acum ați neglijat şcoala, e cazul să vă băgați mințile în cap, ca nu cumva mâine - poimâine să vă văd mari şi tari votând nişte legi în favoarea unor lucruri care sunt împotriva firii, că s-au mai văzut cazuri. Țineți minte asta! Iar dacă veți ajunge mari şi veți vorbi în public să nu dați ocazia ca cineva să vă admire cu ironie: „Ce minte, domnule, ce minte!"

APA DE COLONIE

Zidurile de la miazăzi şi de la soare-apune ale cetății Namor erau scăldate de apele râului Avodlom. Oamenii din cetate erau îndeobşte cumsecade şi la locul lor, dar cum nu găseşti pădure fără uscături, nici cetatea Namor nu făcea excepție. Între cele două maluri ale râului n-a curs niciodată lapte şi miere şi abia în ultima vreme-cum spune povestea-cică ar fi început să curgă apă de colonie. Oamenii ar fi fost mulțumiți şi cu aceasta dacă cei de la I.D.A.C. (Întreprinderea de Distribuire a Apei de Colonie) le-ar fi dat-o atunci când aveau nevoie, dar cică s-ar fi mers cu jalba în proțap la Isprăvnicie că, consumul e prea mare şi debitul râului prea

mic şi că ar mai trebui strâns şurubul. Cinstit şi lăutăreşte ar fi fost să se fi purces la trimiterea de iscoade, iar cei prinşi cu mâța-n sac să fie osândiți după mărimea păcatului, sau dacă unii din ei ar fi fost cetățeni de frunte, dregători ori slujbaşi pe la cănțelării, după însemnătatea slujbei. Dar cine credeți d-voastră, cinstiți gospodari, că s-au făcut vinovați de nişte rătăciri? Păi, cercetați cu osârdie şi veți găsi răspunsul! Dacă părinții lasă la îndemâna copiilor cutia cu chibrituri, cine e vinovat dacă ia foc stogul?

Bunăoară, la I.D.A.C. cică era pe atunci o armată de conțopişti care ar fi trebuit să se intereseze de apa de colonie, dar le era mai la îndemână să lâncezească în jilțurile lor, decât să meargă din An în Paşti pe la casele oamenilor, ca să vadă ce şi cum.

Dacă ar fi făcut aşa, s-ar fi putut să ia cunoştință de faptul că unii concetățeni de-ai lor au făcut racord la conducta principală, fără împuternicire de sus, ca să nu mai plătească. Dumneavoastră ştiți cum sunt poveştile :minciună am auzit, minciună vă spun.

Dar dacă adevărul e cel care a ajuns la urechile hronicarului, cine ar fi trebuit să plătească apa de colonie? Dacă n-ar fi fost lipiți de scaune, aceşti slujbaşi ar mai fi aflat că iarna, în unele ogrăzi curge apa de colonie, cum curge vinul din butoi când sare cepul.

Oamenii lăsau dinadins caneaua deschisă ca să nu înghețe. Cică unor namorani le-ar fi sărit muştarul că I.D.A.C.-ul n-a osândit pe împricinați şi şi-au pus şi ei întrebarea :cine plăteşte? Şi dacă unii dintre aceşti scârța-scârța pe hârtie de la I.D.A.C. ar fi bătut mai des drumurile , ar fi găsit la vreme locurile unde apa de colonie izvorăşte din caldarâm şi s-ar fi luat măsuri grabnice ca să se dreagă țevile cu beteşug, că vorba ceea…plăteşte cineva. Cine? Dacă d-voastră, cinstite fețe, nu puteți răspunde la aceste întrebări, le lăsăm baltă şi vă pun alta: dacă un om păgubeşte statul sau fură din casa unui gospodar o sumă fabuloasă, iar cel care îl judecă pentru delict îl dojeneşte aspru şi rămâne cu dojana, iar după o vreme omul recidivează pe cine cade păcatul? Dacă nici la această întrebare nu aflați răspuns, înseamnă că nu v-ați schimbat garnitura la baie.

Povestea-i lungă. Am spus numai prima parte, nu cu gândul de a-i adormi pe cei mici - păcatele mele! - ci de a-i trezi pe cei mari.

INIMA

-Sfaturi pentru cititori-

Un prieten care nu stă prea bine cu cordul, după ce i-am descris durerile mele, mi-a spus că şi eu s-ar putea să am inima mărită. Parcă mi-a trecut un fier ars prin inimă şi de spaimă mi s-a făcut inima cât un purice. De atunci, cele mai multe dureri le-am pus pe seama inimii şi încercam să mă consolez la gândul că „inima face, inima trage.” Pentru a fi cu inima împăcată, într-o zi mi-am luat inima în dinţi şi m-am dus la un cardiolog, care, după ce mi-am răcorit inima şi i-am spus tot ce aveam pe inimă, (exceptând durerile de natură pecuniară), m-a consultat şi mi-a spus că degeaba mi-am făcut inimă rea, că de fapt, inima nu doare acolo, ci dincolo, că fumătorii sunt mai expuşi îmbolnăvirilor şi multe, multe altele. Poate de aceea îl am la inimă, şi-i mulţumesc din inimă, că deschizându-şi inima, mi-a deschis capul, iar după anamneză mi-a venit inima la loc, adică mi-a luat o piatră de pe inimă. Se şi zice că doctor bun e cel de la care, în urma unei discuţii, pacientul pleacă pe jumătate vindecat. Acum, pentru că sunt cu inima uşoară, ca să nu comiteţi şi dumneavoastră greşeli - că mi s-ar rupe inima - am să vă spun unele lucruri legate de acest organ. Bunăoară, puteţi să spuneţi că aţi băut un rachiu pe inima goală, chiar dacă ştiţi că aveţi ceva pe inimă. Greşeala nu e că v-aţi exprimat aşa, ci că aţi băut rachiul. Nu puneţi acelaşi temei într-un om cu inima mărită, dar fără inimă, ca într-un om cu inimă mare, pentru că „inimos” nu e acelaşi lucru cu „cardiac”. Dacă vreţi să ungeţi pe cineva la inimă, nu-i nevoie de nici un unguent, ci de vorbe frumoase, dar care să nu aducă a linguşire. Dacă aveţi inima largă, ajutaţi-l din când în când cu cât vă lasă inima pe cel neajutorat, ca să mai prindă şi acesta la inimă, ca să-i râdă şi lui inima, văzând că mai sunt oameni cu inimă de aur, adică buni la inimă, că pe mine unul mă doare inima când văd oameni cu inima haină, împietrită sau care-s cu inima aproape de fund. Dacă sunteţi supărat pe cel care face altă politică, mai călcaţi-vă şi d-voastră pe inimă, iar notele celor mici şi greşelile celor mari nu le mai puneţi la inimă. Faceţi aşa şi veţi avea o inimă sănătoasă, dacă, de bună seamă, din când în când mai treceţi şi pe la cardiolog.

POLITRUCUL ŞI HOȚUL

Cei doi tovarăşi de compartiment s-au urcat în aceeaşi staţie. Nu se cunoşteau, sau mai bine zis nu-şi dădeau seama dacă s-au mai văzut vreodată ori ba, iar acceleratul, transformat prin bunăvoinţa şi interesele C.F.R.-ului în rapid, diferenţa dintre unul şi altul fiind numai preţul biletului de călătorie, gonea peste întinderea nesfârşită. Unul încerca să omoare timpul cu un ziar, celălalt cu o revistă, şi pentru că nici unul nici altul n-au reuşit, au intrat în vorbă:

-S-a răcit.

-Toamnă, ce vrei!?

-Cine are bani se descurcă. Unii se plâng că n-au mâncare, alţii se plâng că n-au poftă.

-Dom ´le, apropo de bani, după Revoluţie au apărut două situaţii: oamenii capabili au fost coborâţi din funcţii pentru că au făcut politică comunistă, iar oameni incapabili care au făcut aceeaşi politică, au fost promovaţi.

-Da, dar au avut şcoală.

-Ce şcoală, dom´le? Când am făcut eu liceul la seral, s-a înfiinţat o clasă nouă cu toţi politrucii din celelalte clase paralele. Pe cei care au trecut în noua clasă îi cunoşteam. Unora le mergea mintea, nu zic nu, dar alţii erau tămâie, şi de aceea am rămas înmărmuriţi când am auzit că absolut toţi au luat examenul de maturitate, adică, cum se zice azi, bacalaureatul. Era unul care fusese cioban la un popă, şi după ce a început cu „ham-ham!” ca să-şi arate ataşamentul faţă de partid l-a băgat pe nedrept la puşcărie pe popă. Un fanatic prost ca noaptea. Când am văzut că şi ăsta a luat diploma, mi-am zis ca tot omul cinstit: „În ţara asta dreptatea a mâncat-o câinii!” Eu ştii ce le-aş face la ăştia ,dom ´le?

-Spune, ş-oi şti.

-Uite ce-aş face. Aşa cum în unele ramuri de activitate salariaţii sunt din când în când testaţi ca să se vadă dacă mai pot face faţă, aşa aş face şi cu ăştia. Dacă trec testul, bine de bine. Dacă nu, adio şi-un praz verde. Altul!

-Dom´le…

-Sau ştii ce-aş mai face? Pe cei care au terminat o şcoală profesională ori s-au calificat la locul de muncă, iar după ce au ieşit lucrători, trăgând tare cu politica partidului, au ajuns în funcţii care

le-au permis să taie norme sau să propună aceste tăieri şi i-au obligat pe muncitori să lucreze peste puterile lor, i-aş băga în producţie şi i-aş pune să muncească după norme propuse sau stabilite de ei. Nişte şnapani, nişte hoţi! Au făcut avere pe spatele oamenilor muncii.

Dom´le, nu ştiam de unde să te iau. Mi-am amintit. Am făcut profesionala amândoi. N-ai avut coleg de liceu pe Cutare în clasa special înfiinţată?

-…

-N-ai fost secretar la…?

Dar omul nostru nu mai avea cui să vorbească, deoarece interlocutorul se evaporase. A rămas singur. Trenul a ajuns într-o staţie şi pentru că nu mai avea cu cine să schimbe o vorbă, a ieşit pe coridor să privească lumea de pe peron. Tocmai atunci un vagabond furase ceva şi lumea fugea să-l prindă. „Pune mâna pe el! Pune mâna pe el!” Aşa strigau cei care-l urmăreau, aşa striga şi hoţul. E o tehnică, dom´le! P´ăştia-i înveţi meserie?

NICI CU FRANCEZII N-A FOST ALTFEL

Se zice că „Sunt duşmănii care ţi se prind în fiecare zi, de la sine, ca praful pe ghete şi murdăriile pe talpă”. De acelea să nu-ţi pese. Doar n-oi sta în casă de frica lor. Aşa că, nu mă voi ocupa de duşmănii create de dobitocul care vorbeşte prăpăstii în public sau de neglijentul care ţi-a inundat apartamentul, ci de probleme mai grave. Aşa, bunăoară, nici prin cap nu mi-ar fi trecut vreodată că francezii au avut aceeaşi „simpatie” faţă de ocupanţii americani, pe care am avut-o şi noi faţă de sovietici, ba poate chiar şi mai înverşunată, numai că ei au putut să ţi-o exteriorizeze cu flacără, pe când noi am ţinut-o mocnită. Pentru acei dintre dumneavoastră care nu aţi văzut emisiunea de sâmbătă, acum două săptămâni, de la televizor, voi face câteva spicuiri. În dialogul pe care-l purtau doi francezi, s-a vorbit în câteva rânduri de „Coca-Colonizare” şi că „Coca-Cola” este simbolul invaziei americane.

Poate nu e cazul nostru. Se mai spunea că firma în chestiune e atât de abilă încât până la urmă ajunge să impună un anumit fel de a gândi, o anumită cultură. Poate nu e cazul nostru. Prin ´45 ori ´46

pe străzile Parisului au fost întrebați unii cetățeni cum văd prezența americană în Franța. O babă vopsită a zis că-i găseşte pe americani simpatici, civilizați şi politicoşi. Mi-am amintit-văzând acestea -că şi la noi, în timpul războiului, domnişoarele noastre cochetau cu soldații nemți cantonați în oraş, nu pentru că nu le ştiau adevăratele intenții, ci pur şi simplu pentru faptul că erau străini, că tot ce-i străin tentează, cum zice şi proverbul cu găina vecinului. În cadrul aceluiaşi interviu, un bărbat tânăr a spus că nu mai ştie dacă este în Franța sau în America: numai firme americane, numai muzică americană, numai răcoritoare americane. Am înțeles că viticultorii şi producătorii de băuturi răcoritoare ar fi protestat. Poate nu-i cazul nostru. S-a mai vorbit şi de unele inegalități. A fost prezentat cu imagini de arhivă un meci de box dintre un uriaş american şi un francez plăpând. Bănuiesc că sportul american trebuia să învingă, aşa cum şi noi de la ruşi trebuia să luăm bătaie totdeauna pentru a nu fi ştirbit prestigiul unei mari puteri. O altă ilegalitate comentată la televizor era aceea că în cadrul pieței, francezii duceau în America maşini şi aparatură produsă într-o perioadă când cercetarea a bătut paşii pe loc, grație ocupației fasciste, iar americanii aduceau în Franța produse de înaltă competitivitate, că le dădea mâna. Poate nu-i cazul nostru. Se mai susținea acolo că americanii nu arată „fața nevăzută a lunii” şi că în unele state de-ale lor cultura e mult sub nivelul celei europene, şi atunci mi-am amintit iar de sovieticii care ne-au dictat manuale şcolare din care reieşea că numai pământul Rusiei a dat oameni mari în toate domeniile.

Spre sfârşitul emisiunii vorbitorii au ajuns la concluzia că Franța nu trebuie să depindă de nimeni, din nici un punct de vedere. „Să fim noi înşine!” spunea unul din vorbitori. Poate e şi cazul nostru. Acum, stau şi eu ca omul şi mă gândesc: de ce această aversiune față de americani nu a fost prezentată înainte de a se vorbi despre experiențele atomice din Pacific? Să aibă vreo legătură una cu alta? Să aibă vreo legătură cu faptul că vecinul meu şi-a cumpărat un câine rău în speranța că n-o să-l mai calce hoții? Din toată povestea asta s-ar crede că Le Sage avea dreptate când spunea: „Ne-am împăcat, ne-am sărutat, şi de atunci suntem duşmani de moarte.”

AM RĂMAS CU IOVA

Cum salariile nu ajung, iar pensiile nici atâta, un vecin a căutat să exploateze fiecare palmă de pământ din fața casei, iar ca să-l scutească de osteneala de a-şi culege roadele, nişte „binevoitori" au sărit gardul şi i-au smuls toată ceapa, numai ceapa, că de zârnă şi ştir nu au avut nevoie. Într-un cuvânt, bietul om a rămas cu iova.

Câțiva elevi străluciți, care cu capul lor şi cu cheltuiala statului s-au afirmat la olimpiadele internaționale, au plecat să studieze în America, iar unii dintre ei au spus că nu se vor mai întoarce decât în cazul când vor găsi aici condiții net superioare celor de acolo. Nu-i vorbă, că mai avem destui tineri destoinici (pe care să-i trimitem la olimpiade), aşa că nu ne putem plânge că am rămas cu iova.

Cică nu ştiu ce întreprindere romaşcană s-ar fi redresat şi treaba a început să meargă din nou. Din păcate, o parte din muncitorii cu experiență s-au pensionat, iar alții în timpul şomajului sau al concediului fără plată şi-au încercat norocul aiurea. Dacă cei care lucrează acum nu-şi vor da interesul pentru eliminarea timpilor morți, a alcoolului şi a rebutului, se va putea spune că întreprinderea cu pricina a rămas cu iova.

În urmă cu vreo 20 de ani, în ajunul zilei revoltei, veneau boşii de la partid şi alegeau din depozite gogoşarii cei mai frumoşi, iar noi rămâneam cu iova.

La fel se întâmplă şi cu pădurile. Toată lumea taie numai fag, carpăn şi stejar, şi cum se taie în duşmănie, o să rămânem cu iova. Ce-i iova? E denumirea moldovenească a iovului (Salix capraea), un soi de răchită care face nişte mâțişori mari cât buricul degetului şi care creşte prin păduri, că, dacă ar creşte şi prin parcuri, copacii ar fi devastați în ajunul Floriilor mai dihai ca teii în timpul înfloririi. E un lemn moale, fără valoare economică. Apropo: la ce întreprindere şi-or fi depus cupoanele oamenii care prin natura meseriei ori a funcțiilor ştiu cum merg treburile? Eu sunt obligat să plătesc trenul dus-întors ca să-mi ridic de la Paşcani dividendele: câțiva franci. Or fi pățind şi ei la fel ? Îndoi-m-aş!

Se bănuieşte că întreprinderile cu adevărat profitabile ori şi-au făcut plinul, ori nu avem acces la ele. Dacă-i aşa, înseamnă că noi

am rămas cu iova, că sunt băiat subțire şi nu vreau să folosesc altă expresie.

ORICE NAŞ ÎŞI ARE NAŞUL

Cu mulți ani în urmă, boxerii unui club au plecat în cantonament, să se antreneze într-o zonă mai oxigenată. În drum, autocarul lor a fost atacat de o bandă de huligani, care i-au somat să coboare. După ei au coborât şi huliganii cu bagajul „turiştilor”, pe care l-au luat ca „suvenir”. Sportivii erau speriați (teatru, nu şagă!) şi i-au lăsat pe tâlhari să coboare, apoi s-a auzit o comandă scurtă: „Două, trei, şi!” Şi din clipa aceea, boxerii s-au distrat lovind în huligani, ca-n sacii cu nisip.

Şi asta nu e tot. Un funcționar de la o întreprindere romaşcană, om ca la 56-58 de ani, fost ofițer în Siguranța statului, plecase în delegație în țară cu maşina întreprinderii . Între două localități, doi cetățeni aşteptau la „ia-mă, nene!” Şoferul a oprit, i-a luat, iar la coborâre aceştia au plecat fără să zică nici o vorbă. Funcționarul nostru s-a dat jos după ei: „Măi băieți, ați uitat să spuneți bună ziua!”.

Impertinenți, „băieții” l-au îmbrâncit şi i-au zis: „Du-te, bă, Sulfamidă, şi te picură, că te caută moartea p´acasă!” Lui „Sulfamidă” i-a sărit muştarul şi a pus în practică ceva scheme pe care le învățase în tinerețe. A tras în ei ca-n hoții de cai.

Şi asta nu-i tot. Un cetățean din Bacău spunea că odată, la Adjud, pierduse trenul şi a ieşit la o ocazie să-l ducă acasă. L-a luat un domn cărunt, între două vârste, cu o maşină de Bucureşti. La ieşirea dintr-un sat, un bătrânel în mijlocul drumului. „Hai să-l luăm şi pe moş”, zise omul de la volan şi s-a oprit. Bătrânelul a dispărut şi în locul lui a apărut un miliția.

-Actele la control!

-Poftim.

-N-ai de gând să ieşi din sicriul ăsta pe roate?

Omul cărunt a ieşit din maşină, apoi dintr-o lovitură năpraznică l-a culcat pe miliția în şanț, după care a scos o legitimație şi i-a băgat-o sub nas.

-Nu aşa se vorbeşte cu oamenii. Mâine să mi se raporteze că ţi-ai dat demisia!

Şi asta nu-i tot. Las deoparte incidentul cu huliganii care au încercat să fure marfă de la chinezii aflaţi în talcioc la Bucureşti, când lanţurile şi bâtele bandiţilor au trecut pe nesimţite în mâinile chinezilor. Cu ăştia te joci?

Trec peste asta şi vă voi povesti o întâmplare locală. Era prin cartier un bătăuş renumit, care avea pretenţia ca toţi flăcăii să facă sluj. Odată s-a dus la restaurantul „Moldova" (azi demolat) şi i-a căutat nod în papură unui cetăţean care după cum l-a pronunţat pe „pă cine baţi, tu, bă, că treci prin uşe?", nu părea a fi de-al nostru. Mardeiaşul romaşcan se burica la el şi o căuta cu lumânarea. Până la urmă a găsit-o; bucureşteanul i-a ştirbit atât gura, cât şi „reputaţia".

Ce concluzie se poate trage din cele mai sus expuse? Că orice naş, îşi are naşul, şi că naşii naşilor au cunoscut îndemnul lui Iorga: „Fii bun, dar arată că poţi fi şi altfel!"

Am înşirat toate acestea, pentru ca acei tineri care se leagă de cetăţeni ca boala de om sănătos, să ştie că într-o zi s-ar putea să dea de unul ca cei mai sus pomeniţi, care să le proiecteze un cap în mestecătoare, aducându-le în acest fel aminte de un cunoscut proverb românesc.

ASCUŢIŢI-VĂ PENELE!

La „Colocviile Naţionale de Poezie şi Critică" Neamţ, am auzit că „Secolul următor va fi al poeziei sau nu va fi deloc". I-auzi! Dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că trebuie să ne apucăm serios de scris. Nu-i greu. Se cere doar oleacă de talent. Spun „oleacă" pentru că am întâlnit şi aşa-zisă poezie făcută fără har şi tipărită pentru copii, cum ar fi: „Hai, tataie, hai, mamaie să ne luăm şi noi o oaie./ Oaie mică cu doi miei, să mă culc în pat cu ei ."

Deci să încercăm puţin, câte puţin, să intrăm în domeniu. Printre altele, „poezie" înseamnă caracterul poetic al unui colţ de natură, cum ar fi bunăoară o stradă sau o alee cu copaci îngălbeniţi de toamnă, pe care ţi-e frică să mergi noaptea, un colţ de pădure ori de parc din care n-au mai rămas decât cioate, etc, etc .

Acum să lămurim ce înseamnă „poetic"! Înseamnă ceva demn de cântat de către poeţi, cum ar fi bucuria de a nu te afla pe

lista concediaţilor, zbuciumul pentru găsirea adevărului şi dreptăţii, etc.

Tot „poezie” mai înseamnă şi arta de a exprima o idee folosindu-te de imagini cadenţate de ritm şi având ca „încheietor de pluton”, rima. Cadenţa ştiţi ce înseamnă, mai cu seamă dacă aţi făcut armată. Dar ce-s rimele? Sunt ceva care se potrivesc. Asta nu înseamnă că pantofii d-voastră, cumpăraţi recent, pe care scrie un număr şi în realitate sunt mai mici, n-au rimă. Şi nu se poate spune tot aşa, când nu e omul potrivit la locul potrivit. Rima e numai la poezie. Ea este asemănarea sunetelor de la coadă a două sau mai multe versuri.

Să începem cu rima masculină, atunci când accentul cade pe ultima silabă. De pildă:

„Cum era de aşteptat/ Multe străzi s-au reparat./ Putem spune aşadar:/ Să trăiască domn primar!”

Mai sunt rime feminine, la care accentul cade pe penultima silabă. Cunoaşteţi acest lucru din: „chestia cu trestia, cu lanţul, cu zbanţul, cu banii, cu geanta cucoanii”. Şi vă mai dau un exemplu:

„-Tu îţi păstrezi cuponul, bre?/ -Nu, tată, nici nu se discută,/ Dacă nu-l duc la FPP,/ Îl beau cu apă ne-ncepută”.

Rimele cu accentul pe a treia silabă se numesc rime dactilice. Topârceanu a excelat în aşa ceva:

„Vine iarna; iar e ceaţă,/ Se ascunde soarele,/ Iar la bloc din nou ne-ngheaţă/ Nasul şi picioarele.”

Rimele sunt ale dumnealui, iar de versuri se face vinovat subsemnatul. Numai în versuri, că de frig se fac vinovaţi rău-platnicii.

Dar să mergem mai departe. Marele Eminescu a căutat rime pe a patra silabă de la coadă, numite „peonice” şi le-a găsit. Dovada o fac următoarele versuri:

„Dintre sute de catarge/ Care lasă malurile/ Câte oare le vor sparge/ Vânturile, valurile?”

Sau, un exemplu sui-generis:

„Dintre sute de vapoare/ Ce sufocă porturile,/ Câte-s vinovate oare/ C-au crescut importurile?”

Ascuţiţi-vă penele! Acum, când v-am pus la curent cu aceste noţiuni, la atac! Salvarea secolului următor stă în puterile noastre!

A VENIT IARNA!

Săptămâna trecută a căzut prima zăpadă. Zăpadă nu şagă! Când am ieşit din bloc, ca mi-a fost dat să văd: copaci goi, ca oasele care se vindeau pe vremuri la alimentară, îşi păstrau demnitatea cu ramurile negre ridicate spre cer, iar brazii, tuia, ori cei a căror frunze nu apucaseră să cadă, stăteau sub povara zăpezii, cu crengile în jos, ca braţele unui om sleit de muncă, cu vârful în pământ, ca fruntea unui om învins, sau adânc aplecaţi ca un linguşitor înaintea şefului.

La un bloc vecin, un bătrân a intrat în „spaţiul verde" şi a scuturat tufele de tuia, ca pe un pom cu roade coapte, ca pe o femeie leneşă, ca pe un politician rău-intenţionat, şi, eliberaţi de povară ca un popor de jug, vârfurile tufelor au revenit la verticală. În ziua aceea ne-voile m-au dus prin tot târgul dar, din păcate, cu excepţia câtorva copaci scu-turaţi de oamenii primăriei, nu am mai văzut tufe eliberate de greutatea zăpezii. Comoditate? Lipsă de timp sau de interes? Cine ştie? La un nou val de ninsoare ramurile acelor copaci care n-au avut timp să se pregătească de iarnă, adică să-şi lepede haina, s-ar fi rupt de tot. Trist dar adevărat.

Şi întorcându-mă la bloc, am găsit acelaşi pui de frig pe care l-am lăsat la plecare şi care între timp mai crescuse puţin, ceea ce m-a determinat să fac un fel de referat pe care să-l înaintez celor de sus. Şi-am scris aşa:

„Declar - şi am şi argument - că cineva e indolent prin faptul că acel agent de-i zice termic, pe moment, la mine în

apartament e nul. Absent. Inexistent. Doar frigul crunt şi violent se manifestă permanent, tiranic, aspru, vehement, şi pe acest considerent înghețul pare iminent. Eu ce răcesc în mod curent(că nu am sobă, evident), chiar de aş vrea, ca om prudent s-adaug înc´un element, caloriferul meu dement, o şmecherie cu ghivent, lipsit total de randament rămâne piesă de-ornament. Ce-i un rău-platnic? Un moment! E-un om total indiferent de dăm sau nu dăm faliment.

C.Bârjoveanu - referent*"*

TREBUIE SĂ NE PUNEM PE TREABĂ?

-Măi flăcău, ai grijă! Aşa i-am spus unui nepot mai de departe care, fiert în oală, a venit la mine să se caine că tat´su s-a angajat solemn să-i pună pielea pe băț, dacă nu-şi bagă mințile în cap şi se lasă pe tânjală, că - zicea tat´ su - el n-are atâta bănet, ca odrasla să repete anul.

-Foarte bine ți-a făcut, i-am zis eu. Când ai dat examen la facultate, pentru ca în viață să nu ridici tu sacul, ci numai să arăți unde trebuie pus , nu te-ai gândit că vei avea de învățat? De ce te smiorcăi? Trebuie să ne punem pe treabă! Şi zicând acestea în capul meu au dat năvală o samă de idei, care s-au aşezat pe cant, precum cărțile în biblioteca particulară a unui individ, care au fost cumpărate pe vremuri, când erau ieftine, numai pentru a face impresie. Şi am început să tăifăsuiesc cu persoane absente, pe care închipuirea mi le-a scos în cale.

-Cum, domnule - zic eu - atunci când ai îmbrăcat haina statului şi ai admirat luciul stiletului, nu te-ai gândit că domiciliul nu-i niciodată sigur? Echiparea! Şi d-voastră? De ce vă plângeți că după o noapte de gardă sau după o zi grea în cabinetul medical, mergând acasă, trebuie să studiați tot ce a apărut nou în revistele de specialitate? De vreme ce viața multor oameni depinde de acest efort, merită să vă plângeți? Şi d-ta de ce nu-i pui la punct pe ăia? E riscant? Dar nu pentru risc iei bani? De ce te plângi că ai copii şi trebuie să-i creşti? Victimele unor nelegiuiți n-au avut şi ei copii? Mă iertați, preacucernice! Aveți o parohie mică, de două-trei sate, cu case risipite pe dealuri, cu oameni care au griji multe şi venit puțin.

Oare nu şi oile oropsite trebuie păstorite? Să cred că Domnul a spus atâtea pilde numai pentru noi, gloata? Aveți venit mic, dar călugării n-au nici atât. Şi d-voastră, doamnă educatoare, de la un cămin de orfani, care aveți o clasă de oropsiți, mici şi tuciurii care, din lipsa îndrumării în primii ani de viață, au rămas în urma altora, de ce vă plângeți? Că nici un părinte nu vă calcă pragul? Dar nu veți avea oare o satisfacție dublă, când peste ani aceşti copii vor deveni oameni?

Într-o zi unul din ei v-a adus câteva flori de păpădie, culese de lângă gard. L-ați îmbrățişat şi vi s-au umezit ochii. Dar dacă ați recunoscut că acele flori au avut o valoare sentimentală, mai mare decât un buchet de garoafe, de ce vă plângeți?

Iar Conştiința, care era de față, s-a băgat în discuție:

-Tu vorbeşti, mă? Tu care ai citit câteva editoriale din nu ştiu ce ziare şi lăsându-te influențat, ai crezut că dacă nu-ți ajunge pensia decât pentru strictul necesar, de vină-i preşedintele? Tu vorbeşti? Tu? Te plângi că n-ai una, că n-ai alta, dar întrebatu-te-ai câți ca tine n-au nici atât? Demagogule!

-Dar - am încercat eu să mă fofilez - eu nu-s ca cei care petrec de una şi se plâng că viața-i grea.

-Nici departe nu eşti!

Atunci mi-am retractat ghearele, am schimbat tonul, şi zicându-mi că prin prisma intereselor personale toată lumea are dreptate, l-am bătut pe nepot cu mâna pe umăr şi am repetat mai domolit:

-Trebuie să ne punem pe treabă!

FIZICĂ ŞI JUBILEU

După legile fizicii, care, ca şi legile naturii, nu pot fi abrogate, la căldură corpurile se dilată, iar la frig vice-versa. Cum acum e frig, că iarna a intrat în drepturile sale legitime, lucru care nu se întâmplă întotdeauna şi cu oamenii, putem constata pe concret acest lucru. Bunăoară, iarna, din cauza frigului ziua se micşorează, iar temperatura scade odată cu mercurul din termometru. La fel scade şi frecvența din şcoli şi mai cu seamă în grădinițe, pe motive de încălțăminte, de guturai, etc. Numărul femeilor care vin cu ouă la

piață scade ,la fel ca şi numărul ouălor. Cantitatea de provizii din cămară ori din zemnic scade şi ea vertiginos, ajungând pe alocuri la cifra zero sau sub această cifră, ca un umăr algebric, atunci când se fac împrumuturi la megieşi. Şi pădurile uneori, la frig, îşi micşorează aria sau densitatea, fără ca venitul statului să crească pe chestia asta. Până şi unele lucrări edilitare înțepenesc din cauza frigului.

Oamenii îşi bagă capul adânc sub guler şi parcă sunt mai mici Nu l-am văzut demult pe nea' Cutare, dar cred că şi el a pierdut din înălțime, c-am auzit c-ar fi intrat la apă. Micii n-or fi şi ei mai mici? Iarna, ce nu face caloriferul face radiatorul ori reşoul electric şi de aceea sunt probleme cu energia electrică. Iată pricina pentru care nici nourilor care, de regulă, sunt încărcați cu electricitate, nu le mai arde nici să tune, nici să fulgere. Şi numărul basarabenilor care veneau în bazar parcă s-a mai micşorat, tot din cauza frigului. În comparație cu dolarul şi leul parcă e mai zgribulit.

Şi totuşi sunt lucruri care fac excepție de la regulă. Aşa, bunăoară, când ninge abundent, întârzierile unor trenuri se dilată, la fel ca şi prețul la zarzavaturi, ouă şi lapte. În iernile aspre şi vacanța copiilor se dilată.

Mai recent, de când a dat frigul, pe plan local a crescut în intensitate activitatea culturală, prin înființarea cenaclului „ET IN ARCADIA EGO" şi i-a crescut popularitatea „Gazetei de Roman", căreia cu prilejul apariției numărului 200 i s-a dublat formatul. La mai mare!

INTERVIUL (I)

Lume de pe lume. Dădeam autografe în dreapta şi în stânga, iar oamenii mă priveau cu încredere şi cu speranță. Citeam asta pe chipurile lor. Un ziarist şi-a făcut anevoie loc prin mulțime şi a venit lângă mine să mă tragă de limbă.

-Ce-ați face dacă ați ajunge şi mai mare?

-Cât de mare?

-Să zicem…de la primar în sus.

-Ce-aş face?

-Ce-ați face?

-În primul rând mi-aş băga toate neamurile în serviciu, pe posturi bine plătite.

-Dar au toți pregătire?

-Aici am vrut să ajung. Crezi dumneata că toți cei care ocupă un post bun au pregătire mai bună decât cei cărora li s-a refuzat postul?

-Şi ce-ați mai face?

-Aş pune să se repare drumurile, dar aş demara acțiunea în primăvară, ca până la căderea omătului treburile să fie gata şi la locul lor.

-Şi…?

-Aş desființa "sponsorizarea" pentru ca veniturile statului obținute prin impozite să meargă acolo unde e mai stringentă nevoie de gologani, adică la pensii, armată, învățământ, sănătate, cultură, etc.

-Şi…?

-Şi dacă tot se spune la TV că din unele întreprinderi se sustrag bunuri, aş ordona ca cei care fură să-şi însuşească produse în valoare invers proporțională cu venitul lor. În acest fel, acei şefi care ar fi tentați să profite de funcție în mod necinstit nu s-ar mai deranja pentru nimica toată.

-Şi ce-ați mai face?

-Aş înființa organizații de tineret, aş lansa sloganul: „Un corp sănătos prin muncă voluntară" şi în loc să bată berbunca i-aş trimite pe tineri să ajute Ocolul Silvic, să planteze copaci acolo unde pădurile au fost furate sau devastate de furtuna din noiembrie, sau măcar să dea cu mătura pe trotuarul din jurul şcolii, mai cu seamă toamna, că se face mâzgă şi-şi rup oamenii gâtul.

-Şi mai departe?

-Aş pedepsi toate abuzurile, toate nelegiuirile ,toate actele de huliganism şi violență, aş da legi care să…

Cuiva vorbele mele nu i-au plăcut întrucât un şoc puternic m-a dezechilibrat. Mă lovise cu cotul ziaristul; un ziarist care se aşezase lângă mine şi care, ca şi subsemnatul, adormise la şedința aceea unde se bătea apa în piuă. Individul avea o figură energică şi un bust atletic.

-Ce-ai tresărit aşa, domnule? zic eu.

-M-am visat la discursul unui candidat care îşi prezenta un program dur.

Am întors capul în partea opusă, ca să nu mă recunoască, nu că m-aş fi temut de discuții sterile sau de "argumente" tari, dar îmi era că-după cele zise-să nu fiu propus pentru listele electorale. Mai ştii?

MURPHOLOGIE COMENTATĂ

Din capul locului să lămurim ce înseamnă a comenta un proverb sau o maximă, ca să ştie toată lumea ce şi cum. Poate ai auzit şi dumneata, iubite cititorule, că „la omul sărac nici boii nu trag". Dacă, eventual, n-ai auzit, află că acesta este adevărul, că omul sărac, neavând cu ce să-şi hrănească boii, aceştia vor fi lipsiți de vlagă şi nu vor trage. Asta înseamnă a comenta un proverb.

În cele ce urmează, ne vom ocupa de opera lui Murphy. Cine a fost acesta? Un american care susținea că sticla pe jumătate plină, ce i s-a servit, e pe jumătate goală. Altfel zis, e un pesimist care crede că toate lucrurile, când e vorba să se sfârşească rău, apoi rău se sfârşesc, ori este ştiut că ele se pot uneori sfârşi şi mai rău.

Am stat de vorbă cu unul şi cu altul şi toți au fost de acord că individul, înainte de a scrie nenumăratele lui legi, ar fi fost posibil să ne fi vizitat țara. Altă explicație nu-i. Judecați şi d-voastră! După părerea lui „chiar şi paranoicii au duşmani". Şi-o fi dat seama cât îl iubeam pe nea Nicu, ba chiar şi pe consoartă, că, zicea el mai departe: „nu pot să-ți dau creier, dar pot să-ți dau o diplomă" (Vrăjitorul din Oz către Sperietoarea de ciori). De unde avea să ştie Murphy câți profesori au gândit aşa, când au dat atâtea diplome Tovarăşei? Mai spunea că „În orice organizație, întotdeauna va fi o persoană care ştie ce se petrece. Această persoană trebuie concediată". Umblu eu cu minciuni, iubite cititorule? N-a trimis Ciuruitul atâtea persoane incomode pe lumea cealaltă, înainte de a fi trimis şi el? Aşa era învățat, să trimită pe cineva înainte care să aranjeze protocolul.

Şi tot din cele văzute, probabil pe la congrese, Murphy a stabilit prima lege a deținătorilor de funcții: „Să fie realeşi". Şi alta,

despre aceeaşi persoană şi despre unele rude şi prieteni puşi în funcţii mari: „Generalizarea incompetenţei este direct proporţională cu scara ierarhiei”.

Pe vremea lor cine avea totdeauna dreptate? EL şi EA. Şi dacă Murphy n-ar fi cunoscut situaţia, n-ar fi scris „Legea lui Glasgow” care glăsuieşte aşa: „E ceva în neregulă, dacă ai totdeauna dreptate”. Şi n-a fost ceva în neregulă?

Tot filozoful în discuţie mai spunea că „Statistica este o metodă foarte logică şi precisă pentru a spune o jumătate de adevăr în mod incorect”. Amintiţi-vă că, din datele statistice, reieşea că s-au recoltat la hectar cantităţi enorme de grâu, ceea ce i-a făcut pe unii fraţi de-ai noştri de peste Prut, să spună că noi, pesemne, cântărim grâul cu tot cu tractor şi uităm să scădem tara.

Şi Murphy ăsta, văzând probabil, prin ’70 că avem de toate şi o ducem bine-merci, a scris „postulatul lui Boiling”, cu care îmi închei expunerea şi care zice aşa: „Dacă te simţi bine, nu fi îngrijorat, va trece”. Şi n-a trecut? A trecut, fraţilor!

UNA ZICEM ŞI ALTA FACEM

Nu demult, la televizor a fost o emisiune în care se vorbea despre „povara numelui”, că unii părinţi, când le vin pe lume copiii, se pierd cu firea şi le pun nume neinspirate, sau mai bine zis inspirate din filmele de la TVR, cum ar fi „Isaura”, „Hamlet”, „Litlîboi” ori „Enolaghei” (acesta din urmă chiar că nu ştiu în ce film a jucat) ori „Hagi”, „Răducanu”, care n-au jucat în filme, dar au jucat. Şi emisiunea respectivă combătea cu vehemenţă aceste tendinţe. Dacă e să ne inspirăm din filme sau din literatură, de ce n-am pune, fraţilor, nume româneşti ca: „Haplea”, „Păcală”, „Pepelea” şi altele. Şi tot la TVR a fost o anchetă în cadrul căreia oameni de pe stradă erau întrebaţi ce înţeleg din firmele de deasupra uşilor unor magazine sau din unele texte din reclamă. Marea majoritate a celor intervievaţi au spus că nu pricep o boabă, că nu ştiu englezeşte şi - zic eu - nici ruşii nu şi-au impus limba într-un mod atât de acerb.

Mai țin minte că odată erau combătute neologismele de prisos. Dar, una zicem şi alta facem, pentru că tot la televizor, la desene animate, eroul principal avea de gând să câştige „Grand priul”, după cum zicea crainicul. Dar, domnule de la TVR, micul ecran n-are subsol, ca pagina de carte, unde să explicați cuvintele mai puțin înțelese. Ar fi fost mai simplu şi mai româneşte dacă ați fi spus „marele premiu”. Şi tot la TVR, a doua seară, crainicul sportiv vorbea despre viitorul „Timului” rapidist, adică a echipei „Rapid”. Eu nu sunt ca latiniştii secolului trecut, care cereau ca la batistă şi la cravată să li se zică „nasuflău” şi, respectiv, „gâtle-garniță” şi admite introducerea neologismelor, dar numai acolo unde nu avem cu-vântul românesc. Un răutăcios spunea că unii oameni îşi pun limba pe moațe, ca să vorbească ondulat. Cum istoria se repetă, s-ar putea să trăim vremurile când în „saloane” se vorbea numai franțuzeşte. Să terminăm cu treburile astea, din care cei mulți nu pricep o iotă, sau textele pretențioase să aibă o notă: „strict pentru specialişti” şi în această problemă vin cu argumente: un neinițiat s-a făcut sănătos, apelând nu la un medic, aşa cum s-ar crede, ci la un lingvist (tot specialist se cheamă), căruia i-a prezentat prospectul produsului „FENILBUTAZONĂ- unguent”, care zicea aşa: „Mod de administrare: Unguentul se aplică pe tegumente indemne, de 2-3 ori pe zi frecționând, eventual, zona interesată…” şi tot aşa. Fără doar şi poate, prospectul se adresa nu bolnavului, ci specialistului. Dar firmele unor magazine, crainicul de la televizor, ori ziariştii care se exprimă „ondulat”, tot specialiştilor se adresează?

That is the question.

UMBRA LUI AMZA LA ROMAN

Mă, frate-miu, fusei şi la Roma, auz', fusei şi la Roman, că-şi zise Costel Voinea, de pe Anton Pann, ăla de-mi făcu un portret pe litoral, că Romanul e un oraş frumos, aşa zise că e frumos, şi mă dusei să văz, dacă e aşa, şi aşa era, că mă plimbă Costel prin tot oraşul, iar mai recent, mă rechemă în amintire, un pisălog romaşcan, un pisălog mă rechemă, şi iată că venii iară la Roman, venii iară.

Mă frate, da' nici Sucă a lui Zăpăcitu, cât e el de Sucă, nu aruncă hârtiile de la dulciuri ori de la ţigări pe jos, da' aici văzui că mulţi oameni nu nimeresc coşul nu-l nimeresc, auz', nu-l nimeresc, de parcă ar fi la baschet, dar şi coşurile sunt dese, cum ar fi unul la Segarcea şi altul la Băileşti, aşa dese sunt coşurile. Şi auzii multe nărozii, daaa…, multe nărozii, ca şi pe la noi la Băileşti, că ori Siretu', ori Oltu', tot o apă ne scaldă.

Da' ce văzui la un bloc, mă frate-miu, ce văzui la un bloc! La etajul doi ieşea fum dintr-un coş scos pe fereastră, că oamenii îşi făcură sobe la bloc, sobe îşi făcură, iar cel de la etajul 3 atârnase deasupra coşului de care vă zâc, o bucată de costiţă ca s-o afume, auz', ca s-o afume, şi atunci băgai eu samă că şi la Roman, ca şi la noi la Băileşti, ca peste tot, cei de sus profită de cei de jos, de cei de jos profită, auz', de cei de jos, şi dacă nu-i supărăm pe cei de sus, poate că aş fi venit cu adevăratelea încă o dată la Roman, încă o dată, poate că aş fi venit.

Odihneşte-te în pace, frate Amza, iar dacă o întâlneşti pe „Ileana lu' Trăznitu", de la care auzii că ţi s-a tras, iart-o! Crezi că acum e mai bine?

NU TE SUPĂRA, FRATE!

Prin '60, megieşul nostru şi-a luat televizor şi jumătate din mahala se prezenta la el, seara la ora 5, cu scăunel de-acasă, că punea megieşul televizorul în geamul deschis de se vedea până în stradă. Acum mai tot omul are televizor, dar televizor color şi mai cu seamă televiziune prin cablu. Nu la toţi le dă mâna şi de aceea cei

care n-au se duc la cei care au, cum se făcea prin ’60, aşa cum de altfel face şi subsemnatul, cu care ocazie am socotit până mai dăunăzi că toate emisiunile de la PRO TV sunt la înălțime.

Or fi, dacă ținem cont că „de gustibus et coloribus non disputandum” şi, ca să nu lungesc vorba, am să vă spun că, odată, am auzit la Băceşti o bandă ori o casetă, înregistrată, după cât mi-am dat seama, la o nuntă din Oltenia. Din când în când, muzica era întreruptă de câte un scurt monolog, care se voia hazliu. Cel care vorbea a spus printre altele: „…și era acolo o moldoveancă d’aia împuțită cum sunt moldovencele”.

Clocoteam. Am bătut în poarta gospodarului, care pusese casetofonul pe prispa casei şi când a ieşit mi-am arătat mâhnirea. Dar, se impune o precizare. Cel care prezentase monologul se cunoştea de la o poştă că era lipsit şi de cultură şi de educație. Deci, ofensa ce ni s-a adus, era oarecum scuzabilă.

„Dar ofensa ce ne-o aduce des domnul Florin Călinescu, de la PRO TV, e tot scuzabilă? - întreabă unii oameni. „Nimeni nu contestă că dumnealui are şi cultură şi educație. Şi atunci de ce-şi dă în petic?”

Stai, frate! Ce-a făcut? Atunci când i-a spus acelei „miss” de la Vaslui că moldovenii n-au SIDA pentru că şi boala are demnitatea ei, n-a vrut să ne supere. Ori că dumnealui se consideră mai demn, ori o fi ştiut că nouă nu ne plac cei care se țin cu nasul pe sus şi ca atare n-am fi primit-o. Şi în dialogul cu aceeaşi persoană a întrebat-o: „Cu ce vă întoarceți la Vaslui?” „Cu trenul”, i-a răspuns fata. „Şi încape trenul în gară?” De ce te-ai supărat, frate? Poate dumnealui nu ştie că, de regulă, trenul nu intră în gară, ci se opreşte la peron.

Dumnealui nu face glume deplasate. Pe doamna care i-a telefonat într-o dimineață la studiou şi a întrebat-o dacă a dormit acasă, n-a vrut să o supere, negândindu-se nici o clipă la ceea ce s-a gândit păcătosul de mine, ci la faptul că s-ar fi putut să lucreze în schimbul de noapte la vreo centrală telefonică, la un spital sau într-o întreprindere cu foc continuu. N-a vrut să-l supere nici pe telespectatorul - om în toată firea - pe care l-a întrebat dacă MAI POATE: De ce să insinuăm că întrebarea e deplasată? O fi vrut să-l întrebe dacă MAI POATE suporta vicisitudinile vieții, dacă MAI POATE admite să i se spună prostii, dacă MAI POATE să înțeleagă de ce oamenii din județele abuziv desființate nu luptă pentru

reînfiinţarea acestora, etc, etc. Probabil asta a vrut să întrebe, dar n-a terminat fraza.

Ăsta-i cusurul nostru, ne grăbim! Aşa că, de ce să ne supărăm dacă domnul Florin Călinescu vrea să ştie dacă o telespectatoare a dormit acasă ori cu cine a dormit. Dumnealui nu ironizează nimic, întrucât ironia, mai ales ironia fină, care mai mult încântă decât deranjează, e apanajul unor oameni aleşi, cum ar fi colegul domniei sale, care în fiecare seară mai are să ne mai spună doar o vorbă. De n-ar termina niciodată! Conectaţi-vă la CONEX SAT şi îi veţi da dreptate.

Aşa că, nu pune, frate, totul la inimă pentru că scris este: „Cel ce vrea să glumească cu orice preţ, ajunge să spună prăpăstii”. Treacă de la noi.

SFATURI PENTRU AGRICULTORI

Am citit undeva despre influenţa muzicii asupra plantelor şi animalelor şi scria acolo că plantelor nu le prieşte o parte din muzica post decembristă şi chiar cea de mai înainte, dar venită tot din Apus, iar dacă se cântă alături romanţe ori muzica lui Chopin, ele se dezvoltă şi cresc frumos.

Pe de o parte, aş fi tentat să cred acest lucru pentru că, în Bd. Republicii, la etajul al VII-lea al blocului 94, unde stau nişte tipi care s-au întors din străinătate, unde au muncit cum au putut (la maşina noastră de scris clapa pentru ghilimele este stricată) şi de unde au adus bănet nu şagă, se cântă toată ziua şi toată noaptea numai rock, metalica, rep, tehno şi tot aşa, şi n-am văzut în fereastra lor un cactus, o begonie ori o muşcată (am văzut odată o muşcată coborând scările, dar nu era floare), ceea ce denotă că acea muzică nu e pe placul plantelor. Cică nici cuvin-tele spuse cu ton nu le priesc şi-mi pare rău că n-am fost atent la televizor dacă în sala în care se ţin şedinţe sunt sau nu ghivece cu flori, ca să-mi dau seama dacă le merge.

Dar nu numai plantele sunt influenţate de muzică, ci şi dobitoacele. Se spune că vacile dădeau mai mult lapte dacă în grajduri se aflau difuzoare la care puteau să asculte melodia

preferată. S-ar crede că ideea stimulării cu muzică nu e prea nouă, că începând de la Zeul Pann, ăla cu nai şi cu copite şi până la ciobanii noştri cu fluierul la brăcinar, oilor li s-a cântat într-una, iar produsele lor, urda, caşul şi brânza, se găseau din abundenţă. Se bănuieşte că într-o vreme, ciobanii au făcut o grevă tacită şi n-au mai cântat din fluier ori din caval oilor, ceea ce a condus la diminuarea producţiei de lapte (vezi perioada '79-'89). Şi cu porcii e aceeaşi problemă. Cică la o îngrăşătorie li s-au pus difuzoare şi ei au crescut rapid în greutate. Specialiştii susţin, totuşi, că nu muzica e toată cheia şi lă-cata, ci lecţia de gimnastică de la 5.15, graţie căreia ei au transformat lipidele în fibră musculară.

Aşa că, iubite cititorule, dacă ai pământ la ţară şi pe lângă casă ţii niscaiva dobitoace, bagă muzică! Ori dacă n-ai, cântă-le! Porumbul va lega mai acătării, purceii se vor rotunji văzând cu ochii, iar laptele n-ai să ai unde să-l mai pui. Dacă figura nu ţine, atunci să ştii că ori dumneata eşti afon, ori porumbul, vaca şi purceii dumitale nu sunt melomani, ori te-ai luat cu muzica şi ai uitat şi de praşilă şi de irigaţii şi de tain, aşa cum unii oameni se iau cu politica şi uită şi de promisiuni şi de semeni şi de tot.

FOAIE VERDE LOBODĂ, GURA LUMII SLOBODĂ

Nu-i zi lăsată de Sus, în care să nu mă scoată nevoile din casă şi să nu întâlnesc în cale oameni care să se caine ba de una, ba de alta, ba că vecina, soacra sau cumătra sunt aşa şi pe dincolo, ba că

autoritățile locale nu ştiu ce şi nu ştiu cum, ba că guvernanții fac cutare şi cutare, dar nu fac cutare şi cutare şi tot aşa.

Unii dintre ei, care ştiu ce hram port la Gazetă, mi-au propus să scriu nişte treburi ca să le cunoască tot omul. Am mai tratat eu subiecte ca acestea, de multe ori, nu fie imputat! Dar, dacă nu sunt dovezi plauzibile, pot eu afirma că unele hoteluri cu multe stele practică prețuri fabuloase de parcă clientul ar lua la plecare şi patul şi midirul, iar omul care se duce într-o delegație este silit să doarmă la unchiu-său în gară? Ori ar trebui să se înființeze şi hoteluri ieftine, de talia celui de la piața romaşcană, ori clientul să se prezinte cu dovadă de salariat cu venituri medii, ori cu certificat de pauperitate, că şi în Anglia s-a dus odată în Nordul țării un lord, care a tras la un han şi i-a cerut hangiului o găină friptă şi hangiul a ologit o orătanie, i-a făcut capătul şi a pretins de la lord o sumă frumuşică. „Aşa de scump, zice lordul? Probabil că pe aici găinile sunt foarte rare”. „Nu, domnule, zise hangiul de colo, nu găinile sunt rare, ci lorzii!” Aşa ar trebui să se facă şi la hoteluri şi la trenul ăla de-i zice “INTER CITY”, care-după cum zice lumea-până şi gărilor mai mărişoare le pufneşte în nas şi le arată spatele, ca o damă bine care se ştie admirată. Şi tot gura lumii mai zice că pentru aceste trenuri cheltuielile ar fi suportate de „plebea proletară” care foloseşte alte trenuri ca să facă, bunăoară, turcii şi să nu crape de foame.

Pot spune ce gândesc eu, că încă nu şi-a depus candidatura un om în care să am încredere că ne va scoate la liman, că va pune piciorul în pragul tuturor relelor, că va reînființa județele abuziv desființate, etc., etc; dar dacă n-am dovezi concrete nu pot să afirm că aşa gândesc şi alții, iar ceea ce spun unii că, dacă va ieşi d-l Iliescu nu va face nici de acum încolo ce n-a făcut până acum, că dacă va ieşi d-l Petre Roman ar desăvârşi opera pe care a început-o când era prim ministru şi ar fi jale cu “j” mare, că dacă va ieşi d-l Vadim Tudor vom fi în conflict cu toată lumea, că e belicos rău şi spune adevăruri dure, că dacă va ieşi…etc., etc. Aşa ceva eu nu pot să public. Gura lumii nu o poți opri, cele două posturi „Radio Şanț” şi „Radio Mahala” având foarte mulți crainici şi auditori.

Deci, iubite cititorule, dacă eu n-am mers la hotel, n-am călătorit cu „IterCity” şi nu fac politică, pot să scriu chiar tot ce spun oamenii? Poate că nu-i adevărat. Un filozof american, pe nume Ambrose Bierce, spunea că „o prejudecată este o părere vagabondă,

fără vreun suport material vizibil”. Întrebarea e: toate cele de mai sus or fi prejudecăți? Aia-i!

DE CE NU JOC LA ROBINGO

Nu vreau să vă influențez - păcatele mele - dar eu nu joc la Robingo, nu că m-ar încurca banii, ca să cumpăr două-trei variante şi să-mi risipesc „averea” şi nu că m-aş teme că s-ar putea să fiu admis la preselecție, întrucât aş pierde, în mod sigur, la concurs, că tot aşa, la Iaşi, pe scena „Naționalului”, un instrumentist, în ’77, de spaimă sau de emoție, a vrut să strige „Cutremur!”, dar umblă vorba că până a terminat cuvântul s-a terminat şi reconstrucția Iaşului în urma seismului.

Nu de asta nu joc; nu joc pentru că Horia Brenciu nu are, probabil, notate pe hârtiuța din fața sa, şi sinonimele răspunsurilor, că - dacă nu mă înşeală memoria - la un concurs a întrebat cum se cheamă băutura obținută prin fermentarea alcoolică a mierii cu apă. Unul din concurenți a spus „mied” şi nu țin minte să i se fi umblat la grilă, pentru că n-a zis „hidromel”, aşa cum a precizat prezentatorul, ori este ştiut că „mied” sau „hidromel” nu e aceeaşi mâncare de peşte.

D’aia nu joc la „Robingo”, că dacă prezentatorul ar întreba bunăoară: „Care este cauza că nu se plombează străzile la Roman?”, iar eu aş apăsa primul pe buton şi aş răspunde: „Lipsa gologanilor, iar nu indolența”, iar grila mea ar rămâne ca la început. Mai dau şi bani până la Bucureşti, cu 48% mai mult ca luna trecută, ca să aud o întrebare ca aceasta: „De unde se rup la Roman copaci tineri pentru foc?” Dacă aş răspunde: „Din grădina publică!” cum i se spunea pe vremuri, răspunsul n-ar fi poate luat în considerație, pentru că n-am zis: „Din parc”, iar dacă aş fi întrebat cum se numeşte, într-o țară acea stare în care unele legi nu sunt respectate, situația este controlată superficial, o țară în care străinii fac ce vor până sunt prinşi cu mâța-n sac, în care oamenii nu au siguranța zilei de mâine şi a puținului lor venit, etc., iar eu aş răspunde: „Harababură” sau „Babilonie”, prezentatorul poate m-ar corecta: „Haos”.

D'aia nu joc că mi-e teamă că voi fi întrebat: „Cine sunt cei care au cele mai mari salarii?", iar eu aş răspunde nu „Cei de la RENEL", cum poate credeţi unii dintre d-voastră, ci „Deputaţii". Dacă aş răspunde aşa, poate iar aş da greş că nu am zis „Parlamentarii".

Şi, ca să scurtăm vorba, iubite cititorule, chiar dacă ipoteza cu sinonimele este puternic trasă de păr, răspunsurile, în ambele variante, sunt cele corecte. Fac prinsoare!

OARE ISTORIA SE REPETĂ?

„-…Imperiul Roman a fost consolidat şi este şi astăzi susţinut datorită trădării provincialilor bogaţi, care sunt dispuşi să-şi vândă propriul lor popor.(…) N-ai decât să cumperi pe bogaţii unei ţări mai mici…şi gata…ceilalţi îţi vin pleaşcă".

„-…şi m-am gândit, de multe ori, că situaţia Romei ar fi mult mai bună dacă noi, patricienii, am încerca să trăim prin muncă, în loc să răpim ceea ce este al vecinilor noştri".

„-…Când ai coborât coasta colinei din grădina măslinilor, ai trecut chiar prin faţa lui Popygos. Dar fii cu ochii în patru, căci umblând pe acolo s-ar putea să-ţi dispară chimirul".

„…Astăzi însă îşi zicea că lumea aceasta nu este indicată pentru ca un om civilizat să poată trăi într-ânsa.Toate instituţiile făcute de oameni sunt întemeiate numai pe minciuni. Tribunalele sunt corupte şi venale. Celui care are dreptate nu i se dă dreptate.

Toţi dregătorii imperiului, mici şi mari, pot fi năimiţi. (…) Poţi să înşiri pe toţi slujbaşii şi demnitarii, care se bucură de respectul şi cinstea publică, de la cel dintâi până la cel din urmă, şi

nu vei găsi unul dintre ei care să nu fie vrednic de profundul dispreț al unui om cumsecade”.

„-…să luăm, de pildă, galileanul acesta îndrăzneț, care a fost atât de revoltat împotriva corupției, din pridvorul templului, încât şi-a permis un gest de protestare cu totul lipsit de însemnătate. Fără îndoială, nouăzeci şi cinci la sută dintre oamenii săraci şi amărâți din provincia lui îl vor aplauda pentru această îndrăzneală; dar când va vei vorba să-şi asume răspunderea, toți aceşti anonimi, striviți de jugul împilărilor şi al sărăciei, vor lăsa pe Iisus al lor să răspundă singur de faptele sale, în fața reprezentanților unui templu pervers şi al unui imperiu corupt”.

„-…Omul acesta singur plătise un preț foarte ridicat pentru scurta şi zadarnica sa răzvrătire împotriva ticăloşiei omeneşti. Foarte curând nimeni nu-şi va mai aduce aminte că el a riscat totul şi şi-a pierdut viața în slujba cinstei”.

„-…O națiune care poartă război împotriva istoriei altei națiuni nu merită decât dispreț şi este format dintr-o adunătură de laşi”.

Iubite cititorule, aceste fragmente au fost extrase din „Cămaşa lui Hristos” scrisă de Lloyd C.Douglas şi dacă am înlocui „Imperiul Roman”, „Roma”, „Popygos” şi încă vreo două vorbe, ai putea crede că dialogurile au avut loc în urmă cu două mii de ani? Nici eu.

OREZUL ŞI MARGARINA

Gura lumii zice că, pe lângă fărădelegile pe care le-au săvârşit alți străini în Germania, ceea ce au făcut românii de la noi sunt nişte simple găinării. Cu toate acestea, noi suntem cotați ca cei mai periculoşi răufăcători.

Odată, un neamț a întrebat pe un român azilant de ce în România sunt atât de mulți țigani. Văzându-i aerul disprețuitor cu care a pus întrebarea, românul i-a răspuns: „Pentru că noi nu i-am omorât”. „Nu i-ați omorât, dar i-ați trimis la Bug”.„Şi ruşii ni i-au adus înapoi”.

Dar nu asta contează; am vrut să arăt doar că români de-ai noştri au fost în Germania, cu care ocazie au putut vedea că în magazine, dacă un individ cere o felie de carne de 8 mm, ca să-şi facă un şniţel, atât i se vinde: o felie de 8 mm. Aici am vrut să ajung.

La noi, la alimentara care e peste drum de Bancă, a venit într-o după-amiază o bătrână, s-a uitat în dreapta şi în stânga, şi-a numărat banii de câteva ori, a cumpărat o pâine, a vorbit ceva cu vânzătoarea, apoi a ieşit din magazin. Pe scări ochii i s-au umezit. O doamnă a întrebat-o de ce plânge. „Am vrut să cumpăr puţin orez şi un pachet de margarină, dar orezul e la pungi de 1kg iar margarina la cutii. Am o pensie de urmaş şi ăştia sunt toţi banii mei până va veni iar factorul”.„Măicuţă - a zis doamna respectivă - te-aş ajuta cu plăcere, dar n-am decât bani de pâine; am fost în şomaj şi acum n-am nici eu, şi am copii”.

Bătrâna băgă mâna în buzunar după puţinii bani care îi rămăseseră. Doamna intui gestul şi o opri: „Nu mai plânge, măicuţă, vei primi o indexare de 6% de la Guvern şi vei trăi bine”. Bătrâna plecă bolborosind: „Aşa să trăiască cine ştiu eu, cu ăştia 6%!”

Lucrul acesta, iubite cititorule, poate ţi se pare lipsit de importanţă, dar dacă vrei să afli greutatea lui, imaginează-ţi cum te-ai descurca dacă orezul s-ar vinde numai la saci de 50 kg iar margarina la calupuri de 8 kile. Imaginează-ţi!

MILIONUL ŞI TELEFONUL

Joi, săptămâna trecută, când Mihaela, nevasta nepotului meu, a răspuns pozitiv la concursul „Te uiţi şi câştigi”, am stat numai la telefon. Habar n-aveam că a câştigat.

Ţârr! Ţârr! toată ziua. Un aşa-zis prieten, despre care credeam că a uitat şi cum mă cheamă, mi-a telefonat primul:

-Costică, să trăieşti! Băftosule! Toată lumea a aflat. Am să trec după masă pe la tine, spune-mi unde stai.

În gândul meu: de unde o fi aflat ăsta că una din oile mele a fătat cinci miei? O fi având nevoie de o pielicică. Să vină sănătos! Şi ca să fiu mai sigur:

-Ai nevoie de ceva?

-Nu. Vreau doar să te văd.

-Dacă vrei îți dau şi ție.

-Eşti foarte generos. Şi cât îmi dai?

-Depinde cum stai cu gologanii.

-Păi, n-ai spus că-mi dai tu?

-Pielicica.

-Ce pielicică? N-ai câştigat la PRO TV un milion?

-Nu.

Şi tranc! telefonul.

Dau să plec. Țârr!

-Bună ziua. Sunt de la ziarul cutare. Ați câştigat un milion de lei?

-Da, dar n-aş vrea să-i faceți publicitate.

-De ce?

-Ar râde lumea de mine: „ăsta munceşte de doi ani cu ziua şi n-a câştigat decât un milion”.

-Urmăriți emisiunile de la PRO TV?

-Nu, că n-am cablu.

Şi tranc! telefonul.

Dau iar să plec. Țârr!

-Alo! Domnul…?

-În carne şi oase.

-Sunt de la ziarul cutare. Ați câştigat un milion de lei?

-Lăsați-mă, domnule, în pace! Altul câştigă - dacă pot pentru ca să zic aşa - miliarde şi nu-i zice nimeni „negrii ți-s ochii”, iar mie, pentru un milion… În fond, nu sunt singurul care a făcut speculă şi n-a pățit nimic.

-Ați câştigat un milion la PRO TV?

-Nu.

Şi tranc! telefonul.

Dau iar să plec. Țârr!

-Costică, tu eşti?

-Din cap până-n picioare!

-Veniți, mă diseară pe la noi! Mai schimbăm o vorbă, mai bem un păhărel… Cum e cu milionul?

Am făcut-o pe niznaiul:

-Care milion?

-N-ai câştigat un milion…?

Nu l-am lăsat să termine:

-Ba da.

-Vorbim mai pe larg diseară, zise el.

L-am mai reținut:

-Mai am doar câteva mii, că de cinci luni tot cheltuiesc.

-N-ai câştigat la PRO TV un milion?

-Nu, banii ăştia i-am avut de la…Lasă că-ți spun diseară, când trecem pe la voi.

-Diseară noi nu suntem acasă.

Şi tranc! telefonul.

Dau iar să plec. Țârr!

…….

Vă mulțumesc, bunii mei prieteni. Nu v-am auzit demult glasul.

Credeam că m-ați uitat.

Cum se înşeală omul!…

FĂ-MĂ MAMĂ CU NOROC!…

Nu e vorba de norocul concitadinului nostru Costel Voinea, care cu portretele sale a bătut țara-n lung şi-n lat şi s-a fotografiat cu Amza Pellea, cu Nadia Comăneci şi cine mai ştie cu cine. Acesteia din urmă i-a făcut la Poiana Braşov, prin ’80, un portret pe gratis, pe care acum îl consideră drept cadou de nuntă făcut cu anticipație şi se miră că n-a fost şi el invitat măcar la cununia civilă. Deci, nu e vorba de norocul lui Costel, ci al Nadiei, care, din sursă neoficială am aflat că a primit cadou de nuntă de la domnul Țiriac o vilă de vacanță în Germania, iar de la domnul Ilie o vilă mobilată la Snagov. Să mai spună cineva că la noi, pentru tinerii care se căsătoresc, locuința e o problemă!…

CURĂȚENIA

Ecoul apelului făcut de Asociația Ortodoxă „Precista Mare”, cu privire la „Săptămâna curățeniei” s-a făcut simțit anemic dar, totuşi, s-a făcut simțit. Nu voi vorbi de oamenii trimişi, probabil, de primărie, care au dat cu var stâlpii de telegraf şi copacii de pe Bulevard, ci de puținii cetățeni care au măturat trotuarul în fața porții, ori au săpat o parte din terenul de joacă pentru copiii de la blocuri şi au pus răsaduri,că dacă-i spațiu verde, apoi verde să fie!

S-ar păstra şi curățenia, dar un cetățean mi s-a căinat că umblă de un ceas cu ambalajul de la nişte biscuiți şi n-are unde să-l arunce. Nu e vorba, iubite cititorule, de un personaj din literatura S.F., ci de un romaşcan get-beget, care pesemne a zăbovit o vreme în Occident şi a deprins unele năravuri de acolo. Am încercat să-i explic că au fost numeroase coşuri de tablă, legate de stâlpii de telegraf, dar le-au distrus huliganii, iar dumnealui, omul cu ambalajul, a spus că o să propună noului primar să dispună plantarea la marginea trotuarului a unor coşuri de beton, greu urnibile, cu un design interesant, care pe de o parte ar spori frumusețea oraşului, iar pe de alta ar reduce cantitatea de hârtii aruncate la întâmplare. Şi dacă într-adevăr oamenii primăriei vor catadicsi să stea de vorbă cu cetățenii, aşa cum se aude, va mai propune editarea unui ghid al oraşului care să includă coşurile de gunoi de pe străzi şi containerele dintre blocuri şi fiecare om să-l aibă asupra lui, ca să nu mai plimbe un ambalaj prin tot târgul… În gândul meu: „ăsta-i bun de primar!” Eu unul, dacă aş fi şi atunci la fel de indecis ca şi acum, l-aş alege.

Măcar aş şti că va crea noi locuri de muncă pentru proiectarea, confecționarea şi amplasarea coşurilor de gunoi.

C.F.R.

Când s-a făcut prima scumpire la băuturi îmi închipuiam că restaurantele şi cârciumile vor fi goale. Ți-ai găsit! Nevoile-s nevoi. Te scot din casă, te pun pe drumuri, iar omul civilizat s-a învățat să-şi rezerve loc din vreme, ca să nu stea în picioare de la Roman până la nu ştiu ce capăt de țară. Dar când după o zi de muncă se duce acasă să-şi pună burta la cale şi, eventual, să-şi ia altă haină şi vine apoi la agenția de voiaj, găseşte lacătul pe uşă şi deasupra acesteia programul: 9-17. Peste două zile urmează să plece. Bilet, ioc!

A doua zi, vine de la slujbă direct la agenție, unde găseşte o coadă respectabilă. Se face ora 17, doamnele de la ghişeu pun zăvorul la uşă, ca să nu se dubleze coada, iar unii clienți cer la acea oră informații detaliate. „Faceți-vă datoria, că pentru asta luați bani!” zic ei. Ar trebui să li se spună: „Bani luăm ca să lucrăm până la ora 17”. Aş propune ca ultimului client să i se dea biletul de călătorie, iar dacă se face ora 17 să i se spună că după suplimentul de viteză să vină a doua zi la 9. Asta ar fi prima soluție, iar a doua ar fi ca forurile care au fixat programul agenției de voiaj să revină asupra acestuia, că dacă prețurile sunt schimbate, măcar programul să rămână cum a fost.

DUPĂ MODEL FRANȚUZESC

După modelul unei franțuzoaice, lansată în anii războiului, dacă aş şti că scrisorile se violează din nou şi că, cuvântul nu mai este liber, cu toate că nici aşa nu-l ia nimeni în seamă, aş conveni cu vărul meu Titi de la Bucureşti că, dacă îi voi scrie cu cerneală roşie, el va trebui să tălmăcească unele fraze şi aş începe cam aşa:

„Dragă vere, află că la noi totul este O.K. Nimeni nu mai fură, de teamă să nu fie judecat în stare de libertate sau să fie reținut

o lună, precum Gigi Kent, ăla cu miliardele. Unii oameni au făcut rămăşag că va fi pedepsit. Cum îşi riscă bieţii de ei averea! De fapt, auzisem că închisorile sunt prea aglomerate; unde să-l mai pună şi pe acesta? Apropo de închisoare, ştiu că Nicu Ceauşescu a fost eliberat pentru că avea ciroză. Ce-ai auzit, mai trăieşte? Ei, spune, domnule, medicina asta face minuni! Am auzit că undeva, în Bărăgan, a pierit sămânţa primarilor şi acum se face import din Tanzania şi din Arabia şi probabil aceşti primari îşi vor aduce şi consilieri de-ai lor. Foarte frumos din partea noastră, dar ne-am fi putut orienta asupra unor papuaşi, pigmei sau hotentoţi. La Roman unele afişe electorale au fost rupte de copii, ceea ce denotă că şi aceştia se implică în politică. Nouă pensia ne ajunge, ba de multe ori, mai împrumutăm de la alţii. Şomajul? Ce şomaj? La noi numai cine n-are unde să lucreze, nu lucrează, iar unii nu lucrează chiar dacă au unde, aşa că şi cu odihna stăm bine. În cartierul Bălcescu, lui madam… Cutare nu i s-a furat în primăvara asta nici o găină pentru că ea avea numai gâşte şi curci. Ştii platforma aceea de gunoi de la marginea oraşului? Ei bine, află că toată lumea duce gunoiul numai acolo şi în felul acesta alte zone de la periferie put de curăţenie. Plantaţia de salcâmi de la ştrand e aşa cum o ştii; nu s-a tăiat un copac, iar în jurul cioatelor rămase, harnicul nostru tineret a plantat alţi pui de salcâm”.

Aşa i-aş scrie vărului meu dacă s-ar viola corespondenţa, iar dacă s-ar isprăvi cerneala roşie şi n-aş găsi alta, aş continua cu creion chimic, după modelul franţuzesc:

„Cu puterea de azi a leului,o ducem ca-n filme, dacă ai văzut cumva „Speranţe slabe” sau „Oameni care nu mai (numai) promit”.

Singurul lucru care ne lipseşte este cerneala roşie.

Cu drag,C.Bârjoveanu

REMEDIU CONTRA ZĂPUŞELII

„A băga seu în carne grasă” e o expresie românească cu sens propriu la bucătărie şi figurat în toate sferele. Bunăoară, cunoaşteţi poate şi d-voastră, profesori sau învăţători, care se ocupă în mod deosebit de copiii cei mai dotaţi, lăsându-i pe ceilalţi în voia soartei, în acest fel „băgând seu în carne grasă” şi mai ştiţi că, pe vremuri, când în toate întreprinderile se muncea în mod serios, primă de producţie nu lua cel cu familie numeroasă, cu casă grea, ci tot cel „cu casă mare”. Nu cel care avea nevoie de bani, ci tot cel căruia îi prisoseau. Iar cel care citeşte mult mai împrumută cărţi de la Biblioteca municipală, la care lucrările de restaurare nu s-au terminat nici acum, iar celui căruia nu-i place să citească habar n-are cât paracetamol conţine Efferalganul sau ce ne-au promis candidaţii la postul de primar. Şi nu cei care n-au intrat în biserică de la botez şi-şi petrec duminicile cu afaceri sau distracţii sunt îndemnaţi să-şi iubească semenii, să fie milostivi, cinstiţi şi să nu se lase târâţi de patimi în focul iadului, ci tot acei care ştiu aceste lucruri din predicile de la biserică.

Deci, prin expresia de mai sus se înţelege a da acelaşi lucru unde deja mai este. De această problemă s-a ocupat şi părintele homeopatiei, sibianul de origine germană S. Hahnermann, care susţine că dacă, bunăoară, cineva are febră să i se dea un produs care şi el la rândul lui să producă febră, cu alte cuvinte „să bage seu în carne grasă”.

Omul de ştiinţă s-a bazat pe ideea că similarele se tratează prin similare (similia similibus curantur), adică „cui pe cui se scoate”. După umila mea părere, cele două cauze care au generat febra - în cazul de mai sus - se neutralizează reciproc. O dovadă că „cui pe cui se scoate” este şi aceea că după o noapte de chef, omul „se drege” tot cu un pahar de băutură, iar tânărul care suferă pentru că a fost părăsit de fata iubită este sfătuit să iubească imediat alta, aşa cum unii politicieni trec de la un partid căzut în dizgraţie, la altul. Şi încă ceva: când un maratonist îşi termină cursa în forţă, cu gura uscată, lac de sudoare, fierbinte ca focul, nu bea un pahar cu

apă rece. Ar fi sinucidere curată. Aici am vrut să ajung. Cui pe cui se scoate! Ruşii mănâncă iarna înghețată şi vara beau ceai fierbinte. Din curiozitate am experimentat săptămâna trecută, când a fost zăpuşeala cea mare, metoda rusească, am băut un ceai fierbinte de coada calului,când toată lumea se răcorea cu „Dealurile Bujorului" sau cu sucuri reci şi n-am mai avut probleme cu căldura toată ziua. Încercați şi d-voastră şi veți constata că Hahnermann a avut dreptate. Vă este cald? Beți un ceai fierbinte! V-ați răcorit prea tare? Interesați-vă cât s-a făcut berea şi care sunt cauzele şi vă vor trece din nou toate năduşelile. Şi atunci o luați de la capăt.

GRIJA PENTRU OM

Din cele mai îndepărtate vremuri, cei mari au avut grijă de cei mici. Bunăoară, strămoşul Neanderthalianului când vâna un animal, după ce-şi punea burta la cale, arunca şi femeii sau copiilor câte un ciolan cu puțină carne pe el, asemănător celor care se aduceau la alimentară în „epoca de aur". Grija pentru om s-a văzut şi pe vremea dacilor, când un rege de-al lor a distrus mari suprafețe de viță-de-vie pentru ca supuşii să-şi poată vedea de treburile lor şi ale obştii, cu capul limpede, cum s-a făcut şi pe vremea comunismului, când în întreprinderi nu era voie să se intre cu băutură, nici în cap, nici în geantă, pentru ca să se poată realiza cincinalul în patru ani jumătate. Tot grija pentru om a făcut ca azi, acelaşi decret să nu mai fie respectat şi sunt locuri de muncă unde, pentru că se bea ca la crâşmă, se cimentează noi relații interumane şi se realizează unitatea indestructibilă dintre

Cam aşa a fost întotdeauna! Dacă nu vom constata o excepție de la regulă, vom trăi sigur o decepție. Şi vom putea vorbi doar despre prOMISIUNI.

şefi şi subalterni.

Pe vremea domniilor fanariote, s-a introdus, „fumăritul”, un bir pentru fumul ce ieşea pe coş. Ar fi posibil ca mai marii vremii, ştiind că prin fierbere alimentele pierd vitamine şi minerale necesare organismului, să fi luat această măsură pentru ca gloata să treacă la o alimentaţie naturistă, cu cruditǎţi, sănătoasă. Este ştiut faptul că locurile de joacă pentru copii au fost desfiinţate; s-au făcut acolo garaje sau „gospodarii” din blocuri le-au transformat în grădini de zarzavat.

Grija pentru om a mers până acolo că gropile de pe străzi au fost plombate în mică măsură sau aproape deloc, pentru că altfel copiii ar fi jucat fotbal pe carosabil şi s-ar fi expus accidentelor de circulaţie. La fel a fost şi cu măştile de gaze de care statul nu mai avea nevoie: le-a băgat pe gât salariaţilor din întreprinderi. Dacă n-ar fi fost aşa, nea Cutare n-ar fi avut cu ce să se ducă la baltă, la begliţă, iar badea Gheorghe când se duce la prăşit şi-ar tăbăci merindele tot în demolata lui traistă. Vedeţi, aşadar, că grija pentru om s-a manifestat în toate vremurile. Mai recent ştiindu-se probabil că pentru hipertiroidism, pentru anumite afecţiuni gastrice, pentru copiii sub patru ani sau pentru bătrânii care au depăşit suta, berea nu este indicată. S-a stabilit o vamă mare pentru malţul din import din care se face berea (că la noi nu s-a făcut orzul din care se face malţul), măsură care a condus la scumpirea berii, iar pentru ca efectul să fie straşnic s-a asociat cu un impozit mare pe venit impus fabricilor, care se văd silite (din nou se vede grija pentru om) să-şi trimită salariaţii „la odihnă”, acasă.

Cât va mai dura această „grijă” pentru om? Nu ştiu. Şi eu mă întreb.

ŞI LA ROMAN SE CONSTRUIEŞTE

În urmă cu zece ani, pe când îmi permiteam să merg la băi, un băieş de la Felix mi-a spus că nu-i plac casele din satele moldoveneşti, incomparabile cu cele din Ardeal, unde sasul mai cu seamă zice: „casa mea - cetatea mea”. N-am stat prea mult la taifas ca să-i vorbesc despre influenţele şi despre invaziile străine, pe care

le-au suferit cele două provincii. Să vină ’mnealui acum în Moldova să vadă arhitectura post-decembristă de la sate şi de la oraşe, unde cei blagosloviţi de soartă au căutat să-şi etaleze nu întotdeauna bunul gust, ci mai cu seamă opulenţa. Ardealul a avut influenţă germano-austriacă, dar noi, azi, l-am depăşit; am trecut Oceanul cel mare şi la întoarcere am construit în stil american, australian sau într-un fel de nici un fel. Dacă nu se schimbă toate ţevile ruginite de la subsolurile unor blocuri, vom avea şi locuinţe lacustre, cu ţânţarii aferenţi, iar iarna, nu ne vom construi câte un iglu de gheaţă, dar nu ne va lipsi atmosfera din el.

Ca să vă convingeţi că am dreptate, bateţi şi d-voastră drumurile pe la sate să vedeţi câte ţarţamuri şi adaosuri inutile, rupte de arhitectura tradiţională, se fac la casele noi, dar mai cu seamă umblaţi prin târg şi veţi vedea că „moara” de pe strada cutare nu va măcina niciodată, pentru că în realitate e o locuinţă, iar silozul de pe o altă stradă e un bar. Nu spun că nu veţi întâlni în stilurile de import şi case frumoase, cum ar fi bunăoară o impunătoare vilă, ascunsă privirilor într-o fundătură, unde nu poate fi nici admirată, nici invidiată, iar răutăcioşii nu prea au şanse să-şi pună întrebarea: „de unde atâţia bani?” Da, puteţi întâlni nişte case frumoase, dar puţine. Tocmai de aceea, vin cu propunerea ca primăria să sugereze celor care trăiesc pe picior mare şi vor să-şi construiască o casă, să meargă la Bucureşti, să vadă modelele ce au mai rămas în urma buldozerului comunist (e vorba de arhitectura începutului de secol), ori dacă vor ceva mai modern să meargă în capitala Braziliei şi să se documenteze şi să-şi facă-să zic aşa-case ca acolo, pentru ca romaşcanul de rând să nu zică, precum Iorga, filozoful, că „dacă vei avea doi bani în buzunar, să ştii că pentru unul a plâns cineva când l-a dat”, ci, extaziat, să exclame: „cine are chiper, pune şi-n chisăliţă”.

P.S. Iartă-mă iubite cititorule care n-ai unde să stai, că ţi-am luat raza de speranţă pe care ai întâlnit-o în titlu. Dar-cine ştie? - domnul primar abia a luat-o în primire. Speră!

ŞI COPACII SPERĂ

Citeam că „unui muncitor care lucra la Burdujeni, i-ar fi trecut peste picior roata căruții cu strujeni şi că piciorul înnegrit urma să fie amputat şi-atunci a intervenit un popă de la el din sat, care în varză l-a'nvelit şi l-a legat cu o basma şi într-o lună şi ceva românul s-a tămăduit şi că o babă din Broşteni, în iulie, acu' un an, numai cu-n ceai de buruieni a lecuit un romaşcan. De-aceea zic, iubiții mei, „ce v-ați suit sus, în copac, că nu găsiți în flori de tei un neînlocuibil leac".

Aşa grăia poetul şi avea dreptate. Vreți un ceai calmant? Renunțați la florile de tei! Folosiți păducel, roinață sau talpa gâştei. Sunteți răcit şi vreți să transpirați? Renunțați la tei! Faceți o infuzie de flori de soc! Tuşiți? O bronşită uşoară? Lăsați teiul! Opăriți patlagină, isop, sovârf şi cimbrişor şi efectul va fi mult mai mare. Vreți să amăgiți pâinea copiilor la masa de dimineață? Un ceai de roiniță, de sovârf sau - mai la îndemână - un ceai de rugi de mure, bogat în vitamina C, vă va face să renunțați la tei pentru totdeauna, iar când vor fi mari, copiii nu vă vor reproşa nimic, pentru că, după unii cercetători, teiul ar avea o influență nefastă asupra bărbaților, ce nu poate fi anihilată nici cu o tonă de țelină.

De ce vă dau asemenea rețete? Pentru că teii din Roman, cu brațe negre, dezvelite, întinse spre cer, ca pentru rugăciune, ne imploră:

-Salvați-ne!

-Cum? le-am zis eu. De patru ani tot îmi răcesc gura, doar - doar s-or lua măsuri şi cu voi, în perioada înfloririi, să nu mai fiți ciopârțiți cu topoarele, dar vorbesc ca-n pustiu. Nimeni n-aude,nimeni nu vede.

-Mai insistați! mi-au zis teii. Suntem informați că s-a schimbat primarul.

Auzi, domnule, până şi copacii cred că o să fie mai bine.

HUIDUIALA

Un individ care avea câţiva dinţi lipsă şi, probabil, şi câteva circumvoluţiuni, huiduia tot timpul. În jurul lui erau câţiva care se amuzau copios şi îi ţineau isonul. Printre aceştia se situa şi vecinul meu de scaun, pe care l-am întrebat:

-De ce huiduiţi, domule? Numărul acesta nici n-a început; abia a fost anunţat. Sunteţi sigur că n-o să placă spectacolul?

S-a făcut că plouă. Ştirbul continua: „Huu! Huu!”

Am început şi eu: „Huu! Huu!”

Un cetăţean bine legat m-a invitat afară:

-Dacă nu vă place spectacolul, părăsiţi sala!

-Îmi place spectacolul.

-Şi atunci de ce huiduiţi?

-Dar nu huiduiesc spectacolul; huiduiesc pe cel care huiduieşte.

Şi ca să nu mă huiduiască şi pe mine cineva, spătosul m-a scos afară. La ieşire am auzit, din nou, huiduielile ştirbului. Că huiduia spectacolul, că mă huiduia pe mine că-l huiduisem, că-l huiduia pe cel care mă scotea afară, n-am putut pricepe.

Puţin trasă de păr, asta s-a întâmplat la Casa de cultură. Am recunoscut exagerarea ca să nu fiu huiduit, că s-a huiduit şi aşa prea mult, cu toate că, o spun din toată inima, spectacolul nu merita acest lucru. Sunt alte lucruri care merită asta, pe plan local, naţional şi mondial. Mă opresc aici, întrucât Cosmosul nu e cunoscut prea bine şi nici nu-mi stă în caracter.

PÂINE ŞI PEŞTE

……

Deodată din senin, învălmăşeala creşte, se amplifică şi un vuiet trece şuierător prin mulţime.

-Ce s-a întâmplat, domnule?

-Nu ştiu,văd că fuge lumea.

-O fi călcat pe cineva.

-Uite că aleargă un sergent.

-Auzi că a jefuit unul pe-o femeie, i-a furat geanta din mână.

-Piața asta este plină de hoți.

-Auzi că avea vreo 5000 de lei în geantă.

-Uite-l că fuge. Pă el, să nu scape!

……

Toate s-au scumpit...

- Numai eu nu fac două parale..

Asudat, cu bastonul într-o mână, sergentul îl apucase strâns de gulerul hainei pe golan, lovindu-l peste cap, peste obraz. Îl trăgea cu forța după el, izbindu-l cu pumnul în gură. Golanul slab, însângerat, se lăsa pe vine, să nu-l târască la secție.

-Dau pâinea înapoi, domnule sergent.

-Plângea ştergându-şi gura de sânge. Toată haina se ghemuise la gât, dezvelindu-i şalele goale şi osoase. Pâinea se murdărise de sânge.

-Ei, l-ați prins? îşi făcu loc printre oameni negustorul gras, gâfâind, ştergându-şi chelia de sudoare. Cu pumnii bolovănoşi se năpusti asupra lui, clipind rău din ochii lui mici, porceşti.

-La muncă, pungaşule; furi, ai, te învăț eu minte.

-Nu da, domnule, în el, protestă un târgoveț supărat.

Lumea începu să murmure, să se îndese în sergent, urmărindu-l. Mai răsăriră alți doi împingând mulțimea la o parte.

-Vedeți-vă de treabă, domnule, n-auzi?

-Mai mare daraua decât ocaua, îşi dete cu părerea târgovețul.

-Aşa spui dumneata, sări ars negustorul. Nu ştii vorba aia românească: azi fură un ou, mâine un bou.

-Scârț! Făcu omul disprețuitor, scuipând pieziş şi fixându-l drept în pupile, mustrător, pe negustorul de pâine. Celălalt întoarse capul, se scutură puțin, apoi îşi umflă pieptul:

-Galanton pă punga altuia, de…”

Citind aceste rânduri pe care Ieronim Şerbu le-a scris în ziarul „Vremea” din 30 august 1936, mi-am amintit că în locul negustorului de pâine mă găseam şi eu în urmă cu câteva zile, când plimbându-mă pe malul Moldovei am văzut câţiva oameni prinzând peşte cu năpatca. Indignat m-am adresat unui necunoscut:

-Domnule, aşa ceva nu e permis; ăştia ar trebui amendaţi; încalcă regulamentele şi…

-Ai dreptate, domnule - mi-a răspuns cetăţeanul. Dar întrebatu-te-ai câţi din aceşti oameni nu au ce pune pe masa copiilor în afara câtorva chitici prăjiţi dacă-i prind şi pe aceia?

M-aş fi pus de-a curmezişul, ca şi negustorul de pâine, dacă n-aş fi fost pe deplin convins că necunoscutul avea dreptate, aşa că, preluând treptat rolul târgoveţului din reportajul lui Şerbu m-am dus la un pescar care avea o năpatcă amărâtă ca şi el şi i-am arătat locul unde cu o zi în urmă un altul a prins un clean de toată frumuseţea. Şi acum, dacă-i dă mâna să-mi zică cineva: „Galanton, pă punga altuia, de…” Să-mi zică el mie aşa!

VĂ MAI DUCEŢI LA TURCI?

Toţi ştim că „lumea este rea şi brutală, o lume fără căldură, o lume în care mângâierile şi afecţiunea şi dulceaţa strălucitoare a spiritului nu există” şi că „…e compusă din două grupe mari: cei care au mai multă poftă de mâncare decât poftă de mâncare şi acei care au mai multă poftă decât mâncare”. Printre cei din urmă se situa şi nea Cutare, un om simplu care a mai prins, de ici de acolo, câte ceva din filozofia altora şi care mi-a spus: „Burta mea şi cu mine suntem doi indivizi legaţi unul de altul pe viaţă” şi „dacă sunt o hienă, atunci sunt una slabă, înfometată; plec la vânătoare pentru a mă îngrăşa”.

Şi s-a dus. S-a dus la turci, chipurile să se îngraşe. Cum s-a îngrăşat veţi vedea din cele ce urmează. S-a angajat la un patron care se ocupa de construcţii. Îl punea să care cărămizi cu braţele, sus pe schele, fără să folosească scripetele montat tocmai în acest scop. Prin regula de trei simplă a calculat că pe zi parcurgea în medie 40-45

km, din care jumătate îi făcea cu brațele încărcate cu cărămizi. Şi asta nu-i nimic; doar pentru muncă s-a dus, dar i-a dat patronul un sac de ciment şi au umblat împreună tot şantierul, chipurile ca să-l depoziteze undeva, dar s-a întors cu el de unde plecase, treaba asta mirosind de departe a bătaie de joc.

Când, după trei luni, urma să primească simbria cu care se împăcase, a venit un jandarm (pus la cale de patron) şi l-a arestat pentru că muncea la negru. După o zi de detenție a venit la poliție patronul şi a intervenit (ce teatru!) ca să-l elibereze. Şi l-a eliberat, iar simbria nu i-a dat-o conform înțelegerii, patronul pretinzând în plus şi recunoştință pentru faptul că l-a scos de la puşcărie.
Şi acum după ce cunoaşteți toate acestea, spuneți-mi: vă mai duceți la turci? Aşa le-am spus oamenilor şi am primit un singur răspuns.

-Bineînțeles că ne ducem, întrucât e rău cu rău, dar mai rău fără rău. Nedreptate este şi acolo, nedreptate este şi aici. N-au fost oameni care au lucrat la patroni de-ai noştri şi după o lună-două i-au dat afară fără să-i plătească? Hoți sunt şi acolo, hoți sunt şi aici. Numai că acolo sunt oameni care chiar dacă au luat de la alții, chiar dacă pentru averea lor a plâns cineva, mai recent sau în decursul veacurilor (vezi istoria românilor până la Războiul de Independență), chiar dacă pentru averea lor a suferit cineva, sunt bogați. Asta-i diferența.

L-am lăsat în ignoranța lui şi nu i-am spus că de aşa oameni nici noi nu ducem lipsă. Şi s-a dus. S-a dus la turci, de unde s-a întors cu coada între picioare, la fel ca nea Cutare, dar mai înțelept ca la plecare.

Acum:

„el este-un om c-o viață vastă
mergând de la şi spre nevastă,
se rade-n drum spre tren şi gară
se-ntoarce să se radă iară”;

aşa după cum l-a descris E.B. White, adică face naveta, că a luat o slujbă pe care o refuzase în urmă cu un an, pe când credea că se poate trăi omeneşte, numai cu ajutorul social, adică din munca altora.

Şi acum, când cunoaşteți toate acestea, repet întrebarea: vă mai duceți la turci?

AVEA SENECA DREPTATE?

„Ce multe lucruri neaşteptate au venit! Ce multe lucruri aşteptate nu s-au ivit încă!” Cine ştie câte a mai văzut Seneca în viața lui, de l-au determinat să zică asta!

Aşa, bunăoară, cine s-ar fi aşteptat ca românii care singuri au cucerit Odessa, să fie scoşi de către nemți în afara oraşului, să doarmă pe câmp, în zloată, pentru ca aceştia din urmă să se odihnească în casele din oraş şi să se înfrupte cu ce au mai găsit în cămările ucrainienilor, lucrul acesta conducând chiar la un conflict armat între câteva plutoane de români şi nemți. Cine s-ar fi aşteptat? Cine s-ar fi aşteptat ca, după Revoluție, din multe puncte de vedere să fie mai rău ca înainte? Cine s-ar fi aşteptat ca unii oameni să pretindă bacşiş pentru servicii pentru care sunt deja plătiți? Cine s-ar fi aşteptat ca acei oameni care s-au bucurat văzând îndepărtat un risc prin moartea lui Ceauşescu, să spună acum că nu trebuia împuşcat? Cine s-ar fi aşteptat?…

… şi câte lucruri aşteptate nu s-au ivit încă! De când aşteptăm ca leul nostru să-şi recapete vigoarea de altădată, ca fonduri imense să nu se mai scurgă peste hotare, ori pe apa sâmbetei, ca hoții de pepeni din piață ori cei de miliarde să fie pedepsiți în raport direct şi nu invers proporțional cu valoarea obiectului sau a sumei furate, ca mărfurile de import să fie bine controlate calitativ la intrarea în țară, ca legile să fie aplicate la fel, atât pentru cel sărac, cât şi pentru cel putred de bogat, ca cei care se opun introducerii uşor legi care să stopeze hoția, contrabanda cu droguri şi arme, actele de violență, sabotaj, speculă, etc. să fie luați în colimator, ca… etc.

Şi gândind aşa ceva în minte, cum ar fi de pildă opoziția s-a ridicat şi a încercat să mă pună la punct:

-Prostii!Nu te-ai aşteptat la o nouă scumpire?

-Ba da.

-Şi n-a venit?

Mai zi ceva!

NU MÂNCAȚI SEARA CARNE

Ştiu că mulți dintre dumneavoastră mă vor linişti din capul locului: „Fiți pe pace! cu salarii ori pensii mici şi cu prețuri mari, noi nu mâncăm carne nici la prânz”. Cu toate că mă număr printre aceştia, să nu vorbesc într-un ceas rău, la zile mari, eu mănânc. Nu mai departe aşa s-a întâmplat aseară, când am avut musafiri de la Bucureşti şi n-am vrut să le dau impresia că o ducem ca cei mulți, cu lipsuri din belşug, iar noaptea a fost un coşmar. Gândurile s-au suprapus, s-au întrepătruns, s-au născut unele din altele precum culorile pe pânza unui pictor.

Mă gândeam că tata - odihnească-se în pace! - care era cizmar, când venea câte un client cu piciorul mare, obişnuia să spună după plecarea acestuia: „Acesta are picior cât Mitu Gogea (un oltean uriaş care purta 64, care a trăit la începutul secolului şi pentru încălțămintea căruia se făceau calapoade anume)”. Şi în gândurile mele s-a strecurat puțin negru: „Câți nu trăiesc şi azi pe picior mare, care s-ar ruşina cum de-au ajuns la această performanță!” îmi ziceam eu. Şi hoinărind aşa, m-am văzut în Țara dimineților liniştite, unde un japonez îşi sfătuia fiul: „Băiete, noi trăim într-o țară muntoasă zguduită aproape zilnic de cutremure. Prea mult natura nu ne-a dat. Suntem săraci. Trebuie să muncim!” Şi i-am văzut muncind. Apoi m-am întors acasă la ai noştri, unde am văzut un alt tată spunând odraslei: „Pe noi ne-a blagoslovit Dumnezeu cu o țară bogată; avem vii, livezi, pământ fertil, iazuri pline de peşte, munți plini de păduri, adâncuri pline de aur… Şi când a ajuns mare copilul şi-a spus: „Dacă țara noastră e atât de bogată, de ce să mai muncesc?” Şi m-am găsit deodată în fața unui grup de oameni care ar fi vrut să muncească.

Un imens semn de întrebare mi s-a ivit deasupra capului şi am primit răspuns fără să fi deschis gura: „Suntem de la una din cele patru rafinării care urmează să se închidă pe motiv că tehnica din dotare e perimată. Trebuie să jucăm după cum ne cântă străinii sau după interesele unor sus-puşi de-ai noştri care fac jocul Apusului”.

Şi gândurile iar au început să hoinărească şi am prins frânturi de discuții, acolo unde era câte un pâlc de oameni trişti: „Părerea mea e că sindicatele nu sunt ceea ce ar trebui să fie”. O

voce răguşită: „Ăia nu-s tot oameni?” „Domnule, dar e constituțional să-şi mai depună încă o dată candidatura? Arată-mi altul în care să avem mai multă încredere!” Şi crezi că dacă la putere n-ar mai fi partidul primarului, primăria ar mai primi fonduri?”. În spatele meu câțiva oameni vociferau: „Fă numai poezie, domnule, că ai condei, şi lasă politica pe seama altora!”.

„Cum? Să vă dau atâtea mii numai pentru că mi-ați schimbat cearşaful?” „Începutul e promițător, dar crezi că în patru ani reuşeşte să le plombeze pe toate?”. „Noi n-am avut apă caldă de trei ani; trebuie să stau trei zile numai la „muiat”, iar după aceea să chem pe cineva să desfunde canalul”. Şi tot aşa; coşmar în toată puterea cuvântului.

În zori m-a trezit nu cucul din pendula pe care o țin ca decor, ci un chefliu căruia ori că i-au mers afacerile, ori că-şi neglijează familia şi care, lăbărțat, preluase ceva din repertoriul lui Gică Petrescu: „Ce frumoasă este viața, când te-apucă dimineață…”.

Şi a trebuit să recunosc că viața e frumoasă chiar şi numai pentru faptul că m-a apucat dimineața…cu gândul de a vă da un sfat: NU MÂNCAȚI SEARA CARNE!

DESPRE RECUNOŞTINȚĂ

Motto:„Cei care au învățat de la mine să
tragă cu arcul, m-au luat drept țintă”. (Saad)

Iubite cititorule, despre recunoştință, lucru rar întâlnit, sunt multe de spus, iar despre nerecunoştință şi mai multe, că-s mai frecvente cazurile.

Amintiți-vă numai de şarpele din poveste, care a vrut să-l mănânce pe omul ce s-a milostivit de el şi i-a dat în lături piatra care-i căzuse peste gura vizuinii în care se găsea, ca să vă faceți o imagine asupra subiectului în discuție, iar pentru o mai bună înțelegere am să vă povestesc ce a pățit un cizmar romaşcan prin ’32 sau ’33. Venise la el un om de la țară cu feciorul său, ca să-l dea la ucenicie. Erau îmbrăcați sărăcăcios, în cap cu câte o cuşmă mân-cată de molii şi în picioare cu opinci de porc. Meşterul (stătea pe Bogdan

Dragoş în casa lui Zaiţ, azi demolată) a chemat un fotograf şi i-a făcut flăcăului o poză, apoi a luat lada cu care venise, i-a pus în ea lucrurile şi a urcat-o în pod, iar pe băiat l-a îmbrăcat din cap până în picioare în straie nemţeşti, ca pe un orăşean sadea. Anii au trecut şi ucenicul a ajuns calfă, poziţie de pe care, cu obrăznicie, a cerut meşterului să-i mărească simbria, ca unui lucrător. Cizmarul nostru atunci a dat din pod lada cu care venise plodul, opincile şi poza făcută în urmă cu 4 ani, fără să-i prezinte situaţia banilor, ca să nu moară tânărul de mizerie financiară - cum spunea Haşek- care era cumplită pe vremea aceea. Ce-a mai urmat nu mai ştiu. Şi asta încă nu-i nimic. I-am povestit odată unui prieten despre un parvenit care stă pe Anton Pann şi care, după ce a ajuns mare mahăr, pe vremea comunismului, l-a băgat la puşcărie pe cel care se îndurase de el şi de sărăcia lui şi-l pusese cioban la oi, adică pe preotul C.V. - fie-i ţărâna uşoară! Şi doar Nicolae Iorga spunea: „Ascunde-te de cel căruia i-ai făcut bine ca să nu-l jigneşti. Fii sigur că n-o să te caute”. Şi uite că l-a căutat. Când a auzit de întâmplarea asta, prietenul mi-a spus alta. Cică, într-un sat dintre Bacău şi Roman, tatăl sau un unchi al „învăţătorului cu lavalieră”, cum i se mai spunea, avea un conac mare. Casă boierească, nu şagă!

Şi făcându-i-se, tot aşa, milă de un om, care avea o puzderie de puradei, i-a spus să vină să locuiască la el la conac, unde i-a dat într-o anexă două odăi spaţioase. Pâinea şi-o câştiga ca om de ogradă sau dând ajutor, pe ici pe colo, la grajduri sau la grădină. Când au venit ruşii omul nostru a spus noilor autorităţi cum că stăpânul său e un exploatator, un duşman al poporului, etc. Individul a fost pus primar, cu toate că n-a fost la şcoală nici o singură zi din viaţa lui, iar stăpânul său a reuşit să se ascundă în Bucureşti, unde şi-a câştigat pâinea cu muncă necalificată, cu toate studiile lui superioare. Au murit şi stăpânul şi argatul. În conacul de la ţară locuiesc acum urmaşii celui din urmă.

Să-ţi mai fie milă de dracu’!?

Cilibi Moise spunea: „Aruncă binele tău în dreapta şi-n stânga, că la nevoie îl găseşti”. Iată cum l-a găsit.

Unul de pe Bulevard, care în anii comunismului, pe care-l ridicase în slăvi, a dus-o bine merci, începuse după Revoluţie să-i găsească numai cusururi. „Măi, - i-a zis nea Mărin, olteanul, ăla de deasupra cofetăriei - lasă-i pe alţii să vorbească, nu vorbi tu, care ai

ținut în facultate doi copii în aceeași perioadă. Mai ține acum unul singur, dacă-ți dă mâna, nenorocitule! Lasă-i pe alții să vorbească, care au suferit, că sunt destui!”

În consecință, iubite cititorule, așa cum spunea Balzac: „Orice om ajuns la vârsta de patruzeci de ani trebuie să știe că lumea este alcătuită numai din oameni nerecunoscători”. Cei mai în vârstă dintre noi știm acest lucru din practica de zi cu zi, precum și din zicala noastră, care grăiește așa: „Un tată poate să țină zece copii, dar zece copii nu pot să țină un tată”. Și nu vă dau exemple concrete, din lipsă de spațiu. Cred că până la urmă și gâștele care au salvat Capitoliul au fost mâncate.

„Și atunci - îmi veți spune d-voastră - să nu mai facem bine?!” Ba da, vai de mine, dar ca să nu fim dezamăgiți, să nu ne așteptăm la recunoștință, pentru că un bine făcut, nu omul ci Dumnezeu ți-l întoarce.

S-A IMPUS O CORECTARE

Flori de pai
vă va-nghiți pământul
Colț de rai
cu tuberoze-n glastră
Leagăn viu
pe-aici va bate vântul
Ca-n pustiu
lăsând din casa noastră

Locul mort.
Apoi cu noi tipare,
Cu efort
şi cu sudoarea frunții,
Din noroi
s-or înălța spre soare
Blocuri noi,
Înalte precum munții.

Alte flori
vei ține în fereastră
Noi splendori
vedea-vei cum te cheamă,
Vei uita
cu timpul casa noastră
Vei ofta
şi-apoi zâmbi-vei, mamă.

A fost singura poezie pe care am scris-o în spiritul vremurilor de atunci, cu toate că îmi dădeam seama că prea sincer nu eram. Când i-am citit-o, mama a remarcat şi ea acest lucru, dar am încercat să-i explic cum că la blocurile din Anton Pann oamenii dorm dezveliți şi că la robinet curge apă caldă şi rece 24 din 24. Cuvintele mele de îmbărbătare i-au făcut bine cât Revulsinul unui picior de lemn, iar când ne-au demolat casa am bocit împreună.

Dacă ar fi trăit şi azi - odihnească-se în pace! - poate că ar fi luat peticul de hârtie-n mână şi ca un critic veritabil m-ar scutura: „Ce splendori? Să văd de la etaj, ca-n strachină, cum la crâşma de peste drum iese un om şi după ce urcă pe bicicletă îi dă brâncă un golan şi cade, iar ca să nu mai crâcnească golanul scoate cuțitul? Asta-i splendoare?Ce să văd? Cum unei femei de la țară pentru că nu i-a dat ouăle cu prețul propus de el, un cetățean i le-a spart cu piciorul? Să văd cum în fața blocului, unei femei i se fură căciula din cap, după ce a fost lovită cu piciorul la țurloaie de către o altă femeie cu fustă lungă şi-nflorată? Ce splendori? Să văd de la fereastră cum după ploaie se adună apă-n gropile de pe stradă şi oamenii de pe trotuar sunt stropiți de maşini? Aşa splendori ducă-se pe pustia neagră! Voi uita casa noastră, zici. Cum s-o uit? Să uit că pe câteva

straturi aveam zarzavatul pe care ca să-l cumpăr azi nu mi-ar ajunge o pensie? Să uit parfumul florilor de caprifoi ori de regina nopții, tocmai acum când duhoarea gunoiului neridicat, ori a fumului de la platforma de pe malul Moldovei mă sileşte să stau vara cu geamul închis?

Să uit că pereții casei noastre nu erau niciodată mâzgâliți de copii şi că pe gardul de leațuri nu se puteau lipi afişe electorale? Asta să uit?

Să uit că eu, care-mi plăteam cu regularitate angaralele, nu aveam de suferit de pe urma celor care nu vroiau să plătească? Să uit că numai cu câteva găteje îmi încălzeam camera şi nu dormeam în frig? Asta să uit?"

Şi gândind la felul cum mi-ar fi criticat mama „opera", am luat foaia îngălbenită de vreme şi am corectat ultimul vers:

„Vei ofta
şi-apoi vei plânge,mamă".

INTERVIUL (II)

Lume multă. Rochii foarte lungi, ori foarte scurte, fotografi, maşini, cameramani, fețe proaspăt bărbierite ori recent fardate, coafuri de zile mari, tocuri înalte, muzică, voie bună şi flori. Foarte multe flori. „Albă ca zăpada", în mijlocul unor „negrese", trona flancată de alte platouri de covrigei, cu biscuiți pentru şampanie, etc. Sticlele cu lichior exotic şi totodată fain, care le țineau isonul, dovedeau că asistam la un mare eveniment.

După ce şi unul şi altul au zis DA şi după ce am căpătat puțin curaj, din sticlele mai sus menționate, i-am spus mirelui ce hram port, după care am atacat frontal:

Reporter: -Un filozof susține că „dintre toate leacurile băbeşti, o soție bună este cel mai potrivit".

Mirele: -S-ar putea să fie aşa; eu mi-am ales o soție…s-o pui la rană.

Rep.: -Dar dacă înainte de căsătorie ați ținut ochii deschişi, ştiți că după aceea va trebui să-i țineți închişi pe jumătate?

Mirele: -Pricep aluzia; o mâncare afumată, o discuție contradictorie… Ştiu că omul este supus greşelii. Partea proastă e că standardul de viață s-ar putea să dea loc la discuții.

Rep.: -Aveți dreptate; „se cere mai mult într-o căsătorie decât patru picioare goale într-un pat” sau, cum zic românii: „cine se însoară trebuie să aibă de moară”. Dumneavoastră…?

Mirele: -De moară am, numai că grăunțele mele fac repede gărgărițe.

Rep.: -Altfel spus…

Mirele: -Banul se devalorizează prea repede.

Rep.: -Dați grăunțele pe altceva sau depuneți-le la CEC că acolo vor fi „tratate”.

Mirele: -Vă rog să mai serviți un păhărel.

Rep.: -Casă de piatră!

Mirele: -Dacă asta înseamnă „trainică” vă mulțumesc.

Rep.: -Napoleon zicea: „Căsătoria e ca o fortăreață…”

Mirele: -Ne vom strădui să transformăm această fortăreață într-un cuib călduț pe care niciunul din noi să nu-l părăsească decât pentru a aduce mâncare la pui.

Rep.: -Şi cuibul - la propriu vorbind, îl aveți deja sau îl veți face la unul din părinți?

Mirele: -Deocamdată vom sta la părinți, iar dacă vin vremuri mai bune, dacă guvernul…

Rep.: -Lăsați politica, domnule! Nu vă umbriți cu ea bucuria zilei de azi!

Mirele: -Serviți şi vin!

Rep.: -Apropo, cum spunea Cilibi Moise: „vinul ne înveseleşte, muierea ne îmbătrâneşte, cărțile de joc ne prăpădesc şi judecățile ne sărăcesc”.

Mirele: -În primul rând, azi nu muierea ne îmbătrâneşte, cum zicea filozoful dumitale, ci gândurile şi grijile şi căutarea unui loc de muncă sau a unei camere de închiriat, iar în al doilea rând cu vinul voi fi moderat, de cărți de joc şi de judecăți să mă ferească Sfântul, iar soția n-are decât să mă îmbătrânească… după 50-60 de ani!

Rep.: -Aşa să fie! Să vă îmbătrânească sănătos şi mulțumesc pentru amabilitate.

Asta a fost tot.

Răutăcioşilor care m-au condamnat că nu mă mai satur de lichioruri fine, le spun că pentru acest interviu am fost la Casa Căsătoriilor, iar nu pentru a strânge mâna mirelui, care credea probabil că-s din partea miresei şi nu numai pentru a pupa mireasa, care credea probabil că-s din partea mirelui. Câtă răutate! Hâc!

OCOLUL PĂMÂNTULUI PE JOS

-Domnule,am încărunțit înainte de vreme, că-n realitate n-am nici 80 de ani: îmi mai trebuie 20. Dar ce-s 20 de ani? Nimica toată. Vax! Ca şi cu pensiile. Când auzi că ți-o măresc, începi să-ți faci planuri, iar când o primeşti şi o compari cu piața spui acelaşi lucru: nimica toată. Vax!

Cum spuneam, sunt relativ tânăr, fapt pentru care m-am decis să fac ocolul lumii pe jos. Aş lua-o, bunăoară, spre Apus, prin Ungaria, să văd dacă acum, după semnarea acordului, un budapestan se va răzgândi şi-mi va vinde un pahar de suc, apoi aş trece în Austria să văd dacă parcul vienez a fost repopulat cu lebede, de aici m-aş duce în Franța să văd dacă franțuzii cunosc, măcar pe jumătate, istoria noastră, cum o cunoaştem noi pe-a lor, aş trece dincolo în Olanda, unde întâlneşti mori la tot pasul, ca şi la noi, de altfel, aş lua-o spre Sud, în Spania, unde mi-aş face plinul, că dacă acolo atâția tauri sunt omorâți de toreadori, carnea trebuie să fie mai ieftină decât la noi, iar după atâta drum m-aş odihni puțin pe un transatlantic cu destinația New York şi, ajuns acolo, m-aş uita să văd urmele lăsate de războaie pe pământul lor, dar nu le-aş pomeni nimic de cunoscuta zicală românească „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!”.

Nu vreau să mă bag.

După ce voi constata că la Las Vegas cine are chiper pune şi-n chisăliță, prin ismul Panama m-aş lăsa în Brazilia să văd cum pădurea ecuatorială este tăiată, fără pic de milă, ca şi la noi, şi unde, ca şi la noi, ecologiştii n-au nici un spor. Va urma o perioadă de relaxare, pe un cargobot gigantic şi mă voi trezi în China, unde la aşa o densitate este loc sub soare pentru toți, numai noi nu încăpem

unii de alții sub soarele nostru. Voi străbate după aceea Deşertul Gobi, de unde, la întoarcerea în țară, mă voi mulțumi şi cu apa puțină de la robinet, iar de aici încă oleacă şi voi fi în fosta Uniune Sovietică, în muzeele căreia s-ar putea să admir Tezaurul românesc, pe care „prietenii" noştri au uitat să ni-l restituie, după care, încă un pas şi iată-mă din nou acasă, asaltat de ziarişti, de reporteri de la televiziune…

-Vezi-ți, domnule, de treabă! televiziunea abia a catadicsit să amintească, în treacăt, despre un român care a ajuns la Polul Nord şi o să popularizeze efortul dumitale? Hai să fim serioşi! - vorba ăluia.

-Bine, dar mie mi-a spus un om că n-ar fi exclus să se comunice prin mass-media chiar când cineva s-a spuzit sau i-a ieşit un coş.

-Aşa e, dar pentru asta trebuie să fii cineva!

-Şi dacă voi face ocolul lumii pe jos, n-aş fi cineva?

-Nu. Cineva nu poți ajunge decât dacă faci ocolul lumii cu avionul şi pe banii statului.

-Eu nu mă las descurajat. Nu-s eu acela. Mă duc acasă, mă pregătesc cu cele de trebuință (creion, hârtie, enciclopedii) şi mă voi

învârti în jurul globului, respectând itinerariul propus, iar prin octombrie vreau să văd Putna, dacă reuşesc să pun un ban deoparte.

…….!?!

-Dacă.

ÎN TREN
De la lume adunate….

Zilele trecute mă aflam în personalul Bucureşti-Roman, luat din bucăți, că sunt pensionar, cu bani puțini şi numai la personale am reducere. Trenul gonea înghițind kilometru după kilometru. De pe coridor intră o doamnă, care se urcase la ultima stație.

-Bună ziua, zice.

-Bună ziua, zic. Îmi dați voie să vă ajut? Şi-i salt bagajul.

-Vă mulțumesc. Şi-mi întinde mâna:…escu.

-…eanu. Sunteți de-aici din…?

-Nu. Sunt din Bucureşti. Stau aproape de teatru.

-Oo!

-Dar sunt câţiva ani buni de când n-am mai văzut o piesă…

-Nici bancnote?

-…de teatru.

-Nu e de mirare. Cu scumpetea asta…Eu stau în apropierea unui magazin în care n-am mai intrat de câteva luni.

-E în renovare?

-Nu. Noi suntem în declin.

-Cred.

-După o scurtă pauză, eu:

-Aşa de tinerică şi călătoriţi singură?

-Mă flataţi. Am 30 de ani. Soţul meu e mai mare decât mine cu 20 de ani. Are 80. Ne-am căsătorit anul trecut.

-Păi, de ce s-a mai însurat?

-Ca să aibă copii.

-Dar nu vă cred atât de crudă să-l înşelaţi.

-Nici gând. Să-l fac erou de anecdotă?

-Cum adicătelea?

-Păi, cică Bulă avea o barbă de toată frumuseţea, dar s-a gândit să şi-o radă. Seara, ras, tuns şi frezat se întoarce acasă, gândind la surpriza pe care avea să o facă nevestei, iar ea de cum îl zări îi sări de gât şi începu să-l pupe cu foc. „Ei, aşa-i că-mi şade bine ras?” zice el. „Tu erai? Nu, domnule, eu nu-s o d’aia”.

-Şi… Cu viaţa asta grea cum vă descurcaţi? Soţul are pensie?

-Pensia e nimica toată.

-Mie-mi spuneţi?

-Domnule, despre un bărbat se spune că a reuşit în viaţă atunci când poate să câştige mai mult decât cheltuieşte nevastă-sa.

-E cazul soţului d-voastră?

-Exact.

-Iar despre o femeie se poate spune că a reuşit când se mărită cu un asemenea bărbat.

-E cazul meu.

Intervine vecinul de lângă uşă:

-Şi fără copii e greu, domnule. Noi suntem luaţi de 30 de ani şi n-avem.

-De ce?

-Eu sunt paznic de noapte, iar nevastă-mea lucrează cu ziua.

-Eu pe al meu am vrut să-l las, dar avocatul mi-a spus că nu vede ce motive de divorț aş putea invoca - zice o boită de pe locul 64.

-În cazul acesta - zic eu - ar trebui să continuați a trăi împreună.

-Aşa ar merita, mizerabilul!

Şi trenul gonea de una. Am deschis fereastra şi împreună cu cucoana dintâi admiram depărtările. Într-un cimitir intra un cortegiu.

-Citisem undeva - rup eu tăcerea - că o doamnă căreia i-a murit soțul a făcut comandă de o coroană şi a cerut să-i scrie pe panglică „Dormi în pace, suflet bun!" Când s-a întors acasă, sună la florărie: „Alo! Vă rog să mai scrieți acolo: „Să ne vedem în Rai!" dacă mai este loc. Şi graficianul de la florărie a scris pe panglica coroanei: „Dormi în pace, suflet bun, să ne vedem în Rai, dacă mai este loc".

-Graficianul a fost fraier - zice cocoana. Ultima parte nu mai trebuia scrisă pentru că - după mine - în Rai sunt locuri destule. Numai Iadul e suprapopulat.

-Aveți dreptate; chiar şi oameni cumsecade sunt trimişi acolo. Bunăoară, azi săptămâna, am văzut într-un birou cum un funcționar, pe un om care venise c-o cerere, l-a trimis la dracu'.

-Nu mai spune!

-Şi omul s-a plâns mai marelui.

-Şi?

-A rămas ca-n tren.

-Multe probleme sunt, domule, şi multe rămân nerezolvate.

-Mie-mi spuneți?

RĂSPUNSURI REALE LA ÎNTREBĂRI FICTIVE

***Domnului Z.X.** (sau orice inițiale doriți d-voastră). Da, aveți dreptate; profesorii de ştiințele naturii, în cazul nostru de botanică, ar trebui să le spună elevilor de a V-a, încă de la începutul

anului şcolar să strângă plante pentru ierbar, iar nu cu două săptămâni înaintea încheierii cursurilor, când nu se mai găsesc nici ghiocei, nici ciuboțica cucului şi poate - după un an de cheltuieli diverse - nici bani pentru a cumpăra mapa-ierbar. Aveți dreptate.

***Domnului V.K**. Nu toți bărbații care poartă un cercel, cum au oile un semn la ureche, merită a fi tratați ca individul care vorbea măscărăli, în public, şi căruia i-ați spus că ar fi trebuit să-şi pună sârma în sfârlă, iar nu în ureche. În cazul prezentat, ați avut dreptate. Poate era diliu.

***Domnişoarei D.H**. Vă mulțumesc pentru aprecieri. Poeziile mele le voi publica într-un volum postum, dacă e adevărat ceea ce se spune, că poeții trăiesc şi după moarte. Alte şanse nu am, chiar dacă aş cânta noua epocă în care trăim. Ba, cu atât mai puțin.

***Domnişoarei S.X.Y**. Nu, nu a fost nici o greşeală de tipar. Semnatarul articolului a scris în mod intenționat ANEVOIE, în loc de LA NEVOIE, când a spus că „Prietenul la nevoie se cunoaşte”. Avem mii de dovezi, pe plan local, ba chiar şi internațional.

***Doamnei W.P.Q**. Din surse neoficiale, vă spun că nu numai oameni de la noi şi din Moldova de peste Prut se ocupă de bişniță, ci şi unii cetățeni ai nu ştiu cărei țări, care - după cum se aude - duc în Germania îmbrăcăminte, care la ei e mai ieftină şi se întorc cu alimente, care la ei sunt mai scumpe. Ideea d-voastră e genială. Deci, ar trebui să contactăm o țară bogată, care să ne dea nouă îmbrăcăminte, ieftină acolo, iar noi să luăm de la ea alimente, care la noi sunt scumpe. Bună idee!

***Doamnei W.W.** Mormanul de pământ, etalat în mijlocul trotuarului, pe Bulevardul Republicii, în apropierea blocului 68, care are o groapă adâncă, într-o parte, iar în cealaltă parte o gură de canal,

fără capac, în care v-a căzut copilul, când, după o ploaie, a alunecat pe versantul estic, nu datează de la jumătatea ultimului deceniu al veacului nostru, aşa cum susțineți, ci din primăvara acestui an şi un mileniu nu o va mai găsi acolo.

Vă mulțumim tuturor şi aşteptăm cu vădit interes scrisori în genul celor primite.

Cu mulțumuri, C.B.

DIN NOU DESPRE PĂMÂNT

Cineva a cutreierat toată Italia şi n-a remarcat că are formă de ciubotă. Şi totuşi ăsta-i adevărul. Chinezii, când vorbesc despre România şi-o imaginează ca pe o inimă. Un inginer de la noi de la fabrică, o vede ca pe o maşină demontată bucată cu bucată şi pusă la mezat, în vreme ce precupeața cu care am stat de vorbă, o vede ca pe un chiup enorm, la care vin megieşii care au aflat că ai umplut borş, iar eu o văd ca pe un măr auriu, aromat şi apetisant. Şi pentru că veni vorba de măr, mi-am amintit de spusele lui Djubran, filosoful arab care zicea: „Când unui sălbatic îi este foame, cumpără un fruct de la cel care l-a cumpărat, de la cel care l-a cules din pom”. Exact aşa-i şi la noi. Acum, când ştiți şi d-voastră cum stau lucrurile cu adaosul comercial, e la mintea cocoşului că de scumpete nu se face vinovat numai primul ministru. Poate că şi guvernul, în dorința de a scurta drumul unui produs, încurajează străinii să vină să investească la noi, ba le vinde şi pământ.

Şefii de azi ar trebui să-şi amintească de vorbele marelui Ştefan: „Moldova nu este a voastră, şi ici a urmaşilor voştri, ci…” să nu cumva să spună românii prin două mii şi ceva: „România nu este a voastră, ci a cutărui şi cutărui concern străin”.

Pe de altă parte mă întorc şi zic: poate că, printre cei care vor veni la noi, vor fi şi oameni de bună credință, că şi poetul, dacă ar trăi azi poate ar zice:

„Mulți săraci, pe care lumea n-a putut să-i mai încapă au venit în țara asta şi-au cerut pământ şi apă” că… nu fie imputat şi destui români de-ai noştri au căutat papă şi s-au dus să-şi rupă ciolanele în Turcia sau Israel. Ce-i drept, unora dintre ei li s-a dat şi

pământ…de groapă. De aceea zic eu că poate şi unii din aceşti străini, nu de bine vor pleca din ţara lor…ca şi ai noştri. Ori, dacă nu i-au ajutat ai lor, să le acordăm o şansă noi, săracii. Să le dăm posibilitatea de a realiza, sau cum zice românul: să le dăm o bucată de pâine. Atât. Pământ nu, în nici un caz, pentru că pământul nu-i al meu, nu-i al tău sau al guvernului, ci al nostru al tuturor, ori pe noi nu ne-a întrebat nimeni dacă vrem să-l vindem. Şi treaba asta nu mi se pare deloc acătării, mai cu seamă că nu sunt singurul care gândeşte aşa.

DACĂ O VOM DUCE MAI RĂU, O VOM DUCE MAI BINE

CONCURS DE CARICATURI

Trebuşoara asta, iubite cititorule, s-a întâmplat pe vremea când anul vechi, ţinând morţiş să arate că şi la bătrâneţe poate fi straşnic, a aruncat asupra Moldovei ultimele resurse de mărinimie: - 33 grade la Rădăuţi.

Înfrigurat am pus pe pernă capul full de gânduri şi, contrar aşteptărilor, am adormit de la prima manivelă.

Dar să lăsăm asta, şi să vă ciripesc despre concursul de caricaturi cu tematica „Anul Nou”, care a avut loc la redacţia ziarului nostru. Dintre lucrările pe care le-au adus câţiva gorobeţi mi-au umblat la inimă cele pe care în doi timpi şi trei mişcări vi le voi prezenta.

Prima: Anul Nou cu o eşarfă pe care scria „1997” pusă în bandulieră, cum aveau frumoasele care în India au concurat la

„Miss Univers”, era reprezentat de Unchiul Sam (un fel de simbol al Americii, cum ar fi Mariana la francezi sau John Bull la englezi). Pe fundal, harta țării noastre. Ce căuta unchiul Sam în acest cadru?

Întreabă-mă să te întreb! Nu care cumva să fi fost o figură de stil, un fel de aluzie la investitorii străini, sau un atac camuflat la adresa primului ministru care, după cum spunea d-l Vadim Tudor, vrea să vândă pământ străinilor.

A doua: d-l Iliescu, cu barbă falsă legată după urechi reprezenta anul vechi, şi-i preda ştafeta Anului Nou, care n-avea barbă (falsă), şi-i spunea: „Dacă scumpeşti energia oamenii o vor duce mai rău ca pe vremea mea”.

A treia: Anul Nou, cu bonețica pe cap şi cu mânecile suflecate, încerca să facă lucrurile pe care nu au reuşit să le termine (şi pe unele nici măcar să le înceapă) unii edili.

A patra: un cetățean priveşte spre Anul Nou, un puşti care zâmbea forțat lângă un afiş uitat pe zid din timpul campaniei electorale şi-i zicea: „Predecesorii matale, puiule, ne-au învățat că „La pomul lăudat să nu te duci cu sacul!”

A cincea: Anul Nou, cu duhul blândeții şi cu un par de corn, face o critică constructivă celor care iau mită şi celor care au adus prejudicii şi le zice: „Adios muciacios! Cu mine nu vă mai merge”. Iar unul din cei „criticați” se revoltă: „Bine, Anule Nou dar pe ăsta care are haine de aceeaşi culoare ca hainele matale iar păcatele-i sunt mai mari ca ale mele, nu-l ologeşti?”

A şasea: …uite că pe asta am uitat-o aşa cum le-am uitat şi pe celelalte afară de una.

M-am uitat la gorobeții care aduseseră lucrările şi, în gândul meu:

„V-ați ostenit degeaba ca muncitorii care făceau câte o invenție de pe urma căreia profita şi un coautor, un sus-pus care se auto-invita şi care avea darul de a da greutate invenției. Ați muncit de pomană; în ziar va apare desenul meu.

Şi m-am trezit scuturat. M-am trezit şi am făcut desenul de mai jos care nu-i altceva decât un plagiat neruşinat - ca oricare altul - după o lucrare pe care mi-a arătat-o în visul meu un individ costeliv care spera o stopare a inflației şi - prin deducție o viață mai bună, şi pe care am încercat să-l liniştesc: „Nu-ți face sânge rău, frate, că dacă se scumpeşte benzina şi condițiile de trai vor fi altele, că şi

primul ministru ne-a dat de înțeles că dacă o vom duce mai rău, o vom duce mai bine”. Şi omul s-a răţoit la mine: „Dumneata eşti vinovat; anul trecut când ai făcut desenul ăla cu o femeie grasă care reprezenta inflaţia şi ai ilustrat proverbul „La anu’, n-o mai încape sumanu’ ” nu ţi-ai muşcat limba. Ai cobit”.

Şi a început să mă scuture, lucru care m-a adus la realitate, la trista realitate.

LUCRURI SCĂPATE DIN VEDERE

-Stau şi mă gândesc (lucru care se poate întâmpla oricui) şi judecând după propriul meu cap, văzând şi auzind câte-n luă şi-n stele, am tras concluzia, atât cât s-a lăsat trasă, că există pe lume mulţi cărora le scapă din vedere multe. Fără cioace! Pe bune. Par exemplu, în urbea noastră cu pretenţii citadine - uneori nejustificate - exista pe lângă UMARO un club de deltaplanism, în cadrul căruia, nu fie imputat, şi subsemnatul şi-a spart capul - în câteva rânduri şi-n câteva locuri - şi tot aici, după reuşita celor de la Arad şi Braşov, s-a construit cel de-al treilea deltaplan cu motor din ţară, pe care, la un concurs, l-au văzut şi zburătorii bucureşteni, care la rândul lor şi-au făcut şi ei unul, despre care televiziunea a spus că e primul din ţară. Le-o fi scăpat din vedere…

-Aiurea! Poate li s-a ascuns adevărul ori s-au informat superficial.

-Probabil. Altceva. În urmă cu vreo 20 de ani şi mai bine, Clinica de Stomatologie Infantilă din Iaşi a fost pictată cu scene pe placul copiilor, iar micii pacienţi ascultau poveşti la cască, în vreme ce li se făcea tratamentul.

-Şi ce-i cu asta?

-Aveţi răbdare că spun tot! Acum vreo 10-15 ani, a fost pictată şi secţia de pediatrie a Spitalului Roman, precum şi pereţii mai multor grădinițe şi creşe. Aşa cum n-aţi auzit d-voastră de la mass-media nimic despre trebuşoara asta, aşa n-am auzit nici eu. Mâlc! În schimb, televiziunea a anunţat recent că a fost pictat nu ştiu ce edificiu pentru copii, din Bucureşti, cu personaje îndrăgite din filmele lui Walt Disney. Mare brânză! Mai ales dacă pui în celălalt

taler al balanței tematica abordată la Roman. De ce nu se vorbeşte despre spitalul şi grădinițele romaşcane? Le-o fi scăpat din vedere.

-N-au ştiut.

-Mii de soldați români au căzut pe pământul Ardealului, în Câmpia Panoniei şi în Munții Tatra, dar, cu toate acestea, după înfrângerea Germaniei naziste, s-a spus că cei care au contribuit la victoria finală au fost ruşii, americanii, englezii şi francezii. Nimic despre români. Le-o fi scăpat din vedere.

-Probabil. În euforia victoriei…

-Şi încă ceva. Muzeul de Artă găzduieşte zilele acestea expoziția de pictură, grafică şi tapiserie a absolvenților şi profesorilor de la Liceul „Roman-Vodă". Două săli au fost rezervate d-nei prof. Violeta Lăcătuşu, iar în celelalte săli au fost expuse lucrări de Gh.Iliescu, Victor Stanciu, Adrian Secoşanu, Mihai Simion, Constantin Adamovici şi alții. La vernisaj a venit şi televiziunea locală care a filmat pe rupte, dar n-a fost difuzat decât spațiul în care a expus d-na Lăcătuşu.

-Le-o fi scăpat din vedere.

-Păi, eu ce zic? Sau poate ceilalți artişti, fiind mulți, n-au mai încăput în timp.

-Da' măcar o fugară trecere în revistă, ca semn de considerație, meritau şi aceştia.

-Să-ți mai spun una, cu reînființarea județului Roman, abuziv desființat sau cu saltul adesea necontrolat al prețurilor..

-Nu mai este nevoie; cunosc deznodământul: „le-o fi scăpat din vedere…"

-Aşa zic şi eu.

POVEŞTI FĂRĂ SFÂRŞIT

În vremuri de tristă amintire, când şi calicii îşi permiteau să mănânce salam, şi când toată lumea spunea că „la noi se cultivă GRÂU", iar în URSS SE CARĂ, circula o anecdotă: cică o comisie internațională a venit la noi să vadă cum trăiesc românii şi la o margine de Bucureşti a găsit un grup de oameni care munceau de zor.

-Ce faceți aici?
-Chirpici.
-Şi ce faceți cu ei?
-Îi trimitem în cutare țară.
-Şi ce vă dă în loc?
-Capre slabe.
-Şi ce faceți cu ele?
-Le îngrăşăm şi le trimitem în cutare țară.
-Şi ce vă dau în loc?
-Vaci slabe.
-Şi ce faceți cu ele?
-Le îngrăşăm şi le trimitem în URSS.
-Şi ce vă dă în loc?
-Paie.
-Şi ce faceți cu ele?
-Chirpici.
-Şi…

Şi nu țineam să vă spun bancul - fie-mi permis argoul! - dacă nu l-aş fi apreciat pe individul căruia i-a mers capul de l-a lansat, ori dacă n-aş crede că şi acesta s-a inspirat.

Dialog în Italia

-Ce faci Giovanni?
-Sparg pietre.
-De ce?
-Ca să fac bani.
-Ce să faci cu banii?
-Să cumpăr macaroane.
-La ce-ți folosesc?
-Ca să sparg pietre.

(„Vremea” din 4 iulie 1937)

Citind titlul cronicii, v-ați gândit pesemne la o altă poveste fără sfârşit care spune că: „se cunosc trei zile, se studiază trei săptămâni, se iubesc trei ani,se tolerează treizeci de ani şi copiii o iau de la capăt”. Ori poate nu la asta v-ați gândit, ci la alta care spune că atunci când dintr-o funcție sau un post pleacă unul sătul, vine

altul, se satură şi acesta, pleacă, vine altul, se satură şi… tot aşa până o sta vântul.

Şi atunci - vă veţi întreba d-voastră - de ce mai toţi oamenii care aspiră la funcţii mari par destul de bine hrăniţi? Să vă spună băiatul: în primul rând „destul înseamnă ceva mai mult decât ai" iar în al doilea rând nu m-am referit la mâncare; omul se satură şi de muncă, şi de responsabilitate şi de câte şi mai câte. Parcă cei care se duc să muncească la turci sau în Israel nu se duc tot din cauza asta? S-au săturat, aşa cum ne-am săturat şi noi până peste cap, excepţie făcând cei care locuiesc într-o vilă somptuoasă, cu o chirie de 10000 de lei pe lună, cei care au salariul de un milion şi peste, cei care au cumpărat pământ cu 3 lei metrul pătrat, cei care au făcut matrapazlâcuri şi n-au păţit nici pe dracu', şi mulţi alţii, că nici poveşti de felul acesta sfârşit nu au. Dac-or fi poveşti!

DESPRE PĂCĂTOŞI

-Ce-a făcut, ce-a dres, un creştin a prins un post TV străin care vorbea româneşte şi mi-a spus că omul de pe ecran povestea cum în timpul războiului o mamă i-a zis fiului ei, care urma să plece pe front şi care era un băiat bun, să-l pui la rană, să aibă grijă de el şi să se întoarcă sănătos acasă numai că în timpul unui atac, în defensivă, un camarad de al său a căzut rănit şi s-a rugat de el să nu-l lase acolo, aşa că flăcăul nostru, milos ca samariteanul, l-a luat în cârcă iar după câţiva paşi o schijă i-a scurtat calea şi zilele iar rănitul din cârca lui s-a salvat cum a putut. După război, părinţii mortului au aflat de cele întâmplate, au reuşit să-l găsească pe cel ce fusese rănit şi l-au invitat la ei să le vorbească despre copilul lor, numai că acesta a venit beat clampă, s-a purtat golăneşte şi şi-a presărat amintirile cu expresii deocheate. Un neisprăvit. La plecare, bătrânii şi-au spus: „Iată pentru cine s-a sacrificat băiatul nostru!"

Şi creştinul meu, gândind la ticăloşiile de azi şi la cei ce le comit, a evocat un sacrificiu de acum 2000 de ani: „Iată pentru cine S-a sacrificat!" - a zis el.

Şi acum, întorcându-ne la soldatul de mai sus, se pune întrebarea: „Să nu mai facem bine?" Ei, aici am vrut să ajung. Pe

vremea comunismului ateu se zicea că la biserică merg numai oameni împovărați de ani şi de păcate, bolnavi cărora medicina nu le-a dat o speranță, tinere fără dotă însemnată şi fără o frumusețe ieşită din comun, care şi-ar dori o familie, corijenți la 2-3 obiecte şi alții din aceeaşi familie a celor trişti. După Revoluție treburile s-au schimbat; bisericile sunt pline. Ori că s-a mărit familia celor trişti, ori că mai vin aici şi unii din cei cărora le merg afacerile. S-ar putea.

Am auzit pe mulți spunând: „Ajută-mă, Doamne, să fac mult bine!" Altfel zis, îşi căutau soldatul din istorioara noastră. În gândul meu: „Oameni care au nevoie de ajutor nu sunt? E plin târgul".

Poate după votare numărul lor se va reduce sau - ca să punem răul înainte - poate va creşte.

-Puşchea pe limbă!

-Îți roteşti ochii în pridvor să dai ceva din coliva adusă de tine unuia din ei, dar nu-i niciunul, fapt care-mi răstoarnă ipoteza şi mă face să cred că printre noi sunt oameni care nu-s duşi de multe ori la biserică. Treaba lor! Să nu-i judecăm şi Dumnezeu să ne dea puterea de a discerne dacă puținul care ne prisoseşte trebuie dat semenului care vrea să cumpere o pâine la copii sau celui care vrea să-şi cumpere rachiu! Dar cum îi putem cunoaşte? Încurcate sunt lucrurile, iar păcatul îmbracă mii de forme: invidie, mândrie, sulemeneală, tutun, corupție, jaf, sete de mărire, sete de înavuțire, etc., etc. Dacă ar fi să excludem pe păcătoşi - printre care cel dintâi sunt eu - n-ar mai rămâne decât copiii care nu s-au lăsat otrăviți de filmele care cultivă violența, de tinerii care nu se uită la emisiunile lui Florin Piersic, un mare artist care din păcate încurajează anecdotele scabroase şi sihaştrii.

-Şi atunci cine ar mai vota?

-Pe cine?

NAŞII

Iubite cititorule, înainte de a parcurge rândurile de mai jos, mă rog matale, fă un pustiu de bine şi citeşte rubrica de alături, de-i zice „Din presa de al'dată", că după aceea băiatul o să-ți povestească cum că Petrache Lupu a fost un oltean care susținea că a văzut pe

Dumnezeu. Din toată țara au plecat pelerini la Maglavit, de unde era omul şi mulți olteni - şi nu numai ei - s-au căpătuit pe chestia asta.

Regele avea şi el, pesemne, un motiv, că altminteri nu cred să-l fi pălit mărinimia să se înnemurească cu un cioban în vinele căruia n-a curs picătură de sânge albastru. Deci, ideea asta nu -i prea nouă, se mai practică şi în zilele noastre. Faptul ar fi meritoriu, dacă toată cheltuiala s-ar face cu bani munciți din greu şi dacă naşul ar veni să-i ia din păr finului, indiferent de rezultatul alegerilor. Dar despre acest lucru s-ar putea să nu aflăm niciodată, decât dacă steaua naşului se va mai găsi pe firmament.

Un preşedinte al Americii zicea: „Nu ştiu cine a fost bunicul, dar mă interesează mai mult ce va fi nepotul lui”. Parodiind ideea, aş zice că nu mă doare capul cine-i finul, că aş vrea să ştiu, barem, dacă inițiativa naşului a fost strict creştinească, pentru că şi Iorga al nostru zicea că: „adesea ne-am ruşina de faptele noastre cele mai frumoase, dacă am recunoaşte adevărata cauză pentru care le-am săvârşit”.

Dar, ca să nu lungesc vorba şi să nu vorbesc cu păcat,în genere, dorința de a te înnemuri cu cineva nu urmăreşte musai un scop, care n-are nici în clin nici în mânecă cu religia, ci mai poate fi şi un canon dat omului pentru păcatele sale, pentru răutățile sale,pentru greşelile sale, pentru mândrie, pentru demagogie, pentru vorbe deşarte şi câte şi mai câte, dar despre treaba asta n-aş vrea să afle „Academia Cațavencu”, nu de alta, dar ar fi în stare - cred eu - să publice o listă enormă de oameni care încă nu şi-au găsit naşul şi care ar trebui să primească canon să se înnemurească, măcar, cu două-trei județe fişticare. Rămâne între noi!

CE-I DEMOCRAȚIA?

„Privind lucrurile în ansamblu, cu câteva excepții scandaloase, democrația a dat omului de rând mai multă demnitate decât a avut el vreodată” - spunea Sinclair Lewis. Bată-le să le bată de excepții! Acestea sunt comise de cei cărora le-a intrat democrația în cap, dar n-a încăput în totalitate. Despre un asemenea caz vă voi vorbi mai încolo. Deocamdată să vă aduc la cunoştință că pe vremea când despre democrație - în adevăratul ei sens - nici nu se putea

pomeni în România, tovarăşa Găinuşă, prim-secretar de Bacău, avea, se zice, un băiat care-şi satisfăcea stagiul militar tot în Bacău. Aş face o digresiune din care n-aş mai şti cum să ies, dacă aş vorbi despre realizările Bacăului din acele vremuri, aşa că mă voi limita în mod strict la flăcău. Într-o seară a plecat din unitate fără patalama la mână şi l-a dibuit o patrulă a Miliției.

-Biletul de voie!

-N-am.

-Cum n-ai? Cum de ai plecat aşa din unitate? Mergi cu noi!

-Sunt fiul tovarăşei Găinuşă.

-Şi pentru fiul tovarăşei prim-secretare sunt alte legi? La garnizoană!

Gurile rele - aşa am auzit, aşa vă spun -zic cum că băiatul s-ar fi pus de-a curmezişul, ceea ce l-a determinat pe şeful patrulei să-l ia la poceală, operație după care l-a lăsat să se ducă să se oblojească. Cu chiu cu vai, recrutul a ajuns acasă, unde i-a raportat mamei sale, în mod succint şi cu lux de amănunte, cele întâmplate, după care, aceasta s-a comportat ca o adevărată mamă… spartană. Nu i-a pus pe masă blidul cu renumita şi greu înghițibila ciorbă neagră, că pe atunci nici cel mai calic n-avea aşa ceva, şi nu i-a zis „trebuia să-i tragi şi tu”, ci s-a interesat a doua zi cine i-a altoit odorul. A cerut ca respectivul să se prezinte la ea la birou unde, după ce i-a strâns mâna tovărăşeşte, i-a zis: „Băiatul meu a încălcat regulamentele militare şi, prins asupra faptului, nu s-a supus unui ordin. Te felicit şi voi propune superiorilor d-tale să te avanseze, pentru că nu oricine ar fi cutezat să-l pună la punct pe băiatul unui prim-secretar de partid. Felicitări! Nu sunt mulți ca d-ta”.

Nici ca d-ta - o fi gândit milițianul. Ar fi avut dreptate. Să zicem că pe vremea aceea un asemenea curaj implica un mare risc, dar în zilele noastre? Amintiți-vă că nu demult, la PRO TV (cine n-are cablu să-şi tragă!) se vorbea despre cei doi copii ai prefectului de Dolj, Răducănoiu, care terorizau un oraş întreg. Pentru că a încercat să-i tempereze, şeful poliției a fost băgat afară din funcție. Cunoscând datele problemei, spune-mi, matale, iubite cititorule, când era mai multă democrație? Atunci sau acum?

Cazul „Găinuşă” - îmi veți spune - e unic. Just. Abia acum este adevărată democrație, iar existența ei e dovedită prin faptul că adesea e încălcată. Ori este ştiut că nu poți călca pe un lucru care nu

există. Despre aceste încălcări vorbea un filozof american când zicea că „adevăratul leac pentru bolile democrației este şi mai multă democrație”. Asta şi aşteptăm: „exteriorizarea posibilităților extraordinare din oamenii obişnuiți”, adicătelea curajul de a merge undeva şi a zice: „cum, dom’le, pentru campania electorală au fost bani cu carul, iar pentru cultură, educație, sănătate şi dezvoltare dați cu țârâita? Asta-i democrație?”Asta-i democrație. Să fie clar!

TALANTUL ÎNGROPAT

Ca să stăm strâmb şi să judecăm drept, tot creştinul a auzit de pilda talanților şi ştie că sluga ce a primit un singur talant:l-a îngropat, nu că s-ar fi temut de devalorizare, că doar pământul nu i-ar fi dat dobândă, ci de frica furilor -că hoți erau şi pe vremea aceea-pe când celelalte slugi au fructificat talanții primiți, cum au făcut după revoluție cei ce au avut seu obținut pe căi, mai mult sau mai puțin cinstite.

În ruseşte „talant” înseamnă talent. N-am de gând să vă țin un logos, ca să adormiți cu ziarul în mână, cum am văzut că se mână porcii la jir, în unele şedințe prezentate la televizor, ci am să vă prezint, în doi timpi şi trei mişcări, câțiva oameni ai zilelor noastre, care-şi îngroapă talantul şi nu voi bate şaua, ca să priceapă calul, ci voi vorbi deschis, că ce mi-e-n guşă, şi-n căpuşă. Aşa bunăoară, M.O., un pictor cunoscut, foarte fecund în artă (cândva) - în rest treaba lui! - un iconar inegalabil, în domeniul artei, s-a lăsat la fund, sau mai bine zis, a fost scufundat de greutatea prosperelor afaceri, la fel ca şi doamna D.C., ale

cărei portrete executate de domnia sa o plasau pe primul loc pe plan local. Le-am zis-o! Dar cât rău le vreau eu prin asta, să-mi dea Dumnezeu mie. Şi în tot acest timp au apărut noi „talente”, care pentru că au luat un 10 la desen, aproape că pretind să li se spună „maestre”. Foarte frumos din partea lor că nu încearcă să-şi îngroape talantul, dar şi lungimea nasului ar trebui recunoscută. Norocul nostru e că nu expun.

Cu îngăduința d-voastră, voi trece pe alt plan. Credeți că n-ar fi fost în țară oameni care să fi meritat, cu vârf şi îndesat, să-şi depună candidatura la funcția de preşedinte, dar care au preferat să stea cuminți, în banca lor, îngropându-şi astfel talantul? Cine garantează că toți cei 16 ar fi avut talent -ca să nu zic că ar fi fost capabili-de a ne conduce pe drumul cel bun?

Pe vremea comunismului, în „limbajul de lemn” se spunea: „Să alegem pe cei mai buni dintre cei mai buni!”.

În România post revoluționară ar trebui să spunem: „Să alegem pe cel mai bun, dintre cei care şi-au depus candidatura”, lucru pe care l-am şi făcut. Că ne-am înşelat sau nu, rămâne de văzut; ori puținul nostru îl va îngropa ca pe talantul din pildă şi odată cu el şi pe noi, ori îl va înmulți cum a făcut cel care a primit mai mulți talanți. Om trăi ş-om vedea!…dac-om avea zile.

MATERIAL DIDACTIC

Iubite cititorule, vreau să-ți ciripesc ceva despre un film american, în care interpreta principală era o artistă, pe cât de

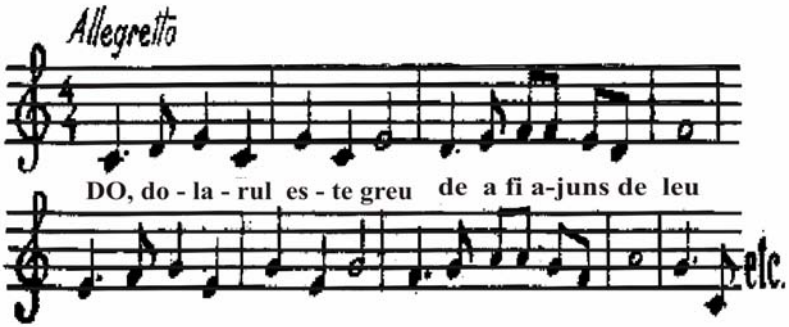

simpatică, pe atât de talentată, de-i zicea Julie Andrews, care pe postul ei de nemțoaică la copii, a reuşit grație muncii, să schimbe viața celor mici ai bietului văduv.Ați văzut filmul?Şi eu m-am gândit s-o fac pe textierul şi să ajut educatoarele de la noi din târg să-i învețe pe copii cele şapte note muzicale şi sper, nu să schimb viața celor mici, ci să-i fac pe cei mari să reflecteze mai mult asupra acesteia.Aşadar, dați-mi un „la”,şi:

DO - dolarul este greu
De a fi ajuns de leu
(Că de-o vreme la români
S-a scăpat frâul din mâini.)

RE - regret că nu am bani
Ca acum vreo zece ani
(Când nu prea-nghițeam în sec
Ba, puneam bani şi la CEC)

MI - minciuna drept să zic
E un lucru de nimic
(Dar ca să fii cineva,
Rar poți renunța la ea)

FA - fasolea e pe foc
Dar costiță nu-i deloc
(Cazul nu e unanim
Numai cei săraci postim).

SOL - soluție ar fi
Dacă leafa s-ar mări
(Iar pentru banul primit
Omul chiar să fi muncit).

LA - la mulți banii n-ajung
Şi adesea pâinea-şi ung
(Când servesc un mezelic,
Doar cu pastă de nimic).

SI - sistemul ar fi bun
De-aş şti eu s-adun

Cât de cât, să nu-mprumut
Şi să fiu dator vândut.

Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si
Poate-o fi bine merci
Si, La, Sol, Fa, Mi, Re, Do
Românie, încotro?

"… încotro, ce putem
chiar şi vehicolele de
transport în comun, cântă?"
(Charles Olson)

Să cântăm!
După unii cercetători ţine de foame.

DESPRE ECHITATE

Ce-i echitatea? În primul rând să nu se confunde cu echitaţia care este un termen sportiv -e vorba de călărie- dar are trimiteri şi în alte sfere, lucru dovedit de expresiile: „A pune şaua pe cineva", „A încăleca", „A fi călare pe situaţie", „A fi cal de bătaie", ş.a.m.d., pe când „echitatea"- termen folosit mai ales după ce s-au înmulţit nedreptăţile-înseamnă „dreptate", „nepărtinire", iar lipsa ei e greu sesizabilă, dacă nu suntem afectaţi direct şi personal.

Această lipsă a echităţii e ilustrată convingător de cunoscuta zicală „pentru unii mumă, pentru alţii ciumă", sau poate chiar şi mai rău: „cine-mparte, parte-şi face" şi nu mă voi referi la felul cum au procedat Iaşul, Bacăul şi Piatra cu fondurile alocate de stat, pe când erau reşedinţe de regiune şi, respectiv (şi actual) de judeţ. Să nu vorbesc cu păcat, ne-au dat şi nouă…ce le-a trecut printre degete.

Dar nu despre asta vreau să vă vorbesc, ci de ajutorul american trimis pe vremea foametei din '46, când bunurile primite au fost împărţite în mod cinstit. Între cei ce făceau împărţeala, iar lucrurile mai puţin comestibile, cum ar fi creioanele colorate, le-au dat copiilor flămânzi, printre care se număra şi subsemnatul, aşa cum de altfel s-a procedat - cu mici excepţii - şi cu bunurile primite în

cadrul ajutorului umanitar, după Revoluție, când termenul „umanitar” trimis odată cu bunurile s-a rătăcit pe drum. Cine-mparte, parte-şi face.

Aşa s-a întâmplat şi cu SOVROM-urile (societăți sovieto - române) când prie-.tenii noştri de-atunci (acum avem alții!) făceau împărțeala conform desenului de la subsolul articolului. Pe vremea când începuse să se vorbească mult de echitate, un copil de la țară primea un sfert din cantitatea de zahăr pe care o primea un copil de la oraş, când acest produs era raționalizat. Diferența de greutate o pun pe seama unui raționament lipsit de rațiune, primit parcă şi el cu rația.

Dar de ce să ne întoarcem atât de mult înapoi, când directorul Şcolii de la Strapoşorbeşti „a înzestrat” cabinetul metodic al grădiniței din subordine cu două scaune schiloade de pe vremea lui Pazvante, iar din fondurile primite de sus şi-a cumpărat mobilier nou, ba chiar şi supranormativ pentru cabinetul domniei sale.

S-ar putea ca noul guvern să-i pună la punct pe cei care s-au făcut cu casă pe de-a moaca. Ştiut fiind faptul că nu există pădure fără uscături, vor avea de suferit numai cei din opoziție? Nu cred. Noul preşedinte - Dumnezeu să-i dea zile şi gânduri bune! - ne-a dat de înțeles înainte de-al vota, că va înlătura toate nedreptățile, în timp ce d-l Brucan ne-a asigurat că nedreptatea nu va dispare niciodată. Pe cine să mai crezi? Apropo, ce-ați mai auzit de Sala Polivalentă de la Bucureşti? O ia sau nu un boss?

DESPRE CONVINGERILE LUI VALNET

„Gură de om, gură de câine, cere pâine”.

Pe când pâinea albă era un semn de boierie, oamenii au scornit că „pământul negru face pâinea albă”. De unde până unde?

Singuri oamenii sunt cei care fac pâinea cum îi duce mintea şi capul, iar pământul ne dă numai grâul care a rămas timp de secole baza alimentației întrucât conține calciu, magneziu, sodiu, potasiu, clor, sulf, zinc, mangan, cobalt, etc., precum şi vitaminele A, B, K, D, etc., deci toate elementele necesare bunei funcționări a organismului nostru, aşa cum susține, de altfel, şi medicul francez Jean Valnet. Dar, o precizare: „grâul era folosit integral sau uşor cernut”. Aia-i! Dumnealui - medicul - se întreabă: „Pâinea albă e un produs mort?” şi-şi răspunde singur: „parțial adevărat…parțial fals”, întrucât conține şi ea ceva: de trei ori mai puține vitamine şi mai puține oligoelemente decât pâinea neagră, iar magneziul este redus şi el de cinci sau şase ori, pe când tărâțele pe care le conține pâinea neagră previn constipația şi formarea pietrelor vezicale. După americanul Denis Burkitt „eliminarea fibrelor celulozice (tărâța, n.n.) din alimentația noastră sporeşte procesul colesterolului din ser şi favorizează mai ales afecțiunile coronariene”. Aşa că şi acesta era adept al cerealelor nedecorticate. Apropo: ați auzit de „beri-beri”? Nu-i altă poznă decât o boală favorizată de lipsa vitaminei B1 din orezul decorticat folosit timp îndelungat în alimentație de către unii asiatici.

Şi dacă nici cu asta nu v-am convins, aflați că în revista „Orizonturi” scria pe vremuri că nişte cercetători englezi au închis, separat, două grupuri de şobolani. Unui grup i s-a dat pâine albă şi apă, nimic mai mult, iar celuilalt pâine neagră şi apă. Ei bine, numai după o lună, celor tratați cu pâine albă le cădea părul şi abia se țineau pe picioare, în timp ce ceilalți erau vioi şi cu blănița lucioasă. De aceea m-am bucurat când într-o zi am găsit la centrul de peste drum de abator pâine neagră, bună, gustoasă, dulce şi ieftină. În gândul meu: „convingerile lui Valnet au ajuns la urechile cui trebuia” şi am cumpărat patru bucăți de teamă că n-o să mai găsesc. Şi aşa s-a şi întâmplat. Am mai căutat şi în alte zile şi n-am mai găsit.

Vânzătoarea susține că marfa respectivă n-are căutare. Păcat! Sunt oameni care cunosc virtuțile pâinii negre şi nu se pot bucura de ea. Ar trebui ca aceştia să aibă un abonament la pâinea neagră cum au navetiştii la tren sau la cursă. Păcat! Oamenii nu ştiu ce-i bun, că dacă ar şti ar striga în cor cu mine: „Dați-ne pâine neagră! Gândiți-vă la sănătatea, dar şi la veniturile noastre, că decât pâine albă cu sos de limbă, mai bine pâine neagră şi zile mai bune!" Iar dacă s-o face pâine neagră, consumați cu încredere şi veți constata pe pielea din dotare că Valnet a avut dreptate.

PUTEREA EXEMPLULUI

„Omul este ca oaia: lesne se ia unul după altul".

Aşa grăieşte proverbul, şi parțial are dreptate, iar parțial - la mintea cocoşului - n-are, ş-am să vă spun unele treburi în care nu-s amestecat direct. Vorba ceea: „Nici usturoi n-am mâncat, nici gura nu-mi miroase!"

Dar Mişulică, din grupa mare de la o grădiniță de copii, mâncase usturoi când a plecat de acasă, că părinții lui ştiau proverbul cu mâncarea de dimineață şi însurătoarea de tânăr şi-a fost de-ajuns ca unui singur copil să-i miroase a usturoi şi să dea tonul, ca apoi să înceapă toți, în cor: „Mişulică din Gâdinți, azi nu s-a spălat pe dinți". („N-au găsit altă rimă") Şi nu se mai opreau. Când au plecat toți acasă, unul din ei a rupt o crenguță din gardul viu. Ceilalți au dovedit că şi ei pot fi în stare de asta.

Să trecem mai departe! La liceu, cutare fumează țigări sustrase din pachetul babacului, dându-şi aere de om mare. Ceilalți trebuie să arate şi ei „că nu sunt copii" şi, în acest fel, viciul pune stăpânire pentru totdeauna pe voința lor.

Să mergem şi mai

departe, ca să vedeți şi d-voastră până unde s-a mers! A venit Revoluția. Un sătean s-a urcat pe grajdul colectivei şi a început să scoată țigla, ca s-o pună pe cotețul porcului. Exemplul lui a fost urmat şi de alții. Nimeni nu l-a întrebat cu ce drept face asta(nici atunci şi nici după ce s-au liniştit spiritele), ci fiecare căuta să-şi pună în căruciorul lui cât mai multe țigle, aşa cum s-a întâmplat şi cu țevile de la irigații, şi cu tineretul bovin,…etc.

Cunoscând acest lucru, că omului îi place să facă ce fac şi alții, moş Cutare a luat târnăcopul şi lopata şi a început să îndepărteze de pe trotuarul din Bulevardul Republicii mormanul de pământ aruncat acolo de vreo doi-trei ani. Oamenii care au drum în zonă, care l-au văzut muncind şi pe care mormanul de pământ îi afectează direct şi personal, s-au făcut că plouă. N-a zis unul: „Moşule, eşti apă tot; mai lasă-mă şi pe mine!”

-Rău faci, moşule! - i-am zis eu. În primăvară când ai făcut curățenie în fața blocului a venit cineva să te ajute? La ce ți-a folosit experiența acumulată până acum? Lasă-i pe cei tineri!

-Eu credeam, a zis moşul - că oamenii îmi vor urma exemplul, dar constat că Iorga avea dreptate când spunea că „Răul are aripi, iar binele merge şchiopătând”. Crezi că tinerii îl vor lua de aici?

-Poate-l vor lua cei care l-au pus.

Şi moşul a început să râdă cu poftă, de parcă i-aş fi spus un banc cu Bulă.

P.S.: Nu vă impacientați! După câteva târnăcoape, moşul a obosit şi pământul a rămas tot acolo. Îl puteți vedea şi voi şi poate chiar şi „urmaşii urmaşilor voştri”.

SE POATE ŞI MAI REPEDE

Iubite cititorule, e vorba de scris. Ziarul nostru va găzdui în paginile sale un curs de stenografie, semnat de subsemnatul. În numărul viitor vă voi informa ce mâncare de peşte mai e şi asta sau, ca să renunț la argou, cu ce se mănâncă, şi după ce vă voi servi cu linguriță alfabetul, gradat, nu cum s-a făcut scumpirea, vă voi da de citit şi de scris texte inspirate din viața de fiecare zi, la fel de dificile şi ele. Bunăoară aş începe cam aşa:

TEMĂ
SĂ SE SCRIE STENOGRAFIC:

„Anul acesta, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, televiziunea a fost la înălțime, chit că încă nu se făcuse schimbarea în rândul salariaților. Spun asta pentru că nu ni s-a băgat pe gât muzică străinească din textele căreia nu pricepeam boabă, ba mai mult, ni l-a prezentat şi pe rege, care a spus că trebuie să i se dea înapoi „tot ce i s-a furat”.

Eu, unul bag mâna în foc că nu i-am luat nimic. N-am treabă cu el, n-are treabă cu mine. Bine că în vremurile acelea tulburi de după război a reuşit să plece ca să trăiască printre străini într-o sărăcie în care mi-ar fi plăcut şi mie să mă zbat, că altfel cine ştie dacă n-ar fi avut soarta altor oameni de seamă.

Istoria Peleşului n-o cunosc decât aşa cum mi-a fost prezentată în cadrul educației primite. Şi pentru treaba asta (pentru educație, nu pentru castel - ba poate şi pentru el) eu şi întreaga țară am plătit cu 45 de ani de comunism, de întunecare a spiritului, de încătuşare a exprimării, de prigoană împotriva bisericii ortodoxe, am plătit cu munca ba şi cu viețile a sute, a mii de bănățeni şi saşi din Ardeal, care au fost trimişi cu domiciliul forțat sub cerul liber al Bărăganului, şi a prizonierilor de război uitați şi de cei mici şi de cei mari, chiar şi după încheierea păcii, în lagărele din Siberia. Am plătit cu viețile preoților împuşcați în Dealul Mărului şi a celor zdrobiți de foame, boli şi bâte la Canal, cu umilinţa cu care au fost tratați în închisori căpeteniile liberalilor şi ale țărăniştilor, cu lacrimile omului de la țară, căruia i s-a luat şi a fost dusă la întovărăşire singura lui rezervă -vaca. Am plătit cu lacrimile văduvelor şi ale orfanilor rămaşi fără sprijin pentru că stâlpul casei a căzut pe frontul de Răsărit pentru țară şi popor, pentru țară şi rege.

Chestia cu castelele, pe de o parte nu-mi ține nici de cald nici de rece, iar pe de altă parte mi-ar surâde; dacă statul i le va restitui regelui, înseamnă că-mi va restitui şi mie bucata de pământ luată cu hapca şi materialele necesare pentru a-mi face casa ce mi-a fost demolată şi pentru care am primit te miri ce şi mai nimica.

Acuma l-au arestat pe Miron Cozma şi am văzut oameni sărind în sus de bucurie: „Acesta - ziceau ei, gândind la d-l Emil

Constantinescu - e omul dreptății. Îi va pune la punct pe cei ce au greşit şi, după ce-i va potcovi pe cei din afară, le va veni rândul şi celorlalți”. Cine ştie la ce se făcea aluzie!…

Cu regele nu vă faceți probleme! Poate ați auzit de Contesa de Segur, de prințul Ghica, romaşcanul, de baronul Cutare şi Cutare, etc. Titlurile acestea se păstrează ca şi gradele militare după trecerea în civilie”.

Dacă aşa stau lucrurile, dați-mi voie să mă prezint:

Caporal în retragere,

C.BÂRJOVEANU

UN STORY DESPRE LANGUAGE

„Oare izvorul aruncă, din aceeaşi
vână, şi apa dulce şi pe cea amară?”
(Iacob, 3-10, 11)

Am ținut să vă prezint citatul biblic de mai sus, ca să vedeți cât adevăr conține. Bunăoară, în urmă cu vreo 30 de ani, am aranjat marfa şi decorurile în vitrina unui magazin, că asta îmi era meseria, după care am primit laudele de la director: „Ai făcut o treabă, jos pălăria!” şi apoi de la şeful comercialului: „Ceva mai de prost gust nici că s-ar fi putut!”. Cunoscând dictonul latin cu privire la culori şi gusturi, nu m-am scârbit prea tare.

Din aceeaşi gură a conducerii a ieşit şi lauda şi critica, după cum aveam să constat şi mai târziu când, cei care-l lăudaseră în fel şi chip pe Ceauşescu, fapt pentru care mâncaseră ceva mai bine, după ce acesta a închis ochii i-au găsit numai cusururi. La fel a fost şi cu d-l Iliescu. Cei ce-l apreciau că-i merge mintea, mai ales în probleme internaționale, au început să spună după aceea că-i aşa şi pe dincolo. Aşadar, nu m-aş mira dacă cei care de d-l Constantinescu au spus că e omul de care avem nevoie, să zică peste puțin timp că n-au cu ce-şi hrăni copiii, aşa că Sfântul Apostol avea dreptate. Aici am vrut să ajung.

Nu ştiu dacă pe parcurs adevărul n-a fost deformat, adică dacă nu s-a făcut din țânțar armăsar, dar a ajuns la urechile mele vestea că cineva de la un post de radio a apreciat „Cronica pisălogului”, în vreme ce altcineva de la aceeaşi instituție s-a

exprimat că folosesc un limbaj care nu face cinste „Gazetei de Roman” şi a dat exemplu fraza în care spuneam că „mi-am culcat pe pernă capul „full” de gânduri”. Nu numai că n-am pus asta la inimă, dar am şi salutat faptul c-am fost luat în seamă. Iată - zic eu - oameni de care avem nevoie! Sunt absolut în asentimentul domniei sale că neologismele inutile nu-şi au locul în limba noastră şi i-aş aminti că, nu demult, la televizor, a fost un film cu tânărul acela din închisoare care comunica cu iubita cu ajutorul luminii reflectată de oglinzi. Ei bine, la generic era scris: „Film realizat după un story de…” şi urma autorul. Întreba-m-aş: dacă nu i-a plăcut „full”, „story” i-a plăcut? De ce oare se încearcă să ni se americanizeze limba, mai mult decât au vrut sovieticii să ne-o rusufice? De ce „story” când avem corespondent? Tot la televizor, când se vorbea odată despre controlul sanitar al alimentelor, un doctor ținea să „conseieze” publicul să nu cumpere de oriunde produse alimentare, iar altă dată s-a vorbit despre „timul” dinamovist care a reportat nu ştiu ce victorie.

Perfect, prietene! Profilează-te pe critică. Şi nu numai literară. Vei găsi material cu duiumul în mai toate sferele de activitate: şi în justiție, şi în sănătate, şi în învățământ, şi în politică, şi în relațiile dintre oameni… Dar unde nu vei găsi? Iar în privința neologismelor, hai să dăm mână cu mână, că dacă nu vom acționa serios, umăr la umăr, neologismele iutile vor avea soarta salcâmului adus din America, ce s-a acomodat atât de bine la noi, de parcă ar fi la el acasă, chit că le vom ajusta cum vom crede de cuviință, că şi franțujii îi zic lui Popescu, „Popesco”, că aşa s-a întâmplat şi cu „Balabusta” de care vorbea Alexandru Graur. Cuvântul a pornit de la „Baal” care înseamnă „stăpân” în limba ebraică şi care împreună cu „bajis” (casă) l-a dat pe „balbajis” (stăpânul casei), care la rândul lui, preluat în olandeză, l-a dat pe „baalhabos” din care s-a format în limba idiş şi un feminin: „balabuste”, care a ajuns şi la noi cu sensul de femeie solidă, care să arate a stăpână, a şefă, că-poate ați remarcat şi d-voastră - după o vreme mai toți şefii îşi măresc volumul.

N-avem ce face cu acele neologisme de neînlocuit, sau cu acele care ne fac - să economisim timp la vorbit sau în scris, să scurtăm traseul. Aşa că, dragul meu critic necunoscut, şi dumneata, iubite cititorule, dacă ne vom ține bățoşi în fața neologismelor inutile (şi nu numai), o să fie OK.

SĂRACII BOGAȚI!

Bengalezii susțin că „sărăcia te învață să pierzi toate calitățile bune” (pleonasmul nu ne aparține, n.n.) sau, altfel spus, „sărăcia şi nevoia te fac hoț”. Iar cu faptul că „la omul sărac nici boii nu trag” sunt de acord şi arabii care spun că atunci „când îşi întinde săracul cămaşa la uscat, se adună norii”. Un filozof de-al lor se întreba: „oare săracul înfometat dă bucățica sa de pâine înfometatului sărac? „Aici părerile sunt împărțite, unii susțin că nu o dă, ci o împarte cu acesta, că şi d-l Ion Caramitru, vorbind despre revigorarea teatrului românesc, de greutățile pe care le întâmpină şi de nevoia de bani pe care o are, spunea că un bătrân, din puținul său a dat pentru teatru o modestă şi mai mult simbolică sumă de bani, în vreme ce mulți alții, putrezi de bogați, n-au dat o lețcaie, iar eu unul l-am crezut întrucât ştiu că şi la o asociație creştină de ajutorare a săracilor, nu cotizează oameni prea avuți, ci tot „cei uitați, de la baza piramidei economice”, cum îi numea Roosvelt pe cei nevoiaşi. Îl cred pentru că şi un filozof, tot american şi acesta, de-i zicea John Steinbeck, scria printre altele: „Am învățat un singur lucru bun.Îl învăț tot timpul, în fiecare zi. Dacă ai necazuri, sau ți-e rău, sau ai nevoie de ceva, du-te la săraci. Ei sunt singurii care te ajută - singurii, aşa cum de altfel demonstrează şi poetul în poezia „Hoțul milostiv”, pe care dați-mi voie să v-o zic:

„Nu veți găsi la mine aşa naivitate
Să cred că va fi bine când scumpe vor fi toate
Decât în cazu-n care, scumpindu-se benzina,
Ni s-o mări şi nouă, de zece ori, chenzina.

Gândind aşa, în noapte, opritu-m-a pe stradă
Un tip urât ca noaptea, dar i-am făcut dovadă
Că-s lefter, că la mine nimic n-o să găsească,
Aşa că nu e cazul să se mai ostenească.

Şi a plecat, săracul, cu mutra lui ostilă
Iar eu, sentimentalul, fiindu-mi tare milă,
De-un buzunar al vestei adusu-mi-am aminte

Şi l-am strigat din urmă:hei! am o rugăminte:

Sunt bani de-un sfert de pâine în buzunar la vestă
Şi constatând, calicul, că nu-i joc nici o festă
Că nu-i înşir palavre, şi că n-am chef de şagă
Mi-a dat el diferenţa, să-mi cumpăr una-ntreagă”.

Quod erat demonstrandum! Şi încă ceva: dacă sărăcia te face hoţ, cum spuneau bengalezii, să nu uităm nici vorbele lui Seneca: „Nu cine are prea puţin, ci acela care doreşte mai mult este sărac”.

Dacă aşa stau lucrurile, ar trebui să le plângem de milă tuturor celor care nu se mai satură (!) sau care încercând să se sature îi fac pe alţii să flămânzească. Săracii!

Şi mulţi sunt, Doamne!

„MASACRUL” DE LA ABATOR

Când aţi auzit de abator aţi şi realizat ideea de durere, de sânge…Fiţi pe pace! Nimic din toate acestea. Într-adevăr un om a fost mutilat la gardul abatorului, i s-au scos ochii, i s-a rupt nasul, ba chiar a fost şi scalpat într-un aşa hal, că nici nu-ţi mai dădeai seama despre ce candidat la postul de primar era vorba pe afişele respective şi mi-am amintit că oamenii primitivi desenau pe pereţii peşterilor animale, în speranţa că în felul acesta le vor domina, le vor învinge, mai ales că le mai şi desenau o săgeată în greabăn sau în dreptul inimii, iar în Evul Mediu era credinţa că, dacă într-o păpuşă băgai o andrea, ţi-ai omorât un duşman. Se crede că acest primitivism nu a dispărut; am văzut afişe cu poza candidaţilor la postul de primar mânjite cu un ”X” negru de

tăciune, în speranța că vor fi scoşi din competiție. De aceea mă pronunț de sus şi tare că sunt cu totul împotriva acestor acte de vandalism din următorul motiv: ruperea afişelor - bunăoară - conduce la situații - am putea spune - stupide. De pildă a fost rupt un afiş din care a mai rămas un singur cuvânt: „VOTAȚI!”, iar sub el apărea chipul şi numele celebrului comic băcăuan Doru Octavian Dumitru, ori este ştiut că acesta nu şi-a depus candidatura pentru municipiul nostru. Pe motiv de obraz subțire nu pot să vă spun ce catastrofă a ieşit pe un afişier cu o orchestră de muzică populară.

Aşa că dacă culoarea ori caracterul de literă nu au fost diferite de la un afiş lipit peste altul şi rupt parțial, ulterior, cred că ați avut grijă cum citiți, că s-ar fi putut ca poza lui Arşinel să fi apărut deasupra unui text prin care se promitea că el, cu ajutorul nostru, va reînființa fostul județ Roman. Nu cred că i-ați fi dat crezare. Arşinel e străin de subiect. Mai mult chiar, prea multă atenție acestui lucru nu-i acordă nici unii romaşcani cu greutate. Poate noul primar? Rămâne de văzut. Oricum, bine că au trecut alegerile; timp de patru ani la gardul abatorului nu va mai fi nimeni mutilat.

CU BISTURIUL ÎN CARNE VIE
-poem în proză-

În decursul veacurilor, din toate părțile, vânturi năprasnice, nu cu alai de frunze moarte, ori cu cristale de gheață, ci cu luciri de săbii, de iatagane şi, mai recent de baionete, ne-au bântuit, doborând uneori copaci mari, la umbra cărora domnise traiul tihnit dar neizbutind să urnească ierburile, care s-au plecat dar nu s-au frânt. Şi aceste vânturi au târâit după ele valuri de lăcuste flămânde, de toate culorile, care au vlăguit pământul şi au învățat unde să-şi fixeze ventuzele tentaculelor pe caracatițele autohtone, pe acele butii fără fund, cu tricolorul pe braț şi în buzunare cu broşuri din care reieşea că numai ce-i străin e bun, pe acei mântuitori de vorbe dulci ca mierea, ce purtau crucea-n sân şi pe dracu-n spate, negri la suflet ca noaptea ce ne-a fost impusă.

Şi aceste lăcuste şi caracatițe au lăsat pe pământul țării şi în sufletele oamenilor răni adânci, rele adânci, uneori cronice, alteori

mortale şi adesea incurabile. Jaf, nedreptate, închisoare, minciună. Apropo de faptul că „Minciuna stă cu Regele la masă” nu mai vorbeşte nimeni, nu pentru că nu se ştie cu cine ia masa Majestatea Sa, ci pentru că, de când suntem republică, Minciuna şi-a găsit alți comeseni, mult mai numeroşi. Şi toți aceştia, aplaudați la început şi găsiți plini de cusururi după, şi-au făcut supraplinul din rodul muncii mele, din rodul muncii tale, ba chiar au năpădit şi boaite nechemate, cum vin hienele la gazela vânată de leoaică. Şi rănile s-au adâncit mereu şi se adâncesc încă. Mai rău: supurează! Oamenii care împărtăşesc durerea celor mulți, încearcă să lecuiască țara asta anemiată, cum îi duce mintea şi capul, dar în fața unor rele necunoscute până acum, metodele empirice se arată neputincioase.
Se încearcă o intervenție chirurgicală, cu un bisturiu care mai mult rupe decât taie, intervenție foarte dureroasă, care se face fără o anestezie prealabilă şi fără o terapie care să scoată în primul rând infecția, să estompeze crampele pricinuite de foame, durerile de cap pricinuite de lipsuri, febra musculară pricinuită de drumurile lungi, bătute, în căutarea unui loc de muncă şi care, în final, să evite căderea părului, pricinuită de faptul că, atunci când are griji, omul se scarpină în cap.

După unii, cu această intervenție, se adâncesc rănile deja adânci, în speranța că se va scoate nu un profit imediat cu care să se bage unora seu în carne grasă, ci țâțâna coaptă a unui buboi vechi. Se va reuşi oare? Tot ce ştim este că starea post operatorie a zeci de mii de români va fi jalnică: regim alimentar sever, pe o perioadă nelimitată. Şi ca să-mi închei poemul: copacii poate vor supraviețui. Dar ierburile?

CUM CĂLĂTORIM

Trenurile s-au dublat. Nu că s-au lungit garniturile, ci s-a mărit costul biletului de călătorie încă o dată pe cât a fost, chipurile nu ca să se mărească leafa ceferiştilor, ci ca să se îmbunătățească condițiile de transport. Țineți-vă bine! trai nineacă!

Întrebarea e: călătorim, dar cu ce? Cu bagajele, bineînțeles, dar de unde atât bănet pentru bilet? Tot eu vă spun: schimbăm macazul. Bunăoară, dacă am vrea să mergem la Galați, reedităm

expediția profesorului Nelu Conache din ’75 şi o luăm pe Siret la vale. Şi dacă vrem să mergem în amonte? Ştiu eu? La edec nu vom fi traşi, dar poate se reînființează poştalionul cu cai de olac. De fapt, nici acesta n-ar fi prea ieftin pentru că statul are datorii imense la cei care-au reparat şoselele şi s-ar putea ca aceştia să pună o taxă pentru toți cei care merg pe drum, ca să-şi scoată banii pe materiale şi manoperă. S-ar putea ca nici pietonii să nu fie scutiți. Mersul pe jos e recomandabil şi sănătos, dar numai dacă o luăm pe ciocălăişte, ori pe cărări bătute.

Deja am auzit, acuma, după scumpirea asta, că un bătrânel îşi aştepta obştescul sfârşit şi într-o cameră alăturată, discutau neamurile: „Ce facem? Dacă-l ducem cu camioneta ne costă prea mult, primăria nu mai are pataşca cu cai mascați, iar o pereche de boi nu mai găseşti la nimeni. Că doar nu l-om duce pe năsălie!” Bătrânul a auzit discuția şi, făcând un efort, le-a spus: „Nu vă impacientați, dragii mei, dați-mi nădragii şi o iau pe jos!”

Unii spun că acolo de unde nu se mai întoarce, omul ajunge numai cu dricul. Nu-i chiar aşa; cunosc mai multe persoane care nu s-au mai întors nici la copii, nici la părinți, nici la nevastă, şi n-au plecat cu dricul, ci cu vaporul, cu avionul sau cu trenul. Ştiu că vreți să aveți ultimul cuvânt şi-mi veți spune: „Cu trenul? Când asta? Mai ducă-se şi azi!”

Că bine ziceți!

VINE, VINE PRIMĂVARA!

Tot ce e posibil ca persoana mai jos citată să-l fi citit pe Rabindranath Tagore, care spunea că: „Minciuna aceea frumoasă din lumea basmelor este goală ca un copil, dreaptă ca adevărul şi transparentă ca apa dintr-un izvor…” numai că cele ce urmează nu s-au întâmplat în lumea basmelor, ci e adevărul gol-goluț.

Cine e persoana? Nenea Lazăr Mauriciu, fost redactor la „Descătuşarea”- ziar local de stânga (că dreapta era la puşcărie), ce-şi avea redacția pe Ştefan cel Mare, în casa profesorului Savin. Domnia sa mi-a spus zilele acestea în ce tărăşenie era să bage nişte oameni nevinovați, din cauza unui articol tras de păr. Pe vremea

războiului, când cineva mințea și știai că minte, îi ziceai: „Minți ca un birjar!”, iar când s-au întâmplat cele ce urmează, expresia a fost înlocuită cu „minți ca o gazetă americană!”. După ce veți afla ce mi-a destăinuit nenea Lazăr, veți spune că dacă oamenii nu s-ar fi temut de „Canal” sau „Gherlă”, ar fi spus mincinosului, fără să greșească: „Minți ca un ziar al zilelor noastre!”

Dar să lămurim despre ce-i vorba: nenea Lazăr a fost trimis de către tovarășul Ganea - șeful ziarului - undeva la țară, să facă un material despre nunta fiului unui brigadier și a fiicei unui propagandist. Și s-a dus omul acolo, a vorbit cu mirii, i-a întrebat unde se va juca, ce se va servi la masă, de unde e orchestra, etc. După care s-a întors acasă și a așternut pe hârtie tot ce imaginația lui a putut să zămislească, adică un articol în care spunea că la nuntă a luat și el parte activă, că a jucat, a băut și a mâncat cât șapte, întrucât socrii tăiaseră trei porci și doi viței, etc., etc. Articolul a apărut cu un titlu mare „N-a fost nuntă mai frumoasă” și a doua zi după apariția ziarului, vine la redacție…cine credeți? Un ofițer de la miliție, ca să ceară lămuriri clare asupra celor care tăiaseră vițeii. Cu chiu cu vai, tovarășul Ganea l-a lămurit că în ziaristică mai intervine uneori și ficțiunea, etc., etc.

Deci - iubite cititorule - minciuni au fost minciuni sunt încă, dar se cere o precizare: dacă veți citi vreodată, în paginile noastre, că pe strada nu știu care un copil a căzut dintr-un palmier, dar n-a pățit nimic pentru că sub pom era o claie de paie, să nu ne credeți, chiar dacă am putea să demonstrăm cu documente, dar dacă veți citi că un redactor de la noi a mers la fața locului, în strada cutare și a găsit un bătrân neputincios, care nu mânca decât o dată pe zi, că pe un copil subnutrit l-a luat vântul, că în fața vitrinei unui magazin alimentar cineva a murit de inimă rea sau a fost găsit lângă un gard mort de

inaniție, că un individ a smuls din brațele unei fetițe o franzelă cu care a fugit la ai săi, să le astâmpere foamea, etc.,etc., atunci puteți să ne credeți, chiar dacă nu vom veni cu probe concludente.

Să fim optimişti: ies urzicile!

DUPĂ MODELUL C.N.S.-ULUI

Săptămâna trecută, mai precis vineri, în ajunul lui 8 Martie, în față la „Guliver”, o duduiță simpatică foc, probabil de la C.N.S., pentru că era înarmată cu un microfon, mă întreabă.

-Cum trebuie să fie femeia ideală?

Pentru că îmi place să mă exprim SCURT şi CONCIS, am îngăimat două vorbe şi cu asta basta, iar după aceea am reflectat că erau mult mai multe de spus şi am vrut să aflu ce-ar fi răspuns altul în locul meu, pentru care pricină m-am adresat primului trecător:

-Sunt de la „Gazeta de Roman”. Cum credeți că ar trebui să fie femeia ideală?

-Cred - zice cetățeanul - că femeia ideală este cea care te primeşte în brațe, fără să-i fi încăput pe mâini.

Întâlnesc un altul care, după barbă, părea să fie ori popă, ori pictor, ori nici una nici alta, şi repet întrebarea, după care mi se răspunde:

-Trebuie să fie durdulie, fecundă, roşie de sănătate…

Nu l-am lăsat să termine. Intuisem la marele fix: era pictor şi-l aprecia pe Rubens.

Un băiat se apropie de mine.

-Nene, întreabă-mă pe mine că eu ştiu, dar dacă află tata intră la bănuială c-am pus caseta cu filmul pe care mi-a interzis să-l văd şi o încurc.

Şi nici nu l-am întrebat: eu căutam oameni cu experiență. Aşa că m-am adresat unui domn serios şi iată răspunsul:

-Eu zic că femeia ideală este cea care dintr-o rufă veche face cârpe de praf, iar nu cea care din trei cravate face o fustiță de ieşit în lume. E cea dotată cu nici prea multă şi nici prea puțină inteligență, pentru ca nici să nu te privească de sus, dar nici să nu priceapă ce spui, şi să poți dormi liniştit, până şi frumusețea trebuie să fie mediocră, iar din punct de vedere…

-Vă mulțumesc, ajunge!

Dinspre piață venea un om de la țară cu un coş de papură, şi-l întreb şi pe el.

-Păi - zice omul - dacă dumneata, de la târg, nu ştii, eu ce-aş putea să spun? După capul meu, femeia trebuie să se priceapă şi la sârbă şi la sapă şi la vite, şi la furcă, şi la copii, şi să n-o aud că vine din piață bocită că i s-au furat gologanii.

-Mulțumesc, tataie.

Pe cel care urca dealul l-am văzut cândva dirijând corul seminarului. Mă apropii de el, lansez întrebarea şi în loc de răspuns:

-Domnule, în primul rând -zice el- vreau să te atenționez că unul din pantofii dumitale scârțâie în „si bemol", iar celălalt în „fa diez", şi mă mir că nu vă deranjează. Şi acum să vă răspund la întrebare: femeia ideală…

-Mulțumesc! am intervenit eu. Este cea care iubeşte muzica.

Blondul a zâmbit satisfăcut şi şi-a văzut de drum. Dau de un tip masiv, cu degetele pline de aur şi repet placa.

-Femeia ideală este cea care se mulțumeşte cu o singură blană pe an, cel mult două.

Şi-mi continui drumul.

-Cum…?

-…este cea care încearcă să-i spulbere soțului grijile pricinuite de ultimele veşti transmise la TV.

Un moş adus de spate, îmi răspunde şi el:

-Femeia ideală este cea care are grijă de reumatismul lui bărbat-su.

Ajung acasă şi, pornind de la ideea că „ideal" este sinonim cu „perfect", mi-am amintit de spusele unui filozof care susține că, perfecțiunea nu există, lucru dovedit printre altele şi de faptul că marele poet orb Milton, ERA POET, că Lupeasca regelui Carol, după cum o descrie Constantin Argentoianu - ministru pe atunci – era bună de gură şi rea de muscă, aşa, că, Alecsandri era chel, că Esop era urât etc.,etc., am ajuns la concluzia că femeia ideală - exceptând idealizatele noastre femei şi soacre - nu există. Cum de nu m-am gândit la asta, frumoasă duduiță, când ai vrut să-mi afli părerea?

DUMINICILE NEGRE

Aflându-se că în județele Bistrița, Tulcea şi Neamț sunt cei mai mulți satanişti din țară, văzând la televizor că un cimitir din Tulcea a fost profanat, aflând de la aceeaşi sursă că un cutremur ne va scutura ca şi-n ’77, observând că la o seamă de semeni, sentimentele umane dispar pe zi ce trece, că anul 2000 se apropie, etc., unii bolnavi internați în spitalul nou, găsind şi un motiv în plus de îngrijorare, au întrebat pe părintele Ion Antoci, preotul spitalului, de ce în calendarul creştin ortodox de anul acesta, în lunile august şi septembrie apar câteva duminici scrise cu litere negre şi nu roşii ca celelalte, iar părintele le-a spus că, într-adevăr, acesta este un semn. Un semn că zețarul sau linotipistul de la tipografie n-a fost atent şi probabil că la corectură s-a apelat la cunoscuta replică „e bun aşa rău”. Altă explicație nu-i.

Aşa că, oameni buni, dacă îl aveți pe Dumnezeu în cugetele şi-n inimile voastre, n-aveți nici un motiv de panică. Sursum corda! (Sus inimile!) - „Plângerile lui Ieronim” (C.3,v.41)

DE CE NU AVEM CAPUL MARE

Când eram copil - şi e mult de-atunci - ne spunea domnul învățător că „funcția creează organul” şi, ca să pricepem mai bine cum vine treaba asta, ne-a explicat că prin anul 2000 tehnica, dezvoltându-se vârtos, va înlocui munca oamenilor, pentru care pricină muşchii se vor închirci iar capul, care va fi pus la treabă din ce în ce mai mult, se va dezvolta ca un bostan crescut pe mraniță. Şi eu îl credeam, mai cu seamă că văzusem undeva şi un desen din care reieşea că pantofii se vor lustrui singuri, cărțile se vor citi de la sine,

etc. Ce viață! Ce confort! Aşa ar fi trebuit să fie, mai ales că românul s-a născut nu numai poet, ci şi inventator. Şi în sprijinul acestei idei vin cu date concrete: cunosc pe cineva care a inventat metoda de a scoate bani din piatră seacă, fără să lucreze la o carieră sau la o balastieră. Ba chiar mai mult, fără să lucreze deloc. Şi cu toate că ne-

am născut cu harul invenției, tehnica nu a ajuns unde ne-a lăsat să sperăm domnul învățător. De ce? Tot eu vă spun: nouă, bunăoară, ne-a spus la şcoală că, chinezii au inventat busola, praful de puşcă hârtia şi altele, că unii au descoperit cutare lucru şi că alții nu ştiu ce au mai făcut, dar mă întreb şi vă întreb: oare se spune în alte țări copiilor cine a inventat moara cu făcaie, care stă la baza turbinelor, cine a inventat motorul cu reacție, macazul, stiloul, broasca Yalle…etc? Nu! Garantat. Şi de aceea nu şi-au pus mulți boii în plug cu noi pentru că țara noastră a fost socotită o țară eminamente agricolă. Atât şi nimic mai mult. Păi cum să creadă altfel când până şi un calendar cu file, editat de Editura Politică, la câțiva ani după ce la I.M.R. (azi UMARO) se făceau maşini complexe de prelucrare a lemnului şi o gamă variantă de strunguri carusel, acest calendar, cum zic, informa publicul că la I.M. Roman se fac pluguri şi alte maşini agricole? Noi, țară eminamente agricolă? Pardon! Dacă-i aşa, de ce un inginer, plecat după Revoluție undeva, în străinătate, unde are slujbă bună şi leafă pe măsură, s-a întors la Roman ca să contacteze ingineri şi medici care vor fi primiți acolo cu flori şi muzică, mai ales că țara care-i solicită stă destul de bine cu economia? Înseamnă că străinii ştiu cine suntem dar n-o spun cu glas tare. S-ar putea să rămânem fără ingineri şi medici, cum unele întreprinderi au rămas fără meseriaşi cu înaltă calificare. Se duc? Ducă-se! La urma urmei, nu cred că ne-ar sta bine cu un cap cât o stamboală.

-Şi cu datoria față de țara care i-a ținut la facultate, cum rămâne?

-Vai, domnule, parcă trăiți în alte vremuri! Cine mai vorbeşte azi de patriotism?

TEII DE LÂNGĂ DRUM

Mai întâi şi-ntâi am să vă amintesc un lucru pe care-l cunoaşteți şi anume că morala, printre altele, e acea formă a coştiinței sociale, care cuprinde norme de conviețuire şi comportare a oamenilor între ei şi în societate, şi abia după asta am să vă aduc la cunoştință că în Bălcescu, pe strada Bogdan Dragoş, în primăvara asta au fost sădiți tei pe ambele flancuri. Dar ce s-a întâmplat cu pomii sădiți pe Bulevardul Re-publicii timp de 25-30 de ani la rând?

Au fost distruşi, atât de copii, cât şi de oameni mari cu suflete mici. Teamă mi-i că teii din Bălcescu vor avea aceeaşi soartă. Moartea lor se va trage nu numai de la lipsa unui tutore, care să-i protejeze, cât de cât, de vânt şi de vandali, ci şi de la vitele satului care, în drum spre cireadă şi spre casă, vor trece „nesupravegheate” pe „şuşaua mare” şi se vor înfrupta din frunzele puilor de tei. Singura salvare a acestor copăcei, după umila mea părere, constă într-o permanentă supraveghere a acestora de către d-na „opinie publică”, în fixarea unui par la fiecare copăcel şi, nu în ultimul rând, în aplicarea unor amenzi celor certaţi cu morala.

„Nu mă ţineţi de vorbă; au înflorit teii.”
(TUDOR MUŞATESCU)

S-ar putea să fi fost ecologist filozoful care a spus că „cine nu iubeşte natura, nu iubeşte nici aproapele şi nici pe Dumnezeu”.

Citit-am într-o carte că un pom Frumos cândva, tăifăsuia c’un om:

„-Sunt măr de lângă drum şi fără gard
La mine-n ramuri poame roşii ard”.
-Asta a fost cândva, fără-ndoială
Dar astăzi este altă socoteală;
Că dacă creşti, la noi aici, în târg

Doritul rod nu va mai da în pârg,
Că fructele îi sunt mâncate crude.
Degeaba plângi, că nimeni nu te-aude.
„-Sunt măr de lângă drum şi fără gard,
La mine-n ramuri poame roşii ard”.
-Ba nu, că un ţăran, fără sfială
Şi fără ca să stea la chibzuială,
Trecând pe lângă tine-ţi rupe craca

Cu care spre obor îşi mână vaca.
„-Sunt măr de lângă drum şi fără gard
La mine-n ramuri poame roşii ard”.
-Au ars, dar mi te-au smuls din rădăcini
O eră îmbâcsită de maşini,
Că dacă stai cuminte lângă drum,
Un monstru care scoate-n coadă fum
Şi care-abia ieşit-a din rodaj
La ghinion, te-a şi făcut garaj.
„-Sunt măr de lângă drum şi fără gard”…
-Ai fost, dar te-ai uscat şi-am să te ard,
Că-n timpul iernii oamenii săraci,
Lipsiți de lemne, ți-au tăiat din craci,
Cei cu maşină ți-au turnat ulei,
Te-au îmbrâncit pe când era polei,
Şi crengile cu floare ți le-au rupt,
Şi seva de sub coaja ta au supt.
-Cândva veți da cu toții socoteală.
……
Şi-acum, când ştiți ceva despre morală
Şi că pe lume sunt vaci, boi, măgari,
Ce credeți? S-or mai face teii mari?

MŰNCHHAUSIADA DE LA CAFENEA

Cafeneaua era plină de consumatori care parcă se cunoşteau, de s-au adunat cioatcă în jurul bătrânelului care, pentru că venise vorba despre minciună, începuse să povestească cum o seamă de soldați din Bucureşti, printre care se afla şi el, au fost mințiți după armistițiul din ’44 de către un ofițer sovietic cu funcție, care le-a spus că au luptat destul şi că-i cazul să se întoarcă acasă la familiile lor, nu înainte însă de a se întrema puțin într-un sat din Bărăgan. Şi, bucuroşi, au plecat soldații noştri însoțiți de câțiva soldați sovietici cu automatele în bandulieră, ca să nu intre oamenii la o idee, iar în satul unde au poposit li s-a dat mâncare pe săturate şi au dormit pe la casele oamenilor. Din acel sat au plecat în altul, şi tot aşa, până au ajuns la Galați, unde un vaporean i-a suflat lui nenea Ardeleanu - că

el era povestitorul - cum că în port îi aşteaptă un vapor pe care urmează să fie îmbarcaţi spre o direcţie necunoscută, ceea ce l-a determinat pe soldatul nostru să se evapore cu prima ocazie, într-un lan de păpuşoi, de unde a fost pescuit de un negustor care l-a ţinut ascuns până a plecat vaporul. De la Galaţi, cu haine de negustor, a venit pe jos până la Roman, unde, după cincisprezece ani, a întâlnit pe unul din foştii lui camarazi de convoi, care se întorsese dintr-un lagăr în Siberia, unde fusese dus împreună cu ceilalţi.

La început, toată asistenţa a încruntat sprâncenele dar, treptat-treptat, buna dispoziţie şi-a recucerit terenul şi cineva a propus un fel de concurs de minciuni, că despre minciuni fusese vorba. Mai citisem şi eu câte ceva despre baronul de Münchhausen, despre Tartarin din Tarascon al lui Daudet, despre Lelio al lui Goldoni şi nu-mi era străin nici Pirgopolinice al lui Plaut, ştiam ce-s alea date statistice, aveam noţiuni despre reclamă şi publicitate, ştiam care-i originea braşoavelor, ştiam că locul întâi în domeniu îl ocupă vânătorii şi pescarii şi că, până la urmă, păcatul a pus stăpânire şi pe alte suflete curate, cum ar fi, de pildă: copiii, şoferii, birjarii, politicienii din trecut şi alţii, dar minciunile pe care le-am auzit acolo i-a pus în umbră pe toţi.

Bunăoară, unul care stă la bloc a spus că în ianuarie a.c., când a intrat în cadă, s-a opărit şi s-a făcut roş ca racul. Juriul a conchis că n-ar fi exclus ca cineva să se fi făcut roş ca racul, dacă într-adevăr în ianuarie la blocuri ar fi curs apă caldă. Altul susţinea că pământul de pe trotuar din Bulevardul Republicii e acolo încă din neolitic şi că nu va fi urnit din loc decât dacă se constată că prezintă o valoare arheologică. Şi au continuat, când unul, când altul, ba că în primăvara asta n-a fost butic, bloc sau casă particulară, în faţa cărora să nu se fi dat cu mătura, ba că anul trecut au fost amendaţi toţi cei care au tăiat din tei crengi groase ca să culeagă floarea, ba că…,etc.

Şi concursul ar fi continuat dar, pe când era în toi, cineva spunea că acum două săptămâni, când a fost în delegaţie la Bucureşti, unde mai păstra legătura cu o ibovnică din tinereţe, o ceaşcă i s-a proiectat pe figură spărgându-se una şi alta. De unde venea ceaşca? De la nevastă-sa, care servea o cafea în camera de alături şi care auzise totul.

Şi cu asta concursul s-a încheiat. Cine credeţi că a câştigat? Ei bine, nimeni altul decât şeful de local, care a participat destul de

anemic, dar care a făcut o vânzare destul de serioasă. Eu nu că mă laud, dar le-am spus că ONT-ul organizează o excursie la Cernobâl, că la noi în târg nu sunt hoți, că nu-i picior de corupt, că nu vezi leneşi, scandalagii ori vandali care distrug bunul public, că nu există oameni cu stare care nu plătesc întreținerea la bloc,etc.,etc. Nici pomeneală de aşa ceva.

Acum, judecați şi dumneavoastră: luându-i în calcul numai pe cei care au participat la concurs, cine credeți că ar fi meritat marele premiu? Fără falsă modestie, subsemnatul, nu-i aşa?

ATAC LA TALPĂ

Nero i-a prigonit pe creştini, Hitler pe evrei, Stalin pe ai lui şi pe alții, nu mai știu cine pe românii din Ardeal, şi tot aşa. Numai în zilele noastre a încetat orice fel de prigoană că, în urmă cu un an, şi noua putere a dat de înțeles că cei ce nu vor fi de acord cu ea pot să fie sănătoşi, că nu-i va întreba nimeni cât e ceasul. Tocmai de asta, fără nici o reținere, 37,5% din cei care au răspuns săptămâna trecută la Radio Nord-Est au mărturisit că nu sunt de acord cu reducerea taxelor vamale pentru produsele agricole din import, întrucât cu aceasta se va da o lovitură agriculturii, deci oamenilor de la țară. Un ascultător care se declarase „pentru" era de părere că numai aşa va apare o concurență loială.Care „loială" frate? Care „loială"? Ne punem noi cu străinii care au destui bani ca să folosească o tehnică dezvoltată în agricultură şi zootehnie? Ne punem noi cu cei care de la o tufă de fasole adună un țuhal de păstăi? Veți spune poate că acele produse nu-s sănătoase. Ați pus punctul pe „i"! Şi eu m-am exprimat că nu întotdeauna tot ce-i străin e bun. Şi când am spus asta nu m-am referit la mafie, care în zilele noastre nu mai pare chiar atât de străină şi nici la pantofii care te țin trei zile cu cea de alaltăieri, ci strict la produsele alimentare şi mi s-a spus că n-am decât să testez marfa. Pe banii cui? - zic eu. Oare trebuie să cumpăr muştar străin ca să constate cei ce mă vor duce la groapă că a avut cianură? Am eu laborator să văd cu ce au fost hrăniți acei curcani de import de le-au crescut pulpele ca la struț? Poate că la vamă vor fi specialişti, dotați cu cele necesare, care să constate dacă mărfurile ce intră în țară n-au nici o meteahnă, dar cine

garantează că, cu ştiinţă sau din neştiinţă, cu voie sau fără voie, nu vor mai „închide” ochii din când în când? Industria am pus-o „pe chituci”, adică am tras-o pe dreapta. Să procedăm la fel şi cu agricultura? Orăşenii - care au un oarecare venit, se vor bucura o vreme că mănâncă ceva-ceva mai ieftin, dar dacă după câţiva ani, dintr-un motiv sau altul, va înţărca bălaia? Vom merge cu „săru’mâna!” la ţărani? Poate că nu ne vor izbi poarta-n nas şi nu vor spune că ani de zile şi-au arat pământul cu vaca şi că opinca e din nou la modă, că din cauza lipsei de bani, fiindcă nimeni nu le mai cumpără produsele, au rămas singuri, iar preotul şi dascălul îi învaţă carte pe copii şi baba cutare, care ştie să stingă cărbuni, ţine loc de medic, aşa cum buruienile ţin loc de medicamente. Nu. Nu ne vor spune toate astea, ci ne vor arăta cât pământ a rămas nemuncit din lipsă de utilaje ori seminţe, cât grâu a fost asfixiat de neghină şi pălămidă din lipsa erbicidelor, câţi meri şi pruni s-au uscat din lipsa unor soluţii care să combată dăunătorii, câte animale le-au murit din lipsa unor medicamente, şi tot aşa… Şi, în final, ţăranul, care-i talpa ţării, poate se va îndura de noi (poate) şi ne va da ceva de mâncare cu lingura, iar cu coada ei ne va scoate ochii: „E bine că nu ne-aţi uitat de tot, numai că atunci când s-a produs reducerea taxelor vamale pentru produsele agricole din import, v-a durut exact acolo unde ne doare şi pe noi că n-aveţi ce mânca!” Aşa poate că ne va spune şi bine ar face. Am meritat-o cu prisosinţă!

DEGEABA

-comedie cu accent pe primul „e” de C. Bârjoveanu-

Personajele: Nae Gurăspartă, Ion Flămându, Ilie K.Licu
(acţiunea se desfăşoară într-un interior cu lucruri pe când îi dădea mâna oricui să le cumpere)

NAE (cu emfază): „Nu vreau să predic doctrina tihnei ignobile, ci doctrina vieţii active”. Aşa spunea Th. Roosevelt…

ION: Unde lucrează ăsta?

NAE: Nu mai lucrează.

ILIE: Nici eu. Şi-i vorba să mai dea afară încă 1500 de oameni.

NAE: Dacă n-am mai murit noi când a fost greu…

ION: Da' acuma cum îi?

NAE (se face că n-aude): Înseamnă că nu vom muri nici acuma, numai că atunci când urmează să facă un serviciu oarecare cuiva şi li se spune că nu vor primi atât cât pretind, unii oameni spun: „Decât să muncesc degeaba, mai bine stau degeaba".

ILIE: Şi nu-i aşa?

NAE: Nu-i.Şi n-am să mă refer la o mulțime de treburi care sunt de făcut lângă bloc…

ION (se simte ofensat): Fără apropouri. Parcă tu tare te mai omori cu treaba când e vorba de curățenie.

NAE (iar se face că n-aude): Şi pe care nu le plăteşte nimeni, ci la treburi care se fac mai departe de casă.

ILIE: Bunăoară?

NAE: Bunăoară am citit într-o revistă chineză în Esperanto, că la ei, în unele oraşe, în timpul liber, tinerii se adună în piețe, îşi expun sculele şi anunță publicul că în mod absolut gratuit schimbă garnituri la robinete, curăță coşuri şi sobe, repară broaşte, prize, oale sparte etc.

ILIE: În timpul liber, aşa ai spus.

ION: Înseamnă că au o slujbă.

ILIE: Şi la urma urmei ei nu prea obişnuiesc să-şi facă mațul cât parizerul.

ION: O să ne dezobişnuim şi noi.

NAE: Nu spun că tinerii noştri şomeri…

ION: Viitorul țării.

NAE: …să facă absolut la fel, dar n-am văzut pe nici unul dintre ei să caute un client căruia să-i sape grădina, să-i taie păpuşoii, să-i bată țoalele ori să-i aducă de la gară un bagaj de mare gabarit.

ILIE: Ce-i drept îi drept. Aşa-i. Mai bine puțin decât deloc.

NAE: Şi cum tutunul, băuturile tari.

ION: Şi falsificate.

NAE: precum şi nopțile nedormite îl şubrezesc pe om, iar, cu ce-i mai rămâne din puținul lui prea multă mâncare nu poate cumpăra, muşchii se fleşcăiesc, iar omul, cât ar fi fost el de mămăligar, devine mămăligar. De aceea zic: „Decât să stai degeaba, mai bine munceşti degeaba".

ILIE: Crezi că spunând asta contribui la salvarea economiei? Cine te-a învățat? Cine te-a pus?

NAE: E o idee pur personală.

ION: Păstreaz-o pentru tine şi fă borş cu ea! Una e să munceşti fără să primeşti bani în speranța că într-o lună-două întreprinderea se va redresa şi va primi iar leafă şi alta-i să munceşti degeaba, fără nici o speranță Cum să muncesc degeaba? Eu am copii de hrănit, că merg la şcoală, trebuie să învețe.

ILIE: Dacă treburile merg tot aşa şi nu se iau măsuri, şi ei vor învăța…

ION: Degeaba. Degeaba, Nae, pe noi nu reuşeşti să ne convingi.

CORTINA

cade spărgând liniştea apăsătoare care se aşterne.

ACȚIUNEA „ȚIGARETA 3”

Fiți pe pace! N-a intrat nimeni la bucluc pentru această acțiune, aşa că nici de muşamalizări sau de condamnări cu suspendare nu va fi vorba, ca în unele cazuri. Întrucât acțiunea „Țigareta 3” nu-i altceva decât un mic semnal de alarmă, o modestă contribuție adusă sănătății romaşcanilor, o manifestare a Cultului Creştin Adventist cu ocazia Zilei Mondiale de combatere a fumatului.

Romaşcanilor li s-a mai spus să se lase de fumat, dar romaşcancelor, ba, ceea ce a făcut ca unii să se lase, iar alții să se apuce. Treaba lor! Dar, după cum reieşea dintr-un panou expus cu această ocazie, eu, ca nefumător, stând într-un loc care se fumează, inhalez o serie întreagă de otrăvuri, printre care şi unele substanțe cancerigene, ca naftilamina, pyren, cadmiu, toluină şi poloniu 210. Şi ca ce chilipir?

Aşa că, bine au făcut adventiştii că au pus copiii să împartă trecătorilor pliante antifumat. Nu ne este suficient gazul de eşapament (monoxidul de carbon) de la maşinile ai căror stăpâni nu sunt întrebați de ce scot fumul gros şi înecăcios? Ne mai trebuie otravă în plus? Nu suntem suficient otrăviți şi cu altele?

Pe un alt panou al micilor demonstranți era desenat un copil care strivea cu piciorul o țigară şi-şi îndemna părinții, pe care şi-i dorea sănătoşi, pentru a-l creşte mare, să se lase de fumat, cu banii economisiți putându-i cumpăra haine, jucării, dulciuri, etc.

Dacă acțiunea „Țigareta 2” s-ar putea ca, într-o bună zi, să fie înmormântată, ceea ce ne-ar durea - că aşa e la o înmormântare - atunci „Țigareta 3”, cât şi efectul scontat, să nu fie uitată niciodată, mai ales că poloniu 210 e şi radioactiv. În consecință, lăsați-vă de fumat, dar numai o singură dată! E mai uşor decât să te laşi de trăit.

REGELE ŞI ARDELEANU

Despre rege, de bine de rău, tot mai ştiți câte ceva şi de aceea, în câteva cuvinte, vi-l voi prezenta numai pe domnul Dimitrie Ardeleanu, veteran de război, absolvent al şcolii militare de artilerie de la Piteşti, care s-a întors cu o zi înainte de Izvorul Tămăduirii de la Turnu Severin, unde avusese de gând să facă Paştele cu copiii, dar nu l-a făcut, pentru că auzise la televizor că regele va veni la Timişoara. Mânat de sentimente numai de el ştiute, s-a suit la tren şi s-a dus să-l vadă. Cu chiu cu vai, şi-a făcut loc printre oameni şi, nereuşind să se apropie prea mult, i-a strigat de la câțiva metri: „Majestate, mi-ați strâns mâna la Sibiu acum 55 de ani”. Mulțimea a făcut loc regelui, care s-a apropiat de el şi l-a întrebat cu ce ocazie. „În iunie ’42 - a zis domnul Ardeleanu - ați venit la Sibiu unde au fost aduşi de pe front şefii de promoție ai tuturor şcolilor militare. Majestatea Voastră ne-ați felicitat, ați dat mâna cu fiecare dintre noi, iar mareşalul ne-a înmânat sabia de onoare, pe care după război mie mi-a luat-o miliția. Sabie de Toledo, cu mâner alb…!”

Ochii regelui s-au umezit şi cred că nu pentru pierderea sabiei. L-a îmbrățişat pe domnul Ardeleanu, care era la fel de emoționat. N-aş fi consemnat acest lucru dacă eroul povestirii

noastre nu ar fi fost romaşcan de-al nostru şi dacă, pe deasupra, nu ar fi stat la noi în bloc.

CUZA, EPISCOPIA, DILIGENȚA ŞI JUDEȚUL

Domnul Constantin Pricop, romaşcan sadea, stabilit în Bucureşti, care probabil încă mai are în inimă urbea natală - altă explicaţie nu-i - ne-a trimis la redacţie o foaie xeroxată din revista „Colecţionarul" nr.2/din aprilie 1997, cu un amplu articol semnat de dr. ing. Marcel Şapira, în care autorul redă o scrisoare sau mai bine-zis o dispoziţie a Episcopiei de Roman adresată „Prea Cucernicului Protoiereu al judeţului Tecuciu", prin care i se cerea acestuia „a regula ca la toate sântele rugăciuni, când se pomenesc Numele Prea Înălţatului Domnitor şi a Măriei Sale Doamnei să se pomenească şi fiul lor…" Era vorba despre Domitorul Cuza şi copilul Alexandru pe Care Vodă - cum spune scrisoarea, l-a înfiat şi care era de fapt şi de drept fiul lui natural cu Maria Obrenovici, fiica unui boier moldovean antiunionist".

Pe de altă parte, din aceeaşi sursă am aflat că transportul scrisorilor se făcea cu diligenţa, care pe atunci circula zilnic de la Iaşi la Bucureşti (şi viceversa) pe ruta Roman, Bacău, Focşani, Ploieşti.

Scrisoarea de care ne vorbeşte autorul a plecat din Roman pe data de „5/5"1856, la ora 7,00 şi a ajuns la Puţu Haret, aproape de Mărăşeştiul de azi, a doua zi la ora 12,30. De aici, imediat după ce s-au făcut transbordările, a plecat cu o altă diligenţă la Tecuci, unde a ajuns cam pe la 16,30.

Întrucât corespondenţa era aşteptată „la capra diligenţei" - cum citează şi autorul - înseamnă că scrisorile, tot după o remarcă a domniei sale, circulau cu o viteză demnă de invidiat chiar în zilele noastre.

Nu pentru faptul că şi în vremea lui Cuza se năşteau copii din flori nu pentru că numai sufletele mari - precum Cuza - îşi recunosc copiii naturali în vreme ce alţii îi neglijează şi pe cei legitimi, nu pentru a scoate în evidenţă erudiţia autorului şi nici pentru a critica poşta, care, chiar dacă vine la timp, nu acordă întotdeauna atenţia cuvenită corespondenţei care uneori ajunge la

destinatar într-o stare de ți se rupe inima, mai cu seamă dacă eşti şi colecționar. Nu pentru toate acestea am ținut să pomenesc de articolul domnului dr. ing. Marcel Şapira, ci pentru faptul că aminteşte de urbea noastră unde erau cai de olac şi de existența în Moldova a unui județ care se numea TECUCI şi care a avut aceeaşi soartă cu al nostru, adică a fost desființat abuziv. Pentru că veni vorba despre județe abuziv desființate aş zice eu, dacă lumea mai vorbeşte şi despre dreptatea lui Cuza (vezi expresia „ocaua lui Cuza”), poate viitorimea va vorbi şi despre dreptatea lui Emil Constantinescu. Poate. Dumnezeu să-i dea gânduri bune!

SĂRIȚI, FRAȚILOR, ACUMA E MOMENTUL!

-Săriți, fraților! Nu vă plecați urechea la cutare şi la cutare, care spun c-o să treacă şi asta, cu alte cuvinte, c-o să fie bine şi la vară cald! La acțiune! Poate că mulți dintre dumneavoastră deja nu mai aveți unde să transpirați muncind. Şi atunci ce facem? Stăm cu mâinile în sân? Acuma e momentul! Dacă vreți să nu vă pară rău, ascultați-mă pe mine! Nu pierdeți nici o clipă! Săriți! Voi fi şi eu cu

voi, că nici mie nu-mi place să sufăr. Dacă aveți bani prea mulți, puteți să stați liniştiți, vor acționa alții pentru d-voastră.Dar dacă n-aveți slujbă, ce faceți? De aceea zic: săriți, că dacă mai zăbăviți câteva zile va fi prea târziu! Ați auzit de aşa-zisa „terapie de şoc”? Ei, asta ne-ar trebui nouă în caz de răceală. Beți seara câte o cană în care veți fi pus în prealabil o jumătate de floare pe care o veți fi opărit şi veți transpira mai dihai ca unul care lucrează la patron, care exploatează şi în acest fel veți scăpa de răceală. Săriți, fraților! Acuma e momentul, a înflorit socul! Despre el e vorba. Dar dumneavoastră despre ce ați crezut? Fiți pe pace! Nu sunt eu omul care să vă sugereze să mergeți la Kiew sau la Bucureşti şi să spuneți acolo că Nordul Bucovinei e pământ românesc de când lumea, şi nici să cereți marilor puteri să recunoască aportul României la victoria împotriva fascismului, nici n-am vrut să vă ațâț să cereți lămuriri celor mari de ce unele județe abuziv desființate se vor reînființa iar al nostru ba, sau să întrebați autoritățile locale ce măsuri se iau împotriva adolescenților, care atunci când joacă fotbal pe terenul

Liceului „Roman-Vodă”, amintesc mereu de anatomia mamelor adversarilor sau ale colegilor de echipă, în văzul şi auzul trecătorilor de pe stradă, nu a bolnavilor de la azil. N-am vrut să vă sugerez nimic din toate acestea, că eu nu fac politică, ci stau liniştit în pătrățelul meu, iar când sunt răcit mă tratez cu infuzie de floare de soc. S-ar putea ca acum sau altădată să fiți şi dumneavoastră răcit şi de aceea m-am gândit să vă dau un sfat: strângeți flori de soc. Acum e momentul, că pe urmă se scutură!

TRĂIASCĂ JUDEȚUL!

Cu permisiunea domniilor voastre, am să fac rezumatul unui film de animație iugoslav care se chema „ZIDUL” şi care în urmă cu câțiva ani buni a obținut marele premiu la un festival internațional. Un film cu acțiune puțină, dar cu mult tâlc. Iată despre ce era vorba: un om îşi făcea elan de la câțiva şi se izbea cu capul într-un zid ca să

facă o spărtură prin care să poată trece. A repetat treaba asta de câteva ori, până când în cele din urmă zidul a cedat şi s-a făcut o gaură mare, în fața căreia, de efort şi durere, omul a căzut mort. Prin această gaură, peste cadavrul său, a trecut un tip elegant, îngâmfat şi sfidător, care până atunci a-sistase fără să colaboreze.

Amintirea acestui film m-a determinat să fac o paralelă între acțiunea lui şi activitatea neobosită a unui romaşcan, care de ani de zile se zbate ca apa între maluri pentru reînființarea județului. Nimeni nu-l ajută, nimeni nu mişcă un pai în acest scop. Poate că domnul profesor, despre care-i vorba, va reuşi să spargă zidul îndărătniciei

sau al unei hotărâri abuzive, iar prin gaura făcută, la fel ca şi în filmul mai sus pomenit, mulți vor încerca să treacă spre posturile cele mai bine plătite. Spun acest lucru pentru a trezi interesul celor care ar aspira la funcții în viitorul județ, atât pentru a evita procesele de conştiință, că nu au făcut nimic pentru a le merita, cât şi pentru a evita sfidarea celor mulți, din aceeaşi pricină.

Ca să nu lungesc vorba, cred că şi noi, cei mulți, ar trebui să ne „batem capul" în rezolvarea acestei probleme nu pentru că vaca noastră e pe cale de a înțărca de-a binelea, după ce a fost mulsă şi de Iaşi şi de Bacău…ci pentru că n-are rost ca pentru o hârtie să batem calul până la Piatra. Trăiască județul Roman!

COZONACII ŞI RUGII DE MUR

Un filozof spunea că „a aminti prea des binele pe care l-ai făcut, e ca şi cum l-ai cere înapoi". În fiecare vară, nea Cutare aducea pe gratis căminului de orfani din Strapociorbeşti un țuhal-doi de rugi de mur, ca să li se facă copiilor ceai, că murul are vitamina C, precum şi alte virtuți, şi n-a pomenit nimănui de treaba asta, pe când un privatizat din aceeaşi localitate a făcut-o pe sponsorul şi a dus la un Crăciun, la căminul mai sus pomenit 3(trei) cozonăcei, iar pentru ca fapta să nu fie dată uitării, a luat după el şi un cameraman de la postul local de televiziune.

Domnul director i-a mulțumit în numele copiilor, mai mult pentru bunăvoință decât pentru cadoul primit, care, împărțit în fărămituri mici şi dat cu țârâita, poate ar fi ajuns la toți copiii. Poate.

-Dar dumneavoastră n-ați pregătit nimic pentru cei mici cu ocazia Crăciunului? a întrebat sponsorul pe d-l director.

-Ba da, a zis acesta, ducându-l să-i arate mesele încărcate de cozonaci şi cu prăjituri pe care le făcuseră bucătăresele, precum şi cu câteva lăzi de portocale, aduse de o asociație filantropică.

-Păi, să punem aici şi cozonacii mei, şi să tragem pe casetă, să vadă lumea de câtă grijă se bucură copii în căminul d-voastră! a propus cel ce adusese cozonăceii.

Domnul director a acceptat, iar imaginile luate cu acest prilej, au fost date pe postul local de televiziune, şi toți cei care le-au văzut şi au apreciat „generozitatea" sponsorului cu pricina şi au

spus: „Dacă nu ar fi fost acest „om de bine”, copii de la cămin nu ar fi ştiut că e Crăciunul”.

Asta mi-a spus-o cineva care susține în mod sigur că nu se ştie exact dacă s-a întâmplat chiar la Strapociorbeşti. Oricum, lui nea Cutare, care duce cu regularitate la acel cămin rugi de mur cu țuhalul, ar trebui să i se facă statuie, nu pentru mărinimie, ci pentru tăcere, iar celor care fac pomană cu ostentație, cu tam-tam, să-i ierte Domnul, că şi mândria, tot păcat se cheamă.

MARI MUCALIȚI ROMAŞCANI

Iubite cititorule, cu permisiunea matale am să clarific nişte treburi. Poate ai băgat de seamă că, din când în când, publică câte ceva „Din presa de al’dată”. Bunăoară, pentru ca tineretul să ştie cum s-a trăit, imediat după război, aş publica un anunț din ziarul „Momentul” de „luni, 21 Mai 195”, intitulat „Bonurile valabile pentru pâine luni şi marți” şi care zicea aşa: „Primăria Municipiului Bucureşti, face cunoscut că în zilele de 21 şi 22 Mai 1945, vor fi valabile bonurile următoare:

Luni 21 Mai 1945, bonul nr. 143 pâine, pentru una rație mălai a 0,300 kg (trei sute de grame).

Marți 22 Mai 1945, bonul nr. 138 pâine, pentru una rație pâine a 0,300 kg (trei sute de grame).

Bonurile valabile pentru restul zilelor din săptămână se va anunța la timp prin comunicate”.

Deci, ai remarcat şi matale că e vorba de presa apărută cu mulți ani în urmă. Prin urmare nici prin gând nu mi-ar trece ca prin „al’dată” să număr şi ziua de ieri sau de alaltăieri şi să citez un titlu apărut în „Naționalul” din 20 VII 1997, care zice aşa: „Renumitul om de ştiință Duiliu Sfințescu îi scrie preşedintelui Constantinescu, după semnarea „Tratatului cu Ucraina”: „Mi-ați produs cea mai dureroasă dezamăgire din viața mea de 88 de ani”

Duiliu Sfințescu este - după cum scrie în articol - cel mai vechi enoriaş al Bisericii Ortodoxe din Paris (din 1923), delegat permanent la UNESCO, membru fondator şi primul preşedinte al „Council on Tall Buildings and Urban Habitat”, organism integrat în UNESCO şi Doctor Honoris Cauza al Universității din Bucureşti.

Nu. Nu voi face aşa ceva. Decât să spun lucruri pe care le puteți citi în ziarele zilelor noastre, mai bine aş înființa o nouă rubrică intitulată „Mari mucaliți romaşcani” şi aş începe aşa:

Pe vremea când în întreprinderi şi instituții era obligatoriu „învățământul politic”, lector la Spitalul orăşenesc (azi spitalul vechi), era unul de-i zicea „tovarăşul Cobuz”, om cu origine sănătoasă, ridicat de jos, poate chiar de prea jos. Cursanți-cadre superioare şi medii ale spitalului. Într-o zi, face apelul: „Cutare!” „Prezent”. „Cutare!” Prezent”. „Damaschin” (cunoscut ca foarte bun oftalmolog şi ca mare mucalit). „Prezent”. „Horga”. Tăcere. Doctorul Horga ieşise de câteva săptămâni la pensie. „Horga!” repetă tovarăşul Cobuz. Din nou tăcere. „Unde-i Horga? „Cine ar fi putut da un răspuns mai bun decât dr. Damaschin. Ridicându-se în picioare, pe un ton foarte serios, acesta răspunse: „L-au retras părinții”.

Dumneata, iubite cititorule care n-ai participat la acel anost şi inutil învățământ politic chiar dacă vei savura humorul doctorului mai sus amintit, precum şi oportunitatea răspunsului, nu vei trăi satisfacția celor care au participat la curs, dar o vei înțelege.

Iar scrisoarea domnului Duiliu Sfințescu, aşa cum ați remarcat, nu face obiectul articolului de față.

CUM DE ARDE GAZUL

Proverbul zice că „dacă nu faci foc, nu iese fum”, sau „nu iese fum, dacă nu faci foc”. Dați-mi voie să spun că nu e chiar aşa că nea Cutare, locatar la bloc, şi-a tras gaz metan, de la bucătărie printr-o bortă făcută în perete, cu care încălzeşte soba din dormitor. Omul nostru şi-a făcut sobă, că nu a auzit pe nimeni să spună: „o să fie bine şi la iarnă cald” şi chiar de-ar zice aşa, nu mai pune nimeni bază pe promisiuni. Şi dovada cea mai convingătoare e că nici până acum nu am redevenit județ.

Dar să revenim la nea Cutare. Megieşul lui de apartament are şi el sobă, pe care o încălzeşte cu fel de fel de deşeuri: cutii, carton asfaltat, lemne ude şi uscate şi, dacă îşi va mai strânge mult cureaua, îşi va pune pe foc şi bura de mobilier.

Ei bine, la el iese fum ca la locomotivă, iar la nea Cutare…canci! (Dacă admiteţi atâtea neologisme inutile venite de la americani, fiţi de acord şi cu acest cuvânt ţigănesc, pe care îl întâlnim la tot pasul: haleală canci, biştari canci, slujbă canci…)

Şi cu toate acestea, megieşii lui nea Cutare spun că el arde lemne că-l văd în fiecare seară de toamnă şi iarnă cu un braţ de lemne scoase din boxă. Interesant este - susţin megieşii - că de fiecare dată aduce acelaşi braţ: două curmături de mesteacăn şi două de fag crăpate în două. Total şase bucăţi. Niciodată nu aducea nici mai mult, nici mai puţin de şase. Misterul a fost dezlegat de un colocatar care venise acasă cu un tren de noapte şi l-a surprins pe scară cum îşi ducea lemnele la boxă. Făcea exact ca ăla cu găina pe care o ducea dimineaţa, cu noaptea-n cap, la piaţă, ascunsă într-o sacoşă şi se întorcea când toată lumea era sculată cu găina sub braţ, ca să facă impresie. Prinzându-se la figură, locatarii s-au plâns unui lucrător de la gaze, care le-a spus că el nu poate să intre în casa omului fără patalama la mână, că nu-l lasă legea.

Mă veţi întreba poate de ce se bagă oamenii în treburile altora. Păi, aici e buba, că nea Cutare arde gazul şi oamenii plătesc, că dacă ar avea fiecare un aparat care să măsoare cât consumă, n-ar durea pe nimeni capul, şi nici punga.

Ca să nu ardă gazul de pomană, ba cu unul, ba cu altul, am sugerat oamenilor să facă o jalbă şi să-l reclame pe nea Cutare undeva mai sus. Au zâmbit cu toţii şi mi-au zis:

-Dar dumneata ştii cine-i nea Cutare?

-Daţi-l pe mâna legii, să facă puşcărie!

-Tot degeaba. Ăsta are şi bani şi acnee, adică coşuri. Nu face puşcărie.

-Şi mai stă la bloc, dom'le?

PĂLĂRIA ŞI NATALITATEA

Ţineţi-vă bine! Cred că cele ce urmează n-ar trebui citite de doamne, şi mai cu seamă de acele doamne care în faţa televizorului, când sunt scene prea obscene roşesc ca racul, dacă şi părinţii şi copiii sunt de faţă. De aceea zic că unii dintre dumneavoastră vor

roşi, alții vor păli, iar cei mai mulți se vor întreba dacă n-am roşit şi eu. De ce să roşesc, dom'le? Că sunt în pas cu moda? De vreme ce unele ziare, reviste şi filme abundă de scene „scandaloase", cu sau

fără bichini, de ce aş fi eu mai cu moț şi n-aş arăta realitatea goală puşcă într-o formă cu care nu sunteți deprinşi? De bună seamă n-o să sar calul, că şi strămoşii noştri, romanii, când spuneau „naturalia non sunt turpia" (lucrurile naturale nu sunt ruşinoase) nu foloseau expresia drept paravan în scrierile sau discursurile lor lubrice, cum au făcut unii condeieri după aceea, şi nu făceau pipi pe Via Appia cum fac unii bețivi pe Smirodava. De ce să roşesc? Cei care au ataşat Basarabia la URSS şi județul Roman la Iaşi au roşit? Nu. Cei care au venit în controale şi n-au găsit totul în regulă dar au tăcut mâlc după ce li s-a pus un pachet în brațe sau în buzunar au roşit? Nu. Veți spune că bat câmpii, întrucât acestea nici nu sunt „naturale". Natural. Aveți dreptate. Dar domnul Pruteanu, când spunea odată lucrurilor pe nume, roşea? Nu. Ce-i drept, de o bucată de vreme nu prea mai foloseşte cuvinte „supărătoare" spuse direct, şi nici nu se mai leagă de păcatele celor de la putere, ca până nu demult. Şi roşeşte? Nu. De ce aş roşi eu? La urma urmelor, cuvântul „maternitate" - spital

pentru îngrijirea femeilor care nasc - vi se pare chiar atât de supărător? dacă nu vi se pare, aflați că ea Cutare îşi cumpărase o pereche de pantofi noi-nouți. În noaptea aceleiaşi zile s-a sculat, s-a încălțat cu ei, s-a ridicat în picioare şi a vrut să-i admire, dar aplecându-se în față, cămeşoiu i-a acoperit în întregime şi atunci s-a uitat la ei pe gura cămeşoiului şi i-a zis nevestei: „Pantofii mei sunt atât de frumoşi că, nu sunt singurul care-i admiră". Nevastă-sa, fire arzătoare, focoasă foc, i-a zis: „Mai bine ți-ai pune pălăria, să-ți fie admirată şi ea".

Asta-i tot, iubite cititorule. Mulți oameni sunt dați afară din slujbă, mulți nu mai primesc nici ajutorul de şomaj, adolescenții intră în viață fără nici o speranță, țelina-i scumpă…şi atunci ne întrebăm: „Scade natalitatea? E normal. Câți din noi îşi mai permit în zilele noastre să-şi cumpere pălărie?"

PE BULĂ NU-L INTERESEAZĂ INDUSTRIA?

Un mare filozof spunea că „moartea în sine nu este un rău; câtă vreme trăim ea nu există, iar când ea vine, noi plecăm". Cam acelaşi lucru se poate spune şi despre industria romaşcană: când aceasta va fi la pământ, noi vom fi în aer sau în pom - după cum doriți dumneavoastră. Aud? Nu doriți în nici un fel? În acest caz ar trebui să facem ceva, pentru că, după părerea lui Iorga „a părăsi o luptă din cauza ticăloşiei mediului, e totuna ca şi cum ți-ai tăia gâtul fiindcă e noroi afară". Întrebarea e: care luptă? Că n-am pornit nici una. Şi împotriva cui să ducem o luptă? Că nu se lucrează în beznă. Nu degeaba a spus cine-a spus: „Păzeşte-mă, Doamne, de prieteni, că de duşmani mă păzesc singur!" Da-i ştim? Numai un om căzut din lună n-ar recunoaşte că şi un om căzut din cer ar constata că numai un om căzut în cap ar putea cu bună ştiință să distrugă tot ce-au făcut alții. Dar cine-i ăla? Înțeleg că o femeie înainte de a se mărita cu un multimilionar să aibă amabilitatea de a se îndrăgosti de el, că o cere interesul, dar cine ne urăşte atât de mult încât să aibă interes să ne distrugă? Cine şi de ce? Cine are interes ca închisorile să nu mai înspăimânte pe nimeni? Că, ştiți cum vine treaba asta? Bunăoară eu trimit pe cineva la dumneata să-ți facă un rău, dar m-am asigurat din vreme că sub scutul Drepturilor omului persoana

trimisă va scăpa ieftin, dacă o prinzi şi o dai pe mâna legii. N-am dreptate? Dar-zic eu-ni se poate lua orice în afară de speranţă. Să sperăm, aşadar, că aşa cum au fost arestaţi şi condamnaţi în Italia atâţia mafioţi, aşa vor fi judecaţi şi cei care ne lasă pe drumuri. „Cine să-i judece, dom'le?- veţi spune dumneavoastră. Păi, cine? Dumnezeu şi istoria. Pe ei şi pe noi. „Dar ce-am făcut noi?"- veţi întreba. Aia-i, că n-am făcut nimic, că după bancurile cu Bulă puse cap la cap s-ar putea scrie o istorie a „epocii de aur", iar azi nici măcar bancuri cu Bulă nu mai apar. Şi vă mai plângeţi că suntem în aer pentru că industria-i la pământ!

ISTORIA SE REPETĂ

După lupte seculare care au durat mai bine de aproape o bucată de vreme, am reuşit, în sfârşit, să ne rupem gâtul. Mai bine zis au reuşit străinii să ni-l rupă. Spun că istoria se repetă întrucât după război comuniştii au importat de la ruşi ateismul care nu a distrus bisericile decât acolo unde cerea planul de sistematizare, iar faţă de Dumnezeu au avut mai mult o poziţie neutră. Şi acum-ce credeţi dumneavoastră-a venit din America satanismul care defăimează tot ce-i sfânt. Istoria se repetă. Pe vremuri, între cele două războaie erau bordeluri pe care le-au închis comuniştii. Au făcut şi ei ceva bun. Acum acestea s-au redeschis. Nu analizăm aici cauza pentru care unele femei îşi vând onoarea, cum ar fi bunăoară sărăcia sau setea de prea mult lux. Înainte de război se vindeau pe tarabe „Aventurile submarinului Dox", broşuri cu cântece legionare, iar cărţile deocheate erau rare şi s-au interzis după '44 cum ar fi de pildă „Elevul Dima dintr-a şaptea".

Şi înainte de război mai vedeai pe coperta unor reviste câte o femeie care îşi etala coapsele, dar nu şi ruşinea, ca în zilele noastre. Deci nu apăreau goale puşcă pe tarabe. Pozele de pe revistă, nu femeile. De fapt, unora dintre ele nici nu le lipseşte mult. De ce spun că se repetă istoria? Pentru că înainte vreme moşierii şi marii bogătaşi nu erau puşi la punct când săvârşeau o fărădelege, fapt pentru care românii au spus că „corb la corb nu-şi scoate ochii". Apropo de treaba asta: ce-aţi mai auzit: e adevărat că Miron Cozma e închis, dar primeşte bănet mai mult ca un muncitor de la forjă? E

nevoie să mai spun că istoria se repetă? Se repetă. Da. Am scăpat de dracu şi am dat de tat-su.

Nu mă refer la conducătorii noştri că nu-mi stă în caracter. Vreau să spun că a plecat „cazaciocul” şi a venit „lambada”. Da. Se repetă. Romanii au venit în Dacia cu bucătăria lor (limbi de privighetoare), turcii au venit cu braga şi cu baclavale, ruşii au venit cu „marojna” - un fel de înghețată - şi în ultimii ani americanii ne-au adus chimicale răcoritoare. Ca să vă conving că am dreptate, ruşii ne-au ajutat să ne punem pe picioare industria, ca să poată profita şi ei, adică să valorifice în țara lor produsele noastre. Spun că istoria se repetă pentru că unii străini ne ajută să distrugem industria ca să poată profita. Şi ei, adică să valorifice în țara noastră produsele lor.

Istoria e lucru mare, domnule! Oamenii care nu au cunoscut sau ignorat trecutul, au repetat greşeli făcute de înaintații lor, cu urmări nefaste asupra urmaşilor. Cine ştie cum va scrie viitorimea istoria zilelor noastre, dacă o vor mai numi istorie şi nu se vor călăuzi după Chamfort care spunea că: „istoria popoarelor supuse tiranilor nu este decât o culegere de anecdote”. Şi, între noi fie vorba, chiar liberi nu suntem, de vreme ce depindem de alții. Dar să revenim la oile noastre! Să recunoască şi domniile voastre că eu nu-mi vărs amarul numai de la alegeri încoace; l-am vărsat şi mai înainte. Ce arată asta? Că istoria se repetă, cum s-au repetat şi pe vremea lui Iliescu unele nedreptăți de pe vremea lui Ceauşescu.

Nu-mi cereți exemplificări, că vă voi vorbi iar despre reînființarea județului.

BILETUL GATA COMPOSTAT

-Ei, şi ştiți, aseară, după ce-a stat ploaia, ce-a aflat Tănțica de la Procopoaia când s-a dus să-i… „facă bine cu o sită de mălai, până la pensie, c-atunci cumpără şi i-o dă înapoi?

-Ce-a aflat?

-Nu mă întrerupe! A aflat că Procopoaia s-a dus la Bucureşti la începutul lui martie curent să-şi caute dreptate într-o problemă şi, ajunsă acolo, a luat de la un ghişeu două bilete din acelea pe care după ce te-ai urcat în autobuz ori tramvai - ce-o fi el - parcă le-ar fi strâns între dinți un om parțial ştirb, adică bilete care se

compostează. S-a urcat în autobuz - cum zic - a compostat unul din ele, a ajuns unde trebuia, şi-a rezolvat problema, s-a urcat iar în autobuz, a compostat pe-al doilea şi, în drum spre gară, cine crezi mata?

-Controlul.

-Nu mă întrerupe! Controlul. Şi zice: „Ăsta nu-i bun, c-a mai fost folosit odată”. „Ba, s-avem pardon, zice Procopoaia, aistalant a mai fost folosit când m-am dus încolo. Şi la urma urmei, când să-l mai fi folosit odată, câtă vreme eu sunt în Bucureşti de o jumătate de ceas?” Dar controlul se ținea bățos, că nu şi nu, că „plătiți amendă”. Şi a plătit Procopoaia amendă, fără să-l amendeze nimeni şi pe controlor de ce nu a întrebat de la care ghişeu a cumpărat biletele.

N-aş da în vileag toată tărăşenia dacă şi la noi s-ar folosi la autobuz bilete care se compostează, că şi Procopoaia a spus la cineva în tren povestea cu biletul cumpărat gata compostat, dar abia perceptibil, adică fără să fi căzut jos confetele şi acel cineva cică s-ar fi exprimat: „Foarte urât din partea lor, dar ideea nu e rea”, ca să afle la despărțire că persoana respectivă nu era chiar cineva, ci un vânzător de bilete compostabile.

Ce concluzie se desprinde de aici? Cea mai prima e că dacă te duci la Bucureşti să ți se facă dreptate într-o problemă, după jumătate de oră în Capitală te poți întoarce acasă.

-Cu problema rezolvată?

-Asta nu-mi place la tine. Întrerupi.

-Caragiale.

-De-ar trăi, câte comedii ar face din atâtea drame!

CUM AM LUAT APĂRAREA FRANCEZILOR

Când s-a jucat semifinala, eram la Reşița, unde nu se vorbea decât de fotbal, de parcă lipsa unui loc de muncă n-ar mai fi contat.

Unii nu țineau cu Croația, pentru că lucraseră acolo la construirea unor vile, iar la urmă, beneficiarii, în loc să-i plătească, i-au dat pe mâna Poliției, că au lucrat la negru, iar aceasta i-a trimis pe românaşi în țară, cu buzele umflate şi cu buzunarele goale, în vreme ce alții nu țineau cu francezii, că ne-au făcut țigani. Am intervenit şi le-am spus că pentru câțiva căpoşi nu putem condamna

o națiune, că nu există pădure fără uscături, dar cineva a încercat să mă dezarmeze cu vorbele lui Iorga, cum că unii străini susțin că în livezile lor sunt mai puține uscături ca în codrii noştri.

Dacă ar fi să îi întâlnesc iar pe acei oameni, le-aş vorbi, pentru exemplificare, despre acela care a cumpărat toate fabricile de ciment - dacă aşa o fi - şi vrea să le țină închise încă doi ani de zile, în care timp va investi, plătind specialişti străini care să ne învețe cum se face cimentul. Mă aşteptam să spună că se vor face nişte filtre, pentru ca brazii din împrejurimi să nu mai fie gri, precum situația oamenilor din zonă ce vor rămâne fără serviciu. Individul parcă mi-a ghicit gândul, întrucât a menționat că în inima Franței e o fabrică de betoane care nu poluează deloc. „Păi, musiu, una-i betonul, alta-i cimentul, că nici la Roman Prefabricatele nu poluează mediul dacă vom avea probleme şi mii de oameni vor rămâne fără slujbă, nu vor fi de vină francezii, ci francezul. Şi poate nu numai el. Tot ce ați citit până acum era scris pe o foaie de hârtie A4, din care un copil făcuse un avion pe care îl lansase de la nu contează al câtelea etaj şi care a planat deasupra bătrânei care, în fața blocului, croşeta o… dar nu asta contează.

Tocmai atunci o adiere de vânt a slobozit din castanul rămuros în poala babei o sferă mică, țepoasă şi verde ca o… dar nu asta contează. Ceea ce contează este că, dacă unii străini vor afla de treaba asta vor răspândi vestea că un avion militar, din neglijența pilotului, a scăpat o bombă deasupra oraşului. Despre cel ce lasă mii de oameni fără slujbă, text dactilografiat în fuselajul „avionului” nu vor pomeni nimic, cum nimic nu vor pomeni nici de faptul că le-a apărut francezilor, ruda lor săracă, Constantin Bârjoveanu.

TOT RĂUL ARE PARTEA LUI BUNĂ

Dacă la anul 2000 va fi sfârşitul lumii, noi vom fi avantajați; am auzit de la cineva, care şi el a auzit, nu ştiu de unde, că noi, românii suntem cu o sută de ani în urmă, ceea ce înseamnă că, pentru noi sfârşitul lumii va fi la anul 2100. E ceva! Dar să vedem dacă chiar aşa stau lucrurile. Bunăoară, la Olimpiadele mondiale de matematică şi fizică, noi şi japonezii am obținut de mai multe ori cele mai frumoase rezultate, în vreme ce Occidentul înaintat nu prea

s-a auzit. Peste 100 de ani ar însemna să ajungem din urmă acest Occident, întrucât umblă vorba că noul program de învățământ va reduce mult orele de matematică, în favoarea celor de educație fizică, muzică şi desen… Da, suntem în urmă. La noi abia după Revoluție a început să se vorbească de şomaj, ba chiar să fie împământenit. Până atunci, mulți oameni nici nu ştiau ce-i acela, că numai cine nu voia să muncească nu muncea. Ori, în Apus, şomeri au fost din toate timpurile. V-ați convins că suntem în urmă?

Chiar şi la capitolul cultură nu stăm altfel. Dacă, undeva, în Apus, sunt intelectuali care nu ştiu să arate pe hartă unde este țara lor, prin împuținarea erorilor de geografie, nici viitorii noştri intelectuali nu vor şti să arate pe hartă unde este Boghicea sau Valea Oilor. Sau, altceva: de când în străinătate - mă refer la țările puternic dezvoltate - preşcolarii pot admira în vitrinele librăriilor sau pe tarabele chioşcurilor de ziare, reviste având coperte deocheate? Comunismul ne-a ținut în întuneric, la noi abia după ’89 au apărut femei cu pieptul gol - şi nu numai cu el - şi pe reviste şi pe micul ecran şi pe plaja de la Costineşti…

În multe țări din Apus, liceul nu-l poate face oricine, taxele fiind prea mari în raport cu veniturile unora. La noi, n-a fost aşa, că suntem în urmă cu o sută de ani şi învățământul era obligatoriu. N-a fost aşa, dar va fi. Socotesc că şi cimpanzeii ne consideră pe noi, oamenii, mai puțin evoluați şi ne privesc curioşi când vizităm un parc zoologic, dar pe aceştia nimeni nu-i condamnă că-s rămaşi în urmă, nu că teoria lui Darwin nu prea mai stă în picioare, ci pentru că aceştia nu cunosc proverbul românesc, care spune: „Mai întâi vezi-ți bârna din ochiul tău…”

Din cele de mai sus v-am convins că suntem în urmă cu o sută de ani. Asta înseamnă că putem să ne căinăm că viața e grea, încă o sută de ani după 2000. Prin urmare, tot răul are partea lui bună.

LUMEA EVOLUEAZĂ

Până pe la 1800, boieri cu calpac, cu caftan şi cu iminei de marochin galben, când vedeau pe cineva care încerca să introducă moda Apusului, cu pantaloni ce se poartă şi azi, îi ziceau - după cum

spun cronicile: „Măi, neamțule!” Pe la 1910, când apărea pe Bogdan Dragoş câte un om pe bicicletă, tineri şi bătrâni ieşeau pe la porți şi se cruceau cum de poate acela să meargă numai pe două roți. Când a apărut cine-matograful la noi în târg, unii spuneau că nu e lucru curat la mijloc. După ’44, când era văzută iarna o femeie cu pantaloni de schi pe stradă, vuia tot târgul că a apărut Satana pe pământ.

Cu timpul, oamenii s-au învățat, pantalonii sunt purtați de femei şi vara, bicicleta nu mai este o noutate, cum noutate nu mai este nici femeia la volan, chiar nici măicuța care şofează şi care, când a fost văzută pentru prima dată în oraşul nostru a făcut mare vâlvă. Mai aproape de zilele noastre, tinerii au început să se sărute în public, mai întâi în Bucureşti, că peştele de la cap se-mpute, apoi în celelalte oraşe universitare, iar acum nici la Stra-pociorbeşti locurile dosnice nu mai sunt folosite în acest scop.

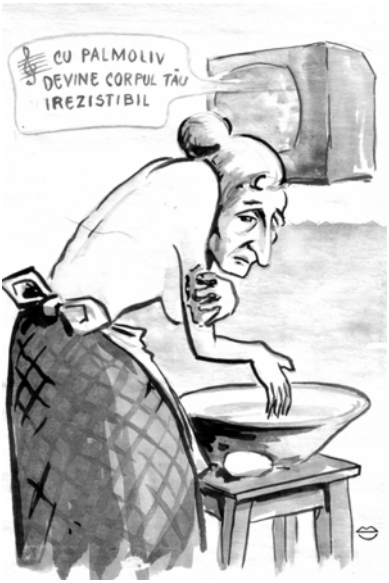

După ce am fost martor ocular la atâtea racordări de tuburi digestive, m-am obişnuit cu asemenea scene şi nu le mai găsesc chiar aşa de ieşite din comun. Întrebarea este: Până unde vom merge? Scria, nu demult în ziare că, undeva, în Apus, unii oameni fac dragoste în copaci. Dacă, până acum, cu femeia cu pantaloni, cu femeia de la volan, cu femeia care fumează, m-am obişnuit, cu femeia din copac n-am să mă pot obişnui niciodată; am rău de înălțime.

AŞCHIA NU SARE DEPARTE DE TRUNCHI

Tema la desen „Cum vedeți voi anul 2000” fiind perimată, nea Cutare, profesor de desen la şcoala X, a vrut să fie mai original:

„Cum vedeți voi anul 2001”. Şi ce crezi matale? O fetiță a desenat un interior de dispensar în care oamenii erau vaccinați împotriva patimilor. Pe pereții cabinetului atârnau planşe tematice: „Dacă mult ai să fumezi/ Bătrânețea n-o mai vezi”. Sau: „Dacă-ți place mult alcoolul/ În curând îți pierzi controlul/ Şi-ai să faci, stimabile/ Rele regretabile”. Ori: „Dac-ai fost cândva lichea/ îți dau sfaturi garantate: Lasă-te de-a mai fura/ Chiar de ai un şef în spate”. Pe altă planşă: „Dacă vrei ca nu cumva/ Târâit de-o haimana/ Să intri într-o belea,/ Ajungă-ți nevasta ta!” etc., etc.

Ideea cu vaccinul a avut-o şi Măriuca. Vaccinul se chema „antiminciună”. Celui vaccinat, când nu spunea adevărul, i se înroşea nasul. Desenul reprezenta un şir de oameni bine îmbrăcați şi bine hrăniți (şi nu fac nici o aluzie) care erau duşi cu sila la vaccinat, iar într-un medalion, la o tribună, vorbea cineva care nu avea nasul roşu, pentru că poseda certificat de vaccinare fals.

Un băiețel a adus un desen sărac în linii, dar bogat în conținut: două femei îmbrăcate în costume naționale româneşti, se îmbrățişau şi o bandă tricoloră le înlănțuia. Nea Cutare, profesorul, a dedus că cea mai tânără dintre ele era Moldova de peste Prut.

Adi, un pezevenghi cu aptitudini tehnice, a desenat o carte enorm de groasă, pe coperta căreia scria: „INVENȚII ROMÂNEŞTI”. Copilul a explicat profesorului că în carte americanii, autorii, consemnaseră toate invențiile românilor din țară şi din diasporă. Nici de cheia yale nu uitaseră să pomenească şi să spună că a fost făcută din lemn de un țăran român.

Mai erau desene cu rachete, cu trenuri care soseau la timp, cu fabrici în care se lucra, cu profesori mulțumişi de lefurile lor etc.

Un desen care mi-a mers la inimă - şi care nici domnului profesor Andone nu i-ar fi displăcut - reprezenta o manifestație. Oameni mulți, cu zâmbete pe fețele lor, defilau pe străzile oraşului. În ultimul plan se vedea turnul Episcopiei, iar în primul o lozincă mare: „Trăiască ce-a de-a doua aniversare a reînființării județului Roman!”

-Cine a făcut desenul? L-am întrebat pe nea Cutare.

-El.

Am ridicat ochii spre cer, apoi l-am sărutat pe copilaş şi i-am spus:

-Dumnezeu să te audă, puiule.

-Aşa să fie, bunicule!

-E clar, i-am zis eu profesorului, aşchia nu sare departe de trunchi.

TELEFONUL-SURSĂ SIGURĂ DE ÎNGRIJORARE

După ce Televiziunea a anunţat în urmă cu o săptămână - două că cineva are de plătit la telefoane, nici mai mult nici mai puţin de 315 milioane de lei, pentru convorbiri cu India, Japonia, Italia şi cu firme particulare din ţară, m-am întrebat când a mai avut vreme bietul om să mănânce, să doarmă şi să-şi câştige pâinea cea de toate zilele, dar tot Televiziunea m-a liniştit când a anunţat că-i vorba de convorbiri „pirat”, că omul s-a jurat în fel şi chip că nu are pe nimeni în ţările respective, iar de firmele cu pricina nici batăr n-a auzit. „Şi cum rămâne cu aceşti bani?”, a fost întrebată o şefă a telefoanelor din localitatea aceea. „Păi - zice doamna - e bun de plată; pentru noi reiese că a vorbit”. Dar, întreba-o-aş eu, dacă în locul celui abonat aţi fi fost dumneavoastră, nu aţi fi încercat să găsiţi o explicaţie şi să nu plătiţi nici cât negru sub unghie? Putem fi îngrijoraţi că acest lucru i se poate întâmpla oricăruia dintre noi?

Dacă, pentru a nu păţi la fel, toţi abonaţii ar veni zilnic să verifice dacă nu s-au înregistrat mai multe convorbiri decât ştiu ei că au efectuat, ce-ar fi la Telefoane?

Unii oameni, pe nedrept, dau vina pe cei de la Telefoane, dar, pe o parte din ei i-am lămurit că aceştia au un fir de serviciu şi nu se bucură de gologanul altuia, de impulsurile altuia. Şi, totuşi, un impuls trebuie dat pentru ca tehnica să facă imposibile „convorbirile pirat”. Alţi oameni susţin că, cu noile şi ultramodernele tehnici de telecomunicaţii, „piraţii” nu-şi vor mai putea băga nasul unde nu le

fierbe oala şi, în consecinţă, abonatul va plăti numai pentru cât a vorbit, iar acele „convorbiri” s-au făcut pentru a-i face pe oameni să prefere tehnica modernă.

Până una-alta, telefonul rămâne o sursă sigură de îngrijorare şi de la arabul ăla de Djubran ştiu că „întemniţatul pe nedrept care ar putea să sfarme zidurile temniţei sale şi nu o face, este un laş”, cum laş aş fi eu dac-aş rămâne indiferent în faţa nenorocirii unui om, care, pe nedrept, are de plătit 315 milioane de lei şi care, dacă ar avea atâtea relaţii cu străinătatea, nu ar gusta amarul acestei vieţi, la fel ca mine, ca dumneata şi ca tot omul cinstit.

FACEM PARTE DIN COSMOS

Se spune că omul nu-i altceva decât Cosmosul la scară redusă, dar dacă nu credeţi, socotiţi-l pe om ca pe o părticică din Cosmos, aşa cum ograda omului nu-i decât o părticică din ţară. Şi aşa cum centrul Universului e peste tot, iar marginile nicăieri, tot aşa, după cum spunea un filozof, „pământul patriei începe din ogradă”, numai că marginile nu mai sunt unde ar trebui să fie.

Şi dacă în ograda lui gospodarul vrea să-şi facă un acaret şi nu se scaldă în gologani, atunci renunţă la chiolhanurile de altădată, nu-şi mai cumpără cărţi ca până în ’89, îndeseşte mesele cu barabule, nu-şi mai cheamă prietenii la ziua onomastică etc., etc.

Cu alte cuvinte, strânge puţin cureaua, ca pensionarul pe caz de boală şi ca mulţi alţii. Şi dacă privim la întregul din care face parte ograda omului, vom vedea că ar fi multe de făcut, dar e prea multă risipă - şi nu mă voi referi, ca liderul sindical care a vorbit deunăzi la televizor la lefurile parlamentarilor - ci la miliardele cheltuite pentru alegerea primarului Capitalei, precum şi la deplasările nejustificate în străinătate. Risipă, nu şagă. Şi ca să se mai dreagă ce s-a stricat, cică în ultima vreme s-ar fi luat nişte măsuri drastice; vom duce o viaţă mai austeră, ca să putem face ceva. „Şi mai austeră decât atât?” poate vă veţi întreba. Şi mai. Maţele vor ghioräi multora, dar nu la toţi, că dacă ar ghioräi şi la cine ştiu eu, s-ar renunţa la austeritate.

Şi de ce am ajuns la situaţia asta, vă va spune tot băiatul: pentru că nea Cutare, care are nu ştiu unde o grădină intravilan, s-a

dus cu cei doi fii ai lui s-o muncească şi, ca tată şi om cu experienţă, îi îndruma pe flăcăi ce şi cum să facă, dar ei făceau tot cum îi ducea mintea şi capul, până când a venit o femeie din megieşi şi le-a spus că nu „aşa”, ci „aşa” trebuie făcută treaba, iar băieţii s-au conformat, ceea ce l-a făcut pe nea Cutare să-i sară muştarul şi să-i ia la trei păzeşte: „nu tot aşa v-am spus şi eu? De ce pe vecină aţi ascultat-o şi pe mine, ba?” „Pentru că - veni răspunsul - femeia e străină, tată:”

Şi iar să revenim la întregul din care face parte grădina. Bunăoară, dacă cineva din ţară spune că dacă tot ne vindem întreprinderile - uneori pe te miri ce şi mai nimic - să punem condiţia investitorului străin ca întreprinderea respectivă să lucreze în continuare şi să nu fie concediaţi muncitorii. Cum zic, dacă cineva ar propune asta, nu i s-ar asculta sfatul, el fiind autohton, ci s-ar face aşa cum ne învaţă străinii, da-le-ar Dumnezeu atâta bine cât ne vor ei nouă!

Da, facem parte din Cosmos, cum am spus la început. Ţara noastră e o stea de mărimea a III-a, bombardată de asteroizi distrugători capabili de a face mari cratere în economie, ori invadată de lăcuste venite din afară, o stea pe lângă care intenţiile bune pentru fosta lume comunistă trec ca nişte comete, arătându-i strălucirea dar şi coada, o stea pentru care viitorul nu-i decât o nebuloasă. Şi toate astea nu pentru că unii oameni ar fi căzuţi din Lună, ci pentru că nu trăiesc cu picioarele pe Pământ, ceea ce a făcut ca şi noi, muritorii de rând, să fim în aer. Sper că v-am convins: facem parte din Cosmos.

CODRU-I FRATE CU ROMÂNUL

La ceainăria de la Reşiţa, unde se întâlnesc membrii cenaclului literar-muzical de acolo, am ascultat un cântăreţ folk. Se specializase pe cântece de haiducie. Un om robust, ca un zimbru, pletos ca şi coama acestuia şi cu o barbă nu mai puţin săracă. Ziceai că-i haiduc. Nu-i lipsea decât calul şi flinta, pe care o înlocuise cu chitara. Şi când cânta acest Băileşteanu, că aşa-i zicea, credeai că-i scoală pe toţi haiducii de frunte, ca Bostan, Jianu, Tunsu, ca şi pe Coroi al nostru şi că-i trezeşte la realitate pe acei care nu văd (printre altele) că natura patriei e treptat-treptat distrusă.

La el mă gândeam într-o zi când m-am dus la grădiniță, să-mi iau nepoțelul acasă. Ajunsesem prea devreme, iar ușa clasei era întredeschisă și vedeam și auzeam tot. Doamna educatoare părea și ea o răzvrătită împotriva celor care distrug echilibrul ecologic, că pe un panou erau expuse planșe care ilustrau poluarea sonoră prin muzica prea tare a unui radio deschis la maxim, că vorbele urâte erau mai greu de ilustrat. Mai era ilustrată poluarea râurilor prin deversarea unor substanțe nocive sau prin spălarea prin albia lor a autoturismelor cu detergenți… păduri tăiate fără noimă, fabrici care scot prea mult fum (degradarea atmosferei), fabrici care nu mai scot fum deloc (degradarea condițiilor de trai), folosirea excesivă a spray-urilor care distrug ozonul etc., etc.

Cred că era o lecție deosebită. Aceasta s-a încheiat cu recitarea unei poezii numită „Gânduri de copil”, din care, fiecare micuț spunea câte o strofă. Până să-mi scot carnetul, ca să-mi notez versurile, am pierdut începutul și, de aceea, vă redau ce-am reușit să prind:

„Gem copacii sub secure
Și e crud ce se petrece
Că sunt mulți ce în pădure
Pun un pom, dar taie zece.
Oameni mari, nu se mai poate!
Nouă ce-o să ne rămână?
Nu vă doare nici în spate
Că lăsați planeta spână.

Doamne, te rugăm fierbinte,
Nu ne pune în postura
De-a le zice că n-au minte
Celor ce distrug natura!

Cu purtarea lor prostească
Lumea o să îi condamne.
Nu-i lăsa să mai greșească!
Dă-le-un dram de minte, Doamne!”

După ce totul s-a terminat şi copilaşii se îmbrăcau pe coridor, ca să meargă acasă, apare şi doamna educatoare.

-Doamna Mariana, zic eu, am de făcut, dacă nu-i cu supărare, o mică obiecție asupra ultimului vers, care spune: „Dă-le-un dram de minte, Doamne!” A distruge natura e o prostie. Nu credeți că la așa prostie un dram de minte e prea puțin?

-Poate Dumnezeu, zice ea, le va da gânduri bune, cum le-a dat şi pădurarilor care, anul acesta sunt hotărâți să planteze puieți acolo unde pădurea a distrus-o sărăcia - pe de o parte - şi goana după şi mai mulți bani, pe de o altă parte. Bunăoară, dumneata, ştii că salcâmii de la ştrand au fost vânduți cu 5000 de lei bucata şi nu s-au mai pus în loc? A defrişa un codru e ca şi cum ți-ai omorî un frate, întrucât „codru-i frate cu românul”.

„Codru-i frate cu românul”, am repetat ca pentru mine şi gândul m-a dus în trecut, la ascunzătorile haiducilor, la drumurile numai de ei ştiute, la justiția lor ilegală dar dreaptă şi la Băileşteanu, care atât de frumos şi răsunător îi pomeneşte în cântecele sale.

O NOUĂ MALADIE: RĂUL DE MUNCĂ

„Misionarii spanioli s-au trudit multă vreme să-i convingă pe băştinaşii din America de Sud să nu lucreze duminica, dar, până la urmă, s-au convins că ei nu lucrau nici în celelalte zile” (Anatole France).

Cu riscul de a fi socotit un citatoman, am să vă spun ce a scris Eminescu în unul din articolele sale politice: „Munca este legea lumii moderne, ce nu are loc pentru leneşi… Temeiul unui stat e munca… Bogăția unui popor nu stă nici în bani, ci iarăşi în muncă… Fiecare, şi mare şi mic, datoreşte un echivalent în muncă societății în care trăieşte”. Nu vreau să zic că guvernanții ar trebui să mediteze asupra acestui lucru, ci să vă reamintesc de cerşetorul de la Timişoara, care, la premiera unui spectacol de teatru a fost văzut în primele rânduri, îmbrăcat la marea durere.

Azi vă voi vorbi despre un cerşetor de la noi, despre care am aflat că are o boală mai puțin cunoscută, dar foarte frecventă. Iată despre ce e vorba. Un prieten de-al meu l-a văzut jerpelit (ca să impresioneze), dar voinic, cu trăsături frumoase la față, cu mâinile

îngrijite, şi nu a vrut să-l umilească dându-i de pomană ca unui milog de rând, ci i-a zis:

-Vrei să-mi lucrezi o oră pentru zece mii de lei?

-Cum să nu? Zise cerşetorul. De când caut eu ceva de lucru!

Şi l-a luat acasă. Pe drum, din vorbă în vorbă, a aflat că e romaşcan get-beget, că a stat pe lângă Bancă şi nu mai are casă, că a făcut liceul la Cluj şi altele.

Au ajuns acasă, unde prietenul meu l-a tratat cu varză călită şi slănină şi i-a arătat ce are de făcut: să adune, grămadă, o roabă de prundiş pe care-l împrăştiaseră găinile şi să măture trotuarul din fața casei, cât ține gardul, după care l-a lăsat în seama mamei sale şi a plecat unde i-au dictat nevoile. După un ceas, se întoarce să-i plătească omului, conform convenției, dar ia-l de unde nu-i! Plecase, chipurile, să-şi cumpere țigări. Şi dus a fost. A doua zi, pe înserate, îl întâlneşte în față la Marom. Cerşea.

-De ce n-ai terminat treaba, dom'le? Îți strica un zece mii de lei?

-Ador munca…

-Cred, i-a tăiat-o prietenul meu, crezând că vrea să-l citeze pe un filozof francez. Cred. Te poți uita ceasuri întregi la un om care lucrează.

-Ador munca, dar, să spun drept, mi s-a făcut rău; n-am mai muncit de 8 ani.

Aici am vrut să ajung. A apărut o nouă maladie: „RĂUL DE MUNCĂ".

Ce-aş propune eu: După cercetări temeinice să se stabilească dacă cerşetorii apți de muncă au cont în bancă, mulți bani la CEC, hârtii de valoare, firme rentabile pe numele altcuiva etc. şi, dacă nu au, să li se dea o autorizație din care să reiasă că au voie să cerşească, dar, din când în când, să li se găsească ceva de lucru. Şi dacă se constată la ei simptome ale bolii mai sus amintite, să li se retragă autorizația de cerşit şi să vedeți dumneavoastră cum scapă de boala asta, până capătă o nouă autorizație, că s-ar putea cerşi şi la negru. Şi, după câte am auzit, cu bani poți înălbi şi un harap.

Oricum, peste mâna lor întinsă, necunoscându-le necazurile şi nevoile, nu putem trece. Dumnezeu ne judecă şi pe noi, şi pe ei. Se spune că „cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută". Cum putem şti dacă sunt cu adevărat săraci şi nu au, într-adevăr, unde să

lucreze? Nu ştiu - şi nici nu ştiu cine ar putea răspunde. Săraci vor fi cât lumea. De-ar fi şi locuri de muncă pentru şomeri, ca cerşetorii să nu întindă mâna de pomană!

„OPINII CURENTE”

„Iată ce-am aflat. Că, în ţara aceasta, dacă un om îşi pierde sănătatea, sau e lovit de boală, sau de cade trupeşte în orice fel, înainte de a fi împlinit şaptezeci de ani, e judecat în faţa unui juriu de concetăţeni şi, dacă e găsit vinovat, ajunge de batjocura lumii şi e osândit, cu multă sau mai puţină asprime, după caz. Bolile se împart în crime şi delicte, aşa cum se împart şi la noi nelegiuirile, un om fiind pedepsit foarte aspru pentru o boală serioasă. (…) Dar dacă un om falsifică un cec, sau dă foc casei, sau jefuieşte pe altul, sau comite orice altă faptă dintre cele socotite criminale în ţara noastră, e fie dus la un spital şi îngrijit cu dragoste pe socoteala statului, fie, dacă e înstărit, îşi înştiinţează toţi prietenii că are o criză gravă de imoralitate, întocmai cum facem noi când ne îmbolnăvim şi prietenii vin grijulii şi întreabă, interesaţi, cum s-a întâmplat, ce simptome s-au arătat mai întâi şi aşa mai departe…”

În prima parte a textului de mai sus e redat într-o formă deosebită un adevăr cunoscut: dacă peste un om dă un necaz, lumea îl condamnă: „L-a ajuns blestemul, pentru răutăţi, că nu i-au mai ajuns muierile, banii, pământul, băutura, ţigările, etc.”, de la caz la caz.

Iubite cititorule, află că am fost un dur şi am criticat toate acţiunile urâte în care n-am fost implicat. Săptămâna asta vreau să fiu indulgent şi în locul meu l-am lăsat să vorbrească pe Samuel Butler, englez de meserie şi scriitor, care şi el a criticat şi a satirizat până la loc comanda. Citind partea a doua a textului dintre ghilimele, veţi fi crezut poate că-i vorba de ţara noastră. Nu. E vorba despre Erewhon. Şi nu cred că Butler ăsta ne-a vizat pe noi. E o simplă coincidenţă.

VREAU PĂMÂNTUL ÎNAPOI

Când am auzit că până la 3 aprilie se dă pământul înapoi celor care n-au apucat să şi-l ia până la această dat, m-am bucurat. „Iată - zic eu - un act de dreptate”. Mi-am dat seama însă că acest act de dreptate nu e dus până la capăt. De ce zic asta? Pentru că mamei mele i s-a demolat casa, pentru care a primit prin ’72 suma de 5000 lei, că era mică, bătrânească şi de vălătuci, iar pentru pământul de sub casă, pentru curte şi pentru grădina din spatele casei, în sumă de 64 metri pătrați, mama a primit câte doi lei şi cincizeci de bani de metru pătrat. Am discutat cu un vecin care are toate actele strânse cu grijă şi m-am sfătuit să nu mă zbat ca apa de maluri, că nu am nici o şansă, că ce-a mâncat lupul e bun mâncat; pământul n-am să-l mai văd niciodată, pentru că a fost plătit. „Bine - zic eu - dar cu mama n-a negociat nimeni prețul pământului, cu banii de pe un metru pătrat de pământ îşi putea cumpăra o pâine, iar valoarea totală a terenului reprezenta a noua parte dintr-un salariu mediu”.

De aceea cer respectuos ca statul să-mi dea marfa înapoi (ca moştenitor) iar eu să-i restitui banii pe care i-a dat mamei. Cât anume? Păi, pentru cei 64 m.p., după calculul cu pâinea, 8940 sau, după calculul cu a noua parte dintr-un salariu mediu, 55600 lei, diferența treacă de la mine!

Vreau să precizez că pământul de care vorbesc a fost cumpărat de bunicul, cu bani munciți, cu bani cinstiți. De unde să-mi dea statul pământul? De acolo de unde ar putea să dea câte 50 de hectare celor care au avut şi câte o sută. Oameni buni, cum îşi dădea pământul țăranul sărac pentru un țuhal de făină, ca să nu moară copiii de foame, n-a spus-o

numai comunismul, ci şi scriitori şi specialişti în domeniu în perioada interbelică. Aşa şi azi, unii oameni care nu au pământ şi nici altă sursă de venit, pentru burtă îşi vând onoarea, sufletul, ba pe alocuri şi copiii.

Aşa s-au făcut şi mulți boieri cu pământ. Că or fi şi excepții, nu mă îndoiesc, dar că toți cei ce urmează să primească zeci de hectare de pământ au moştenit pământ cinstit, să-mi fie cu iertare, n-o mai cred, aşa cum nu cred că multimiliardarii zilelor noastre au dobândit averea, lucru arătat şi de posturile TV. Altfel nu s-ar fi născut expresia „spălarea banilor” şi nici Tostoi n-ar fi spus că „dacă există un singur om pe lume care se răsfață în belşug, se află undeva un altul, care moare de foame”. La noi sunt mulți şi suntem mulți.

OM DE MODĂ VECHE

El, c-un cercel de sârmă în ureche, ea, cu o fustă scurtă şi îngustă, se sărutau în public.

-Mă dezgustă. N-aveți alt loc?

-Eşti un om de modă veche, invidios pe tineri, dar ce-ai a spune, dacă, de pildă, ca şi doctor Faust sau ca un om scăpat din holocaust, te-ai face tânăr iar, printr-o minune?

-Cu-asemenea ispită piei, satană! N-aş vrea să iau da capo firul vieții, nici să trăiesc fiorii tinereții, nici să şomez, sau să aştept pomană.

La anii tăi munceam pe câmp şi-n luncă…

-Te cred. Dar ce mă cerți? La o adică, recunoscut-ai singur moşulică, ce greu e azi să ai un loc de muncă. Aş prefera când e urât afară, nu să mă cain, ci să număr banii. Eşti romaşcan, şi ştii că romaşcanii sunt, la şomaj, pe primul loc din țară. Şi-atunci ce să fac? Îmi caut pereche, să împărțim în două părți necazul, şi ne pupăm, în loc să ardem gazul.

-Aici?

-N-am zis? Eşti om de modă veche.

COSETTE ÎN VARIANTĂ MODERNĂ

Celor care au uitat, le aduc aminte că mica eroină a lui Victor Hugo, Cosette, era o fetiță lăsată de către mama sa în grija unui hangiu. Mama ei nu a putut s-o ia cu ea.

Din cele ce urmează, o să o recunoaşteți. A fost luată în urmă cu câțiva ani de la Căminul de orfani din Cartierul Muncitoresc, de către o doctoriță de pe lângă Vaslui, pentru a se acomoda împreună şi să o înfieze după aceea dar, la mai puțin de un an, un binevoitor, în Ajunul Crăciunului, a telefonat la conducerea Orfelinatului să vină cineva să ia fetița din iadul de la doctoriță. Doamna directoare s-a dus personal şi a găsit-o pe Ionela Nae, că aşa o chema pe fetiță, în cizme de cauciuc, fără ciorapi, în pantaloni de trening, fără altceva, şi cu o flaneluță de bumbac îmbrăcată direct pe piele. Scărmăna lână şi era înlemnită de frig, că abia venise de la apă, de pe coclauri. Drama lui Cosette, trăită întocmai. Şi povestea nu se sfârşeşte aici. Doamna directoare a învelit-o în cele trei pături pe care le avea în maşină şi a adus-o înapoi la cămin.

Îmi veți spune că povestea are un sfârşit mai fericit. Exact. Ca şi bărbatul care a adus Cosettei păpuşa şi a luat-o cu el, tot aşa, după o bună bucată de vreme de tratative duse la Bucureşti, la 7 august 1998 au venit la Cămin doi italieni - soț şi soție - ea profesoară de matematică şi au luat-o cu ei la Giarre.

„Soții Ficherra mi-au făcut o impresie foarte bună. Ionela va fi fericită. Dumnezeu a ajutat-o. Acum are părinți”, a spus doamna directoare Lucia Gheorghian.

-Şi atunci, de ce vă sunt ochii umezi? Aş fi întrebat-o eu, dacă n-aş fi cunoscut răspunsul dinainte.

DE CE FAC CULTURISM?

Într-o dimineață mi s-a plâns jumătatea că în timpul somnului am lovit-o cu piciorul. Mi-am cerut iertare, că atunci când doarme omul nu ştie ce face, dar în gândul meu s-a născut o idee. Şi de atunci, ori de câte ori îmi face muzicuță că m-am bucurat în '89 când l-au omorât pe Ceauşescu, ca şi cum mi-ar imputa mie

greutățile prin care trece țara, ori când îmi reproşează că am băut supranormativ, ori când mă ceartă că nu mă duc la primărie să cer banii de pe locul unde am avut casa ce s-a demolat şi care mi s-a luat cu hapca, cu prețul a jumătate de pâine metrul pătrat, ei bine, atunci noaptea am un somn tare agitat; dau din mâini, dau din picioare, şi nu ştiu cum se face că - după spusele ei - niciodată nu ratez.

Şi iar îmi cer iertare, că atunci când doarme omul nu ştie ce face şi gândul îmi fuge la situația țării: cât de mult m-aş răcori de-aş avea vecini în priciurile de la cabana Dochia, pe doi din cei care ne pun condiții grele, dacă vrem să ne dea ceva (cu o mână, ca apoi să ne ia cu două) şi-n altă noapte cu alți doi care pentru un serviciu de trei parale iau pielea de pe om şi tot aşa. De aceea țin să am condiție fizică. Şi nu numai de aceea. Bunăoară nea Cutărel îl bătea pe feciorsu pentru nu ştiu ce poznă, şi-i spunea: „Te bat pentru că te iubesc. Nu vreau să ajungi o secătură, să aduci prejudicii țării de miliarde de lei şi să stai trei zile la puşcărie”. Şi iar îl bătea. Am intervenit eu şi l-am scos din mâna lui tătâne-su: „Măi, nea Cutare, nu aşa se educă un om, chiar dacă a greşit. Nu aşa, cu dragoste. Eu, bunăoară, dacă aş vedea un om care facilitează aducerea din străinătate a unor mărfuri care se produc şi în țară, ba încă de calitate mai bună, şi de care geme piața, nu l-aş certa cu blândețe de corn, sau de altă esență tare, nu l-aş critica de mamă - vorba lui Coruț - ci, cu bunătatea unui canibal flămând, i-aş vorbi cu dragoste, ba chiar l-aş îmbrățişa cu toată căldura, să-i pârâie ciolanele, să-i iasă limba de un cot, să zacă în spital o lună. Aşa aş face. Cu dragoste”.

M-ați întrebat de ce fac exerciții fizice, de ce practic culturismul? D'aia. Ca să-mi pot exterioriza sentimentele.

SOARTA DESTINULUI POATE FI SCHIMBATĂ

„Asta e şi bună pace, alta mama nu mai face”. Aşa încerca nea Cutare până nu de mult să se împace cu gândul în fața unui destin impus de alții de la noi, ba şi din afară. Asta până i-a băgat cineva în cap că şi destinul are o soartă. Şi de atunci 'mnealui e nemulțumit la orice pas. Bunăoară, când Cutare - junior, adică odraslă-sa, nu învăța bine la şcoală, se făcea foc şi pară că n-o să ajungă nimic în viață, de parcă n-ar mai fi fost oameni proşti ca

gardul care au făcut avere pe vremea comunismului şi şi-au rotunjit-o în noua ordine socială. Vorba românului: „prost să fii, noroc să ai”, că şi nea Cutare zicea de multe ori că prostul are noroc, numai pe el norocul îl ocoleşte. Şi odrasla, văzând mâhnirea tătâne-su, s-a pus pe carte, dar lui nea Cutare, când i s-au arătat în catalog notele de la matematică, de la 9 în sus, s-a întristat iar: „ce-i trebuie atâta matematică? Ca să socotească mental cât la sută a pierdut cu impozitele după ce i s-a mărit leafa cu te miri ce? Să-şi facă sânge rău? Tensiune? Nu!” Când profesoara de istorie l-a lăudat pe Cutărică pentru notele obţinute la ea, din nou s-a cătrănit nea Cutare: „de ce să afle şi el că ruşii nu vor să ne restituie tezaurul pe care l-au luat, chipurile, în păstrare? Ca să-şi facă sânge rău? Hepatită? Nu! Să-i spună un profesor nemulţumit de leafă că de fapt nu a fost revoluţie ci lovitură de stat şi că pe vremea lui Ceauşescu nu ne sufla nimeni în borş , nici prietenii de la Răsărit şi nici F.M.I.-ul? De ce să ştie atâta istorie ? I-ar căşuna”.

Profesorul de geografie l-a lăudat şi el: „Domnule, Cutărică al matale, care până nu de mult nu ştia care-i capitala Bangladeshului, şi bâjbâia pe hartă unde-i Nepalul, iar dumneata îl sfătuiai să învețe, să poată demonstra oricui că pământul străbunilor noştri se întindea de la Nistru pân’ la Tisa, cum şi Eminescu zis-a, ei bine, acum Cutărică al matale are la mine numai 9 şi 10”. Şi iar s-a întunecat nea Cutare: „de ce atâta istorie şi geografie? De ce să-şi facă bietul băiat sânge rău că prin acordul cu Ucraina am pierdut până şi speranța că odată şi odată vom redobândi sudul Basarabiei şi nordul Bucovinei? De ce? Să-şi facă sânge rău? Diabet?”

Şi la economie şi la

statistică şi la logică Cutărică sclipeşte spre nemulțumirea lui tătânesu. „Nu- îşi zicea el. Nu vreau să ştie băiatul că datorită austerității impuse pentru redresarea țării vor avea de suferit numai cei cu bani puțini, că dacă şi cei care dau legi şi ordonanțe peste ordonanțe ar suferi la fel ca cei mulți, treaba ar fi alta, dar - iar încerca el să se mângâie - asta-i soarta destinului”.

-Şi ce propui? l-am întrebat eu.

-Soarta destinului poate fi schimbată.

-Cum?

-Simplu. Toți cei care au pâinea şi cuțitul să jure cu mâna pe inimă în fața poporului, la televizor, că începând de azi vor renunța la o bună parte din leafă, din diurne, din etc. şi vor trăi în neagră sărăcie, numai cu câteva milioane pe lună. Şi atunci, poporul întreg se va arăta mulțumit ca şi chinezii când preşedintele Mao le-a asigurat o masă cu orez în plus zilnic. Noi nu vrem o masă în plus. Vrem pâinea cea de toate zilele, dar să fie şi să o poată avea toți, chiar şi după ce-şi plătesc impozitele la stat, întreținerea la bloc, taxele la copii, lumina la CONEL şi eventuale datorii făcute pentru căutarea dreptății. Dă-mi dreptate; dacă vrem, soarta destinului poate fi schimbată”.

LEUL ŞI TAXA

Leul a atins apogeul (nu moneda; aceasta scade, fapt ce slăbeşte, mistuie, roade). Cum vă zic, leul, în calitatea lui de rege, cred că-n curând va da o lege, ca personaj cu greutate ce greul tot îl duce-n spate, pentru că-s multe ierbivore cu nume mai mult sau mai puțin sonore, şi nu vă spun care anume, ce neavând unde mai paşte (până şi leul recunoaşte), primi-vor poate puțin fân de la stăpân. „Să le dăm fân! Dar bani de unde?” Şi neputând nimeni răspunde, a hotărât leul pe dată să facă rost de gologani: bani pe averea afişată, şi poate va propune-o lege care urmează a fi votată, de bunăseamă, sențelege, în urma unui mic discurs. Dar ce să credem? Domnul Urs, care de câțiva ani -mă rog- s-a instalat într-un bârlog cu foarte, foarte mult confort, ce l-a făcut fără efort, va fi de-acord? O va vota? Păi…vom trăi şi vom vedea.

PSEUDO-POŞTA REDACŢIEI

D-lui Q.X: -Da, şi eu am auzit cu tristețe că se va umbla la lefurile celor din învățământ şi sănătate, în vreme ce domnii care au pâinea şi cuțitul cer mărirea lefurilor. Dacă veți tălmăci corect, nu la acest lucru se referă textul biblic care spune: „celui ce are i se va mai da, iar celui ce nu are şi ce are i se va lua”. Textul are alt tâlc şi nu din el s-au inspirat cei mari. Şi la urma urmei, recunoaşteți şi dumneavoastră şi hoții de rând nu operează la cei putrezi de bogați, de la care ar avea ce lua, ci tot de la bătrânul care abia îşi duce zilele, sau de la copilul lipsit de apărare.

D-lui Q.W.: -Nu, deocamdată sfârşitul lumii nu este aproape; la carte stă scris că atunci când va veni vremea aceea, vor apare profeți mincinoşi, nu politicieni care una zic şi alta fac, iar că „politica-i curvă” am auzit de când eram copil. Nu-mi spuneți o noutate; şi boierii de pe vremea lui Cuza făceau politică.

D-nei D.T.: -Aveți dreptate. Ne cerem scuze că în ultimul număr al ziarului nostru la rubrica „Din presa de al’dată” s-a omis să se menționeze ziarul din care s-a extras textul, precum şi data apariției (REALITATEA ILUSTRATĂ - August 1912). Scuzați, vă rog!

D-lui H.K.: -Nu ne întrebați pe noi cine finanțează „evanghelizarea” românului care s-a născut creştin şi cu ce bani sunt plătite în străinătate broşurile, de o execuție grafică ireproşabilă, că nu ştim. Ceea ce ştim e că Dumnezeu a făcut pe oameni, iar oamenii au făcut religiile.

D-lui S.C.: -Nu, „SINGURA SOLUȚIE ÎNC-O REVOLUȚIE” era o lozincă ce se vehicula pe vremea lui Iliescu, când oamenii erau nemulțumiți. Acum sunt. Şi mai scrieți-ne!

D-lui Q.Z.: -Sunt de acord cu dumneavoastră; nu cred că domnul George Pruteanu să nu fi citit printre rânduri acea scrisoare atât de frumoasă primită de la un etnic maghiar din Cluj, prin care îl sfătuia să se lase de politică şi să se consacre numai emisiunii domniei-sale. Poate că, dacă, n-ar fi fost chestia cu geografiile şi istoriile, textul scrisorii ar fi fost altul sau nici unul.

D-lui X.Q.: -Lozinca lansată de bătrânii care fug pe stadion sau pe unde pot şi care zice: „Aleargă pentru sănătatea ta”, vrea să spună că, alergând, pui inima să facă puţină gimnastică, plămânii să oxigeneze mai abitir sângele, încheieturile să se mai dezmorţească, coloana să se mai elasticizeze şi toate acestea „Pentru sănătatea ta”, iar nu cum ai interpretat matale, că „A alerga pentru sănătatea ta”, înseamnă de a alerga de la o farmacie la alta, de la un doctor la altul etc., pentru ca să te faci sănătos. Nu, frate.

D-nei W.W.: -Drept să vă spun, nici eu nu ştiu de ce în actualele manuale de istorie nu se vorbeşte despre revoltele sociale şi prea puţin despre cultură. E oare în interesul cuiva să fie uitat sacrificiul lui Doja, a lui Horea, Cloşca şi Crişan şi a lui Avram Iancu? Poate şi în „Peneş Curcanul va fi scos din literatură, că prea zice cu foc”…Ca să scăpăm de turci, de jug/ Sărmana noastră ţară”.

D-rei K.W.: -Dacă prietenul matale ţi-a spus că l-ai fermecat din prima clipă, nu înseamnă că poţi lua parte la Congresul Vrăjitoarelor, care se va deschide în curând. Mai degrabă, prietenul matale umblă cu vrăjeala.

D-lui Z.X.: -Da, într-adevăr şi ungurii au un sfânt local de-i zice „Ştefan cel Sfânt”, despre care, dacă nu s-ar fi scris în „Românul” din 28 septembrie a.c., nu s-ar fi aflat nici acum că descindea şi din neamul românilor, întrucât conducătorul triburilor maghiare, ducele Arpad, şi-a luat ca noră, pentru fecioru-su Zoltan, pe fata ducelui român de Biharia, Menumorut şi unul din copiii lor - adică nepotul lui Zoltan - de-i zicea Geza, s-a însurat cu prinţesa Sarolta, fata voievodului român de Alba-Iulia, iar băiatul lor, Voicu, s-a botezat în rit creştin apusean, cu care ocazie a primit numele de Ştefan şi coroana de rege. I s-a spus Ştefan cel Sfânt pentru că a extins catolicismul în Europa Centrală. Aşa că, iubite cetitorule, suntem oarecum neamuri şi ar trebui să ne respectăm ca atare.

Mai scrieţi-ne.

VIZITA FILOZOFULUI

Iubite cititorule, poate ai băgat şi matale de seamă că sub titlul gazetei noastre apare totdeauna o maximă, care uneori reuşeşte, alteori mai puţin, să se încadreze în atmosfera acesteia, dar căreia,

din păcate, i se acordă prea puțin spațiu. Azi l-am invitat pe Iorga, prin volumul lui de cugetări. Bunăoară, dacă s-ar scrie în gazetă de Antonescu sau de reabilitarea lui Gheorghiu Dej, unde oare să încapă cuvintele lui Iorga: „Fiecare generație topeşte din nou icoana oamenilor în adevăr mari şi la fiecare topire zgura grămădită de calomnie cade”. Unde să încapă? Sau când e vorba de eşecul unui om politic ori a unui mare afacerist, unde să tragem concluzia: „Cade cine n-a ştiut până unde să se suie sau pe ce se cuvine să se reazeme”. Noi spunem că „Cine are piper pune şi în chisăliță”. Scurt şi concis. Dar unde să încapă Iorga cu: „Cei mai mulți oameni sunt gata să arunce mai bine prisosul lor pe cele mai nebune cheltuieli, decât să-l întrebuințeze pentru milă. Pare că, miluind ar recunoaşte sărăcia şi nedreptatea”. Unde să încapă? Va veni vremea alegerilor: „Cu aceeaşi minciună nu poți pescui de două ori aceeaşi încredere”, sau „Amintirea suferințelor tale păstreaz-o bine: e comoara cea mai scump plătită”, sunt maxime prea lungi pentru spațiul actual. Măriți-l, fraților! La anu’, când vom aniversa 10 ani de la Revoluție, tot ce-a spus Iorga vom scrie şi anume: „Orice faptă e a omului care a făcut-o , dar şi a momentului în care a putut-o face”. „Dumnezeu nu bate cu ciomagul”, ar încăpea sub titlu, atunci când o personalitate care a călcat pe bec îşi primeşte pedeapsa, dar nu încap vorbele filozofului care spunea: „În iadul de pe lumea aceasta, fiecare arde la focul păcatelor sale”: Că la focul păcatelor unora ard şi oameni nevinovați, asta-i altă poveste. Când ar greşi o femeie de serviciu, un portar sau altcineva, să avem unde să scriem: „În măsură ce cresc păcatele cuiva, natura se îndură să-i întunece ochii”, iar de o mai fi vreodată vorba de lupta pentru libertate - „Omul liber e acela care n-are nevoie să spună nici o minciună”. Aici nu prea pricep: oare cei care zic că vor face şi vor drege, ştiind din capul locului că nu vor face nimic, nu-s oameni liberi? Nu-s. Sunt robii ambițiilor sau ai banului.

Vizita s-a terminat. La plecare, omul care mi-a adus volumul l-a deschis şi a citit tare şi apăsat: „Fii bun, dar arată că poți fi şi altfel”. Eu unul n-am priceput aluzia. Dar dumneavoastră?

MAI BEA ŞI-ACU

Într-o comună din judeţul Neamţ, adică din fostul judeţ Roman, că e la o aruncătură de băţ de noi, o femeie care mergea la biserică nu din An în Paşti, cum ni se mai dau nouă, pensionarilor, câte un gologan în plus, când inflaţia e galopantă, ci duminică de duminică, s-a îmbolnăvit şi a trimis vorbă părintelui dacă n-are nişte hapuri.

Părintele, când a văzut că nu-i de şagă, a dus-o cu maşina la spital, unde bătrâna s-a făcut sănătoasă. Până aici, toate bune şi la locul lor.

Aflând satul că părintele e foarte săritor când cineva e la anaghie, s-a mai dus la el cineva, tot cu rugămintea de a-l duce la spital. Şi l-a dus părintele, iar pe drum l-a întrebat:

-Dumneata eşti de la noi din sat? Nu prea te-am văzut pe la biserică.

Şi creştinul nostru tăcea mâlc, lăsându-l numai pe popă să vorbească.

-Medicii nu fac minuni, mai ales că nici nu mai au mijloacele materiale pe care le aveau, ca să nu mai vorbesc de lefuri; fără ajutorul lui Dumnezeu, nu prea e rost de sănătate. Rugăciunea…

-L-am rugat aseară, părinte, când mi s-a făcut rău.

-Nu-i suficient, frate; oare după prima oxacilină omul se face sănătos? E de-ajuns oare un singur telefon când ţi s-a spart o conductă? La Tribunal crezi că şi se dă întotdeauna câştig de cauză la primul proces? La Forţele de Muncă primeşti serviciu de prima dată când te duci acolo?

Şi omul nostru a înţeles. După ce a ieşit din spital, în fiecare duminică se îmbracă frumos şi o ia spre biserică unde nu apucă să ajungă, întrucât a aflat pe când era în spital că alcoolul are virtuţi antiseptice, dar trebuie să te ţii de el, să insişti - vorba părintelui - să fii perseverent ca atunci când cauţi o slujbă sau când cerem reînfiinţarea judeţului. Insistă, frate, i-aş zice eu, că acum te cunoşti cu părintele şi tot el te duce, ori cu maşina ori cu carul cu boi cu colaci în coame! Insistă!

N-am vrut, iubite cititorule să ţin un logos împotriva alcoolului, că la urma urmelor şi eu mai trăgeam un păhărel pe

vremea când rămâneau destui bani şi pentru mâncare şi pentru plata energiei electrice.

UN JULES VERNE MODERN

Nici pomeneală. Nu vă voi spune că omul se va teleporta din Roman în California, cu viteza gândului, ca să mai schimbe o vorbă cu o rudă plecată acolo pe vremea când aici nu avea nici o slujbă, că ideea asta a fost lansată într-un serial SF la televizor. Nu asta voi face, ci vă voi spune câteva noutăți spicuite din cotidianul romaşcan „Roman Time" din 26 martie 2034. Iată deci ce vom citi acolo:

„Domnul primar Jackson afirmă că, peste un an, va fi dată în folosință şoseaua de centură a oraşului, începută la finele mileniului trecut, precum şi conducta de apă potabilă, începută cam la aceeaşi dată".

„În arhivele statului sunt documente care atestă existența în urbea noastră la sfârşitul secolului trecut a 90000 de nemulțumiți şi câțiva din ceilalți, iar azi numărul românilor pur-sânge din oraş se ridică la aproape 20000 de suflete".

„În trenul rapid „România Mare" un individ, care călătorea fără bilet, a încercat să-l mituiască pe controlor. Acesta l-a criticat aspru „Uiți că corupția a fost eradicată de preşedintele Constantinescu? Te crezi în 1998? Şi la urma urmelor, ştii ce lefuri avem noi?"

„Cei câțiva ortodocşi romaşcani care au rezistat tentațiilor de tot felul şi asigurării că, dacă vor trece la altă religie, li se va rezerva un loc în Rai, cer primăriei să interzică manifestările satanice din fața Sfintei Biserici".

„În ultimele două milenii, au dispărut limbi, au dispărut popoare, au dispărut dragostea de muncă, crema Vax Albina, Dero-ul obişnuit, dar a supraviețuit «Gazeta de Roman», care apare în întregime în limba română".

„Se împlinesc 100 de ani de la naşterea lui C.Bârjoveanu, cel care a propus irigarea terenurilor agricole cu pompe acționate de energia eoliană (ca-n Canada), protejarea teilor când sunt în floare şi instalarea în posturi înalte numai a elementelor sută la sută cinstite".

„O excursie pe o planetă din altă galaxie s-a scumpit atât de mult, că un muncitor cu salariul mediu nu şi-o mai permite, decât cel mult o dată pe an”.

„Au fost aclimatizate şi plantate noi specii de arbori exotici în parcul Eleonora Vântu”.

„În trecere prin oraşul Roman, vizitați ruinele Spitalului „Precista Mare”.

Iubite cititorule, când muza îmi va mai aduce noutăți din viitor, te voi ține la curent.

FANTEZII CU ULISSE

În goana-i nebună furtuna ridică talazuri
Şi gem şi văzduhul şi apa şi cei de pe navă
Doar singur Ulisse (că este astăzi suportul)
La țărm, pe o piatră, mai schimbă o vorbă cu Sfinxul
Şi-acesta-l întreabă:
„Ce-ai face, de pildă, bărbate
Ciclopi de ar fi ca să treacă prin apele tale
S-atace Corintul, prietenul vechi al Itacăi?
Ai sta tu cu mâinile-n şolduri, urmând după asta

Să scoți din războinici săgeți şi să dai de mâncare
Acelora ce groaza i-ar duce la tine-n Itaca?”
„N-aş face aceasta, răspunde viteazul Ulisse
De n-ar fi şantajul; Ciclopii găsi-vor cu cale
Ca-n plasele noastre să pună doar şerpi şi holotri,
Şi n-aş vrea poporul Itacăi să moară de foame.
Dar tu, că eşti Sfinx cu pretenții-pe câte se spune,
Te-ai duce la dânşii să lupți împotriva cetății
Că trece prin pară un sat ce nu dă ascultare
Mai marilor Țării şi legii făcute de dânşii?”
Şi Sfinxul se-ncruntă: „De-ajuns! M-ai dat gata Ulisse;
Mă crezi că-s nebun ca să fac eu o treabă ca asta,
Când țara-i aceea-i de sute de ori cât Elada?
Şi-afară de asta nu țin nici cât negru sub unghii
Ca nasul sau coada să-mi bag unde nu-mi fierbe oala.

Problema aceasta doar zeii mai pot s-o rezolve
Şi-n inima lor să arunce sămânța iubirii”.
Şi Sfinxul se-ntoarse cu coada, iar bravul Ulisse,
Când marea şi vântul şi nava stăteau liniştite
Plecă cu o luntre să spună la cei de pe navă
Că totu-i O.K. şi că scorul e 1-1,
Că timpul, adesea, împacă şi capra şi varza.

P.S. Din versul „Acelor ce groaza i-ar duce la tine-n Itaca” s-ar putea să credeți că e vorba de eventualii refugiați din Serbia, în cazul unui eventual conflict, iar prin „apele Itacăi” s-ar putea înțelege „podul aerian” solicitat țării noastre. Dacă veți confunda aceste lucruri, bine ați face.

APĂ, APĂ ŞI IAR APĂ

Oraşe cu canale în loc de străzi sunt multe în lume, dar cel mai reprezentativ este Veneția. Pe aceste canale se circulă cu bărci cu motor, cu plute etc., dar cea mai reprezentativă este gondola. Şi în oraşul nostru, când plouă şi nu se-ncurcă, se umplu cu apă mai multe străzi, dintre care cea mai reprezentativă e Fundătura Păcii. Nu-i vorbă, cu puțin efort, strecurându-te pe cant printre maşinile parcate se poate circula, dacă ai încălțăminte corespunzătoare, dintre care cizmele de cauciuc sunt cele mai reprezentative. Traversatul ar fi o problemă, că nu există ca la Veneția „Puntea suspinelor” ci numai suspine fără punte, iar suspinele sunt şi ele ceva reprezentativ la ora actuală.

Şi toată povestea asta este din cauză că sunt înfundate unele guri de canal, dintre care cel mai reprezentativ e cel din spatele lăzii de gunoi.

Ştiu că domnul primar acceptă colaborarea dintre cetățeni şi Primărie, aceasta fiind cel mai reprezentativ loc unde s-ar putea pune problema.

Aşadar, acest lucru trebuie privit cu multă seriozitate, chiar dacă nu-i socotit cel mai reprezentativ neajuns din zilele noastre. Şi nu-i. Sunt sigur.

SOLUȚIA SALVATOARE

Ura! Suntem salvați; am găsit soluția; mi-a sugerat-o un chinez. Şi nu un chinez oarecare, ci „împăratul nemuritor”, despre care s-a spus la teleenciclopedie că a împărțit populația Chinei din vremea sa în grupuri de câte şapte, şi când unul din grup făcea o năzbâtie, bună-oară dacă scria pe garduri scârnăvii sau vindea copaci din pădurea pe care era pus s-o păzească, o feştelea împreună cu ceilalți şase membri ai grupului, de aceea fiecare suspecta şi era suspectat pentru a-şi cruța pielea.

Aşa stând lucrurile m-am gândit să propun soluția la Guvern. Dar va fi ea aplicată la toți? Trecutul m-a asigurat că nu există un răspuns sigur.

Ar fi o chestie; nu s-ar mai vorbi urât pe stradă, n-ar mai fi speculă, n-ar mai băga nimeni mâna în buzunarul omului sau în cel al întreprinderilor; iar dacă cineva sus-pus ar fi pentru unii mumă şi pentru alții ciumă şi n-ar găsi câteva milioane pentru învățământ, cercetare, cultură şi sănătate, dar ar da cu inimă largă miliarde altora, acesta să o încurce încă cu alți şase, pentru că încurcă.

-Şi dacă nu primesc pedeapsă cu suspendare?

-Jap! Încă şapte. Că nu respectă tradiția.

-Vrei să spui că legile nu sunt pentru toți la fel?

-Nu spun că nu sunt; spun că nu se aplică. Zeci de cazuri mi-au confirmat acest lucru.

-Şi ce propui?

-Am spus. Propun soluția sugerată de „împăratul nemuritor”, în speranța că nu va fi votată, că dacă, bunăoară, voi cădea în grupă cu Cutare, ori cu vreun belfer ce încă nu a fost descoperit, ce mă fac?

-Ai vrea tu aşa ceva. Ai ieşi întotdeauna basma curată, întrucât, după cum singur ai spus, pedeapsa ar fi aceeaşi pentru toți membrii grupului.

-Şi dacă voi cădea în grupă cu un pârlit care fură o pâine ca să nu-i moară copiii de foame?

-…!?!

DINTR-UN PUNCT DE VEDERE SUNT NAȚOINALIST

Nu-i pe placul multora Vadim Tudor şi nu le-a fost nici Paul Everac, pentru că spuneau adevăruri dure. Unora din Transilvania şi ştiți dumneavoastră cine-s ăia - nu le-a fost pe plac Funar, din acelaşi motiv, ori, ca să spui lucrurilor pe nume este nevoie de o mare doză de curaj, de care a dat dovadă în „Românul” şi A. I. Bunescu, care, referindu-se la „martirii credinței” din Transilvania, scria: „Ce spun ei acum, privindu-ne din înaltul cerului? Maghiarii care asupreau pe vremea lor Transilvania au ajuns în Guvernul de la Bucureşti. Ruşine pentru politicienii care au semnat acest târg urât mirositor! Ruşine pentru coaliția aflată la putere, care numai pentru a putea ajunge vremelnic la caşcavalul celui care conduce, s-a înhăitat cu duşmanii dovediți ai României”.

Tot de curaj a dat dovadă şi Ion Puiu, pentru că la rubrica „Mozaic” a ziarului „Românul” din 26.10.-1-11 a.c. scria: „La emisiunea lui Adrian Păunescu de la Antena 1 a fost prezent, în săptămâna care tocmai se duse pe Apa Sâmbetei, şi țărănistul Ion Puiu. Fostul deținut politic a declarat cu fermitate că, pentru concesiile făcute „ruşilor” (tratatul cu Ucraina), atât domnul Constantinescu cât şi domnul Diaconescu sunt nişte…trădători! Asta a zis-o un țărănist. Nu un …naționalist extremist!

În acelaşi loc, cu riscul de a se strica la cuțite cu primarul capitalei, autorul „Mozaicului” scria: „Candidatul CDR pentru postul de primar al Capitalei, omuLIScusit(!) a fost întrebat de un ziarist nedus la biserică dacă este țigan. Răspunsul a venit prompt şi

lămuritor: „Nu sunt, pentru că tatăl meu era profesor de matematică”. Şi Fărâmiță Lambru era profesor de…acordeon.

În consecință, dacă vrei să spui adevăruri care dor, chiar şi pe cele pe care toată lumea le ştie, e nevoie de mult curaj, ori, la acest capitol eu nu stau prea bine. Bunăoară, gândind la proverbul care spune că „femeile trebuie să aibă un trecut, bărbații un viitor”, ştiind că adesea România e reprezentată în opere de artă printr-o femeie, aş recunoaşte că are un trecut, dar nu m-aş pronunța asupra viitorului. N-aş avea curaj, cu toate că de o vreme încoace mă simt naționalist. De ce sunt? Pentru că văd cum suntem săpați de naționalismul altora. Îmi iubesc țara. După Revoluție, un individ de nu ştiu unde, ca să nu zic altfel, nu era de acord cu faptul că vorbim prea mult de istoria noastră. Dar ce moaş-sa (iertate fie-mi ieşirile nesănătoase dar justificate) îl privea pe el? Ne-am dus noi la alții să-i întrebăm de ce au adus sclavi din Africa, de ce au luat comori din mormintele unor regi străini, pentru a le duce în muzeele lor, de ce au anexat pământuri pe care nu le-au avut niciodată? Nu. Nu ne-am dus. Şi atunci ce…? (scuzați!)

Da. Sunt un naționalist calic, dar pentru puținul meu n-a plâns nimeni. Mircea ce-a fost? Eminescu ce-a fost, când a rimat cuvintele domnitorului: „Eu îmi apăr sărăcia, şi nevoile şi neamul”? Nu ştiu ce ar fi alții, dar mă înclin în fața tuturor celor care luptă cu mijloace proprii (diplomație, presă etc) pentru demnitatea noastră, pentru țara noastră.

TELEVIZIUNEA NU IA ATITUDINE

Nu-i prima dată când spun acest lucru. Am mai luat atitudine când televiziunea nu a luat atitudine şi într-o țară majoritar ortodoxă a popularizat „pomana porcului”, taman în Postul Crăciunului. Zilele acestea, alta: a arătat cum multe mame pun copiilor lor nume inspirate de pe micul ecran ca bunăoară, Isaura, Gaviota, etc., spunând doar în treacăt că atunci când vor fi mari, aceşti copii vor trebui să se ridice la înălțimea eroinei (eroului) a cărei nume poartă, de parcă peste 15-20 de ani cineva îşi va mai aminti cine a fost Isaura, Gaviota, etc., sau - cine ştie - poate că aceşti copii vor reproşa părinților nu că nu au şi ei o zi a numelui cu cruce roşie în

calendar, ci că nu li s-au pus nume mai serioase ca Wu-Li , Young-Su, Qu-Be, dacă, eventual, vom aduce filme din China. Dați-mi dreptate; televiziunea nu ia atitudine. N-ar trebui să ne mirăm de cuvintele ce ies din gura adolescenților, fie ei băieți sau fete, de vreme ce în filmul „Asfalt tango” găseai cuvinte urâte, câte două-trei la fiecare minut. N-ar trebui să ne mirăm nici dacă cei de la grădiniță vor duce prea departe jocul „de-a mama şi de-a tata”, întrucât l-au văzut pe „Benito Mussolini” într-o scenă deocheată, fără ca în prealabil, televiziunea să fi dat un semnal: „Trimiteți-vă copiii la culcare; scena ce urmează nu-i de nasul lor!” Şi ar mai fi multe de spus, dar nu mai vreau nici un duşman în plus; am destui.

Cineva mi-a spus că dacă nu-mi convine, să închid televizorul. Eu? Dar furnizorii de energie electrică ce grijă au? Mi-l vor închide ei dacă - aşa cum se zvoneşte - la mica mea pensie va trebui să plătesc impozit. Ei, şi? Mă voi duce să-l văd pe domnul Pruteanu la doamna Marimar sau la Tarzan Popescu, care stă cu un etaj mai jos, dacă, bineînțeles, nu-mi vor reproşa că n-am avut altă treabă decât să mă iau de numele lor, adică să mă leg la cap fără să mă doară. Nu capul mă doare; românul din mine geme.

MUNCA VOLUNTARĂ

Iubite cititorule, cată matale şi-ți aminteşte că pe vremea când, din unele puncte de vedere era rău, munca voluntară era obligatorie. Dacă aceasta ar fi cu adevărat voluntară, şi dacă cineva ar ține cont de această muncă, fără a-i denatura înțelesul de „voluntară”, cel care n-a ajutat şi n-a fost impresionat de necazurile semenilor, să nu fie numit într-un post de conducere, că nici acolo nu-i va înțelege pe cei nevoiaşi. Copiii care ar sădi pomi pe marginea drumului, ar lua atitudine atunci când alți copii sau chiar oameni mari i-ar rupe. Cel care a cules hârtii de pe trotuar în cadrul muncii voluntare şi le-a pus în coş nu va arunca hârtii peste tot locul şi-l va ocărî pe cel care ar face acest lucru. Cel care bagă cârpe mari, crengi de brad (după anul Nou) sau sticle de Coca Cola în tubul de gunoi de la blocul turn (vezi blocul 70!) dacă l-ar desfunda atunci când se înfundă, altădată ar arunca numai gunoaie mărunte. Profesorul care ar prepara gratuit, în afara şcolii, pe unul din elevii

lui, s-ar strădui să-i bage acestuia materia în cap în cadrul orelor de curs, iar bogătaşul care ar trebui să hrănească pe cel „flămând şi gol, făr-adăpost” s-ar strădui ca prin diferite modalități, numărul nevoiaşilor - în interesul lui - să scadă.

De unde mi-a venit ideea cu munca voluntară? Păi, din sursă neoficială, am auzit că cineva ar fi aflat că în Danemarca este un fel de şcoală de voluntariat. Probabil că acolo îi învață pe oameni când, unde şi cum să facă muncă voluntară şi nimeni nu poate să promoveze într-o funcție dacă nu a făcut treaba asta, şi mă întreb cu ce gând a venit după Revoluție acel român din Diasporă care ne-a spus să mai încetăm cu munca voluntară şi cu patriotismul, şi dacă nu pomenesc nimic de moaş-sa, e pentru faptul că sunt băiat fin şi nici în mod voluntar n-aş face-o.

Ar fi o chestie cu munca voluntară neobligatorie, cu efect imediat şi în timp, că şi aşa oamenii - după ce s-au desființat atâtea întreprinderi - tot nu au ce face. Cunosc chiar un bărbat care numai în învățământ, cercetare şi sănătate, acolo unde se plăteşte de la buget, nu s-ar băga. Încolo, ar munci bucuros numai cu un sfert de leafă - restul, muncă voluntară - la bufetul din Bucureşti, unde mai uită de necazuri parlamentarii şi senatorii; la o bancă - pe o funcție de director; la o societate minieră - ca lider sindical, sau la RENEL - ca femeie de serviciu. De ce nu şi ca bugetar? Pentru că în sănătate, cercetare şi învățământ sunt destui care fac muncă voluntară, ca să nu zic că muncesc de pomană. D’ aia.

NU-I PĂDURE FĂRĂ USCĂTURI

Iubite cititorule, cele mai multe bancuri cu olteni sunt lansate de ei înşişi ca să iasă în evidenţă faptul că le merge mintea, aşa cum o parte din rromii de la noi se lăudau cu isprăvile făcute în străinătate, nu pentru a împărtăşi din experienţa lor, nu pentru a dovedi provenienţa banilor, ci pentru a-şi arăta ascuţimea minţii. Ceea ce mă surprinde e faptul că unii străini s-au lăsat atât de uşor traşi pe sfoară, cu toate că s-au mai ars în urmă cu aproape un secol, că, uitaţi-vă ce scria „Gazeta Ilustrată" din 1 septembrie 1912:

„În Germania isprava căpitanului Koepenic este întrecută de isprava unui alt bandit. Acesta, zilele trecute, îmbrăcat în uniformă de jandarm - foarte respectată în Germania - a colindat mai multe sate şi de la fiecare a luat câteva sute de mărci, după ce le'a examinat gestiunea primarilor. La cel din urmă sat s'a bănuit pungăşia şi atunci s'a început o goană teribilă pentru prinderea lui. Dar banditul era de o dibăcie extraordinară. Fugărit, prinde pe câmp un ţăran, îl arestează, îi trece menotele şi'l duce astfel pe drum înainte. Acei care îl căutau, nu puteau bănui că acesta era jandarmul cu pricina. Apropiindu-se banditul de o altă localitate, pune pe ţăran în libertate şi intrând într'o prăvălie de biciclete dă alarma că e în urmărirea jandarmului deghizat, ia o bicicletă şi fuge pedalând cum putea mai repede. Se face mare haz în Germania de isprava aceasta".

Deci, iubite cititorule, aşa cum cel care ucide un om e un criminal, iar cel care bombardează un oraş e un erou, aşa cum cel care fură două găini e un hoţ, iar cel care fură miliarde e miliardar, aşa cum cel care intră cu gardul în proprietatea vecinului e un ticălos iar cel care fură teritoriile altor state e o putere militară, tot aşa celor care au făcut nişte năzbâtii în străinătate li s-au zis români şi ne-a mers buhul ca de popă tuns cu toate că era vorba de mici găinării, de parcă uscături ar fi numai în codrii României. Mai citeşte odată ce spunea „Gazeta Ilustrată" şi te vei convinge că, nu e chiar aşa. Iar dacă totuşi e aşa înseamnă că străinii care gândesc astfel, au ajuns la un înalt nivel economic şi moral şi nu au pentru ce să fure. Apropo: caut partener în afaceri; am auzit că pensiile se măresc mai mult simbolic.

OBICEIURI POPULARIZATE

Dacă nu mi-ar place programele TV n-aş sta ceasuri întregi în faţa micului ecran, şi cum şi pe copilul pe care îl iubeşti uneori te superi, ba chiar îl tragi şi de urechi (lucru pe care n-am de gând să-l fac cu televiziunea), aşa şi mie îmi sare uneori ţandăra. Cu ce m-a supărat? Direct, cu nimic grav, dar, ca bun creştin, deşi destul de păcătos, ştiu că postul Crăciunului la ortodocşi se termină pe 25 decembrie, prima zi de Crăciun. Ei bine, dumneaei, televiziunea a arătat cum se face „pomana porcului" tăiat la Ignat sau cu câteva zile mai înainte. N-am auzit o vorbuliţă prin acest obicei să fie combătut pentru că nu-i în concordanţă cu ortodoxia. Ştiu că e un obicei aproape general ca atunci, în post, să mănânce fripturi şi să bea tării ca să se mai încălzească cei care au trudit cu porcul în gerul de afară. Mărturisesc că şi mie mi se dădea coada porcului, dar eram copil, chipurile fără păcate. Ştiu deci că e un obicei vechi, creştin, dar, bunule creştin, şi obiceiul de a posti până la Crăciun e un obicei la fel de vechi. Cei care nu pot rezista tentaţiei motivează că „nu ceea ce bagi în gură e păcat, ci ceea ce îţi iese din gură". Este o apreciere incompletă; nu e un păcat dacă din gură îţi ies laude la adresa celui care a înfiat un copil al nimănui sau din puţinul lui dă unui om mai sărac decât el. Nu-i păcat nici când faci o critică constructivă (scuzaţi limbajul, dacă-l socotiţi „de lemn"!) cum ar fi aceea că gardul viu din bucsus care înconjoară parcul din faţa primăriei nu e protejat şi orice măgar(gură păcătoasă ce sunt!) trece prin el, dezbină crengile şi îl distruge. Nu acesta-i păcatul ce iese din gură. Păcatul este vorba ce iese din gura celui care aţâţă oamenii la crearea haosului, la transformarea României într-o ţară ocolită până şi de cei care până mai ieri aveau pentru noi intenţii bune. Mai sunt şi alte multe păcate, dar acesta-i cel mai de actualitate. Păcat. Mare păcat.

ALT SOI DE MONOGRAFIE

„Nu ştiu cum sunt alţii, dar eu, când mă gândesc…" că atunci când s-a scris despre Romanul de altădată nu s-a intrat prea

mult în amănunte, îmi vine să iau inițiativa. Aşa, bunăoară, când s-a pomenit despre Oborul vechi, situat pe terenul actualei fabrici de tricotaje, nu s-a spus că era înconjurat de un gard format din bârne orizontale pe care făceau echilibristică până şi obrăznicăturile lui Caramălău (strada Păcii) şi că marțea, după ce plecau țăranii din Obor, sărăcimea din împrejurimi (că şi pe atunci erau săraci) adunau strujenii rămaşi după ce vitele se alintaseră cu frunzele, pentru a le pune la fundul ceaunului sau în gura cuptorului uns şi el cu lut şi cu ce mai lăsaseră caii înainte de a părăsi oborul.

Tot aşa s-a vorbit despre Abatorul actual, dar nu s-a pomenit de ce din lemn de pe când era bunica fată, situat deasupra albiei Moldovei, pe pari, precum locuințele lacustre, în amonte de „Câcaina”, locul unde erau omorâți caii ajunşi gloabe, pentru a li se lua pielea şi a fi dusă la Walter, la tăbăcărie. Nu s-a vorbit despre acel abator, ci despre cel care ar fi trebuit să funcționeze şi azi, dacă n-ar fi fost închis în favoarea celui de la Paşcani.

Ei bine, poate nu ştiți, până în ’44 la abatorul nostru bufturile şi bojogii se aruncau afară, într-un bazin, de unde le luau calicii de la fierbeau şi îngrăşau porcii, iar burțile, din care se făcea tuslama, pârjoale sau ciorbă se vindeau cu un preț de nimic, că şi aşa lumea era săracă şi mânca numai cartofi şi fasole (vinerea) iar brânza pentru iarnă o păstra în beşici procurate tot de la abator, dacă nu le-o lua copiii înainte pentru a le umfla în anvelope ca să joace fotbal la două porți, până au apărut acele cioplituri sferice de „balon”, un cauciuc greu şi prea elastic care dădeau mereu peste cap unghia de la degetul mare. Tot aşa n-a pomenit nimeni de Madam Bercov şi de 101, două case rău famate (cu felinar roşu), unde lucrau nişte femei a căror profesie ne aminteşte de politică.

Ce părere aveți de o aşa monografie? Eu aş scrie-o cu plăcere, în colaborare cu domnul Lozinschi şi cu alții, numai dacă Dumnezeu mi-ar da zile şi har, iar Guvernul mi-ar mări pensia în aşa fel ca să-mi rămână bani şi pentru tipărit. Şi dacă ar fi aşa (şi bani şi har şi zile) eu nu aş proceda ca domnul Constantinescu, care ne-a promis prin „Contractul cu România” (vezi punctul 16) că va reînființa județele abuziv desființate, printre care şi Romanul, ci chiar aş scrie-o. Parol!

VÂNZĂTORUL DE ZIARE

-Ziare! Ziare! Ministrul „cutare” e prins cu cioara vopsită şi un ins din departamentul „X”, prins la fix când lua mită, a dat chix.

-Ziare! Ziare! Orchestra „cutare” a dat, aseară, afară doi tromboniști.(să nu vă sperie, specialiştii în materie spun că în țara românească mai are cine să tromboneasca)

-Ziare! Ziare! Firma „cutare” (mai precis „Termorom-ul”) a scris, ca să ştie tot omul, că face instalații sanitare, rețele de termoficare, de apă, de abur, de gaze, la bucătărie, la baie, şi nu sunt fraze umflate. Aşa e! S-ocupă de construcții-montaj; vrei un garaj? vrei un gard? un grilaj? vrei încălzire centrală? Notează ce scrie presa, ia adresa, apelează la Termorom şi vei fi om-mulțumit, fericit. Ce poți face azi, nu lăsa pe mâine.

-Ziare! Ziare! Noi prețuri la pâine. La Moldoveni, la Căminul Cultural, droaie de săteni; nu-i nuntă, nu-i bal, da’-i lume multă, pestriță. Vine vreo actriță? Vin’-un şef? Michael Jackson? Nadia ? Da’ de unde; vine cenaclul „Arcadia”.

-Ziare! Ziare! Ştirea cea mare: firme cu greutate ştiu că publicitate eficace se face. Cum zicea şi Coman, la „Gazeta de Roman”.

-Ziare! Ziare!…

EVRICA!

Aşa a exclamat Arhimede, când, făcând cică, baie, că o fi fost zi de apă caldă, a constatat că un corp scufundat în apă e aşa cum ați învățat la şcoală. Evrica! Aşa am strigat şi eu de au tresărit megieşii, când, citind cu cât au crescut impozitele pe clădiri, am constatat că fonduri pentru bugetul de stat se pot obține şi din altă parte, nu numai de la bieții nevoiaşi care trăiesc de azi pe mâine. Bunăoară, a ajuns până la urechile mele că în Austria, şi nu numai acolo, circulă pe stradă polițişti îmbrăcați civil, şi celor care aruncă gunoiul în afara spațiilor amenajate în acest scop le pun o amendă de n-o pot duce. Să se facă şi la noi la fel. Tot aşa, părinții ai căror copii scriu prăpăstii pe ziduri (mai recent şi în englezeşte) pentru că nu-şi

educă odraslele, jap! amendă1 Profesorilor care dintr-un 9 pus pe drept în catalog, fac un 2 pentru a scoate mai în față un favorit, jap! amendă! Tot amendă şi oamenilor care au acces la dosarul unui proces şi scot din acesta o piesă cu care inculpatul ar putea să-şi arate nevinovăția. Celui care este prins că taie copaci din pădurea altuia sau a statului, amendă! Celui care promite multe pentru a-şi ajunge un scop şi nu-şi respectă cuvântul, jap! amendă! Aleşilor noştri (cei mai buni dintre cei mai buni) care dorm în şedințe la Bucureşti sau absentează, de asemenea să li se pună amendă. În acest fel, s-ar prinde doi iepuri dintr-un foc: lumea ar fi mai corectă şi bani la buget mai mulți.

Iar dacă nu v-am convins că propunerile mele pot salva situația, mai adaug una: amenzi substanțiale întreprinderilor care, de Ziua noastră Națională, nu arborează tricolorul. Tricolorul românesc. Numai din două județe s-ar strânge atâta bănet, că statul n-ar mai avea unde să-l pună, ori ar trebui să înființeze noi ministere, noi consumatoare de buget, că impozitele actuale, pun rămăşag, ar rămâne neschimbate, afară de cazul când s-ar mări şi mai vârtos.

CITITORII ÎNTREABĂ, NOI HABAR N-AVEM!

Z.P. -Întrebați dacă nu cumva domnul Prim ministru a cerut o păsuire în rezolvarea unor probleme, ca să tragă de timp şi să se mai mențină într-un post bine plătit, sau, cum zicem noi, „Lungeşte, Doamne, boala, să se coacă poama”. Poate da, poate nu, habar n-avem.

Q.S. -De unde să ştim noi dacă domnul Constantinescu are sau nu în vinele lui sânge de ucrainean, de a semnat cu atâta uşurință un tratat? Habar n-avem. Iar dacă pe soția domniei sale o cheamă Nadia, nu spune nimic. Şi pe gimnasta

Comăneci o chema tot aşa, şi nu era ucraineancă.

W.T. -Spuneți că vi s-a demolat casa în urmă cu 30 de ani şi pentru pământul de sub ea vi s-a plătit prețul a jumătate de pâine pentru fiecare metru pătrat. Ne întrebați dacă în schimbul unui coş cu pâine n-ar trebui să vi se restituie pământul, aşa cum se restituie foştilor proprietari casele care au avut bafta să nu fie demolate. V-ați găsit şi pe cine să întrebați! Habar n-avem.

Z.W. -Ne întrebați dacă prețul kilowatului e justificat, iar dacă nu-i, vă exprimați părerea că dacă ar fi fost, mai puține întreprinderi ar fi fost scoase la mezat. N-am verificat, habar n-avem.

N.Q. -Vă interesează dacă sunt speranțe ca exteriorul spitalului „Precista Mare" să fie reparat. Auzisem mai demult că, după 300 de ani, un edificiu poate deveni monument istoric şi tratat ca atare. În consecință, cred că după ce va deveni o ruină - dacă-i

adevărat ce-am auzit - după ce va împlini vârsta pomenită, va fi reparat. Poate. Precis nu ştim. Habar n-avem.

D.T. -Spuneți că ați văzut pe plicuri, la adresa destinatarului „Str. Fundătura Păcii" sau „Str. B-dul Republicii" şi ne întrebați de ce dl George Pruteanu nu spune oamenilor că strada-i stradă şi fundătura-i fundătură. Întrebați-l pe dumnealui; noi habar n-avem.

Q.Q. -Întrebați cum poate trăi un țăran care cheltuieşte 1500 de lei pentru obținerea unui kg de grâu, pe care, după recoltare, îl vinde cu 800 de lei. Cum? Şi noi ne întrebăm, dar nu găsim răspunsul. Habar n-avem.

C.B. -Ne întrebați dacă n-ar fi indicat un fel de imn înălțat din toate inimile prin care să cerem Domnului să ne dea un conducător de țară (fie şi după expirarea mandatului celui prezent), care să fie capabil să ne scoată la liman. În rugăciunile noastre putem să-L rugăm acest lucru, dar în privința imnului nu ştim ce să spunem. Habar n-avem.

Aşteptăm în continuare scrisorile dumneavoastră, la care vom răspunde la fel de sigur.

EXEMPLUL

Recent, cu ocazia sărbătorii mondiale a fotbalului, în urma victoriei României asupra Columbiei, entuziasmul general a scos în stradă, în plină noapte, un număr impresionant de tineri bucureşteni, care şi-au manifestat simpatia faţă de echipa naţională. Mi-a plăcut; i-am văzut la televizor. Şi nu numai mie mi-a plăcut. După ce am învins Argentina, mulţi tineri romaşcani şi-au manifestat bucuria la fel ca bucureştenii şi tot în plină noapte. Cum larma se auzea de departe, am avut timp să ies în stradă unde, spre bucuria mea, am întâlnit printre mărşăluitori un băiat de la noi din bloc. „Spune-mi - zic eu - cum aţi reuşit să vă mobilizaţi atât de repede?”. „Păi - zice băiatul - cei mai mulţi suntem de la „Roman Vodă” şi pe traseu ni s-au alături şi alţii, cum faci matale acum. Am văzut la televizor ce au făcut bucureştenii când i-am bătut pe columbieni şi ne-am propus, dacă rezolvăm problema cu Argentina, să facem şi noi la fel”. „Bravo, băieţi! Ţineţi-o tot aşa!” Iar voi, tineri bucureşteni, mai daţi şi alte exemple bune pe care să le popularizeze televiziunea! Dacă veţi planta copaci într-un cartier al capitalei poate şi tinerii noştri vor planta copaci în faţa blocului, în fostul ştrand, sau în alte locuri unde haosul de după revoluţie a făcut o defrişare masivă care din păcate continuă şi azi. Faceţi pichete de pază în timpul înfloririi teilor, pentru ca şi ai noştri, după exemplul dat de voi, să stopeze adevăratele masacre, că eu tot latru de câţiva ani şi nu se ia nici o măsură. Porniţi o campanie împotriva poluării sonore a celor care vorbesc vulgar în public ori care înjură luând anatomia şi calendarul în ordine alfabetică, pentru ca şi ai noştri tineri să ia poziţie în faţa unor astfel de atitudini.

Voi, mai ales ei care aveţi maşini şi plătiţi în taxele voastre o sumă pentru întreţinerea drumurilor, mergeţi la cei în drept şi luaţi-i de gât, de ce nu vă repară o stradă oarecare din Bucureşti, că şi noi avem câteva străzi în stare jalnică, dintre care cea mai de plâns este Bogdan Dragoş. Iar dacă vedeţi în Cişmigiu, în parcul Herăstrău sau în altă parte derbedei care se urcă cu picioarele pe bănci, luaţi-i de urechi, ca şi tinerii noştri să facă la fel cu derbedeii care se urcă pe băncile din Piaţa Roman Vodă sau pe soclul statuii marelui ctitor al urbei noastre. Luaţi-i de mână pe ei care ar trebui să pedepsească

braconajul, duceți-i pe malurile unor lacuri şi râuri şi întrebați-i de ce permit să se pescuiască în perioade interzise, că la noi, pe Moldova, au început braconierii să prindă peşte cu volocul ziua, în amiaza mare, fără frică. Ce şi-o fi spunând ei: se fac atâtea potlogării în țară încât braconajul e o bagatelă care scapă atenției. Luați măsuri! Pe la voi, pe la Bucureşti, sunt bărbați care umblă pe stradă cu cămaşa scoasă din pantaloni ori dame care îşi expun buricul? Vedeți ce faceți; nici noi nu ducem lipsă. Blocuri turn aveți? Şi sunt şi la voi tâmpiți care aruncă gunoiul pe fereastră? Luați atitudine; constat că tineretul romaşcan e dispus să vă copie ca după meciul cu Argentina. Succes!

FATA CU APENDICITĂ

Pe vremuri când tinerii nu se pupau în văzul lumii, cică ar fi trecut pe lângă spital un băiat şi o fată, care fată, punând mâna mai

jos de ombilic, în dreapta, pe unde i s-a scos apendicele, i-a zis băiatului: „Vrei să-ți arăt unde am fost operată?” „Bineînțeles” i-a răspuns băiatul cu o uimitoare viteză de decizie. Şi fata i-a arătat fereastra de la etaj, unde era chirurgia.

S-or fi împlinit 200 de ani de când funcționează spitalul, dar dacă Statul va prezenta aceeaşi grijă pentru el ca până acum, mulți ani n-o să mai numere, din lipsă de fonduri. Pentru ce lipsă? Ajungem şi acolo.

Lui nea Cutare îi venise un văr de departe şi l-a dus să-i arate oraşul: „Vezi vila asta? - îi zise nea Cutare - e făcută din gemetele bărbaților în toată firea, din sângele, lacrimile şi țipetele de durere ale femeilor şi copiilor…”

Îngrozit, văr’su trage concluzia: „Înseamnă că stăpânul ei e un asas…”. „Nicidecum - îl liniştește nea Cutare”.

În acest caz - iubite cititorule - cuvintele „sânge şi durere” au fost folosite la propriu şi vila a fost făcută cu bani cinstiți. Dar unele palate au fost ridicate fără să curgă sângele nimănui şi fără ca cineva să se plângă de durere. Cel mult de foame. Aşa, bunăoară, a arătat la televizor că FPP Transilvania III nu a dat oamenilor gologani proveniți din dobânzile de la bănci, nici până în clipa de

faţă. De ce? Eu gândesc că unul din motive este şi acela că şeful cel mare are un salariu de opt milioane de lei pe lună, iar ceilalţi zece subalterni numai câte şase milioane, întrucât nu ridică pietre de moară ca şeful.

Dar, am început cu ceva legat de spital şi terminăm tot cu asta. În Mexic, doi indivizi au încercat să răpească patru fetiţe, cărora urma să li se ia organe pentru transplant, dar au fost prinşi şi băgaţi la gherlă. Locuitorii oraşului, ştiind că pedeapsa nu va fi pe măsura faptei, au intrat în incinta închisorii şi i-au eliberat pentru a-i linşa. Încă un caz ca acesta şi nu-i va mai arde nimănui să răpească copii în Mexic.

Dacă s-ar da şi la noi legi severe (şi dacă s-ar aplica nediferenţiat de la ticălos la ticălos) nu i-ar mai arde nimănui să aducă statului prejudicii de miliarde de lei, ba chiar de dolari, şi atunci statul ar avea fonduri nu ca să hrănească puşcăriaşii, ci ca să repare pe ici pe acolo, unde se strică, în aşa fel ca şi peste o sută de ani, o fată, alta decât cea din prefaţă, să-i poată arăta prietenului unde i s-a făcut incizia, unde i s-a scos apendicele.

DIN PARTEA MEA , PUTEŢI FACE BORŞ

„Am avut lecţia asta în faţa noastră din nou şi din nou- popoarele care nu erau pregătite şi care nu au fost în stare să se pregătească, s-au pomenit cotropite de duşmani”. Aşa zicea prin ’40 Roosvelt. După umila mea părere, nu vom fi cotropiţi că nu vom şti să luptăm, ci că n-am ştiut să ne organizăm şi să tăiem răul de la rădăcină. Bine a spus domnul Gavra că politicienii sunt puşi în funcţii înalte ca să apere interesele celor care i-au ales, iar nu să se ocupe de interesele lor personale. Dacă ar fi fost aşa, imposibil ca în atâţia ani măcar un politician, unul singur, să nu fi observat şi să nu fi atras atenţia celorlalţi că marii şnapani, după ce sunt prinşi cu mâţa în sac, sunt judecaţi în stare de libertate ca să-şi poată aranja ploile, că prin vămi se trece ca prin poarta jităriei, că unele întreprinderi sunt în mod intenţionat aduse în pragul falimentului ca să poată fi scoase la mezat şi cumpărate cu mai nimic şi că etc. etc.

F.M.I.-ul ne-a promis ajutor cu condiţia să nu mai dăm gologani femeilor care au mulţi copii, iar domnul Petre Roman, care

a crescut în ochii mei cât un munte, n-a vrut să semneze şi bine a făcut, că şi matale, iubite cititorule, dacă, bunăoară, te-ai duce la o femeie din vecini să-ți dea o sticlă de borş de putină, iar ea ți-ar da cu condiția să-l condimentezi după placul ei, iar copiilor să nu le dai nici o lingură, nu ți-ar sări muştarul? Şi în acest caz, nu ți-ai cumpăra chiup şi cele necesare ca să-ți umpli borş, şi să nu mai apelezi la FeMel? De bunăseamă că da.

Şi ca să revenim la vorbele lui Roosvelt, eu zic că ar trebui ca cetățeanului, indiferent cine ar fi el, să-i fie teamă ca de moarte de a fura, de a înşela, de a se lăsa pe tânjală la locul lui de muncă (dacă-l are), de a absenta de la şedințele Parlamentului şi Senatului, de a vinde întreprinderi celor care sunt hotărâți din capul locului să le închidă şi să lase pe drumuri mii de oameni etc. Şi dacă asta înțeleg eu prin umplerea borşului, atunci Statul, cred că ar trebui urgent să opărească chiupul.

NOTE CRITICE

„A trăit învăluit fiind întotdeauna, în penumbra unei modestii fără pereche, emanând în jur, discret dar convingător, sentimentul de jenă că deranjează, prin respirația sa, o planetă de marmură şi o populație de zei. Asemenea unui smochin, răsucit de vânturi, încărcat de roade şi aflat singuratic la o margine de drum, Constantin Bârjoveanu a dăruit mereu, din suflet de om şi din dragoste pentru oameni fără a îndrăzni să ceară ceva de la cei ce erau copleşiți cu întruchipările sale întru frumusețe”.

„De la vorbe de spirit, la spiritualitatea scrisă, de la glume sănătoase gazetăreşti, la neiertătoarea critică a caricaturilor sale, de la spontaneitatea versului bogat, la concizia de hayku a tabletelor sale, sau de la creionajul cu care a surprins, în volumul „Locul şi spiritul” arhitectura multiplă a Romanului, la hiatismul creştin al picturii bisericeşti, în toate acestea „cetățeanul” mereu grăbit, de pe străzile urbei muşatine a risipit cu entuziasm şi a răspândit, prin ele, bucurie în jur…

Bârjoveanu nu mai este al drumurilor, ci al zborurilor înalte. Nu mai plecă nicăieri odată cu naşterea unei zile, iar întruchipările sale spirituale pentru „*mâine*” s-au transformat în amintirile noastre de „*ieri*”, „Caricaturile” i-au devenit rugăciune, „Cronicile” testament, iar „Versurile” Requiem”.

Gheorghe A.M.CIOBANU - Publicist

„L-am cunoscut şi l-am prețuit pe Constantin Bârjoveanu pentru dragostea şi respectul în crezul său artistic, pentru capacitatea de a ne dezvălui prin puterea artei şi scrisului, calea spre adevăr, frumusețe şi credință”

Minodora URSACHE - Muzeograf

„Gând pios celui care a fost… „Cel mai iubit dintre pisãlogi”, om deosebit de talentat, plastician, poet, eseist de mare valoare”…

Flora ORDEAN-Ziarist

„…Jurnalist îndrăgit, prin incisivitatea „Cronicii Pisălogului” din săptămânalul „Gazeta de Roman”, Constantin Bârjoveanu a reuşit să-şi uimească cunoscuții prin ironia şi detaşarea cu care privea evenimentele „Pisălogul” cum era supranumit, le lua în derâdere, cu acelaşi har umoristic, manifestat în caricaturile sale”.

Cristiana BORTAŞ - Ziarist

„…Plin de lumină şi duioşie, de corectitudine şi armonie controlată, Constantin Bârjoveanu, rămâne un artist iubit şi respectat pentru creațiile realizate, dar poate şi pentru acele lucrări care le-ar fi putut face pentru întregirea mai amplă a operei sale”

Prof. univ. Gheorghe APOSTU

„Această capacitate de dăruire pusă în operă, fără de vreo fărâmă prezisă a ostentației, dă dimensiunea spiritului său profund pe care s-a bazat şi care i-a oferit accesul spre etern”.

Iosif HAIDU - Artist plastic

„Mărturisesc că îi citeam cu delectare intelectuală „Cronica Pisălogului” în ziarul „Gazeta de Roman”. Dar cu siguranță prea târziu mi-a fost dat să-i cunosc opera, să văd de la ce Ne-pieritoare mătci şi de ce Ne-istovitoare modele s-a nutrit acest complex artist”.

dr. Silvia MĂNDĂŞESCU

„Optimismul viguros al simpaticului cronicar pisălog Constantin Bârjoveanu a umplut sufletele arcadienilor. Versurile sale, cu o tăietură precisă şi sigură, aduc pe întinderea albă a coalei de hârtie soare, „sânge”, „zâmbet şi speranță”.

Victor LOZINSCHI, Dragoş CORNEANU

„El s-a lansat în presă, susținând în săptămânalul „Gazeta de Roman” o rubrică ce l-a consacrat - „Cronica Pisălogului”. Fin umorist, Constantin Bârjoveanu reuşea să ironizeze politicul, politicianismul, omul de rând, tarele unei tranziții interminabile, în tablete mult gustoase”.

Monitorul de Roman - 20.03.2000

Cuprins

In memoriam…….5
Specificul local……..7
Tomberoniada……8
Vacanță parlamentară sau scenăriță”…….…9
Un copac, doi copaci……10
În pas cu moda……10
Teoria găinii……11
Despre culori……12
„Groapa”…ediție romaşcană……... 13
Altceva despre sărut……14
Eu tac, tu taci, el tace……... 15
Litera……16
La mulți ani ……17
Aşa-i de când lumea……18
Fata cu baloane…… 28
Aferim, Vasile!…… 20
Să alegem cartofii!……...21
O maximă comentată……... 22
Leul lui Androcle…… 24
Despre unul din bărbații cunoscuți în pat…… 25
Iorgu de la „Expres”…… 26
Femeia şi povestea vorbei……27
De ce nu mai merge Lică la mare?…….. 28
Întâmplări aproape adevărate……...38
Coada la lapte…….. 30
Târziu, cucoană!…….. 31
Democrația în pericol…….. 32
Puțină matematică……33
Acum trei ani……... 34
Cel mai valoros lucru……...36

Să mai umblăm la vocabular!…….. 36
Ce-ați face?…….. 38
Gazetele satirice……...39
Ce repede îşi schimbă prezentul culoarea!…….. 40
Oameni cu greutăți…….. 41
Rămăşița…….. 43
Omul invizibil……..44
Amintiri din război…….. 44
Mărțişorul meu……45
Lecție deschisă……46
Să lăsăm moştenire…….. 47
Maculaturizarea……... 58
În gară la Bacău……... 50
Nu cumpărați câte trei pachete……51
„Nostradamus-Daneliuc…”……52
„Trezeşte-te, tinere!”……54
Berea şi pământul…… 55
Capra cu trei iezi……..57
Eminescu era de aceeaşi părere……... 58
Cronică……60
Papa a avut dreptate……61
Interviu cu domnul P.d'Ete……..62
Şi lumea crede……..64
Chinezării……65
Dau demisia…… 66
Falsul……67
Despre relativitate…… 69
Săgețile părților……71
Suntem săpați……...72
Infernul…… 73
Puțină latină…… 74
Cum s-a făcut Veta cu gumari…… 75
Jumătate din parlamentarii noştri sunt corupți……76
Povestea vorbei…… 78
Fondul de rulment……79
Colecții şi colecționari…… 80
Fata babei şi fata moşneagului……82
Scrisoare deschisă… ……..83

Noi, Cilibi şi sărăcia…… 85
Dragoste de mamă……... 86
Dacă vrea omul se poate…….. 88
Românii, romaşcanii şi chinezii……...89
Paralela influențelor……91
Nu ştiu cât de important e ceea ce spun eu… ……... 92
Moş Crăciun nu mai vrea să recidiveze……... 94
Despre paronime…….. 96
Nu-i bine să faci ca Onasis……...97
Diletantism - argument pro şi contra……...99
Nu fac apologie…… ..100
Reactualizări……... 101
Caritasu-i pe drojdie……... 103
Pisălogul vă informează……. 105
Vin sărbătorile ……... 107
Straşnic frig!……... 108
Doamnelor, domnişoarelor şi domnilor……..109
Pe teme culinare……. 111
Proverbomanii…… 112
S-a terminat cu abuzurile……114
Am încurcat-o……115
Păcăleala……116
Robingo…….. 118
Insomniile romaşcanului…… 119
O rimă neinspirată…….. 121
Ţigara……. 123
Pe marginea unei cărți…… 124
Gazetărească……... 126
Noutăți întârziate…… 127
Reactualizări……... 128
Dulăul şi legea…… 130
Rudele şi fratele……..131
Partea bună a răului…… 133
Cum a apărut mazeta ……. 134
Prințesa……... 135
Povestea vorbei II……... 136
Metoda Ipate n-a fost cunoscută ……138
Mai rău decât atât nu se poate!……... 139

Cum se pot îmbobăţii unii din erorile altora……...141
Toamna, musca şi albina…… 142
Merele de aur……..144
De-ar trăi azi poetul……146
N-am de ce să mă plâng……. 147
Din nou despre relativitate……. 148
Cronică……... 150
Într-o nouă viaţă……. 151
Gulliver în ţara nemulţumiţilor……...153
Nu întotdeauna asul câştigă……154
Ambasadorul a fost închis…….. 156
Rău aşa, rău aşa…….. 158
Cuvinte încrucişate……159
Cum să nu te apuce năbădăile?!……. 160
Singur printre filozofi……163
Când ai două damingene…… 164
Aşa te-a învăţat la şcoală?…….. 165
La grădiniţă……166
Văsălie la doctor……168
Cititor în stele……170
Anul Nou bate la uşă…….. 171
Vă dau o adresă precisă……..173
Luaţi-mă încet, că spun tot (1)……175
Luaţi-mă încet, că spun tot (2)……177
Mare lucru şi hipnoza asta!…… 178
Pe teme electorale……...180
Cum se pot face banii……181
Doamnele cu sânii goi……183
Cumătra cu periuţa şi relaţiile cu străinii……184
Câte ceva despre arta de a ghici……. 186
Test……187
Vine Paştele……189
Cuiul……... 190
Capra…….. 192
Calamburul……193
Etichete şi inscripţii……195
Când nu ştie omul ce are…… 197
Notaţi, vă rog!…… 198

Toleranța……200
Spic cu spic se face snop…… 201
Lumi paralele……..203
Cura de cireşe…… 204
Oameni cu şi fără simțul humorului……... 205
Ce trebuie să inventăm……... 207
A fost odată…… 209
Cum îi putem bate pe americani……211
De ce port cravată……...212
Amatorul……213
Am o baftă nebună…… 214
Cum putem dubla banii…….. 215
Ce-am aflat de la Iorga……... 217
Mintea…… 218
Apa de colonie……219
Inima……...221
Politrucul şi hoțul……... 222
Nici cu francezii n-a fost altfel……... 223
Am rămas cu Iova……...225
Orice naş îşi are naşul……226
Ascuțiți-vă penele……...227
A venit iarna……... 229
Trebuie să ne punem pe treabă?…… 230
Fizică şi jubileu…….. 231
Interviul I……232
Murphologie comentată……..234
Una zicem şi alta facem……..235
Umbra lui Amza la Roman……237
Nu te supăra frate!……..237
Sfaturi pentru agricultori…… 239
Foaie verde lobodă, gura lumii slobodă…… 240
De ce nu joc la Robingo…… 242
Oare istoria se repetă?…… 243
Orezul şi margarina…… 244
Milionul şi telefonul……... 245
Fă-mă mamă cu noroc…… 247
Curățenia…… 248
C.F.R…….. 249

După model franțuzesc……...249
Remediu contra zăpuşelii..…… 251
Grija pentru om…….. 252
Şi la Roman se construieşte……253
Şi copacii speră……...255
Huiduiala…… 256
Pâine şi peşte…….. 257
Vă mai duceți la turci?……258
Avea Seneca dreptate?……260
Nu mâncați seara carne……...261
Despre recunoştință…… 262
S-a impus o corectare……. 264
Interviul II…….. 266
Ocolul pământului pe jos……268
În tren……. 269
Răspunsuri reale la întrebări fictive……271
Din nou despre pământ……...273
Dacă o vom duce mai rău, o vom duce mai bine……... 274
Lucruri scăpate din vedere……. 276
Poveşti fără sfârşit…….. 277
Despre păcătoşi……...279
Naşii……... 280
Ce-i democrația…….. 281
Talantul îngropat…… 283
Material didactic…… 284
Despre echitate……... 286
Despre convingerile lui Valnet……...288
Puterea exemplului……289
Se poate şi mai repede……290
Un story despre language……... 292
Săracii bogați!…… 294
„Masacrul” de la Abator……295
Cu bisturiul în carne vie……. 296
Cum călătorim ……... 297
Vine, vine primăvara……..298
După modelul C.N.S.-ului……..300
Duminicile negre…… 302
De ce nu avem capul mare……. 302

Teii de lângă drum……..303
Münchhausiada de la cafenea……305
Atac la talpă……307
Degeaba……..308
Acțiunea „Țigareta 3”……310
Regele şi Ardeleanu’…… 311
Cuza, Episcopia, diligența şi județul…….. 312
Săriți, fraților, acum e momentul!…….. 313
Trăiască județul!……314
Cozonacii şi rugii de mur……... 315
Mari mucaliți romaşcani……316
Cum de arde gazul……..317
Pălăria şi natalitatea……318
Pe Bulă nu-l interesează industria?…… 320
Istoria se repetă……...321
Biletul gata compostat……322
Cum am luat apărarea francezilor…….. 323
Tot răul are partea lui bună……324
Lumea evoluează……325
Aşchia nu sare departe de trunchi……...326
Telefonul - sursă sigură de îngrijorare……... 328
Facem parte din Cosmos…… 329
Codru-i frate cu românul……330
O nouă maladie: Răul de Muncă……332
„Opinii curente”…… 334
Vreau pământul înapoi……... 335
Om de modă veche……336
Cosette - în varianta modernă……337
De ce fac culturism……337
Soarta destinului poate fi schimbată…….. 338
Leul şi taxa……340
Pseudo-poşta redacției……341
Vizita filozofului…… 342
Mai bea şi-acu…… 344
Un Jules Verne modern……..345
Fantezii cu Ulise……346
Apă, apă şi iar apă…….. 347
Soluția salvatoare……... 348

Dintr-un punct de vedere sunt naționalist……...349
Televiziunea nu ia atitudine……... 350
Munca voluntară……351
Nu-i pădure fără uscături……353
Obiceiuri popularizate……354
Alt soi de monografie……354
Vânzătorul de ziare……356
Evrica……. 356
Cititorii întreabă, noi habar nu avem……..357
Exemplul…… 359
0ata cu apendicita ……..360
Din partea mea, puteți face borş…… 361
Note critice……363
Cuprins……... 366
Instantanee din viața autorului……374

INSTANTANEE DIN VIAȚA AUTORULUI

1.Constantin Bârjoveanu

2. Cursuri Esperanto în Biblioteca Municipală Roman

3.Constantin Bârjoveanu predând

4. În Bulgaria

5.Cursuri esperanto- Roman

6. Congres Esperanto-Bulgaria

7. Lacul Roşu

8. 19.dec.1999